

Domov>Vaše pravice>Obdolženci v kazenskem postopku

Obdolženci v kazenskem postopku

Če ste osumljeni ali obtoženi kaznivega dejanja, vas bodo ti informativni listi vodili skozi različne faze kazenskega postopka. V njih so razložene vaše pravice in obveznosti v vsaki fazi, od predkazenskega postopka do obdobja po sojenju. Informativni listi vsebujejo tudi informacije o tem, kako se obravnavajo prekrški, na primer prekrški v cestnem prometu.

Če ste osumljeni ali obtoženi kaznivega dejanja, morajo biti spoštovane določene pravice, ki so vam zagotovljene z zakonom. Te pravice morate poznati, poleg tega pa boste v različnih fazah kazenskega postopka hoteli biti popolnoma obveščeni o tem, kaj se dogaja. Informativni listi vsebujejo ključne informacije, npr. o organih, ki izvajajo preiskave, pravnem svetovanju, vlogah in pravicah različnih subjektov in uradnikov, morebitnih rokih, ki veljajo v postopku, ter pomoči, ki vam je na voljo. Našli boste tudi informacije o vaših obveznostih v postopku.

Ker se ureditev od države do države razlikuje, je pomembno, da razumete postopek in se popolnoma zavedate svojih pravic in obveznosti. Pri branju teh informativnih listov bodite pozorni na vloge in morebitne roke.

Informativni listi v nadaljevanju vas bodo vodili skozi najpomembnejše faze kazenskega postopka v vsaki državi članici. V njih so razložene pravice, ki jih imate, in temeljna pravila, ki jih morate upoštevati pri njihovem uveljavljanju.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki. Če potrebujete pomoč, se vedno obrnite na odvetnika ali drugega strokovnjaka, da ugotovite, kaj velja za vaš primer.

V teh informativnih listih se vsaka navedba osebe v moškem spolu šteje tudi kot navedba osebe v ženskem spolu in obratno, razen če je iz besedila jasno razvidno drugače.

Zadnja posodobitev: 17/11/2021

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [fr](#) [nl](#)

Obdolženci v kazenskem postopku - Belgija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, o katerem odloča sodišče. Informacije o prekrških, kot so kršitve cestnoprometnih predpisov, ki so običajno sankcionirane z mandatno kaznijo, kot je globa, najdete v [informativnem listu 5](#). Če ste žrtev kaznivega dejanja, so izčrpane informacije o vaših pravicah na voljo [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Sledi kratek opis običajnih faz kazenskega postopka

Preiskovalna sodišča

„Chambre du conseil“ (zunajrazpravni senat) in „chambre des mises en accusation (en appel)“ (oddelek za preučitev obtožnice – ob pritožbi) sta preiskovalni sodišči. Preverjata pravilnost naloga za prijetje, se izrečeta glede preventivnega pridržanja, zagotavljata nadzor nad preiskavo in odločata glede napotitve pred pristojno sodišče.

Postopek pred zunajrazpravnim senatom:

- poziv na podlagi priporočenega pisma;
- predložitev zadeve v sodno tajništvo;
- zahteva po izvršitvi dodatnih nalog pred obravnavo;
- obrnava o tem, ali obstaja utemeljen sum, kot podlaga za začetek sodnega postopka;
- odložitev sodbe in določitev dneva razglasitve sodbe;
- razglasitev predložitvenega sklepa. Razen v primeru pravne izjeme obtoženec nima pravice do pritožbe zoper ta sklep.

Kazenski oddelki

Če ste obtoženi kaznivega dejanja (kaznivo dejanje, ki se kaznuje z globo najmanj 26 EUR ali z zaporno kaznijo od 8 dni do 5 let), boste pozvani pred kazensko sodišče, ki bo odločilo, ali ste krivi dejanj, katerih ste obtoženi, razglasilo oprostilno sodbo ali obsodbo in po potrebi določilo višino denarne odškodnine. Kazensko sodišče lahko naloži zaporno kazen največ 20 let za kaznivo dejanje, za katerega se upoštevajo olajševalne okoliščine.

Postopki pred kazenskimi sodišči:

- poziv, ki ga izda sodni izvršitelj;
- predložitev zadeve v sodno tajništvo;
- obrnava pred sodiščem;
- sodnik mora odločiti v enem mesecu;
- razglasitev sodbe;
- pravica do priziva.

Porotno sodišče (Cour d'assises)

Če ste obtoženi storitve kaznivega dejanja (za katerega je predvidena najvišja kazen dosmrtnega zapora), boste poklicani pred porotno sodišče. Porota, sestavljena iz 12 porotnikov, izbranih iz prebivalstva, bo odločila, ali ste zagrešili dejanja, katerih ste obtoženi. S sodiščem, ki ga sestavljajo trije sodniki, porotniki odločijo, ali vas bodo razglasili za krivega, da se vam naloži kazen. Vendar se sodišče samo odloči o višini denarne odškodnine žrtvam, če jo te zahtevajo.

Postopek pred porotnim sodiščem:

- sklep o predložitvi zadeve pred porotno sodišče in poziv, ki ga izda sodni izvršitelj;
- predložitev zadeve v sodno tajništvo (brezplačen izvod na zahtevo)
- predhodna obravnava: sestava seznama prič, ki se jih zasliši, in porote s pomočjo žreba;
- ustni proces v zadevi;
- razprava o krivdi ter o morebitni kazni in odškodnini;

ni pritožbe (možnost ničnostne pritožbe).

V informativnih listih lahko najdete podrobne informacije o vseh fazah kazenskega postopka in vaših pravicah. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, ampak so zgolj koristni napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevatelj je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih najdete informacije o tem, kako in kje se lahko pritožite.

Kliknite na spodnje povezave in poiščite informacije, ki jih potrebujete

[📄 1 – Posvetovanje z odvetnikom](#)

[📄 2 – Moje pravice med preiskavo](#)

Prijetje in zaslišanje na policiji

Dokumentacija z informacijami

Dokumentacija o preiskavi

Posebni primer: preventivno prijetje

Zaključek preiskave

[📄 3 – Moje pravice med postopkom](#)

[📄 4 – Moje pravice po postopku](#)

[📄 5 – Prekrški cestnoprometnega zakonika in drugi prekrški](#)

Zadnja posodobitev: 24/05/2012

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[nl\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [\[fr\]](#)

1 – Posvetovanje z odvetnikom

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je zelo pomembno, da dobite neodvisno mnenje odvetnika. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah ste upravičeni, da vas zastopa odvetnik. Prav tako boste izvedeli, kako vam bo odvetnik pomagal. Na teh informativnih listih boste izvedeli, kako najti odvetnika in kako bodo poravnani stroški odvetniških storitev, če jih sami ne zmorete plačati.

Kako najti odvetnika?

Vsak odvetnik v Belgiji je vpisan v odvetniško zbornico sodnega okrožja, v katerem ima odvetnik svojo pisarno. V Bruslju odvetniško zbornico sestavljata dve združenji, v enem so francosko govoreči odvetniki, v drugem pa nizozemsko govoreči odvetniki.

Združenje francoskogovorečih in nemškogovorečih zbornic (Ordre des Barreaux francophones et germanophone, O.B.F.G.) združuje zbornice valonske regije in bruseljsko francoskogovoreče združenje.

Bruseljsko nizozemskogovoreče združenje in flamske zbornice pa so združeni v „Orde van de Vlaamse Balies“ (O.V.B.).

Seznam odvetnikov lahko najdete na belih ali rumenih straneh ali na spletu ([📄 https://avocats.be](https://avocats.be) ali [📄 http://www.advocaat.be/](http://www.advocaat.be/)). Odvetnika, ki je specializiran za kazenske zadeve, lahko poiščete s pomočjo iskanja po „področju delovanja“ („*voorkuermaterie*“ v nizozemščini), oddelek „kazensko pravo“ („*strafrecht*“ v nizozemščini).

Prav tako lahko najdete odvetnika v vaši bližini, če iščete po občini ali sodnem okrožju.

Sekretariat vsake zbornice vam lahko predloži tudi seznam svojih odvetnikov.

Prav tako lahko prek elektronske pošte, pošte ali telefona neposredno stopite v stik z odvetnikom, ki vam je bil priporočen.

Kako plačati odvetniške storitve?

Praviloma vi sami plačate odvetniške storitve vašemu odvetniku. Pred kakršnim koli posredovanjem boste morda morali plačati provizijo. Zakon ne določa višine honorarjev. Vendar vas mora odvetnik obvestiti o tem, kako bo sestavil svoj račun: na podlagi urne postavke za čas, porabljen za vašo obrambo, ali pristojbine za posamezno storitev (posvetovanje, branje dokumentacije, vložitev pritožbe...).

Temu se dodajo stroški storitev njegove pisarne in izplačila, plačana pravosodni upravi.

Če nimate potrebnih sredstev za plačilo odvetniških stroškov, lahko zaprosite za brezplačno pravno pomoč pri Uradu za pravno pomoč (Bureau d'Aide Juridique), pri katerem je vpisan vaš odvetnik. Seznam uradov vsakega okrožja je na voljo na spletu:

[📄 v francoščini](#),

[📄 v nizozemščini](#).

Če ste upravičeni do socialne pomoči Javnih centrov za socialno delo (C.P.A.S.), nadomestila za invalidne osebe, če skrbite za otroka, ki prejema družinske dodatke, ste najemnik socialnega stanovanja, mladoletna oseba, prezadolženi (skupna poravnava), zapornik, obsojenec, priveden na podlagi zapisnika, ali duševni bolnik, boste deležni brezplačne pomoči odvetnika.

Podobno se zgodi, če živite sami in je vaš mesečni prihodek manjši od 860 EUR ali če živite z drugo osebo in je skupni prihodek polnoletnih oseb, s katerimi živite, nižji od 1104 EUR (s pribitkom 145,16 EUR na vzdrževano osebo).

Zadnja posodobitev: 24/05/2012

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[nl\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [\[fr\]](#)

2 - Moje pravice med preiskavo in zbiranjem dokazov

Kaj je namen preiskave in zbiranja dokazov?

Njun namen je zbrati dokaze o kaznivem dejanju ter preveriti elemente, ki bi lahko razbremenili osumljeno osebo ali pokazali, da ne gre za kaznivo dejanje.

Katere so faze preiskave in zbiranja dokazov? Kdo opravlja vsako od faz?

Policija preiskuje kazniva dejanja, išče njihove storilce in zbira dokaze.

Če sumi, da je prišlo do kaznivega dejanja, obvesti kraljevega tožilca, ki odloči:

da se postopek konča;

da bo sam vodil preiskavo (informacije);

da bo zadevo predložil preiskovalnemu sodniku in ga prosil, naj razišče določen podatek, ne pa določene osebe (preiskava oseb).

Kraljevi tožilec (procureur du Roi) ima manj pristojnosti kot preiskovalni sodnik. Preiskovalni sodnik ali kraljevi tožilec vodi preiskavo in daje navodila policiji, ki izpolnjuje predpisane naloge preiskave (zaslišanja, preiskave, odvzemi vzorcev DNK...).

Konec preiskave

Ko so informacije zbrane, lahko kraljevi tožilec:

konča postopek;

predlaga dogovor s tožilstvom: umakne kazensko tožbo (ni kazenskega pregona) v zameno za denarni znesek (klasični postopek v primeru kršitev zakona o cestnoprometnih predpisih);

za manjša kazniva dejanja predlaga kazensko mediacijo: ni pregona, vendar mora storilec žrtvi plačati odškodnino, se udeležiti terapije ali izobraževanja; neposredno pozove osumljenca pred sodnika;

na podlagi zapisnika pozove, da se zgledi pred pristojnim sodiščem: poziv je osumljencu vročen med prijeto (ki lahko traja največ 24 ur), ali da se zgledi pri kraljevem tožilcu, da se pospeši postopek.

Če se preiskuje dokumentacija, se ta predloži tožilstvu, ki sprejme zadnje sklepe. Potem lahko obtoženec prebere svojo dokumentacijo. Poklican je pred senat (chambre du conseil), ki je seznanjen s poročilom preiskovalnega sodnika o preiskavi, izjavami morebitnih civilnih strank (žrtev), obtožnico tožilstva in obrambnim govorom obrambe, nato lahko:

zadevo predloži preiskovalnemu sodniku z namenom dopolnitve preiskave;

ali, če je preiskava v celoti opravljena:

odloži izrek sodbe, če bi javne razprave lahko obtožencu škodovale;

razglasi pridržanje v ustanovi za duševne bolezni, če je oseba kaznivo dejanje storila v stanju hudega duševnega neravnovesja, zaradi katerega ni bila sposobna nadzorovati svojih dejanj in je še vedno v tem stanju;

predloži spis pristojnemu sodišču (sodišču za prekrške ali kazenskemu sodišču); če meni, da je za odločanje o zadevnem dejanskem stanju pristojno porotno sodišče (cour d'assises), izda sklep za prenos dokazov državnemu tožilcu, saj lahko le oddelek za obtožbe (chambre des mises en accusation) zadevo predloži porotnemu sodišču.

Pravica obtoženca do pritožbe, je omejena na določena vprašanja postopka, se uveljavlja pred oddelkom za obtožbe.

Med preiskavo lahko preiskovalni sodnik pod določenimi pogoji izda nalog za prijete:

če obstajajo trdni dokazi o krivdi;

če obstajajo dejstva, za katera je predvidena najmanj enoletna zaporna kazen;

je to nujno za javno varnost.

Če najvišja kazen, ki se lahko uporabi, ne presega petnajst let zaporne kazni, se nalog za prijete lahko izda le, če obstajajo resni razlogi za begosumnost, ponovitev kaznivega dejanja, izmikanje sojenju, izginotje dokazov ali tajni dogovor s tretjimi osebami.

Obtoženec pride pred senat (chambre du conseil) v petih dneh od izdaje naloga in nato vsak mesec do zaključka preiskave (vsake tri mesece, če ni podlage za kazensko obtožnico).

Moje pravice med preiskavo in zbiranjem dokazov

[Prijetje in zaslišanje na policiji \(1\)](#)

[Dokumentacija z informacijami \(2\)](#)

[Dokumentacija o preiskavi \(3\)](#)

[Posebni primer: preventivni pripor \(4\)](#)

[Zaključek preiskave \(5\)](#)

[Prijetje in zaslišanje na policiji \(1\)](#)

V katerih primerih in za koliko časa mi policija lahko odvzame prostost?

Prostost vam je lahko odvzeta, če ste zaloteni pri „deliktu“ ali kaznivem dejanju, na zahtevo kraljevega tožilca ali preiskovalnega sodnika, če obstajajo trdni dokazi krivde. Policija vam ne sme odvzeti prostosti za več kot 24 ur.

Ali me lahko preiščejo?

Da, med prijeto ali če obstaja sum, da nosite orožje ali nevaren predmet ali če je ogrožen javni red.

Ali lahko policija vstopi v moj dom?

Da, če ste zaloteni pri kaznivem dejanju ali z vašim privoljenjem.

Ali lahko preiščejo moje pisarno, moje vozilo?

Da, tako kot vaš dom. Vendar so nekateri kraji nedotakljivi, drugi pa so posebej zaščiteni: njihova preiskava zahteva posebne postopke (pisarna diplomata, poslanca, kraj, ki je last skrbnika poslovnih skrivnosti...).

Vaše vozilo je lahko preiskano, če obstaja sum, da je bilo uporabljeno pri storitvi kaznivega dejanja, za prevoz iskanih oseb, dokaznega gradiva ali elementov dokazov ali predmetov, ki so nevarni za javni red.

Ali lahko stopim v stik s članom družine, prijateljem, zdravnikom, članom veleposlaništva?

Če se policiji to zdi potrebno ali na vašo zahtevo, vas bo pregledal zdravnik. Na tej stopnji se policija odloči, ali vam dovoli telefonski klic. Če ste mladoletni, je policija v najkrajšem možnem roku dolžna pisno ali ustno obvestiti vaše starše, vašega skrbnika ali osebo, ki skrbi za vas.

Katere so moje pravice med zaslišanjem na policiji?

Imate pravico do molka in da se ne izrečete zoper sebe, to pomeni, da ne sodelujete pri ustvarjanju dokazov proti vam.

Na začetku vsakega zaslišanja boste obveščeni, da:

lahko zahtevate, da se vsa vprašanja, ki so vam postavljena, in odgovori, ki jih podate, dobesečno zapišejo;

lahko zahtevate dostop do tega zapisa ali zabeleženja informacij;

vaše izjave so lahko uporabljene kot dokaz na sojenju.

Uporabite lahko dokumente, ki so v vaši lasti, ne da bi to povzročilo preložitve zaslišanja. Med preiskavo ali po njej lahko zahtevate, da se ti dokumenti dodajo v zapisnik ali vložijo v sodno pisarno.

Po koncu zaslišanja preberete zapisnik, razen če zahtevate, da vam ga preberejo drugi. Vprašali vas bodo, ali je vaše izjave treba popraviti ali dopolniti.

Če želite uporabljati drug jezik in ne jezik postopka, bo poklican sodni tolmač, vaše izjave se zabeležijo v vašem jeziku ali pa se od vas zahteva, da sami napišete svojo izjavo. Če zaslišanje poteka ob pomoči tolmača, se navede njegovo ime in položaj.

Obveščeni boste, da lahko en izvod vašega zaslišanja dobite brezplačno.

Ali mi bodo zastavljena vprašanja o moji kazenski evidenci?

Policija ima dostop do osrednje evidence.

Ali mi lahko moj odvetnik pomaga?

Vaš odvetnik ne sme biti prisoten na nobenem zaslišanju in se z vami ne more srečati prvih 24 ur od odvzema prostosti.

Predhodno preiskovalno poročilo (2)

Preiskavo vodi kraljevi tožilec. Predhodno preiskovalno poročilo (information préliminaire) je zaupno, pisno in enostransko (nekontradiktorno).

Kaj lahko naredi kraljevi tožilec v fazi preiskovalnega poročila?

Razen pravnih izjem zbiranje informacij ne sme vključevati nobenega dejanja prisile, odvzema pravic in svoboščin posameznikov. Zasegi premoženja so mogoči pod določenimi pogoji.

Kraljevi tožilec lahko med drugim:

obišče prizorišče dejanja,

zasliši osumljence, priče ali policiji naroči, da jih zasliši

naroči prijetje nekoga (ko niste zaloteni pri kaznivem dejanju) za čas 24 ur,

s privoljenjem osumljenca začne analizo DNK,

prestreže in zaseže pošto (vendar je ne sme odpreti)

pridobi določene pogoje za bančne informacije,

začne preiskave v primeru, ko ste zaloteni pri kaznivem dejanju, ali s privoljenjem osebe, ki dejansko uporablja prostor,

se odloči za načine iskanja, ki so lahko zelo moteči.

Kaj lahko naredim, če postopek zbiranja informacij škodi mojim pravicam?

Na podlagi utemeljene zahteve lahko zahtevate skrajšani postopek, na primer če je vaše premoženje zaseženo kot dokazni material. V 15 dneh mora kraljevi tožilec sprejeti odločitev. V primeru, da odgovora ne prejmete, ali v primeru negativnega odgovora, se lahko pritožite pri oddelku za obtožbe (chambre des mises en accusation).

V tem primeru lahko od kraljevega tožilca tudi zahtevate, da osrednji organ pooblasti za prodajo premoženja, ki je bilo zaseženo ali zaplenjeno, ali da ga vrne v zamenjavo za varščino.

Ali mi je dovoljen dostop do dokumentacije?

V nasprotju z režimom preiskave nobeno pravilo ne ureja popolnega ali delnega razkritja dokumentacije strank na stopnji zbiranja informacij. Za dostop do dokumentacije lahko zaprosite pri kraljevem tožilcu, ki ima diskrecijsko pravico, da vašo prošnjo odobri ali zavrne.

Ali lahko vplivam na to, kaj se bo z dokumentacijo zgodilo?

Ne. Kraljevi tožilec sam odloči, ali jo bo zavrnil, predložil preiskovalnemu sodniku, vas pozval na podlagi zapisnika pred sodišče, ki obravnava vaš primer, ali vam predlagal alternativni način za odpravo kazenske tožbe (poravnava ali mediacija: če boste plačali kazen ali če boste spoštovali pogoje, določene med mediacijo, procesa ne bo).

Preiskovalni spis (3)

Preiskava poteka pod vodstvom in v pristojnosti preiskovalnega sodnika in jo sproži kraljevi tožilec ali domnevna žrtev kaznivega dejanja s tožbo v vlogi civilne stranke.

Kateri so ukrepi, ki jih lahko sprejme preiskovalni sodnik?

Uporabi lahko vse ukrepe, ki so na voljo kraljevemu tožilcu, in pomembna sredstva za omejitev: izdaja naloga za prijetje, uporaba telefonskih prisluhov, preiskave brez soglasja, posebne, razširjene metode preiskav...

Ali me lahko zasliši preiskovalni sodnik?

Zaslišanje s strani preiskovalnega sodnika je nujno le če je izdan naloga za prijetje.

Ali me preiskovalni sodnik mora obvestiti, da sem v postopku preiskave?

Preiskovalni sodnik mora načeloma vložiti obtožnico, če obstaja utemeljeni sum o vaši krivdi. Obtožba se izreče po zaslišanju ali po pošti in vam daje pravico dostopa do spisa, in pravico, da zahtevate dodatne preiskovalne ukrepe.

Ali preiskovalni sodnik lahko naroči prisluh mojega telefona?

Da, ob upoštevanju točno določenih pravnih pogojev.

Ali lahko preiskavi nasprotujem?

Preiskava vašega doma je dovoljena, če je sodnik podpisal nalog za preiskavo in se preiskava opravi med 5. in 21. uro, sicer izjemoma.

Ali me sodnik lahko fizično prisili v odvzem DNK?

Da, pod posebnimi pogoji.

Kaj lahko naredim, če postopek preiskave ogroža moje pravice?

Lahko se odločite za skrajšani postopek (glejte informativne liste).

Ali lahko med preiskavo dostopam do dokumentacije?

Če ste obdolženec, ki ni v priporu, lahko zaprosite za dostop do dokumentacije na podlagi zahtevka, naslovljenega na preiskovalnega sodnika, ki lahko dostop zavrne, vendar mora svojo odločitev utemeljiti. V primeru, da odgovora od preiskovalnega sodnika ne dobite ali je negativen, se lahko pritožite pri oddelku za obtožbe.

Ali lahko zahtevam izvedbo določenih preiskav?

Da, če ste v priporu, pa tudi sicer. Vložite lahko zahtevke za njihovo izvedbo. Preiskovalni sodnik lahko tega zavrne, če ocenjuje, da ukrep ni nujen za ugotavljanje resnice ali škodi preiskavi. Lahko se pritožite.

Posebni primer: preiskovalni pripor (4)

Kako mora potekati zaslišanje pred preiskovalnim sodnikom?

Zaslišanje, ki poteka pred izdajo naloga za prijetje, se mora zgoditi v 24 urah od odvzema prostosti, sicer nalog za prijetje ni veljaven. Zaslišanje se mora nanašati na možnost izdaje naloga in na bremenilna dejstva.

Vaš odvetnik ne sme biti prisoten.

Ali me sodnik lahko zasliši naknadno?

Zahtevate lahko ponovno zaslišanje. To je edino zaslišanje, kjer je lahko prisoten vaš odvetnik.

Kdaj lahko vidim svojega odvetnika?

Po prvem zaslišanju pri preiskovalnem sodniku.

Ali lahko ugovarjam zakonitosti ali motivom naloga za prijetje?

Zoper sklep o nalogu za prejetje ne morete vložiti priziva.

V petih dneh po izdaji naloga boste poklicani pred senat. Dan pred tem boste imeli dostop do svoje dokumentacije. Vaš odvetnik ali sami lahko zaprosite za izpustitev na prostost.

Vaš odvetnik lahko opozori na nepravilnosti naloga samo v času tega prvega prihoda pred senat (in ob prizivu). Če je nalog za prijetje potrjen, imate pravico do priziva. Pred oddelek za obtožbe boste poklicani v 15 dneh. V primeru neupoštevanja teh rokov boste nemudoma izpuščeni na prostost.

Potrditev pridržanja velja en mesec (ali tri mesece). Na vsakem zaslišanju lahko spodbijate primernost naloga za prijetje in/ali trdne dokaze krivde.

Dokumentacija vam bo na voljo dva dni pred vsako obravnavo.

Ali lahko v zaporu stopim v stik s tretjimi osebami?

Vedno lahko stopite v stik s svojim odvetnikom.

Vendar pa vam preiskovalni sodnik lahko prepove stike z vsemi drugimi osebami za največ tri dni.

Kdaj sem lahko izpuščen na prostost?

Ko tako odloči preiskovalni sodnik ali na podlagi odločbe preiskovalnega sodišča, ko pridete pred njega. Vaša izpustitev na prostost je lahko pogojna ali se za njo plača varščina.

Sem državljan druge države. Ali moram biti prisoten med preiskavo?

Če obstaja tveganje izmikanja sojenju, se lahko izda nalog za prijetje. Preiskovalni sodnik ali preiskovalna sodišča vas lahko izpustijo proti plačilu varščine. Plačani znesek, ki je bil položen, vam bo povrnjen, če boste na sodišče prišli na vseh stopnjah postopka.

Če boste izpuščeni na prostost, bo od vas zahtevano, da pridete na vsa zaslišanja in načeloma pred sodišče, ki obravnava vašo zadevo. Preiskovalni sodnik vam lahko na podlagi naloga za pogojni izpust naloži, da ne smete zapustiti države. Ti pogoji se lahko podaljšajo za obdobje treh mesecev. Ugovor je možen pred senatom.

Zaključek preiskave (5)

Kaj lahko naredim, če se preiskava vleče?

Po enem letu se lahko na podlagi utemeljenega zahtevka obrnete na oddelek za obtožbe, ki nadzoruje potek vaše preiskave.

Ali je pred postopkom obtožnico mogoče spremeniti?

Kraljevi tožilec prebere dokumentacijo, ki jo pošlje sodnik, in napiše obtožbe, za katere bi obtoženec po njegovem mnenju moral odgovarjati pred sodiščem. Prav tako se lahko odloči za ustavitve postopka ali zahteva od sodnika, da opravi nekatere dodatne naloge v preiskavi. Ob tej priložnosti lahko kraljevi tožilec ali senat, ki odloča o tem, kaj se bo zgodilo z dokumentacijo, še vedno spremenita pravno opredelitev kaznivega dejanja.

Ali se lahko pred začetkom procesa izrečem za krivega glede vseh ali nekaterih točk obtožnice?

Ne, predpostavlja se, da ste nedolžni, dokler vas pristojno sodišče pravnomočno ne obsodi.

Kako se zadeva zaključí?

Po zaslišanju preiskovalnega sodnika, morebitne nasprotne stranke, tožilca in obrambe, se kabinet odloči:

da bo obtoženca poslal pred pristojno sodišče;

da bo razglasil ustavitve postopka;

da bo odložil izrek sodbe: dejstva so vzpostavljena, vendar ni izrečena nobena kazen. Sodnik določi trajanje pogojnega izpusta, ki lahko vključuje spoštovanje določenih pogojev;

da bo uporabil zakon o ustanovah za mentalno zdravje (hospitalizacija).

Katere so moje pravice na tej stopnji?

Preberete lahko svojo dokumentacijo in pred zaslišanjem pred senatom naredite kopije. Prav tako lahko z zahtevkom zaprosite za dodatne preiskave. Če jih preiskovalni sodnik zavrne, imate pravico do pritožbe pred oddelkom za obtožbe.

Ali lahko vložim priziv?

Na sklep o predložitvi zadeve v obravnavo se ne morete pritožiti, razen v primeru nepravilnosti, opustitve ali zaradi neveljavnosti dela preiskave, pridobitve dokaza ali predložitvenega sklepa, če kot vzrok navedete nedopustnost ali prekinitev kazenskega postopka.

Ali se mi lahko očita prestoppek, za katerega sem že bil preganjan v drugi državi članici Evropske unije?

Načeloma ne.

Zadnja posodobitev: 24/05/2012

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: .

3 - Moje pravice pred sodiščem

Kje se bo odvijal proces?

Sodišče za prekrške (Tribunal de police) obravnava manj hude primere (kazniva dejanja, ki se kaznujejo z globo od 1 do 25 EUR (kršitve kmetijskega zakonika...) in vse kršitve zakonika o cestnoprometnih predpisih (nesreče s smrtnim izidom...)

Kazensko sodišče (Tribunal correctionnel) obravnava delikte ali kazniva dejanja (tista, pri katerih se takoj upoštevajo olajševalne okoliščine)

Porotno sodišče (Cour d'assises) obravnava najresnejše zločine (tiste, pri katerih se olajševalne okoliščine ne morejo upoštevati ali se jih ne želi sprejeti)

Ali bo postopek javen?

Načeloma je postopek javen in se odvija v dvorani, ki je dostopna vsem (opazovalcem, novinarjem), razen če obstajajo varnostni razlogi proti temu.

Če ste vpleteni v primer, povezan s spolnostjo (posilstvo...), lahko od sodišča zahtevate, da obravnava poteka za zaprtimi vrati, to pomeni, da se dostop v dvorano omeji samo na osebe, ki jih postopek zadeva.

Če gre za vprašanje hospitalizacije prestopnika, ki zaradi resnega duševnega neravnovesja ni odgovoren za svoja dejanja, lahko zahteva sojenje za zaprtimi vrati, čemur lahko nasprotuje državno tožilstvo.

Kdo bo sodil v zadevi?

Na sodišču za prekrške ali kazenskem sodišču sodijo poklicni sodniki. Na porotnem sodišču pa 12 porotnikov samostojno odloči o krivdi obtoženca. Potem odločijo o kazni skupaj s tremi sodniki.

Ali je med postopkom mogoče spremeniti obtožnico?

Tožilstvo in sodnik lahko obremenilna dejstva obravnavata različno. Na primer, če ste razbili okno nekega vozila, vas tožilstvo lahko preganja zaradi poskusa kraje, v resnici pa ste nameravali samo razbiti okno. Sodišče lahko dejanje razvrsti drugače in oceni, da je šlo samo za povzročitev škode. Vendar vas mora o tem obvestiti, da se lahko branite na tej novi osnovi.

Kaj se zgodi, če se med postopkom izrečem za krivega glede vseh točk obtožnice ali nekaterih izmed njih?

Kazen ne bo samodejno zmanjšana.

Katere so moje pravice med postopkom?

Ali moram biti na postopku prisoten? Ali moram biti prisoten na celotnem postopku?

Ves čas vas mora zastopati odvetnik. Izjemoma se morate osebno pojaviti pred sodiščem, če sodišče sprejme sklep, da morate ponovno priti na obravnavo.

Ali se postopek lahko odvija brez mene?

Če niste prisotni ali vas ne zastopa odvetnik, da bi odgovoril na obtožbe, bo postopek potekal brez vas in se vam bo sodilo v odsotnosti.

Ali lahko sodelujem prek videa, če živim v drugi državi članici?

Ne.

Ali mi bo pomagal tolmač, če ne razumem jezika, v katerem poteka sojenje?

Da.

Ali potrebujem odvetnika?

Ne, razen pred porotnim sodiščem.

Ali mi bo odvetnik dodeljen?

Da, pod določenimi pogoji (glej [list 1](#)).

Ali lahko odvetnika zamenjam?

Da, tudi brez obrazložitve.

Ali se lahko izrečem na postopku?

Da.

Ali moram na postopku govoriti?

Ni nujno.

Kakšne so posledice, če med postopkom ne govorim resnice?

Imate pravico, da se ne izrečete zoper sebe in da razvijete svojo strategijo obrambe po lastni želji. To prav tako vključuje pravico do molka.

Katere so moje pravice glede na dokaze, predstavljene proti meni?

Ali lahko nasprotujem dokazom, predstavljenim proti meni?

Da.

Kako?

Da na obravnavi zahtevate od sodnika, naj izvede dodatne preiskave.

Zakaj?

Da prikažete, da obtožba ni verjetna.

Kakšne vrste dokazov lahko predstavim v svojo korist?

Predložitev dokumentov, zahteva po dodatnem izvedenskem mnenju, zaslišanje nove priče...

Ali lahko uporabim zasebnega detektiva za pridobitev dokazov v svojo korist?

Da.

Ali so takšni dokazi sprejemljivi?

Da.

Ali lahko prosim priče, naj pričajo v mojo korist?

Da.

Ali lahko jaz ali moj odvetnik zastavljava vprašanja drugim pričam v zadevi?

Da, ob posredovanju policije ali sodnika.

Ali lahko jaz ali moj odvetnik nasprotujeva temu, kar povedo?

Da.

Ali se bodo upoštevale informacije, ki se nanašajo na mojo kazensko evidenco?

Da.

Kakšne vrste informacij?

Izrečene obsodbe.

V kakšnih okoliščinah? Na kateri stopnji?

Najvišja predvidena kazen se lahko podvoji, ovirajo lahko ugodnejšo obravnavo.

Ali se upoštevajo predhodne obsodbe v drugi državi članici?

Da, lahko so posredovane sodniku.

Kaj se zgodi na koncu postopka?

Kateri so možni izidi postopka?

Nedopustnost pregona, če ni bilo upoštevano pomembno pravilo. Vendar obstaja možnost novega postopka;

Oprostilna sodba, če ni na voljo dovolj dokazov o krivdi brez razumnega dvoma.;

Obsodba.

V primeru obsodbe ima sodnik glede na naravo kaznivega dejanja in vašo kazensko evidenco na voljo pet možnosti:

zaporno kazen;

družbeno koristno delo; v roku enega leta morate za skupnost opraviti neplačano delo, v nasprotnem primeru vam grozi zaporna kazen ali plačilo globe;

plačilo globe;

pogojni (vendar ne nujno) odlog izvršitve sodbe ali odlog izreka sodbe (pogoj, da obtoženec ne bo več zagrešil kaznivih dejanj, izobraževanje, pogoj, da

obtoženec ne bo več obiskoval določenih krajev...) v obdobju od enega do pet let;

enostaven izrek krivde.

Kakšna je vloga žrtve med postopkom?

Lahko se izreče o dejstvih, ki jo zadevajo, in zahteva denarno nadomestilo.

Kako?

Ustno ali s predložitvijo pisne vloge.

Na kateri stopnji?

Na obravnavi, takoj po tem, ko vas je zaslišal sodnik.

Za popolnejše informacije glejte podatke na strani [pravice žrtev](#).

Sorodne povezave

[Naslovi sodnih oblasti](#)

[Stran Ministrstva za pravosodje](#)

[Naslovi zaporov](#)

Zadnja posodobitev: 24/05/2012

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [nl](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [fr](#).

4 - Moje pravice po tem, ko je sodišče izreklo sodbo

Ali lahko vložim pritožbo?

Ali lahko vložim pritožbo zoper razsodbo/sodbo, izrečeno na postopku, in zoper kazen?

Sodba, izrečena v vaši odsotnosti ali medtem, ko vas ni zastopal odvetnik, je sodba v odsotnosti. Obstaja posebna pritožba, ugovor, ki je vedno mogoč. Prav tako je mogoč priziv.

Če je bila sodba izrečena v vaši prisotnosti, se odločbo lahko izpodbija. Pritožba je priziv, predviden samo v primeru, če je odločitev izreklo sodišče. Priziv torej ne obstaja v primeru sodb prizivnega sodišča in porotnega sodišča.

Kako? Kje?

Če ste zapornik, lahko ugovor in priziv vložite pri uradu zapora. Če ste na svobodi, se ugovor izvede s pomočjo sodnega izvršitelja, medtem ko se priziv lahko vloži v tajništvo sodišča, ki je izreklo sodbo.

V kakšnem časovnem obdobju?

Pritožbo je treba vložiti v 15 dneh.

Rok za ugovor začne teči dan po prejemu pisnega obvestila o odločbi.

Rok za priziv začne teči dan po obravnavi, na kateri je bila izrečena sodba.

Kateri so razlogi za pritožbo?

Nestrinjanje z ugotovljenimi dejstvi ali pravnimi razlogi.

Kaj se zgodi, če vložim pritožbo?

Kaj se zgodi, če sem v zaporu, ko vložim pritožbo?

Če se pritožba nanaša na zadevo, zaradi katere ste v zaporu in za katero vam je bila izrečena zaporna kazen, boste ostali v zaporu do izreka nove odločbe. Med novim postopkom se lahko poda zahteva za začasen izpust na prostost.

Če ste v zaporu zaradi druge zadeve, pritožba ne bo vplivala na vaš zaporniški položaj.

Koliko časa je potrebna, da bo pritožba obravnavana?

Ugovor se obravnava 15 dni po pritožbi, če ste na prostosti, ali v 3 dneh, če ste v zaporu. Priziv se določi najkasneje 60 dni po pritožbi.

Ali moram za pritožbo predložiti nove dokaze?

Da.

Kakšna so pravila, ki se uporabljajo?

Ista pravila kot pred prvim sodnikom (glejte [list 3](#)).

Kaj se zgodi na pritožbeni obravnavi?

Sodnik bo najprej preučil, ali je pritožba bila vložena pravočasno, potem bo ponovno razsodil glede predloženih dejstev in razglasil morebitno kazen.

Kakšen je lahko sklep sodišča?

Kaj se zgodi, če je pritožba sprejeta/zavrnjena?

Če je ugovor ali priziv sprejet, se lahko zgodi dvoje:

nedopustnost pregona ali oprostilna sodba, ki vključuje vaš takojšen izpust, če ste v zaporu; obsodba na manjšo kazen.

Če se pritožba zavrne,

se v primeru ugovora obsodba potrdi, vendar nikoli ne zaostri;

se v primeru priziva obtožba lahko potrdi ali zaostri.

Ali je pritožba na višjo stopnjo/drugo stopnjo mogoča?

Priziv je mogoč na odločbo o ugovoru, ki jo poda sodišče, pred pritožbenim sodiščem. Kasacijska pritožba oz. pritožba zoper odločbo pritožbenega sodišča na priziv se lahko poda v 15 dneh v sodnem tajništvu pritožbenega sodišča. Ne zadrži izvršitve obsodbe.

V kakšnih okoliščinah?

Kasacijska pritožba se lahko vloži le v primeru kršitve prava ali postopka.

Ali sem upravičen do odškodnine, če je prva odločitev bila napačna?

Da, če ste zaradi te zadeve bili zaprti.

Kakšne?

Do odškodnine za povrnitev škode, ki je posledica zaporne kazni.

Kako?

Na podlagi pisne zahteve Zvezni javni službi sodstva (Service public fédéral Justice).

Ali se bo moja obsodba shranila v moji kazenski evidenci, če je moja pritožba sprejeta?

Ne.

Kdaj je obsodba pravomočna?

Če v 15 dneh po obsodbi v odsotnosti ni bil vložen noben ugovor.

Če v 25 dneh od izreka sodbe vi ali tožilstvo niste vložili nobenega priziva.

Sem državljan druge države članice. Ali sem lahko po postopku v Belgiji premeščen?

Da.

Ali je preemistitev samodejna?

Ne, še vedno je potrebna privolitev Belgije in druge države.

V kakšnih okoliščinah?

1. primer: za izvršitev obsodbe v vaši državi izvora, ki je bila izrečena v Belgiji in zoper katero pritožba ni mogoča, kjer zaporna kazen traja najmanj 6 mesecev (prav tako glejte: [Evropsko konvencijo](#) **Pravosodje od A do Ž**)

a) z vašim privoljenjem, samo če imate dovoljenje za bivanje v Belgiji. Glejte [Evropsko konvencijo](#).

b) brez vašega privoljenja, če nimate ali se vam je iztekla pravica do bivanja v Belgiji (glejte [Evropsko konvencijo](#)) ali če ste bili prijeti na podlagi **evropskega naloga za prijetje**, ki ga je izdala Belgija z jamstvom vrnitve v državo izvora.

2. primer: brez vašega privoljenja v sojenje v vaši državi izvora na podlagi **evropskega naloga**, ki ga je izdala država, katere državljan ste. Če morate odslužiti svojo kazen tukaj, lahko Belgija počaka na iztek vaše kazni, preden vas premesti v vašo državo izvora, ali pa vas lahko začasno izroči, da vam tam sodijo, ob jamstvu vrnitve, da odslužite preostanek svoje belgijske kazni v Belgiji. Če imate svoje običajno prebivališče tukaj, lahko Belgijo prosite, da vas preda pod pogojem vrnitve, da boste tujo kazen lahko odslužili v Belgiji.

3. primer: brez vašega privoljenja za izvršitev kazni, izrečene v vaši državi izvora na podlagi **evropskega naloga**, ki ga je izdala država, katere državljan ste. Če morate svojo kazen še vedno odslužiti tukaj, bo Belgija čakala na iztek vaše kazni, preden vas premesti v vašo državo izvora. Če imate svoje običajno prebivališče v Belgiji, lahko prosite, naj zavrne izvršitev naloga, tako da boste lahko svojo kazen odslužili v Belgiji in ne v svoji državi izvora.

Ali se lahko pritožim na odločitev o moji preemistitvi?

Da, razen če gre za prostovoljno preemistitev, v katero ste privolili.

V okviru vrnitve v vašo državo izvora z namenom izvršitve kazni, izrečene v Belgiji (1. primer), se lahko v roku 60 dni pri **Conseil d'État** vložijo zahteva za razglasitev ničnosti in odlog, prav tako pa pri **predsedniku sodišča** prošnja za nujno sodno varstvo.

V okviru izvršitve evropskega naloga za prijetje, ki ga je izdala vaša država izvora (2. primer in 3. primer), **preiskovalni sodnik** opravi prvo preverjanje, v roku 15 dni po prijemu ga preveri senat. V roku 24 ur po sprejetju sklepa senata se lahko vložijo **priziv** pri **oddelku za obtožbe** (glejte [dokument 3](#)). Prav tako se lahko v roku 24 ur od sklepa oddelka za obtožbe vložijo pritožba na pritožbeno sodišče.

Obsojen sem bil v Belgiji. Ali se mi lahko ponovno sodi za isti zločin?

Ne.

Informacije o obtožnici/obsodbi

Ali bodo informacije o obsodbi in obtožnici vpisane v mojo kazensko evidenco?

Da.

Kako in kje bodo te informacije shranjene?

Shranjene so v bazi podatkov „Osrednja kazenska evidenca“, ki jo vodi Zvezna javna služba sodstva.

Koliko časa se podatki ohranijo?

Obsodbe glede prekrškov za kazni (1 do 7 dni zapora, 1 do 25 evrov globe, od 20 do 45 ur družbeno koristnega dela) ne bodo več omenjene v izpisku iz evidence po treh letih.

Druge obsodbe ostanejo vpisane za zmeraj. Vendar jih je mogoče izbrisati s postopkom rehabilitacije.

Ali se lahko podatki ohranijo brez mojega soglasja?

Da

Ali lahko nasprotujem ohranitvi teh informacij?

Ne.

Kdo ima dostop do moje evidence?

Pravosodni in policijski organi imajo do nje dostop brez omejitev.

Kazenske evidence ne smemo zamenjati z izpiskom iz kazenske evidence, ki ga zahtevajo določene javne uprave ali določeni posamezniki (delodajalec...) in ki ne omenja vseh informacij, zapisanih v evidenci. Na primer, enostavni izreki krivde, šestmesečna ali daljša zaporna kazen in globe v višini največ 500 EUR ali izrečene v okviru Cestnoprometnega zakonika, ki ne vključuje prepovedi vožnje, daljše od 3 let, ne bodo več upoštevani po 3 letih in 25 dneh od datuma izreka obsodbe. Odlog izreka, enostaven ali začasen, ni na izpisku nikoli omenjen.

Zadnja posodobitev: 24/05/2012

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [nl](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [fr](#)

5 - Prekrški

Kako se obravnavajo prekrški cestnoprometnega zakonika?

Če lokalna policija ugotovi prekrške Cestnoprometnega zakonika, lahko pošlje lastniku vozila, s katerim je bil storjen prekršek, obrazec, da bi ugotovila identiteto osebe, ki je upravljala vozilo v času dejanja. Kraljevi tožilec vam lahko predlaga dogovor z namenom ustavitve kazenskega pregona s plačilom, z bančnim nakazilom zneska davčni upravi, upravi za registracijo in državno premoženje.

S plačilom tega zneska se boste izognili pozivu pred sodišče za prekrške in še višji globi ter obveznosti plačila dodatnih sodnih stroškov.

Vendar pa plačilo globe pomeni priznanje krivde in vašo odgovornost do morebitnih žrtev, če je vaš prekršek povzročil škodo drugemu udeležencu v prometu.

Kdo obravnava takšne prekrške?

Tožilstvo pristojnega sodišča za prekrške je zadolženo za to, da izda predlog za plačilo globe. Služba za kazni oziroma globe pri davčni upravi vodi račune izplačanih plačil in o tem obvešča državno tožilstvo.

Postopek?

Predlog o plačilu globe se predloži storilcu prekrška s priporočenim pismom ali z opozorilom, ki ga poda policist. Rok za plačilo je lahko od 15 dni do 3 mesece, izjemoma 6 mesecev.

Sankcije?

V primeru neplačila ali zavrnitve predloga za plačilo globe, tožilstvo pozove storilca prekrška pred sodišče za prekrške, da ga obsodi na kazen (globo, zaporno kazen, prepoved vožnje) v skladu z zakonom.

Ali so za takšne prekrške preganjani tudi državljani drugih držav članic?

Da.

Kako?

Policist, ki ugotovi prekršek, predlaga plačilo globe.

V primeru zavrnitve plačila lahko zahteva takojšnje plačilo najmanjšega zakonitega zneska, v nasprotnem primeru pa takoj zaseže vozilo, s katerim je bil storjen prekršek.

Če storilec prekrška noče plačati, se predpisani znesek lahko plača ali odtegne na podlagi sodbe sodišča za prekrške.

Kako se obravnavajo ostali prekrški?

Z neciviliziranim vedenjem (plačila parkirnine, javna čistoča) se ukvarja občinska uprava. V primeru neplačila ste lahko poklicani pred lokalnega mirovnega sodnika (juge de paix).

Glede družbenih, davčnih zadev, varnosti nogometnih tekem, železniškega prometa in ostalih javnih prevoznih sredstev so za pobiranje upravnih glob zadolžene specializirane uprave. Pred sodiščem za civilne zadeve se lahko uveljavljajo različna pravna sredstva.

Ali bodo ti prekrški zapisani v moji kazenski evidenci?

Izrečene sodbe za kršitve cestnoprometnih predpisov so zapisane v kazenski evidenci. Upravne globe in tiste, ki izhajajo iz predpisov o nogometu, se ne vpišejo v kazensko evidenco.

Zadnja posodobitev: 24/05/2012

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Obdolženci v kazenskem postopku - Bolgarija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je oseba osumljena ali obdolžena kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku. Informacije o prekrških v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo globe, najdete v **Informativnem listu 5**.

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Bolgarski kazenski postopek sestavlja dve fazi – predkazenski postopek in glavna obravnava.

V **predkazenskem postopku** se s preiskavo zberejo dokazi, s katerimi se potrdi ali ovrže domneva, da je določena oseba storila določeno kaznivo dejanje. Preiskavo izvedejo preiskovalni sodniki ali preiskovalni policisti pod vodstvom tožilca. Ta se na podlagi preiskave lažje pripravi in odloči, ali naj zoper obdolženca vloži obtožnico pri sodišču in jo zastopa ali pa odstopi od pregona.

Glavna obravnava se začne, ko tožilec zoper osebo pri sodišču vloži obtožnico zaradi storitve kaznivega dejanja. V sodnem postopku sta udeleženi nasprotni stranki. Tožilec, obtoženec in zagovornik imajo enake procesne pravice. Sodišče preuči dokaze, ki jih je predložil tožilec, poleg tega pa lahko na zahtevo strank ali na lastno pobudo pri iskanju resnice pridobi in preuči nove dokaze.

Glavna obravnava se konča s sodbo sodišča, s katero je obtoženec obsojen in mu je naložena kazen ali pa je razglašen za nedolžnega.

Podrobnosti o vseh teh fazah postopka in vaših pravicah lahko najdete v informativnih listih. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, ampak so zgolj napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevatí je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskem postopku v državah članicah, zato vam v primeru pritožb ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za dostop do zelenih informacij kliknite spodnje povezave

 1 – Kako do pravnega svetovanja?

 2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja

Preiskava (vključno z vložitvijo obtožnice in zaslišanjem)

Prijetje (vključno z evropskim nalogom za prijetje)

Prva obravnava pred sodiščem

Pripor ali izpustitev

Priprava zadeve na strani tožilca

Priprava zadeve na strani obrambe

Ukrepi za preprečitev izoginitve pregonu

Prepoved odhoda iz Bolgarije

 3 – Moje pravice med glavno obravnavo

Zaslišanje zaščitene priče

 4 – Moje pravice po glavni obravnavi

 5 – Prekrški v cestnem prometu

Sorodne povezave

 Zakon o kazenskem postopku

Zadnja posodobitev: 20/07/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Kako do pravnega svetovanja?

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je zelo pomembno neodvisno pravno svetovanje. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah imate pravico, da vas zastopa odvetnik, pa tudi, kaj lahko odvetnik stori za vas. V tem splošnem informativnem listu boste izvedeli, kako najti odvetnika in kako bodo poravnani njegovi stroški, če si sami ne morete privoščiti plačila odvetniških storitev.

Kako najti odvetnika?

Če menite, da potrebujete odvetnika, vendar ne poznate nobenega, lahko izberete enega od odvetnikov, ki sodelujejo z okrožnim sodiščem na območju, na katerem živite. Kontaktne podatke 27 odvetniških združenj v Bolgariji lahko najdete tudi na spletni strani [vrhovne odvetniške zbornice](#). Če ste prijeli, imate že takoj ob prijemu pravico do posvetovanja z odvetnikom. Ker imate po prijemu tudi pravico, da se obrnete na sorodnika ali prijatelja, ga lahko zaprosite, naj vam najame odvetnika.

Kdo bo poravnal stroške odvetnika?

Če izberete svojega odvetnika, plačate storitve na podlagi pisne pogodbe, ki ste jo sklenili z odvetnikom.

Če si odvetnika ne morete privoščiti, čeprav ga želite imeti, potreben pa je tudi zaradi interesa pravičnosti, ste upravičeni do brezplačne pravne pomoči.

Lahko jo zahtevate sami ali pa vam pripada na podlagi zakona, če vam mora biti zagotovljen zagovornik. Odvisno od faze postopka (glej [Informativni list 1](#)) o tem na podlagi ocene vašega premoženjskega stanja odloči tožilec (v predkazenskem postopku) ali sodišče (med glavno obravnavo).

Če potrebujete pravno svetovanje, tožilec ali sodišče nemudoma pošlje svojo odločitev odboru zadevnega odvetniškega združenja, da vam dodeli odvetnika. Upoštevati je treba, da boste morali v primeru obsodbe povrniti plačilo odvetniku, ki vam je bil dodeljen.

Sorodne povezave

- [Zakon o odvetništvu](#)
- [Zakon o pravni pomoči](#)
- [Zakon o kazenskem postopku](#)
- [Državna pravna služba](#)
- [Vrhovna odvetniška zbornica](#)

Zadnja posodobitev: 20/07/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja (pred predložitvijo zadeve sodišču)

Kakšen je namen preiskave kaznivega dejanja?

Med preiskavo se zberejo dokazi, s katerimi se potrdi ali ovrže domneva, da je oseba storila kaznivo dejanje. Razlog za preiskavo je lahko ovadba storjenega kaznivega dejanja pri preiskovalnih organih, ali pa so lahko razlog informacije teh organov, ki kažejo, da je bilo storjeno kaznivo dejanje.

Preiskava se lahko začne tudi, če policija zaloti osebo pri storitvi kaznivega dejanja.

Po navadi vse faze preiskave izvede policija. Nekatere zadeve prevzamejo preiskovalni sodniki ali tožilci, vendar sme preiskavo voditi in nadzorovati samo tožilec.

Katere so faze predkazenskega postopka?

Preiskava (vključno z vložitvijo obtožnice in zaslišanjem)

Preiskovalni organi poskušajo zbrati dokaze, s katerimi bi potrdili ali ovrgli domnevo, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. Če zberejo dovolj dokazov v podporo domnevi, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, mora preiskovalec to osebo o tem pisno uradno obvestiti. Ob vročitvi mora oseba podpisati vročilnico. Takoj zatem je obdolženec zaslišan.

Prijetje

Če policija najde dokaze, da je oseba storila kaznivo dejanje, lahko to osebo prime in pridrži, vendar za največ 24 ur. O podaljšanju pripora največ za 72 ur lahko odloči samo tožilec. V nasprotnem primeru je treba pridržano osebo izpustiti. Namen policijskega pridržanja je ugotoviti, ali bi bilo treba osebo obtožiti. S pridržanjem po sklepu tožilca se zagotovi, da bo obdolženec prvič nastopil pred sodiščem.

Prva obravnava pred sodiščem

Tožilec načeloma določi, kakšen [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#) je treba naložiti obdolžencu. Če pa odloči, da mora biti [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#) pripor ali hišni pripor, tako zahtevo vložijo pri sodišču in zagotovi, da bo obdolženec nastopil pred sodiščem.

Pripor ali izpustitev

Če je obdolženec priveden pred sodišče, lahko samo sodišče odloči, ali bo [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#) pripor ali hišni pripor ali pa je treba pripornika izpustiti.

Priprava zadeve na strani tožilstva

Po končani preiskavi preiskovalec zbrane dokaze pošlje tožilcu. Ta preuči dokaze in odloči, ali je bila domneva, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, dokazana onkraj razumnega dvoma. Šele nato lahko tožilec vložijo obtožnico pri sodišču. V nasprotnem primeru odstopi od pregona.

Priprava zadeve na strani obrambe

Ko sta obtoženec in zagovornik seznanjena z obtožnico, lahko predložita dokaze v korist obtoženca. Po koncu preiskave mora preiskovalec obtožencu in zagovorniku na zahtevo dati na razpolago vse zbrane dokaze in dovolj časa za njihovo preučitev.

Moje pravice med preiskavo

Upoštevati je treba, da so „prijetje“, „prva obravnava pred sodiščem“ in „pripor“ mogoče faze, vendar niso nujne. Za dostop do dodatnih informacij o vaših pravicah v posamezni fazi kliknite spodnje povezave.

[Preiskava \(vključno z vložitvijo obtožnice in zaslišanjem\) \(1\)](#)

[Prijetje \(vključno z evropskim nalogom za prijete\) \(2\)](#)

[Prva obravnava pred sodiščem \(3\)](#)

[Pripor ali izpustitev \(4\)](#)

[Priprava zadeve na strani tožilstva \(5\)](#)

[Priprava zadeve na strani obrambe \(6\)](#)

[Ukrepi za preprečitev izoginitve pregonu \(7\)](#)

[Prepoved odhoda iz Bolgarije \(8\)](#)

[Preiskava \(vključno z vložitvijo obtožnice in zaslišanjem\) \(1\)](#)

Koliko bom obvešččen o dogajanju?

Če bo zoper vas zbranih dovolj dokazov, vas bo poklical preiskovalec in vas tudi pisno uradno obvestil o kaznivem dejanju, katerega vas obtožuje. Takoj zatem vas mora policist poučiti o vaših pravicah med preiskavo. Podpisali boste izjavo, da ste bili seznanjeni z njimi.

Ali bo zagotovljen tolmač, če ne znam jezika postopka?

Da. Če vam ni bil zagotovljen tolmač, lahko zavrnete podpis uradnega obvestila o obtožnici. Tolmač vam bo pomagal med celotno preiskavo. Njegovih storitev vam ni treba plačati.

V kateri fazi bom lahko govoril z odvetnikom?

Ko vas preiskovalec pokliče, da bi vas obvestil o obtožnici, vam mora povedati, da lahko pridete z odvetnikom. Dati vam mora dovolj časa, da se obrnete na odvetnika. V [zakoniku o kazenskem postopku](#) je določeno, v katerih primerih morate imeti zagovornika. Informacije o izbiri odvetnika in pravici do brezplačnega pravnega svetovanja najdete [tukaj](#). Pravico imate, da se dobite z odvetnikom in se z njim zasebno pogovorite. Če ne znate jezika, imate lahko na voljo tolmača.

Ali bodo od mene zahtevane kakšne informacije? Jih moram dati?

Takoj ko boste seznanjeni z obtožnico, vas bo preiskovalec zaslišal. V zvezi z obtožnico lahko odgovarjate ali molčite. Pojasnila lahko daste tudi pozneje med preiskavo.

Kaj se bo zgodilo, če bom izjavil kaj takega, kar bo škodilo moji zadevi?

Če boste priznali, vam bo morda naložena nižja kazen. Če boste molčali, si ne morete poslabšati položaja. Sodišče vas ne more obsoditi samo na podlagi priznanja.

Sem državljan druge države. Ali moram biti navzoč med preiskavo?

Kot obdolženec morate biti na razpolago preiskovalnim organom. V ta namen se vam lahko naloži [ukrep za preprečitev izogitve pregonu](#). Če vas ni v državi, se lahko preiskava izvede, če:

kraj vašega stalnega prebivališča ni znan;

vas ni mogoče sodno pozvati iz drugih razlogov;

se po sodnem pozivu niste zglasili pri sodišču ali za to niste navedli utemeljenih razlogov.

V takih primerih vam bo na podlagi postopka, opisanega [tukaj](#), dodeljen zagovornik po uradni dolžnosti.

Po videopovezavi boste lahko zaslišani, če vas ne bo v državi in to ne bi oviralo preiskave. Med takim zaslišanjem boste imeli enake pravice, kot so bile že opisane v tem informativnem listu.

Sem lahko poslan nazaj v domovino?

Da, vendar pod pogoji, določenimi v [zakoniku o kazenskem postopku](#). Potrebovali boste nasvet odvetnika.

Bom ostal v priporu ali bom izpuščen?

Lahko ostanete v priporu. Podrobnejše informacije najdete v razdelkih [Prva obravnava pred sodiščem \(3\)](#) in [Pripor ali izpustitev \(4\)](#).

Ali lahko v fazi preiskave zapustim državo?

Če ne boste v priporu, boste lahko zapustili državo, vendar boste morali o tem obvestiti preiskovalni organ. Če bo po njegovem mnenju obstajala nevarnost, da se boste izognili preiskavi, se vam lahko [prepove odhod iz države](#).

Ali bom moral dati prstne odtise, vzorce DNK (npr. lase, slino) ali druge telesne tekočine?

Taki vzorci se bodo od vas lahko zahtevali, če jih ne bo mogoče pridobiti drugače. Morali jih boste zagotoviti. Če jih ne boste hoteli dati, vam bodo prisilno odvzeti. Če bo za odvzem vzorca potreben poseg v vaše telo, ga bo opravil zdravnik. Pravico imate, da vas preiskovalec obvesti o postopku.

Ali se lahko opravi telesna preiskava?

Preiskovalec lahko odredi telesno preiskavo, da zbere dokaze ali zaseže predmete, ki bi lahko preprečili preiskavo ali vam pomagali pobegniti. Preiskava mora biti dovoljena s sodnim nalogom ali pa je treba zahtevati naknadno dovoljenje sodišča. Pravico imate do vpogleda v preiskovalni protokol in sodno odločbo.

Ali se lahko opravi preiskava mojega stanovanja, poslovnih prostorov, avtomobila in podobnega?

Odgovor je enak prejšnjemu.

Ali lahko pred glavno obravnavo priznam krivdo za vse ali nekatere obtožbe?

Krivdo lahko priznate med prvim zaslišanjem, potem ko se seznanite z obtožbami. Glede priznanja krivde in vaših pravic v zvezi s tem preverite informacije, ki so bile že navedene v tem informativnem listu.

Ali se lahko obtožnica pred glavno obravnavo spremeni?

Če so zbrani novi dokazi, se lahko obtožnica spremeni. O morebitnih novih obtožbah morate biti takoj obveščeni in zaslišani v zvezi s tem.

Ali sem lahko obtožen za kaznivo dejanje, za katero sem že obtožen v drugi državi članici?

Da, če ni drugače določeno na podlagi veljavnega mednarodnega sporazuma, katerega podpisnica je Bolgarija.

Bodo zahtevani podatki iz moje kazenske evidence?

Da, ne glede to, ali se s tem strinjate ali ne.

Prijetje (vključno z evropskim nalogom za prijetje) (2)

Koliko bom obveščen o dogajanju?

Prijetje (policijsko pridržanje) odredi policist. Priprti ste lahko največ 24 ur. Razlogi za pripor so navedeni v nalogu za prijetje. Pravico imate do seznanitve z razlogi, vpogleda v nalog in njegovega podpisa. Policijski organi vas morajo izpustiti takoj, ko ni več razlogov za pripor.

Ali bo zagotovljen tolmač, če ne znam jezika?

Če ne znate jezika, imate pravico, da ste takoj seznanjeni z razlogi za vaše prijetje. Tolmač bo zagotovljen brezplačno.

V kateri fazi bom lahko govoril z odvetnikom?

Na odvetnika se lahko obrnete od trenutka vašega prijettja. Več podrobnosti najdete [tukaj](#).

Ali bodo od mene zahtevane kakšne informacije? Jih moram dati?

Morda bodo od vas zahtevane informacije, povezane s priporom. Informacije lahko daste, ni pa nujno.

Kaj se bo zgodilo, če bom izjavil kaj takega, kar bo škodilo moji zadevi?

V tej fazi se nobena informacija, ki jo daste, ne upošteva kot dokaz, zato je ni mogoče uporabiti proti vam. Kot dokaz se lahko uporabijo samo informacije, ki jih daste med zaslišanjem, potem ko se seznanite z obtožnico. Več podrobnosti najdete v razdelku [Preiskava \(vključno z vložitvijo obtožnice in zaslišanjem\) \(1\)](#).

Se lahko obmem na družinskega člana ali prijatelja?

Lahko. Policist mora osebo, ki ste jo predlagali, takoj obvestiti o vašem prijettju.

Ali lahko obiščem zdravnika, če ga potrebujem?

Upravičeni ste do zdravniške pomoči, če jo potrebujete. Zdravnika vam bo priskrbelo policija.

Ali se lahko obmem na svoje veleposlaništvo, če sem iz druge države?

Obrnete se lahko na konzularno predstavništvo svoje države. Oseba, ki vas pripre, vas mora takoj poučiti o tej pravici.

Ali se lahko opravi telesna preiskava?

Če boste prijeti, bo opravljena telesna preiskava. Sodišče mora pozneje dovoliti, da se osebni predmeti, najdeni pri vas, uporabijo kot dokazi. Pravico imate do vpogleda v preiskovalni protokol.

Ali se lahko pritožim?

Zakonitost policijskega pridržanja lahko izpodbijate s pritožbo na sodišče. Sodišče bo o vaši pritožbi odločilo takoj.

Kaj se zgodi, če sem prijet na podlagi evropskega naloga za prijetje?

Če država članica zoper vas izda [evropski nalog za prijetje](#), ste lahko pridržani v drugi državi članici, po zaslišanju pred sodnikom pa izročeni odreditveni državi članici. Na zaslišanju imate pravico do odvetnika in tolmača, če ga potrebujete.

Prva obravnava pred sodiščem (3)

Zakaj je potrebna prva obravnava pred sodiščem?

Ko se kot „obdolženec“ seznanite z obtožnico zoper vas, lahko tožilec zahteva, naj se [kot ukrep za preprečitev izognitve pregonu](#) za vas odredi pridržanje ali hišni pripor. Oba ukrepa naloži sodišče na predlog tožilca. Ker takega ukrepa ni mogoče izvesti v vaši odsotnosti, vas je treba privedi pred sodišče, in to bo odločilo o ukrepu.

Kdo ima kakšno vlogo?

Tožilec mora zagotoviti, da se pojavite pred sodiščem. Ko vas pridrži policija, lahko tožilec vaš pripor podaljša, vendar največ za 72 ur. Edini namen tega pripora je zagotoviti, da se boste v teh 72 urah pojavili pred sodiščem. Sodišče vas bo zaslišalo, preučilo zbrane dokaze in v skladu z zakonom odločilo o vašem pridržanju ali izpustitvi.

Koliko bom obveščen o dogajanju?

Pravico imate, da vam tožilec pove, zakaj ste pridržani in kdaj boste privedeni pred sodišče.

Ali bo zagotovljen tolmač, če ne znam jezika?

Če ne znate jezika, lahko na zaslišanju pred sodiščem brezplačno dobite tolmača.

V kateri fazi bom lahko govoril z odvetnikom?

Z odvetnikom se lahko posvetujete pred prvo obravnavo na sodišču. Informacije o izbiri odvetnika in pravici do brezplačnega pravnega svetovanja najdete [tukaj](#).

Ali bodo od mene zahtevane kakšne informacije? Jih moram dati?

Sodišče vas bo prosilo, da potrdite svoje osebne podatke. Pravico imate, da vas sodišče zasliši v zvezi z odločitvijo za vaše pridržanje ali izpustitev. Odvetnik vam bo svetoval, kaj izjaviti.

Kaj se bo zgodilo, če bom izjavil kaj takega, kar bo škodilo moji zadevi?

V tej fazi se nobena informacija, ki jo daste, ne upošteva kot dokaz, zato ničesar, kar izjavite, ni mogoče uporabiti proti vam.

Bom dobil informacije o dokazih zoper mene?

Oba z odvetnikom imata pravico do vpogleda v dokaze, na podlagi katerih je tožilec zahteval vaš pripor. Pred obravnavo na sodišču boste imeli dovolj časa za preučitev dokazov.

Bodo zahtevani podatki iz moje kazenske evidence?

Ne glede na vaše želje bo sodišče zahtevalo vpogled v vašo kazensko evidenco.

Pripor ali izpustitev (4)

Koliko bom obveščen o dogajanju?

Sodišče bo najprej preučilo zbrano gradivo in poslušalo tožilca, nato pa bosta na istem zasedanju sodišča oba z vašim odvetnikom seznanjena z odločitvijo sodišča.

Sodišče lahko na prvi obravnavi:

določi [ukrep za preprečitev izognitve pregonu](#) – da se vas zadrži v priporu ali hišnem priporu;

odredi blažji [ukrep za preprečitev izognitve pregonu](#) in vas izpusti;

odredi vašo izpustitev, ne da bi naložilo [ukrep za preprečitev izognitve pregonu](#).

Sodišče na tej obravnavi ne bo odločalo o utemeljenosti obtožb zoper vas.

Se lahko obnem na družinskega člana ali prijatelja?

Če bo sodišče odredilo vaš pripor, bo vaša družina takoj obveščena.

Ali lahko obiščem zdravnika, če ga potrebujem?

Če ste pridržani, ste upravičeni do zdravniške pomoči, ko jo potrebujete.

Ali se lahko obnem na svoje veleposlaništvo, če sem iz druge države?

Če boste v priporu, bo sodišče odredilo, da je treba takoj obvestiti bolgarsko ministrstvo za zunanje zadeve, da se lahko obrne na konzularno predstavništvo vaše države.

Ali se lahko pritožim?

Zoper odločitev sodišča, da vas pridrži ali izpusti, se lahko pritožite v treh dneh po njenem sprejetju. Pritožbeno sodišče bo vašo pritožbo obravnavalo v sedmih dneh od izreka odločitve na prvi stopnji. Njegova odločitev bo dokončna.

Priprava zadeve na strani tožilstva (5)

Kakšen je namen te faze?

Ta faza sledi koncu preiskave (več informacij o preiskavi najdete [tukaj](#)). Tožilec med to fazo preuči dokaze in odloči, ali je bila domneva, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, dokazana brez vsakega dvoma. Šele nato se lahko zadeva predloži sodišču in se začne kazenski postopek.

Kdo ima glavno vlogo?

Tožilec. V tej fazi odloči, ali bo zadeva predložena sodišču. Predkazenske postopke pa lahko tudi konča, če to omogoča zakon. V tem primeru se zadeva ne predloži sodišču. Če to omogoča zakon, lahko tudi začasno prekine predkazenske postopke, dokler veljajo razlogi za prekinitev, nato pa se postopki nadaljujejo. Če tožilec ugotovi kakršno koli nepravilnost pri preučitvi preiskovalnega gradiva s strani obtoženca, lahko zadevo vrne preiskovalcu, da nepravilnost odpravi, ali pa to stori sam.

Kako bom vedel, kaj se dogaja?

Če se obtožnica zoper vas vložijo pri sodišču, vam bo sodišče poslalo kopijo obtožnice. Če bo tožilec končal ali prekinil postopke, vam bo poslal kopijo odločbe.

Ali se lahko pritožim?

Zoper odločitev tožilca o končanju postopkov se lahko na sodišče pritožite v sedmih dneh po prejemu kopije. Prvostopenjsko sodišče bo pritožbo preučilo v sedmih dneh po njeni vložitvi. Zoper odločitev sodišča se je mogoče pritožiti na pritožbeno sodišče, in to bo dokončno odločilo. Na sodišče se lahko pritožite tudi zoper odločitev tožilca, da prekine postopek. Odločitev sodišča bo nato dokončna.

Ali bom dobil nadaljnje informacije?

Če tožilec ugotovi kakršno koli nepravilnost pri vaši preučitvi preiskovalnega gradiva in zadevo vrne preiskovalcu, da bi ta kršitev odpravil, ali jo odpravi sam, imate pravico biti obveščeni o nadaljnjem dogajanju.

Priprava zadeve na strani obrambe (6)

Kakšen je namen te faze?

Med to fazo vi in vaš odvetnik po koncu preiskave preučita vse dokaze, zbrane med preiskavo, vključno z gradivom, ki je v prid vam. Tako boste vedeli, na katere dokaze se bo tožilec oprl pri vložitvi obtožnice zoper vas pri sodišču. To bo vam in vašemu odvetniku pomagalo pri pripravi obrambe za glavno obravnavo.

Kako bom vedel, kaj se dogaja?

Ko bo preiskava končana, bo preiskovalec na vašo zahtevo ali zahtevo vašega odvetnika vas in vašega odvetnika obvestil, kje, kdaj in ob kateri uri lahko preučita dokaze, preden bo zbrano gradivo poslal tožilcu. Z vašim odvetnikom imata pravico, da se vama za to zagotovi dovolj časa.

Ali bo zagotovljen tolmač, če ne znam jezika?

Če ne znate jezika, bi morali dokaze preučiti ob navzočnosti tolmača. Prevoda vam ne bo treba plačati.

Ali bodo od mene zahtevane kakšne informacije? Jih moram dati?

V tej fazi ne boste zaslišani, prav tako vam ne bo treba dati nobenih informacij o zadevi.

Katere informacije bom dobil?

Ogledali si boste lahko vse zbrane dokaze in prebrali izjave vseh prič. Vaš odvetnik vam bo pojasnil pomen zbranih dokazov.

Kakšne so moje pravice po seznanitvi z dokazi?

Ob pomoči odvetnika boste lahko zahtevali nove dokaze in izrazili pripombe ali pomisleke v zvezi z vsemi dejanji v okviru preiskave. Preiskovalec bo zapisal vaše zahteve, pripombe in pomisleke, tožilec pa bo odločil, ali so upravičeni ali ne.

Kaj se bo zgodilo, če bodo moje zahteve, pripombe in pomisleki upravičeni?

Tožilec bo preiskovalcu odredil nadaljnje ukrepe v zvezi s preiskavo. O morebitnih takih ukrepih in novih dokazih imate pravico biti obveščeni v skladu z doslej opisanim postopkom.

Ukrepi za preprečitev izognitve pregonu (7)

Če bo mogoče na podlagi dokazov razumno domnevati, da ste storili kaznivo dejanje, ki ste ga obtoženi, vam bodo morda naloženi prisilni ukrepi. Njihov namen je preprečiti, da bi se skrili, storili novo kaznivo dejanje ali ovirali izvršitev morebitne kazni.

Ukrepi za preprečitev izmikanja pregonu so:

podpis – prevzamete obveznost, da brez dovoljenja pristojnega organa ne boste zapustili kraja svojega stalnega prebivališča;

varščina – plačate določen znesek v gotovini ali vrednostnih papirjih. Če se boste skrili, se bo ta znesek zasegel, vam pa bo naložen strožji ukrep;

hišni pripor – prepovedano vam je oditi od doma brez dovoljenja;

pripor – ste v prisilni osamitvi.

Oseba je v priporu v prostorih policije ali v zaporu.

Na podlagi podpisa imate pravico biti seznanjeni z ukrepom, ki vam je bil naložen za preprečitev izognitve pregonu. Podpis in varščino naloži tožilec. Hišni pripor in pripor določi sodišče na zahtevo tožilca. Ukrep je odvisen od resnosti obtožnice, dokazov in vašega stanja. Na podlagi teh dejavnikov se lahko odloči, da se vam ne naloži noben tak preventivni ukrep.

V vaši odsotnosti ni mogoče sprejeti nobenega ukrepa za preprečitev izognitve pregonu. Sodišče mora obravnavati vsako vašo prošnjo za spremembo pripora in hišnega pripora v blažja ukrepa.

Polijsko prijetje in pripor, ki ju tožilec odredi za največ 72 ur, sta pripravljala ukrepa in po zakonu nista ukrepa za preprečitev izognitve pregonu.

Prepoved odhoda iz Bolgarije (8)

Če ste obtoženi kaznivega dejanja, ki se kaznuje z več kot petletno zaporno kaznijo, vam tožilec lahko prepove odhod iz Bolgarije brez njegovega dovoljenja.

O prepovedi bodo takoj obveščene mejne kontrolne točke. Namen ukrepa je, da se vam prepreči izognitev preiskavi.

Vi ali vaš odvetnik lahko zahtevate, naj vam tožilec enkrat dovoli začasen odhod iz države. Tožilec bo odgovoril v treh dneh po prejemu vaše zahteve. Če jo zavrne, se imate pravico pritožiti pri sodišču. Sodišče bo vašo zahtevo takoj obravnavalo brez zaslišanja. Sodišče lahko potrdi tožilčevo zavrnitev ali pa vam dovoli začasen odhod iz države. Njegova odločitev bo dokončna.

Prav tako lahko vi ali vaš odvetnik sodišče zaprosita, naj v celoti prekliče prepoved odhoda iz Bolgarije. Sodišče bo prošnji ugodilo, če bo odločilo, da ni nevarnosti, da bi se v tujini skrili.

V navedenih sodnih postopkih se razlogi za obtožbe zoper vas ne bodo upoštevali.

Sorodne povezave

[Zakonik o kazenskem postopku](#)

[Zakon o ministrstvu za notranje zadeve](#)

[Zakon o izročitvi in evropskem nalogu za prijetje](#)

[Predpisi za izvajanje zakona o ministrstvu za notranje zadeve](#)

Zadnja posodobitev: 20/07/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice med glavno obravnavo

Kje in kako bo potekala glavna obravnava?

V [zakonu o kazenskem postopku](#) je opredeljeno, ali bo prvostopenjsko sodišče, ki bo obravnavalo vašo zadevo, okrožno ali regionalno sodišče. Za več informacij o sodiščih obiščite spletno stran [vrhovnega pravosodnega sveta](#).

Glavna obravnava je načeloma odprta za javnost. Lahko pa celotna glavna obravnava ali posamezna zaslišanja potekajo za zaprtimi vrati. Namen tega je obvarovati državne skrivnosti, zaščititi javno moralo ali prikriti identiteto zaščitene priče.

Odvisno od resnosti obtožbe o zadevi odloča sodnik ali porota, ki jo sestavljajo sodnik in dva porotnika. O primerih najhujših kaznivih dejanj odloča porota, ki jo sestavljajo dva sodnika in trije porotniki. Glasovi sodnikov in porotnikov v postopku so enakovredni.

Ali se lahko obtožnica med glavno obravnavo spremeni?

To je mogoče, če se med glavno obravnavo pokaže, da novi dokazi, s katerimi preiskovalni organi dotlej niso bili seznanjeni, potrjujejo obtožnico. Vendar je mogoče novo obtožnico vložiti samo, če:

je potrebna bistvena sprememba dejstev, opisanih v prvotni obtožnici;

se tudi brez takih sprememb nova obtožnica nanaša na hujša kazniva dejanja.

V primeru nove obtožnice lahko zaprosite za dovoljenje, da se nanjo pripravite pred nadaljevanjem glavne obravnave.

Če priznate krivdo za katero koli obtožbo iz obtožnice, lahko dobite nižjo kazen. Vendar sodišče ne more razsoditi samo na podlagi vašega priznanja.

Kakšne so moje pravice med glavno obravnavo?

Če ste obtoženi kaznivega dejanja, ki se kaznuje z več kot petletno zaporno kaznijo, se morate udeležiti glavne obravnave. Če ste državljan druge države in je vaša navzočnost obvezna, lahko glavna obravnava poteka brez vas samo pod pogoji, določenimi [tukaj](#). V takih primerih vam bo na podlagi postopka, opisanega [tukaj](#), dodeljen odvetnik po uradni dolžnosti.

Načeloma udeležba na obravnavi po videopovezavi ni dovoljena. Če sodišče meni, da resnica ne bi bila ovirana, vas lahko zasliši tudi samo po videopovezavi – in samo če vas ni v državi. Obvezna udeležba pomeni vašo fizično navzočnost med celotno glavno obravnavo. Če vaša udeležba ni obvezna, imate pravico biti navzoči. Če ne znate jezika postopka, lahko brezplačno dobite tolmača.

V [zakonu o kazenskem postopku](#) je določeno, v katerih primerih morate imeti pravnega zastopnika. Informacije o izbiri odvetnika in pravici do brezplačne pravne pomoči najdete [tukaj](#). Svojega odvetnika lahko zamenjate. Če ste pridržani, se lahko sestanete z odvetnikom in se z njim zaupno pogovorite. Če ne znate jezika postopka, vam lahko pomaga tolmač.

Med glavno obravnavo imate pravico dati izjave, vendar to ni nujno. Tudi če izjavite kaj, kar ni res, to za vas ne bo imelo neugodnih posledic. Morate pa potrditi svoje osebne podatke.

Kakšne pravice imam v zvezi z dokazi zoper mene?

Zoper vas pridobljene dokaze lahko izpodbijate. Sklicujete se lahko na njihovo nedopustnost, ker niso bili zbrani zakonito ali ker sicer so dopustni, vendar ne potrjujejo obtožnice. Po navadi se dokazi izpodbijajo ob koncu glavne obravnave, ko odvetnik predstavi argumente obrambe. Dopustnost dokazov je mogoče izpodbijati tudi med glavno obravnavo.

Pravico imate zahtevati izvedbo katerega koli dokaza v vašo korist, ki je dopusten po zakonu. Zahtevate lahko zaslišanje prič obrambe. Predložitev dokazov lahko zahtevate kadar koli med glavno obravnavo. Dokazi, ki jih pridobi zasebni detektiv, so dopustni, če so zbrani v skladu z zakonom. Njihov pomen lahko oceni odvetnik.

Vi in vaš odvetnik lahko pričam tožilstva v njihovi navzočnosti postavite katero koli vprašanje. Bolj poseben postopek se uporablja za zaslišanje [zaščitenih prič](#). Izjave, ki so jih prič navedle zoper vas, lahko izpodbijate. Po navadi se to zgodi ob koncu glavne obravnave, ko odvetnik predstavi argumente obrambe.

Bodo upoštevani tudi moji podatki iz kazenske evidence?

Sodišče bo zbralo informacije o vaših predhodnih kazenskih obsodbah ne glede na to, ali se s tem strinjate ali ne. Če boste spoznani za krivega in ste že bili obsojeni, vam bo morda naložena strožja kazen. Pri tem je treba imeti konec glavne obravnave najnovejše informacije o predhodnih kazenskih obsodbah.

Morebitne predhodne obsodbe v drugi državi članici se bodo upoštevale, če jih bo bolgarsko sodišče predhodno priznalo.

Kaj se bo zgodilo po koncu glavne obravnave?

Če bo sodišče odločilo, da so obtožbe iz obtožnice dokazane onkraj razumnega dvoma, vas bo obsodilo in kaznovalo v skladu z zakonom. V nasprotnem primeru vas bo razglasilo za „nedolžnega“.

Mogoče kazni:

dosmrtni zapor – s pravico do spremembe kazni ali brez nje: naloži se za najhujša kazniva dejanja. Dosmrtni zapor brez pravice do spremembe kazni se ne more nadomestiti z zaporom za določen čas. Zaporna kazen za določen čas – največ 20 let ali izjemoma do 30 let. Kazen se prestaja v zaporu.

Pogojna kazen za določen čas – vključuje ukrepe nadzora in vplivanja na vas, ne da bi vam bila odvzeta prostost. Eden takih ukrepov je lahko družbenokoristno delo.

Zaseg – vaše premoženje ali njegov del vam je lahko prisilno odvzet.

Globa – plačati morate določen znesek.

Začasen odvzem pravice do zasedanja določenega položaja ali opravljanja določenega poklica, pravice do nagrad ali vojaških nazivov.

Javna graja – vaša kazen se javno objavi s primernimi sredstvi.

Kakšno vlogo ima med glavno obravnavo žrtev kaznivega dejanja?

Žrtev bo kot zasebni tožilec vztrajala pri obtožnici, ki jo je vložil javni tožilec, in zahtevala vašo obsodbo. Kot tožnik v civilni zadevi bo zahtevala, naj se vam naloži plačilo za škodo, ki ste jo povzročili s kaznivim dejanjem. Žrtev bo vložila zahtevek ob začetku glavne obravnave in nastopila kot zasebni tožilec, če bo tako odločilo sodišče.

Zaslišanje zaščitenih prič

Pričanje bi lahko ogrozilo življenje ali zdravje prič ali njene družine in prijateljev. V tem primeru lahko sodišče, če je prepričano o resničnosti nevarnosti, sprejme ukrepe – na zahtevo ali ob soglasju prič – za njeno takojšnjo zaščito. Eden od takih ukrepov je lahko prikritje identitete ogrožene prič.

Če naj bi zaščiteni prič, katere identiteta je prikrita, pričala, jo bo sodišče zaslišalo v odsotnosti strank v postopku. V skladu z zakonom mora sodišče sprejeti vse mogoče previdnostne ukrepe, da se identiteta prič ne razkrije. Po zaslišanju bo sodišče vam in vašemu odvetniku takoj predložilo dvojnik neopodpisanih izjav prič. Vi in vaš odvetnik lahko prič pisno postavita vprašanja.

Sorodne povezave

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135512224> [Zakonik o kazenskem postopku](#)

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/1589654529> [Kazenski zakonik](#)

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135560660> [Zakon o sodiščih](#)

<http://www.vss.justice.bg/bg/vlast/1.htm> [Vrhovni pravosodni svet](#)

Zadnja posodobitev: 20/07/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

4 – Moje pravice po glavni obravnavi

Ali se lahko pritožim?

Ko bo sodišče odločilo, ali ste „krivi“ ali „nedolžni“, bo izdalo sodbo, s katero boste seznanjeni ob koncu glavne obravnave. [Zakonik o kazenskem postopku](#) določa, da lahko sodišče kazenski postopek ustavi, ne da bi izdalo sodbo. Sodišče v takem primeru izda sklep. Pritožite se lahko zoper sodbo in sklep.

Pritožba mora biti pisna in jo morate podpisati. Prek prvostopenjskega sodišča se predloži pritožbenemu sodišču. Če je prvostopenjsko sodišče okrožno sodišče, bo pritožbeno sodišče regionalno sodišče. Pritožbe zoper sodbe in sklepe regionalnega sodišča se vložijo pri pritožbenem sodišču. Več informacij o sodiščih najdete na spletni strani [vrhovnega pravosodnega sveta](#). Pritožbe zoper sodbe se vložijo v 15 dneh od datuma izdaje, zoper sklepe pa v 7 dneh po seznanitvi z njimi.

Pritožba se lahko nanaša na ugotovitve sodišča glede dejstev, ki jih je štelo za dokazana, uporabo ustreznih zakonov in nepravično kazen. Ne glede na število in vrsto pritožb bo pritožbeno sodišče odločilo, ali je celotna sodba pravilna ali ne.

Kaj se bo zgodilo, če se bom pritožil?

Prvostopenjsko sodišče bo po prejemu vaše pritožbe poslalo njene kopije tožilcu in drugim strankam v postopku. Z obrazložitvijo sodbe bo isto sodišče zadevo skupaj s pritožbo predložilo pritožbenemu sodišču. Če je sodišče kot [ukrep za preprečitev izoginitve pregonu](#) odredilo vaše pridržanje, pritožba ne bo pomenila vaše samodejne izpustitve. Lahko pa pritožbeno sodišče zaprosite, naj ukrep spremeni v blažjega. Sodišče bo o vaši pritožbi odločalo na ločeni obravnavi.

Rok, do katerega naj bi pritožbeno sodišče določilo datum obravnave, ni predpisan. Odvisen je od tega, kako hitro bo mogoče pripraviti obrazložitev sodbe, in od delovne obremenitve pritožbenega sodišča.

Pritožbenemu sodišču lahko predložite nove dokaze, saj lahko ugotovi nova dejstva. Dokazna pravila, ki veljajo za obravnavo na prvi stopnji, se uporabljajo tudi v tem primeru.

Kaj se bo dogajalo med obravnavo pritožbe?

Obravnave se lahko udeležite, ni pa to nujno. Vi in vaš odvetnik lahko podate ustno izjavo glede razlogov za pritožbo. Druge navzoče stranke lahko izrazijo svoje mnenje o pritožbi.

Pritožbeno sodišče lahko:

odloči, da bo sodbo razveljavilo, in zadevo predloži v ponovno obravnavo tožilcu ali prvostopenjskemu sodišču,

razveljavi sodbo prvostopenjskega sodišča in izda novo sodbo,

odloči, da bo s sodbo naloženo kazen spremenilo v nižjo kazen,

odloči, da bo sodbo razveljavilo in ustavilo kazenski postopek,

začasno prekine kazenski postopek v primerih, določenih v [zakoniku o kazenskem postopku](#),

odloči, da bo potrdilo sodbo prvostopenjskega sodišča.

Kaj se bo zgodilo, če bo pritožbi ugodeno/ni ne bo ugodeno?

Če niste zadovoljni s sodbo ali sklepom prizivnega sodišča, se lahko pritožite pri vrhovnem kasacijskem sodišču. Če je pritožbeno sodišče regionalno sodišče, lahko pritožbo pri vrhovnem kasacijskem sodišču vložite samo, če je regionalno sodišče izdalo novo sodbo.

Vrhovno kasacijsko sodišče ne ugotavlja novih dejstev, zato ne sprejema novih dokazov. Ugotovi lahko samo, ali so bili zakoni pravilno uporabljeni in ali je naložena pravična kazen. Vrhovno kasacijsko sodišče bo obravnavalo samo razloge iz pritožbe, ki je vložena pri njem.

Do odškodnine ste upravičeni samo, če je vaša obsodba razveljavljena in pritožbeno sodišče izda novo sodbo, s katero ugotovi, da ste „nedolžni“. Več informacij je na voljo v posebnem zakonu o odškodninah, ki ga najdete [tukaj](#). Če se obsodba kljub pritožbi ne bo spremenila, tudi če bo kazen znižana, bo vnesena v vašo kazensko evidenco. Oprostilna sodba vanjo ne bo vnesena.

Ko boste izkoristili vse možnosti za pritožbo pri pritožbenem sodišču in vrhovnem kasacijskem sodišču, nadaljnja pritožba ne bo več mogoča. Sodba bo postala pravnomočna – če zoper njo ne bo vložena pritožba, če bo pritožba vložena prepozno ali če je vrhovno kasacijsko sodišče že odločilo.

Sem državljan druge države članice. Sem lahko po glavni obravnavi poslan v domovino?

Lahko ste poslani v domovino. V nekaterih primerih se to lahko zgodi tudi brez vašega soglasja. Vendar ne boste samodejno premeščeni, ko bo kazen začela veljati. Izvesti je treba postopek, ki je podrobno opisan v [zakoniku o kazenskem postopku](#). Potrebovali boste pravno svetovanje.

Če bom obsojen, ali se mi lahko znova sodi za isto kaznivo dejanje?

Zakon ne dovoljuje, da se vam sodi za kaznivo dejanje, za katero ste že bili obsojeni. Prepoved velja tudi, če ste bili obsojeni v drugi državi članici.

Informacije o obtožnici/obsodbi

Informacije o obtožnici zoper vas bodo shranjene v policijski evidenci. Če boste oproščeni, lahko policijo prosite, naj te informacije izbrše.

Informacije o obsodbi bodo vključene v vašo kazensko evidenco, ki se bo vodila pri pristojnem okrožnem sodišču. Če se niste rodili v Bolgariji, se bo vaša kazenska evidenca hranila na pravosodnem ministrstvu.

Podatki iz vaše kazenske evidence ne bodo izbrisani do vašega 100. rojstnega dne, nato pa se bo kazenska evidenca posnela na mikrofilm in uničila.

Kazenska evidenca se lahko hrani tudi brez vašega soglasja. Prav tako nimate pravice nasprotovati hrambi teh informacij.

Sorodne povezave

[Zakonik o kazenskem postopku](#)

[Zakon o odgovornosti države in občin za škodo \(povzročeno državljanom\)](#)

[Odlok št. 8 z dne 26. februarja 2008 o nalogah in organizaciji dela v uradih za vodenje evidenc o kazenskih obsodbah](#)

Zadnja posodobitev: 20/07/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

5 – Prekrški v cestnem prometu

Kako se obravnavajo prekrški v cestnem prometu?

Prekrški v cestnem prometu, povezani s prehitro vožnjo, parkiranjem in podobnim se štejejo za upravne prekrške. Obravnavajo se v upravnem postopku.

Med morebitnimi kaznimi sta globa ali začasna prepoved vožnje motornega vozila. Za hujše prekrške se lahko naložita obe kazni.

Prekrške odkriva in kaznuje prometna policija. Zoper odločbo o upravni kazni, ki vam je naložena, se lahko pritožite pri pristojnem okrožnem sodišču v 7 dneh od datuma vročitve odločbe. Pravico imate, da vas brani odvetnik. Pritožba zoper globe do 50 BGN ni mogoča.

Okrožno sodišče lahko kazen potrdi ali prekliče. Zoper odločitev okrožnega sodišča se lahko pritožite pri pristojnem upravnem sodišču. Njegova odločitev je dokončna. Več o sodiščih najdete na spletni strani [vrhovnega pravosodnega sveta](#).

Enak postopek se uporablja za prekrške, ki jih storijo državljani drugih držav članic.

Bodo podatki o teh prekrških evidentirani v moji kazenski evidenci?

Ti prekrški ne bodo vključeni v vašo kazensko evidenco.

Sorodne povezave

[Zakon o upravnih prekrških in kaznih](#)

[Zakon o cestnem prometu](#)

[Predpisi o uveljavitvi zakona o cestnem prometu](#)

Zadnja posodobitev: 20/07/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Češka

V teh informativnih pregledih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja.

Na podlagi češke ustave ste lahko kaznovani le v skladu z zakonom in na način, ki ga določajo ustrezni zakoni. Ti zakoni so [kazenski zakonik](#), [zakon o mladoletniškem sodstvu](#) in [zakonik o kazenskem postopku](#), v njih pa so določena pravila kazenskega postopka (vključno s posebnimi pogoji za izvajanje in uveljavljanje vaših pravic).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

V nadaljevanju so na kratko opisane običajne faze v kazenskem postopku.

1) Pripravljalni postopek

To je prva faza kazenskega postopka. Sestavljena je iz dveh delov:

faza proučitve: postopki, ki jih opravijo organi, pristojni za kazenski postopek pred začetkom kazenskega pregona, in

faza preiskave: del kazenskega pregona od trenutka, ko se začne, do vložitve obtožnice ali do drugega zaključka preiskave.

2. Predhodna razprava o obtožnici

Sodišče med predhodno razpravo o obtožnici prouči, ali je bila zadeva v pripravljalnem postopku ustrezno razjasnjena in ali je z obtožnico zagotovljena ustreza podlaga za nadaljnji postopek. Preveri tudi, ali je pristojno za odločanje v zadevi.

3. Glavna obravnava

To je najpomembnejši del kazenskega postopka, v katerem se proučijo dokazi in sprejme odločitev v zadevi. V tej fazi so pred sodiščem zaslišani obtoženec (-nici), morebitne priče in oškodovanec(-nici). Glavna obravnava je javna in poteka ustno v češčini. Če ne znate češko, ste upravičeni do tolmača.

4. Pritožbeni postopek

Obtoženec, njegovi družinski člani, odvetnik, državni tožilec ali oškodovanec se lahko pritožijo v osmih dneh. Če je vložena pritožba, pritožbeno sodišče presoja odločbo sodišča prve stopnje.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih pregledih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1 – Moje pravice med preiskavo](#)

[2 – Moje pravice med sodnim postopkom](#)

[3 – Moje pravice po sodnem postopku](#)

Sorodne povezave

[Češko ministrstvo za pravosodje](#)

[Češko ministrstvo za notranje zadeve](#)

[Češka odvetniška zbornica](#)

[Informacije o človekovih pravicah](#)

[Pravne informacije za vsakogar](#)

Zadnja posodobitev: 21/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Moje pravice med preiskavo

A. Ali dejstvo, da sem tuj/-a državljan/-ka vpliva na preiskavo?

Iz pristojnosti organov kazenskega pregona so izključene samo osebe, ki uživajo privilegije in imunitete v skladu s pravom ali mednarodnim pravom. Dejstvo, da ste tuj/-a državljan/-ka, torej samo po sebi ne vpliva na preiskavo.

Vaša prisotnost pri preiskavi načeloma ni potrebna, razen če to zahteva organ pregona za konkretno nalogo, kjer je vaša prisotnost zahtevana (zlasti za pričanje), ali če sami želite biti prisotni pri preiskavi. Vendar morate ohraniti stik z organi pregona in navesti naslov, kamor boste prejeli dokumente.

Vsekakor pa lahko sodišče – ali sodnik na zahtevo državnega tožilca v pripravljalnem postopku – uvede omejitev, ki vključuje prepoved potovanja v tujino, če je to nujno za doseganje ciljev kazenskega postopka, in sicer v primerih, ko je kazenski pregon uveden za naklepno kaznivo dejanje, ki se kaznuje s kaznijo zapora z zgornjo mejo nad dvema letoma, ali za kaznivo dejanje iz malomarnosti, ki se kaznuje s kaznijo zapora z zgornjo mejo nad tremi leti. Omejitev bo odpravil predsednik senata – in državni tožilec po uradni dolžnosti v pripravljalnem postopku –, če razlogi za njeno uvedbo ne bodo več veljavni. Če je taka omejitev uvedena, imate kadar koli pravico, da zaprosite za njeno odpravo. Omenjena omejitev se lahko za vas uvede tudi namesto pripora v pred sodni fazi postopka.

Če vaše znanje češčine ni zadostno, imate pravico do prevoda določenih pomembnih dokumentov (npr. sklepa o začetku kazenskega pregona, obtožnice, obsodbe) in tolmačenja postopkov pred organi kazenskega pregona v vaš nacionalni jezik ali drug jezik, ki ga obvladate. Na vašo zahtevo se lahko tolmači tudi vsako posvetovanje z zagovornikom med kazenskim postopkom ali v neposredni povezavi z njim.

B. Katere so faze preiskave?

Namesto o fazah preiskave moramo pravzaprav govoriti o več vrstah preiskav, saj zakonik o kazenskem postopku razlikuje med skrajšanim pripravljalnim postopkom, standardno preiskavo in podaljšano preiskavo.

Pred fazo preiskave poteka faza preverjanja, katere cilj je preveriti in ugotoviti, ali je bilo kaznivo dejanje storjeno ali ne, ter odkriti storilca. Oseba, zoper katero poteka kazenski postopek, v tej fazi še nima uradnega zaznamka, vendar imajo zaslišane osebe pravico do brezplačne pravne pomoči s strani odvetnika. Če ste zaslišani kot osumljenec v tej fazi (zaradi suma storitve kaznivega dejanja), imate pravico do molka, s katero morate biti seznanjeni vnaprej.

Med preiskavo ima oseba, zoper katero poteka kazenski postopek, že formalni status in pravico do pomoči zagovornika. Namen te faze je pridobiti in dokumentirati dokaze za potrebe vložitve obtožnice in vodenja postopka pred sodiščem. Sem spadajo med drugim zbiranje izjav prič, pregled določenega predmeta, zagotovitev izvedenskega mnenja in druga dejanja.

Policija pri tem išče obremenilne in razbremenilne dokaze.

Skrajšani pripravljalni postopek

Skrajšani pripravljalni postopek poteka v primerih manj hudih kaznivih dejanj (kaznivih dejanj, obravnavanih

na prvi stopnji okrožnega sodišča, ki se kaznujejo s kaznijo zapora z zgornjo mejo pod petimi leti), je krajši in manj formalen. Tak postopek lahko poteka, če ni drugih ovir (npr. razlogov za pridržanje), pod pogojem, da:

so vas zalotili pri dejanju ali takoj zatem ali

so bila med pregledom kazenske ovadbe ali drugega zahtevka za pregon ugotovljena dejstva, ki kako drugače utemeljujejo začetek kazenskega pregona, in lahko pričakujete, da boste privedeni pred sodišče v dveh tednih od dne, ko vas je policija obvestila o dejanju, katerega ste osumljeni, in o tem, za katero konkretno kaznivo dejanje se to dejanje šteje.

Skrajšani pripravljalni postopek se začne z obvestilom o sumu med prvim zaslišanjem.

V skrajšanem pripravljalnem postopku imate enake pravice kot obtoženec, vključno s pravico do zagovornika. Glavna razlika glede pravic v primerjavi s standardno preiskavo je ta, da se skrajšani pripravljalni postopek ne začne z uradnim sklepom o začetku kazenskega pregona (ki bi ga lahko izpodbijali s pritožbo) in da nimate pravice do vpogleda v kazenski spis ter predlaganja nadaljnjih dokazov na koncu skrajšanega pripravljalnega postopka. To ne vpliva na vašo pravico do vpogleda v kazenski spis (razen če vam policija zaradi resnih razlogov odreče to pravico) in pravico do predlaganja nadaljnjih dokazov v postopkih pred sodiščem.

Če se skrajšani pripravljalni postopek ne sklene drugače, se konča s predlogom o kazni (v splošnem poenostavljena obtožnica brez utemeljitve). Predlog vložijo pri sodišču državni tožilec.

Standardna preiskava

Ta vrsta preiskave se začne s sklepom o začetku kazenskega pregona zoper vas; sklep lahko izpodbijate s pritožbo. Pri preiskavi imate pravico do zagovornika. Za razliko od skrajšanega pripravljalnega procesa se preiskava izvede za hujša kazniva dejanja (vendar standardna preiskava poteka tudi, če skrajšani pripravljalni postopek zaradi določene ovire ni mogoče ali če se ta postopek ne zaključi v predpisanem roku) in je daljša ter bolj formalna od skrajšanega pripravljalnega postopka. Kot je bilo že omenjeno, imate vi in vaš zagovornik pravico do vpogleda v kazenski spis in predložitve dodatnih dokazov ob koncu preiskave. Če se preiskava ne sklene drugače, se konča z vložitvijo obtožnice, ki jo pri sodišču vložijo državni tožilec. Kazenska obtožnica za razliko od predloga o kazni vsebuje tudi utemeljitev.

Podaljšana preiskava

Podaljšana preiskava poteka v zvezi s hujšimi kaznivimi dejanji, ki jih obravnava pristojno okrajno sodišče na prvi stopnji (kazniva dejanja, ki se v skladu s kazenskim zakonikom kaznujejo s kaznijo zopora s spodnjo mejo vsaj petih let, če se kaznujejo z izjemno kaznijo, ali določena navedena kazniva dejanja). Ta vrsta preiskave je predvidoma najdaljša, zato se tudi dokazi pridobivajo in zbirajo v širšem obsegu kot pri standardni preiskavi. To je tudi edina razlika med podaljšano in standardno preiskavo. Podaljšana preiskava se začne s sklepom o začetku kazenskega pregona in konča z vložitvijo kazenske obtožnice, razen če se sklene drugače.

i. Zbiranje dokazov/Pooblastila preiskovalcev

To fazo kazenskega postopka izvaja policija pod nadzorom državnega tožilca, ki lahko daje policiji zavezujoča navodila, sodeluje pri opravljenih dejanjih, vrne primer policiji z navodilom za dopolnitev, prekliche nezakonite in neutemeljene odločitve in ukrepe policije itd. Državnega tožilca lahko zaprosite, naj pregleda ukrepe, ki jih je sprejela policija (razen če je to odločitev, zoper katero se lahko pritožite).

Nekatera dejanja lahko v pripravljalnem postopku izvede samo državni tožilec (npr. prekinitev pripravljalnega postopka), ali se izvedejo ob njegovi predhodni odobritvi (npr. zaseg premoženja, razen če je treba nujno ukrepati). V primerih najresnejšega poseganja v temeljne pravice in svoboščine odloča sodnik (npr. pripor, izdaja naloga za prijetje, odredbe o preiskavi in prestrežanju).

ii. Policijsko pridržanje

Če ste že bili obtoženi in obstajajo razlogi za pripor v predsodni fazi postopka, vas lahko policija pridrži. Vendar mora policija o pridržanju nemudoma obvestiti državnega tožilca in mu priskrbeti pisne dokumente, ki jih potrebuje za vložitev predloga za pripor, če je to potrebno. Predlog mora biti vложен tako, da ste lahko v 48 urah po pridržanju predani sodišču, sicer morate biti izpuščeni.

Če še niste obtoženi, vendar ste osumljeni storitve kaznivega dejanja in obstajajo razlogi za pripor, vas lahko policija v nujnih primerih pridrži, čeprav se vaš kazenski pregon še ni začel (npr. če vam ni mogoče izročiti sklepa o začetku kazenskega pregona). V teh primerih je za pridržanje potrebno predhodno soglasje državnega tožilca. Brez soglasja je pridržanje mogoče samo, če je zadeva nujna in predhodnega soglasja ni mogoče pridobiti. Zaslislala vas bo policija, ki vas je pridržala. Imate pravico, da zaprosite za prisotnost zagovornika po vaši izbiri (če je na voljo) na zaslišanju in da se posvetujete z zagovornikom brez navzočnosti tretje stranke. Imate pravico, da se o vašem pridržanju obvesti konzularno predstavništvo države, katere državljan ste. Policija vas bo izpustila takoj, ko bo sum, da ste storili kaznivo dejanje, odpravljen. Če vas ne izpusti, bo policija državnemu tožilcu predala zapisnik o zaslišanju (vključno s sklepom o začetku kazenskega pregona in nadaljnjimi dokazi), da lahko ta po potrebi vložijo predlog za pripor. Policija mora vložiti predlog tako, da ste lahko najpozneje v 48 urah po pridržanju predani sodišču, sicer morate biti izpuščeni.

Če obstajajo razlogi za vaše pridržanje, vi pa se izogibate kazenskemu postopku, lahko sodnik izda nalog za prijetje. Če vam prostost odvzame policija, imate podobne pravice kot priporniki. Policija vas mora privedi pred sodišče v 24 urah po prijetju. Sodnik vas bo zaslišal in izdal sklep o priporu, o čemer morate biti obveščeni v 24 urah po tem, ko ste bili privedeni pred sodišče. Pravico imate, da je vaš zagovornik prisoten na zaslišanju, če je ta na voljo v roku, v katerem mora sodišče izdati sklep.

iii. Zaslihanje

Ko ste prvič zaslišani kot obtoženec, morajo organi kazenskega pregona ugotoviti vašo identiteto, pojasniti vsebino obtožbe in vas seznaniti z vašimi pravicami in kazenskimi posledicami, ki jih lahko imajo lažne obtožbe in obrekovanje. Če postopek poteka za kaznivo dejanje, v zvezi s katerim se je mogoče pogajati o sporazumu o krivdi in kaznovanju, morate biti seznanjeni tudi z dejstvom, da se lahko o sporazumu o krivdi in kaznovanju pogajate z državnim tožilcem v pripravljalnem postopku (sporazum mora odobriti sodišče), in o posledicah, ki jih ima takšno pogajanje.

Med zaslišanjem vas v nobenem primeru nihče ne sme siliti v pričanje ali priznanje. Med zaslišanjem morate dobiti priložnost, da podrobno komentirate obtožbo, zlasti da podate skladno izjavo o dejstvih, ki so predmet obtožbe, navedete vsakršne okoliščine, ki obtožbo omilijo ali izpodbijajo, in ponudite dokaze o teh okoliščinah. Morda vam bodo zastavljena vprašanja za dopolnitev izjave ali odpravo morebitnih nepopolnosti, dvoumnosti in protislovij.

Zastavljena vprašanja morajo biti jasna in razumljiva, brez podajanja zavajajočih in napačnih okoliščin in brez nakazovanja odgovora.

Prejeti morate zapisnik o zaslišanju, da ga lahko preberete, ali pa vam mora biti prebran, če to zahtevate (v primeru zaslišanja prek videokonference vam zapisnik preberejo). Pravico imate, da zaprosite za dopolnitev ali popravke zapisnika, da bo ta v skladu z vašo izjavo.

iv. Pripor

Priprti ste lahko le v primeru, če ste obtoženi kaznivega dejanja. O tem, ali se vam odredi pripor, odloči sodnik.

Razlogi za pripor so:

utemeljen pomislek, da lahko pobegnete ali se skrijete, da bi se izognili kazenskemu pregonu ali kaznovanju;

utemeljen pomislek, da boste ovirali preiskavo, na primer s spodbujanjem prič, da pričajo krivo; ali

utemeljen pomislek, da boste ponovili kaznivo dejanje, zaradi katerega vas preganjajo, da boste dokončali kaznivo dejanje, ki ste ga pričeli, ali da boste storili kaznivo dejanje, ki ste ga pripravljali ali za katerega ste grozili, da ga boste storili.

Če ni razlogov za pripor, vam sodišče ne bo odredilo pripora. Če razlogi prenehajo veljati, boste izpuščeni. Izpuščeni morate biti tudi po poteku zakonsko določenega najdaljšega obdobja pripora. V primeru pripora, katerega namen je preprečiti vplivanje na priče, traja to obdobje tri mesece (to seveda ne velja,

če je bilo ugotovljeno, da ste že ovirali pojasnitev dejstev, pomembnih za kazenski postopek). Odvisno od teže kaznivega dejanja, zaradi katerega ste preganjani, je lahko skupno trajanje pripora od enega do štirih let. Vendar pa je samo ena tretjina tega časa namenjena pripravljalnemu postopku, dve tretjini pa sta rezervirani za postopke pred sodiščem.

Sodišče mora občasno preveriti razloge za pripor in ga po določenem času podaljšati, če je to potrebno. Imate tudi pravico zahtevati izpustitev iz pripora. Pripor v pred sodni fazi postopka lahko nadomesti ukrep, ki ni povezan z odvzemanjem prostosti (z zaporom), npr. vplačilo določenega zneska denarja (varščina), odreditev nadzora s strani svetovalca za pogojni odpust, naložitev zahteve po prebivanju v določenem prebivališču za določeno obdobje itd. Pravico imate, da sodišče zaprosite za zamenjavo pripora z enim od teh ukrepov.

C. Kakšne so moje pravice med preiskavo?

Ko izvajate pravice do obrambe, imate pravico, da:

vas organi kazenskega pregona seznanijo z vašimi pravicami in da lahko te pravice v celoti uveljavljate;

podate pripombe o obtožbi zoper vas in predloženih dokazih;

zavrnete pričanje;

vpogledate v spise, si naredite izpiske in komentarje in kopirate spise ali njihove dele na lastne stroške (ta pravica je lahko med preiskavo zaradi resnih razlogov omejena);

predložite dokaze za svojo obrambo;

predložite predloge in prošnje;

vložite pritožbe;

pred organi kazenskega pregona uporabite materni jezik ali drug jezik, ki ga obvladate, če izjavite, da ne obvladate češčine;

izberete zagovornika (če ga ne izberete sami, ga lahko za vas izbere vaš družinski član ali kdo drug);

zaposite za brezplačno dodelitev zagovornika ali dodelitev zagovornika po nižji tarifi, če nimate zadostnih sredstev, da bi si plačali obrambo;

govorite z zagovornikom brez navzočnosti tretje stranke;

zaposite za zaslisanje ob prisotnosti vašega zagovornika in zaprosite, da lahko vaš zagovornik sodeluje pri pripravljalnem procesu.

i. Ali sem upravičen do tolmača ali prevajalca? V kakšnem obsegu?

Če izjavite, da ne obvladate češčine, ste v komunikaciji z organi kazenskega pregona upravičeni do uporabe maternega jezika ali jezika, ki ga po vaših besedah obvladate.

Če je treba v postopku tolmačiti vsebino dokumenta, pričevanja ali drugega procesnega dejanja ali če izjavite, da ne obvladate češčine, bo dodeljen tolmač, ki bo tolmačil dogodke v kazenskem postopku, povezane z vami. Dodeljeni tolmač lahko na vašo zahtevo tolmači tudi vaše posvetovanje z zagovornikom, če je to neposredno povezano s procesnimi dejanji; tolmač lahko tolmači tudi vsako posvetovanje med procesnimi dejanji.

V takem primeru morajo organi kazenskega pregona zagotoviti pisni prevod dokumentov, določenih z zakonom (npr. sklepa o začetku kazenskega pregona, sklepa o priporu, sklepa o opazovanju v zdravstveni ustanovi, obtožnice, sporazuma o krivdi in kaznovanju ter prošnje o njegovi odobritvi, predloga o kazni, odločitve o pogojni ustavitvi kazenskega pregona itd.), razen če se tej pravici odpoveste. Če ste bili prijeti ali pridržani, boste prav tako prejeli pisni prevod obvestila o vaših pravicah. Pravico imate, da zaprosite organ kazenskega pregona, da dodatno prevede ali tolmači vse druge dokumente, ki so pomembni v smislu uveljavljanja vaše pravice do obrambe.

ii. Kakšne so moje pravice do obveščeni in dostopa do spisa?

V fazi preverjanja imate pravico do vpogleda v kazenski spis, če je to nujno za uveljavljanje vaših pravic; potrebna je le odobritev policije.

Če ste obtoženi storitve kaznivega dejanja, imate pravico do vpogleda v kazenski spis, si narediti izpiske in komentarje in kopirati spis ali njegove dele na lastne stroške.

Vseeno lahko državni tožilec ali policija v pripravljalnem postopku iz pomembnih razlogov zavrne vašo pravico do vpogleda v spise in druge zgoraj omenjene pravice v zvezi z njim. Navedene pravice vam ne smejo biti zavrjene, če ste že bili obveščeni o možnosti vpogleda v spise in če se pogajate o sporazumu o krivdi in kaznovanju. Prav tako vam ne sme biti zavrnjen dostop do sklepa o kazenskem postopku, imate pa tudi pravico, da se seznanite z deli spisa, ki so pomembni za odločitev o priprtju.

iii. Ali imam pravico do dostopa do zagovornika in do obveščeni tretje osebe o mojem položaju?

Če ste obtoženi storitve kaznivega dejanja, imate pravico do zagovornika. Če zagovornika ne izberete sami, lahko tega za vas izbere družinski član, ali pa se zagovarjate sami. V določenih primerih pa je prisotnost zagovornika obvezna (t. i. „obvezna obramba“); če v določenem roku ne izberete zagovornika po svoji izbiri, vam ga v takih primerih dodeli sodnik. V naslednjih primerih morate imeti zagovornika že v pripravljalnem postopku:

če ste v priporu, prestajate zaporno kazen ali za vas velja preventivni ukrep, povezan z odvzemanjem prostosti, ali ste na opazovanju v zdravstveni ustanovi;

če je vaša pravna in poslovna sposobnost omejena (npr. zaradi duševne motnje);

v postopkih zoper ubežnika (če ste pobegnili in se postopek izvaja brez vaše navzočnosti);

če se postopek nanaša na kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporom z zgornjo mejo nad petimi leti;

če je to po mnenju državnega tožilca nujno, ker glede na vaš trenutni položaj dvomi, da ste se sposobni ustrezno zagovarjati sami;

če ste mladoletni prestopnik (stari med 15 in 18 let).

V postopkih, ki obravnavajo kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporom z zgornjo mejo nad petimi leti, se lahko odpoveste pravici do zagovornika, razen če se kaznivo dejanje kaznuje z izjemno kaznijo (dosmrtna zaporna kazen ali zaporna kazen, daljša od 20 let in krajša od 30 let).

Če ste bili pridržani ali priprti, imate pravico, da se o vašem položaju obvesti konzularno predstavništvo države, katere državljan ste, in tudi družinskega člana ali drugo fizično osebo, ki jo določite. Pravico imate, da stopite v stik s svojim konzularnim predstavništvom; če nimate zadostnih finančnih sredstev, vam bo to omogočeno brezplačno. S tem morate biti ustrezno seznanjeni.

iv. Ali sem upravičen/-a do brezplačne pravne pomoči?

V fazi preverjanja, tj. pred začetkom kazenskega pregona (preiskave), imate pravico do pravne pomoči s strani odvetnika med zaslisanjem (zagotovitev razlage).

Če ste bili obtoženi storitve kaznivega dejanja, imate pravico do zagovornika, ki vam mora zagotoviti potrebno pravno pomoč. Pravico imate, da si izberete zagovornika; če si ga ne izberete sami, vam bo ta dodeljen, kadar je obramba obvezna. Če nimate dovolj finančnih sredstev za plačilo stroškov zagovornika, lahko zaprosite sodnika, naj izda odločbo, da ste upravičeni do brezplačnega zagovornika ali zagovornika po nižji tarifi.

v. Kaj morate vedeti:

a. Domneva nedolžnosti

Načelo domneve nedolžnosti velja na štirih osnovnih ravneh kazenskega postopka:

vašo krivdo je treba dokazati, do takrat se šteje za nedolžnega;

če obstajajo dvomi glede vaše krivde, je treba primer odločiti v vašo korist;

ne morete biti označeni za krivega, dokler vaša krivda ni razglašena s pravnomočno obsodbo;

med kazenskim postopkom so lahko vaše pravice omejene le, kolikor je to nujno potrebno.

b. Pravica do molka in pravica posameznika, da ne izpove zoper sebe

V kazenskem postopku vam ni treba pričati in nihče vas ne sme kakor koli prisiliti v pričanje ali priznanje krivde. Niti vam ni treba predložiti dokazov, ki vas bremenijo. Organi kazenskega pregona vas ne morejo oglobiti, če zavrnete predajo obremenilnega dokumenta ali drugega dokaza.

c. Dokazno breme

Organi kazenskega pregona morajo enako podrobno pojasniti obremenilne in razbremenilne okoliščine. Državni tožilec mora dokazati vašo krivdo pred sodiščem, vam pa ni treba dokazovati svoje nedolžnosti. Vendar to ne pomeni, da ne smete uveljavljati svoje pravice do predstavitve dejstev in predložitev dokazov v svojo obrambo.

vi. Ali veljajo konkretni zaščitni ukrepi za otroke?

Če ste storili dejanje, ki ima znake kaznivega dejanja, in ste mlajši od 15 let, za kaznivo dejanje niste kazensko odgovorni in se lahko ukrepi, ki so namenjeni vaši rehabilitaciji, naložijo le v civilnih postopkih pri specializiranem sodišču za mladoletnike. V teh postopkih morate imeti odvetnika, ki ga plača država, razen če država iz posebnih razlogov odloči, da morate za stroške zagovornika prispevati vi ali vaša družina.

Če ste storili kaznivo dejanje kot mladoletni prestopnik (star med 15 in 18 let), bo praviloma kot posebno pravo (*lex specialis*) veljal zakon o pravosodju za mladoletnike. Organi kazenskega pregona morajo pri preiskavi in obravnavi kaznivih dejanj, ki ste jih storili, upoštevati vašo starost, zdravstveno stanje ter duševno in moralno zrelost, da v čim manjši meri ogrozijo vaš nadaljnji razvoj. Pravo varuje vaše osebne podatke in vašo zasebnost, sodna obravnava poteka z izključitvijo javnosti, če ne želite, da je ta prisotna, sodba pa se objavi brez navedbe imena in drugih informacij, s katerimi vas je mogoče identificirati (npr. naslova prebivališča). Od prvega ukrepa, ki je bil sprejet zoper vas v okviru kazenskega postopka, imate pravico do zagovornika (tj. že v fazi preverjanja). Vaš skrbnik (običajno vaši starši) ali zakoniti skrbnik, pristojni organ za socialno in pravno zaščito otrok ter služba za probacijo in mediacijo so nemudoma obveščeni o začetku kazenskega postopka zoper vas, o vašem pridržanju, prijettu ali priporu. Organi kazenskega pregona sodelujejo z organom za socialno in pravno zaščito otrok, službo za probacijo in mediacijo ter združenji in ustanovami, odgovornimi za varstvo otrok.

vii. Ali veljajo konkretni zaščitni ukrepi za ranljive osumljene osebe?

Če sodišče (in državni tožilec v pripravljalnem postopku) meni, da je to potrebno (zlasti ker zaradi vašega trenutnega položaja dvomi, da ste se sposobni ustrezno zagovarjati sami), vam bo dodelil zagovornika takoj na začetku kazenskega postopka.

Če ste gluhi ali slepi in gluhi, ureja način komunikacije zakon št. 155/1998

o komunikacijskih sistemih za gluhe in slepe osebe. V kazenskem postopku imate pravico do storitev, ki zagotavljajo tolmačenje v komunikacijskem sistemu po vaši izbiri.

Če je vaša pravna in poslovna sposobnost omejena, vas v kazenskem postopku zastopa skrbnik, običajno družinski član, če njegovi interesi niso v navzkrižju z vašimi interesi.

D. Kakšni so zakonski roki med preiskavo?

Organi kazenskega pregona morajo obravnavati kazenske zadeve hitro in brez nepotrebnega odlašanja; zadeve v zvezi s priporom in zasegom premoženja bodo obravnavane zelo nujno, če je to potrebno zaradi vrednosti in narave zaseženega premoženja.

Fazo preverjanja (pred kazenskim pregonom) mora policija zaključiti

v dveh mesecih za zadeve v pristojnosti sodnika posameznika, brez skrajšanega pripravljalnega postopka;

v treh mesecih za druge zadeve v pristojnosti okrožnega sodišča;

v šestih mesecih za zadeve v pristojnosti okrajnega sodišča na prvi stopnji.

Na podlagi utemeljene zahteve lahko državni tožilec rok večkrat podaljša.

Skrajšani pripravljalni postopek se mora zaključiti v dveh tednih od dne, ko vas je policija obvestila o dejanju, katerega ste osumljeni, in o tem, za katero konkretno kaznivo dejanje se to dejanje šteje. Če skrajšani pripravljalni postopek ni zaključen v danem roku, lahko državni tožilec podaljša rok, vendar za največ deset dni oziroma največ trideset dni, če potekajo pogajanja o sporazumu o krivdi in kaznovanju.

Policija mora zaključiti standardno preiskavo v

dveh mesecih od začetka kazenskega pregona, če je zadeva v pristojnosti sodnika posameznika;

treh mesecih od začetka kazenskega pregona, če gre za drugo zadevo, ki je v pristojnosti okrožnega sodišča.

Na podlagi utemeljene zahteve lahko državni tožilec rok večkrat podaljša. V tem primeru mora državni tožilec v okviru nadzora vsaj enkrat mesečno opraviti pregled zadeve.

Podaljšana preiskava mora biti zaključena v šestih mesecih od začetka kazenskega pregona. Na podlagi utemeljene zahteve lahko državni tožilec rok večkrat podaljša. V tem primeru mora državni tožilec v okviru nadzora vsaj enkrat mesečno opraviti pregled zadeve.

Zakonik o kazenskem postopku določa v zvezi z določenimi dejanji nadaljnje posebne pravne roke (sodišče mora odločiti o priporu v predsodni fazi postopka v 48 urah od vašega pridržanja ali v 24 urah od vašega prijettja, o najdaljšem trajanju pripora, časovni omejitvi za obvezni pregled utemeljitve pripora itd.).

E. Kakšen je pripravljalni postopek, vključno z nadomestnimi rešitvami za pripor in možnostmi za premestitev v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Pripravljalni postopek je prva faza kazenskega postopka. Namen te faze je ugotoviti, ali je sum, da ste storili kaznivo dejanje, utemeljen do te mere, da je mogoče vložiti obtožnico pri sodišču. V tej fazi je treba poiskati in pridobiti obremenilne dokaze ter druge dokaze, ki zavračajo vašo krivdo.

Cilj pripravljalnega postopka je zlasti:

zagotoviti podlago za odločitev, ali naj se vložijo obtožnica in primer obravnava na sodišču ali se nadaljnji kazenski pregon opusti;

opredeliti vse okoliščine, pomembne za odločitev o kaznivem dejanju, njegovem storilcu, kazni ali preventivnem ukrepu, ter odločiti o upravičenosti žrtve do odškodnine in zavarovati potrebne dokaze;

ugotoviti vzroke za kriminalno dejavnost ter spodbudne ali olajševalne okoliščine.

Če obstaja eden od razlogov za pripor, lahko sodnik, ki odloča o priporu, opusti pridržanje ali vas lahko izpusti, če sprejme enega od naslednjih nadomestnih ukrepov:

kadar civilno združenje, ki zastopa posebne interese, ali verodostojna oseba ponudi jamstvo za vaše prihodnje ravnanje in dejstvo, da se boste pojavili na sodišču, pred državnim tožilcem ali pri policiji, če bo to zahtevano, ter da boste vedno predhodno sporočili svoj odhod s kraja začasnega prebivališča, organ, ki odloča o priporu, pa meni, da je jamstvo z vidika osebnega položaja obtoženca in narave primera zadostno, in ga sprejme;

pisno obljubite, da boste živeli urejeno življenje, zlasti da se boste vzdržali kriminalne dejavnosti, da se boste pojavili na sodišču, pred državnim tožilcem ali pri policiji, če bo to zahtevano, da boste vedno predhodno sporočili svoj odhod s kraja začasnega prebivališča ter izpolnjevali dolžnosti in naložene omejitve, organ, ki odloča o vašem priporu, pa meni, da je obljuba zadostna in jo sprejme;

če ste pod nadzorom svetovalca za pogojni odpust;

če so vam naloženi kateri koli začasni ukrepi;

če sodnik sprejme varščino (določeni znesek denarja), vendar varščine ni mogoče sprejeti, če ste obtoženi določenih hudih kaznivih dejanj.

V zvezi z nadomestitvijo pripora z enim od takih ukrepov se lahko organ, ki odloča o priporu, odloči za izvajanje elektronskega preverjanja izpolnjevanja naloženih dolžnosti v zvezi s tem ukrepom, in sicer z uporabo elektronske zapestnice, če pri tem obljubite potrebno pomoč. Organ, ki odloča o priporu, vam lahko naloži tudi omejitev, ki prepoveduje potovanja v tujino.

Če ste državljan ene od držav članic EU ali ste v kakršni koli povezavi z njo, imate (v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2009/829/PNZ z dne 23. oktobra 2009 o uporabi načela vzajemnega priznavanja odločb o nadzornih ukrepih med državami članicami Evropske unije kot alternativni začasemu pridržanju, ki je bil prenesen z zakonom št. 104/2013 o mednarodnem pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah) pravico, da zaprosite za izpolnjevanje ukrepa, ki nadomešča pripor, v svoji državi običajnega prebivališča ali v drugi državi članici, ki jo navedete (ob strinjanju te države). V zadevni državi članici mora biti omogočeno nadzorovanje izpolnjevanja takega nadomestnega ukrepa ali pa je treba zagotoviti drugačen nadzor. Če ne boste izpolnjevali naloženega nadomestnega ukrepa, boste predani nazaj Češki Republiki.

Zadnja posodobitev: 21/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 – Moje pravice med sodnim postopkom

A. Kje bo potekal sodni postopek?

Sodni postopek bo potekal na okrožnem ali okrajnem sodišču, ki pokriva okraj, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno, odvisno od teže kaznivega dejanja. Če kraja kaznivega dejanja ni mogoče določiti ali je bilo to storjeno v tujini, bo postopek potekal na sodišču, ki pokriva okraj, v katerem živite, delate ali ste začasno nastanjeni. Če teh krajev ni mogoče določiti ali so zunaj ozemlja Češke republike, bo postopek potekal na sodišču, ki pokriva okraj, v katerem je bilo dejanje ugotovljeno.

B. Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščенosti v tem primeru?

Edini cilj sojenja je odločiti, katero dejanje ali posel je predmet obtožbe. Ko je obtožnica vložena, je državni tožilec ne more več spremeniti, lahko je samo umaknjena.

Če rezultati sojenja pokažejo bistveno spremenjene okoliščine zadeve ali če je potrebna nadaljnja preiskava, da se zadeva pojasni, ali če se izkaže, da ste storili drugo dejanje ali posel, ki predstavlja kaznivo dejanje, in državni tožilec pozove, naj se zadeva zaradi potrebe po skupni obravnavi vrne v razsojanje, sodišče vrne zadevo v pripravljalni postopek. Državni tožilec nato vloži novo obtožnico, v kateri so upoštevane spremembe, ki so se pojavile. Nov izvod obtožnice boste tako vi kot vaš zagovornik vedno prejeli najpozneje skupaj z vabilom ali obvestilom o vabilu. Vročen vam bo izvod obtožnice skupaj z obvestilom predsednika senata o vaši pravici do podajanja pripomb v zvezi z dejstvi v obtožnici v časovnem okviru, ki ga določi predsednik, zlasti:

ali se čutite nedolžne ali krive storitve dejanja ali dejanj iz obtožnice in na podlagi česa;

ali želite skleniti sporazum o krivdi in kaznovanju z državnim tožilcem oziroma ali želite na sojenju priznati krivdo;

ali se strinjate z opisom dejanja in njegovo pravno klasifikacijo ter predlagano kaznijo oziroma preventivnim ukrepom in

katera dejstva so po vašem mnenju nesporna.

Predsednik senata vas bo obvestil tudi o posledicah takih izjav in o dejstvu, da lahko izjave v zvezi z obtožnico po vašem naročilu poda tudi vaš zagovornik, razen za priznanje krivde.

Predsednik vas bo med drugim pozval, da sodišče pravočasno obvestite o zahtevah za nadaljnje zbiranje dokazov na sojenju in navedete okoliščine, ki bi jih ti dokazi pojasnili.

Vendar pravna klasifikacija dejanja ali posla, navedena v obtožnici, ne zavezuje sodišča, zato lahko to razvrsti dejanje kot drugo kaznivo dejanje (manj hudo ali hujše), ali pa sklene, da dejanje ni kaznivo dejanje, ampak prekršek. Če sodišče meni, da je dejanje kaznivo dejanje, za katerega se predvideva strožja kazen kot za prvotnega, za katerega je bila vložena obtožnica, vas mora sodišče obvestiti o spremembi in vam zagotoviti možnost, da se odzovete na spremembo v svojo obrambo, ter dovolj časa za spremembo obrambe.

C. Katere pravice imam med zaslišanjem na sodišču?

Pravico imate, da:

vas organi kazenskega pregona seznanijo z vašimi pravicami in da lahko te pravice v celoti uveljavljate;

priznate krivdo ali predložite predlog sporazuma o krivdi in kaznovanju, preden se pridobijo dokazi;

podate pripombe o obtožbah zoper vas;

zavrnete pričanje;

pregledate spise, si naredite izpiske in komentarje in kopirate spise ali njihove dele na lastne stroške;

sodelujete pri obravnavi zadeve med samim sojenjem in med javnimi zaslišanji;

podate končno izjavo med sojenjem in na javni obravnavi pritožbe;

imate zadnjo besedo na sojenju;

predstavite dejstva in predložite dokaze v svojo obrambo;

podate pripombo na vsak pridobljen dokaz in ugovarjate načinu, kako je bil pridobljen;

zastavite vprašanja preiskovanim osebam;

podate zahtevke in predloge (v zvezi s pridobivanjem dokazov in načinom sprejema odločitve);

uveljavljate pravno sredstvo, tako redno (npr. pritožbe, glavne pritožbe, ugovori) kot izredno (npr. predlogi za obnovo postopka, vloge za pritožbeni preizkus), ali predlagate, da se vloži pritožba v zvezi s kršitvijo prava;

izberete zagovornika (če ga ne izberete sami, vam lahko tega izbere nekdo drug, npr. družinski član) in ga zaprosite, da vam svetuje tudi med dejanji, ki jih izvaja sam organ kazenskega pregona;

govorite z zagovornikom brez navzočnosti tretje stranke;

zaposite za zaslihanje ob prisotnosti vašega zagovornika in zaprosite, da lahko vaš zagovornik sodeluje v vsakem dejanju kazenskega postopka;

pred organi kazenskega pregona uporabite materni ali drug jezik, ki ga obvladate, če izjavite, da ne obvladate češčine.

1. Ali moram biti navzoč/-a na sodišču? Ali je odsotnost na sodišču dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

Sojenje lahko poteka v vaši odsotnosti le, če sodišče meni, da je mogoče o zadevi zanesljivo odločiti in doseči namen kazenskega postopka tudi v vaši odsotnosti, ter

če ste pravočasno prejeli obtožnico in ste bili ustrezno in pravočasno povabljeni na sojenje ter

če vas je organ kazenskega pregona že zaslišal v zvezi z dejanjem ali poslom, ki je predmet obtožbe, in je bila pravna določba o začetku kazenskega pregona upoštevana, vi pa ste bili seznanjeni z možnostjo vpogleda v spis in predložitve predlogov za dopolnitev preiskave.

Vabilo mora vsebovati informacijo o tem, kakšne so posledice, če se sojenja ne udeležite.

Sojenje sicer lahko poteka v vaši odsotnosti, vendar ne, če

ste v priporu;

prestajate zaporno kazen;

se zadeva nanaša na kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporom več kot petih let.

Vendar vam tudi v teh primerih ni treba biti prisoten na sojenju, če izrecno zaprosite sodišče, da izvede sojenje v vaši odsotnosti, razen če sodišče meni, da je nujno, da ste osebno prisotni.

V primerih obvezne obrambe sojenje ne more potekati brez prisotnosti vašega zagovornika.

ii. Ali sem upravičen do tolmača ali prevoda dokumentov? V kakšnem obsegu?

Če izjavite, da ne obvladate češčine, ste v komunikaciji z organi kazenskega pregona upravičeni do uporabe maternega jezika ali jezika, ki ga po vaših besedah obvladate.

Če je treba v tem primeru tolmačiti vsebino dokumenta, pričevanja ali drugega procesnega dejanja ali če izjavite, da ne obvladate češčine, bo dodeljen tolmač, ki bo tolmačil dogodke v kazenskem postopku. Dodeljeni tolmač lahko na vašo zahtevo tolmači tudi vaše posvetovanje z zagovornikom, če je to neposredno povezano s procesnimi dejanji; tolmač lahko tolmači tudi vsako posvetovanje med procesnimi dejanji.

V tem primeru morajo organi kazenskega pregona zagotoviti pisni prevod dokumentov, določenih z zakonom (npr. sklepa o priporu, sodbe, kaznovalnega naloga, odločbe v pritožbenem postopku itd.); pravici do prevoda se lahko odpoveste.

Pravico imate, da zaprosite sodišče, da dodatno prevede ali tolmači vse druge dokumente, ki so pomembni v smislu uveljavljanja vaše pravice do obrambe.

iii. Ali imam pravico do zagovornika?

Če ste obtoženi storitve kaznivega dejanja, imate pravico do zagovornika. Če zagovornika ne izberete sami, lahko tega za vas izbere družinski član, ali pa se zagovarjate sami. V določenih primerih pa je prisotnost zagovornika obvezna (t. i. „obvezna obramba“); če v določenem roku ne izberete zagovornika po svoji izbiri, vam ga v takih primerih dodeli sodnik. Zagovornika v sodnih postopkih potrebujete vse do trenutka, ko sklep, s katerim se postopek zaključuje, postane pravnomočen:

če ste v priporu, prestajate zaporno kazen ali za vas velja preventivni ukrep, povezan z odvzemom prostosti, ali ste na opazovanju v zdravstveni ustanovi;

če je vaša pravna in poslovna sposobnost omejena (npr. zaradi duševne motnje);

v postopkih zoper ubežnika (če ste pobegnili in se postopek izvaja brez vaše navzočnosti);

če se postopek nanaša na kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporom z zgornjo mejo nad petimi leti;

če je to po mnenju sodišča nujno, ker v luči vašega trenutnega položaja dvomi, da ste se sposobni ustrezno zagovarjati sami;

če ste mladoletni prestopnik (stari med 15 in 18 let);

na sojenju, če ste pridržani;

v postopkih, povezanih z uvedbo ali spreminjanjem pogojev varnega preventivnega pridržanja ali uvedbo ali spreminjanjem pogojev forenzične obravnave, z izjemo institucionalne forenzične obravnave alkoholizma.

Zagovornika v postopku izvršitve potrebujete, kadar sodišče odloča na javni obravnavi, če:

je vaša pravna in poslovna sposobnost omejena;

ste v priporu;

obstajajo dvomi o vaši sposobnosti, da se ustrezno zagovarjate sami.

V postopkih v zvezi z izrednimi pravnimi sredstvi (pritožbe glede kršitve prava, vloge za pritožbeni preizkus, predlogi za obnovo postopka) morate imeti zagovornika:

če ste v priporu, prestajate zaporno kazen ali za vas velja preventivni ukrep, povezan z odvzemom prostosti, ali ste na opazovanju v zdravstveni ustanovi;

če je vaša pravna in poslovna sposobnost omejena;

če gre za kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporom z zgornjo mejo nad petimi leti;

če obstajajo dvomi o vaši sposobnosti, da se ustrezno zagovarjate sami.

V postopkih, ki obravnavajo kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporom z zgornjo mejo nad petimi leti, se lahko odpoveste pravici do zagovornika, razen če se kaznivo dejanje kaznuje z izjemno kaznijo (dosmrtna zaporna kazen ali zaporna kazen, daljša od 20 let in krajša od 30 let). Pravici do zagovornika se lahko tudi odpoveste, če ste pridržani in se bo sojenje kmalu pričelo.

iv. Katere postopkovne pravice morajo biti poznane? (npr. privedba osumljencev pred sodišče)

Med sojenjem vsak sedi na svojem mestu. Vprašanja zastavljate in izjave podajate le s soglasjem predsednika senata (sodnika posameznika); kadar naslavljate sodnika, tudi ob najkrajših govorih, morate vstati, (sodnik pa lahko določenim osebam dovoli, da zaradi starosti ali zdravja med svojimi govori ali pričevanji sedijo). Predsednik senata (sodnik posameznik) bo vse prisotne povabil, naj vstanejo in prisluhnejo izreku sodbe. V češčini se tako pravniki kot tudi drugi prisotni naslavlajo s *pane/pani/slečno* (g., ga., gdč.) pred funkcijo ali položajem naslovljene osebe v postopku (npr. *pane předsedo, pane přisedící, pane doktore, paní státní zástupkyně, pane znalče, pane svědku* itd., ko naslavlja predsednika senata, porotnega sodnika, zagovornika, odvetnika /zdravnika, državnega tožilca, izvedenca oziroma prič). V sodni dvorani ni dovoljeno govoriti brez privolitve predsednika senata (sodnika posameznika) ali jesti, piti ali kaditi, niti med odmorom. Prisotni v sodni dvorani se morajo vzdržati vsega, kar bi lahko zmotilo potek ali dostojnost sodne obravnave, vključno z izražanjem zadovoljstva ali nezadovoljstva s potekom obravnave, izjavami prič, izdanimi odločbami itd. Prav tako morajo biti izklopljene vse naprave (zlasti mobilni telefoni), če bi lahko motile potek in dostojanstvo obravnave.

Prenos slike ali zvoka in videoposnetki so med sodno obravnavo dovoljeni le ob predhodnem soglasju predsednika senata (sodnika posameznika).

Snemanje zvoka je dovoljeno, če je s tem seznanjen predsednik senata ali sodnik posameznik; kadar bi način snemanja lahko motil potek ali dostojanstvo obravnave, lahko predsednik senata ali sodnik posameznik snemanje prepove.

Orožje v sodni dvorani ni dovoljeno.

D. Možne kazni

Hišni pripor;

delo v splošno korist;

zaplemba premoženja;

denarna kazen;

zaplemba predmeta;

prepoved dejavnosti;

prepoved kmetijske reje živali;

izgon;

prepoved udeležbe športnih, kulturnih in drugih družabnih dogodkov;

izguba častnih nazivov ali nagrad;

izguba vojaškega čina;

odstranitev.

Preventivni ukrepi so ukrepi, ki so preventivne narave in se v nasprotju s kaznimi lahko uvedejo na primer tudi za dejanja, ki bi bila drugače kazniva v primeru oseb, ki zaradi neprištevnosti ali mladoletnosti niso kazensko odgovorne. Preventivni ukrepi se lahko uvedejo ločeno ali skupaj s kaznijo, ki je odvisna od izpolnitve vseh pogojev, določenih v zakonu. Zaščitni ukrepi vključujejo:

forenzično obravnavo;

varno preventivno pridržanje;

zaseg predmetov;

zaseg dela premoženja;

izobraževanje o zaščiti.

Zadnja posodobitev: 21/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice po sodnem postopku

A. Ali se lahko pritožim na odločbo sodišča?

Da, odločbo sodišča na prvi stopnji lahko izpodbijate s pritožbo, ki ima odločilni učinek. Pritožbo zoper sodbo, s katero je sodišče odobrilo sporazum o krivdi in kaznovanju, lahko vložite le, če ta sodba ni v skladu s sporazumom, ki ga je državni tožilec predložil sodišču v odobritev.

V svoji pritožbi se lahko sklicujete na napačne navedbe v delih obrazložitve, ki se nanašajo neposredno na vas, razen če gre za obsodilno sodbo, pri kateri je sodišče sprejelo vaše priznanje krivde. Pritožbo je treba vložiti pri sodišču, ki je izdalo izpodbijano sodbo, v osmih dneh od vročitve izvoda sodbe.

B. Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

V kazenskem postopku lahko izkoristite redna pravna sredstva (pritožbe, glavne pritožbe, ugovore) in izredna pravna sredstva (vloge za pritožbeni preizkus, predloge za obnovo postopka), ali pa predlagate, da se vložijo pritožba v zvezi s kršitvijo prava.

Pritožba se uporablja kot pravno sredstvo zoper sodno odločbo (sklep) in jo je treba predložiti organu, ki je izdal izpodbijano odločbo (sklep), v treh dneh od obvestila o tem. Odločbe (sklepe), ki jih izda sodišče (in državni tožilec), je mogoče izpodbijati s pritožbo, vendar samo v zakonsko predpisanih primerih.

Odločbo (sklep) je mogoče izpodbijati na podlagi napake v delu njegove obrazložitve ali kršitve določbe, ki ureja postopek pred izdajo odločbe (sklepa), če bi lahko kršitev povzročila napako v delu njegove obrazložitve. Pritožba ima odločilni učinek le, če je to izrecno določeno z zakonom.

Ugovor zoper kaznovalni nalog lahko vložite pri sodišču, ki ga je izdalo, najpozneje osem dni po vročitvi naloga. Če je ugovor zoper kaznovalni nalog vložen v danem času, je ta samodejno preklican in sodnik posameznik odredi sojenje v primeru.

Vloga za pritožbeni preizkus (pritožbo v zvezi s pravnim vprašanjem; v češčini: *dovolán*) je mogoče vložiti le zoper pravnomočno stvarno sodbo sodišča druge stopnje v primerih, ko je to zakonsko dovoljeno. Vlogo za pritožbeni preizkus lahko vložite na podlagi napake v določenem delu obrazložitve odločbe sodišča, ki se nanaša neposredno na vas, vendar le, če je prisoten eden od razlogov za pritožbeni preizkus, določen z zakonom. Tako vlogo mora za vas vedno vložiti zagovornik – vaš odvetnik. Vlogo je treba vložiti pri sodišču prve stopnje, ki je izdalo stvarno odločbo, v dveh mesecih od vročitve odločbe, ki jo vloga izpodbija. Vloga za pritožbeni preizkus nima odločilnega učinka, razen če vrhovno sodišče odloči drugače.

Vložite lahko tudi predlog za obnovo postopka. V splošnem je obnova postopka, ki se konča s pravnomočno sodbo ali kaznovalnim nalogom, dovoljena, če se pojavijo dejstva ali dokazi, za katere sodišče prej ni vedelo, in bi lahko ta dejstva ali dokazi – bodisi samostojno bodisi skupaj z že znanimi dejstvi in dokazi – upravičili drugačno odločitev o krivdi, ali bi bila prvotno naložena kazen očitno nesorazmerna z naravo in težo kaznivega dejanja oziroma vašimi osebnimi, družinskimi ali finančnimi ter drugimi okoliščinami, ali če vrsta kazni ne ustreza njenemu namenu. Predlog za obnovo postopka, ki se je končal s pravnomočno sodbo ali kaznovalnim nalogom, bo obravnavalo in o njem odločalo sodišče, ki je odločilo o zadevi na prvi stopnji. Zakonodajca ne določa roka za vložitev predloga za obnovo postopka v vašo korist.

Poleg tega lahko predlagate, da se vložijo pritožba v zvezi s kršitvijo prava, vendar je to izredno pravno sredstvo na voljo samo ministru za pravosodje, ki se sam odloči, ali se taka pritožba vložijo. Pritožbo v zvezi s kršitvijo prava je mogoče vložiti zoper katero koli pravnomočno sodno odločbo (razen odločbe vrhovnega sodišča) ali odločbo državnega tožilca, če odločba krši pravo ali je bila izdana na podlagi postopka, ki je vseboval napako. Zakonodajca ne določa roka za vložitev take pritožbe.

C. Kakšne so posledice v primeru obsodbe?

Postopek izvršitve se začne, ko začne veljati obsodba za kaznivo dejanje; v tej fazi se izvrši kazen ali preventivni ukrep in izvedejo se povezana dejanja.

Če ste bili pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje, vam ne morejo znova soditi za isto kaznivo dejanje (niti v drugi državi članici), razen če je dovoljena obnova postopka.

Obsodba je vpisana v kazenski register in se pojavi v vsakem izpisku iz kazenskega registra, dokler ni iz njega izbrisana. To lahko vpliva na vaše možnosti opravljanja določenega poklica, pridobitve določenega dovoljenja ali licence ali posedovanja orožja itd.

Ko se obsodba izbriše iz kazenskega registra, boste obravnavani, kot da niste bili nikoli obsojeni. Vendar imajo organi kazenskega pregona in nekateri drugi organi dostop do tako imenovane kopije kazenskega registra, v kateri je vaša obsodba zabeležena tudi po tem, ko je že bila izbrisana.

i. Kazenska evidenca

Ko postane obsodba pravnomočna, se zaznamek vnese v kazenski register, kjer se hranijo evidence obsodb in drugih dejstev, pomembnih za kazenski postopek. Te informacije se hranijo 100 let od datuma vašega rojstva, ne glede na to, ali se s tem strinjate ali ne. Ko se obsodba izbriše, informacije ne bodo več vidne v izpisku iz kazenskega registra, bodo pa navedene v kopiji kazenskega registra, kot je opisano zgoraj. Obsodba se lahko izbriše v roku, ki je določen v kazenskem zakoniku, odvisno od teže obsodbe. Ta rok je lahko od enega do petnajst let od datuma, ko prestanete kazen; za določene kazni velja, da se potem, ko jih prestanete, šteje, da sploh niste bili obsojeni.

Če ste državljan/-ka druge države članice EU, bo informacija o vaši obsodbi dana na voljo pristojnemu organu države članice EU, katere državljan/-ka ste.

v. Prestajanje kazni, premestitev zapornikov, pogojna obsodba in alternativne kazni

Ko obsodba postane pravnomočna, predsednik senata odredi njeno izvršitev.

Če ste bili pravnomočno obsojeni na nepogojno zaporno kazen, bo predsednik poslal nalog za izvršitev kazni ustreznemu zaporu in pozvani boste, da se v določenem roku zglasite v zaporu, če niste bili že prej pridržani. Če bi se poskušali izogniti prestajanju kazni, vas bo v zapor privedla češka policija.

Če so izpolnjeni zakonski pogoji, lahko sodišče odloči za preložitve prestajanja vaše kazni, spremeni način prestajanja, začasno odloži prestajanje kazni, odloči o pogojnem odpustu itd. Sodišče vas lahko tudi oprosti kazni zapora ali preostalega dela kazni, če boste izročeni v tujo državo ali odstranjeni (izgnani).

Podoben postopek velja, kadar je za vas uvedeno sodno odredeno zdravljenje ali varno preventivno pridržanje. Ko torej odločba, v skladu s katero je treba izvesti sodno odredeno zdravljenje ali varno preventivno pridržanje, postane izvršljiva, predsednik senata pošlje nalog za izvršitev odločbe ustrezni zdravstveni ustanovi ali inštitutu za varno preventivno pridržanje, kjer se preventivni ukrep izvrši, vi pa boste pozvani, da se javite tej ustanovi oziroma inštitutu. Če bi se poskušali izogniti preventivnemu ukrepu, vas bo v ustrezno ustanovo privedla češka policija.

Če so izpolnjeni zakonski pogoji ali pogoji, določeni z mednarodno pogodbo, ste lahko na prestajanje nepogojne zaporne kazni ali preventivnega ukrepa premeščeni v matično ali drugo državo, če za to zaprosite in se zadevna država s tem strinja. S pravnomočno obsodbo se lahko uvede tudi alternativna kazen. Vsaka kazen, ki ne pomeni takojšnjega prestajanja zaporne kazni, se lahko šteje za alternativno kazen. Lahko je za vas odrejen nadzor, ki ga izvaja svetovalec za pogojni odpust, ki spremlja, ali izvajate naložene obveznosti, in vam pomaga, da se vrnete v družbo in zaživite urejeno življenje. Če je za vas uveden nadzor, morate:

sodelovati s svetovalcem za pogojni odpust, kot ta določi,

in izvajati načrt poskusne dobe pod nadzorom;

se zglasiti pri svetovalcu za pogojni odpust, kadar svetovalec to določi;

obvestiti svetovalca za pogojni odpust o vašem bivališču, zaposlitvi in sredstvih za preživljanje, izpolnjevanje omejitev in obveznosti, ki jih je naložilo sodišče, ter vseh drugih bistvenih okoliščinah, ki so pomembne za nadzor s strani svetovalca za pogojni odpust;

dovoliti svetovalcu za pogojni odpust, da vstopi v vaše stanovanje.

Če vam je bila na podlagi odločbe sodišča naložena utemeljena obveznost opravljanja programa socialnega usposabljanja in prevzgoje ali ustreznega psihološkega svetovanja, ste lahko vključeni v program probacije in resocializacije. V tak program ste lahko vključeni tudi brez naložene obveznosti s strani sodišča, če izpolnujete merila, ki jih določi izvajalec programa. V tem primeru se lahko s svetovalcem za pogojni odpust sklene sporazum o udeležbi v programu v skladu z nadzorom, ta sporazum pa se lahko vključi v načrt poskusne dobe pod nadzorom. Če se program izvaja v okviru zaporne kazni, se lahko o udeležbi v programu dogovorite s strokovnjakom, ki sodeluje s češko službo za izvrševanje kazenskih sankcij.

Nekatere od teh alternativnih kazni lahko prestajate tudi v matični ali drugi državi, s katero ste povezani, če so izpolnjeni zakonski pogoji in pogoji, določeni z mednarodno pogodbo, ter je mogoče izvrševanje teh kazni nadzirati ali drugače preverjati. V kolikšni meri je ta možnost na voljo, je odvisno od tega, ali je zadevna država članica EU ali ne (v zadnjem primeru so možnosti bolj omejene).

Zadnja posodobitev: 21/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Danska

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obdolžen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Informacije o prekrških v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo mandatne kazni, kot je globa, najdete v [Informativnem listu 5](#).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Sledi kratek opis običajnih faz kazenskega postopka.

Policija opravi preiskavo vseh kazenskih zadev. To vključuje zaslišanje osumljencev, žrtev in prič.

Če policija sumi, da ste storili kaznivo dejanje, boste obdolženi. Potem ko ste obdolženi, imate nekatere temeljne pravice, na primer pravico do pravnega svetovanja v težjih primerih.

Policija odloči, ali vas bo prijala ali ne.

Če ste storili hujše kaznivo dejanje, ste lahko – po predstavitvi primera sodniku – pridržani v priporu, dokler se primer preiskuje.

Ko je preiskava končana, se zadeva pošlje tožilstvu, in to odloči, ali je treba obtožbo umakniti ali pa bo potrebno sojenje.

Če se tožilstvo odloči za nadaljevanje primera, lahko v ta namen izda plačilni nalog, obtožnico ali poziv za določitev naslednjih korakov.

O kazenskih zadevah odločajo okrožna sodišča kot sodišča prve stopnje. Število sodnikov je odvisno od resnosti primera in tega, ali kaznivo dejanje priznate ali ne.

Zoper sodbo sodišča se je običajno mogoče pritožiti na višje sodišče. V pritožbi lahko zahtevate ponovno obravnavo ali pa se pritožite zoper izrečeno kazen.

Če se zadeva zoper vas umakne ali ste oproščeni, imate pravico do odškodnine zaradi protipravnega odvzema prostosti.

Danska služba za zaporne kazni in pogojne obsodbe odgovarja na vprašanja glede prestajanja kazni.

Na informativnih listih lahko najdete podrobne informacije o vseh fazah kazenskega postopka in svojih pravicah. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Pravila o kazenskem postopku, vključno s policijskimi preiskavami, pripravo tožilstva na sojenje in samo glavno obravnavo, so določena v danskem zakonu o pravosodju.

Poudariti je treba, da za Grenlandijo in Ferske otoke veljajo posebna pravila.

Danska je skladno z Lizbonsko pogodbo zavrnila sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev EU, zato se njeno delovanje na tem področju razlikuje od delovanja drugih držav članic. Posledično je treba v vsakem posameznem primeru ugotoviti, ali se na Danskem uporablja posebna zakonodaja EU ali ne.

Vloga Evropske komisije

Upoštevat je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kje in kako se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave.

[1 – Kako do pravnega svetovanja?](#)

[2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja](#)

Predhodna obtožba, vključno z zaslišanjem

Prijetje (vključno z evropskim nalogom za prijetje)

Prva obravnavna na sodišču in odreditev pripora

Intruzivni ukrepi

Odločitev, ali bo proti vam vložena obtožba ali ne

Priprava na glavno obravnavo na strani obrambe

[3 – Moje pravice med glavno obravnavo](#)

[4 – Moje pravice po glavni obravnavi](#)

[5 – Prekrški v cestnem prometu in drugi prekrški](#)

Sorodne povezave

[Danski pravni sistem](#)

[Podatkovna zbirka celovitih zakonodajnih besedil](#)

[Kako poiskati danskega odvetnika](#)

Informacije o prestajanju kazni

Zadnja posodobitev: 13/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Kako do pravnega svetovanja

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je pravno svetovanje za vas zelo pomembno. V informativnih listih izveste, kdaj in v katerih okoliščinah imate pravico, da vas zastopa odvetnik. Pojasnjeno je tudi, kaj bo odvetnik storil za vas. V tem splošnem informativnem listu boste izvedeli, kako poiskati odvetnika in kako bodo poravnani njegovi stroški, če si sami ne morete privoščiti plačila odvetniških storitev.

Kako lahko poiščem odvetnika

Pravico imate, da vas zastopa odvetnik, ki ga sami izberete. Odvetnik mora imeti licenco za zastopanje na danskih sodiščih. Seznam vseh danskih odvetnikov lahko najdete tukaj. Na tej spletni strani lahko tudi vidite, ali je odvetnik specializiran za kazensko pravo, davčno pravo ali katero drugo področje prava, ki je pomembno za vaš primer.

Dansko ministrstvo za pravosodje je za vsako sodišče na Danskem imenovalo skupino lokalnih odvetnikov, ki imajo posebne izkušnje s kazenskimi zadevami. To so neodvisni odvetniki, ki imajo zasebne odvetniške pisarne. Sodišče vam lahko zagotovi seznam teh odvetnikov. Če ne zaprosite za točno določenega odvetnika, bo vašemu primeru dodeljen eden od odvetnikov s tega seznama, če je imenovanje pravnega zastopnika obvezno, na primer, če vas policija pripre.

Kdo bo poravnal stroške odvetnika

Če je vašega odvetnika dodelilo sodišče, se njegov honorar običajno plača iz javnih sredstev. Sodišče bo v povezavi s svojo odločbo določilo tudi odvetnikov honorar. Honorar bo določen na podlagi tarif, ki jih sodišča uporabljajo v vseh kazenskih zadevah, v katerih je bil dodeljen pravni zastopnik, ne glede na to, ali ste ga izbrali sami ali ne.

Sodišče bo tudi odločilo, kdo bo na koncu plačal odvetnikov honorar. Če boste spoznani za krivega, boste običajno morali ta honorar sami plačati javnim organom (državi Dansk). Država si bo tudi prizadevala, da se ji povrne tak znesek, kakršnega ste zmožni plačati.

Če boste oproščeni ali če bo odločba sodišča precej blažja od tiste, ki jo je pričakoval tožilec, bo sodišče plačilo odvetnikovega honorarja in stroškov običajno naložilo javnim organom. Sodišče se lahko tudi odloči, da javnim organom prepusti del plačila odvetnikovega honorarja in stroškov. Tako bi se lahko odločilo, če je bila sodna obravnava organizirana zaman zaradi okoliščin, ki jih niste mogli predvideti.

Zoper odločbo o znesku odvetnikovega honorarja in dokončni obveznosti za plačilo se lahko pritožite na višje sodišče v dveh tednih po prejetju odločbe.

V kazenskem postopku ni mogoče zaprositi za brezplačno pravno pomoč, taka pravna pomoč pa običajno ne bo zajeta niti v zavarovalnih policah za kritje pravnih stroškov.

Sorodne povezave

 [Poglavje 66 danskega zakona o pravosodju](#)

 [Seznam odvetnikov na Danskem](#)

Zadnja posodobitev: 13/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja in pred predložitvijo zadeve sodišču

Katere so faze kazenske preiskave?

Kazenske zadeve preiskuje policija. Primer bo praviloma preiskovala policija, ker je policija tista, ki je obveščena, da je bila neka oseba žrtev nasilja ali tatvine, oziroma ker je policija ali morebiti neki državljan zalotil osebo med kaznivim dejanjem.

Predhodna obtožba

Policija bo najprej poskušala ugotoviti, ali je bilo storjeno kaznivo dejanje in ali je enega oziroma več prepoznavnih osumljencev mogoče obdolžiti za kaznivo dejanje. V zvezi s tem bo običajno želela zaslišati osumljenca.

Prijetje

Policija lahko osumljenca pridrži.

Prva obravnava na sodišču in pripor v predkazenskem postopku (vključno z evropskim nalogom za prijetje)

Če želi policija osumljenca pridržati, da ne bi bila ogrožena policijska preiskava ali iz drugega razloga, ga je treba privedi na sodišče v 24 urah po prijemu, tako da se lahko zadeva predloži sodniku.

Intruzivni ukrepi

Policija lahko pridobi informacije z zaslišanjem osumljenca in morebitnih prič, poleg tega pa lahko med preiskovanjem uporabi tudi intruzivne ukrepe, kot so preiskave krajev, nadzor nad telekomunikacijami, prisluškovanje telefonskim pogovorom itd. Najbolj intruzivne ukrepe mora pred uporabo odobriti sodišče.

Odločitev o vložitvi obtožbe zoper osumljenca

Namen policijske preiskave je zagotoviti informacije, ki tožilcu omogočajo, da odloči, ali bo vložil obtožbo zoper osumljenca ali ne. Če ni dovolj dokazov, da je osumljenec storil kaznivo dejanje, bo tožilstvo zadevo opustilo.

Na lokalni ravni imata policija in tožilstvo isto vodstvo, tako da bo tožilstvo pogosto vključeno že v zgodnji fazi primera, vključno z načrtovanjem preiskave.

Priprava na glavno obravnavo na strani obrambe

Več informacij o pravici do obveščeniosti o preiskavi in vpliva nanjo je na voljo tukaj.

Moje pravice med preiskavo

Za nadaljnje informacije o vaših pravicah v posamezni fazi zadeve kliknite na eno od naslednjih povezav.

[Predhodna obtožba, vključno z zaslišanjem \(1\)](#)

[Prijetje \(2\)](#)

[Prva obravnava na sodišču in pripor v predkazenskem postopku \(vključno z evropskim nalogom za prijetje\) \(3\)](#)

[Intruzivni ukrepi, vključno s preiskavami \(4\)](#)

[Odločitev, ali bo proti vam vložena obtožba ali ne \(5\)](#)

[Priprava na glavno obravnavo na strani obrambe \(6\)](#)

[Predhodna obtožba, vključno z zaslišanjem \(1\)](#)

[Zakaj sem obdolžen?](#)

Obdolženi ste, ker policija močno sumi, da ste storili kaznivo dejanje, in bo njena preiskava od zdaj osredotočena na vas, ne pa na neko drugo osebo.

Kaj pomeni, da sem obdolžen?

To pomeni, da vam bodo povedali, kakšno kaznivo dejanje ste po mnenju policije storili. Policija vam mora povedati, katero zakonsko določbo ste po njenem mnenju kršili. Preiskavo primera imate pravico spremljati prek odvetnika, v primeru hudih kaznivih dejanj pa imate pravico do odvetnika, ki ga določi sodišče.

Zakaj me želi policija zaslišati?

Policija vas želi zaslišati, da bi ugotovila, ali upravičeno sumi, da ste storili kaznivo dejanje, ali ne. Vašo izjavo bo običajno uporabila v nadaljnjih preiskavah. Pozneje bo tožilec vašo izjavo uporabil za odločitev, ali naj se primer obravnava kot primer priznanja krivde.

Kje in kdaj me lahko policija zasliši?

Glede tega, kje in kdaj vas policija lahko zasliši, ni posebnih pravil. Zaslišanje mora biti opravljeno tako, da vaše pravice niso neupravičeno kršene. Policiji na splošno ni dovoljeno, da bi z vami vzpostavila stik na delovnem mestu. Običajno vam bo začela postavljati vprašanja na kraju kaznivega dejanja. V številnih primerih vas bo pozvala na policijsko postajo na razgovor.

Kaj če ne znam jezika?

Če ne znate lokalnega jezika, imate pravico do tolmača, ki lahko tolmači v vaš jezik in iz njega. Zagotovila ga bo policija, vam pa do njegovega prihoda ni treba izjaviti nič.

Ali moram dati izjavo policiji?

Policiji morate navesti svoje ime, naslov in datum rojstva. To je vse, kar morate navesti. Ni vam treba govoriti resnice. Policija vas mora o teh pravicah obvestiti pred razgovorom. Od vašega primera in resnosti obtožbe je odvisno, ali bi bilo za vas dobro, da daste izjavo policiji. Če ne veste, ali odgovarjati na vprašanja, se obrnite na odvetnika.

Ali se bom lahko pogovoril z odvetnikom?

Preden pristanete na razgovor s policijo, imate pravico govoriti z odvetnikom, ki ga sami izberete. Če ne poznate nobenega, vam ga bo poiskala policija. Vaš odvetnik ima pravico, da je navzoč med razgovorom, ne sme pa vam svetovati, kako odgovarjate na posamezna vprašanja.

Ali lahko preverim, ali je policija pravilno razumela mojo izjavo?

Policija mora vašo izjavo zapisati. Zapisnik lahko preberete oziroma vam ga lahko preberejo, potem pa poveste svoje pripombe. Sami se odločite, ali ga boste podpisali ali ne. Številni odvetniki vam bodo svetovali, da ga ne podpisate, če ne znate jezika.

Kaj se zgodi, če izjavim kaj takega, kar škodi mojemu primeru?

Če ste izjavili kar koli, kar bi lahko škodilo vašemu primeru, lahko policija te informacije uporabi v preiskavah. Splošno pravilo je, da policijski zapisnik ni dokaz in ga med glavno obravnavo kot takega ni mogoče uporabiti proti vam. Tožilec vas lahko vpraša o podrobnostih iz zapisnika. Če izjavo spremenite, lahko škodite svoji verodostojnosti.

Prijetje (2)

Zakaj sem bil prijet?

Prijeti ste lahko, ko ima policija razlog za sum, da ste storili kaznivo dejanje, prijete pa je potrebno, da se vam onemogoči storitev drugega kaznivega dejanja, se zagotovi vaša navzočnost ali prepreči, da bi govorili z drugimi. Prijeti ste lahko tudi na podlagi [evropskega naloga za prijete](#), ki ga je izdala druga država članica EU.

Ali me policija lahko prime za vse vrste zadev?

Policija vas ne bo prijela, če bi bilo to nesorazmerno z resnostjo kaznivega dejanja, za katero ste obdolženi. Na primer, zelo malo verjetno je, da boste prijeti, če ste osumljeni storitve kaznivega dejanja, za katero je največja zagrožena kazen manjša globa.

Kje bo opravljeno prijete?

Prijete bo običajno opravljeno na lokalni policijski postaji. Običajno boste zadržani v čakalni celici, dokler vas policija ne bo mogla zaslišati (glej razdelek [Predhodna obtožba, vključno z zaslišanjem \(1\)](#)).

Ali lahko obiščem zdravnika, če ga potrebujem?

Če ste bolni, poškodovani ali pod hudim vplivom alkohola ali drog, imate pravico do obiska zdravnika. Policiji morate povedati, da potrebujete zdravnika, pa tudi, če potrebujete posebna zdravila.

Ali se lahko obrnem na odvetnika?

Če ste bili prijeti, imate pravico govoriti z odvetnikom, ki ga sami izberete, preden pristanete na razgovor s policijo. V nekaterih primerih vam policija morda ne bo pustila imeti določenega odvetnika. Glede tega se lahko pritožite sodišču.

Policija in odvetnik vam morata razložiti, da se lahko odločite za odvetnika, ki ga dodeli sodišče, in kdo ga bo moral plačati.

Ali se lahko obrnem na svoje veleposlaništvo, če sem iz druge države?

Če ste tuji državljan, imate pravico, da se obrnete na svoje veleposlaništvo. Policija vam lahko pomaga pri vzpostavitvi stika z njim.

Ali se lahko obrnem na svojo družino?

Pravico imate družino ali delodajalca obvestiti, da ste bili prijeti. Policija lahko vašo zahtevo po vzpostavitvi stika zavrne, če meni, da bi tak stik lahko vplival na zadevo. Odloči se lahko, da bo vašo družino sama obvestila v vašem imenu.

Koliko časa lahko traja prijete?

Izpuščeni morate biti takoj, ko razlogi za vaše prijete niso več veljavni. Če niste izpuščeni v 24 urah, morate biti privedeni pred sodišče (prva obravnava na sodišču), tako da lahko sodnik odloči, ali vas je treba izpustiti, vam podaljšati pridržanje (najdaljša možnost je 3 x 24 ur) oziroma obdržati v priporu ([Prva obravnava na sodišču in pripor v predkazenskem postopku \(3\)](#)).

Kdaj se lahko prijete podaljša na več kot 24 ur?

Če sodnik, ki zadevo obravnava med prvo obravnavo na sodišču, ugotovi, da predloženi dokazi ne zadoščajo za odločitev, ali vas je treba pridržati v priporu, se lahko pridržanje podaljša na 3 x 24 ur od takrat, ko se konča prva obravnava.

Prva obravnava na sodišču in pripor v predkazenskem postopku (3)

Zakaj sem v priporu?

V priporu ste, ker policija meni, da vas je treba pridržati za nekaj časa ali dokler traja preiskava. Prijeti ste lahko tudi zaradi zagotovitve, da boste na voljo za izročitev drugi državi članici v skladu z [evropskim nalogom za prijete](#).

Kdo odloča o tem, ali moram ostati v priporu?

O tem, ali so izpolnjeni pogoji za vaše pridržanje v priporu, odloča sodnik. Preden odloči, ali bi morali biti pridržani v priporu, kot zahteva policija, se opravi zaslišanje (prva obravnava na sodišču). Med tem zaslišanjem bo tožilstvo predstavilo, kako zadevo razume policija, vi pa boste tudi imeli priložnost predstaviti svoje stališče. Sodnik bo odločil, ali boste pridržani v priporu, ne bo pa odločil, ali ste krivi dejanj, ki ste jih obdolženi.

Ali sem lahko pridržan v priporu za vse vrste zadev?

V priporu ste lahko pridržani pod naslednjimi pogoji:

Policija mora biti zmožna razložiti, zakaj sumi, da ste storili kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen 18 mesecev ali več.

Morebitna kazen mora biti daljša od 30-dnevne zaporne kazni.

Policija mora biti zmožna prepričati sodnika, kako pomembno je, da vas ne izpusti, dokler traja policijska preiskava, iz enega od naslednjih razlogov: po mnenju policije se boste izognili kazni;

obstaja razlog za mnenje, da boste isto vrsto kaznivega dejanja ponovili;

obstaja razlog za mnenje, da boste v primeru izpustitve na prostost ovirali preiskavo;

kaznivo dejanje je tako hudo, da bi bilo žaljivo za druge, če bi vam dovolili, da na sojenje čakate na prostosti.

V redkih primerih se lahko priporu izognete, čeprav so izpolnjeni pogoji za vaše pridržanje – če bi bil pripor izjemno obremenilen zaradi vaših osebnih okoliščin. Pomembno je, da svojega odvetnika obvestite o takih okoliščinah.

Kje bo potekala prva obravnava na sodišču?

Prva obravnava na sodišču bo potekala na lokalnem sodišču. Običajno boste do vstopa v sodno dvorano pridržani v čakalni celici.

Ali moram pričati na prvi obravnavi na sodišču?

Ni vam treba dati izjave oziroma govoriti resnice. Od narave vašega primera in resnosti obtožbe je odvisno, ali bi bilo za vas dobro, da na sodišču daste izjavo. Posvetujte se z odvetnikom, da ugotovite, ali bi bilo za vas bolje, da pričate, ali ne.

Ali se bom lahko pogovoril z odvetnikom?

Sodišče vam bo dodelilo odvetnika, ki vas bo zastopal na sodišču. Če ne zaprosite za določenega odvetnika, vam bo sodišče določilo odvetnika, ki je tisti dan na delovnem mestu. Za več informacij glej [Informativni list 1](#).

Imate pravico, da se pred zaslišanjem z odvetnikom pogovorite o zadevi. Če z odvetnikom ne govorite istega jezika, imate pravico do tolmača. Odvetnik bo med zaslišanjem branil vaše interese in vam lahko tudi postavlja vprašanja.

Ali lahko preverim, da je sodišče pravilno razumelo moje pričanje?

Sodnik bo bistvene elemente vašega pričanja vnesel v sodni zapisnik. Vaša izjava bo glasno prebrana zaradi zagotovitve, da je bila pravilno razumljena.

Kaj se zgodi, če izjavim kaj, kar je slabo za mojo zadevo?

Vaše pričanje na sodišču se lahko uporabi kot dokaz v zadevi.

Kako dolgo lahko ostanem v priporu?

Sodnik bo na zaslišanju odločil, ali vas je treba izpustiti na prostost ali pridržati v priporu. V nekaterih primerih bo odločil, da je treba pripor podaljšati za 3 x 24 ur (glej [Prijetje \(2\)](#)).

Če ste pripti, bo sodnik kot najdaljše obdobje pripora določil štiri tedne. To pomeni, da boste po poteku tega obdobja izpuščeni na prostost ali pa bo zadevo znova obravnaval sodnik zaradi zagotovitve, da so izpolnjeni vsi pogoji za nadaljnji odvzem prostosti. Najdaljše obdobje, ko lahko ostanete pridržani v priporu, ni določeno. To bo odvisno od narave zadeve.

Izpuščeni morate biti takoj, ko ni več razloga za prijetje.

Kaj je samica?

Včasih bo policija zahtevala, da ostanete v samici, tako da nimate nobenih stikov z drugimi zaporniki. Drugim lahko pišete ali telefonirate le pod policijskim nadzorom. O tem, ali morate biti zaprti v samici, odloča sodnik.

Ali se lahko pritožim zoper odločitev o priporu ali samici?

Zoper odločitev o priporu ali samici se lahko pritožite na višje sodišče. To običajno storite tako, da na zaslišanju, na katerem je obravnavana vaša zadeva, sporočite, da se želite pritožiti.

Ali se lahko priporu izognem, če izročim potni list ali plačam varščino?

Kazenski zakonik vam omogoča, da se izognete pridržanju, če izročite potni list ali plačate varščino. Vendar se to v praksi redko zgodi.

Intruzivni ukrepi (4)

Policija lahko med preiskavo pridobi informacije z različnimi intruzivnimi ukrepi, od katerih so nekateri opisani v nadaljevanju.

Ali mi policija lahko odvzame prstne odtise in me fotografira?

Policija vam lahko odvzame prstne odtise in vas fotografira pod naslednjimi pogoji:

če ste osumljeni, da ste storili kaznivo dejanje, in je ukrep potreben za policijsko preiskavo;

policija mora imeti dobre razloge za sum, da ste storili kaznivo dejanje, za katero ste lahko obsojeni na zaporno kazen 18 mesecev ali več.

Ali mi policija lahko odvzame vzorec DNK ali krvi?

Policija vam lahko odvzame vzorec DNK ali krvi pod naslednjimi pogoji:

če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da ste storili kaznivo dejanje, za katero ste lahko obsojeni na zaporno kazen 18 mesecev ali več, in ukrep velja za zelo pomembnega za preiskavo;

vzorec krvi vam lahko odvzame, če je uživanje alkohola oziroma droge element kaznivega dejanja, za katero ste osumljeni.

Ali policija lahko opravi osebno preiskavo (vključno z mojimi oblekami)?

Policija lahko preišče vaša zunanja oblačila pod enakimi pogoji, kot veljajo za fotografiranje.

Ali policija lahko preveri moj mobilni telefon in preišče moj avto?

Policija lahko preveri vaš mobilni telefon, da dobi vašo telefonsko številko in serijsko številko IMEI vašega telefona, ter preišče vaš avtomobil pod naslednjimi pogoji:

ima utemeljen razlog za sum, da ste storili kaznivo dejanje, ki je lahko predmet pregona;

predvideva se, da je tovrstno preverjanje zelo pomembno za preiskavo.

Ali policija lahko preišče moj dom?

Policija lahko preišče vaš dom pod naslednjimi pogoji:

ima utemeljen razlog za sum, da ste storili kaznivo dejanje, ki je lahko predmet pregona;

predvideva se, da je tovrstno preverjanje zelo pomembno za preiskavo;

kaznivo dejanje lahko pripelje do zapora;

policija lahko utemelji, da bo verjetno našla dokaze, povezane s kaznivim dejanjem, ali predmete, ki bi jih bilo treba zaseči iz drugih razlogov.

Kdo odloča o uporabi intruzivnih ukrepov?

O tem, ali se lahko opravi preiskava vašega doma, odloča sodišče. Če obstaja razlog za bojazen, da bi dokazi lahko izginili, če se preiskava ne opravi nemudoma, jo lahko policija opravi, ne da bi prej dobila nalog za preiskavo. Sodišče je treba o tem obvestiti v 24 urah po koncu preiskave. Če daste pisno soglasje za preiskavo vašega doma, lahko odločitev o tej preiskavi sprejme policija.

Policija se tudi odloči, ali vam bo odvzela prstne odtise, vzorce DNK in krvi ter ali vas bo fotografirala. Poleg tega ima pravico preveriti vaš mobilni telefon, preiskati vaš avtomobil itd.

Se lahko pritožim?

Če se želite pritožiti glede policijske preiskave, lahko pri sodišču vložite pritožbo.

Zoper sodne odločbe o preiskavah in načrtovanju kazenske preiskave se je v dveh tednih po njihovi izdaji mogoče pritožiti na višje sodišče.

Ali lahko zahtevam, naj policija uniči prstne odtise, fotografije, sledi DNK in rezultate krvnih vzorcev?

Če tožilstvo opusti primer ali ste oproščeni, mora policija uničiti vašo fotografijo. Obdrži lahko vaše prstne odtise in vzorce DNK, vendar jih mora po določenem obdobju uničiti.

Ali lahko zahtevam odškodnino?

Če ste bili pridržani, zaprti ali izpostavljeni intruzivnemu ukrepu, pa se je pozneje izkazalo, da so bili pridržanje, zapor ali intruzivni ukrep neutemeljeni, boste načeloma upravičeni do odškodnine. Vodja javnega tožilstva letno objavi sporočilo o tarifah za določitev zneska take odškodnine.

Odločitev, ali bo proti vam vložena obtožba ali ne (5)

Ko bo policija končala preiskavo, bo vaša zadeva predana tožilstvu, in to bo odločilo, kako nadaljevati.

Ali lahko pred glavno obravnavo priznam krivdo za vse ali nekatere obtožbe?

Če ste med policijsko preiskavo priznali krivdo za najhujše obtožbe zoper vas, si bo tožilstvo običajno prizadevalo, da bi se zadeva obravnavala kot primer priznanja krivde.

Kaj je obtožnica?

Obtožnica je podlaga za obravnavanje zadeve na sodišču. V njej morajo biti podrobno opredeljene zakonske določbe, zaradi kršitve katerih ste obdolženi, opisano pa mora biti tudi, kako ste storili kaznivo(-a) dejanje(-a). Opis mora biti tako natančen, da lahko na njegovi podlagi pripravite obrambo.

Ali sem lahko obtožen za kazniva dejanja, za katera me policija ni obdolžila?

Tožilstvo pripravi obtožnico. Če ima tožilstvo o primeru drugačno mnenje kot policija, lahko obtožnica vsebuje nove ali drugačne točke.

Ali se obtožnici lahko dodajo nove točke?

Tožilstvo si mora prizadevati, da bi zbralo vse nerešene obtožbe zoper vas, tako da je mogoče izreči skupno sodbo. Posledično lahko obtožnica vsebuje nove točke, če ste bili kaznivega dejanja večkrat obdolženi.

Če ste bili Danski izročeni v skladu z **evropskim nalogom za prijetje** oziroma sporazumom o izročitvi, veljajo posebna pravila. Če obtožnica vsebuje nove točke, se o njih posvetujte z odvetnikom.

Ali se obtožnica lahko spremeni?

Obtožnica se lahko spremeni ali razširi, če se pripravi in vroči nova, kar je mogoče do datuma začetka sodnega postopka.

Če tožilec v zadevi meni, da bi morala biti kazen za neko točko strožja od tiste, ki je navedena v obtožnici, je taka sprememba mogoča le, če se s spremembo obtožnice strinja javno tožilstvo. Če se obtožnica spremeni, morate biti o tem obveščeni v dveh mesecih.

Po začetku sodnega postopka so mogoče le zelo omejene spremembe obtožnice. O dopustitvi spremembe odloča sodišče.

Ali sem lahko obtožen za kaznivo dejanje, za katero sem že bil obtožen v drugi državi članici?

Možnosti, da ste obtoženi za kaznivo dejanje, za katero ste že bili obtoženi v drugi državi, ni mogoče izključiti. Ne morete pa biti spoznani za krivega za obtožbo, za katero ste že bili obsojeni ali oproščeni v drugi državi.

Ali bom obveščen o pričah, ki bodo pričale proti meni?

Tožilec mora na sodišču vložiti obtožnico skupaj s seznamom dokazov, na katerem so navedena imena prič. Vaš odvetnik bo prejel kopijo tega seznama.

Običajno imate pravico izvedeti, kdo so prič.

Priprava na strani obrambe (6)

Na kakšni podlagi lahko z odvetnikom pripraviva obrambo?

Običajno bo vaš odvetnik prejel kopije vseh zapisnikov, ki jih je med preiskavo pripravila policija. Imate splošno pravico do vpogleda v gradivo. Vaš odvetnik vam lahko izroči kopijo gradiva, če to dovoli policija.

Ali imam pravico do vpogleda v celotno gradivo, ki ga je pripravila policija?

Policija lahko vašemu odvetniku odredi, da vam nekaterih informacij o gradivu v zadevi ne sme dati, če se to zdi potrebno zaradi zaščite interesov drugih ali predložitve dokazov. Tako odredbo je mogoče izdati le v primerih hujših kaznivih dejanj in le do vašega pričanja na sodišču.

Kdo odloča o tem, ali lahko vidim celotno gradivo?

Policija bo predložila gradivo in odločila, ali je treba izdati prepovedni zahtevek za del zadeve ali celotno zadevo. Zoper odločitev policije se je mogoče pritožiti na sodišče, ki bo odločalo o zadevi.

Ali sem lahko navzoč na vseh obravnava v zadevi?

Na splošno imate pravico, da ste navzoči na vseh sodnih obravnava, na katerih sodišče odloča, ali vas je treba pridržati v priporu, ali na katerih so pred glavno obravnavo zaslišani sotorilci ali prič.

Na zahtevo policije lahko sodišče odloči, da vam ne bo dovolilo navzočnosti na obravnava. V tem primeru imate pravico izvedeti, kaj se je dogajalo na obravnavi. Sodišče lahko odloči, da takih informacij ne boste prejeli. Pravico imate izvedeti, kaj se je dogajalo na obravnavi, ki se je niste mogli udeležiti. O tem morate biti obveščeni najpozneje pred vašim pričanjem na sodišču.

Ali je moj odvetnik lahko navzoč na vseh obravnava v zadevi?

Vaš odvetnik je lahko navzoč na vseh obravnava v zadevi. To velja tudi za obravnave, na katerih sodišče odloči, ali bo odobrilo prisluškovanje v prostoru ali prisluškovanje telefonskim pogovorom, preiskave ali druge intruzivne ukrepe, za katere je potrebna predhodna odobritev sodišča.

Ali je moj odvetnik lahko navzoč pri policijski preiskavi?

Vaš odvetnik mora biti obveščen o preiskavi in ima pravico biti navzoč pri tistih delih preiskave, ki jih je v zadevi mogoče uporabiti kot dokaz zoper vas. Primeri so prepoznavne vrste, rekonstrukcije itd.

Ali lahko moj odvetnik opravi samostojno preiskavo?

Običajno bo vaš odvetnik od policije zahteval nadaljnje preiskave, če menite, da ji ni uspelo pridobiti informacij, ki bi vam pomagale pri zagovoru zadeve. Če policija take nadaljnje preiskave zavrne, je zadevo mogoče predložiti sodišču, in to lahko policiji odredi, naj opravi ustrezne preiskave.

Vaš odvetnik se lahko odloči tudi za samostojno preiskavo. Vendar se to v praksi redko zgodi. Če vaš odvetnik primer samostojno preiskuje, ne sme ovirati policijske preiskave, poleg tega pa mora pri samostojni preiskavi spoštovati kodeks etičnega ravnanja, ki velja za odvetnike.

Ali lahko moj odvetnik pozove priče na pričanje pred sodišče?

Vaš odvetnik lahko zahteva, naj bodo nekatere priče pozvane na pričanje pred sodišče. Če bo tožilstvo nasprotovalo zaslišanju teh prič, bo sodišče odločilo, ali je zaslihanje zadevnih prič pomembno ali ne.

Sorodne povezave

[Danski zakon o pravosodju](#)

[Danski zakon o vzpostavitvi osrednjega registra DNK](#)

[Vodja javnega tožilstva](#)

[Danski zakon o izročitvi](#)

Zadnja posodobitev: 13/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice na sodišču

Kje bo potekala glavna obravnava?

Glavna obravnava bo potekala na lokalnem mestnem sodišču in bo odprta za javnost. Če ste priznali, da ste storili kaznivo dejanje ali kazniva dejanja, za katera ste obtoženi, bo tožilstvo zahtevalo postopek na podlagi priznanja krivde. V tem primeru bo sodišče sestavljal samo en poklicni sodnik. Enako velja, če je globa edina kazen, ki se zahteva.

Če krivde niste priznali, bodo vaš primer obravnavali tudi sodniki laiki, tako da bo sodišče sestavljeno iz enega poklicnega sodnika in dveh sodnikov laikov. Če tožilec zahteva štiriletno ali daljšo zaporno kazen, bo primer obravnavala porota. V tem primeru bo sodišče sestavljeno iz treh poklicnih sodnikov in šestih porotnikov. Izjema so primeri kaznivih dejanj, povezanih z drogami in gospodarskim kriminalom, ki jih obravnavajo poklicni sodniki in sodniki laiki, ne glede na zahtevano kazen.

Ali se lahko obtožba med glavno obravnavo spremeni?

Če gre za primer obravnave po priznanju krivde, je obtožba mogoče prilagoditi, tako da ustreza kaznivemu dejanju, za katero lahko priznate krivdo.

Takoj ko se glavna obravnava zoper vas začne, je mogoče spremeniti le manjše elemente obtožbe. Obtožbe ni mogoče razširiti brez vašega soglasja.

Kakšne pravice imam med glavno obravnavo?

Navzoči morate biti med celotno glavno obravnavo. Sodišče vam lahko dovoli, da po svojem pričanju obravnavo zapustite.

Če ste bili o obravnavi obveščeni, pa na sodišče niste prišli brez utemeljenega opravičila, se lahko sodišče odloči, da bo priče zaslišalo ob vaši odsotnosti. Sodišče lahko odloči v vaši odsotnosti, če je tožilstvo zahtevalo zaporno kazen do šestih mesecev, vi pa ste se strinjali, da se glavna obravnava lahko konča. Če se vam izreče nepogojna kazen do treh mesecev zapora, je mogoče primer končati brez vašega soglasja.

Od 1. novembra 2009 je mogoče v pravnem postopku sodelovati po videopovezavi, če je najvišja zahtevana kazen globa ali zapor do enega leta. Vendar vsa sodišča še niso namestila potrebne opreme za zagotovitev te možnosti.

Če ne govorite in razumete jezika sodišča, imate pravico do tolmača med celotno glavno obravnavo. Ta vam bo tudi pomagal, če boste želeli med obravnavo govoriti s svojim odvetnikom.

Če še nimate odvetnika, vam ga bo dodelilo sodišče, če zanikate kaznivo dejanje in je zahtevana kazen več kot globa. Če v primeru, v katerem je tožilstvo zahtevalo zaporno kazen, priznate krivdo, vam bo sodišče dodelilo odvetnika, če ga boste zahtevali. Če se s svojim odvetnikom ne boste strinjali ali boste iz katerega drugega razloga želeli novega odvetnika, bo vaši želji običajno ugodeno.

Med glavno obravnavo vam ni treba odgovarjati na vprašanja ali govoriti resnice. Za neresnično pričanje med glavno obravnavo vas ni mogoče kaznovati.

Odvetnik vam lahko svetuje, ali je za vas najbolje, da daste izjavo.

Kakšne pravice imam v zvezi z dokazi zoper mene?

Uporaba pisnih dokazov med glavno obravnavo je podrobno zakonsko urejena. Razen tega pa ni skoraj nobenih drugih pravil, tako da lahko predložite kakršne koli dokaze. Z odvetnikom lahko izpodbijate dopustnost prič ali dokazov, predvsem če niso pomembni za vaš primer ali če so bili dokazi pridobljeni nezakonito. Sodišče bo odločilo, ali bo pripustilo priče ali dokaze, ki ste jih izpodbijali. V večini primerov bodo nezakonito pridobljeni dokazi na sodišču razglašeni za nedopustne. Sodišče bo pomembnost zadevnih dokazov preučilo po tem, ko bo obravnavalo druge dokaze.

Zaprosite lahko, naj se na obravnavi k pričanju pozovejo določene priče ali predložijo določeni dokazi v podporo vašemu primeru. To bi na primer lahko bil seznam potnikov, ki kaže, da vas ni bilo na kraju kaznivega dejanja, ko je bilo to storjeno. Če se tožilstvo ne strinja glede pomembnosti določenih dokazov, o zadevi odloči sodišče.

Stran, ki je neko pričo pozvala, jo bo zaslišala prva. Potem bo imela priložnost za navzkrižno zaslihanje še druga stran. Sodišče bo pri razsojanju ocenilo gotovost in zanesljivost izjav, ki so jih priče dale med glavno obravnavo.

Bodo upoštevani tudi podatki o meni, ki izhajajo iz kazenske evidence?

Informacije o prejšnjih obsodbah bodo upoštevane, če je iz opisa kaznivega dejanja razvidno, da gre za ponovitev dejanja. V redkih primerih je mogoče informacije o načinu delovanja v prejšnjem primeru uporabiti za utemeljitev krivde ali nedolžnosti v obravnavanem primeru. Če ste že bili obsojeni za podobno kaznivo dejanje ali ste storili kaznivo dejanje med preskusnim obdobjem po pogojni obsodbi ali med pogojnim odpustom, bo to običajno vplivalo na dolžino vaše kazni.

Sicer pa navadno ne bo poizvedb glede kakršnih koli predhodnih obsodb v drugih državah članicah.

Kaj se bo zgodilo po koncu glavne obravnave?

Primer se konča z odločitvijo sodišča. Rezultat je lahko:

oprostilna sodba;

globa;

pogojna obsodba, ki je lahko tudi odredba o zdravljenju ali delu v korist skupnosti;

nepogojna zaporna kazen.

V primeru pogojne obsodbe bo sodišče običajno določilo zaporno kazen, ki pa vam je ne bo treba odslužiti, če med preskusnim obdobjem (običajno eno- ali dvoletnim) ne boste storili drugega kaznivega dejanja. Sodišče lahko kot pogoj za preskusno obdobje od vas zahteva, da ostanete pod nadzorom svetovalca za pogojni odpust, se zdravite zaradi zlorabe alkohola ali drugih vrst zlorab prepovedanih snovi, sodelujete pri psihiatričnem zdravljenju in/ali opravite določeno število ur neplačanega dela v korist skupnosti, ki jih določi sodišče.

Za mladoletne prestopnike (mlajše od 18 let) se uporabljajo posebne sankcije.

Kakšno vlogo ima med glavno obravnavo žrtev kaznivega dejanja?

Žrtev velja za pričó, tako kot vse druge pričó. Vendar ima v nekaterih primerih žrtev pravico do odvetnika, ki ga posebej imenuje sodišče, in/ali dodelitve odškodnine med glavno obravnavo, če je odškodninski zahtevek preprost in dobro dokumentiran, tako da dodelitev odškodnine sodišču ne povzroči materialnih neprijetnosti.

Sorodne povezave

 [Danski zakon o pravosodju](#)

Zadnja posodobitev: 13/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

4 – Kakšne so moje pravice, ko sodišče izreče sodbo

Se lahko pritožim?

Sodišče odločitev izreče na obravnavi. Zoper odločitev, razsodbo ali kazen se lahko pritožite na višje sodišče. Zaposite lahko za oprostilno sodbo ali zmanjšanje kazni. Če menite, da so bile med glavno obravnavo v vašem primeru na okrožnem sodišču storjene hude napake, lahko zahtevate vrnitev primera na okrožno sodišče zaradi ponovnega sojenja z novimi sodniki.

Zoper obsodbo, razsodbo ali kazen se lahko ustno pritožite na obravnavi, na kateri je izrečena odločitev. Na okrožno sodišče ali tožilstvo se lahko pritožite tudi pisno. Pritožbo je treba vložiti v dveh tednih. Če imate odvetnika, bo običajno sam poskrbel za vse potrebno v zvezi z vašo pritožbo. Če ste kaznovani z globo v znesku 3 000 DKK ali manj, boste za pritožbo zoper odločitev potrebovali dovoljenje danskega odbora za dopustitev pritožb. Temu odboru je treba vlogo predložiti v dveh tednih po odločitvi sodišča.

Kaj se bo zgodilo, če se bom pritožil?

Če se boste pritožili zoper odločitev sodišča, bo primer obravnavalo višje sodišče. Tudi ta obravnavo bo odprta za javnost. Višje sodišče nima roka, do katerega bi moralo obravnavati primer.

Če ste pridržani v priporu, mora višje sodišče vaš primer obravnavati pred vsemi drugimi primeri. Odločiti mora tudi, ali morate do začetka pritožbenega postopka in med njim ostati v priporu.

Če v pritožbi zahtevate oprostilno sodbo, bo višje sodišče vaš primer znova obravnavalo. V tem primeru imate pravico do predložitve novih dokazov. Z odvetnikom se morate čim prej pogovoriti, katere nove dokaze bi bilo treba predložiti v pritožbenem postopku. Ko bo tožilstvo razkrilo dokaze, na katere se bo opiralo med postopkom na višjem sodišču, bo imel vaš odvetnik običajno 14 dni, da razkrije vaše dokaze. Morda vam bo lahko odobreno izvzetje iz 14-dnevnega roka.

Če se boste pritožili le zaradi zmanjšanja kazni, bo višje sodišče preučilo le kazen. V takih primerih stranki v postopku višjemu sodišču ne bosta predložili nobenih dokazov, vaš odvetnik pa bo lahko zaprosil sodišče, naj pridobi dodatne informacije o vaših osebnih okoliščinah, ki so pomembne za določitev kazni ali odločitev o izročitvi.

Kaj se bo dogajalo med pritožbeno obravnavo?

Če ste se pritožili, da bi dosegli oprostilno sodbo, bo višje sodišče primer znova obravnavalo. V praksi bo pogosto začelo z branjem izjav, ki ste jih skupaj s pričami dali med postopkom na okrožnem sodišču. Če pa se z odvetnikom ne strinjate s tem postopkom, je treba izjave dati na novo.

Če ste se pritožili, da bi dosegli zmanjšanje kazni, bo višje sodišče upoštevalo dokaze, predložene na okrožnem sodišču, in na tej podlagi odločilo o kazni. Višje sodišče bo odločitev izreklo na obravnavi. Odloči se lahko, da potrdi sodbo okrožnega sodišča, poveča ali zmanjša kazen oziroma vas oprostí. Če vas oprostí ali zmanjša kazen, bodo stroški pritožbe poravnani iz javnih sredstev. Enako velja, če se tožilstvo pritoži zoper sodbo in jo višje sodišče le potrdi. V vseh drugih okoliščinah vam bo verjetno naloženo plačilo stroškov pritožbenega postopka.

Kaj se bo zgodilo, če bo pritožbi ugodeno/ji ne bo ugodeno?

Sodba višjega sodišča bo nadomestila sodbo okrožnega sodišča, na splošno pa bo končna in neizpodbojna. V izjemnem primeru je zadevo mogoče predložiti vrhovnemu sodišču, za kar je potrebno dovoljenje odbora za dopustitev pritožb. Tako dovoljenje se običajno izda le, če gre za načelni in zato preskusni primer ali iz drugih posebnih razlogov. Odbor le za redke kazenske zadeve dopusti, da jih obravnava vrhovno sodišče. Odvetnik vam lahko svetuje o možnostih za pridobitev takega dovoljenja.

Če ste oproščeni in so bili med preiskavo uporabljeni intruzivni ukrepi, kot so prijetje, pridržanje ali preiskava, lahko zahtevate odškodnino. Zahtevek morate pisno vložiti pri regionalnem državnem tožilstvu najpozneje dva meseca po odločbi sodišča. Običajno bo vaš odvetnik poskrbel za vse potrebno glede vložitve zahtevka. Odvetnika ne pozabite obvestiti o tem, kje ste dosegljivi v vaši domovini.

Sem državljan druge države članice. Sem lahko po glavni obravnavi poslan v domovino?

Običajno ste lahko poslani na prestajanje kazni v drugo državo članico. To se bo običajno zgodilo le, če zaprosite, da bi bili poslani na prestajanje kazni v domovino. Prošnjo za prestajanje kazni v domovini morate poslati na dansko ministrstvo za pravosodje.

Če bom obsojen, ali se mi lahko znova sodi za isto kaznivo dejanje?

Na Danskem ne morete biti dvakrat obsojeni za isto kaznivo dejanje. Enako načelo velja v drugih evropskih državah. Ker pa se lahko kazenske določbe od države do države razlikujejo, morate o tem vprašati v državi, v kateri bi lahko prav tako preganjali to kaznivo dejanje.

Informacije o obtožbi/obsodbi

Takoj ko bo o primeru odločeno, bo odločitev sporočena v osrednji register kaznivih dejanj. Odločitve o kršitvah danskega kazenskega zakonika bodo vpisane v del registra, namenjen odločitvam sodišč. Odločitve glede kršitev druge zakonodaje bodo evidentirane, če vam bo izrečena zaporna kazen ali diskvalifikacijska kazen (kazen, s katero se vam odvzame pravica). Odločitev bo evidentirana ob podrobni navedbi imena sodišča, ki je izreklo sodbo, datuma sodbe, kršenih zakonskih določb in kazni.

Obstajajo omejitve, katere odločitve bodo vključene v kazensko evidenco, ki jo je mogoče izdati za vašo osebno uporabo. Podatki se shranjujejo elektronsko, njihov izbris pa je odvisen od resnosti sankcije. Zaradi napak pri vpisu ali izbrisu se lahko pritožite, zaradi dejanskega evidentiranja odločitve sodišča pa ne. Pritožbe zaradi evidentiranja se predložijo uradu nacionalnega komisarja danske policije, ki je pristojni organ za obravnavo podatkov, povezanih s kazensko evidenco.

Sorodne povezave

 [Danski zakon o pravosodju](#)

 [Odredba o obdelavi osebnih podatkov v osrednjem registru kaznivih dejanj](#)

Zadnja posodobitev: 13/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

5 – Prekrški

Kako so obravnavani prekrški v cestnem prometu?

Če vas ustavi prometna policija, ki se ukvarja z izvajanjem zakonov o cestnem prometu, lahko krivdo priznate ali zanikate. Policija vas mora obdolžiti za prekršek, ki ste ga po njenem mnenju storili. Imate pravice obdolženca in vam ni treba dati izjave za policijo.

Kazen za prekršek v cestnem prometu je običajno globa. Prekrški v cestnem prometu so obravnavani enako kot drugi prekrški, za katere je zahtevana kazen globa. Policija vam bo poslala račun za plačilo globe. Če ta račun plačate, pomeni, da ste obtožbo priznali. Če računa ne plačate, bo primer poslan na sodišče. Pozvani boste na obravnavo, na kateri je mogoče predstaviti dokaze v zvezi s prekrškom.

Vodja državnega tožilstva je izdal [katalog kazni za prekrške v cestnem prometu](#), v katerem lahko preverite, ali vaša globa ustreza globam, ki so običajno naložene za tip prekrška v cestnem prometu, ki ste ga zagrešili.

[Zakon o cestnem prometu](#) omogoča policiji, da vam zaseže vozilo, če je vaše stalno prebivališče zunaj Danske in če je vaš avto registriran v drugi državi, ne na Danskem. Vozilo lahko ostane zaseženo, dokler ne plačate globe oziroma zagotovite jamstva za plačilo globe. Če se ne strinjate s tem, da ste storili prekršek v cestnem prometu, boste tako morali v nekaterih primerih zagotoviti jamstvo za plačilo globe in zahtevati, naj zadevo obravnava sodišče. Policija pogosto izkoristi pravico do zasega vozil.

Za vozila in voznike iz drugih skandinavskih držav se uporabljajo posebna pravila.

Kako so obravnavani prekrški zaradi nepravilnega parkiranja vozil?

Omejitve parkiranja običajno nadzirajo prometni redarji, ki delajo za lokalni organ ali zasebno podjetje (torej ne policija). Če parkirate na nedovoljenem mestu, boste prejeli globo za nepravilno parkiranje. Ta globa bo pritrjena na vaše vozilo.

Če redarja srečate, preden evidentira prekršek zaradi nepravilnega parkiranja, lahko ugovarjate neposredno njemu. Morda se bo odločil, da prekrška ne bo evidentiral, ali pa bo zapisal vaš ugovor. Če prejmete globo za nepravilno parkiranje, ji morajo biti priložena navodila, kako se je nanjo mogoče pritožiti. Za obravnavanje pritožb zaradi glob ni nobenega osrednjega organa.

Globe za nepravilno parkiranje se pobirajo enako kot druge civilne terjatve. To pomeni, da bo v primeru neplačila terjatev poslana agenciji za izterjavo dolgov v državi vašega prebivališča.

Bodo podatki o teh prekrških zapisani v kazenski evidenci?

Vaša kazenska evidenca običajno ne bo vključevala podatkov o globah. Vanjo pa bodo vključene globe za kazniva dejanja.

Globe za napačno parkiranje niso kazenska sankcija, zato ne bodo vključene v vašo kazensko evidenco.

Zadnja posodobitev: 13/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [de](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Obdolženci v kazenskem postopku - Nemčija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen kaznivega dejanja.

Informacije o prekrških v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo mandatne kazni, kot so globe, najdete v [Informativnem listu 6](#).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, so izčrpne informacije o vaših pravicah na voljo [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Sledi kratek opis običajnih faz kazenskega postopka.

Kazenski postopek je razdeljen na tri faze: postopek preiskave, vmesni postopek in glavni postopek (vključno s pravnimi sredstvi in postopkom izvrševanja kazni).

Postopek preiskave: Organi pregona (državno tožilstvo ali policijski organi) začnejo postopek preiskave zoper vas, če ste osumljeni kaznivega dejanja. Pri tem je treba razjasniti, ali je sum zoper vas utemeljen ali ne. V ta namen se lahko izvedejo različni preiskovalni ukrepi, na primer hišna preiskava. Po zaključku preiskave se državno tožilstvo odloči, ali se postopek zaradi nezadostnega suma storitve kaznivega dejanja ustavi ali pa se zoper vas vložijo obtožnica.

[Vmesni postopek](#): V vmesnem postopku sodišče preizkusi obtožnico in presodi, ali naj se postopek zaključi ali nadaljuje. Če sodišče meni, da je obsodba zaradi pridobljenih dokazov verjetna, začne glavni postopek.

Glavni postopek: V glavnem postopku sodišče pripravi in izvede glavno obravnavo. Obtožba se preizkusi na ustni obravnavi na podlagi dokazov, ki so na voljo (priče, dokumenti itd.). Tudi vi imate možnost, da izrazite svoje stališče o obtožbi oziroma podate pripombe nanjo. Če je obtožba potrjena, boste obsojeni in izrečena vam bo kazen. Če obtožba ni potrjena, boste oproščeni. V predpisanih rokih lahko vložite pravno sredstvo zoper obsodbo. V pritožbenem postopku višje sodišče ponovi glavno obravnavo. V revizijskem postopku se sodba presoja samo glede napačne uporabe prava.

Ti postopki lahko potekajo tudi drugače. Najpomembnejša odstopanja pomenijo [postopek za izdajo kaznovalnega naloga](#), [ustavitev postopka](#) in [pospešeni postopki](#).

V informativnih listih lahko najdete podrobne informacije o vseh fazah kazenskega postopka in vaših pravicah. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj koristni napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1 – Pojasnila](#)

[2 – Kako do pravnega svetovanja](#)

[3 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja](#)

Zaslišanje obdolženca

Odvzem osebnih in biometričnih podatkov / telesni pregled

Preiskava/zaseg/prisluškovanje

Pridržanje

Pripor

Obtožba

[4 – Moje pravice v postopku pred sodiščem](#)

[5 – Moje pravice po glavni obravnavi](#)

[6 – Prekrški v cestnem prometu](#)

Sorodne povezave

[Zakon o kazenskem postopku](#) ([angleška različica](#))

Zadnja posodobitev: 30/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

1 – Pojasnila

[Ustavitev postopka \(1\)](#)

[Postopek za izdajo kaznovalnega naloga \(2\)](#)

[Pospešeni postopek \(3\)](#)

[Obvezno zastopanje \(4\)](#)

[Podatki o preiskavah/obtožbah/obsodbah \(5\)](#)

[Pravna sredstva v preiskovalnem postopku \(6\)](#)

Ustavitev postopka (1)

Ustavitev postopka lahko v vseh fazah postopka izvede ali državno tožilstvo ali – po vložitvi obtožnice – sodišče. Obstajajo številne možnosti za ustavitev postopka. Najpomembnejše v praksi so:

Ustavitev je lahko začasna, ker ste na primer dlje časa odsotni. Ustavitev je mogoča tudi, če med preiskavo ni bila pridobljena zadostna podlaga za vložitev obtožnice. Vendar lahko državno tožilstvo v tem primeru kadar koli (do zastaranja) ponovno začne preiskavo, če se morda pojavijo novi dokazi.

Postopek se lahko ustavi tudi dokončno. To je mogoče, če je stopnja krivde nizka in pregon ni v javnem interesu. Ustavitev je lahko odvisna tudi od izpolnitve kake zahteve, na primer plačila denarja, ali kakega navodila, na primer udeležbe na tečaju varne vožnje.

Postopek za izdajo kaznovalnega naloga (2)

Državno tožilstvo lahko za manjša kazniva dejanja na koncu preiskave namesto vložitve obtožnice sodišču pisno predlaga, naj izda kaznovalni nalog. Če sodišče meni, da so dokazi na podlagi dokumentov iz spisa zadostni, izda kaznovalni nalog. V njem je na kratko opisano kaznivo dejanje in izrečena določena kazen. Če zoper kaznovalni nalog ne vložite ugovora, ima enak učinek kot pravnomočna sodba.

Pravne posledice, ki se lahko odredijo s kaznovalnim nalogom, so omejene. Večinoma se izrekajo denarne kazni. Lahko se izreče tudi prepoved vožnje. Če imate odvetnika, se lahko izreče tudi pogojna obsodba z določeno kaznijo zopora, ki pa ne sme biti daljša od enega leta.

Če vložite ugovor, imate dve možnosti:

Če je bila v kaznovalnem nalogu določena denarna kazen, lahko ugovor omejite na višino dnevnega zneska. Sodišče lahko z vašim soglasjem in soglasjem državnega tožilstva o tem pisno odloči brez glavne obravnave.

Če pa ugovora ne omejite, se razpiše glavna obravnava. Obravnave se vam ni treba udeležiti osebno, temveč vas lahko zastopa odvetnik. Tudi pričam ni treba priti osebno. Zapisniki o zaslišanju prič se z vašim soglasjem smejo prebrati, če ste navzoči na glavni obravnavi.

Na koncu odloči sodišče s sodbo. Pri tem ni vezano na kazen v kaznovalnem nalogu. V okviru zakonsko določenega razpona sme izreči tudi strožjo kazen.

Pospešeni postopek (3)

Pri enostavnem dejanskem stanju in jasnih dokazih lahko državno tožilstvo sodišču predlaga tudi pospešeni postopek. Taki postopki se izvajajo na primer, če v Nemčiji nimate stalnega prebivališča in obstaja bojazen, da pozneje ne boste prišli na sojenje.

Če državno tožilstvo da tak predlog, bo sodišče zoper vas takoj ali v kratkem roku izvedlo glavno obravnavo. Odločitev o začetku postopka v glavni stvari – drugače kot pri obtožnici – v tem primeru ni potrebna. Pri pospešenem postopku ni vmesnega postopka.

V pospešenem postopku se lahko zavrnejo predlogi za izvedbo dokazov pod poenostavljenimi pogoji.

Poleg tega je višina kazni, ki naj bi se izrekla, omejena. Sodišče lahko obsodi samo na denarno kazen ali zaporno kazen do največ enega leta. Poleg tega vam lahko odvzame vozniško dovoljenje.

Obvezno zastopanje (4)

Če ste osumljeni storitve hujšega kaznivega dejanja, če vam v primeru obsodbe grozi več kot enoletna zaporna kazen, če ste v priporu ali se iz drugih razlogov ne morete zagovarjati sami, obstaja obveznost, da vam sodišče dodeli zagovornika, če ga še nimate. V [pospešenem postopku](#) se vam dodeli zagovornik po uradni dolžnosti, če vam grozi zaporna kazen najmanj šest mesecev. Obveznost dodelitve zagovornika ni odvisna od vaših finančnih razmer. Sodišče odloči, katerega zagovornika po uradni dolžnosti vam bo dodelilo. Vendar vam mora biti dana možnost, da si za postavitev zagovornika po uradni dolžnosti sami izberete odvetnika in ga navedete sodišču. Če ne imenujete nobenega odvetnika, vam ga bo izbralo sodišče.

Zamenjava zagovornika po uradni dolžnosti je mogoča samo izjemoma. Lahko pa po svoji izbiri pooblastite drugega odvetnika; v takem primeru se potem redno umakne dodelitev zagovornika po uradni dolžnosti. Izbranega zagovornika morate potem plačati sami, razen če mora v primeru oprostilne sodbe stroške plačati država.

Podatki o preiskavah/obtožbah/obsodbah (5)

Kateri podatki se shranjujejo?

Policijski organi shranjujejo podatke o preiskovalnih postopkih v svojih podatkovnih zbirkah.

Med preiskovalnim postopkom in po njegovem zaključku se podatki shranjujejo tudi pri državnem tožilstvu. Poleg tega se podatki o preiskovalnem postopku shranjujejo v centralnem postopkovnem registru državnega tožilstva. Veljajo določeni roki za izbris, ki so urejeni z zakonom.

V [zvezni centralni register](#) za kazenske zadeve se vnesejo pravnomočne obsodbe. Vnos ni odvisen od vaše privolitve. Po določenem času se obsodbe izbrišejo, če ni nobene nove obsodbe. Roki se določijo glede na višino obsodbe.

Kateri podatki se v kazenskem postopku vzamejo in kdaj?

Policijski organi in državno tožilstvo lahko kadar koli dostopajo do svojih podatkovnih zbirk. Nimajo pa svojega dostopa do [zveznega centralnega registra](#).

Za pripravo glavne obravnave sodišče zahteva izpisek iz registra.

Kakšen je pomen podatkov v preiskovalnem postopku?

Če so zajeti podatki o prejšnjih preiskovalnih postopkih, mora državno tožilstvo to okoliščino upoštevati na primer pri preizkusu možnosti ustavitve postopka na podlagi členov 153 in 153a Zakona o kazenskem postopku (*Strafprozessordnung – StPO*).

Kakšen je pomen podatkov pri obsodbi?

Zakon določa, da se na glavni obravnavi lahko ugotovijo prejšnje obsodbe, ki so v zveznem centralnem registru. Če se ugotovi predkaznovanost, to lahko negativno vpliva na višino kazni. Podatki, ki so shranjeni samo pri državnem tožilstvu in policijskih organih, se v primeru obsodbe ne smejo upoštevati pri odmeri kazni.

Kako lahko izvem, kateri podatki o meni se hranijo, in kako lahko ukrepam proti hrambi podatkov?

Kateri podatki o vas se hranijo, izveste, če od uradov, ki zbirajo podatke, zahtevate informacije.

Pri uradu, ki je shranil podatke, lahko zahtevate izbris podatkov. Če vam izbris zavrnejo, se lahko obrnete na sodišče za preizkus te odločitve.

Dodatne informacije

Določbe o zveznem centralnem registru so v [Zakonu o zveznem centralnem registru](#), shranjevanje podatkov s strani državnega tožilstva je urejeno v členu 483 in naslednjih členih Zakona o kazenskem postopku, centralni postopkovni register državnega tožilstva je urejen v členu 492(1) [Zakona o kazenskem postopku](#) in podrobneje določen v [uredbi](#), določbe o policijskih datotekah so v [Zakonu o zveznem kriminalističnem uradu](#) in različnih zakonih zveznih dežel o policiji.

Pravna sredstva v preiskovalnem postopku (6)

Proti ukrepom v preiskovalnem postopku imate pravico ukrepati. Mogoča pravna sredstva so pritožba na višjo stopnjo ali zahteva za sodno odločanje.

Zoper odločbo sodišča lahko vložite pritožbo.

Če sta policija ali državno tožilstvo izvedla ukrep brez sodne odredbe, se lahko naknadno obrnete na sodišče, da ukrep preizkusi. Če ugovarjate zasegu, bo zadeva predložena sodniku brez vaše izrecne zahteve.

Zadnja posodobitev: 30/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

2 – Kako do pravnega svetovanja?

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je zelo pomembno, da dobite neodvisno pravno svetovanje. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah ste upravičeni, da vas zastopa odvetnik. V tem informativnem listu boste izvedeli, kako poiskati odvetnika in kako bodo poravnani njegovi stroški, če si sami ne morete privoščiti plačila odvetniških storitev.

Kako lahko poiščem odvetnika?

Ko izveste, da je bila zoper vas sprožena preiskava zaradi suma kaznivega dejanja, lahko na primer na spletu poiščete odvetnike, ki so specializirani za kazensko pravo. Kot zagovornik lahko nastopi vsak odvetnik, ki ima v Nemčiji dovoljenje. Če se mudi, ker vam grozi prijetje ali preiskava, je v večini nemških regij 24 ur na dan na voljo zagovornik prek [številke za klic zagovornika v sili](#). Če je za vas pomembno znanje tujega jezika ali bližina bivališča, se lahko pri [iskanju zagovornika](#) obrnete na Delovno združenje kazenskega prava nemškega združenja odvetnikov ali obiščete strani za iskanje odvetnikov regionalnih odvetniških zbornic. Od 1. 1. 2010 se po regijah sestavljajo sezname odvetnikov, ki so pripravljene prevzeti [obvezna zastopanja](#). Kje in kako je mogoče dostopati do teh seznamov, lahko povprašate pri krajevni odvetniški zbornici (med drugim [tukaj](#)).

Če ste bili prijeti ali ste v [priporu](#), nimate možnosti za tovrsten dostop do informacij. Policija vam mora na vašo zahtevo izročiti seznam odvetnikov ali telefonski imenik. Policija ima tudi [številke za klic v sili](#). Če vam policija ne omogoči stika z odvetnikom, morate o tem obvezno obvestiti sodišče, ko vas privedejo tja. Sodišča imajo na voljo sezname odvetnikov, ki so pripravljene prevzeti [obvezno zastopanje](#).

Kdo bo poravnal stroške odvetnika?

Če ste oproščeni, *mora* stroške odvetnika poravnati država. Če se postopek v preiskovalnem postopku [ustavi](#) ali če vas obsodijo, morate stroške poravnati sami.

Tudi če imate zelo nizek prihodek ali ga sploh nimate, za kazenski postopek načeloma ne boste prejeli državne finančne pomoči. Samo za prvi posvetovalni razgovor lahko pri okrajnem sodišču (*Amtsgericht*), pristojnem na območju vašega stalnega prebivališča, zaprosite za [pravno pomoč](#).

Pri plačilu za [obvezno zastopanje](#) veljajo posebnosti. V tem primeru stroške odvetnika najprej poravnata država, seveda pa je zakonsko predpisano plačilo odvetnika kot zagovornika po uradni dolžnosti manjše od plačila, ki ga lahko zahteva odvetnik v primerih neobveznega zastopanja. Upoštevati morate, da se stroški obveznega zastopanja v primeru obsodbe po končanem postopku zaračunajo vam. Tedaj morate državi povrniti stroške odvetnika, odvetniku pa razliko do stroškov, ki bi jih lahko zahteval v primerih neobveznega zastopanja, če ste za to sposobni.

Zadnja posodobitev: 30/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

3 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja

V tem informativnem listu boste našli informacije o postopku preiskave, ki se začne z uvodnimi preiskavami organov pregona in zaključí z vložitvijo obtožnice ali ustavitvijo postopka s strani državnega tožilstva.

Katere so faze kazenske preiskave?

Organi pregona (državno tožilstvo ali policijski organi) začnejo postopek preiskave zoper vas, če je podan konkreten sum, da ste storili kaznivo dejanje. V postopku preiskave je treba razjasniti, ali je sum zoper vas utemeljen ali ne. Zato je treba preiskati tudi okoliščine, ki vas razbremenjujejo. Če državno tožilstvo meni, da je sum utemeljen, vloží obtožnico (ali predlaga [izdajo kaznovalnega naloga](#)).

Policijski organi in državno tožilstvo lahko izvedejo različne preiskovalne ukrepe. Od posameznega primera je odvisno, kateri ukrep bo uporabljen v določenem trenutku. Pridržanje posameznika lahko sledi neposredno kaznivemu dejanju. [Pridržanju](#) lahko sledi [pripor](#).

Preiskovalne ukrepe, ki vam škodujejo, lahko izpodbijate – tudi naknadno – pred sodiščem.

Po potrebi se pridobijo tudi podatki o prejšnjih postopkih preiskave in obsodbah. Podrobnosti v zvezi s tem so pojasnjene [tukaj](#).

Moje pravice med preiskavo

Med celotnim postopkom preiskave imate pravico do pomoči odvetnika. Informacije, kako lahko poiščete odvetnika, in o stroških najdete [tukaj](#). Če ne govorite nemškega jezika, vam bo za pogovore z vašim zagovornikom na zahtevo dodeljen tolmač.

Pravice do vpogleda v kazenski spis nimate. Vendar lahko pridobite podatke iz spisa, če s tem ni ogrožena preiskava ali če temu ne nasprotujejo pravice tretjih oseb. Po zaključku preiskave se vašemu zagovorniku omogoči vpogled v kazenski spis. Prej je to mogoče le, če s tem ni ogrožen namen preiskave.

Informacije o vaših pravicah, če se zoper vas izvaja eden izmed naslednjih preiskovalnih ukrepov, najdete v prilogah:

Zaslišanje obdolženca (1)

[Odvzem osebnih in biometričnih podatkov / telesni pregled \(2\)](#)

[Preiskava/zaseg/prisluškovanje \(3\)](#)

[Pridrzanje \(4\)](#)

[Pripor \(5\)](#)

[Obtožba \(6\)](#)

Kako poteka postopek preiskave, če sem državljan druge države?

Med postopkom kazenske preiskave, ki že poteka, načeloma lahko zapustite Nemčijo. Drugačno pravilo velja le, če vam je bila odvzeta prostost ali če vam je bilo na primer ob odložitvi izvršitve [naloga za pripor](#) naročeno, da kraja, v katerem prebivate, ne smete zapustiti brez dovoljenja sodišča.

Če veste, da zoper vas poteka postopek preiskave, morate zagotoviti, da ste po pošti dosegljivi za državno tožilstvo in sodišče.

Med postopkom preiskave se lahko kadar koli obrnete na konzularno predstavništvo vaše države.

Zaslišanje obdolženca (1)

Če ste osumljeni kaznivega dejanja, vas bodo policijski organi ali državno tožilstvo zaslišali glede očitane dejanja, da se vam zagotovi pravica do izjave. V nekaterih primerih vas lahko na zahtevo državnega tožilstva zasliši tudi sodnik.

Kaj moram storiti, če sem povabljen na zaslišanje?

Če vas državno tožilstvo ali sodišče povabi na zaslišanje, se morate zglasiti pri zadevnem organu. Če se na vabilo ne odzovete, vas lahko ustrezni organi prisilno privedejo. Na vabilo policijskih organov na zaslišanje se vam ni treba odzvati.

Katere informacije bom dobil pred začetkom zaslišanja?

Pred začetkom zaslišanja vam mora biti pojasnjeno, katerega dejanja ste osumljeni in katere določbe kazenskega prava ste kršili. Poučiti vas morajo tudi, da imate pravico molčati, da se lahko že pred zaslišanjem posvetujete z zagovornikom in da lahko v svojo razbremenitev zahtevate predložitev posameznih dokazov.

Ali mi bo dodeljen tolmač, če ne znam lokalnega jezika?

Če nemškega jezika ne govorite dovolj dobro, se najame tolmač; to za vas ne pomeni nobenih dodatnih stroškov. Tolmač je navzoč med celotnim zaslišanjem, prevede pa vprašanja, vaše odgovore in pisni zapisnik zaslišanja.

Ali lahko govorim z odvetnikom?

Kot osumljena oseba se imate pravico kadar koli, tudi pred zaslišanjem, na samem ali v navzočnosti tolmača pogovoriti s svojim [zagovornikom](#). Če vas zaslišuje državno tožilstvo ali sodnik, je vaš zagovornik lahko prisoten, njegova prisotnost pa ni dovoljena, če vas zaslišujejo policijski organi.

Ali mi bodo postavljena vprašanja? Ali moram preiskovalnemu organu dati informacije?

Najpozneje pred zaključkom preiskave vas morajo policijski organi ali državno tožilstvo zaslišati, razen če se postopek ustavi. V enostavnih primerih vam lahko vprašanja zastavijo tudi pisno.

Pri (tudi pisnem) zaslišanju ste dolžni navesti osebne podatke. Sem spadajo ime in priimek ter deklinski priimek, kraj in datum rojstva, zakonski stan, poklic, naslov prebivališča in državljanstvo.

Vendar niste dolžni izreči se o obtožbi niti dati informacij o zadevi, ki se preiskuje. O tem, ali se izrečete in kako obsežna je vaša izjava, odločate sami, po potrebi po posvetovanju z vašim zagovornikom.

Kaj se bo zgodilo, če bom izjavil kaj takega, kar bo škodilo mojemu primeru?

Vse, kar izrečete med zaslišanjem, se vnese v zapisnik. Če izrečete kaj takega, kar vam bo škodilo, bo s tem seznanjeno tudi sodišče, ki bo po vložitvi obtožnice presojalo o vašem kaznivem dejanju. Četudi boste pozneje molčali ali preklicali svojo prvotno izjavo, lahko sodišče pri presoji uporabi vaše prejšnje navedbe.

Ali bom na zaslišanju seznanjen s potekom preiskave?

Organi pregona lahko svobodno presodijo, kaj vam bodo sporočili v zvezi s potekom preiskave. Vendar vas ne smejo zavajati.

Katerih metod ni dovoljeno uporabiti?

Pri zaslišanju vas ne smejo trpinčiti ali kakor koli s telesno zlorabo vplivati na vas. Ne smejo vam groziti niti obljubiti zakonsko nedovoljene ugodnosti. Izjava, ki je bila dana ob kršitvi teh prepovedi, se ne sme uveljavljati, četudi jo potrdite.

Dodatne informacije

Pravila glede zaslišanja so določena v členih 136, 136a, 163a [Zakona o kazenskem postopku](#).

Odvzem osebnih in biometričnih podatkov / telesni pregled / odvzem krvi itd. (2)

Napotke glede pravnih sredstev zoper te ukrepe najdete [tukaj](#).

Kaj pomeni odvzem osebnih in biometričnih podatkov (*erkenntnisdienstliche Behandlung – ED-Behandlung*)? Kdaj bo to opravljeno pri meni?

Odvzem osebnih in biometričnih podatkov najprej zajema identifikacijske ukrepe, s katerimi se v kazenskem postopku, ki poteka, dokaže vaša krivda ali nedolžnost. V ta namen vas lahko fotografirajo, vam odvzamejo prstne odtise ali odtise dlani ali pa zabeležijo posebne telesne znake, na primer tetovaže.

Odvzem osebnih in biometričnih podatkov lahko za namene kazenskega postopka odredijo sodišče, državno tožilstvo ali policijski organi. Praviloma ga izvedejo policijski organi.

Odvzem osebnih in biometričnih podatkov se lahko opravi prisilno. Policijski organi vas lahko držijo ter vam iztegnejo roke in prste, da vam odvzamejo prstne odtise.

Ali se lahko odvzem osebnih in biometričnih podatkov izvede tudi, če to trenutno ni potrebno (na primer, ker je že nedvoumno jasno, da sem jaz storilec dejanja)?

Odvzem osebnih in biometričnih podatkov je dopusten tudi za namene prihodnjih kazenskih postopkov; v tem primeru ni namenjen dokazovanju vaše krivde v kazenskem postopku, ki poteka, temveč preventivni zagotovitvi identifikacijskih znamenj za razjasnitev v drugih, prihodnjih kazenskih postopkih. Za to morajo biti podani indici, da se bodo zoper vas predvidoma tudi v prihodnje vodili kazenski postopki.

Ali se lahko opravi telesni pregled?

Z namenom ugotovitve dejstev, ki so kot dokazi pomembna za kazenski postopek, se lahko odredi telesni pregled.

Pri enostavnem telesnem pregledu, ki ga opravijo policijski organi, se preveri stanje vašega telesa oziroma ali so v naravnih odprtinah vašega telesa kakšni tuji. Če bi zaradi pregleda trpeli zaradi občutka sramu, ga opravi oseba istega spola ali zdravnik oziroma zdravnica. Pred pregledom vas morajo seznaniti s tem, da se na zahtevo omogoči prisotnost osebi, ki ji zaupate, in da imate ob upravičenem interesu pravico do izbire, katerega spola naj bo oseba, ki opravlja pregled. Pregled morate dopustiti, ne smejo pa vas prisiliti, da bi pri tem dejavno sodelovali.

Ali mi lahko odvzamejo kri, druge telesne tekočine ali vzorce DNK (na primer lase ali slino)?

Odvzamejo vam lahko tudi kri ali drugo telesno tkivo, na primer kot dokaz o vsebnosti alkohola v krvi ali za molekularnogenetsko preiskavo za primerjavo vašega identifikacijskega vzorca DNK s sledmi na kraju zločina. Te posege sme opraviti le zdravnik, ne pa policijski organi. Odvzete vzorce je treba uničiti, če niso več potrebni za kazenski postopek. Vendar je dovoljeno vaš identifikacijski vzorec DNK shraniti v datoteko, če je upravičena domneva, da se bodo zoper vas tudi v prihodnje vodili kazenski postopki zaradi pomembnega kaznivega dejanja.

Če ne privolite v telesni pregled ali analizo DNK, mora to odrediti sodišče. Če je čakanje povezano z nevarnostjo, torej če se mudi, sta za to pristojna tudi državno tožilstvo in policija. Nalog za pregled se lahko uveljavi tudi s prisilo.

Dodatne informacije

Odvzem osebnih in biometričnih podatkov je urejen v členu 81b, telesni pregled in odvzem krvi v členih 81a in 81d, analiza DNK pa v členih 81e, 81f in 81g Zakona o kazenskem postopku (StPO).

Preiskava/zaseg/prisluškovanje (3)

Napotke glede pravnih sredstev zoper te ukrepe najdete [tukaj](#).

Ali se lahko opravi preiskava mojega doma, poslovnih prostorov, avtomobila itd.?

Če ste osumljeni kaznivega dejanja, lahko državno tožilstvo in policijski organi opravijo preiskavo vašega doma in drugih prostorov ter vašega avtomobila, če se domneva, da tam obstajajo dokazi, ali če vas je treba prijeti.

Načeloma mora preiskavo odrediti sodišče. Če je čakanje povezano z nevarnostjo, torej če se mudi, jo smeta odrediti tudi državno tožilstvo in policija sama. Pri preiskavi ste lahko navzoči. Tudi svojemu zagovorniku lahko dovolite, da je navzoč. Če pri preiskavi ni navzoč sodnik ali državni tožilec, naj se, če je le mogoče, vzameta dva občinska uradnika kot prič. Vendar se lahko odrečete njuni navzočnosti. Po zaključku preiskave vam je treba na zahtevo izročiti dokument, v katerem sta navedena razlog preiskave in kaznivo dejanje, ki se vam očita.

Ali se lahko zasežejo stvari, ki mi pripadajo?

Organi pregona lahko začasno odvzamejo predmete, ki pomenijo pomembne dokaze. Če teh predmetov ne izročite prostovoljno, jih zadevni organi lahko zasežejo. Zaseg mora načeloma odrediti sodišče. Če je čakanje povezano z nevarnostjo, torej če se mudi, ga smeta odrediti tudi državno tožilstvo ali policija. To odreditev lahko kadar koli izpodbijate pred sodiščem, torej tudi po zaključku preiskave.

Če se pri preiskavi začasno odvzamejo ali zasežejo posamezni predmeti, vam je treba na zahtevo izročiti seznam teh predmetov.

Ali se lahko zaseže tudi vozniško dovoljenje?

Začasno se vam lahko (izključno s strani sodišča) odvzame vozniško dovoljenje, če so podani nujni razlogi za domnevo, da vam bo sodišče v naknadni sodbi zaradi kaznivega dejanja zoper varnost prometa dejansko odvzelo vozniško dovoljenje. To praviloma velja, če ste storili kaznivo dejanje v povezavi z vožnjo motornega vozila, s čimer ste pokazali, da niste primerni za voznika motornih vozil. Začasen odvzem vozniškega dovoljenja s strani sodišča pomeni potrditev zasega vozniškega dovoljenja s strani sodišča. Če je čakanje povezano z nevarnostjo, vam smeta policija ali državno tožilstvo zaseči vozniško dovoljenje, če so podani nujni razlogi za to, da se vam vozniško dovoljenje odvzame.

Ali se mi lahko prisluškuje?

Vaši telekomunikacijski kontakti (na primer po telefonu) in pogovori, ki potekajo v vašem domu, se smejo pod strogimi zakonskimi pogoji nadzorovati in snemati; pri tem pa se predpostavlja sum hudih oziroma zelo hudih kaznivih dejanj. Oba ukrepa mora odrediti sodišče. Če je čakanje povezano z nevarnostjo, torej če se mudi, sme nadzor telekomunikacijskih kontaktov odrediti tudi državno tožilstvo. Naknadno morate biti obveščeni o ukrepih nadzora.

Dodatne informacije

Preiskava in zaseg sta urejena v členu 102 in naslednjih členih ter členu 94 in naslednjih členih, začasen odvzem vozniškega dovoljenja (zaseg vozniškega dovoljenja) v členu 111a, prisluškovanje pa v členu 100a in naslednjih členih [Zakona o kazenskem postopku](#).

Pridržanje (4)

Državno tožilstvo in policija vas smeta začasno pridržati, če se po kaznivem dejanju predate še na kraju zločina ali vas zasledujejo, pri tem pa ste begosumni. Tudi če je čakanje povezano z nevarnostjo, torej ko se mudi, vas smeta državno tožilstvo in policija začasno pridržati, če so izpolnjeni pogoji za nalog za pripor. To velja, če ste utemeljeno osumljeni kaznivega dejanja in je podan konkreten **razlog za pripor**. Ob pridržanju je lahko nalog za pripor že izdan ali pa ga mora na predlog državnega tožilstva sodnik še izdati.

Pridržanje pride v poštev tudi, če je treba posamezne preiskovalne ukrepe prisilno izvajati, na primer [zaslišanje](#) ali [telesni pregled](#).

Ali bom izvedel, zakaj sem bil pridržan?

Da, v vsakem primeru. Če je bil zoper vas izdan nalog za pripor, vam morajo ob odvzemu prostosti izročiti kopijo.

Kako dolgo sem lahko pridržan?

Če je razlog za pridržanje nalog za pripor, ki je bil že izdan ali pa ga je treba še predlagati, veljajo **ti** roki.

Če ste bili pridržani, da bi se preiskovalni ukrepi izvedli prisilno, morajo biti ti izvedeni brez večjih zakasnitev, vas pa morajo nato izpustiti. Dopusten časovni okvir je odvisen od posameznega primera. Vendar pridržanje nikoli ne sme trajati dlje kot do konca dneva, ki sledi dnevu pridržanja.

Če se po pridržanju izkaže, da še niste prestali zaporne kazni, izrečene zoper vas, vas lahko po pridržanju pošljejo v zapor.

Ali lahko s komer koli vzpostavim kontakt?

Če ste bili pridržani, imate pravico, da se kadar koli posvetujete s svojim izbranim zagovornikom. O pridržanju lahko obvestite svoje bližnje ali osebo, ki ji zaupate, če se s tem ne ogrozi namen preiskave. Zahtevate lahko tudi, da se s tem seznanani konzularno predstavništvo vaše države in da se mu pošljejo sporočila.

Ali lahko dobim zdravniško pomoč, če jo potrebujem?

Imate pravico zahtevati pregled, ki ga opravi zdravnik po vaši izbiri.

Kaj je evropski nalog za prijetje in kakšne pravice imam, če sem priprt na podlagi evropskega naloga za prijetje?

Evropski nalog za prijetje je namenjen pridržanju in predaji osebe, iskane po vsej EU, da se lahko izvaja kazenski pregon ali izvrši zaporna kazen ali ukrep z odvzemu prostosti za zagotavljanje varnosti. Če je bil zoper vas izdan evropski nalog za prijetje, vas lahko posledično pridržijo v posamezni državi članici in predajo odreditveni državi članici.

Po pridržanju v Nemčiji na podlagi evropskega naloga za prijetje vas bodo najprej zaslišali na najbližjem okrajnem sodišču (*Amtsgericht*) v zvezi z osebnimi razmerami in morebitnimi ugovori zoper izročitev. O vaših ugovorih odloča višje deželno sodišče (*Oberlandesgericht*).

V kateri koli fazi postopka imate pravico do pravnega svetovanja.

Če soglašate z izročitvijo, se ta izvede nemudoma (tako imenovana poenostavljena izročitev). Poleg tega vas bodo poučili, kaj pomeni odpovedati se pravici do pravila specialnosti. Če se tej pravici odpoveste, vas lahko v odreditveni državi članici kazensko preganjajo tudi zaradi drugih kazenskih postopkov, ki se tam vodijo zoper vas in niso predmet evropskega naloga za prijetje. Soglasje s poenostavljeno izročitvijo in/ali odpovedjo pravici do pravila specialnosti je nepreklicno.

Če soglasja ne daste, odloči višje deželno sodišče o dopustnosti in odobritvi izročitve v roku 60 dni. Zoper to odločitev ni pravnih sredstev.

Podrobnejše informacije najdete [tukaj](#) in [tukaj](#).

Pripor (5)

Kdaj moram biti seznanjen z nalogom za pripor?

Če ste bili pridržani na podlagi naloga za pripor, vam ga morajo izročiti ob **odvzemu prostosti**. Če so vas pridržali začasno, vas morajo najpozneje na dan, ki sledi dnevu pridržanja, privedi na sodišče. Če sodišče zoper vas izda nalog za pripor, vas bo z njim tudi seznanilo. Če sodišče ne izda naloga za pripor, vas morajo izpustiti.

Kdaj bom priprt?

Pripor se lahko odredi, če ste utemeljeno osumljeni kaznivega dejanja in je podan razlog za pripor. Razlogi za pripor so lahko zelo huda kazniva dejanja, beg, nevarnost pobega, nevarnost ponovitve kaznivega dejanja in bojazen, da boste ovirali preiskavo kaznivega dejanja, na primer z odstranitvijo dokazov ali poskusom vplivanja na priče. Obstoj nevarnosti pobega se lahko domneva, če nimate stalnega prebivališča niti stalnega delovnega mesta niti tesnih socialnih vezi.

Kakšne pravice imam, če sem priprt na podlagi naloga za pripor?

Zoper nalog za pripor lahko vložite pritožbo, o kateri odloča sodišče na naslednji stopnji. Namesto pritožbe lahko zahtevate preizkus razlogov za pripor. Opravi ga sodišče, ki je izdalo nalog za pripor. Pritožba poleg zahteve za preizkus razlogov za pripor pa je nedopustna.

Kako dolgo moram ostati v priporu?

Pripor lahko traja do konca kazenskega postopka. Zaključiti se lahko tudi prej, če se nalog za pripor razveljavi ali če se vam skrajša čas trajanja pripora. Izpust na prostost je lahko med drugim odvisen od pogoja, da plačate varščino v določenem denarnem znesku ali se redno javljate policijskim organom.

Več kot šest mesecev sme pripor trajati le pod določenimi pogoji, ki jih preverita državno tožilstvo in sodišče po uradni dolžnosti (posebne težave, izreden obseg preiskave ali drug pomemben razlog).

Katere informacije bom dobil, če mi bo odvzeta prostost?

Če vam je bila odvzeta prostost, vas morajo v jeziku, ki ga razumete, poučiti, da:

vas morajo nemudoma, najpozneje na dan, ki sledi dnevu pridržanja, privedi na sodišče;

imate pravico, da se izrečete o obtožbi, in pravico do molka;

lahko v svojo razbremenitev zahtevate predložitev posameznih dokazov in da imate pravico do molka;

se lahko kadar koli, tudi že pred zaslišanjem, posvetujete s svojim izbranim zagovornikom;

imate pravico zahtevati pregled, ki ga opravi zdravnik po vaši izbiri, in

da lahko o pridržanju obvestite svoje bližnje ali osebo, ki ji zaupate, če se s tem ne ogrozi namen preiskave.

Opozoriti vas morajo, da lahko zahtevate brezplačnega tolmača in seznanitev konzularnega predstavništva vaše države, ki mu lahko tudi pošljete sporočila.

Poleg tega vas morajo pri zaslišanju na sodišču opozoriti na obremenilne okoliščine. Dati vam morajo tudi priložnost, da ovržete razloge za sum in pripor ter uveljavite dejstva, ki govorijo vam v prid. Končno vas morajo poučiti o vaši pravici do pritožbe zoper odreditev pripora in do zahteve za preizkus razlogov za pripor.

Ali lahko v priporu sprejemam obiske, prejemam pošto, nosim svojo obleko itd.?

V priporu načeloma lahko sprejemate obiske in prejemate pošto. Vendar se lahko uvedejo omejitve. Tako se lahko odredi, da je treba za sprejem obiskov in telekomunikacijske kontakte pridobiti dovoljenje. Odredi se lahko, da je treba nadzirati obiske, telekomunikacijske kontakte, dopisovanje in pošiljanje paketov oziroma pridobiti dovoljenje za predajo predmetov ob obiskih. Zoper te odločitve lahko vložite pritožbo. Po drugi strani je pisna in ustna komunikacija z vašim zagovornikom načeloma dovoljena brez omejitev. Poleg tega veljajo v posameznih zveznih deželah različni zakoni o izvrševanju pripora.

Obtožba (6)

Če preiskava nudi zadostno podlago za vložitev obtožnice zoper vas, državno tožilstvo vloži obtožnico ali predlaga [izdajo kaznovalnega naloga](#) pri pristojnem sodišču. V nasprotnem primeru ustavi postopek. V obtožnici državno tožilstvo povzame, katero dejanje se vam očita, kateri kazenski zakon ste kršili in kateri dokazi so bili za to podani.

Kaj pomeni, če mi sodišče pošlje obtožnico?

Sodišče v vmesnem postopku preuči, ali bo zoper vas začelo glavni postopek. V ta namen vas seznanijo z obtožnico. Hkrati vas pozove, da v določenem roku pojasnite, ali je še treba predložiti razbremenilne dokaze oziroma ali želite podati ugovore zoper začetek glavnega postopka.

V pospešenem postopku se obtožnica obravnava drugače, zato si v zvezi s tem preberite [to](#).

Kaj lahko storim, če ne razumem obtožbe, ker ne znam nemškega jezika?

Če prejmete obtožnico v jeziku, ki ga ne razumete, lahko zahtevate, da vam brezplačno prevedejo obtožnico in vam jo ponovno vročijo.

Kaj lahko storim, če menim, da je obtožba zmotna?

V roku, ki ga določi sodišče, lahko sporočite, iz katerih razlogov menite, da je obtožba neustrezna. Lahko tudi zahtevate, naj se predložijo dokazi, za katere menite, da vas razbremenjujejo.

Ali lahko sodišče tudi zavrne obtožbo?

Če sodišče meni, da na podlagi obtožnice verjetno ne boste obsojeni, ker na primer meni, da dokazi niso zadostni, zavrne začetek glavnega postopka. Zoper to lahko državno tožilstvo vloži takojšnjo pritožbo.

Ali se lahko obtožba spremeni pred glavno obravnavo?

Dokler sodišče ne odloči o izvedbi glavne obravnave, lahko državno tožilstvo obtožbo umakne in spremeni. Nove dokaze pa lahko predloži kadar koli med kazenskim postopkom.

Ali me lahko obtožijo za kaznivo dejanje, zaradi katerega je bila v drugi državi članici zoper mene že vložena obtožnica?

Vložitev obtožnice v drugi državi članici ne izključuje obtožbe v Nemčiji. Le obsodba zaradi istega kaznivega dejanja izključuje ponovni kazenski pregon.

Ali lahko dobim informacije o pričah, ki pričajo zoper mene, in o dokazih, predloženih zoper mene?

Državno tožilstvo v obtožnici navede dokaze, ki naj bi dokazali očitano dejanje. Najpozneje po zaključku preiskave in pred vložitvijo obtožnice ima vaš zagovornik možnost vpogleda v spis. Vi sami lahko pridobite podatke iz spisa in posamezne kopije.

Zadnja posodobitev: 30/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

4 – Moje pravice v postopku pred sodiščem

Državno tožilstvo pošlje obtožnico sodišču in sodišče v vmesnem postopku odloči, ali uvede glavni postopek, torej ali izvede obravnavo ali ne.

Če sodišče dopusti obravnavo obtožbe, se glavni postopek začne z glavno obravnavo. Glavna obravnavna lahko poteka en dan ali več dni. Obstaja tudi možnost, da se obtožba obravnava v [pospešenem postopku](#), za katerega veljajo posebna pravila.

Kako poteka glavna obravnava?

Na začetku se ugotovi, kdo je prisoten (državni tožilec, vi in po potrebi vaš zagovornik, priče, izvedenci). Nato morajo priče počakati zunaj sodne dvorane. Vprašali vas bodo o osebnih podatkih. Povedati morate ime, naslov, kraj in datum rojstva, državljanstvo, zakonski stan in poklic. Ni vam treba povedati, koliko zaslužite.

Nato bo prebrana obtožnica.

Dobili boste možnost, da izrazite mnenje o očitnem. Tega vam ni treba storiti, lahko tudi molčite. Sodišče zaradi vašega molka ne sme sklepati v vašo škodo. Nato se uporabijo dokazna sredstva, tj. zasllišjo priče in izvedenci in/ali preberejo listine.

Na koncu državni tožilec in zagovornik, če ga imate, drug za drugim ocenita rezultate dokaznega postopka in predlagata obsodbo ali oprostitev.

Vi imate zadnjo besedo.

Sodišče izreče sodbo in jo obrazloži.

Kje bo potekala glavna obravnava?

Glavna obravnava poteka tam, kjer je državno tožilstvo vložilo obtožnico; za to obstajajo zakonski predpisi. Pogosto glavna obravnava poteka pred sodiščem v kraju, kjer je bilo storjeno kaznivo dejanje.

Ali glavno obravnavo vodi okrajno, deželno ali višje deželno sodišče, je odvisno od tega, katera kazen se pričakuje za dejanje. Če se kot kazen pričakuje le denarna kazen ali zaporna kazen do dveh let, odloča sodnik okrajnega sodišča. Če se pričakuje zaporna kazen od dveh do štirih let, odločajo trije sodniki okrajnega sodišča v sestavi poklicnega sodnika in dveh sodnikov laikov (porotnikov). Če se pričakuje zaporna kazen, daljša od štirih let, odloča deželno sodišče z dvema ali tremi poklicnimi sodniki in dvema sodnikoma laikoma. V zadevah v zvezi z državno varnostjo je pristojno višje deželno sodišče s tremi poklicnimi sodniki.

Ali je glavna obravnava javna?

Glavna obravnava je javna. Javnost je izključena samo v izjemnih primerih, na primer za zaščito prič.

Ali se lahko obtožba med glavno obravnavo spremeni?

Očitki obtožbe se lahko po napotku sodišča nekoliko spremenijo. Novi očitki se lahko med glavno obravnavo dodajo samo z dodatno obtožbo. O takšni razširitvi očitkov obtožbe pa se lahko dogovarja samo, če se s tem strinjate vi in sodišče.

Kaj se bo zgodilo, če se med glavno obravnavo izrečem za krivega glede vseh ali nekaterih točk obtožnice?

Priznanje ne zaključí postopka. Lahko pa se zgodi, da se sodišče odpove izvedbi določenih dokazov, ker meni, da je vaše priznanje verodostojno, npr. ker je podprto z že izvedenimi dokazi. Sodišče zaradi priznanja ne sme zmanjšati kazni. Pod določenimi pogoji je lahko vaše priznanje del tako imenovanega [dogovora med obrambo in tožilstvom](#). Ta dogovor se nanaša na višino kazni, ne pa na to, ali boste spoznani za krivega ali ne.

Kakšne pravice imam med glavno obravnavo?

Načeloma se morate glavne obravnave udeležiti. Če niste oproščeni obvezne prisotnosti in se je kljub temu ne udeležite, se glavna obravnava prekine in zoper vas se lahko izda nalog za prijetje. Izjema velja pri glavni obravnavi v [postopku za izdajo kaznovalnega naloga](#).

Če jezika ne obvladate dovolj, sodišče naroči tolmača, ki vam bo med glavno obravnavo prevedel vse pomembne postopke in izjave.

Lahko vas zastopa odvetnik. V nekaterih primerih vas mora zastopati odvetnik. Če v teh primerih ne izberete odvetnika, vam [zagovornika po uradni dolžnosti](#) dodeli sodišče.

Kakšne pravice imam v zvezi z dokazi zoper mene?

Po izvedbi dokaza lahko v zvezi s tem podate izjavo. Lahko ugovarjate izvedbi in preučitvi dokazov, za katere menite, da so nezakoniti.

Lahko zahtevate, da se izvedejo dodatni dokazi. Dokaze lahko preskrbite tudi sami, pri čemer pa nimate pristojnosti policije. Ne smete, na primer, prisluškovati telefonom in kot dokaz predložiti tonski posnetek.

Priče lahko prosite, da podajo izjavo o tem, kar vedo, in jih lahko tudi pripeljete na sodišče. Vendar morate upoštevati, da so priče zavezane, da pred sodiščem govorijo resnico.

Priče najprej zasllišita sodišče in državno tožilstvo. Nato jim lahko postavljata vprašanja vaš odvetnik in vi.

Praviloma se prebere izvleček iz vašega [kazenskega registra](#). Če ste že bili obsojeni zaradi kaznivega dejanja, ki je podobno sedaj obravnavanemu, se lahko prebere tudi prejšnja obsodba. Prejšnje obsodbe v drugih državah članicah v kazenski evidenci niso navedene. Če pa je sodišče po drugačni poti izvedelo za prejšnje obsodbe, lahko takšne podatke upošteva tudi na glavni obravnavi.

Kaj se bo zgodilo po koncu glavne obravnave?

Glavna obravnava se lahko konča z izrekom sodbe ali [ustavitvijo postopka](#).

V večini primerov se glavna obravnava konča s sodbo. Glede na dokaze vas lahko sodišče obsodi ali oprosti. Možni kazni sta denarna kazen in kazen zapora. Poleg tega se lahko v nekaterih zakonsko določenih primerih odredi ukrep, kot na primer napotitev v psihiatrično bolnišnico, zavod za zdravljenje zasvojenosti ali varnostni ukrep z odvzemom prostosti (*Sicherungsverwahrung*). Sem spada tudi odvzem vozniškega dovoljenja. Kot tako imenovano stransko kazen lahko sodišče izreče prepoved vožnje.

[Denarna kazen](#) se izreče kot število dnevni zneskov (na primer 50 dnevni zneskov v višini po 15 EUR). En dnevni znesek vedno znaša tridesetino mesečnega prihodka. Denarno kazen je mogoče odplačati tudi z delom. Če denarne kazni ne plačate in je ne odplačate z delom, boste za vsak dnevni znesek en dan v zaporu. Pri denarni kazni do 180 dnevni zneskov je lahko kazen pod določenimi pogoji tudi pogojna. Tedaj boste opomnjeni in boste morali kazen plačati samo, če boste po obsodbi storili novo kaznivo dejanje ali če boste prekršili navodila, ki so vam bila dana.

Zaporne kazni do dveh let so lahko pogojne. Če ne izpolnite pogojev, se kazen lahko izvrši.

Poleg glavne kazni se lahko naložijo varnostni ukrepi in stranske kazni.

Kakšno vlogo ima med glavno obravnavo žrtev kaznivega dejanja?

V večini primerov je žrtev pomembna priča in se kot takšna zaslíši.

Žrtev nekaterih kaznivih dejanj lahko tudi aktivno sodeluje v glavni obravnavi, če ima pravico do zasebne tožbe. Kot zasebni tožilec sme žrtev sama postavljati vprašanja in podati dokazne predloge ali – če se poslužuje pomoči odvetnika – pusti, da jih postavi oziroma poda njen odvetnik. Ob koncu glavne obravnave sme žrtev ali njen odvetnik dati sklepno izjavo s predlogom kazni.

Dodatne informacije

Glavna obravnava je urejena v [Zakonu o kazenskem postopku](#) in [Zakonu o sodnem sistemu](#).

Zadnja posodobitev: 30/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

5 – Moje pravice po glavni obravnavi

Če vas sodišče obsodi, lahko zoper sodbo vložite pravno sredstvo. Pravnega sredstva ne morete vložiti, če ste bili oproščeni, tudi če se ne strinjate z obrazložitvijo. Sodišče vas mora poučiti o pravnih sredstvih.

Pri sodbah okrajnega sodišča (*Amtsgericht*) lahko izbirate med dvema pravnima sredstvom: pritožbo (*Berufung*) in revizijo (*Revision*). Zoper sodbe deželnega sodišča je mogoča le revizija.

Ali lahko vložim pravno sredstvo?

Vi sami ali vaš odvetnik lahko takoj po razglasitvi sodbe vnesete v zapisnik, da vlagate pravno sredstvo. Vložite ga lahko tudi po poteku enega tedna po razglasitvi sodbe. Pravno sredstvo lahko vložite pisno ali na zapisnik v vložišču sodišča. Tudi če je pred obsodbo prišlo do dogovora med obrambo in tožilstvom (*Verständigung*), lahko vložite pravno sredstvo.

Pravna sredstva lahko vložite zoper obsodbo kot tako ali samo zoper višino kazni.

Če vložite pritožbo, se odločite po lastni presoji, ali jo boste obrazložili.

Revizijo morate obrazložiti najpozneje en mesec po prejeti pisni obrazložitvi sodbe. Pri tem potrebujete odvetnika, ker revizije ne smete obrazložiti sami.

Kaj se bo zgodilo, če bom vložil pravno sredstvo?

Če boste vložili pravno sredstvo zoper obsodbo, sodba začasno ne bo postala pravnomočna in ne bo izvršena. To pomeni, da vam še ni treba plačati izrečene denarne kazni ali začeti služiti zaporne kazni. Vendar vas tudi ne bodo izpustili na prostost, če ste v priporu. Za izpust iz pripora mora sodišče razveljaviti priporni nalog ali vas oprostiti pripora.

Roki za odločanje o pravnem sredstvu niso določeni. Vendar velja splošna zapoved hitrega odločanja, torej zapoved, da se kazenski postopek izvede čim hitreje.

V primeru pritožbe se pri v tej fazi pristojnem deželnem sodišču ponovno izvede glavna obravnava. Pritožbeno sodišče odloči, kateri dokazi so po njegovem mnenju pomembni. Ti dokazi so lahko isti kot dokazi pri sodišču, ki je odločalo na prvi stopnji, lahko pa so tudi drugi. Tudi vi sami lahko podate nove dokazne predloge.

V postopku revizije se ne izvedejo nobeni novi dokazi. Preverja se samo, ali je pri obravnavani sodbi in v postopku prišlo do napačne uporabe prava.

Kaj se bo dogajalo med obravnavo pravnih sredstev?

Pritožbena obravnava pri deželnem sodišču poteka po enakem postopku kot obravnava pred okrajnim sodiščem. Sodišče sestavi lastno sodbo. Drugače je samo, če se boste pritožili zgolj zoper višino kazni. Potem sodišče izvede samo dokaze, ki so pomembni za določitev kazni, na primer o vaših motivih in osebnih razmerjih.

O reviziji je mogoče odločiti tudi brez ustne obravnave.

Kaj se bo zgodilo, če bo pravnemu sredstvu ugodeno / mu ne bo ugodeno?

Če boste s pritožbo uspeli, boste po zaključeni pritožbeni obravnavi oproščeni ali obsojeni na nižjo kazen. Če ne boste oproščeni, lahko zoper sodbo v pritožbenem postopku vložite revizijo.

Če boste z revizijo uspeli, obstajata dve možnosti: po eni strani lahko revizijsko sodišče pod določenimi pogoji sprejme lastno odločitev, da vas na primer oprost. V določenih primerih pa mora revizijsko sodišče razveljaviti sodbo, zoper katero ste vložili revizijo, in zadevo vrniti nižjestopenjskemu sodišču.

Razveljavljena obsodba se ne sme vnesti v kazenski register.

Sodba je pravnomočna, če nobeden od udeležencev – ne vi ne državno tožilstvo niti morebitni zasebni tožilec – v roku za vložitev pravnih sredstev ni vložil pravnega sredstva.

Sem državljan druge države članice. Me lahko po glavni obravnavi vmejo v domovino?

Kot državljana Evropske unije vas lahko izzenejo iz Nemčije samo pod strogimi pogoji. Podrobnosti so urejene z Zakonom o prostem gibanju državljanov Evropske unije. Če vas skrbi, da boste izgnani, se lahko posvetujete z odvetnikom.

Če bom obsojen, ali mi lahko ponovno sodijo za isto kaznivo dejanje?

Načeloma se vam zaradi istega kaznivega dejanja ne sme soditi dvakrat. Ali se obsodba dejansko nanaša na isto kaznivo dejanje, je zapleteno pravno vprašanje razmejivno.

Zadnja posodobitev: 30/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

6 – Prekrški v cestnem prometu

Kako so obravnavani prekrški v cestnem prometu?

Manjše prekrške v cestnem prometu, kot je prekoračitev predpisane hitrosti, preganjajo upravni organi. To niso kazniva dejanja, temveč prekrški. Pri posebno hudih prometnih prekrških, zlasti takih, pri katerih so ogrožene ali poškodovane druge osebe, pa gre večinoma za kazniva dejanja.

Postopke preiskave zaradi manjših prometnih prekrškov vodijo upravni organi. Svoja stališča lahko med postopkom predstavite pisno. Za neznatne prometne prekrške (npr. kršitve pravil parkiranja) boste najprej opozorjeni in ponujeno vam bo plačilo mandatne kazni, ki lahko znaša do 35 EUR. Če plačate, se s tem postopek konča, če pa ne plačate in vas upravni organ spozna za krivega, lahko zoper vas izda upravno odločbo, s katero vam naloži plačilo globe. V postopku o naložitvi globe se lahko izreče tudi prepoved vožnje. Višina globe in trajanje prepovedi vožnje zaradi kršitve prometnih predpisov sta določena v

[katalogu](#).

Zoper odločbo o plačilu globe lahko vložite ugovor. Postopek se tedaj prek državnega tožilstva preda sodišču. Tam se načeloma izvede glavni postopek, kot je opisano v [informativnem listu 4](#). Toda sodišče lahko odloči tudi s sklepom, če meni, da glavna obravnava ni potrebna, ter če vi in državno tožilstvo temu postopku ne nasprotujete. Zoper sodbo ali sklep v takem postopku lahko vložite pravno sredstvo, o katerem bo odločalo višje deželno sodišče. Sicer pa je to pravno sredstvo le omejeno dopustno, na primer če vam je bila izrečena globa nad 250 EUR ali če je zadeva pomembna za sodno prakso.

Ali se taki prekrški kaznujejo tudi pri državljanih drugih držav članic? Kako?

Taki prekrški se kaznujejo tudi pri državljanih drugih držav članic. Če vas zalotijo pri storitvi prometnega prekrška, se lahko na kraju samem izreče mandatna kazen ali pridržni varščina. Varščina se na koncu postopka poračuna z globo, ki vam je naložena. Če vas ne zalotijo pri storitvi prekrška, je pregon mogoč, če vaša država Nemčiji posreduje podatke o lastniku vozila. Nemčija se bo predvidoma jeseni 2010 pridružila izvrševanju denarnih kazni po vsej EU. To pomeni, da se bodo v vaši državi lahko izterjale globe, izrečene v Nemčiji.

Ali bodo prekrški zapisani v moji kazenski evidenci?

Manjši prometni prekrški se ne shranjujejo v [zveznem centralnem registru](#) za kazniva dejanja, temveč v [prometnem centralnem registru](#). V prometnem centralnem registru se shranjujejo podatki o vseh osebah, ki z nemškim ali tujim vozniškim dovoljenjem vzbudijo pozornost v cestnem prometu v Nemčiji.

Shranjujejo se prometni prekrški, za katere je bila izrečena globa 40 EUR ali več. Glede na težo prekrška se shrani tudi določeno število [točk](#). Od 18 točk dalje se odvzame nemško vozniško dovoljenje, pri tujih vozniških dovoljenjih pa preneha pravica vožnje po Nemčiji.

Dodatne informacije

Prekrške v cestnem prometu in ustrezne postopke urejajo [Zakon o cestnem prometu \(Straßenverkehrsgesetz\)](#), [Prometni zakon \(Straßenverkehrsordnung\)](#) in Zakon o prekrških.

Zadnja posodobitev: 30/08/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [et](#).

Obdolženci v kazenskem postopku - Estonija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če ste osumljeni ali obtoženi kaznivega dejanja, ki se obravnava na sodišču. Informacije o prekrških v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo globe, najdete v [Informativnem listu 5](#).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

V nadaljevanju so na kratko opisane običajne faze kazenskega postopka.

Začetek kazenskega postopka

Predkazenski postopek ali preiskava

Vpogled v kazenski spis in obravnava zahtev

Obtožba zaradi kaznivega dejanja

Predkazenski postopek na sodišču

Obravnava na sodišču

Sodba

Pritožbeni postopek (na sodiščih druge in tretje stopnje)

Izvršitev sodbe

V informativnih listih so na voljo podrobnosti o teh fazah postopka in vaših pravicah. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1 – Kako do pravnega svetovanja?](#)

[2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja in pred predložitvijo zadeve sodišču](#)

Začetek kazenskega postopka

Pridržanje in pripor

Zaslišanje in zbiranje dokazov

Vpogled v kazenski spis, obravnava zahtev in vložitev obtožbe

Dodatne informacije za nerezidente

[3 – Moje pravice na sodišču](#)

[4 – Kakšne so moje pravice, ko sodišče izreče sodbo?](#)

[5 – Prekrški v cestnem prometu](#)

Sorodne povezave

[Pregled estonskega kazenskega postopka v angleščini](#)

Zadnja posodobitev: 01/10/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [et](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

1 – Kako do pravnega svetovanja?

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je zelo pomembno, da dobite neodvisno pravno svetovanje. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah ste upravičeni, da vas zastopa odvetnik. Izvedeli boste tudi, kaj bo odvetnik storil za vas. V tem splošnem informativnem listu boste izvedeli, kako poiskati odvetnika in kako bodo poravnani njegovi stroški, če si sami ne morete privoščiti plačila pravnega svetovanja.

Ali moram imeti odvetnika?

Odvetnika v predkazenskem postopku morate imeti od takrat, ko imate priložnost pregledati kazenski spis (glej [Informativni list 2](#)). Pred to fazo morate odvetnika imeti v naslednjih primerih:

če ste bili mladoletna oseba, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno;

če se zaradi telesne ali duševne nezmožnosti ne morete braniti sami ali je zaradi take nezmožnosti obramba za vas zapletena;

če ste osumljeni kaznivega dejanja, za katero je zagrožena dosmrtna zaporna kazen;

če se vaša zadeva prekriva z zadevo druge osebe, ki ima zagovornika;

če ste bili v priporu vsaj šest mesecev;

če se zadeva obravnava po hitrem postopku.

Odvetnika morate imeti med glavno obravnavo, kjer je njegovo sodelovanje obvezno.

Kako lahko poiščem odvetnika?

Pravico imate izbrati svojega odvetnika, ki v zastopanje privoli na podlagi pogodbe. Imena in kontaktni podatki odvetnikov so na voljo na spletni strani [estonske odvetniške zbornice](#).

Če nimate pogodbenega odvetnika ali vas vaš odvetnik ne more zastopati, imate pravico zaprositi za dodelitev odvetnika. V takem primeru vam estonska odvetniška zbornica dodeli odvetnika, ki vas bo zastopal.

Vaša pravica, da vam estonska odvetniška zbornica dodeli odvetnika, ni odvisna od vašega ekonomskega položaja. Ko zaprosite za odvetnika, vam ni treba razkriti podatkov o svojem finančnem položaju.

Če želite, da vam estonska odvetniška zbornica dodeli odvetnika, morate pri preiskovalnem organu, tožilstvu ali sodišču vložiti prošnjo.

V nekaterih postopkih je odvetnikovo sodelovanje obvezno. Če si v takem postopku niste sami izbrali odvetnika, vam ga bo dodelil preiskovalni organ, tožilstvo ali sodišče in vam zanj ni treba zaprositi.

Kdo bo poravnal stroške odvetnika?

Stroške odvetnika, ki ste ga izbrali, morate poravnati sami. Nagrada za odvetnika in pogoji plačila so del pogodbe s stranko.

Če odvetnika ne želite najeti sami, imate pravico do odvetnika, ki ga zagotovi država. Stroške odvetnika, ki ga dodeli estonska odvetniška zbornica, poravnava država, vam pa odvetnika ni treba plačati. Če vas bo sodišče spoznalo za krivega, boste morali državi povrniti stroške nagrad za odvetnika.

Ali lahko odvetnika zamenjam?

Pravico imate zamenjati odvetnika, ki ste ga izbrali. Če vam je bil odvetnik dodeljen, ga imate pravico zamenjati, če se s tem strinjata prvotni in novi odvetnik. Če je bil vaš dodeljeni odvetnik nesposoben ali malomaren, imate pravico pri sodišču vložiti zahtevo, naj se ta odvetnik razreši in naj vam estonska odvetniška zbornica dodeli novega.

Sorodne povezave

 [Estonska odvetniška zbornica](#)

Zadnja posodobitev: 01/10/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja in pred predložitvijo zadeve sodišču

Kazenski postopek ima dve fazi: predkazenski postopek ali preiskavo in glavno obravnavo. Konča se lahko tudi brez predložitve zadeve sodišču (na primer, če je med preiskavo ugotovljeno, da kaznivo dejanje ni bilo storjeno). Za krivega kaznivega dejanja ste lahko spoznani samo na sodišču.

Kaj je namen kazenske preiskave?

Namen kazenske preiskave je ugotoviti, ali je bilo kaznivo dejanje storjeno in kakšne so bile okoliščine kaznivega dejanja. Med preiskavo bodo zbrani dokazi o domnevnem kaznivem dejanju, ugotovljene bodo okoliščine in sprejeta bo odločitev, ali dokazi zadostujejo, da ste obtoženi kaznivega dejanja.

Katere so faze kazenske preiskave?

Začetek kazenskega postopka

Kazenski postopek začne preiskovalni organ (policija ali drug za to pristojen državni organ) ali tožilstvo. Kazenski postopek se začne, ko policija ali tožilstvo prejme informacije o domnevnem kaznivem dejanju.

Pridržanje in pripor

Če ima preiskovalni organ utemeljene razloge za sum, da ste storili kaznivo dejanje, vas lahko za največ 48 ur pridrži kot osumljeno osebo. Če ste pridržani, vas mora preiskovalni organ nemudoma zaslišati.

Če se med preiskavo izkaže, da vaše pridržanje ni utemeljeno, morate biti nemudoma izpuščeni. Če je tožilstvo prepričano, da je treba vaše pridržanje podaljšati, da se ne bi izognili preiskavi ali storili novih kaznivih dejanj, mora sodišče zaprositi za nalog za vaš pripor.

V takem primeru boste v 48 urah od začetka pridržanja privedeni pred sodnika. Sodnik odloči o primernosti pripora. Če ugotovi, da ni utemeljen, boste nemudoma izpuščeni.

Zaslišanje in zbiranje dokazov

Namen preiskave je zbrati dokaze, s katerimi bodo potrjene okoliščine kaznivega dejanja. V ta namen bodo zaslišane osumljena oseba, žrtev in priče, zbrani bodo dokazi, opravljena bo forenzična analiza, izvajale pa se bodo tudi nadzorne dejavnosti. Vse ukrepe, sprejete za zbiranje dokazov, je treba dokumentirati v skladu z zakonom. Za obtožbo se lahko uporabijo samo dokazi, ki so določeni z zakonom in so bili zbrani zakonito.

Vpogled v kazenski spis, obravnava zahtev in vložitev obtožbe

Ustvarjen bo kazenski spis, ki bo vseboval podrobnosti o kazenski preiskavi in dokaze. Ko je kazenska preiskava končana, tožilstvo izroči kopijo kazenskega spisa zagovorniku. Vaš odvetnik vas bo seznanil z zbranimi dokazi in podlago za obtožbo zoper vas.

Vi in vaš zagovornik imate pravico, da tožilstvu predložite zahteve (na primer za vključitev dodatnih dokazov v spis, končanje kazenskega postopka itd.), o katerih mora odločiti tožilstvo. Če tožilstvo zahtevi ne ugodi, lahko enako zahtevo znova predložite med glavno obravnavo na sodišču.

Če tožilstvo, potem ko vam je bil spis izročen in je bilo odločeno o vseh zahtevah, ugotovi, da je dovolj dokazov za začetek postopka zoper vas, bo pripravilo obtožnico.

Obtožnica je dokument, ki vsebuje dejstva in dokaze, na katerih temelji obtožba. Tožilstvo izroči obtožnico zagovorniku in jo pošlje na sodišče. To bo na podlagi obtožnice začelo sojenje.

Moje pravice med preiskavo

[Začetek kazenskega postopka \(1\)](#)

[Pridržanje in pripor \(2\)](#)

[Zaslišanje in zbiranje dokazov \(3\)](#)

[Vpogled v kazenski spis, obravnava zahtev in vložitev obtožbe \(4\)](#)

[Dodatne informacije za nerezidente \(5\)](#)

[Začetek kazenskega postopka \(1\)](#)

Zakaj se začne kazenski postopek?

Kazenski postopek se začne, ker je preiskovalni organ prejel informacije, ki kažejo na to, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. Te informacije lahko temeljijo na pritožbi, ki jo je vložila oseba, ali odkritju dejstva, ki kaže na to, da je bilo storjeno kaznivo dejanje.

Namen kazenskega postopka je ugotoviti, ali je bilo kaznivo dejanje storjeno, in če je bilo, ali dokazi zadostujejo za obtožbo osumljene osebe zaradi kaznivega dejanja.

Kdo izvaja kazensko preiskavo?

Kazenski postopek vodi tožilstvo, kazensko preiskavo pa izvaja preiskovalni organ v skladu z navodili tožilstva. Preiskavo običajno izvaja policija, lahko pa jo izvajajo tudi služba za notranjo varnost, davčna in carinska uprava, okoljski inšpektorat, služba za zapore pri ministrstvu za pravosodje, vojaška policija in organ za konkurenco.

Preiskovalni organi lahko nekatera procesna dejanja izvedejo samo z dovoljenjem tožilstva ali sodišča

Kako bom izvedel, da se je začel kazenski postopek?

Kazenski postopek se začne s prvim procesnim dejanjem. Če ste osumljeni storitve kaznivega dejanja, boste za začetek kazenskega postopka izvedeli tako, da boste pridržani kot osumljena oseba ali pozvani pred preiskovalca in zaslišani.

Zakaj bi bil lahko osumljen storitve kaznivega dejanja?

Kot osumljenca vas je mogoče obravnavati, če ima preiskovalni organ zadostne razloge za mnenje, da ste storili kaznivo dejanje. Ti razlogi so lahko utemeljeni z različnimi dejstvi, na primer:

zasačeni ste bili pri storitvi kaznivega dejanja ali takoj po tem;

priča kaznivega dejanja ali žrtev vas prepozna kot osebo, ki je storila kaznivo dejanje;

dokazi kaznivega dejanja ali druge informacije kažejo, da ste oseba, ki je storila kaznivo dejanje.

Kakšne pravice imam kot osumljena oseba?

Glavne pravice, ki jih imate kot osumljena oseba, so:

pravica, da ste obveščeni, česa ste osumljeni, da daste izjave v zvezi s sumom ali da zavrnete dajanje izjav;

pravica, da ste seznanjeni z dejstvom, da se vaše izjave lahko uporabijo zoper vas;

pravica do pomoči tolmača;

pravica do pomoči zagovornika;

pravica do zasebnega srečanja z zagovornikom;

pravica do zaslišanja v navzočnosti vašega zagovornika;

pravica do udeležbe na obravnavi sodišča v zvezi z zahtevo za vaš pripor;

pravica do predložitve dokazov;

pravica do predložitve zahtev in pritožb;

pravica do vpogleda v zapisnik v zvezi s procesnim dejanjem in do izjav v zvezi s pogoji, potekom in izidom procesnega dejanja ter v zvezi z zapisnikom, pri čemer se tudi te izjave vpišejo v zapisnik; pravica do strinjanja s predlogom za postopek poravnave, do sodelovanja pri pogajanjih v okviru postopka poravnave, do predlogov v zvezi z vrsto in višino kazni, ki bo uporabljena, in do sklenitve ali zavrnitve sklenitve sporazuma o poravnavi.

Kakšne so moje obveznosti?

Morate:

se zglasiti, ko vam to ukažejo preiskovalni organ, tožilstvo ali sodišče;

sodelovati pri procesnih dejanjih in izpolnjevati ukaze preiskovalnega organa, tožilstva in sodišča.

Katere informacije bom dobil o postopkih, ki potekajo?

Če ste osumljenec, vam mora preiskovalni organ pojasniti vaše pravice in obveznosti. V podpis boste dobili zapisnik razgovora, s podpisom pa boste potrdili, da so vam bile vaše pravice in obveznosti pojasnjene.

Nato boste izvedeli, česa ste osumljeni. To pomeni, da vam bo na kratko opisano dejanje, storitve katerega ste osumljeni. Izvedeli boste tudi podrobnosti o zakonu, v katerem je dejanje opredeljeno kot kaznivo dejanje. Niti za preiskovalni organ niti za tožilstvo pa pred koncem predkazenskega postopka ni nujno, da vam zagotovita več informacij.

Kdaj bom lahko govoril s svojim odvetnikom?

Takoj ko postanete osumljena oseba, zoper katero je uveden kazenski postopek, se imate pravico sestati in pogovoriti s svojim odvetnikom. Z njim imate pravico govoriti, preden vas preiskovalni organ začne zasliševati.

Pridržanje in pripor (2)

V katerih okoliščinah me lahko pridržijo?

Kot osumljena oseba ste lahko pridržani, če:

ste zasačeni pri storitvi kaznivega dejanja ali takoj po tem;

vas priča kaznivega dejanja ali žrtev prepozna kot osebo, ki je storila kaznivo dejanje;

dokazi v zvezi s kaznivim dejanjem kažejo, da ste ga morda storili.

Pridržani ste lahko tudi, če ima preiskovalni organ druge informacije, zaradi katerih vas šteje za osumljeno osebo, in:

poskušate pobegniti;

vaša istovetnost ni bila ugotovljena;

preiskovalni organ meni, da bi lahko zagrešili še kakšno kaznivo dejanje, se izognili kazenskemu postopku ali ga drugače ovirali.

Pridržani in pripti ste lahko zaradi predaje ali izročitve drugi državi (glej [Zaslišanje in zbiranje dokazov \(3\)](#)).

Kdo me lahko pridrží?

Pravico pridržati vas ima preiskovalni organ. Če ste zasačeni pri storitvi kaznivega dejanja ali takoj po tem ali če poskušate pobegniti, vas lahko na policijo za pridržanje pripelje kdor koli.

Kako bom izvedel, zakaj sem bil pridržan, in kaj se bo zgodilo pozneje?

Ob pridržanju vas mora uradnik preiskovalnega organa seznaniti z razlogom za vaše pridržanje ter vam pojasniti vaše pravice in obveznosti. Uradnik sestavi dokument o pridržanju, ki vsebuje pravno podlago za vaše pridržanje in okoliščine kaznivega dejanja, ki ste ga osumljeni. Pravico imate, da predložite zahteve in da se te vključijo v dokument o pridržanju.

Ne znam lokalnega jezika. Kako bom razumel, kaj se dogaja?

Preiskovalni organ vas mora nemudoma v jeziku, ki ga razumete, in na razumljiv način seznaniti z razlogom za vaše pridržanje in vašimi pravicami. Po potrebi vam mora zagotoviti tolmača. Zagotovljeno je samo tolmačenje (pisno prevajanje pa ne).

Ali lahko o pridržanju obvestim svoje bližnje?

Pravico imate obvestiti vsaj enega bližnjega po svoji izbiri. Obvestitev poteka prek preiskovalnega organa. To pomeni, da imate pravico zahtevati, naj se obvestilo posreduje osebi, ki ste jo izbrali, to pa stori preiskovalni organ.

Če preiskovalni organ meni, da bi obvestitev osebe, ki ste jo izbrali, o vašem pridržanju lahko škodovala kazenskemu postopku, jo lahko zavrne. Dovoljenje za tako zavrnitev mora dati tožilstvo.

Kako dolgo sem lahko pridržan?

Pridržani ste lahko največ 48 ur. Če sodišče v 48 urah od začetka vašega pridržanja ne izda naloga za vaš pripor, vas mora preiskovalni organ nemudoma izpustiti.

V katerih okoliščinah sem lahko priprt?

Pripti ste lahko na zahtevo tožilstva, če obstaja utemeljen razlog za mnenje, da bi se lahko izognili kazenskemu postopku ali storili novo kaznivo dejanje.

Dovoljenje za pripor lahko da samo sodnik.

Kako bo sprejeta odločitev o mojem priporu?

Preiskovalni organ vas privede pred sodnika, da bi ta izdal nalog za vaš pripor. K sodniku sta pozvana tudi tožilec in, če želite, vaš odvetnik. Sodnik prebere spis vaše kazenske zadeve in vas zasliši, da bi preveril razloge za vaš pripor. Sodišče po zaslišanju strank v zadevi pripor odobri ali zavrne. Če je pripor zavrnjen, morate biti nemudoma izpuščeni.

Kako dolgo lahko traja moj pripor?

V predkazenskem postopku ne smete biti pripti več kot šest mesecev. Ta rok se lahko v izjemnih primerih podaljša. Vsaka dva meseca imate pravico zahtevati, naj sodišče znova preuči razloge za vaš pripor, nato pa mora to v petih dneh odločiti, ali je nadaljnji pripor upravičen ali ne. Če ugotovi, da pripor ni več upravičen, morate biti nemudoma izpuščeni.

Ali sem lahko izpuščen ob plačilu varščine?

Pravico imate zahtevati, naj se vam namesto pripora naloži plačilo varščine. Za to morate vložiti prošnjo na sodišče. Privedeni boste pred sodnika, in ta bo odločil o prošnji za varščino, pri čemer mora slišati vaše mnenje in mnenje vašega odvetnika.

Če bo sodišče prošnji ugodilo, boste iz pripora izpuščeni, ko bo varščina nakazana na račun sodišča.

Ali se imam pravico pritožiti zoper nalog za pripor?

Pravico se imate pritožiti zoper nalog za pripor. Za to morate sami ali prek svojega odvetnika vložiti pisno pritožbo pri okrožnem sodišču prek sodišča, ki je izdalo prvotni nalog za pripor. Pritožbo morate vložiti v desetih dneh od prejete informacij o nalogu za pripor.

Zaslišanje in zbiranje dokazov (3)

Kakšen je namen zaslišanja in zbiranja dokazov?

Namen zaslišanja in zbiranja dokazov je ugotoviti okoliščine domnevnega kaznivega dejanja in sestaviti zapisnik o njih, da bi jih bilo mogoče preveriti na sodišču. Preiskovalni organ in tožilstvo morata zbrati tako informacije, ki kažejo na vašo vpletenost v kaznivo dejanje, kot informacije, ki so vam v prid. Vaše nedolžnosti vam ni treba dokazovati.

Ali bodo od mene zahtevane informacije?

Če ste osumljena oseba, vam mora preiskovalni organ takoj zaslišati.

Ali moram preiskovalnemu organu dati informacije?

Preiskovalnemu organu vam ni treba dati informacij ali odgovoriti na vprašanja, ki vam jih postavi. Pravico imate molčati. Molk se ne sme v nobenem primeru razlagati kot priznanje krivde. Ne smete biti prisiljeni k pričanju zoper sebe ali vaše bližnje.

Kako poteka zaslišanje?

Na začetku zaslišanja morate biti poučeni, da imate pravico zavrniti izjavo in da se vaša izjava lahko uporabi zoper vas. Najprej boste vprašani, ali ste storili kaznivo dejanje, ki ste ga osumljeni.

Priložnost imate povedati, kar veste o kaznivem dejanju, ki se preiskuje. Poleg tega vam bodo postavljena vprašanja. Sestavi se zapisnik zaslišanja. Preden ga podpisate, ga imate pravico prebrati. Pravico imate, da se v zapisnik vključijo vaše pripombe.

Kaj se bo zgodilo, če bom izjavil kaj takega, kar bo škodilo mojemu primeru?

Izjava, ki jo daste, se lahko uporabi kot dokaz zoper vas.

Ali se lahko izrečem za krivega glede vseh ali nekaterih obtožb pred glavno obravnavo?

Med zaslišanjem se lahko izrečete za krivega glede vseh ali nekaterih obtožb. To imate pravico storiti tudi kadar koli po zaslišanju, tudi če ste se med zaslišanjem izrekli za nedolžnega.

Kazenski postopek se s priznanjem krivde ne konča. Preiskovalni organ mora še vedno ugotoviti okoliščine kaznivega dejanja in ga dokazati. Za kaznivo dejanje ne morete biti obsojeni samo na podlagi svojega priznanja.

Ali imam pravico priznanje pozneje umakniti?

Če ste priznali krivdo, imate pravico preklicati svojo prvotno izjavo in zanikati krivdo pozneje v kazenskem postopku ali tudi na sodišču. Vendar se lahko v takem primeru vaše prvotno priznanje predstavi na sodišču in uporabi kot dokaz zoper vas. Če je vaša krivda potrjena z drugimi dokazi, se dejstvo, da ste umaknili priznanje, ne bo upoštevalo, ker je nezanesljivo.

Ali lahko dobim informacije o pričah, ki pričajo zoper mene?

Preiskovalnemu organu med kazensko preiskavo ni treba dati informacij o tem, katere priče so pričale zoper vas in kaj so izjavile. Za priče in njihovo pričanje boste izvedeli šele po koncu preiskave, ko boste dobili vpogled v kazenski spis (glej [Vpogled v kazenski spis, obravnava zahtev in vložitev obtožbe \(4\)](#)).

Ali bom vprašan o mojih prejšnjih kaznivih dejanjih?

Lahko ste vprašani o vaših prejšnjih kaznivih dejanjih, vendar pa vam teh informacij ni treba dati. Preiskovalni organ ima pravico, da z vpogledom v različne registre ugotovi, ali ste že kdaj storili kakršno koli kaznivo dejanje. Vsa prejšnja kazniva dejanja bodo navedena v obtožnici.

Ali se lahko opravi telesni pregled?

Preiskovalni organ ima pravico opraviti telesni pregled, da bi odkril sledi kaznivega dejanja, vaše posebne telesne značilnosti in druge informacije, ki so pomembne za kazensko preiskavo.

Ali bom moral dati prstne odtise in vzorce DNK (na primer lase, slino) ali druge telesne tekočine?

Preiskovalni organ vam ima pravico odvzeti dokaze in vzorce, vključno s prstnimi odtisi in biološkim materialom za analizo DNK.

Če odvzem vzorcev zavnete, vas ima preiskovalni organ pravico prisiliti k zagotovitvi vzorcev. Če odvzem vzorcev zavnete ali če bi se z odvzemom posegalo v vašo telesno integriteto, pa se lahko vzorci odvzamejo le na podlagi sklepa preiskovalnega organa. Pravico imate do seznanitve s sklepom.

Ali se lahko opravi preiskava mojega doma, poslovnih prostorov, avtomobila itd.?

Preiskava vašega doma, poslovnih prostorov ali avtomobila itd. se lahko opravi zaradi iskanja dokazov kaznivega dejanja ali drugih predmetov, potrebnih za rešitev kaznivega dejanja. Tožilstvo ali sodišče mora izdati nalog za preiskavo. Če je preiskava nujna, se lahko dovoli tudi na podlagi naloga preiskovalnega organa.

Osebi, na lastnini katere se izvaja preiskava, je treba pokazati nalog za preiskavo in zahtevati, naj preda predmet, naveden v nalogu. Če oseba predmeta ne preda, bodo uradniki preiskovalnega organa opravili preiskavo.

Ali lahko vložim pritožbo, če so moje pravice kršene?

Če so vaše pravice kršene, se imate pravico pritožiti glede dejavnosti preiskovalnega organa in vložiti pritožbo pri [tožilstvu](#). Če se pritožba nanaša na dejavnost tožilstva, se lahko vložijo pri [državnem tožilstvu](#). O pritožbi bo odločeno v 30 dneh, potem pa boste prejeli kopijo odločitve. Če se z odločitvijo državnega tožilstva ne strinjate, imate pravico v desetih dneh vložiti pritožbo pri sodišču.

Vpogled v kazenski spis, obravnava zahtev in vložitev obtožbe (4)

Kakšen je namen vpogleda v kazenski spis?

V kazenski spis se dodajo vsi dokazi, zbrani med kazensko preiskavo, in povzetek predkazenskega postopka, v katerem so opisane okoliščine kaznivega dejanja. Kot osumljeni osebi vam je treba omogočiti vpogled v kazenski spis, da se seznanite z obtožbami zoper vas in njihovo utemeljitvijo.

Kdaj mi bo kazenski spis na voljo za vpogled?

Če ste osumljena oseba, vam bo kazenski spis na voljo po končani kazenski preiskavi.

Kako poteka vpogled v kazenski spis?

Od trenutka, ko vam je kazenski spis na voljo, morate imeti odvetnika (glej [Informativni list 1](#)). Tožilstvo izroči kopijo kazenskega spisa vašemu odvetniku in ta vas seznani z vsebino kazenskega spisa.

Koliko časa imam za pregled kazenskega spisa?

Za pregled kazenskega spisa ni določenega roka. Tožilstvo ga lahko določi, če meni, da se s pregledom kazenskega spisa zavlačuje. Zagotoviti mora dovolj časa, da lahko dejansko uresničite svojo pravico do obrambe.

Kakšen je namen predložitve zahtev?

Ko pregledate kazenski spis, imate vi in vaš odvetnik pravico predložiti zahteve tožilstvu. Namen tega je zagotoviti, da je kazenska preiskava opravljena temeljito in pošteno.

Pravico imate zahtevati, naj:

se izvedejo dodatni preiskovalni postopki;

se v spis vključijo novi dokazi, ki ste jih predložili;

se iz spisa odstrani gradivo, ki ni upošteveno za zadevo, itd.

Pravico imate tudi zahtevati, naj tožilstvo konča kazenski postopek, če menite, da ni razlogov za njegovo nadaljevanje. Poleg tega imate pravico zahtevati, naj se zadeva obravnava po poenostavljenem postopku, določenem z zakonom (na primer po postopku dogovora), brez popolne glavne obravnave.

Kako se predložijo zahteve?

Zahteve se v pisni obliki predložijo tožilstvu. Predložiti jih je treba v desetih dneh od pregleda kazenskega spisa. Če je kazenska zadeva obsežna in zapletena, lahko tožilstvo ta rok podaljša na 15 dni (člen 225 zakona o kazenskem postopku, ki je začel veljati 1. septembra 2011).

Kako se odloča o zahtevah?

Tožilstvo zahtevo obravnava v desetih dneh. Če ji ne ugotovi, se sestavi sklep, vam pa pošlje kopija tega sklepa. Če je vaša zahteva na tej stopnji zavrnjena, jo lahko znova vložite na glavni obravnavi.

Kdaj se vložijo obtožba?

Ko pregledate kazenski spis in tožilstvo odloči o vaših zahtevah, bo zoper vas vložena obtožba, če je tožilstvo prepričano, da je dovolj dokazov za začetek sojenja zoper vas.

Kako se vložijo obtožba?

Tožilstvo pripravi obtožnico. Obtožnica je dokument, ki vsebuje dejstva, na katerih temeljijo obtožbe, in dokaze, s katerimi so potrjene. Tožilstvo izroči obtožnico vam in vašemu odvetniku ter jo pošlje na sodišče.

Ali se lahko obtožba pred glavno obravnavo spremeni?

Sodišče lahko zadevo obravnava samo na podlagi obtožnice. Tožilstvo lahko obtožbo spremeni ali dopolni, vendar je treba v takem primeru vložiti novo obtožnico.

Zaradi istih obtožb se mi je že sodilo v drugi državi. Kaj se bo zgodilo?

Če ste bili v drugi državi spoznani za krivega zaradi istih obtožb ali je bil kazenski postopek v zvezi z obtožbami končan, ne morete biti znova obtoženi istega kaznivega dejanja. Če se je v takem primeru zoper vas v Estoniji začel kazenski postopek, ga je treba končati, ne da bi bili obtoženi kaznivega dejanja.

Ali se lahko moja zadeva reši z dogovorom?

Ko pregledate kazenski spis, imate pravico zahtevati, naj tožilstvo začne postopek s pogajanjem. Če se tožilstvo strinja, se bodo z vami in vašim odvetnikom začela pogajanja o pravni opredelitvi dejanja, ki ste ga obtoženi, in kazni zanj.

Če s pogajanjem dosežete dogovor, bo ta zapisan in predložen sodišču v potrditev. Če ga sodišče potrdi, boste za kaznivo dejanje obsojeni na podlagi sklenjenega dogovora.

Dodatne informacije za nerezidente (5)

Kaj je evropski nalog za prijetje?

Evropski nalog za prijetje je zahteva organa države članice Evropske unije za drugo državo članico Evropske unije za pridržanje, prijetje ali predajo neke osebe odreditveni državi, da bi ta država lahko nadaljevala kazenski postopek ali zaprla zadevno osebo.

Kakšne pravice imam, če sem priprt na podlagi evropskega naloga za prijetje?

Če ste pripti, vam mora biti pojasnjena podlaga za vaš pripor, poleg tega pa morate biti poučeni, da se lahko strinjate s predajo drugi državi članici. Če se s predajo strinjate, svoje odločitve pozneje ne morete spremeniti. Od trenutka, ko ste bili pripti, imate pravico do brezplačne pravne pomoči in pomoči tolmača.

Kako se sprejme odločitev o moji predaji drugi državi članici?

O predaji ali zavrnitvi predaje odloči sodišče. Vi, vaš odvetnik in tožilstvo boste navzoči na obravnavi na sodišču. Sodišče mora slišati vaše mnenje o predaji. Nato bo izdalo sklep, s katerim bo vaša predaja odobrena ali zavrnjena. Zoper ta sklep se lahko v treh dneh od njegovega prejema pritožite na okrožno sodišče. Okrožno sodišče mora o pritožbi odločiti v desetih dneh, njegova odločitev pa je dokončna.

Kako hitro se sprejme odločitev o moji predaji drugi državi članici?

Če ste se s predajo strinjali, mora biti odločitev sprejeta v desetih dneh. Če se s predajo niste strinjali, mora biti dokončna odločitev o predaji ali zavrnitvi predaje sprejeta v 60 dneh po vašem prijetju. Ta rok se lahko v izjemnih primerih podaljša za 30 dni. Če je sklep sodišča o vaši predaji postal pravnomočen, morate biti v desetih dneh poslani v odreditveno državo. Če v tem roku niste izročeni, morate biti izpuščeni.

V katerih okoliščinah sem lahko izročen drugi državi?

Če je druga država začela kazenski postopek in izdala nalog za prijetje ali če vas je sodišče v navedeni državi obsodilo na zaporno kazen, lahko ta država zaprosi za vašo izročitev. Če je Estonija prejela prošnjo druge države za izročitev ali zahtevo za prijetje prek Interpola, ste lahko pridržani in pripti toliko časa, kolikor traja izročitveni postopek. Med izročitvenim postopkom ste lahko v priporu največ eno leto. O izročitvi odloči sodišče.

Ali se lahko ob prijetju obrnem na veleposlaništvo svoje države?

Če ste državljani tuje države, se kopija naloga za prijetje pošlje na [ministrstvo za zunanje zadeve](#). To obvesti veleposlaništvo ali konzularnega predstavnika vaše države o vašem prijetju. Pravico imate zaprositi za srečanje s konzularnim uradnikom vaše države.

Ali mi bo dodeljen tolmač, če ne znam lokalnega jezika?

Preiskovalni organ in tožilstvo vam morata zagotoviti tolmača. Ta mora biti navzoč pri vseh procesnih dejanjih, pri katerih sodelujete. Njegova dolžnost je, da točno in v celoti prevede vse, kar je povezano s procesnimi dejanji. Zagotovljeno je samo tolmačenje (pisno prevajanje pa ne).

Zaprosite lahko za pisni prevod obtožnice v vaš materni jezik ali jezik, ki ga znate. Drugi dokumenti, ki so del kazenskega postopka, se ne prevajajo pisno.

Ali moram biti med kazenskim postopkom v državi? Ali lahko zapustim državo?

Med kazenskim postopkom vam ni treba biti v državi, temveč jo lahko zapustite, vendar pa se morate zglasiti pri preiskovalnem organu, kadar je to potrebno, da lahko ta izvede procesno dejanje. Preiskovalni organ vam lahko prepove, da kraj prebivališča zapustite brez njegovega dovoljenja.

Če želite kraj prebivališča zapustiti za več kot 24 ur, potrebujete predhodno dovoljenje preiskovalnega organa. Če se pri preiskovalnem organu ne zglasite, ko je to potrebno, ali kršite prepoved zapustitve kraja prebivališča, ste lahko pripti.

Ali sem lahko s telekomunikacijskimi sredstvi, npr. po videopovezavi, zaslišan iz druge države?

Preiskovalni organ lahko po videopovezavi v živo opravi zaslišanje v drugi državi. Tako zaslišanje se lahko opravi le, če se strinjate.

Sorodne povezave

[Zakonik o kazenskem postopku](#)

[Zakonik o kazenskem postopku v angleščini \(ne vsebuje vseh sprememb\)](#)

Zadnja posodobitev: 01/10/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice na sodišču

Kje bo potekala glavna obravnava?

Vse kazenske zadeve se obravnavajo na [okrajnih sodiščih](#). Navadno odločitev sprejme sodnik posameznik. Kazenske zadeve, ki vključujejo kaznivo dejanje prve stopnje, obravnava sodišče v sestavi predsednika sodišča in dveh sodnikov porotnikov.

Ali je glavna obravnava javna?

Glavna obravnava je javna.

Sodišče lahko odloči, da bo glavna obravnava delno ali v celoti zaprta za javnost:

da zaščiti državne ali poslovne skrivnosti;

da zaščiti moralo, družinsko ali zasebno življenje;

zaradi interesov mladoletne osebe;

zaradi interesov sojenja, vključno v zadevah, v katerih lahko javna glavna obravnava ogrozi varnost sodišča, strank v postopku ali prič.

Ali se lahko obtožba med glavno obravnavo spremeni?

Tožilstvo lahko pred koncem obravnave na sodišču spremeni obtožbo ali doda obtožbe zoper vas. V takem primeru bo sestavilo novo obtožnico. Tega ne bo storilo, če bo obtožba spremenjena v vašo korist. Če je obtožba spremenjena, imate vi in vaš odvetnik pravico zahtevati odložitev glavne obravnave, da bi lahko pripravili obrambo.

Kaj se bo zgodilo, če se med glavno obravnavo izrečem za krivega glede nekaterih ali vseh obtožb?

Vaše priznanje se obravnava kot dokaz kaznivega dejanja. Če se izrečete za krivega, mora tožilstvo vašo krivdo še vedno dokazati z drugimi dokazi.

Ali moram biti navzoč na glavni obravnavi? Ali lahko poteka v moji odsotnosti?

Udeležba obtožene osebe na glavni obravnavi je obvezna. Izjemoma lahko glavna obravnava poteka v vaši odsotnosti v naslednjih primerih:

če ste na glavni obravnavi povzročali nemir in niste upoštevali sodnikovih ukazov, zaradi česar ste bili odstranjeni iz sodne dvorane;

če niste v Republiki Estoniji in se niste zglasili na sodišču ter je mogoče zadevo obravnavati v vaši odsotnosti;

če ste po zaslišanju na sodišču v takem stanju, da ne morete več sodelovati na glavni obravnavi in je mogoče zadevo obravnavati v vaši odsotnosti.

Ali lahko sodelujem po videopovezavi, če živim v drugi državi?

Sodišče ima pravico, da vam omogoči sodelovanje na glavni obravnavi po videopovezavi, če se ne morete zglasiti na sodišču. To je mogoče le z vašim soglasjem.

Ali mi bo zagotovljeno prevajanje, če ne bom razumel, kaj se dogaja?

Če ne znate jezika glavne obravnave, vam mora sodišče za glavno obravnavo zagotoviti tolmača. Zagotovljeno je samo tolmačenje (pisno prevajanje pa ne).

Ali moram imeti odvetnika? Ali mi bo odvetnik dodeljen?

Odvetnika morate imeti. Če ga niste izbrali sami, vam ga bo dodelila estonska odvetniška zbornica (glej [Informativni list 1](#)).

Ali na glavni obravnavi lahko dajem izjave? Ali na glavni obravnavi moram dati izjave?

Na glavni obravnavi imate pravico dati izjave in izraziti svoje mnenje o vseh okoliščinah vaše zadeve. Na glavni obravnavi vam ni treba dati izjav in imate pravico do molka.

Kaj se bo zgodilo, če na glavni obravnavi ne bom govoril resnice?

Obtoženi osebi na glavni obravnavi ni treba govoriti resnice. Če ne govorite resnice, ne morete biti kaznovani. Če je med glavno obravnavo dokazano, da ste na sodišču lagali, se lahko celotno vaše pričanje (vključno z resničnim delom) šteje za nezanesljivo. V takem primeru se vaše pričanje ne šteje za dokaz.

Ali lahko izpodbijam dokaze, predložene zoper mene?

Pravico imate vložiti ugovor zoper dokaze, ki so bili zoper vas predloženi sodišču. Dokazi ne bodo smeli biti uporabljeni na sodišču, če so bili pridobljeni s temeljno kršitvijo prava. Pravico imate izpodbijati zanesljivost in pravno dopustnost dokazov.

Vi in vaš odvetnik lahko ustno in pisno izpodbijate dokaze v vsaki fazi postopka do konca glavne obravnave.

Kakšne dokaze lahko predložim v svojo obrambo?

Pravico imate na sodišču predložiti vse dokaze, ki so upoštevni za zadevo in so bili pridobljeni zakonito.

Kakšni pogoji veljajo za moje dokaze?

Na splošno je treba za predložitev novih dokazov vložiti zahtevo po pregledu kazenskega spisa ali vsaj tri delovne dni pred predhodno obravnavo. Vendar pa je nove dokaze mogoče predložiti tudi na glavni obravnavi, če jih iz objektivnih razlogov ni bilo mogoče predložiti prej.

Ali lahko za zbiranje dokazov najamem zasebnega detektiva?

Za pridobivanje dokazov lahko uporabite zasebnega detektiva. Dokazi, ki jih zbere zasebni detektiv, so dopustni na sodišču, če jih je pridobil zakonito.

Ali lahko zahtevam priče, ki bodo pričale v mojo korist?

Pravico imate zahtevati, naj bodo osebe, ki imajo pomembne informacije, potrebne za rešitev vaše zadeve, povabljene na sodišče.

Ali lahko sam ali prek svojega odvetnika postavljam vprašanja drugim pričam v moji zadevi? Ali lahko sam ali prek svojega odvetnika izpodbijam njihove izjave?

Vi in vaš odvetnik imate pravico postavljati vprašanja vsem pričam. Pravico imate izraziti mnenje o upoštevni in resničnosti izjav prič. Pravico imate predložiti dokaze, da so izjave prič napačne ali da obstaja dvom o njihovi zanesljivosti.

Bodo upoštevani podatki o mojih prejšnjih kaznivih dejanjih?

Upoštevajo se lahko samo podatki o vaših prejšnjih kaznivih dejanjih, ki so evidentirana v [kazenskem registru](#) in niso bila izbrisana iz vaše kazenske evidence (kaznivo dejanje se iz kazenske evidence izbriše eno leto do petnajst let po prestani kazni, odvisno od resnosti kaznivega dejanja).

Upoštevajo se lahko tudi podatki, ki jih o vaših prejšnjih kaznivih dejanjih hranijo druge države. Kazniva dejanja, ki se bodo upoštevala na sodišču, morajo biti navedena v obtožnici. Pri nekaterih kaznivih dejanjih se lahko zaradi storitve podobnega prejšnjega kaznivega dejanja naloži strožja kazen.

Kakšni so mogoči izidi glavne obravnave?

Sodišče vas po obravnavi bodisi oprostí bodisi obsodi. Oproščeni boste, če na glavni obravnavi ni dokazano, da je bilo kaznivo dejanje storjeno ali da ste ga storili vi. Oproščeni boste tudi, če tožilstvo umakne obtožbo. Obsojeni boste, če bo na sodišču dokazano, da ste storili kaznivo dejanje.

Če boste spoznani za krivega, vam bo sodišče naložilo kazen v skladu z zakonom. Mogoče kazni so:

globa, ki je lahko od 30- do 500-kratnik vašega povprečnega dnevnega dohodka;
zaporna kazen od 30 dni do 20 let ali dosmrtna zaporna kazen.

Če se strinjate, vam lahko sodišče namesto zaporne kazni odredi družbeno koristno delo.

V nekaterih okoliščinah vam lahko sodišče odobri tudi pogojno kazen. V takem primeru vam ne bo treba prestajati prvotne kazni ali boste morali prestopiti samo del te kazni, razen če boste v preizkusni dobi storili novo kaznivo dejanje. Preizkusna doba je od tri do pet let.

Sodišče lahko poleg glavne kazni naloži dodatne kazni, kot je prepoved opravljanja nekaterih dejavnosti ali izgon iz Estonije. Prav tako se lahko zaseže vsa lastnina, povezana s kaznivim dejanjem.

Kakšno vlogo ima med glavno obravnavo žrtev kaznivega dejanja?

Žrtev ima pravico sodelovati na glavni obravnavi, dati izjave in predložiti dokaze, zahtevati odškodnino za škodo, utrpelo zaradi kaznivega dejanja, in izraziti mnenje o kazni, ki jo je predlagalo tožilstvo.

Sorodne povezave

[Zakonik o kazenskem postopku](#)

[Zakonik o kazenskem postopku v angleščini \(ne vsebuje vseh sprememb\)](#)

[Kazenski zakonik](#)

[Kazenski zakonik v angleščini \(ne vsebuje vseh sprememb\)](#)

Zadnja posodobitev: 01/10/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[et\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

4 – Kakšne so moje pravice, ko sodišče izreče sodbo?

Ali se lahko pritožim zoper sodbo?

Pravico imate do pritožbe zoper sodbo. Pritožite se lahko zoper obsodbo in kazen. Pravico se imate pritožiti zoper celotno sodbo ali njen del.

Kako se pritožim?

Sodišče, ki vas je obsodilo, morate obvestiti, da želite vložiti pritožbo. To morate storiti pisno v sedmih dneh od objave odločitve sodišča. To lahko storite tudi po telefaksu.

Pritožba se predloži sodišču, ki je izreklo sodbo, v 15 dneh od datuma, ko ste imeli sodbo prvič priložnost pregledati. Pritožba se sestavi pisno in pošlje sodišču po pošti ali telefaksu. Pritožbe, ki jih pripravita tožilstvo in pravni svetovalec, se sodišču pošljejo po elektronski pošti.

Sodišče, ki je izreklo sodbo, pošlje pritožbo in kazenski spis [okrožnemu sodišču](#).

Kaj se bo zgodilo, če se bom pritožil?

Če se boste pritožili, prvotna sodba ne bo izvršena, dokler okrožno sodišče ne bo sprejelo odločitve. Če ste priprti, preden je sodba izrečena ali po tem, na podlagi pritožbe ne boste izpuščeni. V priporu lahko ostanete, dokler se ne sprejme odločitev o pritožbi. Za obravnavo pritožbe ni zakonsko določenega roka, vendar pa je treba odločitev sprejeti v razumnem času.

Ali lahko za namene pritožbe predložim nove dokaze? Kateri pogoji se uporabljajo?

Pri pritožbi imate pravico predložiti nove dokaze, če imate utemeljen razlog, da jih niste predložili prej.

Kaj se bo dogajalo med obravnavo na pritožbenem sodišču?

Med obravnavo na okrožnem sodišču bodo obravnavani argumenti, navedeni v pritožbi. Če se ne zglasite na sodišču, lahko okrožno sodišče pritožbo obravnava brez vašega sodelovanja. Okrožno sodišče, ki obravnava pritožbo, lahko:

pritožbo zavrne;

spremeni sodbo sodišča prve stopnje ali izreče novo sodbo;

razveljavi sodbo sodišča prve stopnje in konča kazenski postopek;

razveljavi sodbo sodišča prve stopnje in zadevo vrne v ponovno obravnavo.

Ali je mogoča nadaljnja pritožba, če prvi pritožbi ni ugodeno?

Zoper odločitev okrožnega sodišča se lahko vloži „kasacijska pritožba“ na [vrhovno sodišče](#). „Kasacijska pritožba“ se lahko vloži samo prek odvetnika.

Če želite vložiti „kasacijsko pritožbo“, morate v sedmih dneh od objave odločitve o pritožbi o tem obvestiti okrožno sodišče.

„Kasacijsko pritožbo“ je treba vložiti v 30 dneh od dneva, ko ste imeli prvič priložnost pregledati odločitev okrožnega sodišča. „Kasacijska pritožba“ se vloži na vrhovno sodišče prek okrožnega sodišča, ki je sprejelo odločitev o pritožbi.

Vrhovno sodišče ima pravico odločiti, ali bo obravnavalo „kasacijsko pritožbo“ ali ne. Za zavrnitev „kasacijskega postopka“ ne navede razlogov.

Kdaj obsodba postane pravnomočna?

Obsodba postane pravnomočna, ko postane pravnomočna sodba. To se zgodi, ko se izteče rok za vložitev pritožbe ali kasacijske pritožbe. V primeru kasacijske pritožbe sodba postane pravnomočna, ko vrhovno sodišče bodisi zavrne kasacijski postopek bodisi sprejme odločitev v zadevi.

Če bo moji pritožbi ugodeno, ali bo obsodba evidentirana?

Vaša obsodba bo v kazenskem registru evidentirana samo, če se izvrši. Če vrhovno sodišče razveljavi odločitev sodišča, ki vas je obsodilo, se obsodba ne evidentira v kazenskem registru.

Ali bom dobil odškodnino, če je bila prva rzsodba napačna?

Pravico imate do nadomestila za škodo, ki vam je bila povzročena, če vam je bila prostost odvzeta brez razloga. Za odškodnino lahko pisno zaprosite pri [ministrstvu za finance](#) v šestih mesecih od pravnomočnosti vaše oprostite ali sklepa, s katerim je kazenski postopek končan.

Znesek odškodnine je določen in je enak 7-kratniku minimalne dnevne plače v Estoniji za vsak dan, preživet v priporu. Poleg tega imate pravico zahtevati, naj država povrne stroške, ki ste jih imeli za odvetnika.

Sem iz druge države. Sem lahko po glavni obravnavi poslan v domovino?

Če ste tuji državljan, ki zakonito živi v Estoniji, in ste bili obsojeni zaradi namernega kaznivega dejanja ter vam je bila izrečena zaporna kazen, vam lahko sodišče naloži dodatno kazen izгона iz Estonije in 10-letne prepovedi vstopa v Estonijo. Ker je izgon iz Estonije prav tako kazen, se imate pravico pritožiti.

Če nimate pravice živeti v Estoniji, se izgon iz Estonije opravi samodejno brez odločitve sodišča. Izgon imate pravico izpodbijati z vložitvijo pritožbe pri [upravnem sodišču](#). Z izpodbijanjem izгона se ta ne preloži za čas trajanja postopka na sodišču.

Bil sem obsojen. Ali se mi lahko znova sodi zaradi istih obtožb?

Če ste bili obsojeni, se vam ne more znova soditi zaradi istih obtožb.

Ali bodo podatki o moji obsodbi evidentirani in kako bodo shranjeni?

Podatki o vaši obsodbi se vpišejo v [kazenski register](#). Register vodi [ministrstvo za pravosodje](#), upravlja pa ga [center za registre in informacijske sisteme](#). Podatki v registru so javni, razen v zakonsko določenih primerih.

Podatki se lahko posredujejo državnim organom drugih držav, če to dovoljujejo mednarodni sporazumi. Podatki o vaši kazni se hranijo brez vašega soglasja. Izbršite se po poteku zakonsko določenega obdobja (eno do petnajst let po prestani kazni, odvisno od teže kaznivega dejanja).

Sorodne povezave

[Zakonik o kazenskem postopku](#)

[Zakonik o kazenskem postopku v angleščini \(ne vsebuje vseh sprememb\)](#)

[Zakon o kazenskem registru](#)

[Zakon o kazenskem registru v angleščini \(ne vsebuje vseh sprememb\)](#)

[Zakon o nadomestilu za škodo, ki jo je osebi povzročila država z neupravičenim odvzemom prostosti](#)

[Zakon o nadomestilu za škodo, ki jo je osebi povzročila država z neupravičenim odvzemom prostosti, v angleščini \(ne vsebuje vseh sprememb\)](#)

[Zakon o obveznosti zapustitve države in prepovedi vstopa vanjo](#)

[Zakon o obveznosti zapustitve države in prepovedi vstopa vanjo v angleščini \(ne vsebuje vseh sprememb\)](#)

Zadnja posodobitev: 01/10/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[et\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

5 – Prekrški v cestnem prometu

Kako so obravnavani prekrški v cestnem prometu?

Kazni za prekoračitve omejitve hitrosti ter kršitve pravil o parkiranju in drugih prometnih predpisov se naložijo v prekrškovnih postopkih.

Prekrškovni postopek opravi [policija](#) bodisi na kraju, na katerem je bil prekršek ugotovljen, bodisi na policijski postaji.

Obveznost kaznovanja na kraju samem ni določena. Namesto tega se vam lahko izda opozorilo ali naloži opozorilna globa (do 15 EUR). Možna je tudi hitra odločitev na kraju samem, pri kateri se naloži globa do 400 EUR. Postopek na kraju samem se lahko izvede le z vašim soglasjem. Izjave osebe o kaznivem dejanju se lahko zabeležijo na avdio ali video posnetkih.

Če prekoračite omejitev hitrosti vožnje in vas posname hitrostna kamera, se lahko lastniku ali registriranemu uporabniku vozila naloži opozorilna globa. Opozorilna globa lahko znaša največ 190 EUR. Obvestilo o globi prejmete po pošti. Če se z njim ne strinjate, imate pravico do ugovora v 30 dneh od prejema. Pritožbo je treba poslati na policijsko postajo, ki vam je poslala obvestilo o globi. Če fizična oseba, ki je odgovorna za motorno vozilo, nasprotuje naložitvi globe, ker je vozilo uporabljal nekdo drug, mora v pritožbi navesti ime in priimek osebe, ki je uporabljala vozilo ob času, navedenem v obvestilu, poleg tega pa tudi njen naslov, številko vozniškega dovoljenja, datum rojstva in številko osebne izkaznice.

Če se ne strinjate z mnenjem policije o domnevnem prekršku, imate pravico do ugovora zoper postopek na kraju samem. V takem primeru bo policija na kraju samem pripravila dokumente o prekršku, vendar kazen ne bo naložena takoj.

Dokumenti bodo posredovani policijski postaji, katere uradniki morajo zbrati dokaze o prekršku. Če ste zaslišani, imate pravico do molka. Pravico imate do odvetnika in tolmača. Pravico imate pregledati material, zbran med prekrškovnim postopkom, in ugovarjati obtožbam.

Ugovore lahko vložite v 15 dneh od prejema poročila o prekršku. Seznanijo vas s tem, kdaj lahko od policijske postaje dobite kopijo odločbe o prekršku. Za pridobitev kopije se morate vi ali vaš odvetnik zglasiti na policijski postaji. Kopije vam namreč ne pošljejo po pošti.

Prekrški v cestnem prometu se lahko kaznujejo z globo do največ 1 200 EUR. Za hujše prekrške v cestnem prometu se vam lahko izreče do 30-dnevna zaporna kazen. Odločitev o tej kazni lahko sprejme samo sodišče. Prav tako se vam lahko izreče prepoved vožnje za največ dve leti.

Če se ne strinjate z odločitvijo policije, imate pravico vložiti pritožbo pri [okrajnem sodišču](#). Pritožbo morate vložiti v 15 dneh od datuma, ko je bila odločitev prvič na voljo.

Državljeni drugih držav članic Evropske unije so prav tako lahko kaznovani za prekrške v cestnem prometu.

Ali se prekrški zapišejo v kazenski register?

V kazenski register se vpišejo kazni za prekrške v cestnem prometu, ne pa tudi podatki o opozorilnih globah. Podatek o prekršku se izbriše iz registra in hrani v arhivu eno leto po plačilu globe, naložene zaradi prekrška, odsluženi zaporni kazni, opravljenem družbenokoristnem delu ali naložitvi prepovedi vožnje kot glavne kazni.

Sorodne povezave

[Zakon o cestnem prometu](#)

[Zakon o cestnem prometu v angleščini \(ne vsebuje vseh sprememb\)](#)

[Zakonik o prekrškovnem postopku](#)

[Zakonik o prekrškovnem postopku v angleščini \(ne vsebuje vseh sprememb\)](#)

Zadnja posodobitev: 01/10/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [\[en\]](#)

Obdolženci v kazenskem postopku - Irska

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Informacije o prekrških v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo globe, najdete v [informativnem listu 5](#).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

[Irska nacionalna policija \(An Garda Síochána\)](#) ima številne pristojnosti, da lahko ustavi in preišče posameznika ter ga tudi prime, če meni, da je storil kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen, ali da tako kaznivo dejanje ravno izvaja.

Ko ste v policijskem priporu, vam bo pripadnik policije razložil vaše pravice, ki vključujejo pravico do pogovora z odvetnikom in zdravnikom ter pravico do tolmača, če ga potrebujete. Obstajajo posebne določbe za otroke v priporu, v skladu s katerimi mora biti na razgovorih navzoča ustrezna odrasla oseba.

V tej fazi ste lahko zaproseni za soglasje za odvzem vzorcev za analizo DNK, odvzem prstnih odtisov, fotografiranje in/ali sodelovanje v prepoznavni vrsti.

Med preiskavo lahko pripadnik policije zoper vas vložijo obtožbo zaradi kaznivega dejanja. To lahko stori z obtožnico ali pa vam izroči pisni poziv, da se na določen datum zglasite na sodišču. Policija (Gardaí) bo poslala kazenski spis s podrobnostmi o preiskavi [☞ direktorju državnega tožilstva](#), in ta bo odločil, ali bo zadevo kazensko preganjal v imenu države.

Lahko ste nemudoma izpuščeni proti plačilu varščine na policiji, pri čemer se od vas zahteva, da se zglasite na sodišču, ali pa morate za varščino zaprositi pozneje na [☞ okrajnem sodišču](#).

Manjša kazniva dejanja oziroma prekrški se obravnavajo na okrajnem sodišču. Hujša kazniva dejanja se obravnavajo pred sodnikom in poroto.

V kazenskem postopku se vedno domneva, da ste nedolžni, dokler se vam ne dokaže krivda.

Pravico imate do pravnega svetovanja. Če nimate zadostnih sredstev, da bi plačali zastopnika, lahko zaprosite za [☞ pravno pomoč](#).

Če ste obsojeni, ste bili spoznani za krivega kaznivega dejanja onkraj razumnega dvoma. Če ste bili obsojeni na okrajnem sodišču, se imate pravico pritožiti zoper obsodbo ali kazen. Če ste oproščeni, je s tem zadeva zaključena, nadaljnji ukrepi zoper vas pa se ne morejo uvesti.

Če vas je porota obsodila za kaznivo dejanje, nimate samodejne pravice do pritožbe, zato se v tem primeru o nadaljnjih korakih posvetujte s svojimi pravniki. V informativnih listih so na voljo podrobnosti o vseh teh fazah postopka in vaših pravicah. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[☞ 1 - Kako do pravnega svetovanja](#)

[☞ 2 - Moje pravice med preiskavo kaznivega dejanja](#)

Prijetje

Zaslišanje in policijska preiskava

Preiskave

Prva obravnava pred sodiščem

Priprava zadeve za glavno obravnavo ali priznanje krivde pred glavno obravnavo

[☞ 3 - Moje pravice med glavno obravnavo](#)

[☞ 4 - Moje pravice po glavni obravnavi](#)

[☞ 5 - Prekrški v cestnem prometu](#)

Zadnja posodobitev: 18/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

1 – Kako do pravnega svetovanja

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je neodvisno pravno svetovanje zelo pomembno. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah imate pravico, da vas zastopa odvetnik. Izvedeli boste tudi, kaj bo storil za vas. V tem splošnem informativnem listu boste izvedeli, kako poiskati odvetnika in kako bodo poravnani njegovi stroški, če si sami ne morete privoščiti plačila odvetniških storitev.

Kako lahko poiščem odvetnika

Če ste v priporu in potrebujete odvetnika, ima policija (Gardaí) seznam pravnih svetovalcev (solicitors), ki bodo pripravljene takoj priti k vam in vam svetovati. Na seznamu so odvetniki, za katere se ve, da lahko na policijsko postajo pridejo 24 ur na dan.

Če niste v priporu, vendar potrebujete svetovanje odvetnika s področja kazenskega prava, se lahko obrnete na [☞ združenje društev odvetnikov Irske](#), in to vam bo posredovalo imena pravnih svetovalcev, ki se ukvarjajo s tem področjem. Ne sme pa vam priporočiti nobene odvetniške pisarne.

Še bolje je, da odvetnika, ki se je specializiral na tem področju, poiščete na podlagi priporočil, če poznate ljudi, ki so že bili v podobnem položaju. Lahko pa poskusite tudi prek spleta, saj ima veliko odvetniških pisarn spletno stran, na katerih predstavljajo področja, na katerih so najuspešnejše.

Kdo bo poravnal stroške odvetnika

Na Irskem obstaja sistem pravne pomoči, ki lahko v določenih okoliščinah zagotovi brezplačne odvetniške storitve osebi, osumljeni ali obtoženi kaznivega dejanja.

Če ste v priporu na policijski postaji zaradi zaslišanja v zvezi s kaznivim dejanjem in niste zaposleni ali imate nizke dohodke, ste verjetno upravičeni do brezplačnih storitev pravnega svetovalca v skladu s [☞ sistemom pravnega svetovanja na policijskih postajah](#). Za vašega pravnega svetovalca morate podpisati obrazec, ki vključuje izjavo, da vaši prihodki ne dosega dovoljene meje 20 316,00 EUR ali da prejimate socialno pomoč. Izpolnjevanje drugih obrazcev ni potrebno.

Če ste obtoženi kaznivega dejanja, imate pravico zaprositi sodnika na sodišču, na katerem se zglasite, za pravno pomoč. To se imenuje [☞ potrdilo za brezplačno pravno pomoč](#). Vaš pravni svetovalec vam bo pomagal vložiti prošnjo na sodišče. Če ga nimate, vam bo sodnik ponudil pravno pomoč in izbral pravnega svetovalca. Če ste obtoženi hujšega kaznivega dejanja in niste zaposleni, boste verjetno dobili brezplačno pravno pomoč. Če ste zaposleni, boste morda morali izpolniti obrazec, v katerem boste navedli svoje dohodke in odhodke.

Sorodne povezave

[☞ Pravna pomoč v kazenskih zadevah](#) <https://www.legalaidboard.ie>

[☞ Združenje društev odvetnikov Irske](#)

Zadnja posodobitev: 18/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

2 – Moje pravice med preiskavo kaznivega dejanja

Kakšen je namen preiskave kaznivega dejanja?

Namen preiskave kaznivega dejanja je odzvati se na kazensko ovadbo, ki jo poda posameznik, ali sum policije (Gardaí), da je bila kršena kazenska zakonodaja, ter odkriti storilca(-e). Običajen postopek je, da posameznik prijavi dogodek, na kar se policija odzove tako, da začne preiskavo, da bi ugotovila, ali je bila kazenska zakonodaja dejansko kršena, in če je bila, začne zadevo dodatno preiskovati.

Kdo izvaja preiskavo?

V skoraj vseh primerih je za preiskovanje kaznivih dejanj pristojna irska policija, ki se imenuje [An Garda Síochána](#). Pri vodenju preiskave ji lahko daje pravne smernice vrhovno državno tožilstvo (Chief Prosecution Solicitors Office) (direktor državnega tožilstva) – pravniki, ki opravijo večino kazenskih pregonov v imenu irske države.

Katere so faze preiskave kaznivega dejanja?

Prva faza preiskave kaznivega dejanja je, ko posameznik vloži ovadbo ali policist (pripadnik irske policije) odkrije domnevno kaznivo dejanje. Policija nato preveri, ali je prijavljeni dogodek kaznivo dejanje, in če je, ga začne preiskovati.

V tej fazi policija odloči, ali se domnevno kaznivo dejanje šteje za „hujše“ ali ne. Izraz „hujše“ pomeni katero koli kaznivo dejanje, ki bi se teoretično lahko kaznovalo z zaporno kaznijo vsaj petih let. Če kaznivo dejanje spada v to kategorijo, lahko policija pri njegovi preiskavi uporabi svoja pooblastila, da vas prime in pridrži na policijski postaji ter med pridržanjem zasliši. Pravice med prijettjem, pridržanjem in zaslišanjem so predstavljene v nadaljevanju tega informativnega lista.

Če kaznivo dejanje ni hujše, so pooblastila policije bolj omejena. Običajno je policija pooblašena za preiskovanje domnevnega kaznivega dejanja, za vaše prijette in pridržanje za namene zaslišanja pa ne. Pridrži vas lahko le zato, da zoper vas vloži obtožbo zaradi domnevnega kaznivega dejanja. Če zaradi kaznivega dejanja, ki ni hujše, niste bili prijete, boste običajno pozvani na sodišče, kjer se bo začel sodni postopek.

Tretja faza preiskave je zbiranje informacij, ki se lahko pozneje uporabijo kot dokazi na glavni obravnavi. Informacije se lahko zbirajo na različne načine, pravice policije glede zbiranja teh informacij pa so odvisne od narave domnevnega kaznivega dejanja. Pooblastilo policije, da vas prime in zasliši, vključuje tudi omejena pooblastila, da od vas zbere forenzične in druge oblike morebitnih dokazov, kar je podrobneje predstavljeno v tem informativnem listu.

Policija se bodisi sama bodisi na podlagi smernic [DPP](#) odloči, ali bo zoper vas vložila obtožbo in česa vas bo obtožila. Pogosto sprejme odločitev o kazenskem pregonu hujših kaznivih dejanj in kaznivih dejanj, ki ne spadajo med hujša. Če je kaznivo dejanje neobičajno ali očitno hujše ali zahteva pomoč DPP pri kazenskem pregonu, policija običajno zaprosi DPP za svetovanje.

Moje pravice med preiskavo

Za več informacij o vaših pravicah med fazami preiskave kliknite na spodnje povezave.

[Moje pravice ob prijettju \(1\)](#)

[Zaslihanje in policijska preiskava \(2\)](#)

[Preiskave \(3\)](#)

[Prva obravnava pred sodiščem \(4\)](#)

[Priprava zadeve za glavno obravnavo \(5\)](#)

Moje pravice ob prijettju (1)

Če gre za hujše kaznivo dejanje, ima policija pooblastila, da vas [prime in pridrži za namene zaslihanja](#). To pomeni, da ste odvedeni v policijski pripor in da ga nimate pravice zapustiti, dokler se zakoniti pripor ne izteče.

Ali policija potrebuje nalog za moje prijette?

Ne. Policija ne potrebuje nujno naloga za prijette, če sumi, da ste storili kaznivo dejanje, ki ga preiskuje.

Kje me lahko policija prime?

Policija vas lahko prime na vašem domu ali na javnem mestu. Da vas lahko prime, mora le imeti utemeljen sum, da ste storili kaznivo dejanje.

Ali moram izvedeti za razlog za prijette?

Da. Policija vam mora povedati razlog za prijette.

Ali lahko policija uporabi silo ob prijettju?

Da. Za prijette lahko uporabi razumno silo.

Po prijettju –

boste privedeni na policijsko postajo za zaslihanje ali vložitev obtožbe. Ko ste na policijski postaji, so vaše pravice zakonsko zagotovljene, za njihovo uresničevanje pa je odgovoren odgovorni policist na policijski postaji. Trajanje pridržanja na policijski postaji je odvisno od zakonskega pooblastila, na podlagi katerega vas je policija pridržala. Več informacij o svojih pravicah lahko najdete na spletni strani [irskega sveta za državljanske svoboščine](#) (Irish Council for Civil Liberties, ICCL).

Zaslihanje in policijska preiskava (2)

Ali bom obveščen o mojih pravicah?

Da. Ko boste pridržani na podlagi enega od zgoraj navedenih zakonskih pooblastil, boste obveščeni o vaših pravicah med priporom. Obvestilo je pisno in mora biti prevedeno v vaš jezik, če ne razumete angleškega jezika.

Ali lahko obvestim svoje veleposlaništvo?

Da. Če niste irski državljan, lahko o prijettju obvestite svoje veleposlaništvo ali konzulat.

Živim v drugi državi. Ali moram biti med preiskavo na Irskem?

Ni nujno. Če po končanem priporu niste obtoženi, lahko svobodno odidete in potujete. Če vas želi irska država obtožiti pozneje, se lahko prostovoljno vrnete ali pa svojo izročitev izpodbijate v domovini. Če ste obtoženi po končanem priporu, morate biti privedeni pred pristojno sodišče. Sodnik nato odloči, ali se vam lahko odobri varščina.

Ali se lahko pogovorim s pravnim svetovalcem?

Da. Pravico imate, da se na samem pogovorite s pravnim svetovalcem. Če ne poznate nobenega, vam ga bo odgovorni policist pomagal poiskati na seznamu, ki ga imajo na policijski postaji (glej tudi [informativni list 2](#)).

Kdaj se lahko pogovorim s pravnim svetovalcem?

Če želite govoriti s pravnim svetovalcem (solicitor), ne smete biti zaslišani do njegovega prihoda, dostop do njega pa vam mora biti nemudoma omogočen.

Ali je lahko moj pravni svetovalec navzoč na zaslihanju?

Ne. Vendar pa imate pravico zaprositi za dodatno pravno svetovanje med zaslihanjem, če ste v zvezi s čim negotovi.

Kaj se zgodi, če si ne morem privoščiti pravnega svetovalca?

Če nimate zadostnih sredstev, ste lahko upravičeni do plačila pravnega svetovanja v skladu z irskim sistemom brezplačne pravne pomoči (glej [informativni list 1](#)). Vendar je vedno priporočljivo, da zaprosite za pravno svetovanje, o finančnih sredstvih pa se lahko pogovorite s pravnim svetovalcem pozneje med postopkom.

Kako dolgo lahko traja zaslihanje med pridržanjem in kako bom zaslihan?

Zaslišanje lahko traja do štiri ure naenkrat. Pogovor z vami mora biti opravljen pravično. Zaslišanje mora biti posneto z videokamero, razen če to ni izvedljivo. Kopijo posnetka imate pravico dobiti le, če ste v postopku kazenskega pregona in sodišče odredi, naj se posnetek izroči vašemu svetovalcu za pravno področje. Na zaslišanju sta lahko naenkrat navzoča le dva policista.

Ali moram odgovarjati na vprašanja?

Ne. Pravico imate [molčati](#) med celotnim zaslišanjem, vendar se morate zavedati, da se lahko vaš molk v nekaterih okoliščinah pozneje uporabi kot dokaz zoper vas na glavni obravnavi. Če zavrnete odgovarjanje na nekatera vprašanja, se lahko ta zavrnitev uporabi skupaj z drugimi dokazi zoper vas kot dokaz vaše krivde.

Ali moram predložiti informacije, če sem zaprošen zanje?

Obvezno morate dati svoje osebne podatke, da vas policija lahko identificira. Preden se odločite dati kakršne koli druge informacije, bi morali zaprositi za pravno svetovanje. Če ste v priporu za namene zaslišanja, ste osumljeni hudega kaznivega dejanja, zato se lahko vse informacije, ki jih predložite, uporabijo kot dokazi zoper vas na morebitni glavni obravnavi.

Kaj se zgodi, če izjavim kaj, kar škodi moji zadevi?

Imate pravico, da ne pričate zoper sebe. Če vaši odgovori škodijo vaši zadevi, vam bodo vaši svetovalci za pravno področje svetovali glede posledic, te pa so običajno, da se to, kar izjavite, uporabi kot dokaz zoper vas.

Ali moram dati prstne odtise in dovoliti, da me fotografirajo?

Da. Lahko ste prisiljeni dati prstne odtise in pustiti, da vas fotografirajo, če ste pridržani na podlagi zakonskih pooblastil. Oviranje jemanja prstnih odtisov ali fotografiranja je kaznivo dejanje.

Ali lahko policija za vedno shrani moje prstne odtise?

Da. Vendar pa lahko vi ali vaš svetovalec za pravno področje pošljete dopis policiji s prošnjo, naj uniči odvzeti material, če ne bo kazenskega pregona ali ste bili na glavni obravnavi oproščeni.

Ali moram dati vzorce DNK ali druge intimnejše telesne vzorce?

Če ste pridržani na podlagi zakonskih pooblastil, policija potrebuje odobritev višjega uradnika, da lahko odvzame intimne vzorce, kot so DNK, slina, koščki nohta, delci pod nohtom ali bris iz ust. Policija brez dovoljenja ne sme odvzeti odtisa stopala, vzorca iz genitalnega predela ali telesnih odprtih, razen če se strinjate.

Ali se lahko preiščejo moje stanovanje, poslovni prostori, avtomobil ali drugo premoženje?

Da. [Irska ustava](#) in [Evropska konvencija o človekovih pravicah](#) določata, da je treba spoštovati telesno celovitost in zasebnost, vendar so te pravice omejene. Policija lahko preišče vaš dom z vašo privolitvijo ali brez nje, če ima nalog za preiskavo ali če vstopi na vašo posest, da bi vas našla in prijela. Za več informacij o preiskavah glej [Preiskave \(3\)](#).

Ali se lahko pritožim zoper kršitev mojih pravic?

O kakršnih koli kršitvah pravic obvestite svoje svetovalce za pravno področje, in ti vam bodo svetovali, kako in kdaj se pritožiti zoper take kršitve.

Kdo je odgovorni policist?

Odgovorni policist je pripadnik policije (Gardaí), ki je odgovoren za vaše dobro počutje in varstvo vaših pravic. Na vsaki policijski postaji mora biti en odgovorni policist. Če imate kakršne koli težave v času, ko ste v priporu, morate zaprositi za pogovor z odgovornim policistom.

Ali lahko govorim s svojo družino?

Pravico imate, da je vaš sorodnik obveščen o vašem pridržanju, nimate pa vedno pravice govoriti z njim.

Kaj pa, če se ne počutim dobro, in kako je z mojo pravico do počitka in okrepčila?

Med pridržanjem imate pravico do zdravniške oskrbe, če jo potrebujete, ter do primernih obdobij počitka in okrepčila.

Ali bo shranjen zapisnik o mojem priporu?

Policija bo hranila zapisnik o vašem priporu, vi ali vaš svetovalec za pravno področje pa boste imeli pravico do kopije zapisnika.

Kaj pa, če ne govorim ali razumem angleško?

Pravico imate do tolmača, ki bo prevajal v vašem imenu. Vi ali vaš svetovalec za pravno področje morate vztrajati, naj kakršnega koli zasebnega posvetovanja med vami in vašim pravnim svetovalcem ne tolmači isti tolmač, kot tolmači vaše zaslišanje na policiji. Tolmač mora biti na voljo vedno, kadar se želi pravni svetovalec ali policija pogovoriti z vami.

Kako dolgo sem lahko pridržan?

To je odvisno od pooblastila, na podlagi katerega ste pridržani. Pridržanje v skladu z irsko zakonodajo traja največ sedem dni.

Preiskave (3)

Ali mi mora policija povedati, zakaj se moje premoženje preiskuje?

Pravico imate vprašati in izvedeti, zakaj se opravlja preiskava in na podlagi katerih pooblastil. Če se preiskuje vaše premoženje, imate pravico pozneje dobiti kopijo naloga za preiskavo.

Kako lahko policija opravi preiskavo?

Policija mora preiskavo opraviti v skladu z vašo pravico, da se z vami ne ravna poniževalno.

Ali lahko policija kar koli odnese s seboj?

Da. Policija lahko zaseže vse predmete, za katere utemeljeno meni, da se lahko uporabijo kot dokazi. Odnese lahko tudi predmete, ki niso navedeni na nobenem nalogu, vendar so lahko dokazi drugega kaznivega dejanja.

Ali sem lahko navzoč, ko policija opravlja preiskavo?

Da. Storititi ne smete nič, kar bi lahko oviralo zakonito preiskavo, lahko pa jo opazujete.

Ali se lahko opravi osebna preiskava?

Da. Če policija utemeljeno sumi, da ste storili kaznivo dejanje, je pooblaščen, da vas preišče brez vaše privolitve.

Ali moram biti najprej prijet?

Ne. Preiskani ste lahko pred prijetjem.

Ali mi mora biti naveden razlog za preiskavo?

Da. Policija vam mora navesti razlog za preiskavo in pooblastilo, na podlagi katerega bo opravila preiskavo.

Ali sem lahko preiskan brez obleke?

Da. Preiskava brez obleke se lahko opravi le, če je to potrebno. Tako preiskavo je treba opraviti v zasebnem delu policijske postaje in na način, ki za vas ne pomeni nadlegovanja. Preiskavo mora po možnosti opraviti zdravnik.

Ali me bo preiskala oseba istega spola?

Če preiskava zajema več kot le preiskavo obleke, vas mora preiskati oseba istega spola.

Prva obravnava pred sodiščem (4)

Ali sem lahko zadržan v priporu ali izpuščen?

V priporu ste lahko zadržani, če ste iz policijskega pripora privedeni na sodišče in vam sodišče ne odobri varščine.

Ali lahko zaprosim za varščino?

V večini primerov lahko [zaprosite za varščino](#), ko se prvič pojavite pred [okrajnim sodiščem](#) (nižje sodišče). V nekaterih okoliščinah (na primer, če ste obtoženi umora) morate za varščino zaprositi pri višjem sodišču, zato boste morali biti do obravnave vaše prošnje nekaj časa v priporu.

Pravico imate do pravnega zastopanja, glede na vaše dohodke pa so lahko stroški zastopanja plačani v okviru sistema brezplačne pravne pomoči.

Ali sem lahko obveščen, zakaj je policija nasprotovala varščini?

Da. Vnaprej morate biti obveščeni o razlogih, zakaj policija nasprotuje odobritvi varščine. Imate pravico do varščine, vendar ta pravica ni absolutna. Varščina se vam lahko zavrne, če se po mnenju sodnika ob odobritvi varščine ne boste zglasili na glavni obravnavi oziroma boste vplivali na priče ali storili druga huda kazniva dejanja.

Ali se mi lahko odobri pogojna varščina?

Da. Varščina se vam lahko odobri pod pogoji, kot so predaja potnega lista, prebivanje na irskem ozemlju do glavne obravnave in redno javljanje na policijski postaji, s čimer se zagotovi, da izpolnjujete te pogoje. Sodišče lahko tudi zahteva, da položite denar, ali odredi zamrznitev irskega bančnega računa vašega družinskega člana ali prijatelja kot zagotovilo, da boste izpolnili pogoje varščine.

Priprava zadeve za glavno obravnavo ali priznanje krivde pred glavno obravnavo (5)

Ali lahko pred glavno obravnavo priznam krivdo za vse ali nekatere obtožbe?

Da. Glavno obravnavo boste imeli le, če se izrečete za nedolžnega. Če priznate krivdo, ne boste imeli glavne obravnave, temveč boste imeli le sodno obravnavo za določitev kazni.

Kakšne so posledice?

Če ne želite glavne obravnave, pomeni, da se strinjate z enim ali več kaznivimi dejanji, za katere ste obtoženi. Pogajanje o priznanju krivde na Irskem nima zakonske podlage, vendar lahko DPP v praksi sprejme priznanje krivde za nekatere obtožbe in se strinja, da druge obtožbe umakne. Če priznate krivdo, vam bo kazen izrečena pozneje, do sodne obravnave za določitev kazni pa ste lahko v priporu ali ne.

Kaj se zgodi na sodni obravnavi za določitev kazni?

Razen v primeru obvezne kazni, kot je dosmrtni zapor v primeru umora, imate pravico do sodne obravnave za določitev kazni ter tega, da vaš pravni svetovalec sodišču pojasni vašo vlogo v kaznivem dejanju in vaše osebne okoliščine.

Ali se lahko obtožba pred glavno obravnavo spremeni?

Da. DPP lahko vloži dodatne obtožbe do datuma glavne obravnave in med njo. Obtožba lahko do datuma glavne obravnave tudi umakne. DPP ima pravico predložiti dodatne dokaze do datuma glavne obravnave in med njo. Ravnati mora v skladu s poštenostjo postopkov in ne sme zadržati dokazov ali razkriti gradiva, ki ga poseduje ter je pomembno za vas in vaše svetovalce za pravno področje.

Ali sem lahko obtožen za kaznivo dejanje, za katero sem že obtožen v drugi državi članici?

Če ste bili v neki državi članici obtoženi za neko kaznivo dejanje in se vam je za to kaznivo dejanje že sodilo, za isto kaznivo dejanje v drugi državi članici ne morete biti obtoženi. Če pa ste bili v neki državi članici obtoženi, vendar je bila obtožba umaknjena, ste lahko za isto kaznivo dejanje obtoženi na Irskem.

Ali bom obveščen o dokazih zoper mene?

Da. Izročena vam mora biti dokumentacija (splošno znana kot „seznam dokazov“), ki vsebuje dokaze zoper vas. Razkriti vam je treba tudi gradivo, ki je pridobljeno na podlagi preiskave kaznivega dejanja, ki ste ga domnevno storili, vendar ga tožilstvo ne namerava uporabiti.

Ali bom obveščen o pričah, ki bodo pričale zoper mene?

Da. Dobite lahko nekaj omejenih informacij o pričah, ki bodo pričale zoper vas. Pravico imate vedeti, ali imajo kazensko evidenco. Pravico imate od njih zahtevati informacije, tako da vaš odvetnik med glavno obravnavo opravi navzkrižno zaslišanje ali da vaši pravni svetovalci opravijo zasebno preiskavo. Nimate pa pravice do izčrpnega seznama osebnih podatkov o pričah. Nimate pravice vplivati na priče na način, ki se lahko šteje za poskus ustrahovanja ali ki lahko ovira uresničevanje načela pravičnosti. Zaradi takega ravnanja se lahko preključje vaša izpustitev proti plačilu varščine ali se proti vam vložijo dodatne in naknadne ločene obtožbe.

Kdaj bom prejel [„seznam dokazov“](#)?

Če se vam bo sodilo na podlagi obtožnice za hujše kaznivo dejanje, vam je treba to dokumentacijo izročiti v 42 dneh od datuma obtožbe. Sodišče lahko po lastni presoji podaljša rok, v katerem vam mora država izročiti to dokumentacijo.

Kaj bom prejel?

Izročen vam bo seznam z dokumentacijo, ki vsebuje podlago za sodni primer proti vam. Seznam ni celotni zapis sodnega primera, tožilstvo pa ima pravico predložiti dodatne dokaze do datuma glavne obravnave in med njo. Dokaze, ki jih mora tožilstvo uporabiti, da bi doseglo obsodilno sodbo, morajo v večini primerov predložiti priče na sodišču ustno pod prisego.

Kako bom prejel „seznam dokazov“?

„Seznam dokazov“ vam bo na sodišču izročil pripadnik policije. Dodatne dokaze vam bo običajno izročil vaš pravni svetovalec v svoji pisarni ali na sodišču.

Bodo zahtevani podatki iz moje kazenske evidence?

Da. Policija ima pravico zahtevati podatke o vašem prejšnjem značaju za namene policijske preiskave in za sprejetje odločitve o tem, ali se vam lahko odobri varščina, če bo proti vam vložena obtožba. Vašo kazensko evidenco lahko preveri tudi, če ste obsojeni, da se sodniku(-om) omogoči določitev ustrezne kazni. Sprejme se lahko tudi evidenca o obsodbah, izrečenih v tujini.

Ali obstajajo kakšne omejitve glede tega, kdaj se lahko preveri moj prejšnji značaj?

Da. Med glavno obravnavo se vaš prejšnji značaj ne more preveriti, razen če ga vaši svetovalci za pravno področje predstavijo pri navzkrižnem zaslišanju ali v predložitvah sodišču.

Sorodne povezave

[Več podatkov o pooblastilih za preiskavo, prijetje in obtožbo](#)

[Več podatkov o vlogi policije](#) <https://www.garda.ie>

[Vrhovno državno tožilstvo in urad direktorja državnega tožilstva](#) <https://www.dppireland.ie>

[Več podatkov o zakonodaji](#)

<https://www.irishstatutebook.ie> [Zakon o kazenskem postopku iz leta 1984 \(obravnavo oseb v priporu na policijskih postajah\), predpisi iz leta 1987](#)

[Irski svet za državljanske svoboščine](#)

Zadnja posodobitev: 18/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali

podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

3 – Moje pravice med glavno obravnavo

Kaj se zgodi, preden moja zadeva pride na glavno obravnavo?

Pred vaša zadeva pride na glavno obravnavo, sodnik odloči, ali se vam lahko odobri varščina. Običajno imate pravico do varščine. Varščina se vam lahko zavrne, če obstaja verjetnost, da se ne boste pojavili na glavni obravnavi, če ste poskusili ali boste poskusili groziti prič ali če obstaja verjetnost, da boste storili drugo hujše kaznivo dejanje.

Če želite na glavni obravnavi uporabiti alibi (tj. koga, ki bo rekel, da ste bili z njim takrat, ko je bilo storjeno kaznivo dejanje), vam bo sodnik naročil, da obvestite [tožilstvo](#), kdo je ta oseba.

Pred glavno obravnavo imate pravico vedeti, česa ste obtoženi. Če zaprosite za seznam dokazov zoper vas, ga morate dobiti.

Kje bo potekala glavna obravnavo?

Izvedeli boste naziv in lokacijo sodišča, na katerem bo potekala glavna obravnavo. [Irska sodna služba](#) je odgovorna za vsa sodišča in vam lahko pomaga poiskati sodišče, na katerem bo potekala vaša obravnavo.

Manjša kazniva dejanja obravnavajo okrajna sodišča, na katerih sodniki sami odločajo o zadevah. Hujša kazniva dejanja se obravnavajo na okrožnih sodiščih ali osrednjih kazenskih sodiščih, na katerih razsodbo izreče porota.

Sodišča so odprta za javnost. Kadar pa je obtoženec otrok ali ko gre za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost, je zadeva zaprta za javnost.

Ali se lahko obtožba med glavno obravnavo spremeni?

V večini primerov se obtožba med glavno obravnavo ne more spremeniti. Nekatere obtožbe se lahko spremenijo, če to dopušča zakon. Na primer, obtožba za nevarno vožnjo se lahko spremeni v manj hudo obtožbo za malomarno vožnjo, če sodnik sklene, da ste vozili malomarno, ne pa nevarno.

Če med glavno obravnavo priznate krivdo za vse obtožbe, sodnik odloči, kakšna kazen se naloži. Pri tem upošteva težo kaznivega dejanja in vaše osebne okoliščine. Če priznate krivdo, bi se vam to moralo šteti v dobro.

Krivdo lahko priznate tudi samo za nekatere obtožbe, za druge pa ne. Sodnik ali porota bodo odločali o obtožbah, ki jih izpodbijate. Nato bodo izrekli sodbo za obtožbe, za katere ste priznali krivdo, in obtožbe, za katere ste spoznani za krivega.

Kakšne so moje pravice med glavno obravnavo?

V večini primerov morate biti navzoči na glavni obravnavi. Če ne pridete na sodišče, lahko sodnik odredi vaše prijetje in privedbo pred sodišče iz pripora.

Včasih se lahko glavna obravnavo nadaljuje brez vas in ste lahko obsojeni v odsotnosti.

Če ne morete priti na sodišče zaradi nesreče ali bolezni, morate obvestiti svojega pravnega svetovalca in mu predložiti zdravniško potrdilo, v katerem je pojasnjen razlog za vašo odsotnost.

Pravico imate do tolmačenja, če ne razumete poteka obravnave. Gluhi imajo pravico do tolmačenja v znakovnem jeziku.

Če želite, se imate pravico sami braniti na glavni obravnavi. Če nimate zadostnih sredstev za pravnega svetovalca, vam je lahko glede na težo obtožbe dodeljen v okviru [sistema pravne pomoči na kazenskem področju](#). Pravico si imate sami izbrati pravnega svetovalca. Če ne poznate nobenega, vam ga lahko izbere sodnik. Če s pravnim svetovalcem niste zadovoljni, ga lahko zamenjate.

Na glavni obravnavi lahko govorite, če želite, ni pa vam treba. Laganje pod prisego je kaznivo dejanje.

Kakšne so moje pravice v zvezi z dokazi zoper mene?

Dokaze, ki so predloženi zoper vas, lahko izpodbijate, če so bili pridobljeni nezakonito. Na primer, če je policija vstopila v vaše stanovanje brez naloga za preiskavo, so običajno vsi tam pridobljeni dokazi nedopustni.

Dokaze lahko izpodbijate tudi tako, da z zastavljanjem vprašanj pričam dokažete, da lažejo ali se motijo. Priče lahko tudi prosite, naj predložijo dokaze, ki so pomembni za vašo obrambo ali s katerimi tožilstvu dokažete, da prič lažejo ali se motijo.

Najamete lahko zasebnega detektiva, da za vas pridobi dokaze. Ti so dopustni, če so pridobljeni zakonito.

Ali se bodo upoštevali podatki iz moje kazenske evidence?

Dokazi o vaših prejšnjih obsodbah se [običajno](#) ne morejo upoštevati med glavno obravnavo.

Vendar lahko sodniki pri odločanju o tem, kakšno kazen izreči, upoštevajo vaše prejšnje obsodbe. To lahko vključuje vse prejšnje obsodbe v drugih državah.

Kaj se zgodi po koncu glavne obravnave?

Če niste spoznani za krivega, je glavna obravnavo končana in ste svobodni.

Če ste spoznani za krivega ali če priznate krivdo, bo sodnik odločil, kakšna kazen se vam izreče. Morda boste morali plačati denarno kazen ali odslužiti [zaporno](#) kazen. Sodnik lahko odloži izvršitev kazni, če ne storite drugih kaznivih dejanj.

Sodnik lahko zaprosi [službo za pogojne obsodbe](#), da o vas sestavi poročilo, preden vam izreče kazen. Uradniki službe za pogojne obsodbe bodo sodniku sporočili, ali ste primerni za nadzor glede na kakršne koli težave, ki povzročajo vaše kaznivo vedenje.

Na zahtevo sodnika mu bodo sporočili tudi, ali ste sposobni opravljati delo v korist skupnosti. Sodnik vam lahko nato namesto zaporne kazni odredi do 240 ur neplačanega dela.

Kakšno vlogo ima med glavno obravnavo žrtev kaznivega dejanja?

Žrtev kaznivega dejanja ima med glavno obravnavo vlogo priče tožilstva. Predstavila bo dokaze o tem, kaj je videla v zvezi z obtožbo.

Če ste obsojeni ali ste priznali krivdo, bo sodnik upošteval vpliv kaznivega dejanja na žrtev.

Sorodne povezave

[Podatkovna zbirka irske zakonodaje](#)

[Podatkovna zbirka irske in britanske sodne prakse](#)

Zadnja posodobitev: 18/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

4 – Moje pravice po glavni obravnavi

Ali se lahko pritožim?

Pritožite se lahko zoper vsako obsodbo ali kazen. [Postopek pritožbe](#) je odvisen od tega, katero sodišče je obravnavalo vašo zadevo. Pritožbe zoper odločitve okrajnega sodišča obravnava okrožno sodišče. Pritožbe zoper odločitve okrajnega sodišča ali [osrednjega kazenskega sodišča](#) obravnava [kazensko pritožbeno sodišče](#).

Če se želite pritožiti zoper odločitev okrajnega sodišča, morate tožilcu v 14 dneh izročiti dokument, ki se imenuje „obvestilo o pritožbi“. Prav tako morate to obvestilo in potrdilo o izročitvi v 14 dneh izročiti lokalnemu sodnemu uradniku. Če se želite pritožiti zoper odločitev okrajnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, morate v treh dneh od izreka obsodbe zaprositi sodnika prvostopenjskega sodišča za dovoljenje za pritožbo. Nato morate obvestilo o pritožbi izročiti sodnemu tajniku na kazenskem pritožbenem sodišču v sedmih dneh, če je sodnik dovoljenje zavrnil, ali v 14 dneh, če ga je odobril. Običajno bo vse to za vas opravil vaš odvetnik.

Če vlagate pritožbo zoper odločitev okrajnega sodišča, imate pravico do novega sojenja v vaši zadevi. Pravico se imate pritožiti tudi zoper kazen, ki vam je izrečena. Če vlagate pritožbo zoper odločitev okrajnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, se lahko pritožite zaradi nepravilne uporabe prava ali če menite, da je bila glavna obravnava nezadovoljiva. Lahko se pritožite tudi zoper kazen, ki vam je bila izrečena.

Kaj se bo zgodilo, če se bom pritožil?

Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča, bo izvršitev obsodbe preložena, dokler vaša pritožba ne bo obravnavana. V ta namen boste morali skleniti pisno zavezo, imenovano kavcija, ki lahko zahteva plačilo določenega zneska. Če se zoper odločitev okrajnega sodišča pritožite iz zaporu, imate pravico do izpusta, potem ko ste izročili obvestilo o pritožbi in položili kavcijo. Če ste v zaporu in se želite pritožiti, vam bodo pristojni v zaporu zagotovili ustrezne obrazce.

Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča, lahko do obravnave pritožbe mine več mesecev. Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, lahko do obravnave pritožbe mine še veliko več časa.

Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča, imate pravico predložiti nove dokaze in drugačne pravne utemeljitve za pritožbo. Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, običajno ne smete predložiti novih dokazov, razen v izjemnih okoliščinah.

Kaj se bo dogajalo med obravnavo pritožbe?

Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča, imate pravico do novega sojenja v vaši zadevi. Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, lahko vi ali vaš odvetnik sodišču pojasnite, zakaj menite, da je treba spremeniti vašo obsodbo ali da je vaša kazen načeloma neustrezna.

Kaj se bo zgodilo, če bo pritožbi ugodeno/ji ne bo ugodeno?

Če je pritožbi ugodeno, je zadeva končana in v zvezi z njo nimate več nobenih obveznosti. Če pritožbi ni ugodeno, pritožbeno sodišče potrdi obsodbo, ki vam je bila izrečena. Če pritožbeno sodišče meni, da je kazen načeloma neustrezna, lahko prvotno kazen poveča ali zmanjša.

Ko je obravnava vaše pritožbe končana, nimate več pravice do pritožbe. Vendar vam lahko kazensko pritožbeno sodišče dovoli, da se pritožite pri vrhovnem sodišču, če gre za pravno vprašanje izjemnega javnega pomena.

Ne obstajajo splošne določbe, v skladu s katerimi bi bili upravičeni do odškodnine, če je vaši pritožbi ugodeno. Če se zoper obsodbo pritožite pri kazenskem pritožbenem sodišču, ste lahko upravičeni do odškodnine, če ste bili žrtev sodne napake. To se zgodi, kadar kazensko pritožbeno sodišče spremeni obsodbo in dokaže, da nova dejstva kažejo, da je prišlo do sodne napake. To se zgodi zelo redko. Če kazensko pritožbeno sodišče potrdi sodno napako, lahko za odškodnino zaprosite [ministra za pravosodje](#).

Obsodba se vpiše v vašo kazensko evidenco, ko vas sodnik spozna za krivega storitve kaznivega dejanja.

Obsodba je pravnomočna, ko ste spoznani za krivega ali ko priznate krivdo. Vendar pa se imate še vedno pravico pritožiti. Če je vaši pritožbi ugodeno, se iz vaše kazenske evidence izbrišejo vse obsodbe.

Sem državljan druge države članice. Sem lahko po koncu sojenja vmjen v domovino?

Če ste obsojeni kaznivega dejanja, vas sodišče ne more vrniti v domovino, vendar pa lahko ministru za pravosodje priporoči vašo deportacijo. Prav tako lahko odloži izvršitev kazni ali dela kazni, če zapustite državo. To ne pomeni, da boste deportirani, vendar boste zaprti, če ne boste zapustili države. Če ste v zaporu, lahko zaprosite ministra za pravosodje, naj vas premesti iz Irske, da lahko preostanek zaporne kazni odslužite v drugi državi članici.

Če bom obsojen, ali se mi lahko znova sodi za isto kaznivo dejanje?

Če ste obsojeni, se vam ne more znova soditi za isto kaznivo dejanje. Če ste obsojeni v drugi državi članici, se vam na Irskem ne more znova soditi za isto kaznivo dejanje.

Informacije o obtožbah/obsodbi

V vašo kazensko evidenco bodo vpisane vse obsodbe, ki so vam izrečene. Če ste odrasla oseba, bo irska nacionalna policija (Gardaí) vodila trajno evidenco o teh informacijah. Policija lahko hrani tudi druge informacije o vas. Pravico imate do popravka ali izbrisa netočnih osebnih podatkov o vas. Za te podatke lahko zaprosite [osrednjo policijsko enoto za preverjanje](#). Če vam policija ne dovoli dostopa do teh informacij ali noče popraviti netočnih podatkov, se imate pravico pritožiti [pooblaščenca za varstvo podatkov](#).

Sorodne povezave

[Irska sodišča](#)

[Oglasna deska za državljane](#)

[Pooblaščenec za varstvo podatkov](#)

Zadnja posodobitev: 18/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

5 – Prekrški v cestnem prometu in drugi prekrški

Kako so obravnavani prekrški v cestnem prometu?

Za prekrške, kot so prehitra vožnja, uporaba mobilnega telefona med vožnjo ali nepravilno parkiranje, se običajno izda „plačilni nalog“, v katerem je določen rok za plačilo globe po pošti. Zadeva bo predana sodišču le, če globe ne boste plačali. Včasih se vam plačilni nalog vroči na kraju prekrška, včasih pa pošlje na vaš naslov.

Nekateri plačilni nalogi pa vključujejo tudi „kazenske točke“, ki se vpišejo v vaše voziško dovoljenje. Če v treh letih dobite skupaj dvanajst kazenskih točk, vam bo izrečena prepoved vožnje na Irskem. Če boste plačali plačilni nalog, boste dobili manj točk, kot če bi bila zadeva predana sodišču in bi bili obsojeni. Evropska unija trenutno izvaja projekt uskladitve evidenc voziških dovoljenj vseh držav članic.

Prekrške v cestnem prometu skoraj vedno obravnava policija. Zavedati se morate, da morajo imeti vozniki na Irskem voziško dovoljenje pri sebi in ga na zahtevo izročiti policiji.

Če živite na Irskem in ste državljan druge države članice, boste v postopku obravnavani enako kot irski državljani.

Če bo vaša zadeva predana sodišču, jo bo obravnavalo lokalno okrajno sodišče (najnižje sodišče), odločal pa bo sodnik brez porote. Če niste zadovoljni z odločitvijo, se lahko zoper obsodbo ali kazen pritožite pri višjem sodišču (glej [informativni list 4](#)).

Bodo podatki o teh prekrških vpisani v moji kazenski evidenci?

Vse obsodbe zaradi prekrškov v cestnem prometu so vpisane v računalniški evidenci policije. Manjši prekrški, kot je prehitra vožnja, se običajno ne obravnavajo kot kazenske obsodbe. Če pa je proti vam vložena hujša obtožba, kot je obtožba zaradi nevarne vožnje, vožnje pod vplivom alkohola ali vožnje brez zavarovanja, bo obsodba vpisana v vašo kazensko evidenco. Taka kazniva dejanja bodo obravnavana v skladu s postopkom, opisanim v [informativnem listu 4](#). Če ste obtoženi takega kaznivega dejanja, morate takoj poiskati pravno svetovanje.

Kako so obravnavani drugi prekrški?

Najpogostejša prekrška sta prehitra vožnja in uporaba mobilnega telefona med vožnjo. Različni drugi prekrški, kot je vožnja po avtobusnem pasu, se lahko kaznujejo s „[plačilnim nalogom](#)“, ne pa tudi s kazenskimi točkami. Vožnja brez razumne obzirnosti do drugih uporabnikov cest, ki vključuje malomarno vožnjo, se kaznuje z globo in kazenskimi točkami.

Na sodišče boste morali le, če ne boste plačali plačilnega naloga. Tudi ti prekrški bodo obravnavani na okrajnem sodišču. Prav tako se lahko vedno pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča.

Zadnja posodobitev: 18/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Grčija

V teh informativnih pregledih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je oseba osumljena ali obtožena kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Kratek opis kazenskega postopka

Predobravnavna/začetek kazenskega postopka

Ta del postopka se začne, ko je tožilec obveščen, da je bilo verjetno storjeno kaznivo dejanje. Nadaljuje se s sprožitvijo kazenskega postopka in konča bodisi s tem, da mora obtožena oseba pred sodišče, bodisi z umikom vseh obtožb.

Cilj te faze je čim najbolj razjasniti zadevo, da se ugotovi, ali obstajajo jasni znaki, da je obdolženec storil kaznivo dejanje, na podlagi katerih ga je mogoče predati pristojnemu sodišču.

Sodna obravnava

V tej fazi se zadeva obravnava tako dolgo, dokler se ne sprejme in izda sodba.

Pravna sredstva

To se nanaša na zagotovljena pravna sredstva, ki osebi omogočajo izpodbijanje odločbe kazenskega sodišča.

Taka sredstva so:

pritožba za spremembo ali razveljavitev odločbe, ki se izpodbija iz dejanskih ali pravnih razlogov, novo sojenje v zadevi ter delna ali popolna razveljavitev odločbe, ki se izpodbija iz pravnih razlogov.

Podrobnejše informacije o vseh teh fazah postopka in o vaših pravicah so na voljo v naslednjih informativnih pregledih. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj splošni napotki.

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Vloga Evropske komisije

Evropska komisija ne sodeluje v postopkih kazenskega pregona, sprejetih v različnih državah članicah, in vam ne more pomagati, če želite vložiti pritožbo. V teh informativnih pregledih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[Moje pravice med preiskavo](#)

[Moje pravice med sojenjem](#)

[Moje pravice po sojenju](#)

Zadnja posodobitev: 29/02/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 - Moje pravice med preiskavo

A. Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?

Ne. Vse osebe v Grčiji uživajo polno zaščito svojega življenja, časti in svobode brez diskriminacije na podlagi državljanstva, rase, jezika in verskega ali političnega prepričanja.

B. Katere so faze preiskave?

i. Zbiranje dokazov/pooblastila preiskovalcev

Namen predhodne preiskave je zbrati potrebne dokaze za odločanje o tem, ali bi bilo treba začeti kazenski postopek.

ii. Policijsko pridržanje

Vsakogar, ki je bil prijeto, ker je bil zaloten pri storitvi kaznivega dejanja ali na podlagi sodnega naloga, je treba najpozneje v 24 urah po njegovem prijemu privedi pred pristojnega preiskovalnega sodnika. Če je bilo prijeto izvršeno v kraju zunaj kraja sedeža preiskovalnega sodnika, je treba osebo privedi pred sodišče v času, nujno potrebnem za njihovo privedbo. Preiskovalni sodnik mora prijeto osebo v treh dneh po privedbi pred sodišče bodisi izpustiti na prostost bodisi izdati nalog za odvzem prostosti. Navedeno obdobje se lahko podaljša za dva dni na zahtevo osebe, privedene pred sodišče.

iii. Zasiłanje

Namen formalne preiskave je zbrati potrebne dokaze za ugotovitev, da je bilo kaznivo dejanje storjeno, in za odločanje o tem, ali je treba osebi zaradi storitve navedenega kaznivega dejanja soditi.

iv. Pripor

Začasno pridržanje je dopustno le, če se obtoženec preganja zaradi kaznivega dejanja in v državi nima znanega stalnega prebivališča, ali se je pripravjal na pobeg, ali je bil prej ubežnik ali na begu, ali je bil spoznan za krivega pobega iz pripora ali kršitve omejitev glede prebivanja in je glede na take okoliščine jasno, da namerava pobegniti, ali pa se na podlagi njegovih prejšnjih pravnomočnih obsodb zaradi storitve podobnih kaznivih dejanj utemeljeno šteje, da bo, če bo izpuščen na prostost, zelo verjetno storil nadaljnja kazniva dejanja. Če se kaznivo dejanje, storitve katerega je oseba obtožena, zakonito kaznuje s

kaznijo dosmrtnega zapora ali začasno zaporno kaznijo do 15 let, ali če je bilo kaznivo dejanje storjeno večkrat ali v okviru hudodelske združbe ali teroristične organizacije, ali če obstaja veliko število oškodovancev, se lahko začasno pridržanje odredi tudi, če se glede na posebne značilnosti kaznivega dejanja za zadevno osebo utemeljeno šteje, da bo, če bo izpuščena na prostost, zelo verjetno storila nadaljnja kazniva dejanja. Pravna kvalifikacija kaznivega dejanja sama po sebi ne zadostuje za odreditev začasnega pridržanja.

C. Kakšne so moje pravice med preiskavo?

i. Katere pravice imam v zvezi s tolmačenjem in prevajanjem?

Osumljene ali obtožene osebe, ki ne govorijo grščine ali je ne razumejo dovolj dobro, imajo pravico do tolmačenja in pisnega prevajanja vseh bistvenih procesnih pisanih.

ii. Kakšne so moje pravice do obveščeniosti in dostopa do spisa?

Takoj ko je obtožena oseba s sodnim pozivom vabljen na sodno obravnavo, da bi se zagovarjala, jo mora preiskovalni sodnik obvestiti o vsebini obtožnice in dokumentov o preiskavi. Obtožena oseba ali njen zagovornik ima pravico vpogledati tudi v obtožnico in dokumente o preiskavi. Obtoženi osebi se lahko na njeno pisno zahtevo in na njene stroške zagotovijo kopije obtožnice in dokumentov o preiskavi.

iii. Kakšne so moje pravice v zvezi z dostopom do odvetnika in do obveščeniosti tretje osebe o mojem položaju?

Obtožene osebe imajo pravico biti zastopane po zagovorniku, tudi v navzkrižnem zaslišanju s pričami ali drugimi obtoženimi osebami. Nikakor se obtoženi osebi ne sme prepovedati komuniciranje z njenim zagovornikom. Tako komuniciranje je strogo zaupno.

iv. Ali sem upravičen/-a do brezplačne pravne pomoči?

Osumljene ali obtožene osebe so v skladu z ustreznimi pravnimi določbami upravičene do brezplačne pravne pomoči, vključno s pravnim svetovanjem in pomočjo ter tudi z zastopanjem pred sodiščem.

v. Kaj morate vedeti:

a. Domneva nedolžnosti

V skladu z zakonom se domneva, da so osumljene in obtožene osebe nedolžne, dokler ni dokazana njihova krivda.

b. Pravica do molka in pravica posameznika, da ne izpove zoper sebe

Osumljene ali obtožene osebe imajo pravico do molka in da ne izpovedo zoper sebe. Uveljavljanja navedene pravice ni mogoče uporabiti proti zadevni osumljeni ali obtoženi osebi.

c. Dokazno breme

Obtoženim osebam ni treba predložiti dokaza o dejstvih, na katere se sklicujejo v svojo obrambo. Sodniki in tožilci morajo natančno proučiti vsa dejstva ali dokaze, na katere se obtožena oseba sklicuje, če je to koristno za odkrivanje resnice. Vsak dvom o krivdi se razlaga v korist osumljene ali obtožene osebe.

vi. kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za otroke?

Mladoletna oseba, ki je bila žrtev nekaterih kaznivih dejanj zoper njeno osebno ali spolno svobodo, ima pravico biti navzoča pri vseh preiskovalnih dejanjih in dostopati do vsega gradiva v spisu, tudi če se ne udeleži obravnave v podporo obtožbi.

vii. kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za ranljive osumljene osebe?

Ranjive osebe so seznanjene s svojimi pravicami ob ustreznem upoštevanju njihovih posebnih potreb. Vedno so seznanjene s posledicami odpovedi takim pravicam.

D. Kakšni so zakonski roki med preiskavo?

Noči so v obdobju od 1. oktobra do 31. marca opredeljene kot del dneva od 20. ure do 6. ure, v obdobju od 1. aprila do 30. septembra pa kot del dneva od 21. ure do 5. ure.

E. Kakšni so postopki pred sojenjem, vključno z nadomestnimi rešitvami za pripor in možnostmi za premestitev v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Odredi se lahko hišni pripor z elektronskim nadzorom. To vključuje prepoved obtoženi osebi, da zapusti določeno stavbo ali sklop stavb, kot so navedene v sklepu preiskovalnega sodnika in kjer ima dokazano začasno ali stalno prebivališče.

Zadnja posodobitev: 29/02/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 - Moje pravice med sojenjem

A. Kje bo potekalo sojenje?

Sojenje bo potekalo v prostorih krajevno pristojnega sodišča. Kraj sojenja se lahko v primeru resne grožnje javnemu redu spremeni.

B. Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščeniosti v tem primeru?

Predmet obtožbe se ne sme spremeniti. Obtožena oseba ali njen zagovornik ima pravico vpogledati v obtožnico in dokumente o preiskavi.

C. Kakšne so moje pravice v zvezi z navzočnostjo na obravnavi?

i. Ali je navzočnost na sodišču obvezna? Ali je odsotnost v sodnem postopku dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

Obtožena oseba mora biti osebno navzoča na obravnavi ter lahko imenuje tudi odvetnika, ki jo bo zastopal v prekrškovnih in kazenskih postopkih.

ii. Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevedenih dokumentov?

Če osumljena oseba, obtožena oseba ali priča ne govori grščine ali je ne razume dovolj dobro, da bi lahko bila zaslišana, je treba v vsaki fazi kazenskega postopka brez odlašanja zagotoviti tolmačenje. Tolmačenje je po potrebi na voljo za komunikacijo med obtoženimi osebami in njihovimi zagovorniki v vseh fazah kazenskega postopka.

(iii) Ali imam pravico do odvetnika?

V primeru kaznivih dejanj mora predsednik sodišča imenovati zagovornika za tiste obtožene osebe, ki nimajo zagovornika. Sodnik za mladoletnike mora ravnati enako v primerih, v katerih je mladoletnik obtožen storitve dejanja, ki bi se, če bi bil polnoleten, štelo za kaznivo dejanje. Obtožene osebe ne smejo zavrniti zastopanja po zagovorniku, ki ga imenuje predsednik sodišča. V primerih, v katerih je bil imenovan več kot en zagovornik, pa lahko vložijo utemeljen predlog, s katerim sodišče prosijo, da razveljavi imenovanje le enega zagovornika, medtem ko ga bodo ostali še naprej zastopali.

(iv) Katere postopkovne pravice moram poznati (npr. navzočnost osumlencev pred sodiščem)?

V primerih, ko odsotna priča ne more nastopiti na sodišču, se na sodišču prebere njeno pričanje pod prisego v fazi predhodne obravnave, če je obtožena oseba ali njen zagovornik, ki jo zastopa, dal svoje izrecno soglasje za to v izjavi, ki se vnese v zapisnik.

D. Možne kazni

Zaporna kazen je začasna. Če je izrecno določena z zakonom, pa je izjemoma dosmrtna. Začasna zaporna kazen ni daljša od petnajstih let ali krajša od petih let. Pripor ni daljši od petih let ali krajši od desetih dni. Če ni določeno drugače, delo v splošno korist ni daljše od 720 ur ali krajše od 100 ur. Denarne kazni ne smejo biti višje od: (a) 90 dnevni zneskov, če je denarna kazen edina glavna kazen ali pa se naloži v povezavi s kaznijo dela v splošno korist; (b) 180 dnevni zneskov, če je denarna kazen naložena v povezavi s kaznijo odvzema prostosti, in (c) 360 dnevni zneskov, če je denarna kazen naložena

kumulativno s kaznijo odvzema prostosti. Če posebne določbe ne določajo drugače, posamezni dnevni znesek ne sme znašati manj kot 1 EUR ali več kot 100 EUR.

Zadnja posodobitev: 29/02/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 - Moje pravice po sojenju

A. Ali se lahko pritožim na odločbo sodišča?

Da, če je enočlanski senat sodišča za prekrške izrekel kazen zapora več kot dveh mesecev ali če je tričlanski senat sodišča za prekrške izrekel kazen zapora več kot štirih mesecev ali če je mešano porotno sodišče izreklo vsaj dvoletno kazen zapora ali če je enočlanski ali tričlanski senat sodišča za mladoletnike odredil zaprtje v posebnem zavodu za pridržanje mladoletnikov ali poboljševalne ali terapevtske ukrepe.

B. Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

V 15 dneh lahko vložite zahtevo za razveljavitev postopka, če obtožena oseba, obsojena s pravnomočno sodbo, zaradi višje sile ali iz drugih nespremenljivih razlogov sodišča nikakor ni mogla pravočasno obvestiti o nepremostljivi oviri za svojo udeležbo na sojenju in ni mogla vložiti zahteve, da se obravnava prestavi. Vložite lahko tudi zahtevo za razveljavitev sodbe, če ni bilo znano, kje se je obtožena oseba nahajala v času njene obsodbe, vendar je bilo znano, kdaj ji je bil vročen sodni poziv.

C. Kakšne so posledice v primeru obsodbe?

i. Kazenska evidenca

Vse pravnomočne obsodbe so vpisane v kazenski evidenci. Vse obsodbe so vpisane na kopiji, ki je na voljo za sodno uporabo, nasprotno pa kazni zapora do šestih mesecev niso zabeležene na kopiji, ki je na voljo za splošno uporabo, po treh letih, obsodbe do petih let niso zabeležene po osmih letih in obsodbe več kot pet let niso zabeležene po 20 letih. Ko oseba dopolni 80 let ali pet let po izteku obdobja pogojne kazni, se evidenca uniči.

ii. Izvršitev kazni, premestitev zapornikov, pogojna kazen in alternativne sankcije

Če je oseba obsojena na kazen zapora, krajšo od treh let, sodišče odredi, da se izvršitev kazni odloži za obdobje enega do treh let, razen če iz posebej navedenih razlogov meni, da je kazen zapora nujna za preprečitev, da bi obsojena oseba storila nova kazniva dejanja. Grčija lahko prizna in izvrši sodbe, izdane v drugi državi članici Evropske unije, ter naloži kazen odvzema prostosti ali izda sklep o pridržanju, lahko pa tudi zahteva, da druga država članica Evropske unije prizna in izvrši ustrezno sodbo grškega nacionalnega sodišča. Obsojena oseba mora biti v državi izdajateljici ali državi izvršiteljici. Preveriti je treba dvojno kaznivost, z izjemo nekaterih hudih kaznivih dejanj, ki se v državi izdajateljici kaznujejo s kaznijo odvzema prostosti največ treh let.

Zadnja posodobitev: 29/02/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Španija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Španska ustava priznava dostojanstvo ljudi, njihove nedotakljive pravice, svoboden razvoj osebnosti ter spoštovanje zakona in pravic drugih.

V ustavi so določene temeljne pravice in svoboščine ljudi, ki so skladne s [Splošno deklaracijo o človekovih pravicah](#) ter mednarodnimi pogodbami in sporazumi o človekovih pravicah, ki jih je ratificirala Španija.

Splošne temeljne pravice v španski ustavi so podrobneje določene v nacionalni zakonodaji.

Pravice stranke v preiskavi/obtoženca v kazenskem postopku so posebej določene v španskem zakoniku o kazenskem postopku (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*), ki:

uporablja izraz „stranka v preiskavi“ (*investigado*) za osebo, ki je predmet preiskave zaradi svoje povezave s kaznivim dejanjem;

uporablja izraz „obtoženec“ (*encausado*) na splošno za osebo, ki jo pravosodni organ po končani preiskavi uradno obtoži sodelovanja pri storitvi določenega kaznivega dejanja;

še naprej uporablja španska izraza „*acusado*“ (običajno oseba, proti kateri je bila vložena obtožnica v ustnem postopku) in „*procesado*“ (običajno oseba, proti kateri je bila vložena obtožnica v določeni vrsti kazenskega postopka), ki ju je mogoče prevesti v slovenščino kot „obtoženec“ in v ustreznih fazah postopka zamenjati s španskim izrazom „*encausado*“.

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko podrobne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Začetek

Postopek se lahko začne:

z vložitvijo prijave pri pristojnem organu (policiji, državnem tožilstvu ali dežurnem sodišču);

s prijavo, ki jo vloži katera koli oseba, ne glede na to, ali je žrtev kaznivega dejanja;

s policijskim zapisnikom;

začne ga lahko preiskovalni sodnik po uradni dolžnosti.

Faza preiskave

Po začetku kazenskega postopka se začne faza sodne preiskave, ki poteka pred sojenjem. V tej fazi se izvedejo dejanja za pripravo sojenja, preiskovanje in zbiranje dokazov o storitvi katerega koli kaznivega dejanja, ki je bilo morda storjeno z vsemi okoliščinami, ki lahko vplivajo na njegovo klasifikacijo, ter krivdi storilcev, pri čemer se zavarujejo osebe in njihove denarne obveznosti.

Konec preiskave

Zaključek preiskave, ki poteka pred sojenjem, lahko privede do:

opustitve postopka, če ni dokazov o kaznivem dejanju ali če storilec ni znan;

nadaljevanja postopka s tako imenovano „vmesno fazo“, katere namen je ugotoviti, ali je preiskava končana in ali je primerno vložiti obtožnico;

poziva strankam na obravnavo po vložitvi, kjer je ustrezno, obtožnice in izjave za obrambo pred obtožbo.

Sojenje

Sojenje, ki je javno (z nekaterimi izjemami), poteka pred sodnikom ali sodiščem, ki ni sodišče, ki je opravilo preiskavo, in se konča s sodbo, ki je lahko: obsodilna;

oprostilna.

V obeh primerih lahko katera koli stranka vloži pritožbo zoper sodbo pri višjem sodišču.

Informativni pregledi

Podrobnosti o teh fazah kazenskega postopka in vaših pravicah so na voljo v informativnih pregledih. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih pregledih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1 - Moje pravice med preiskavo](#)

[2 - Moje pravice med sojenjem](#)

[3 - Moje pravice po sojenju](#)

Zadnja posodobitev: 17/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 - Moje pravice med preiskavo

Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?

V splošnem dejstvo, da ima stranka v preiskavi status tujega državljana, ne vpliva na kazensko preiskavo. Tuji državljani imajo v preiskavi enake pravice kot španski državljani, odobrene pa so jim tudi določene posebne pravice, kot je pravica do brezplačne pomoči tolmača, kadar tuji državljani ne razumejo ali ne govorijo španščine ali uradnega jezika, v katerem poteka postopek. Kadar so tuji državljani v okviru kazenske preiskave pridržani, imajo pravico, da se o njihovem odvzemu prostosti in kraju pridržanja kadar koli obvesti konzularno predstavništvo njihove države. Prav tako imajo pravico, da jih obiščejo konzularni organi njihove države in da z njimi komunicirajo in si dopisujejo.

Status tujega državljana stranke v preiskavi se lahko upošteva pri odločanju o njenem položaju (pripor) med kazenskim postopkom in sprejemanju drugih ukrepov, ki manj omejujejo pravice, na primer odvzem potnega lista ali prepoved zapustitve nacionalnega ozemlja.

Katere so faze preiskave?

Cilj kazenske preiskave je zbrati dokaze v zvezi z morebitno storitvijo kaznivega dejanja in identificirati domnevne storilce navedenega kaznivega dejanja.

Pri tem poznamo dve fazi:

Policija: policija preiskuje znana dejstva, ki lahko predstavljajo kaznivo dejanje. V ta namen stopi v stik z vsemi posamezniki, ki bi lahko kakor koli sodelovali pri dogodkih, išče materialne dokaze, priče itd.

Sodstvo (predobrnava): če policija odkrije znake kaznivega dejanja in identificira domnevno odgovorne stranke, pošlje poročilo kriminalistične policije preiskovalnemu sodniku, ki sproži ustrezen kazenski postopek in po potrebi sprejme primerne ukrepe (zaslišanje strank v preiskavi in prič, pridobivanje dokumentov, pomembnih za zadevo, vnašanje v sistem in iskanje, analiza vsebine itd.).

Če ni najdenih dokazov o storitvi kaznivega dejanja ali je storilec neznan, se primer opusti in zaključi.

Če so dokazi o storitvi kaznivega dejanja najdeni, se postopek nadaljuje z vmesno fazo, katere namen je določiti, ali je preiskava končana in ali je primerno vložiti obtožnico.

Po predložitvi ustreznega obtožnega akta in odgovora na tožbo, če je primerno, so stranke povabljene na sojenje.

Špansko tožilstvo (*Ministerio Fiscal*) mora biti obveščeno o poteku kazenske preiskave in lahko zahteva, da preiskovalni sodnik (*Juez de Instrucción*) izvede kakršno koli preiskovalno dejanje, ki se mu zdi pomembno. Če meni, da ni zadostnih dokazov o storitvi kaznivega dejanja ali njegovih storilcih, lahko zahteva, da se zadeva opusti. Če pa meni, da obstajajo zadostni dokazi, ki bremenijo osebo za kaznivo dejanje, bo po zaključku preiskave vložil ustrezni obtožni akt.

Zbiranje dokazov/Pooblastila preiskovalcev

Kriminalistična policija (*Policia Judicial*) je odgovorna za izvajanje preiskovalnih postopkov, s katerimi ugotovi, ali je prišlo do kršitve prava, zbira ustrezne dokaze in identificira storilce kaznivega dejanja. To se izvaja pod nadzorom sodnika, pristojnega za predhodno preiskavo, ki mora v vseh primerih odobriti vsak preiskovalni postopek, ki predstavlja kršitev temeljnih pravic (vstop v hišo in njena preiskava, prestrezanje komunikacij itd.). Špansko tožilstvo (*Ministerio Fiscal*) mora biti obveščeno o poteku kazenske preiskave in lahko zahteva, da preiskovalni sodnik izvede kakršno koli preiskovalno dejanje, ki se mu zdi pomembno.

Policijsko pridržanje

Praviloma pridržanje ne sme trajati dlje, kot je to nujno potrebno za izvedbo preiskave, v okviru katere se pojasnjujejo dejstva, v nobenem primeru pa dlje kot 72 ur, kar je najdaljši dovoljeni čas, po preteku katerega je treba pridržano osebo izpustiti ali jo izročiti pravosodnemu organu.

Pridržanje lahko odredi policija, in sicer v primerih, ki jih določa zakon. Odredi ga lahko tudi špansko tožilstvo ali neposredno preiskovalni sodnik. V izjemnih primerih lahko pridržanje izvedejo fizične osebe, ki pa morajo pridržano osebo nemudoma predati pravosodnemu organu.

Pridržanje mora potekati tako, da v najmanjši možni meri povzroči škodo osebnosti, ugledu in sredstvom pridržane osebe. Tisti, ki odredijo pridržanje, in tisti, ki so odgovorni za njegovo izvršitev, morajo zagotoviti ustrezno spoštovanje ustavnih pravic pridržane osebe do časti, zasebnosti in osebne podobe.

Ko policija izvede preiskavo, s katero želi pojasniti dejstva, in v predpisanem obdobju 72 ur, bo pridržana oseba izpuščena ali predana pravosodnemu organu.

Zaslišanje

Stranka v preiskavi bo obveščena o svojih pravicah in pozvana, da poda izjavo v zvezi z dejstvi preiskave. Stranka v preiskavi lahko molči in ne poda izjave, če tako želi, ali se odloči, da ne bo odgovarjala na zastavljena vprašanja, ali se lahko izreče, da bo izjavo podala samo pred sodnikom.

Stranka v preiskavi si lahko sama izbere odvetnika; če tega ne stori, ji bo dodeljen odvetnik po uradni dolžnosti. Stranka ima tudi pravico, da se na samem sestane s svojim odvetnikom, preden poda izjavo.

Če je stranka v preiskavi tuj državljan in ne razume ali govori španščine ali uradnega jezika, v katerem poteka postopek, je gluha ali ima okvaro sluha, ali ima jezikovne težave, ima pravico do brezplačne pomoči tolmača.

Stranka v preiskavi ima pravico, da ne poda izjave zoper sebe.

Stranka v preiskavi lahko že na samem začetku izjavi, da je kriva vseh ali določenih kaznivih dejanj, katerih je obtožena. To ne bo zaustavilo izvajanja preiskave ali preprečilo sojenja. Lahko pa bo prišlo do sojenja po hitrem postopku, kar je sicer odvisno od vrste kazni in kaznivega dejanja. V teh primerih lahko odvetnik, ki zastopa stranko v preiskavi, doseže dogovor s španskim tožilstvom, da se izda obsodba, vendar z omilitvijo kazni.

Pripor

Pripor se lahko odredi le, če preiskovalni sodnik meni, da je to primerno, na podlagi zahteve španskega tožilstva in/ali katerih koli članov tožilstva.

V vsakem primeru morajo biti za to izpolnjene pravne zahteve, namen ukrepa pa mora biti doseganje zakonitega cilja (zaščita žrtve in/ali nevtralizacija nevarnosti pobega, tveganja ponovne storitve kaznivega dejanja, uničenja oziroma prikrivanja dokazov).

Kakšne so moje pravice med preiskavo?

Vsaka oseba, ki je obtožena kaznivega dejanja, lahko uveljavlja svojo pravico do obrambe, ki bo v postopku na voljo takoj, ko bo stranka obveščena o njenem obstoju. V ta namen bodo zagotovljene informacije v razumljivem in dostopnem jeziku glede naslednjih pravic:

- pravice do obveščeniosti o dejanjih, katerih je obtožena, in vseh pomembnih spremembah v zadevi preiskave in obtožnice;
- pravice do pravočasne preučitve postopka, da se zaščiti pravica do obrambe, v vsakem primeru pa preden je podana izjava;
- pravice do sodelovanja v kazenskem postopku, da lahko uveljavi pravico do obrambe, skladno z zakonom;
- pravice do proste izbire odvetnika (razen v primerih, ki jih navaja špansko kazensko procesno pravo);
- pravice zahtevati brezplačno pomoč, potreben postopek in pogoji za pridobitev navedene pomoči;
- pravice do brezplačnega prevoda in tolmačenja v skladu s španskim kazenskim procesnim pravom;
- pravice stranke, da molči in ne poda izjave, če tega ne želi, in da ne odgovarja na zastavljena vprašanja;
- pravice, da ne poda izjave zoper sebe in se ne izpove zoper sebe.

Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevajalca?

Vsaka oseba v preiskavi bo nemudoma pisno ter na razumljiv in dostopen način in v jeziku, ki ga razume, obveščena o dejanjih, katerih je obtožena, ter o pravicah, zlasti pravici do brezplačne pomoči tolmača v primeru tujega državljanca, ki ne razume ali govori španščine ali uradnega jezika, v katerem postopek poteka, ali v primeru gluhih oseb ali oseb z okvaro sluha ter drugih oseb z jezikovnimi težavami.

Med fazo preiskave se ta pravica kaže v obliki pravice do pomoči s strani tolmača, ki skozi celotni postopek preiskave, v katerem je njegova prisotnost potrebna, vključno z zaslišanjem s strani policije ali španskega tožilstva in vsemi sodnimi obravnavami, uporablja jezik, ki ga oseba v preiskavi razume, ter v obliki pravice do uporabe tolmača v pogovorih z odvetnikom, ki so neposredno povezani s poznejšim zaslišanjem ali podajanjem izjave ali so nujni za vložitev pritožbe ali za druge vloge v postopku.

Kakšne so moje pravice do obveščeniosti in dostopa do spisa?

V splošnem imate pravico do obveščeniosti o dejanjih, katerih ste obtoženi, in vseh pomembnih spremembah v zadevi preiskave in obtožnice. Prav tako imate pravico do pravočasne preučitve postopka, da se zaščiti pravica do obrambe, v vsakem primeru pa preden je podana izjava, pri čemer veljajo zakonite izjeme.

Če ste bili pridržani, boste obveščeni tudi o razlogih za vaše pridržanje in vaših pravicah (posebej pravici dostopa do delov postopka, ki so bistveni za izpodbijanje zakonitosti pridržanja ali odvzema prostosti).

Kakšne so moje pravice v zvezi z dostopom do odvetnika in do obveščeniosti tretje osebe o mojem položaju?

Pravico imate do lastne izbire odvetnika (z upoštevanjem izjem iz španskega kazenskega procesnega prava) in do pomoči tega odvetnika brez nepotrebne odlašanja. Pravica do obrambe zajema pravno pomoč odvetnika, ki ga lahko izberete sami, oziroma, če tega ne storite, odvetnika, dodeljenega po uradni dolžnosti, s katerim se lahko srečate in pogovorite na samem, tudi preden podate izjavo policiji, španskemu tožilstvu ali pravosodnemu organu (ob upoštevanju izjem, določenih z zakonom), in ki bo prisoten ob vseh vaših izjavah, morebitnem priznanju, soočenju s pričami in rekonstrukciji dogodkov.

Kadar ste pridržani, imate pravico, da se o vašem odvzemu prostosti in kraju, kjer ste pridržani, kadar koli brez nepotrebne odlašanja obvesti vaš družinski član ali druga oseba, ki jo določite. Tuji državljani imajo pravico, da se o zgoraj navedenih okoliščinah obvesti konzularno predstavništvo njihove države. Prav tako imate pravico, da brez nepotrebne odlašanja po telefonu komunicirate s tretjo osebo po izbiri; tuji državljani imajo pravico, da jih obiščejo konzularni organi njihove države in da z njimi komunicirajo in si dopisujejo.

Ali sem upravičen/-a do brezplačne pravne pomoči?

Do brezplačne pravne pomoči ste upravičeni, če ste španski državljan ali tuj državljan, ki zakonito prebiva v Španiji, in dokažete, da nimate zadostnih sredstev za tožbo, in sicer pod zakonsko določenimi pogoji.

Pravica do brezplačne pravne pomoči vključuje oprostitve plačila pravnih zastopnikov in odvetnikov, kadar je njihovo posredovanje obvezno z zakonom in kadar sodnik ali sodišče izrecno zahteva njegovo prisotnost, da zagotovi enako obravnavo strank v postopku, tudi če to ni obvezno. Pomoč odvetnika je dodeljena pridržani osebi ali zaporniku, ki sam ni imenoval odvetnika, za vsako ukrepanje policije, ki ni rezultat sodnega postopka v teku, ali ko se prvič pojavi pred sodnim organom, tudi če je bil priveden s sodno pomočjo. Brezplačna pravna pomoč v primeru žrtve nasilja na podlagi spola, terorizma in trgovine z ljudmi, mladoletnikov ali oseb z motnjo v duševnem razvoju ali duševno boleznijo vključuje takojšnje brezplačno svetovanje in vodenje že pred vložitvijo pritožbe.

v. Kaj morate vedeti:

Domneva nedolžnosti

Domneva nedolžnosti je pravica vsake stranke v postopku ali obtoženca v kazenskem postopku, da je vse do pravnomočne obsodbe obravnavan kot nedolžen.

Domneva nedolžnosti ima dva vidika: pravilo, ki se nanaša na obravnavo, in pravilo, ki se nanaša na sodbo. Kot pravilo, ki se nanaša na obravnavo, pomeni, da se stranka v preiskavi šteje za nedolžno, razen če se s pravnomočno sodbo izkaže drugače. Kot pravilo, ki se nanaša na sodbo, velja, da domneva nedolžnosti učinkuje po oceni dokazov, saj v kazenskem postopku velja, da mora sodnik izhajati iz domneve, da je stranka v postopku nedolžna, in da v primeru, kadar tožilstvo ne dokaže obtožbe zoper stranko v postopku v celoti, njena začasna domneva nedolžnosti postane dokončna.

Pravica do molka in pravica posameznika, da ne izpove zoper sebe

Pravica stranke v preiskavi do molka in njena pravica, da ne izpove zoper sebe, sta temeljni pravici, ki jih lahko stranka izkoristi, ne da bi pri tem posledično utrpela kakršne koli negativne posledice.

Molk obtoženca ne more nadomestiti pomanjkanja zadostnih dokazov za pregon. Z drugimi besedami, tožilstvo mora ne glede na izjavo stranke dokazati obstoj dokaza o storitvi kaznivega dejanja. Kadar obstaja dokaz in če obtoženec po pregledu dokazov za pregon ne odgovori oziroma ne poda zadostnih razbremenilnih pojasnil, se lahko njegov molk šteje kot potrditev krivde. Zato je pomembno, da je obtoženec seznanjen z dokaznim gradivom za pregon, preden poda svojo izjavo.

Če dokazov za pregon obtoženca ni dovolj, njegov molk ne more nadomestiti pomanjkanja takih dokazov za pregon.

Dokazno breme

Materialno dokazno breme nosi izključno tožilstvo in ne obramba. Zaradi domneve nedolžnosti nosi dokazno breme tožilstvo, ki je izključno odgovorno za dokazovanje dejstev iz kazenske ovadbe (odgovornosti nikoli ne nosi obramba). Poleg tega mora biti dokazni postopek dovolj izčrpen, da zagotovi sodišču dokaz tako o obstoju kaznivega dejanja kot tudi kazenske odgovornosti obtoženca v tem dejanju.

Kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za otroke?

Če je oseba v preiskavi mladoletnik, bo predhodno preiskavo izvedlo špansko tožilstvo za pregon mladoletnikov (*Fiscalía de Menores*), sojenje pa špansko sodišče za mladoletnike (*Juzgado de Menores*), tj. sodišče s posebno pristojnostjo, ki jo ureja sistemski zakon 5/2000 z dne 12. januarja 2000, ki ureja kazensko odgovornost mladoletnikov. V tem zakonu je določeno, da so mladoletniki, stari od 14 do 18 let, kazensko odgovorni, vendar zanje velja posebna pravna ureditev. Zato so v primeru, kadar so pridržane mladoletne osebe, te predane oddelku tožilstva za mladoletnike (*Secciones de Menores de la Fiscalía*), o njihovem pridržanju in kraju pridržanja pa so takoj, ko je ugotovljena njihova mladoletnost, obveščeni posamezniki s starševskimi ali skrbniškimi pravicami ali njihovi dejanski skrbniki.

Če gre za mladoletnika, ki je tuj državljan, je o njegovem pridržanju obveščen konzulat njegove države.

Kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za ranljive osumljene osebe?

Zaenkrat zaščitni ukrepi za ranljive osumljene osebe niso sistematično vključeni v špansko zakonodajo; čeprav so ti že predvideni v osnutku zakonika o kazenskem postopku, ta še ni začel veljati.

Španska zakonodaja tako vključuje konkretne zaščitne ukrepe za ranljive osumljene osebe zgolj nesistematično, npr. uporabo razumljivega in dostopnega jezika v kazenskih postopkih, pravico do brezplačne pomoči tolmača v primeru gluhih oseb ali oseb z okvaro sluha ter drugih oseb z jezikovnimi težavami itd.

Kakšni so zakonski roki med preiskavo?

Sodna preiskava bo opravljena v največ 12 mesecih od začetka obravnave primera.

Če se pred koncem tega obdobja izkaže, da preiskave ne bo mogoče zaključiti, lahko sodnik po uradni dolžnosti ali na predlog stranke in po posvetovanju s strankami zaporedno podaljša obdobje za največ šest mesecev.

Podaljšanje je odrejeno s sklepom, v katerem so utemeljeno pojasnjeni vzroki, zaradi katerih preiskave ni bilo mogoče opraviti v danem času, ter posebni potrebni ukrepi in njihov pomen za preiskavo. Z utemeljenim sklepom se lahko podaljšanje tudi zavrne, kadar je to primerno.

Kakšni so postopki pred sojenjem, vključno z nadomestnimi rešitvami za pripor in možnostmi za premestitev v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Evropski nalog za nadzor omogoča osumljencu ali obtožencu, ki čaka na sojenje, da se izogne priporu z začasnim izpustom v državi prebivanja. Evropski nalog za nadzor je izdan z namenom zagotavljanja načela nediskriminacije glede na državljanstvo iz člena 18 Pogodbe o delovanju Evropske unije, saj omogoča državljanom EU, ki so osumljeni storitve kaznivega dejanja v državi članici, v kateri ne prebivajo, enako obravnavo glede na njihov osebni položaj med čakanjem na sojenje.

Zadnja posodobitev: 17/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 - Moje pravice med sojenjem

Kje bo potekalo sojenje?

Sojenje bo potekalo na pristojnem sodišču, ki se na splošno določi glede na težo kaznivega dejanja in kraj, kjer je bilo storjeno. Sojenje poteka pred sodnikom, ki ni sodnik, ki je vodil fazo preiskave, zato ima pravica do poštenega sojenja pravni učinek.

Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščeniosti v tem primeru?

Da, tožilstvo lahko po zbiranju dokazov spremeni opredelitev kaznivega dejanja, katerega ste osumljeni, če se okoliščine ne spremenijo in niso ugotovljena nova dejstva, tako da so vsi elementi novega kaznivega dejanja že vsebovani v prvotnem kaznivem dejanju. V takih primerih lahko obramba zahteva preložitve zaslišanja, da lahko pridobi nove dokaze in zagotovi ustrezno obrambo.

Kakšne so moje pravice v zvezi z navzočnostjo na obravnavi?

Pravico imate do obveščeniosti o obtožnici, obrambe in pomoči odvetnika, do tega, da ne podate izjave zoper sebe, ne izpoveste zoper sebe, ne odgovarjate na zastavljena vprašanja, in do domneve nedolžnosti. Prav tako imate tudi pravico do zadnje besede, ko je sojenje zaključeno.

Ali je navzočnost na sodišču obvezna? Ali je odsotnost v sodnem postopku dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

Po španskem pravu je navzočnost obtoženca nujna za izvedbo sojenja. To izhaja iz pravice do učinkovitega sodnega varstva (ki tako preprečuje pomanjkanje neustrezne obrambe) in pravice do sojenja z dolžnim postopanjem (vključno s pravico do zaslišanja).

Sojenja se morate udeležiti, da lahko zagovarjate svojo nedolžnost, vendar lahko sojenje poteka tudi brez vaše navzočnosti, če imate utemeljen razlog, da se kljub zakonitemu povabilu na sodišču ne pojavite, in predvidena kazen ne presega dveh let zapora ali šestih let v primeru druge oblike kaznovanja.

Utemeljen razlog za odsotnost bi bil nenadna bolezen, zaradi katere se zaslišanje preloži.

Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevedenih dokumentov?

Pravico imate do brezplačnih prevodov in tolmačenja. Če ne govorite španščine ali uradnega jezika kraja, kjer sojenje poteka, boste upravičeni do tolmača. Omogočena vam bo tudi pravica do pisnega prevoda dokumentov, ki so nujni za izvajanje pravice do obrambe.

Ali imam pravico do odvetnika?

Da, pravico imate do pomoči odvetnika, ki ga lahko prosto izberete sami, oziroma, če tega ne storite, odvetnika, dodeljenega po uradni dolžnosti, s katerim se boste lahko srečali in pogovorili na samem. Pravna pomoč ni potrebna samo v primeru manjših kršitev.

Katere postopkovne pravice moram poznati? (npr. prisotnost osumlencev pred sodiščem)

Zavedati se morate, da imate pravico uporabiti kateri koli dokaz, ki se vam zdi nujen za vašo obrambo (priče, izvedenci, priprava dokumentov, posnetkov itd.), če ga odobri sodnik ali sodišče. Upravičeni ste do javnega zaslišanja, če sodnik ali sodišče zaradi varnosti in javnega reda skladno z zakonom ne odloči drugače, da zagotovi ustrezno zaščito temeljnih pravic vpletenih strank in zlasti pravice do zasebnosti žrtev in njihovih družinskih članov. Na začetku sojenja imate tudi pravico do strinjanja z obtožnico ali deli obtožnice in lahko sklenete sporazum s tožilcem, s čimer si zmanjšate kazen.

Možne kazni

Na koncu sojenja sodnik ali sodišče izda sodbo, s katero je odločeno o vseh zadevah, ki so bile predmet sojenja, bodisi z obsodbo ali oprostitvijo obtožene osebe vseh kaznivih dejanj, obravnavanih v zadevi. Sodba je lahko podana tudi ustno v fazi sojenja in jo je treba nato pozneje izdati v pisni obliki. Če stranke po objavi sodbe izrazijo namero, da se ne bodo pritožile, sodišče razglasi sodbo za pravnomočno.

Če ste obsojeni kaznivega dejanja, lahko sodnik ali sodišče v sodbi naloži kazen, ki se nanaša na konkretno kaznivo dejanje in ne presega najstrožje kazni, ki jo je zahtevalo tožilstvo.

Zadnja posodobitev: 17/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 - Moje pravice po sojenju

Ali se lahko pritožim na odločbo sodišča?

Da, na sodbe v kazenskih zadevah se je vedno mogoče pritožiti. Pritožba zoper katero koli sodbo se lahko vložijo pri višjem sodišču, tako da se sproži pritožbeni postopek (*recurso de apelación*). Nadalje se je mogoče zoper sodbe, ki jih je izdalo navedeno višje sodišče, ki odloča o pritožbi, pritožiti pri vrhovnem sodišču (*Tribunal Supremo*), in sicer s pritožbo v zvezi s pravnim vprašanjem (*recurso de casación*) iz različnih razlogov, odvisno od prvotnega postopka, v katerem je bila sodna odločba izdana. Izjemoma se je mogoče zoper sodbe, izdane v postopkih za manjša kazniva dejanja, pritožiti le s pritožbenim postopkom [pritožba v zvezi s pravnim vprašanjem v tem primeru ni mogoča].

Roki za vložitev pritožbe so odvisni od uporabljenega postopka in se izračunajo od dne obvestila o datumu izreka sodbe. V rednih in skrajšanih postopkih ter postopkih pred poroto je rok na primer 10 dni. V primeru sojenj po hitrem postopku in postopkov za manjša kazniva dejanja je rok pet dni. Pritožbo v zvezi s pravnim vprašanjem je treba napovedati v petih dneh. Čas, v katerem je nato treba vložiti pritožbo, je 15, 20 ali 30 dni, odvisno od ozemlja, kjer ima sodišče, ki je izdalo izpodbijano sodbo, sedež.

Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

Če ste bili obsojeni v odsotnosti (v primerih, v katerih je takšno sojenje pravno mogoče), imate pravico do pritožbe zoper obsodbo, tudi če je rok za to že potekel, iz enakih razlogov kot za pritožbo, in sicer v 10 dneh od dne, ko ste bili obveščeni o obstoju obsodbe.

Tudi če je obsodba pravnomočna, si lahko prizadevate za njeno razveljavitev in izdajo nove sodbe, in sicer s pregledom pravnomočne sodbe (*recurso de revisión de sentencias firmes*) v določenih primerih (na primer, kadar obsodba temelji na dokumentu ali pričanju, za katerega se pozneje izkaže, da je napačno, kadar sta za isto kaznivo dejanje obsojeni dve različni osebi, vendar je storilec lahko samo ena oseba, ali kadar je obsojencu izdana sodba v njegovo korist s strani Evropskega sodišča za človekove pravice).

Ko so izčrpane vse možnosti pritožbe pri sodiščih, vendar ste prepričani, da je prišlo do kršitve temeljnih pravic, se lahko kadar koli pritožite pri ustavnem sodišču (*Tribunal Constitucional*), in sicer s tožbo zaradi kršitve temeljnih pravic in svoboščin (*recurso de amparo*). Ko izčrpate vsa nacionalna pravna sredstva, se lahko obrnete na Evropsko sodišče za človekove pravice.

Kakšne so posledice v primeru obsodbe?

Glede na storjeno kaznivo dejanje so vam lahko naložene različne vrste kazni: kazni odvzema prostosti (npr. zapor ali stalna sledljivost), kazni brez odvzema prostosti (npr. prepoved vožnje ali delo v splošno korist, vedno z vašim soglasjem) in denarne kazni (od vas se zahteva plačilo določenega denarnega zneska). Poleg naložene kazni za kaznivo dejanje vam je lahko v primeru povzročene škode odrejeno tudi plačilo nadomestila (civilnopravna odgovornost zaradi kaznivega dejanja, ki se lahko zahteva od vas v istem kazenskem postopku). Če denarne kazni ne plačate, se lahko kazen nadomesti z odvzemom prostosti ali delom v splošno korist.

Kazenska evidenca

Obsodba za vas pomeni kazensko evidenco, katere podrobnosti so zabeležene v španskem kazenskem registru (*Registro de Antecedentes Penales*). Kazenska evidenca se lahko upošteva in prispeva k strožji kazni, če ponovite kaznivo dejanje, oziroma vam preprečuje uživanje določenih ugodnosti, ko prestajate naloženo kazen (na primer preprečuje možnost odložitve izvršitve zaporne kazni). Ko kazen prestanete in preteče določeno obdobje, bo evidenca izbrisana in ne bo več pomenila negativnih posledic za vas. To obdobje je lahko od šest mesecev za manjša kazniva dejanja do 10 let za najhujša kazniva dejanja, odvisno od njihove vrste in teže.

Izvršitev kazni, premestitev zapornikov, pogojna kazen in alternativne sankcije

Ko postane sodba pravnomočna, ker so bila pravna sredstva zoper njo izčrpana ali ker je čas za pritožbo potekel brez vložitve pritožbe, se mora sodba izvršiti, kar pomeni, da je treba naložene kazni prestati. Če se kazen ne prestaja prostovoljno, sodnik odredi potrebne ukrepe za njeno izvršitev (na primer odredi policiji, da vas poišče in privede v zapor, ali odredi zaseg vašega premoženja za plačilo denarne kazni).

Odložitev izvršitve kazni: če je kazen odvzema prostosti (zapor ali stalna sledljivost na določenem kraju, na primer na vašem domu) in nimate kazenske evidences za podobna kazniva dejanja ter zaporna kazen ne presega določene časovne omejitve, tj. običajno dve leti, se lahko sodnik odloči za odložitev izvršitve kazni, kar pomeni, da vam ne bo treba v zapor, če kaznivega dejanja v določenem obdobju ne ponovite. Če v tem času storite drugo kaznivo dejanje, boste poleg kazni za novo kaznivo dejanje morda morali prestajati tudi kazen, ki je bila odložena. Če med odložitvijo kazni ne storite nobenega kaznivega dejanja, se šteje, da ste prvotno kazen prestali, po preteku obdobja, določenega z zakonom, pa se vaša kazenska evidenca lahko izbršiše.

Sodnik lahko v nekaterih primerih, da bi odredil odložitev izvršitve vaše kazni odvzema prostosti, določi druge pogoje, ki jih morate izpolniti, na primer da se morate udeležiti programov zdravljenja odvisnosti od drog ali da vam prepove obiskovanje določenih krajev ali približevanje določenim osebam.

Alternativna kazen: kadar vam je naložena zaporna kazen, ki je krajša od treh mesecev, bo sodnik vedno nadomestil zaporno kazen z drugo, manj obremenjujočo kaznijo (denarno kaznijo, delom v splošno korist ali 24-urno sledljivostjo).

Če ste tuj državljan in vam je bila naložena zaporna kazen, daljša od enega leta in krajša od petih let, lahko sodnik odredi, da se kazen nadomesti z izgonom z državnega ozemlja in prepovedjo vrnitve za določeno število let. Če je vaša zaporna kazen daljša od petih let, boste morali pred izgonom prestati del naložene kazni, šele nato pa ste lahko izgnani.

Premestitev zapornikov: če vam je naložena zaporna kazen, imate pravico, da jo prestajate v zaporu, ki je blizu vašega doma, razen če obstajajo izjemni razlogi. Če pa ste državljan Evropske unije, ste lahko na prestajanje kazni premeščeni v svojo državo. Pri državljanih tretjih držav je to odvisno od tega, ali obstajajo mednarodne pogodbe, ki dovoljujejo tako premestitev.

Pogojna kazen: v primeru določenih posebej hudih kaznivih dejanj se lahko obsojencu poleg kazni, ki se uporabljajo za to kaznivo dejanje, naloži še sodni nadzor v skladu z vsemi odredbami, ki jih je naložilo sodišče (običajno kadar je obsojenec izpuščen po prestajanju zaporne kazni). Ti ukrepi se lahko zelo razlikujejo in so odvisni od teže ali vrste storjenega kaznivega dejanja (npr. zdravljenje ali udeležba v programih usposabljanja o spolni vzgoji ali ukrepi v zvezi s približevanjem določenim osebam in komuniciranjem z njimi). Kadar teh odredb ne izpolnite, se vam lahko naložijo drugi ukrepi in ste lahko zaradi neizpolnjevanja naloženih sodnih ukrepov obtoženi za novo kaznivo dejanje, če gre za hude ali večkratne kršitve.

Pogojna kazen se razlikuje od pogojnega odpusta, do katerega ste upravičeni, če ste obsojeni na zaporno kazen, ste del navedene kazni že prestali in ste doslej pri tem pokazali primerno vedenje. V takih primerih se lahko preostanek zaporne kazni odloži, oseba pa je izpuščena in mora izpolniti ukrepe, ki jih naloži sodnik.

Zadnja posodobitev: 17/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Francija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obtožen storitve kaznivega dejanja, o katerem se odloča v postopku pred sodiščem. Informacije o prekrških, kot so kršitve cestnoprometnih predpisov, ki so običajno sankcionirani z mandatno kaznijo, kot je globa, najdete na informativnem [listu 5](#).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko vse informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Splošni uvod

Sodne pristojnosti so štiri:

Sodišče za prekrške (tribunal de police)

Tu odloča en sam sodnik in ta načeloma obravnava kršitve petega razreda. Pritožba se vložijo pri senatu za kazenske pritožbe (chambre des appels correctionnels), vendar samo v določenih primerih.

Okrajno sodišče (jurisdiction de proximité)

Tu odloča en sam sodnik. Obravnava kršitve prvih štirih razredov.

Prtožbo urejajo isti predpisi kot pritožbo na sodišču za prekrške..

Kazensko sodišče (tribunal correctionnel)

Običajno odločajo trije sodniki in v glavnem obravnava kazniva dejanja.

Pregon lahko izvaja sodišče, pristojno za območje, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno, ali tisto, ki je pristojno za območje, kjer živi oseba ali ena izmed oseb, ki so preganjane, ali sodišče, pristojno za območje, kjer je bila preganjana oseba prijeta.

Pritožbe na sodbe sodišč prve stopnje se vložijo pri pritožbenem sodišču, in sicer pri senatu za kazenske pritožbe.

Porotno sodišče (cour d'assises)

Pristojno je za odločanje o kaznivih dejanjih, ki so jih storile polnoletne osebe in ki ne spadajo pod posebno pristojnost.

Tu odločajo trije poklicni sodniki in devet porotnikov, ki so izzrebani med francoskimi državljani.

Tožilstvo in obsojeni obtoženci se zoper obsodbo lahko pritožijo pri porotnem sodišču (cour d'assises), ki ga sestavlja 12 porotnikov – državljanov in trije poklicni sodniki. Obtoženec in državni tožilec se lahko pritožita na sodbo porotnega sodišča, ne glede na to ali gre za obsodbo ali oprostitev. Civilni tožnik (partie civile) se lahko pritoži samo glede odškodnine, ki jo je določilo sodišče.

Kratek opis kazenskega postopka

Spodaj je naveden kratek opis običajnih faz kazenskega postopka

Preiskava

Vodi jo policija ali žandarmerija (gendarmerie), njen cilj pa je ugotoviti, ali je bilo storjeno kaznivo dejanje, o tem zbrati dokaze in poiskati storilce. Poteka pod vodstvom državnega tožilca. Preiskava se začne samodejno, če jo sproži državno tožilstvo.

Obstajata dve vrsti preiskave: vzporedna preiskava (preiskava kaznivih dejanj, ki se odvijajo ali so bila pravkar storjena (enquête de flagrance)) in predhodna preiskava (enquête préliminaire), ki jo po uradni dolžnosti vodi uradnik sodne policije ali se opravi po navodilih državnega tožilca.

V vsakem primeru je preiskava tajna in enostranska (nekontradiktorna).

Zbiranje dokazov

Cilj preiskave, ki jo vodi preiskovalni sodnik, je zbrati dokaze o storitvi kaznivega dejanja, in poiskati storilca. Na podlagi tega se ugotovi, ali obstaja dovolj dokazov, da se storilca pošlje pred pristojno sodišče. S pomočjo zbiranja dokazov postane zadeva primerna za sojenje. Zbiranje je tajno, vendar imajo strani, ki so udeležene v postopku, dostop do dokumentacije in lahko pogojno postavljajo zahteve glede preiskav.

Sojenje

Faza sojenja se odvija ob upoštevanju načela kontradiktornosti, javno in ustno. Sodniki izrečejo sodno odločbo, na katero se je mogoče pritožiti.

Podrobnosti o vseh teh stopnjah postopka in o vaših pravicah najdete na informativnih listih. Ti ne morejo nadomestiti posvetovanja z odvetnikom in služijo le kot napotki.

Vloga Evropske komisije

Prosimo upoštevajte, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih v državah članicah in vam ne more pomagati, če se želite pritožiti. Na informativnih listih boste našli informacije, kako in kje se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje hiperpovezave

[1 – Posvetovanje z odvetnikom](#)

[2 – Moje pravice med preiskavo](#)

Moje pravice med priporom

Moje pravice med prvim zaslišanjem

Status preiskave in nadzorovane priče

Zaključek preiskave

Evropski nalog za prijetje

Priprava obrambe na sojenje

[3 – Moje pravice med postopkom](#)

[4 – Moje pravice po postopku](#)

[5 – Kršitve cestnoprometnega zakonika in drugi prekrški](#)

Sorodne povezave

[Vaše pravice](#)

Zadnja posodobitev: 06/12/2021

Strani in jeziki držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 - Posvetovanje z odvetnikom

Ko ste na kakršen koli način udeleženi v kazenskem postopku, je zelo pomembno, da dobite neodvisen nasvet odvetnika. Na informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah imate pravico, da vas zastopa odvetnik. Prav tako boste izvedeli, kako vam bo odvetnik pomagal. Na teh splošnih informativnih listih boste izvedeli, kako najti odvetnika in kako plačati odvetniške stroške, če jih sami ne zmorete plačati.

Kako najti odvetnika

Razen v kazenskih zadevah pomoč odvetnika ni obvezna, je pa priporočena.

Prosta izbira odvetnika je eno od temeljnih načel.

Po lastni izbiri si lahko izberete odvetnika, če ga poznate, ali pa zahtevate, da se vam ga dodeli.

Odvetnika lahko izberete na podlagi poznanstva nekega odvetnika v vaši bližini, ali pa vam ga priporoči nekdo od vaših bližnjih.

Lahko pregledate seznam odvetnikov, ki so blizu vašega bivališča, in sicer na okrožnem sodišču v vašem mestu, v številnih mestnih hišah ali pri najbližji odvetniški zbornici.

Prav tako lahko uporabite telefonski imenik ali ga poiščete na spletu.

Več spletnih mest ponuja spletne imenike odvetnikov glede na njihovo področje specializacije:

 [nacionalni svet odvetniških zbornic \(Conseil National des Barreaux\)](#)

 [združenje odvetnikov v odvetniški zbornici v Parizu \(Ordre des Avocats du Barreau de Paris\)](#)

 [Ministrstvo za pravosodje \(Ministère de la justice\)](#)

Številne odvetniške zbornice zagotavljajo dežurno službo v sodnih palačah, mestnih hišah ali v centrih za pravno pomoč.

Če ste v priporu, imate na voljo več različnih možnosti, da izberete odvetnika.

Seznami odvetnikov so na voljo znotraj zaporniških ustanov.

Združenja, ki delujejo v zaporniškem okolju, vam lahko svetujejo in pomagajo pri izbiri odvetnika. (mednarodni opazovalci zaporov, združenje obiskovalcev zaporov...(Observatoire International des Prisons, Association des Visiteurs de Prisons...))

Konzularne službe vaše države izvora vam lahko pomagajo pri izbiri odvetnika.

Prav tako lahko pri predsedniku odvetniške zbornice (Bâtonnier de l'Ordre des Avocats) iz vašega območja zaprosite, da določi odvetnika, ki vam pomaga po uradni dolžnosti.

Kako plačati odvetnika

Če se obrnete na odvetnika, morate njegove storitve plačati. Odvetniški stroški niso opredeljeni in se določijo v dogovoru z vami.

Z odvetnikom lahko podpišete sporazum o honorarju in ta ima pravico od vas zahtevati plačilo za storitve med obravnavo vaše zadeve.

Če pa so vaša sredstva nižja od določenega praga, lahko pod določenimi pogoji koristite [pravno pomoč](#).

Država lahko, odvisno od višine vaših dohodkov, delno ali v celoti prevzame plačilo stroškov odvetnika, ki vas zastopa po uradni dolžnosti. Če nimate pravice do brezplačne pravne pomoči, se dodelitev odvetnika spremeni v dogovor in se boste morali z odvetnikom dogovoriti o višini honorarja.

Če imate pravico do le delnega kritja stroškov, morate odvetniku plačati preostali znesek honorarja.

Zadnja posodobitev: 06/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

2 - Moje pravice med preiskavo in zbiranjem dokazov ter pred obravnavo zadeve na sodišču

Kaj je namen preiskave in zbiranja dokazov?

Sodna preiskava je celota preiskav glede storitve kaznivega dejanja in jih opravi pravosodna policija pod nadzorom preiskovalnega sodnika.

Sodna preiskava se lahko opravlja ločeno od samega zbiranja dokazov, pri čemer gre za ugotovitev kaznivih dejanj, zbiranje dokazov in iskanje storilcev.

Ločimo vzporedno preiskavo in predhodno preiskavo. Prva se uporabi za kazniva dejanja, ki se odvijajo ali so bila pravkar bila storjena. V okviru te preiskave ima policija na voljo veliko pooblastil, ki vključujejo uporabo prisilnih sredstev. Druga preiskava se izvaja v drugih primerih. Njena narava, ki je bila sprva manj prisilna, se je na podlagi nedavnih zakonodajnih določb precej približala vzporedni preiskavi.

Pri bolj zapletenih zadevah se prav tako lahko opravi pred sodni preiskovalni postopek, pri katerem gre za izvajanje navodil preiskovalnega sodnika. Namen zbiranja dokazov je ugotoviti, ali obstaja dovolj dokazov, da se storilca kaznivega dejanja pošlje pred pristojno sodišče in da o zadevi odloči sodišče.

To je obvezno samo v kazenskih zadevah.

Katere so faze preiskave in zbiranja dokazov?

Vzporedna preiskava se lahko začne, če je kaznivo dejanje v teku ali je bilo pravkar storjeno, ali če je posameznik osumljen sodelovanja pri kaznivem dejanju. Ta preiskava traja osem dni in jo državni tožilec lahko pod določenimi pogoji podaljša za največ osem dni.

Med vzporedno preiskavo lahko pravosodni policist obišče kraj kaznivega dejanja, ugotovi dejansko stanje, zaseže vse predmete ali dokaze, s katerimi je mogoče ugotoviti resnico, preišče domove oseb, za katere se zdi, da so sodelovale pri kaznivem dejanju, ali zadrži predmete ali informacije, ki se nanašajo na dejanja, zasliši vse osebe, ki bi lahko podale informacije o dejanjih, ali pripre osebo, ki je osumljena sodelovanja pri kaznivem dejanju.

V okviru predhodne preiskave pravosodni policist obvesti državnega tožilca takoj, ko odkrije morebitnega storilca kaznivega dejanja.

V okviru zbiranja dokazov se preiskovalni sodnik odloči za obtožbo ali oprostitev in sprejme vse ukrepe, ki se mu zdijo potrebni za to, da pride resnica na dan. Svoje ukrepe lahko sprejme po uradni dolžnosti ali na zahtevo državnega tožilca ali strank (na primer prevoz na kraje, zaslišanja, zasegi...). Zavrnitev sodnika mora biti utemeljena in se lahko izpodbija s pritožbo.

V okviru zaprosila za pravno pomoč lahko preiskovalni sodnik pravosodne policiste pooblasti za izpolnitev teh ukrepov.

Če preiskovalni sodnik oceni, da je zbiranje dokazov zaključeno, o tem hkrati obvesti stranke in njihove odvetnike. Če je oseba obtožena, imajo državni tožilec in stranke na voljo en mesec, sicer pa tri mesece, da odgovorijo na ugotovitve ali utemeljene zahteve preiskovalnega sodnika.

Po izteku tega obdobja ima tožilec na voljo 10 dni (če je oseba, zoper katero poteka preiskava, v priporu) ali en mesec (v nasprotnem primeru), da odgovori na zahteve preiskovalnega sodnika ali dodatna opažanja glede sporočenih elementov.

Preiskovalni sodnik potem izda:

sklep o ustavitvi postopka, če oceni, da dejstva, ki so mu bila predložena, ne pomenijo ne kaznivega dejanja, ne „delikta“ ne prekrška, ali če storilec dejanja ostane neznan ali če proti njemu ni dovolj dokazov.

predložitveni sklep (v zadevah v zvezi z delikti in prekrški) ali sestava obtožnice (v kazenskih zadevah), če obstajajo zadostni dokazi proti osebi v preiskavi, da je storila kaznivo dejanje.

Moje pravice med preiskavo in zbiranjem dokazov

Moje pravice v priporu (1)

Moje pravice med prvim zaslišanjem (2)

Status obtoženca in nadzorovane priče (3)

Zaključek preiskave (4)

Evropski nalog za prijetje (5)

Priprava obrambe na sojenje (6)

Moje pravice v priporu (1)

Če ste osumljeni, da ste sodelovali pri storitvi kaznivega dejanja, vas lahko pravosodni policist pripre. O tem mora na začetku ukrepa obvestiti državnega tožilca ali preiskovalnega sodnika, odvisno od zadeve.

Za kršitev zakona ste lahko priprti samo 24 ur, kar lahko državni tožilec podaljša za nadaljnjih 24 ur. v okviru sodne preiskave ali preiskovalni sodnik v okviru zbiranja dokazov.

Vendar pa v zvezi z režimi priprtja obstajajo izjeme. V primeru prestopništva ali organiziranega kriminala, prometa z drogami ali terorizma je dolžina pripora daljša. Na splošno so pogoji za pripor in možnosti za podaljšanje tega ukrepa za mladoletnike strožje opredeljeni.

Nespoštovanje dolžine pripora lahko povzroči razveljavitev ukrepa in vseh poznejših ukrepov, kjer ta pomeni nujno podlago.

Kaj mi bo povedano o poteku pripora?

Pravice osebe v priporu so temeljne pravice. Takoj morate biti obveščeni o naravi kršitve, na katero se nanaša preiskava, trajanju pripora in vaših pravicah. Te informacije vam morajo biti sporočene v jeziku, ki ga razumete. Imate pravico do brezplačnega tolmačenja.

O seznanitvi s pravicami in njihovem izvajanju se vodi zapisnik.

Pravica do obvestitve bližnjega

Pravico imate, da obvestite bližnjega (osebo, s katero živite, starša, brata ali sestro ali delodajalca). V roku treh ur od začetka pripora bo s to osebo prek telefona stopil v stik pravosodni policist.

Pravica do posvetovanja z zdravnikom

Pravico imate prositi za zdravniško pomoč vseh 24 ur trajanja pripora. Zdravnika izbere pravosodni policist ali državni tožilec.

Pravica do pogovora z odvetnikom.

Imate pravico do pogovora z odvetnikom v času, ki ne sme presegati 30 minut. Ta pogovor je zaupen. Odvetnik lahko zabeleži pisne opombe, ki bodo vložene v dokumentacijo o postopku.

Odvetnika si lahko izberete, če ga poznate, ali zahtevate, da se vam dodeli odvetnik po uradni dolžnosti (uradno imenovani odvetnik).

V primeru pripora zaradi kršitve zakona se lahko z vašim odvetnikom pogovarjate že od začetka pripora, in če je podaljšan, od začetka slednjega.

Vendar se lahko s svojim odvetnikom pogovorite šele od 48. oziroma 72. ure dalje, če ste v priporu zaradi prestopništva ali organiziranega kriminala, prometa z drogami ali teroristične dejavnosti.

Pravosodni policist izpolni svojo dolžnost, ko je naredil vse, da bi stopil v stik z odvetnikom.

Pravica do molka

S to pravico vas pravosodni policist ne seznanj, vendar imate pravico do molka in privilegij zoper samoobtožbo.

Pravica do obvestitve konzulata države članice, katere državljan ste, o vašem prijetju

Kaj se zgodi, če se ne strinjam z načinom zapisa svojih izjav?

Zavrnete lahko podpis zapisnika, na katerem so zapisane.

Kaj se lahko zgodi po izteku pripora?

Državni tožilec ali preiskovalni sodnik, odvisno od zadeve, lahko kadar koli prekineta pripor. Lahko ste izpuščeni na prostost ali, če ste bili priprti med sodno preiskavo, zaradi sodne preiskave poklicani pred preiskovalnega sodnika ali pred kazensko sodišče.

Če se začne sodna preiskava, ste lahko po začetnem zaslišanju obtoženi ali postanete nadzorovana priča. Če ste obtoženi, se za vas lahko odredi sodni nadzor ali začasni pripor.

V primeru privedbe pred kazensko sodišče, lahko to nemudoma odloči o zadevi, če je to v njegovi moči, ali vam določi rok za pripravo na sojenje, če to zahtevate. V tem primeru bo sprejeta odločitev o tem, ali bo za vas odrejen začasni zapor ali sodni nadzor.

Ali bodo od mene zahtevali prstne odtise, vzorec DNK ali odvzem drugih telesnih tekočin? Kakšne so moje pravice?

Če ste priča ali osumljenec v kazenskem postopku, se vam lahko na podlagi odobritve državnega tožilca odvzamejo vzorci (vzorci sline za določitev vašega genetskega zapisa) in opravijo drugi odvzemi (odvzem prstnih odtisov, odtisov dlani ali fotografij).

Lahko odklonite: vendar če so navedena dejanja opravljena zakonito in če jih odklonite, ste lahko pod nekaterimi pogoji kaznovani z enoletno zaporno kaznijo in 15 tisoč evri globe.

Ali se lahko zame odredi telesna preiskava?

Na splošno pravosodni policist opravi varnostno preiskavo (pretipanje nad oblačili), ki zagotovi, da ne nosite nobenega predmeta, ki bi bil nevaren za vas ali za druge.

Zaradi varnosti ali potreb preiskave se lahko pravosodni policist prav tako odloči za telesno preiskavo, ki vključuje delno odstranitev oblačil ali v celoti. Če gre za notranji pregled, ga lahko izvede le zdravnik.

Te preiskave lahko izvede le pravosodni policist, ki je istega spola kot vi.

Vsi odvzeti predmeti se popišejo in se vam vrnejo na koncu vašega pripora, če boste izpuščeni na prostost.

Ali lahko preiščejo moje stanovanje, moje pisarno, moje vozilo itd.?

Preiskava se lahko izvede med 6. in 21. uro. Vendar se lahko preiskava, začeta pred 21. uro, odvija dalje v noč.

Odstopanja so dovoljena pri kršitvah, ki spadajo pod organiziran kriminal, terorizem, zvodništvo in promet z drogami, pod nadzorom preiskovalnega sodnika. Preiskano je lahko celotno domovanje, kjer je mogoče najti predmete, ki bi koristili odkrivanju resnice.

Lahko gre za vaš dom ali dom druge osebe, ki bi lahko imela v lasti predmete, povezane s kaznivim dejanjem.

Dom pomeni bivališče, kjer ima oseba svoje stalno prebivališče, prav tako pa kraj, kjer ni nujno da prebiva, vendar ga ima pravico šteti za svoj dom.

Tako se različna prebivališča (na primer hotelska soba) in njihove dependanse štejejo za domove.

Pojem doma je prepuščen oceni sodnika. Načeloma se vozilo ne šteje za dom, vendar se to spremeni, če služi kot bivališče.

Ali se lahko pritožim?

Nespoštovanje zgoraj navedenih formalnosti predstavlja kršitev pravic obrambe in lahko povzroči razveljavitev preiskave in izvršenih zasegov.

Sodna preiskava: moje pravice med prvim zaslišanjem (2)

Namen prvega zaslišanja je izprašati vas o dejstvih, ki se vam očitajo.

Preiskovalni sodnik vam po tem, ko ugotovi vašo identiteto, navede dejstva, o katerih je bil seznanjen, in njihovo pravno kvalifikacijo.

Preiskovalni sodnik vas obvesti o vaših pravicah:

pravico imate do sodnega tolmača,

pravico imate do pomoči odvetnika (po vaši izbiri ali uradno določenega).

Na zaslihanje lahko pridete v spremstvu odvetnika in boste tam zaslišani. V nasprotnem primeru vas mora preiskovalni sodnik ponovno obvestiti o vaši pravici do pomoči, po potrebi vam lahko pomaga odvetnik po uradni dolžnosti.

Če se odločite za pomoč odvetnika, lahko slednji prebere vašo dokumentacijo in vas pod določenimi pogoji z njo seznani.

Imate pravico do molka.

Če dejstva, zaradi katerih ste preganjani, pomenijo kaznivo dejanje, se zaslišanje snema z avdiovizualnimi napravami.

Ali se lahko pred začetkom procesa izrečem za krivega glede vseh točk obtožnice ali nekaterih izmed njih?

Lahko potrdite dejstva ali samo nekatera izmed njih. Gre za vprašanje strategije, o kateri se je treba posvetovati z odvetnikom.

Ali je pred postopkom obtožnico mogoče spremeniti?

Ker se med preiskavo zbirajo dokazi, ki so bremenilni ali razbremenilni za vas, se lahko spremeni pravna kvalifikacija dejanj (manjše ali hujše kaznivo dejanje), o katerih je seznanjen preiskovalni sodnik.

Če so med zbiranjem dokazov odkrite nove kršitve, lahko preiskovalni sodnik na zahtevo državnega tožilca razišče ta nova dejstva.

Ali sem lahko obtožen za kršitev, za katero sem že bil preganjan v drugi državi članici?

Če ste preganjani v drugi državi članici, vendar vam ni bilo sojeno, se vas lahko v zvezi s tem zasliši na francoskem ozemlju.

Nasprotno, če vam je bilo za ta dejanja sojeno v drugi državi članici, na podlagi načela *ne bis in idem* (za isto dejanje se vam ne more soditi dvakrat) ne morete biti preganjani niti vam ne more biti sojeno v Franciji.

Ali bom obveščen, katere priče bodo pričale proti meni, in o dokazih, ki obstajajo proti meni?

Ob upoštevanju načela kontradiktornosti vam bodo sporočeni vsi dokazi (pričanja, fizični dokazi), da bi kar najbolje pripravili svojo obrambo in podali svoje pripombe.

Ti dokazi so navedeni v spisu, njegove kopije lahko dobite po odobritvi sodnika prek svojega odvetnika.

Vi in vaš odvetnik teh informacij ne smeta predložiti tretjim osebam, ker bi lahko prišlo do kršenja tajnosti zbiranja dokazov.

Ali mi bodo zastavljena vprašanja o moji kazenski evidenci?

Izpisek iz vaše kazenske evidence bo gotovo vložen v preiskovalno dokumentacijo.

Sem državljan druge države. Ali moram biti med zbiranjem dokazov prisoten?

Ob upoštevanju obveznosti, ki se jih lahko odredi s sodnim nadzorom, med postopkom preiskave ne smete zapustiti francoskega ozemlja.

Status obtoženca in nadzorovane priče (3)

Po prvem zaslišanju vas preiskovalni sodnik obvesti, da ste v preiskavi, ali pa vam dodeli status nadzorovane priče.

Biti obtožen pomeni, da proti vam obstajajo resni in trdni dokazi o tem, da ste sodelovali pri storitvi kaznivega dejanja. Ste stranka v kazenskem postopku, kar ne velja za nadzorovano pričo.

Status nadzorovane priče pa pomeni, da obstajajo dokazi, ki pa niso dovolj zanesljivi za obtožnico. Nadzorovana priča ni stranka v kazenskem postopku, kljub temu pa ima dostop do dokumentacije in lahko uveljavlja pravice obrambe, preiskovalnega sodnika pa lahko tudi prosi, da izvede nekatere ukrepe.

Ta dva statusa imata različne posledice. Sodni nadzor ali začasni pripor se lahko na podlagi utemeljenega sklepa sodnika odredi le za obtoženo osebo (ta ne sme zapustiti ozemlja) in le ta se lahko privede pred sodišče.

Zahtevate lahko izpuščitev na prostost.

Če imate status nadzorovane priče, lahko kadar koli zahtevate uvedbo preiskave.

Kateri so pogoji sodnega nadzora?

Sodni nadzor je lahko za vas odrejen, če vam grozi zaporna kazen ali strožja kazen.

Vzrok zanj so potrebe preiskave (na primer, da ne bi pobegnili v tujino) ali na podlagi varnostnega ukrepa (na primer, da se ne bi srečali z žrtvijo). Cilj večine ukrepov, sprejetih v okviru sodnega nadzora, je preprečiti pobeg storilca kaznivega dejanja.

Ta ukrep je lahko kadar koli preklican na podlagi sklepa preiskovalnega sodnika, na zahtevo državnega tožilca ali na vašo zahtevo.

Če predložite takšno zahtevo, mora preiskovalni sodnik v zvezi s tem sprejeti sklep v roku pet dni.

Če se odločite, da ne boste upoštevali obveznosti, ki izhajajo iz sodnega nadzora, vam grozi začasni pripor.

Zoper odredbo o sodnem nadzoru se lahko pritožite pri preiskovalnem senatu.

Kateri so pogoji za začasni pripor?

Začasni pripor se odredi, če je za storjeno kaznivo dejanje predvidena kazen določene višine: kazen, ki je enaka ali višja trem letom zaporne kazni.

Začasni pripor se uporabi, če je to edini način za ohranitev dokazov ali dokaznih predmetov za ugotavljanje resnice, da se prepreči pritisk na priče ali žrtve in njihove družine, prepreči dogovarjanje med osebo v preiskavi in njegovimi sosterilci ali pomagači, da se zaščiti obtoženo osebo, zajamči, da boste na voljo sodstvu, da bi se končala kršitev ali preprečila njena ponovitev, ter v kazenskih zadevah, da se preneha motenje javnega miru, ki je lahko enkratno ali trajno in ga je povzročila resnost kaznivega dejanja.

Odredbo o začasnem priporu lahko izpodbijate v roku desetih dni od njene vročitve, z izjavo pri vodji zapora, v katerem ste pripti, ali v tajništvo sodišča, ki je izdalo sklep.

Zaključek preiskave (4)

Preiskava se konča s sklepom. Lahko so različne narave.

Sklep o ustavitvi postopka

Sodnik lahko izda sklep o ustavitvi postopka, če proti vam ni zbral dovolj dokazov. Lahko je delno ali popolno ustavitev postopka.

Če je razglašena delna ustavitve postopka, preiskovalni sodnik izda predložitveni sklep ali sklep o obtožbi zaradi drugih dejstev.

Če vam je izdan sklep o popolni ustavitvi postopka in če ste bili v začasnem priporu, ste izpuščeni na prostost in so vam vrnjeni zaseženi predmeti.

Imate možnost, da sprožite odškodninski postopek.

Civilna stranka v postopku se lahko v desetih dneh od vročitve tega sklepa zoper ta sklep pritoži v tajništvo sodišča, ki ga je izdalo.

Predložitveni sklep

Če preiskovalni sodnik oceni, da ima proti vam dovolj dokazov, se lahko odloči, da vas bo poslal pred sodišče.

Če ste bili pod sodnim nadzorom ali v začasnem priporu, se s sklepom to konča.

Vendar lahko sodnik na podlagi novega sklepa, ki je posebej utemeljen, odredi, da se ti ukrepi ohranijo. Ne morejo biti daljši od dveh mesecev. Če po koncu tega roka niste pozvani pred pristojno sodišče, ste izpuščeni na prostost.

Na podlagi utemeljenega sklepa o tem, da sojenje v roku dveh mesecev ni bilo mogoče, lahko sodnik le izjemoma odredi dve podaljšanja po dva meseca. Če vam po izteku dveh mesecev ni bilo sojeno, boste izpuščeni na prostost.

Na ta sklep se ne morete pritožiti, razen če menite, da dejstva, predložena kazenskemu sodišču, pomenijo kaznivo dejanje in bi moral na njihovi podlagi biti izdan sklep o obtožnici pred porotnim sodiščem (cour d'assise). Pritoži se lahko tudi civilna stranka.

Sklep o obtožnici

Izda ga preiskovalni sodnik v kazenski zadevi.

Če ste v času, ko sodnik izda svoj sklep, pod sodnim nadzorom, se ta ukrep ohrani.

Kot obtoženec imate pravico do pritožbe na ta sklep.

Evropski nalog za prijetje (5)

Evropski nalog za prijetje je postopek, katerega namen je nadomestiti postopek izročitve med državami članicami.

Gre za sklep sodišča, ki ga izda država članica Evropske unije, da bi druga država članica prijetela in predala iskano osebo zaradi kazenskega pregona, izvršitve kazni ali zaradi varnostnega ukrepa odvzema prostosti.

Vsaka država članica lahko sprejme potrebne in sorazmerne prisilne ukrepe zoper iskano osebo.

Ko je iskana oseba prijeta, ima pravico, da je seznanjena z vsebino naloga in da se ji omogoči storitve odvetnika in tolmača.

V vsakem primeru organ pregona odloči, ali bo oseba pridržana v priporu ali ji bo povrnjena prostost pod določenimi pogoji.

Organ pregona lahko medtem ko čaka na sklep zasliši zadevno osebo. Najkasneje šestdeset dni po aretaciji mora izvršitveni pravosodni organ sprejeti pravno močen sklep o izvršitvi evropskega naloga za prijetje. Potem nemudoma priglasijo sprejeto odločitev organu izdaje. Če pa so sporočene informacije pomanjkljive, lahko organ pregona od organa izdaje zahteva dodatne informacije.

Celotno obdobje pridržanja, ki se nanaša na evropski nalog za prijetje, se odšteje od skupnega trajanja odvzema prostosti, do katerega lahko pride.

Priprava obrambe na sojenje (6)

Odnos z vašim odvetnikom temelji na vzajemnem zaupanju, on je vaš zaupnik. Zavezan je k varovanju poklicnih skrivnosti.

Zato ne oklevajte in mu postavite vsa vprašanja, ki jih imate, in od njega zahtevajte vse podrobnosti, da se izognete nesporazumom.

Na prvem sestanku z njim mu predajte vse dokumente in informacije, povezane z vašo zadevo, da bo lahko vašo obrambo pripravil pod najboljšimi pogoji.

Postavite mu vsa vprašanja, ki si jih zastavljate, predvsem o poteku postopka, strategiji glede na izbiro postopka ali o tem, kakšna vprašanja vam lahko postavijo sodniki, ki obravnavajo vaš spis.

Vprašajte ga o izidu postopka, kaznih, ki vam grozijo, ali o različnih strategijah, med katerimi lahko izbirate.

Zadnja posodobitev: 06/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice med postopkom

Če ste polnoletni in če priznavate obtožnico proti vam, in če gre za „delikt“, za katerega je določena globa ali zaporna kazen do največ 5 let, lahko uporabite postopek takojšnje privedbe pred sodišče na podlagi predhodnega priznanja krivde (comparution immédiate sur reconnaissance préalable de culpabilité).

Pomoč odvetnika je v tem primeru obvezna. Ta hitri postopek omogoča izrek milejše kazni.

Kje se bo proces odvijal?

Pristojnost sodišča je odvisna od narave kršitve in krajevne pristojnosti. Za prekrške je pristojno sodišče za prekrške (tribunal de police) ali okrajno sodišče (juridiction de proximité) na podlagi kraja storjenega dejanja ali vašega bivališča.

Če gre za „delikt“, je pristojno kazensko sodišče (tribunal correctionnel) na podlagi kraja storitve kaznivega dejanja, kraja vašega bivališča ali vašega prijetja. Za kaznivo dejanje je pristojno porotno sodišče (cour d'assises) na podlagi kraja storitve kaznivega dejanja, vašega bivališča ali vašega prijetja.

Kazenski postopek je usten in javen. Izjemoma se postopek odvija za zaprtimi vrati, in sicer v primeru mladoletnih prestopnikov ali na zahtevo žrtve, ko gre za posilstvo, mučenje in barbarska dejanja, ki jih spremlja spolni napad.

Pri prekrških in kazenskih zadevah razsodi eden ali več poklicnih sodnikov, medtem ko porotno sodišče, ki ga sestavlja devet porotnikov iz vrst državljanov in trije poklicni sodniki, sprejme odločitev na podlagi kvalificirane večine osmih oseb.

Ali je pred postopkom obtožnico mogoče spremeniti?

Sodišče odloča le o dejstvih, ki so opisana v obtožnici. Ne more upoštevati drugih dejstev.

Vendar ima pravico, da med obravnavo ponovno pravno opredeli dejstva, ki so mu predložena, pod pogojem, da ste lahko predložili svoje pripombe glede nove obtožnice. Če ta nova opredelitev vključuje razširitev obtožnice na nova dejstva, se morate strinjati, da boste na podlagi teh dejstev ponovno prostovoljno prišli pred sodišče.

V Franciji postopek za priznanje krivde ne obstaja. Za nekatere „delikte“ je pred obravnavo mogoče uporabiti postopek privedbe pred sodišče na podlagi predhodnega priznanja krivde. Če podate priznanje, bo to predmet obravnave in ocene sodnikov, podobno kot vsak drug dokazni element.

Katere so moje pravice med postopkom?

Vaša prisotnost je obvezna med celotnim postopkom. Če nimate veljavnega opravičila, vam bo sojeno v odsotnosti, razen če se sodišče strinja, da obravnavo prestavi do vašega povratka. Vendar sodišče ni dolžno tej zahtevi ugoditi. Če je torej vaš odvetnik prisoten, je lahko on zaslišan in vas zastopa. Pri hujših kaznivih dejanjih se lahko za vas izda nalog za prijetje.

V Franciji je predvidena možnost videokonference samo za zaslišanje prič, civilnih strank in izvedencev.

Če ne razumete jezika obravnave, se vam po uradni dolžnosti dodeli tolmača.

Pomoč odvetnika je v kazenskih zadevah obvezna. Izbirna je samo pri „deliktih“ in prekrških. Med postopkom lahko odvetnika zamenjate.

Med postopkom se lahko izjavite. Vendar imate za čas trajanja celotnega postopka pravico do molka. Tako stališče ima lahko vpliv na osebno prepričanje sodnikov. Obtoženi ne morete biti samo zato, ker ste lagali na obravnavi. Vendar bo laž vplivala na odločitev sodišča. Poleg tega bi to lahko ogrozilo strategijo vašega odvetnika.

Katere so moje pravice v zvezi z dokazi, ki se navajajo proti meni?

Vsi dokazi v spisu morajo biti predmet kontradiktorne razprave, da bi vi lahko o njih razpravljali. V francoskem kazenskem pravu je vsak dokaz dopusten in se lahko predloži v vseh okoliščinah. Torej lahko predložite vse potrebne dokaze, med drugim tudi tiste, ki jih zbere zasebni detektiv, edina omejitev je zakonitost dokaza.

Zahtevate lahko zaslišanje prič. Neposredno ali prek svojega odvetnika lahko postavljate vprašanja pričam na obravnavi in izpodbijate njihovo pričanje z vsemi pravnimi sredstvi.

Ali se bodo upoštevale informacije v zvezi z mojo kazensko evidenco?

Sodniki bodo preverili vsebino vaše kazenske evidence. Med postopkom se v spis priloži izvleček iz kazenske evidence. Pristojno sodišče, ki se mu predloži vaš spis, lahko zahteva, da se izvlečki iz vaše kazenske evidence sporočijo v drugo državo članico.

Kaj se zgodi na koncu postopka?

O možnih izidih vašega postopka vas bo vaš odvetnik predhodno obvestil pod pogojem, da ste ga v celoti seznanili o svojem položaju. Pri tem gre za izpustitev, oprostilno sodbo in obsodbo.

V primeru obsodbe so predvidene naslednje kazenske sankcije:

Kazni odvzema prostosti:

Pri kazenskih zadevah dosmrtna zaporna kazen ali zaporna kazen za določen čas. Pri zaporni kazni za določen čas kazenski zakonik določa najmanjše zaporne kazni. Gre za obdobje od 10 do 30 let zavora.

Pri „deliktih“ zaporna kazen traja največ 10 let.

Kazni odvzema prostosti, če niso skrajšane, se lahko pretvorijo na primer v pogojni izpust, preostanjanje kazni v zavodu odprtega tipa ali odpis kazni.

Druge kazni:

V vseh zadevah se lahko izreče globa, katere višina je določena za vsak prekršek.

Pri kazenskih zadevah je mogoče izreči „popravno sankcijo“ (sanction-réparation), če je namen obsodbe popraviti škodo, ki jo je utrpela žrtev.

Izrečejo se lahko dodatne kazni. Gre lahko za družbenokoristna dela (z vašo privolitvijo), kazni odvzema pravice (vozniško dovoljenje...), zaplemba imetja, zaprtje ustanove, odvzem državljskih pravic (volilna pravica...) ali prepoved izdaje čekov. Poleg tega se lahko izreče prepoved vstopa na francosko ozemlje (če ste tujec) ali prepoved bivanja.

Kakšna je vloga žrtve med postopkom?

Žrtev je lahko sama prisotna na postopku ali jo tam zastopa zastopnik. Če ne pride ne ona ne njen zastopnik, se šteje, da se je odstopa od tožbe. Lahko je ona tista, ki je sprožila pregon. Med procesom njena prisotnost ali prisotnost njenega odvetnika zagotovi zaščito njenih interesov in zahteva nadomestilo za škodo, ki jo je utrpela.

Zadnja posodobitev: 06/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

4 - Moje pravice po postopku

Ali se lahko pritožim?

Pri prekrških lahko zoper nekatere sodbe sodišča za prekrške (tribunal de Police) in okrajnega sodišča (jurisdiction de proximité) v roku 10 dni od njenega izreka vložite pritožbo pri senatu za kazenske pritožbe (Chambre des appels correctionnels).

V „deliktih“ zadevah lahko zoper sodbo kazenskega sodišča (tribunal correctionnel) v roku 10 dni od njenega izreka vložite pritožbo pri senatu za kazenske pritožbe (Chambre des appels correctionnels)..

V kazenskih zadevah se lahko zoper sodbo porotnega sodišča (Cour d'Assises) v roku 10 dni od njenega izreka pritožite pri drugem porotnem sodišču.

Pritožite se lahko na sodbo, bodisi izrečeno na podlagi kazenske tožbe (kazen), bodisi na podlagi civilne tožbe (odškodnina žrtvi).

Zoper odločbe, izrečene glede pritožb oziroma sodbe, izrečene na zadnji instanci, lahko vložite kasacijsko pritožbo (pourvoi en cassation) pri kazenskem senatu kasacijskega sodišča (Chambre criminelle de la Cour de Cassation) in sicer v roku petih dni po razglasitvi sporne odločbe.

Vrhovno kasacijsko sodišče (Cour de Cassation, jurisdiction suprême) v določenem roku odloči o dopustnosti pritožbe: če je pritožba dopustna, se kasacijsko sodišče izreče le glede uporabe prava in ne odloča o vsebini.

Pritožba se vložijo v tajništvo sodišča, ki je izreklo sporno odločbo, ali pri vodji zavora, če ste v priporu.

V vseh primerih morate podpisati obvestilo o pritožbi.

Kaj se zgodi, če vložim pritožbo?

Izvršitev izpodbijane odločbe se načeloma odloži za obdobje, ko teče rok za pritožbo in za čas, ko pritožbeno sodišče obravnava pritožbo oziroma za obdobje, ko teče rok za kasacijsko pritožbo in čas, ko kasacijsko sodišče obravnava kasacijsko pritožbo.

Če ste bili obsojeni na odvzem prostosti in ste v priporu, pritožba na sporno odločbo med čakanjem na novo sodbo ne prekine pripora.

Pritožbeno ali kasacijsko sodišče mora pritožbo oziroma kasacijsko pritožbo obravnavati v „razumnem času“ od vložitve pritožbe ali kasacijske pritožbe.

Kaj se zgodi na pritožbeni obravnavi?

Ker je kazenski postopek ustni postopek, lahko med pritožbeno obravnavo predložite in navajate pravna nova sredstva in dokaze, o katerih bo potekala dvostranska (kontradiktorna) razprava.

Senat za kazenske pritožbe (Chambre des appels correctionnels) ali porotno sodišče (Cour d'Assises), ki odloča o pritožbi, lahko izpodbijano sodbo potrdi ali pa razveljavi.

Samo v določenih primerih, ko je državno tožilstvo vložilo pritožbo ali nasprotno pritožbo, je lahko vaša kazen zaradi pritožbe strožja od prvotno izrečene kazni in odškodnina, ki jo zahteva civilna stranka, se lahko poveča.

Kasacijsko sodišče (Cour de Cassation), ki odloča o uporabi prava, lahko izpodbijano odločbo prekliče in razveljavi z napotitvijo strank pred pritožbeno sodišče (Cour d'appel) ali brez napotitve.

Sodna odločba postane pravnomočna šele, ko potečejo vsi roki za uveljavljanje pravnih sredstev.

Če ste na podlagi pritožbe zoper prvotno obsodilno sodbo izpuščeni ali oproščeni s odločbo pritožbenega sodišča, ki je postala pravnomočna, lahko ob določenih pridrzkih zahtevate polno odškodnino za premoženjsko in nepremoženjsko škodo, ki vam jo je povzročilo to „samovoljno“ pridržanje.

Ob vročitvi odločbe o izpustitvi ali oprostitvi, ste seznanjeni tudi o pravici do odškodnine.

Odškodnino lahko zahtevate v roku 6 mesecev od vročitve odločbe o izpustitvi ali oprostitvi, tako da zahtevek naslovite na prvega predsednika pritožbenega sodišča (premier Président de la Cour d'appel), ki je izreklo sodbo.

Slednji odloči o odškodninskem zahtevku z obrazloženo odločbo, ki se sprejme na javni obravnavi in med katero lahko zahtevate, da se vas zasliši osebno ali prek vašega odvetnika.

Na odločbo prvega predsednika pritožbenega sodišča se lahko v roku 10 dni od njene vročitve pritožite pri Nacionalni komisiji za nadomestilo za pripor (Commission Nationale de réparation des détentions - CNR).

CNR zaseda odloča neodvisno in na njeno odločitev pritožba ni mogoča.

Dodeljeno nadomestilo se izplača na stroške države.

Katere informacije vsebuje kazenska evidenca?

Če vam je na koncu postopka s pritožbo ali kasacijsko pritožbo dosojena kazen z odločbo, ki je postala pravnomočna, bo izrečena obsodba vpisana v vašo kazensko evidenco, ki jo hrani pravosodna uprava v vaši državi izvora.

Sem državljan druge države članice. Ali sem lahko po končanem postopku premeščen?

Na podlagi Konvencije o transferju obsojenih oseb z dne 21. marca 1983 lahko premestitev v vašo državo izvora zahteva vaša država izvora ali Francija, država obsodbe.

Vendar izvršitev premestitve zahteva vašo predhodno svobodno privolitve po predhodni jasni seznanitvi, kar vključuje popolne in natančne informacije o posledicah premestitve.

Poleg tega lahko sami zahtevate prostovoljno premestitev v vašo državo izvora. Ugoditev vaši zahtevi je odvisna od izpolnjevanja večih pogojev.

Če sem bil že obsojen, ali se mi lahko ponovno sodi za ista dejanja?

Na podlagi načela „Ne bis in idem“, ki velja v francoskem kazenskem pravu, vas v primeru, da vam je bilo sojeno in ste bili s pravnomočno sodbo obsojeni v eni državi članici, ni mogoče več preganjati in obsoditi za ista dejanja v drugi državi članici.

Zadnja posodobitev: 06/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

5 - Kršitve cestnoprometnega zakonika in drugi prekrški

V Franciji številne prekrške obravnavajo neposredno upravni organi in ne sodni organi. V glavnem gre za kršitve cestnoprometnega zakonika. V teh posebnih postopkih se upoštevajo vaše temeljne pravice, zlasti pravice obrambe. Poleg tega upravna sankcija nikoli ne biti odvzem prostosti. Sankcijo proti vam po samem pravu izreče neposredno pristojni upravni organ, ki je ugotovil neizpolnjevanje pravne obveznosti. Vsak sklep, ki nalaga sankcije, mora biti utemeljen, in ga lahko izpodbijate. Izrečena sankcija je izvršljiva takoj, tudi če se odločite za pritožbo.

Kako se obravnavajo kršitve cestnoprometnega zakonika?

Kršitve Cestnoprometnega zakonika neposredno obravnava uradnik, ki sestavi zapisnik (agent verbalisateur), policist ali žandar (agent de gendarmerie). Če je ugotovljena kršitev, se vam nemudoma naloži ustrezna kazen. Predhodno vam bodo pojasnjeni razlogi za sankcijo in lahko podate svoje pripombe. Prejeli boste zapisnik, v katerem bo opredeljena vaša kršitev ter izrečena sankcija. Sankcijo ste dolžni izpolniti nemudoma po njenem izreku.

Sankcija za take kršitve je plačilo globe v obliki določenega denarnega zneska in morebiti prepoved vožnje.

Če kot državljan druge države članice ne spoštujete cestnoprometnih predpisov, boste sankcionirani v Franciji. Če pred vrnitvijo v svojo državo sankcije ne izpolnite, se lahko proti vam začne postopek pregona.

Če se ne strinjate s sankcijo, se lahko na ta sklep pritožite v roku dveh mesecev. Sankcija, ki vam bo izrečena, ne more postati strožja zaradi vaše pritožbe.

Pritožba se vloži neposredno pri upravnem organu, brez postopka. Vloži se pri organu, ki je prvič izrekel sankcijo (gre za upravno pritožbo – recours gracieux), v primeru zavrnitve pritožbe pa se pritožite pri hierarhično višjem organu (recours hiérarchique).

Nadaljnji postopek vam bo pojasnjen neposredno v zapisniku, ki ga boste prejeli.

Šele ko izčrpate ta pravna sredstva, se lahko obrnete na upravnega sodnika (juge administratif).

Kako se obravnavajo ostali prekrški?

Ostali prekrški, ki se obravnavajo upravno, so hujši prekrški, povezani z ureditvijo finančnih trgov, konkurenčnim pravom, davčnimi predpisi ali predpisi o priseljevanju.

Ali bodo ti prekrški navedeni v moji kazenski evidenci?

Prekrški, ki se v Franciji obravnavajo upravno, zlasti v povezavi s kršitvami cestnoprometnih predpisov, ne bodo vpisani v vašo kazensko evidenco.

Zadnja posodobitev: 06/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Italija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja.

Kratek opis kazenskega postopka

V nadaljevanju je povzetek običajnih faz kazenskega postopka proti odraslim osebam.

V informativnih listih je na voljo podroben opis vsake faze postopka in vaših pravic. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Kazenski postopek se začne, ko policija ali državni tožilec izve za dejanje, ki bi lahko predstavljalo kaznivo dejanje.

Po zaključku preiskave državni tožilec sproži sodni postopek, razen če meni, da je primerno postopek ustaviti.

Kadar je za sojenje o kaznivih dejanjih pristojno sodišče v kolegijski sestavi, porotno sodišče (organ, podoben kronskemu sodišču v Združenem kraljestvu (Anglija in Wales) ali zveznem pravosodnem okrožju v Združenih državah Amerike) ali v nekaterih primerih sodišče, ki ga sestavlja sodnik posameznik, državni tožilec sodniku na predobravnavnem naroku predloži zahtevo za začetek sodnega postopka.

Na koncu predobravnavnega naroka lahko sodišče razpiše glavno obravnavo ali ustavi postopek.

V primeru kaznivih dejanj, za katera je pristojen sodnik posameznik ali mirovni sodnik, državni tožilec izda poziv ali neposredni poziv na narok (*mandato di comparizione, citazione diretta in giudizio*).

Obstaja tudi več posebnih postopkov: skrajšani postopek, izrek kazni na predlog strank (sporazum o priznanju krivde), takojšnji ali neposredni sodni postopek (*giudizio immediato, giudizio direttissimo*), kaznovalni nalog.

Kazenski postopek običajno poteka v treh fazah:

prva stopnja (porotno sodišče, sodišče v kolegijski sestavi, sodnik posameznik ali mirovni sodnik),

pritožba in

kasacijsko sodišče (najvišja stopnja).

Na prvi stopnji se zberejo vsi dokazi, dokazi prič in listinski dokazi, postopek pa se konča z obsodbo ali oprostitvijo.

Zoper sodbo, izdano na prvi stopnji, se lahko pritožite.

Pritožbeno sodišče odloči, ali bo potrdilo prvostopenjsko sodbo, jo v celoti ali delno spremenilo ali jo razveljavilo in zadevo vrnilo v razsojanje sodišču prve stopnje.

Pritožba zoper odločbo pritožbenega sodišča se lahko vloži pri kasacijskem sodišču (najvišja stopnja).

Kasacijsko sodišče izda sodbo, s katero lahko pritožbo razglasi za nedopustno ali jo zavrne, razveljavi izpodbijano sodbo brez vrnitve v razsojanje ali sodbo razveljavi in zadevo vrne v razsojanje sodišču prve stopnje.

Ko so končane vse faze postopka, postane sodba pravnomočna. V primeru obsodbe z izrekom kazni ta postane izvršljiva.

V informativnih listih je na voljo podroben opis vsake faze postopka in vaših pravic. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko vse informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. Informacije v teh informativnih listih vas zgolj obveščajo o tem, kako lahko vložite pritožbo in na koga se lahko obrnete.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave:

[1 – Moje pravice med preiskavo](#)

[2 – Moje pravice med sojenjem](#)

[3 – Moje pravice po sojenju](#)

Sorodne povezave

[Ministrstvo za pravosodje](#)

[Splošne pravne zadeve](#)

[Kazensko pravne zadeve](#)

[Italijanske zbornice odvetnikov za kazensko pravo](#)

[Človekove pravice](#)

Zadnja posodobitev: 22/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Moje pravice med preiskavo

A. Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?

Da, predvsem zato, ker so pomembne nekatere dodatne pravice in jamstva (glej tudi *spodaj*).

B. Katere so faze preiskave?

i. Zbiranje dokazov/Pooblastila preiskovalcev

Dejavnosti policije v kazenskih preiskavah so navedene v členih 347–357 zakonika o kazenskem postopku; dejavnosti državnega tožilca urejajo členi 358–378 zakonika o kazenskem postopku.

ii. Policijsko pridržanje

V skladu s členom 384 zakonika o kazenskem postopku, razen v očitnih primerih, v katerih kriminalistična policija izvede prisilno prijetje ali neobvezno prijetje osumljenca med storitvijo kaznivega dejanja, kadar obstajajo specifični dejavniki, ki tudi v povezavi z nezmožnostjo identifikacije osumljenca nakazujejo utemeljeno nevarnost pobega, državni tožilec odredi začasno prijetje, ali, preden preiskavo prevzame državni tožilec, kriminalistična policija na lastno pobudo izvede začasno prijetje osebe, v zvezi s katero obstaja resen sum, da je storila kaznivo dejanje, za katero zakon predpisuje dosmrtno zaporno kazen ali kazen zopora najmanj dveh in največ šestih let, ali kaznivo dejanje, ki vključuje uporabo vojaškega orožja in eksplozivov, ali kaznivo dejanje, storjeno z namenom terorizma, vključno z mednarodnim terorizmom, ali rušenjem demokratične ureditve.

iii. Zaslišanje

Preiskovanec, tudi če je priprt ali pridržan iz drugih razlogov, prostovoljno sodeluje pri zaslišanju, za katerega veljajo potrebni zaščitni ukrepi, da se prepreči nevarnost pobega ali nasilje; uporaba metod ali tehnik, ki lahko vplivajo na pravico do samoodločbe ali spremenijo zmožnost pomnjenja in ocenjevanja dejstev, ni dovoljena niti s soglasjem zaslišane osebe.

iv. Začasno pridržanje

Pripor in drugi ukrepi za nadzor posameznikov so določeni v členih 272–315 zakonika o kazenskem postopku. Sistem ukrepov za nadzor posameznikov temelji na načelih ustreznosti in sorazmernosti, na podlagi katerih mora sodnik pri odrejanju ukrepov praviloma na eni strani upoštevati primernost posameznega ukrepa v zvezi z naravo in stopnjo previdnostnih zahtev, ki jih je treba izpolniti v posebnem primeru, na drugi strani pa mora biti vsak ukrep sorazmeren z razsežnostjo dejstev in kaznijo, ki se ali se lahko naloži.

C. Kakšne so moje pravice med preiskavo?

i. Ali sem upravičen/-a do tolmača ali prevajalca?

Da, v skladu s členom 143 zakonika o kazenskem postopku.

ii. Kakšne so moje pravice do obveščeniosti in dostopa do spisa?

V zvezi s tem je treba na splošno opozoriti, da obvestilo o končanih predhodnih preiskavah, ki ga prejmeta osumljenec in izbrani zagovornik, vsebuje kratko obrazložitev dejstev, v zvezi s katerimi je sprožen postopek, pravne določbe, ki so domnevno kršene, ter datum in kraj dejanja, ki nakazujeta, da so bili dokumenti v zvezi z opravljenimi preiskavami vloženi pri državnem tožilstvu ter da sta osumljenec in njegov zagovornik upravičena do pregleda in izvodov teh dokumentov. Poleg tega so določena posebna pravila o pravici do obveščeniosti in pravici dostopa do dokumentov v spisu, zlasti v zvezi z izvedbo zaslišanja ali uvedbo osebnega zaščitnega ukrepa.

iii. Ali sem upravičen/-a do odvetnika in do obveščanja tretje osebe o mojem položaju?

Osumljenec/obtoženec ima pravico imenovati največ dva zagovornika; osumljencu/obtožencu, ki ne imenuje nikogar ali nima zagovornika, pomaga zagovornik, dodeljen po uradni dolžnosti. Za pregleda in preiskave se uporabljajo specifične določbe, ki vključujejo pravico zadevne osebe do pomoči zastopnika, če je ta primeren in je na voljo takoj.

iv. Ali sem upravičen/-a do brezplačne pravne pomoči?

Da, če so izpolnjeni pogoji iz ustreznih veljavnih določb.

v. Kaj morate vedeti:

a. Domneva nedolžnosti

Člen 27 italijanske ustave določa, da se obtoženci ne štejejo za krive, dokler ni izrečena pravnomočna sodba.

b. Pravica do molka in pravica posameznika, da ne izpove zoper sebe

V zvezi s tem je treba med drugim opozoriti, da je treba posameznike pred začetkom zaslišanja obvestiti, da se lahko njihove izjave kadar koli uporabijo proti njim in da imajo zaradi obveznosti zagotavljanja podrobnih podatkov pravico, da ne odgovorijo na nobeno vprašanje, vendar se bo postopek nadaljeval. Če te določbe niso izpolnjene, postanejo vse izjave, ki jih podajo zaslišane osebe, neuporabne.

c. Dokazno breme

Na splošno je za dokazno breme v zvezi z dejstvi, ki se nanašajo na obtožnico, kazensko odgovornost in določitev kazni ali preventivnega ukrepa, pristojen državni tožilec.

vi. kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za mladoletnike?

Pravila v zvezi s kazenskimi postopki proti otrokom in mladim so določena v predsedniškem odloku št. 448 z dne 22. septembra 1988, v katerem je na splošno določen sistem, ki prinaša več koristi osumljencu/obtožencu v predhodnih preiskavah in sodnih postopkih.

vii. kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za ranljive osebe?

Praviloma veljajo splošna pravila o zaščiti ustreznih pravic posameznika.

D. Kakšni so zakonski roki preiskav?

Če državni tožilec ne zahteva opustitve zadeve, mora v splošnem uvesti kazenski postopek v šestih mesecih od datuma vpisa imena osebe, kateri se pripisuje kaznivo dejanje, v register prijavljenih kaznivih dejanj. V primeru katerega koli kaznivega dejanja iz člena 407(2), točka (a), zakonika o kazenskem postopku (organizirani kriminal, terorizem, kazniva dejanja, povezana z uporabo strelnega orožja ali drog, in druga huda kazniva dejanja) se ta rok podaljša na eno leto. Državni tožilec lahko kadar koli pred iztekom roka na podlagi utemeljenih razlogov zaprosi sodnika, odgovornega za predhodne preiskave, za podaljšanje zgoraj navedenega obdobja. Za nadaljnja podaljšanja lahko državni tožilec praviloma zaprosi v primerih posebej kompleksnih preiskav ali kadar teh objektivno ni mogoče zaključiti v podaljšanem obdobju. Vsako podaljšanje lahko odobri sodnik, ki je odgovoren za predhodne preiskave, in sicer za obdobje, ki ni daljše od šestih mesecev. Predhodne preiskave z upoštevanjem vseh podaljšanj praviloma ne smejo trajati dlje kot 18 mesecev. Kljub temu je najdaljše trajanje dve leti, če se predhodne preiskave nanašajo na kazniva dejanja iz člena 407(2), točka (a), ali v drugih omejenih posebnih primerih, določenih z zakonom.

E. Kateri ukrepi so sprejeti v fazi preiskave, vključno z nadomestnimi rešitvami za začasno pridržanje in možnostmi za premestitev v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Poleg pripora se lahko naložijo naslednji prisilni ukrepi za nadzor posameznikov: prepoved zapustitve države, obveznost poročanja kriminalistični policiji, odstranitev iz družinskega okolja, prepoved obiskovanja krajev, ki jih redno obiskuje žrtev, prepoved in obveznost prebivanja na določenem naslovu, hišni pripor, začasno pridržanje v ustanovah z milejšimi ureditvami pridržanja za matere, začasno pridržanje v bolnišnični ustanovi.

Zadnja posodobitev: 22/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 – Moje pravice med sojenjem

A. Kje bo potekalo sojenje?

Sojenje praviloma poteka na kraju, ki je glede ozemlja in predmeta zadeve pod pristojnostjo sodišča v zvezi z zadevnim kaznivim dejanjem.

B. Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščeniosti v tem primeru?

Če se med sojenjem izkaže, da se dejstva razlikujejo od tistih, ki so opisana v sklepu, na podlagi katerega je bila zadeva predložena v sojenje, in ne spadajo v pristojnost višjega sodišča, državni tožilec v splošnem spremeni obtožnico in pošlje novo obvestilo; enako velja v zvezi s stekom kršitev in vsemi obteževalnimi okoliščinami, ki izhajajo iz sojenja. Državni tožilec praviloma postopa kot običajno, če se med sojenjem pojavi novo dejstvo v zvezi z obtožencem, ki v izvirnem sklepu ni izpostavljeno in ga je treba obravnavati po uradni dolžnosti. Vendar lahko sodnik na zahtevo državnega tožilca odobri priglasitev spremenjene obtožnice na isti obravnavi, in sicer ob soglasju obtoženca in če to ne posega v roke postopkov. Če državni tožilec nadaljuje neposredno z novo obtožnico, lahko obtoženec praviloma zaprosi za prekinitev sojenja in pridobitev novih dokazov.

C. Kakšne so moje pravice v zvezi z navzočnostjo na obravnavi?

i. Ali je navzočnost na sojenju obvezna? Ali je odsotnost v sodnem postopku dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

Navzočnost na sojenju je pravica obtoženca in ne njegova obveznost. Sodišče pa lahko odredi, da je odsoten obtoženec ustrezno prisiljen prisostvovati, kadar je njegova navzočnost nujna za pridobitev dokazov izven preiskave.

ii. Ali sem upravičen/-a do tolmača ali prevoda dokumentov?

Da, v skladu s členom 143 zakonika o kazenskem postopku.

iii. Ali sem upravičen/-a do odvetnika?

Obtoženec ima pravico imenovati največ dva zagovornika; osumljencu/obtožencu, ki ne imenuje nikogar ali nima zagovornika, pomaga zagovornik, dodeljen po uradni dolžnosti.

iv. Katere postopkovne pravice moram poznati? (npr. navzočnost osumljencev pred sodiščem)

V zvezi s tem je treba opozoriti, da morata obtoženec in njegov zagovornik v skladu s členom 523 zakonika o kazenskem postopku na zaslišanju v vsakem primeru govoriti zadnja, če za to zaprosita. V nasprotnem primeru postopek ni veljaven. Treba je tudi poudariti, da lahko stranke in njihovi zagovorniki v kateri koli fazi in na kateri koli stopnji postopka sodišču predložijo pisne vloge ali zahtevke.

D. Možne kazni

Če je obtoženec brez razumnega dvoma spoznan za krivega za kaznivo dejanje, za katero je obtožen, sodnik izda obsodbo ter uporabi kazen in morebitne preventivne ukrepe. Ko sodnik izda obsodbo, razsodi tudi o morebitnih zahtevkih za vračilo ali nadomestilo za škodo. Če sodnik odloči, da mora obtoženec plačati odškodnino v obliki nadomestila, določi tudi njen znesek, razen če je za to pristojno drugo sodišče.

Zadnja posodobitev: 22/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice po sojenju

A. Ali se lahko pritožim na sodbo?

Da, pritožba na sodbe se praviloma lahko vložijo, razen v primeru izjem, predpisanih z zakonom (glej člen 593 zakonika o kazenskem postopku); pritožba na prvostopenjske obsodilne sodbe, zoper katere se je mogoče pritožiti, pa se lahko vložijo tudi neposredno pri kasacijskem sodišču.

B. Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

Kasacijsko pritožbo na podlagi razlogov, predpisanih z zakonom (glej člen 606 zakonika o kazenskem postopku), je mogoče poleg primerov, določenih s posebnimi določbami, vložiti zoper sodbe, izrečene v pritožbi, ali sodbe, zoper katere se ni mogoče pritožiti.

C. Kakšne posledice ima obsodba?

i. Kazenska evidenca

V splošnem se pravnomočne kazenske obsodbe med drugim evidentirajo v izpisek iz kazenske evidence zadevnega posameznika.

v. Izvršitev sodbe, premestitev pripornikov, pogojne obsodbe in alternativne sankcije

Pogojna odložitve kazni: ko sodišče izdaja zaporno kazen ali kazen odvzema prostosti za obdobje dveh let ali manj ali denarno kazen, ki je samostojno ali v povezavi z ustrežno kaznijo odvzema prostosti v skladu z zakonom enakovredna kazni, ki vključuje odvzem prostosti, za skupno obdobje dveh let ali manj, lahko odredi, da se izvrševanje kazenske sankcije odloži za obdobje petih let, če se obsodba nanaša na hudo kaznivo dejanje, in za obdobje dveh let, če se obsodba nanaša na manj hudo kaznivo dejanje; višje omejitve kazni so predvidene za mladoletnike in odrasle, mlajše od 21 let (tri leta oziroma dve leti in pol).

Alternativne sankcije: v skladu s členom 53 zakona št. 689 z dne 24. novembra 1981 lahko sodišče pri izdaji obsodilne sodbe nadomesti kazen s kaznijo delnega pridržanja, kadar meni, da trajanje pridržanja ne sme biti daljše od dveh let, nadomesti kazen z nadzorom sodišča (*libertà controllata*), kadar meni, da trajanje pridržanja ne sme biti daljše od enega leta, in nadomesti kazen s sorazmerno denarno kaznijo, kadar meni, da trajanje pridržanja ne sme biti daljše od šestih mesecev.

Izvrševanje kazenske sankcije: državno tožilstvo v splošnem – razen v primeru oseb, ki so glede dejanja, zaradi katerega je prišlo do izvršitve obsodilne sodbe, že pridržane v priporu v zaporu v trenutku, ko je izdana pravnomočna sodba – odloži izvršitev kazni odvzema prostosti (vključno s preostalim časom morebitne daljše kazni), ki ni daljša od štirih let in ni naložena za določena huda kazniva dejanja (iz člena 656(9), točka (a), zakonika o kazenskem postopku in člena 4a zakona št. 354/1975), z odredbo, ki jo v ta namen prejmeta obsojenec in njegov odvetnik in v kateri je med drugim navedeno, da je mogoče predložiti vlogo za nadomestno rešitev za običajno pridržanje v zaporu v okviru rokov, določenih z zakonom; sodniki, ki nadzorujejo izvrševanje sodb (*Magistratura di Sorveglianza*) so odgovorni za odločanje o takih vlogah.

Premestitev priprtih oseb: *na tem področju veljajo določbe iz zakonodajnega odloka št. 16 z dne 7. septembra 2010, sprejetega v skladu z delegiranim zakonom št. 88 z dne 7. julija 2009 (pravo Skupnosti 2008)*, o uskladitvi italijanske nacionalne zakonodaje z Okvirnim sklepom Sveta 2008/909/PNZ z dne 27. novembra 2008 (o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb v kazenskih zadevah, s katerimi so izrečene zaporne kazni ali ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti, za namen njihovega izvrševanja v Evropski uniji) ali določbe dvostranskih mednarodnih sporazumov, ki jih je sklenila Italija.

Zadnja posodobitev: 22/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Ciper

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obdolžen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Kratek opis kazenskega postopka

V nadaljevanju so na kratko opisane običajne faze kazenskega postopka.

Osebo, ki je osumljena vpletenosti v kaznivo dejanje, lahko zasliši policija. Policija je odgovorna za preiskavo kaznivega dejanja.

Osumljeni je lahko prijet na podlagi sodnega naloga, razen če ga zalotijo pri storitvi kaznivega dejanja.

Osumljeni mora biti pred policijskim zaslišanjem poučen o pravici do stika z zagovornikom in o svojih drugih pravicah.

Če se v preiskavi odkrijejo obremenilni dokazi zoper osumljenca, ga policija formalno obtoži. V hujših kazenskih zadevah odločitev o pregonu sprejme generalni državni tožilec (*Genikos Eisaggeleas*). Te pristojnosti policije so vedno pod splošnim nadzorom generalnega državnega tožilca, ki je na podlagi ustave pooblaščen, da uvede, vodi, prevzame in nadaljuje ali ustavi kateri koli kazenski postopek.

Policija predloži obtožnico, v kateri so navedena kazniva dejanja, okrožnemu sodniku v potrditev. Če je obtožnica potrjena, je obdolženi pozvan, naj se na določen datum zgleda pri sodišču.

Kazenske zadeve se obravnavajo na naslednji način, odvisno od teže kaznivega dejanja: (a) v skrajšanem postopku jih obravnava sodnik posameznik pri okrožnem sodišču (*Eparchiako Dikastirio*), na območju pristojnosti katerega je bilo kaznivo dejanje storjeno; (b) na podlagi prijave generalnega državnega tožilca jih obravnava kazensko porotno sodišče (*Kakourgiodikeio*), ki ga sestavljajo trije sodniki okrožnega sodišča, predseduje pa mu predsednik okrožnega sodišča.

V skrajšanem postopku obdolženi na dan, ko je pozvan pred sodišče, odgovori na obtožbe tako, da se izreče za krivega ali nedolžnega. V zadevah, ki jih obravnava kazensko porotno sodišče, na določen dan pred sodnikom okrožnega sodišča poteka predhodni postopek. Predhodni postopek se lahko izpusti, če generalni državni tožilec potrdi, da ni potreben. Trenutna praksa je, da se predhodni postopek običajno ne izvede.

Žrtev kaznivega dejanja ima pravico vložiti pritožbo.

Generalni državni tožilec je na splošno odgovoren za kazenski pregon in ima tudi pravico do ustavitve pregona.

Na Cipru ni sojenja s poroto.

Če sodišče med postopkom ugotovi, da se obdolženi zaradi duševne motnje ali druge nezmožnosti ni zmožen izreči o krivdi, lahko sodišče zanj odredi zdravljenje v ustrezni ustanovi.

Obdolženi lahko vloži predhodni ugovor na obtožnico na podlagi: (a) stvarne ali krajevne nepristojnosti; (b) predhodne oprostive ali obsodbe za isto kaznivo dejanje; (c) pomilostitve v zvezi s kaznivim dejanjem; (d) nepopolnih ali ponavljajočih se obtožb.

V isti obtožnici je za povezano kaznivo ravnanje lahko obtoženih več oseb. Če sodišče meni, da je to nepravilno, lahko odredi, da se obtožnica za namene sojenja razdeli.

Na sojenju dokazuje najprej tožilstvo (*katigorousa archi*). Ko tožilstvo zaključi, sodišče odloči, ali dokazi zadoščajo za nadaljevanje postopka. Če zadoščajo, sodišče pozove obdolženca, naj predstavi svojo obrambo, in ga pouči, da ima pravico do molka, pravico dati izjavo z zatožne klopi ali pričati pod prisego. Obdolženi lahko kadar koli predloži dokaze v svojo obrambo. Če se obdolženi odloči za molk, se mu to ne sme šteti v škodo. Po predstavitvi obrambe stranke podajo zaključne govore in sodišče izreče sodbo.

Vse priče, ki pred sodiščem pričajo pod prisego, morajo biti navzkrižno zaslišane.

Sojenje mora potekati v skladu z načeli poštenega sojenja. Domneva nedolžnosti velja ves čas sojenja. Dokazno breme ves čas nosi tožilstvo. Če po koncu sojenja sodišče ni prepričano o krivdi obdolženca onkraj razumnega dvoma, ga mora oprostiti.

Če je obdolženi obsojen, sledi postopek izreka sankcije.

Podrobnosti o vseh teh fazah v kazenskem postopku in vaših pravicah so na voljo v informativnih listih. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevajte, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja](#)

[Moje pravice med sojenjem](#)

[Moje pravice po sojenju](#)

Zadnja posodobitev: 11/03/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja

A. Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?

Ne.

B. Katere so faze preiskave?

i. Faza zbiranja dokazov / pristojnosti preiskovalcev

Vsak preiskovalec lahko od katere koli osebe, za katero upravičeno domneva, da pozna dejstva ali okoliščine kaznivega dejanja, ki ga preiskuje, zahteva, naj se ob določenem času zgledi na določenem kraju (če je taka zahteva razumna) zaradi zaslišanja in predložitve izjave v zvezi s takim kaznivim dejanjem.

ii. Policijsko pridržanje

Oseba, ki ji je bila odvzeta prostost in je pridržana, ima pravico zahtevati, naj se njej ali njenemu zagovorniku v ustreznem času zagotovi dostop do bistvenih dokumentov tožilstva, ki so pomembni za zadevo ter nujni za učinkovito izpodbijanje zakonitosti odvzema prostosti in pridržanja.

Izraz «bistveni dokumenti» pomeni izvod odredbe o odvzemu prostosti in pridržanju ter izvod zahteve in zaprisežene izjave, na podlagi katere je bila odredba izdana.

Če se sodnik prepriča, da preiskava o storitvi kaznivega dejanja, zaradi katerega je bila osebi odvzeta prostost, še ni zaključena, lahko na zahtevo policista s činom glavnega inšpektorja ali višjim činom po zakonu, tudi kadar ni pristojen za obravnavo kaznivega dejanja, v zvezi s katerim se opravlja zaslišanje, po potrebi odredi, da oseba, ki ji je bila odvzeta prostost, ostane v policijskem pridržanju za največ osem dni, vsekakor pa dokler sodišče meni, da je to ustrezno, pri čemer se dan po izdaji odredbe o policijskem pridržanju šteje za prvi dan policijskega pridržanja.

iii. Zaslišanje

Preiskovalec lahko zabeleži vsako izjavo osebe, ki je zaslišana; nato se izjava osebi prebere in ta jo podpiše, če je nepismena, pa nanjo doda razpoznaven znak. Če oseba to zavrne, preiskovalec zavrnitev zabeleži na koncu zapisane izjave, pri čemer navede tudi razlog za zavrnitev, če je ta preverjen, nato pa zapisano izjavo podpiše sam.

Vsaka taka izjava (če se dokaže, da je bila dana prostovoljno) se šteje za dokaz v vsakem kazenskem postopku zoper osebo, ki jo je dala.

Kdor se brez utemeljenega razloga ne udeleži zaslišanja na datum in v kraju, ki ju določi preiskovalec, zagreši kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen do enega leta ali denarna kazen, ki ne presega tisoč funtov, ali obe zgoraj navedeni kazni hkrati.

Če preiskovalec med preiskavo kaznivega dejanja meni, da je določen dokument potreben ali zaželen v preiskavi, lahko izda pisno odredbo, naslovljeno na osebo, ki ima tak dokument – ali za katero se domneva, da ga ima – v posesti ali pod nadzorom, in zahteva, naj navedena oseba predloži navedeni dokument ob času in na kraju, ki sta razumno opredeljena v odredbi. Šteje se, da je oseba, na katero je naslovljena pisna odredba o predložitvi dokumenta, to obveznost izpolnila, če poskrbi za predložitev dokumenta, ne da bi ga morala osebno predložiti.

Kdor brez utemeljenega razloga ne predloži dokumenta na podlagi zadevne odredbe v skladu s tem členom, zagreši kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen do treh let ali denarna kazen, ki ne presega tisoč petsto funtov, ali obe zgoraj navedeni kazni hkrati.

iv. Pripor

Sodišče lahko po svoji presoji odloži vsako zadevo, ki jo obravnava, in na podlagi takega odloga bodisi izpusti obdolženega pod pogoji, za katere meni, da so razumni, ali mu odredi pripor za čas trajanja sojenja.

C. Katere pravice imam med preiskavo?

i. Katere pravice imam v zvezi s tolmačenjem in prevajanjem?

Osumljenci, ki ne razumejo jezika policije ali drugega pristojnega organa, so upravičeni do brezplačne pomoči tolmača. Tolmač

lahko osumljencu pomaga pri komunikaciji z zagovornikom in mora varovati zaupnost vsebine take komunikacije. Poleg tega ima osumljenec naslednje pravice:

Če policist, ki osumljencu odvzame prostost zunaj policijske postaje, ne govori jezika, ki ga osumljenec razume, da bi ga lahko obvestil o dogajanju, ali če za to nima potrebnih sredstev zunaj policijske postaje, policist o tem obvesti preiskovalca, ki takoj, vsekakor pa še pred začetkom preiskave, uredi ustrezno obveščanje osumljenca.

Če osumljenec s svojim izbranim zagovornikom ne more komunicirati v jeziku, ki ga razume, je lahko na zahtevo zagovornika med razgovorom navzoč tolmač ali druga oseba, da lahko zagovornik komunicira z osumljencem v jeziku, ki ga ta razume.

Poleg tega velja, da če osumljenec ne more komunicirati z zdravnikom v jeziku, ki ga razume, je lahko pri zdravniškem pregledu, zdravljenju in nadaljnjem spremljanju navzoč tolmač ali druga oseba, da lahko zdravnik komunicira z osumljencem v jeziku, ki ga ta razume.

Poleg tega ima osumljenec pravico do brezplačnega prevoda vseh bistvenih dokumentov (odredba o odvzemu prostosti in/ali pridržanju, obtožnica, vse sodne odločbe in odredbe, izdane v postopku, ter vsi drugi dokumenti, za katere pristojni organ meni, da so bistveni). V nekaterih primerih se lahko zagotovi tolmačenje in/ali ustni povzetek bistvenih dokumentov.

ii. Katere pravice imam v zvezi z obveščanjem in vpogledom v spis?

Ob odvzemu prostosti in pridržanju ima osumljenec ali njegov zagovornik pravico do vpogleda v bistvene dokumente (izvod odredbe o odvzemu prostosti in pridržanju, izvod zahteve in zaprisežene izjave, na podlagi katere je bila odredba izdana), ki jih potrebuje za izpodbijanje zakonitosti odvzema prostosti osumljencu ali njegovega pridržanja. Če zadevo obravnava sodišče, ima osumljenec ali njegov zagovornik pravico do vpogleda v pričanja in dokumente, pridobljene med preiskavo zadeve, ki se nanašajo na obravnavano kaznivo dejanje.

iii. Katere pravice imam v zvezi z dostopom do zagovornika in obveščanjem tretje osebe o svojem položaju?

Pravica do dostopa do zagovornika

Osumljenci imajo pravico do zaupnega pogovora z zagovornikom. Zagovornik je neodvisen od policije, ki pa lahko osumljencu pomaga pri iskanju zagovornika.

Osumljenci imajo po zakonu tudi naslednje pravice:

Takoj po odvzemu prostosti in brez nepotrebne odlašanja imajo pravico, da po telefonu sami pokličejo zagovornika po svoji izbiri, ne da bi bila navzoča druga oseba.

Pravico do dostopa do zagovornika imajo v naslednjih primerih, odvisno od tega, kaj nastopi prej:

- pred zaslišanjem na policiji ali pred preiskavo s strani katerega koli drugega pristojnega organa;
- dovolj zgodaj, preden so privedeni pred sodišče;
- med preiskavo ali zbiranjem dokazov, ki ga izvaja policija ali kateri koli drug pristojni organ;
- brez nepotrebne odlašanja takoj po odvzemu prostosti.

Pravica do dostopa do zagovornika vključuje naslednje pravice:

- pravico do zasebnega srečanja in stika z zagovornikom, ki osebo zastopa, in sicer kadar koli;
- pravico zahtevati navzočnost in sodelovanje zagovornika med zaslišanjem, da ta lahko zagotovi pojasnila glede poteka postopka in da lahko svetuje o procesnih pravicah v zvezi z zaslišanjem;

(c) pravico zahtevati navzočnost zagovornika med preiskavo ali zbiranjem dokazov, če je osumljenec upravičen do navzočnosti zagovornika med zadevnim zaslišanjem.

Policija upošteva zaupnost komunikacij med osumljencem in njegovim zagovornikom med sestanki, v korespondenci, med telefonskimi pogovori in v okviru vseh drugih dovoljenih oblik komunikacije med osumljenci in njihovimi zagovorniki.

Vsekakor se osumljencu takoj po odvzemu prostosti ali, če mu je prostost odvzeta zunaj policijske postaje, takoj po vstopu na policijsko postajo da na voljo seznam imen in telefonskih števil vseh odvetnikov, ki so vpisani v «poklicni register odvetnikov».

Med policijskim pridržanjem imajo osumljenci pravico, da se zaradi priprave svoje obrambe kadar koli zaupno sestanejo s svojim zagovornikom v centru za pridržanje, v katerem so nastanjeni, in sicer v posebnem, temu namenjenem prostoru, kjer jih ne more videti ali slišati noben policist; prav tako imajo med razgovorom pravico prejeti zaupna pisna ali ustna navodila svojega zagovornika.

Če oseba ne želi, da jo zastopa zagovornik, o tem pisno obvesti vodjo centra za pridržanje, tako da izpolni ustrezeni obrazec. Poleg tega je oseba poučena, da lahko odpoved pravici do zagovornika vpliva na učinkovitost njene obrambe.

Če je oseba mlajša od 18 let, mora zaslišanje potekati v navzočnosti njenega zagovornika. Poleg tega imajo starši ali skrbniki mladoletne osebe pravico biti navzoči med razgovori mladoletnika z zagovornikom.

Če oseba zaradi duševne pomanjkljivosti ali fizične invalidnosti ne more uresničevati svoje pravice do stika z zagovornikom brez pomoči druge osebe, lahko osumljenec to pravico uresničuje ob pomoči in/ali v navzočnosti uradne osebe državne zdravstvene in/ali socialne službe, ki se osumljencu zagotovi takoj, ko je to mogoče po odvzemu prostosti. Dalje, če osumljenec zaradi duševne pomanjkljivosti ne razume svojih pravic, je zaslišan v navzočnosti zagovornika.

Začasna izjema od uresničevanja pravice do dostopa do zagovornika

Začasna izjema od uresničevanja pravice osumljenca, da se mu po odvzemu prostosti brez nepotrebne odlašanja zagotovi zagovornik, je dovoljena v izjemnih okoliščinah in le v predhodnem postopku, kadar zaradi geografske oddaljenosti ni mogoče zagotoviti uresničevanja pravice do dostopa do zagovornika.

Poleg tega je v predhodnem postopku v izjemnih okoliščinah dovoljena začasna izjema od uresničevanja pravice do dostopa do zagovornika, kadar je to upravičeno zaradi posebnih okoliščin zadeve in če gre za enega od naslednjih nujnih razlogov:

- (i) kadar je treba nujno preprečiti resne škodljive posledice za življenje, svobodo ali telesno celovitost osebe;
- (ii) kadar mora policija nujno takoj ukrepati, da se prepreči resna škoda za kazenski postopek.

Vendar pa morajo biti zgoraj navedene začasne izjeme:

- (i) sorazmerne in ne smejo presežati tega, kar je nujno;
- (ii) strogo časovno omejene;
- (iii) ne smejo temeljiti zgolj na vrsti ali teži domnevnega kaznivega dejanja in
- (iv) ne smejo kršiti na splošno poštene narave postopka.

Če osumljencu ni dovoljeno uresničevati pravic do:

- (i) stika z zagovornikom brez nepotrebne odlašanja takoj po odvzemu prostosti;
- (ii) osebnega srečanja in komunikacije z zagovornikom ter
- (iii) navzočnosti in sodelovanja zagovornika med zaslišanjem in preiskavo ali zbiranjem dokazov, lahko ob prvem naroku pred sodiščem ali na datum prve obravnave zadeve pred sodiščem od sodišča zahteva, naj prouči razloge, zakaj mu ni bilo dovoljeno uresničevati takih pravic.

Obveščanje tretje osebe o odvzemu prostosti ali pridržanju / obveščanje vašega konzulata ali veleposlaništva

Ob odvzemu prostosti ali pridržanju osumljenec obvesti policijo, ali želi koga sam po telefonu obvestiti o svojem pridržanju, npr. družinskega člana ali delodajalca. V nekaterih primerih se lahko pravica do obveščanja druge osebe o pridržanju začasno omeji. V takem primeru osebo o tem obvesti policija. Tujci policijo obvestijo, ali želijo sami po telefonu obvestiti konzularno predstavništvo ali veleposlaništvo svoje države. Poleg tega policijo obvestijo, ali želijo stopiti v stik z uradnikom konzularnega predstavništva ali veleposlaništva svoje države. Pri tem je oseba obveščena, da lahko odpoved pravici do obveščanja konzularnega predstavništva ali veleposlaništva in stika z njim nanjo osebno vpliva.

Po zakonu ima oseba tudi naslednje pravice:

pravico, da takoj po odvzemu prostosti brez nepotrebne odlašanja v navzočnosti policista sama po telefonu obvesti sorodnika, delodajalca ali drugo osebo po svoji izbiri – če je oseba mladoletna, pa starša ali skrbnika – o odvzemu prostosti in o tem, na kateri policijski postaji oziroma v katerem centru za pridržanje je ali bo pridržana;

če oseba zaradi duševne pomanjkljivosti ali fizične invalidnosti ne more uresničevati svoje pravice do stika z zgoraj navedenimi osebami, lahko osumljenec to pravico uresničuje ob pomoči in/ali v navzočnosti uradne osebe državne zdravstvene in/ali socialne službe, ki se osumljencu zagotovi takoj, ko je to mogoče po odvzemu prostosti;

tujci imajo tudi pravico, da takoj, ko je to mogoče po odvzemu prostosti, brez nepotrebne odlašanja v navzočnosti policista sami po telefonu obvestijo konzularno ali diplomatsko predstavništvo države svojega državljanstva na Cipru o odvzemu prostosti ali pridržanju in o tem, na kateri policijski postaji oziroma v katerem centru za pridržanje so ali bodo pridržani. Če v Republiki Ciper ni zadevnega konzularnega ali diplomatskega predstavništva, se lahko oseba obrne na komisarja za upravljanje in varstvo človekovih pravic (varuha človekovih pravic) Republike Ciper. Če je oseba državljan dveh (2) ali več držav, lahko izbere konzularno oziroma diplomatsko predstavništvo, ki ga želi obvestiti o odvzemu prostosti in s katerim želi vzpostaviti stik. Poleg tega ima pravico do stika, obiska, pogovora in korespondence s takimi organi, če to želi, ter pravico, da jih imenuje za svoje zastopnike, če navedeni organi temu ne nasprotujejo;

če je zaradi duševne pomanjkljivosti osebe očitno, da ni sposobna razumeti zgoraj navedenih pravic glede stikov, biti obveščena o njih ali v celoti razumeti, da lahko uresničuje navedene pravice, policist o tem obvesti konzularno ali diplomatsko predstavništvo oziroma varuha človekovih pravic Republike Ciper; prav tako je oseba obveščena, da lahko odpoved pravici do obveščanja tretjih oseb, sorodnikov, delodajalca ali zadevnega konzularnega organa oziroma odpoved pravici do stika z njimi nanjo osebno vpliva;

če posameznik zaradi duševne pomanjkljivosti očitno ni sposoben razumeti, da ima pravice glede stikov, ali biti obveščen o tem, oziroma če ni sposoben v celoti razumeti, da lahko uresničuje te pravice, policija takoj po odvzemu prostosti pokliče sorodnika zadevne osebe ter ga obvesti o odvzemu prostosti in o tem, na kateri policijski postaji ali v katerem centru za pridržanje je ali bo oseba pridržana.

Začasna izjema od pravice do stika s sorodniki / osebo po lastni izbiri / delodajalcem

Pravica do stika s sorodniki ali osebo po lastni izbiri ali delodajalcem in pravica do obveščanja oseb, ki izvršujejo starševsko odgovornost (kadar je vpletena oseba, mlajša od 18 let), se ne zagotovi takoj po odvzemu prostosti, če to upravičujejo posebne okoliščine zadeve in če obstaja eden od naslednjih nujnih razlogov:

- (a) kadar je nujno preprečiti resne škodljive posledice za življenje, svobodo ali telesno celovitost osebe ali
- (b) kadar je treba nujno preprečiti okoliščine, v katerih bi lahko nastalo znatno tveganje za kazenski postopek, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (i) izjema je sorazmerna in ne presega tega, kar je nujno;

- (ii) izjema je strogo časovno omejena;
- (iii) izjema ne temelji izključno na vrsti ali teži domnevnega kaznivega dejanja in
- (iv) izjema ne krši na splošno poštene narave postopka.

Osebi se takoj po odvzemu prostosti ne omogoči uresničevanje pravice do stika s tretjo osebo (sorodniki ali delodajalcem ali drugo osebo po lastni izbiri), kadar to upravičuje nujna potreba ali enakovredna operativna zahteva.

Če osebi, mlajši od 18 let, ni dovoljeno uresničevati pravic do:

- (i) obveščanja sorodnikov ali osebe po lastni izbiri ali delodajalca in do stika z njimi;
- (ii) obveščanja oseb, ki izvršujejo starševsko odgovornost, o odvzemu prostosti osebi, mlajši od 18 let, lahko ob prvem naroku pred sodiščem ali na datum prve obravnave zadeve od sodišča zahteva, naj prouči razloge, zakaj ji navedenih pravic ni bilo dovoljeno uresničevati.

Če se zgoraj navedenečasne izjeme uporabljajo za osebo, mlajšo od 18 let, policija o odvzemu prostosti take osebe brez nepotrebnega odlašanja obvesti socialno službo, komisarja za varstvo pravic otrok in vse druge organe, ki so pristojni za varstvo in dobrobit otrok.

iv. Katere pravice imam v zvezi z brezplačno pravno pomočjo?

Če oseba nima dovolj sredstev za uresničevanje

pravice do dostopa do zagovornika v predhodnem postopku, lahko to sporoči policistu, odgovornemu za zaslišanje, potem ko podpiše ustrezn obrazec. Taki osebi se predloži seznam z imeni in telefonskimi številkami odvetnikov, ki ponujajo svoje storitve. Osumljenec potrdi, da mu je bil tak seznam res predložen. Policist ustrežno obvesti zagovornika, ki si ga oseba izbere.

Če oseba želi brezplačno pomoč zagovornika, lahko na prvem naroku pred sodiščem vloži ustrezno zahtevo, ki jo sodišče nato obravnava.

v. Kaj je pomembno vedeti glede:

domneve nedolžnosti

Vsaka oseba, ki je osumljena ali obtožena storitve kaznivega dejanja, se šteje za nedolžno, dokler ni po zakonu spoznana za krivo.

Pravno načelo domneve nedolžnosti se uporablja za fizične osebe v kazenskih postopkih, in sicer od trenutka, ko je zadevna oseba osumljena ali obtožena storitve kaznivega dejanja, do konca postopka, tj. do izdaje pravnomočne sodne odločbe.

pravice do molka in pravice posameznika, da ne izpove zoper sebe

Osebi med zaslišanjem na policiji ali pri drugem pristojnem organu ni treba odgovarjati na vprašanja o domnevnem kaznivem dejanju. Tudi ko je pozvana, naj poda izjavo ali odgovori na vprašanja, ji ni treba predložiti dokazov ali dokumentov ali zagotoviti informacij, ki bi jo lahko obremenile.

dokaznega bremena

Policija je odgovorna za zbiranje dokazov, na podlagi katerih se onkraj razumnega dvoma dokažejo kazniva dejanja, ki so predmet preiskave. Obdolženec ima pravico navesti svojo različico dejstev in dati izjavo ali odgovoriti na obtožbe pred preiskovalnimi organi v podporo svoji različici dogodkov ali svoji nedolžnosti.

vi. Kateri posebni zaščitni ukrepi veljajo glede otrok?

Kazenska odgovornost

Oseba, mlajša od 14 let, ni kazensko odgovorna za nobeno dejanje ali opustitev (poglavje 154, člen 14) in se ji tako ne odvzame prostost. Če je potrebna njena navzočnost na policijski postaji, se jo pozove, naj se tam zgleda v spremstvu staršev/skrbnikov.

Odvzem prostosti

Odvzemu prostosti mladoletniku se je treba izogniti, kadar je to mogoče. Izveden mora biti v skladu z zakonodajo in le kot skrajni ukrep, trajati pa mora čim krajši čas.

Pri odvzemu prostosti mladoletniku se sledi postopku za odvzem prostosti (zagotavljanje informacij, upoštevanje pravosodnih pravil, seznanitev s pravicami itd.). Ob odvzemu prostosti

je treba upoštevati starost, zrelost in ranljivost otroka.

Poleg tega bi bilo treba pri vsaki odločitvi o odvzemu prostosti otroku upoštevati koristi otroka.

Otroci, ki jim je odvzeta prostost, morajo biti o nadaljnjih postopkih obveščeni na razumljiv način ob upoštevanju njihove starosti in zrelosti.

Lisice se ne uporabijo, razen če je to nujno potrebno in če se upoštevajo pogoji iz policijskega predpisa 5/39.

Uporaba gumijevke je dovoljena le v skrajnem primeru in le ob upoštevanju pogojev iz policijskega predpisa 5/39.

Telesno preiskavo lahko opravi le policist istega spola.

Pravno zastopanje in druge pravice

Obveščanje mladoletnika o pravici do stika z zagovornikom po lastni izbiri po telefonu in brez navzočnosti druge osebe

Obveščanje mladoletnika o pravici do brezplačne pravne pomoči, če nima dovolj sredstev

Obveščanje mladoletnika o pravici, da v navzočnosti policista po telefonu sam pokliče svoje starše/skrbnike in jih obvesti o odvzemu prostosti ter na kateri policijski postaji ali v katerem centru za pridržanje je ali bo pridržan

Starši/skrbniki so obveščeni takoj. Obveščanje staršev/skrbnikov se lahko odloži za največ 12 ur po odvzemu prostosti, če obstaja utemeljen sum, da bi lahko uresničevanje pravice do stika takoj po odvzemu prostosti:

- (a) vodilo v uničenje ali prikrivanje dokazov v zvezi z razjasnitvijo kaznivega dejanja; ali
- (b) preprečilo odvzem prostosti ali zaslišanje druge osebe v zvezi s kaznivim dejanjem ali povzročilo njen pobeg; ali
- (c) vodilo v storitev drugega kaznivega dejanja ali v smrt oziroma telesno poškodbo katere koli osebe; ali
- (d) vodilo v škodovanje interesom, povezanim z varnostjo Republike Ciper ali njenega ustavnega oziroma javnega reda, poseglo v izvajanje sodne oblasti.

O odvzemu prostosti in (predvidenem) centru za pridržanje lahko starše/skrbnike mladoletnika (dodatno) obvesti tudi policija. To se ustrezno evidentira v spisu preiskave.

Če je to potrebno in v korist mladoletnika, so lahko o odvzemu prostosti obveščene tudi socialne službe države.

Zaslišanje

Preiskovalec lahko začne zaslišanje šele, ko so zagotovljene take informacije in/ali ko je opravljeno obveščanje ter šele ko mladoletnik izkoristi vse pravice do stika, kot se je zahtevalo.

Osebe, mlajše od 18 let, so zaslišane v navzočnosti svojega zagovornika.

Če oseba, ki je zaslišana, ne razume ali ne govori jezika, je upravičena do pomoči tolmača.

Zaslišanje mora vedno potekati v skladu z določbami zakona, pravosodnimi pravili in zadevnimi policijskimi predpisi (PR 3/3, PR 3/4, PR 5/18).

Mladoletniki, ki jim ni odvzeta prostost, se zaslišijo in dajo izjavo v navzočnosti staršev ali skrbnikov.

Policija bi morala zagotoviti, da se zaslišanje opravi takoj, ko je to mogoče, vsekakor pa v 24 urah, tako da sodišča načeloma ni treba zaprositi za izdajo odredbe o priporu (dopis komisarja za varstvo pravic otrok z dne 11. junija 2014).

Odvzem prostosti / zaslišanje / kazenski pregon mladoletnih dijakov

Odvzemu prostosti mladoletnim dijakom in njihovemu zaslišanju v prostorih šole se je treba izogibati. Če pa je to kljub vsemu potrebno, morajo policisti šolo obiskati v civilnih oblačilih in neoznačenem vozilu.

Odvzem prostosti in zaslišanje morata potekati v navzočnosti ravnatelja oziroma ravnateljice šole, ki je o tem ustrezno vnaprej obveščen/-a (PR 5/18, odstavek 6(3)).

Kadar se izvaja kazenski pregon zoper mladoletnega dijaka, mora namestnik pomočnika komisarja (*Astinomikos Diefthintis*) o tem obvestiti ministrstvo za izobraževanje in kulturo le, kadar je to nujno potrebno in če meni, da bi tako obveščanje koristilo kazenski ali prevzgojni politiki Republike Ciper, pri čemer mora seveda upoštevati:

- naravo kaznivega dejanja, če tako ravnanje prispeva k varovanju drugih dijakov / narodne straže (*ethnofrouri*),
- težave, s katerimi se v zadevnem času spoprijema ciprska družba, in
- posebne okoliščine posamezne zadeve.

Prepovedano je razkriti ime in/ali naslov šole in/ali fotografijo ali kakršno koli informacijo, na podlagi katere bi bilo mogoče identificirati mladoletnika, ki se mora zglasiti pred sodiščem za mladoletnike (*Dikastirio Anilikon*), razen če sodišče to dovoli.

Pogoji pridržanja

Poleg pravic, ki jih imajo vsi zaporniki (zakon 163(I)/2005), imajo pridržane osebe, mlajše od 18 let, naslednje dodatne pravice, ki se nanašajo na pridržanje: mladoletniki si celic ne delijo z drugimi pridržanimi osebami. Prav tako je treba zagotoviti, da se mladoletniki v skupnih prostorih ne srečujejo z odraslimi zaporniki;

mladoletniki, ki jim je odvzeta prostost, morajo biti pridržani v centrih za pridržanje, namenjenih mladoletnikom, kjer so na voljo dejavnosti, prilagojene njihovim potrebam, in kjer je osebje ustrezno usposobljeno. Taki centri morajo biti dovolj veliki, dovolj svetli in zračni, imeti morajo ustrezno pohištvo, biti lepo opremljeni in zagotavljati ustrezne vizualne spodbude. Nazadnje, mladoletniki imajo lahko pri sebi v celici razumno število osebnih predmetov (standardi CPT), razen če bi taki predmeti lahko ogrozili varnost. Poleg tega se v sodelovanju z drugimi službami zagotovi, da otroci zdravo preživljajo čas (dopis komisarja za varstvo pravic otrok z dne 7. novembra 2014);

mladoletnikovi starši ali skrbniki imajo pravico biti navzoči med razgovori z mladoletnikovim zagovornikom;

starši ali skrbniki mladoletnika morajo biti navzoči pri vsakem zdravniškem pregledu, zdravljenju in kontrolnih pregledih mladoletnika;

oseba, ki vodi center za pridržanje, mora vse pridržane osebe in vsakega njihovega sorodnika ali drugo osebo, ki jo pridržani izbere, če je pridržani mlajši od 18 let, pa tudi njegove starše ali skrbnike, v jeziku, ki ga ti razumejo, obvestiti, da imajo vsak dan pravico do srečanja do ene ure skupno, in sicer v ločenem prostoru centra za pridržanje in v navzočnosti policista.

vii. Kateri posebni zaščitni ukrepi veljajo glede ranljivih osumljencev?

Otroci se štejejo za ranljive osebe, zato se zanje uporabljajo posebni zaščitni ukrepi iz predhodnega odstavka (vi).

V skladu z zakonom o pravicah oseb, ki jim je odvzeta prostost, in pridržanih oseb (zakon 163(I)/2005) izraz «**ranljiva oseba**» pomeni osumljenca ali obdolženca, ki ni sposoben razumeti ali učinkovito sodelovati v kazenskem postopku zaradi svoje starosti, duševnega ali fizičnega stanja ali invalidnosti.

Če se prostost odvzame osebi z duševno pomanjkljivostjo ali fizično invalidnostjo, je navedena oseba o svojih pravicah, kot izhajajo iz zakona 163(I)/2005, **obveščena v preprostem in razumljivem jeziku**, pri čemer se upoštevajo posebne potrebe take osebe.

V takem primeru se zagotovi sodelovanje osebe, ki lahko sporoči zadevne informacije osebi, ki ji je odvzeta prostost, ali drugim vpletenim osebam, tako da lahko te navedene informacije razumejo kljub svoji pomanjkljivosti ali invalidnosti.

Dalje, v primeru odvzema prostosti osebi, ki zaradi kakršne koli duševne ali telesne invalidnosti očitno ni sposobna uresničevati **pravice do stika**, kot je določena v zakonodaji (zakon 163(I)/2005), lahko taka oseba navedene pravice uresničuje **ob pomoči in/ali v navzočnosti uradnika državne zdravniške ali socialne službe**, tako pomoč pa je treba zadevni osebi zagotoviti takoj po odvzemu prostosti, vsekakor pa takoj, ko je to mogoče.

D. Kateri zakonski roki veljajo med preiskavo?

Oseba, ki ji je odvzeta prostost, ker je osumljena storitve kaznivega dejanja, se v 24 urah po odvzemu prostosti privede pred sodnika, če zaslišanje o kaznivem dejanju, zaradi katerega ji je bila odvzeta prostost, še ni zaključeno. Namen privedbe pred sodnika je, da lahko policija zahteva pridržanje osebe za določen čas, ki ne sme presežati osem zaporednih dni in skupno treh mesecev.

Če po izteku veljavnosti odredbe o pridržanju zaslišanje in preiskava še nista zaključena, lahko policija od sodišča zahteva podaljšanje odredbe za novih osem dni, to pa lahko ob podaljšanju odredbe ponovi vsakih osem dni, pri čemer je skupna doba pridržanja največ tri mesece.

Osumljenca je običajno treba pridržati, kadar obstaja tveganje, da bo vplival na priče ali uničil dokaze, če bo izpuščen. Policija mora sodišču dokazati, da so izpolnjeni pogoji za izdajo odredbe o pridržanju.

E. Kaj je predhodni postopek, katere alternative priporu so na voljo in ali obstaja možnost premestitve v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Sodišče, ki je pristojno v kazenski zadevi, lahko odredi pridržanje obdolženega med sojenjem. V skladu s členom 48 zakona o kazenskem postopku (poglavje 155) lahko okrožno sodišče, ki vodi skrajšani postopek, odredi pridržanje za največ osem dni ob vsakokratni preložitvi zadeve. Nasprotno pa take omejitve ni pri vrhovnem sodišču ali kazenskem porotnem sodišču, ki odredi pridržanje obdolženega med sojenjem v kazenskem postopku.

Člen 157(1) zakona (poglavje 155) določa, da lahko sodišče, ki je pristojno v kazenski zadevi, odredi izpustitev pridržanega proti varščini. Če se sodišče odloči obdolženega izpustiti, lahko ob tem določi posebne pogoje in odredi, da mora obdolženi podpisati dokument o varščini. Ta pristojnost sodišča temelji na določbah člena 48 in člena 157(1) zakona o kazenskem postopku.

Pogoji za posredovanje sodne odločbe o nadzornih ukrepih

Pristojni organ Republike Ciper lahko odločbo, ki jo je izdal o nadzornih ukrepih, posreduje pristojnemu identifikacijskemu organu države članice, v kateri ima zadevna oseba zakonito in običajno prebivališče, kadar se taka oseba, potem ko je poučena o zadevnih ukrepih, strinja z vrnitvijo v navedeno državo članico.

Pristojni odreditveni organ Republike Ciper lahko na zahtevo navedene osebe odločbo o nadzornih ukrepih posreduje pristojnemu organu države članice, ki ni država članica, v kateri ima zadevna oseba

zakonito in običajno prebivališče, če se pristojni organ države članice, v kateri ima zadevna oseba nima zakonitega in običajnega prebivališča, strinja s takim posredovanjem.

Pristojni identifikacijski organ Republike Ciper se strinja s posredovanjem odločbe o nadzornih ukrepih v zvezi z osebo, ki nima zakonitega in običajnega prebivališča v Republiki Ciper, le, če

je bila taka oseba na njenem ozemlju vsaj tri (3) mesece.

Pristojni odreditveni organ v Republiki Ciper je kazensko porotno sodišče ali okrožno sodišče, ki je pristojno v kazenskih zadevah in je pristojno za kaznivo dejanje ali je izdalo odločbo o nadzornih ukrepih.

Pristojni identifikacijski organ v Republiki Ciper v zvezi z odločbami o nadzornih ukrepih, ki jih izdajo druge države članice, je:

(a) okrožno sodišče (*Eparchiako Dikastirio*), ki je krajevno pristojno glede na prebivališče osebe, ki ji je druga država članica izdala odločbo o nadzornih ukrepih;

(b) okrožno sodišče v Nikoziji (*Eparchiako Dikastirio Lefkosias*), če prebivališče zadevne osebe ni znano ali če zadevna oseba ne prebiva v Republiki Ciper. Zadnja posodobitev: 11/03/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Moje pravice med sojenjem

A. Kje bo potekalo sojenje?

Če se kazenska zadeva nanaša na kaznivo dejanje ali kazniva dejanja, za katera je zagrožena zaporna kazen do pet let, sojenje poteka pred okrožnim sodiščem (*Eparchiako Dikastirio*) (sodnik posameznik). Na podlagi pisnega soglasja generalnega državnega tožilca (*Genikos Eisaggeleas*) pa lahko okrožno sodišče obravnava tudi kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen več kot pet let.

Če je za kaznivo dejanje zagrožena zaporna kazen več kot pet let, sojenje poteka pred kazenskim porotnim sodiščem (tričlanski senat).

B. Ali je obtožnico mogoče spremeniti? Če da, kakšne so moje pravice do obveščenosti glede tega?

Obtožnico je mogoče spremeniti ob začetku sojenja ali med njim. Členi 83, 84 in 85 zakona o kazenskem postopku, poglavje 155, določajo postopek za spremembo obtožnice in pravice obdolženega v zvezi s tem.

83(1) Če sodišče kadar koli med sojenjem na podlagi dokazov ugotovi, da obtožnica ali obtožnica, vložena pri kazenskem porotnem sodišču, kakor koli ni ustrežna, vsebinsko ali oblično, lahko izda odredbo o spremembi obtožnice ali obtožnice, vložene pri kazenskem porotnem sodišču, pri čemer se obtožnica spremeni ali nadomesti ali pa se ji dodajo nove obtožbe, kot je po mnenju sodišča potrebno, da obtožnica odraža dejansko stanje.

(2) Če se obtožnica ali obtožnica, vložena pri kazenskem porotnem sodišču, tako spremeni, se odredba o spremembi zapiše v obtožnico ali obtožnico, vloženo pri kazenskem porotnem sodišču, tak dokument pa se uporabi v vseh povezanih postopkih, kot da so bili uvedeni na podlagi spremenjenega dokumenta.

84(1) Če se obtožnica ali obtožnica, vložena pri kazenskem porotnem sodišču, spremeni v skladu s členom 83, sodišče takoj pozove obdolženega, naj sodišču predstavi svojo obrambo in navede, ali je pripravljen na sojenje na podlagi spremenjene obtožnice ali obtožnice, vložene pri kazenskem porotnem sodišču.

(2) Če obdolženi izjavi, da ni pripravljen, sodišče prouči predstavljene razloge in če ugotovi, da ni verjetno, da bi takojšnje nadaljevanje postopka škodljivo vplivalo na obrambo obdolženega ali na obravnavo zadeve s strani tožilstva, lahko sojenje nadaljuje, kot da obtožnica ali obtožnica, vložena pri kazenskem porotnem sodišču, ne bi bila spremenjena.

(3) Če sodišče meni, da bi lahko takojšnje nadaljevanje postopka na podlagi spremenjene obtožnice ali obtožnice, vložene pri kazenskem porotnem sodišču, škodljivo vplivalo na obdolženega ali na državnega tožilca, lahko odredi novo sojenje ali sojenje odloži za tako dolgo obdobje, kot se mu zdi potrebno.

(4) Če sodišče spremeni obtožnico ali obtožnico, vloženo pri kazenskem porotnem sodišču, po tem, ko se je sojenje že začelo, se lahko pričanje, že dano med sojenjem, uporabi brez novega naroka, vendar pa lahko stranke znova pozovejo k pričanju vse priče, ki so že pričale, ter jih zaslišijo ali navzkrižno zaslišijo glede na spremembo obtožnice.

85(1) Če je mogoče dokazati le del obtožnice ali obtožnice, vložene pri kazenskem porotnem sodišču, in dokazani del pomeni kaznivo dejanje, je lahko obdolženec brez spremembe obtožnice ali obtožnice, vložene pri kazenskem porotnem sodišču, obsojen za kaznivo dejanje, ki mu je bilo dokazano.

(2) Če je oseba obdolžena kaznivega dejanja, je lahko obsojena za poskus storitve navedenega kaznivega dejanja, ne da bi bilo treba spremeniti obtožnico ali obtožnico, vloženo pri kazenskem porotnem sodišču.

(3) Če se dokaže, da je oseba storila kakršno koli dejanje z namenom storitve kaznivega dejanja, ki ga je obdolžena, in če storitev navedenega dejanja s takim namenom pomeni kaznivo dejanje, je lahko navedena oseba, če še ni bila obdolžena za navedeno kaznivo dejanje, obsojena za tako dejanje, ne da bi bilo treba spremeniti obtožnico ali obtožnico, vloženo pri kazenskem porotnem sodišču.

(4) Če sodišče po koncu sojenja ugotovi, da je bilo s pričanji dokazano, da je obdolženi storil kaznivo dejanje ali kazniva dejanja, ki niso predmet obtožnice ali obtožnice, vložene pri kazenskem porotnem sodišču, in za katera ne more biti obsojen brez predhodne spremembe obtožnice ali obtožnice, vložene pri kazenskem porotnem sodišču, ter da v primeru obsodbe za taka kazniva dejanja obdolženemu ne bi bila izrečena strožja sankcija od tiste, ki bi se uporabila, če bi bil obsojen na podlagi obtožnice ali obtožnice, vložene pri kazenskem porotnem sodišču, in da zato obramba obdolženega ne bi bila oškodovana, lahko odredi, da se obtožba ali obtožbe za tako kaznivo dejanje dodajo obtožnici ali obtožnici, vloženi pri kazenskem porotnem sodišču, sodišče pa o njih odloči, kot da bi bile že vključene v prvotno obtožnico ali obtožnico, vloženo pri kazenskem porotnem sodišču.

C. Katere pravice imam med nastopi pred sodiščem?

i. Ali moram biti pri sodišču osebno navzoč? Pod katerimi pogoji se lahko sojenje opravi v moji odsotnosti?

Pravica obdolženega do navzočnosti pred sodiščem je zagotovljena na podlagi določb členov 12 in 30 ustave ter na podlagi določb člena 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah. Poleg tega ima obdolženi dolžnost biti navzoč na sojenju, razen če njegova odsotnost temelji na eni od izjem iz členov 45 (1) in 63(3) zakona o kazenskem postopku, poglavje 155.

Člen 45(1)

Šteje se, da lahko sodnik ali imenovani sodni tajnik (*Protokollitis*) v primeru kategorij kaznivih dejanj, za katere predsednik okrožnega sodišča (*Eparchiako Dikastirio*) tako odloči s splošno odredbo, s posebno odredbo v pozivu obdolženega oprostí obvezne osebne navzočnosti pred sodiščem ter

(a) obdolženemu dovoli udeležbo in odgovor na obtožbe prek zagovornika – v takem primeru je lahko obdolženi navzoč in odgovori na obtožbe na navedeni način.

Šteje se, da se obdolženemu, ki je obdolžen izključno kot direktor ali sekretar družbe in ni osebno obdolžen kaznivega dejanja, narokov pred sodiščem ni treba osebno udeležiti, ne za predstavitev odgovora na obtožbe in ne v nadaljnjem postopku, razen na glavni obravnavi, ampak se lahko sojenja udeležuje prek zagovornika;

(b) obdolženemu dovoli, če se želi izreči za krivega, da pošlje sodišču svoj odgovor, ustrežno potrjen in ožigosan s strani sodnega tajnika, narednika (*lochias*), policista ali višjega policista, v skladu z zakonom o policiji, ali s strani uradnega overitelja, v skladu z zakonom o uradnih overiteljih, ali s strani zagovornika, v skladu z zakonom o odvetnikih, ki v takem primeru uporabi svoj osebni žig, na katerem sta jasno navedena njegovo polno ime in naslov, ali s strani vodje skupnosti (*koinotarchis*), ob predložitvi poziva, na katerega se odgovor nanaša; v takem primeru se za namene postopka odgovor šteje za priznanje krivde.

63(1) Obdolženi ima pravico do navzočnosti pred sodiščem ves čas sojenja, če se primerno vede.

(2) Če se obdolženi ne vede primerno, lahko sodišče po svoji presoji odredi, da se ga odstrani iz sodne dvorane in pridrži, sojenje pa se nadaljuje v njegovi odsotnosti,

pri čemer sodišče po svoji presoji poskrbi, da je obdolženi v zadostni meri obveščen o vsem, kar se dogaja na sojenju, in da lahko pripravi svojo obrambo.

(3) Če sodišče meni, da je to ustrezno, lahko obdolžencu omogoči, da ves čas sojenja ali del sojenja ostane pred sodno dvorano, pod pogoji, ki jih po svoji presoji določi sodišče.

V skladu s ciprsko sodno prakso lahko sojenje poteka v odsotnosti obdolženca, če je to v interesu pravičnosti.

ii. Katere pravice imam glede dostopa do tolmačev in prevedenih dokumentov?

Pravica do tolmačenja je zagotovljena na podlagi ustave in na podlagi zakona iz leta 2014 o pravici do tolmačenja in prevajanja med kazenskim postopkom (18(I)/2014). Poleg tega je pravica do tolmačenja zagotovljena na podlagi člena 65 zakona o kazenskem postopku, poglavje 155.

Člen 12.5(a) in (e) ustave določa:

Vsaka oseba, ki je obdolžena kaznivega dejanja, ima vsaj naslednje pravice:

(a) pravico, da je takoj in podrobno ter v jeziku, ki ga razume, poučena o naravi obtožb in razlogih zanje;

(e) pravico do brezplačne pomoči tolmača, če ne razume ali ne govori jezika sodišča.

Člen 30(3) ustave določa, da ima vsak obdolženi pravico do brezplačnega tolmačenja, če ne razume ali ne govori jezika sodišča.

Zakon iz leta 2014 o pravici do tolmačenja in prevajanja med kazenskim postopkom (18(I)/2014) določa naslednje pravice:

Pravica do tolmačenja

4(1) Pristojni organ brez odlašanja zagotovi tolmačenje osumljencu ali obdolžencu, ki ne govori in/ali ne razume jezika kazenskega postopka, in sicer v kazenskem postopku pred preiskovalnimi in/ali pravosodnimi organi, tudi med policijskim zaslišanjem, vsemi sodnimi naroki in vsemi potrebnimi vmesnimi naroki.

(2) Pravosodni organ, odgovoren za izvrševanje evropskega naloga za prijetje in predajo, v skladu s členom 11 zakona o evropskem nalogu za prijetje in predajo ter postopkih za izročitev zahtevanih oseb med državami članicami Evropske unije brez odlašanja zagotovi tolmačenje vsaki zahtevani osebi, ki ne govori in/ali razume jezika zadevnega postopka.

(3) Kadar je to potrebno za zagotovitev poštenega sojenja, pristojni organ zagotovi tolmačenje, da se zagotovi komunikacija med osumljencem, obdolžencem in/ali zahtevano osebo in njenim zagovornikom, kadar se taka komunikacija neposredno nanaša na zaslišanje in/ali narok in okviru kazenskega postopka in/ali izvršitev evropskega naloga za prijetje in predajo in/ali vložitev pritožbe in/ali drugih procesnih zahtevkov, vključno z zahtevo za varščino.

(4) V skladu s tem členom:

(a) se tolmačenje zagotovi v maternem jeziku osumljenca, obdolženca ali zahtevane osebe ali v katerem koli drugem jeziku, ki ga ta govori in/ali razume, ter
(b) tolmačenje vključuje nadaljnjo pomoč, kot je ustrezno, na primer uporabo znakovnega jezika, da se zadovoljijo potrebe osumljenca, obdolženca ali zahtevane osebe, ki ima težave s sluhom in/ali govorom.

(5) Pristojni organ na kateri koli način, ki se mu zdi ustrezen, preveri, ali osumljenec, obdolženec oziroma zahtevana oseba govori in razume jezik kazenskega postopka ali postopka izvršitve evropskega naloga za prijetje in pridržanje ter ali navedena oseba potrebuje pomoč tolmača.

(6) Storitve tolmačenja, kot so opredeljene v tem členu, morajo biti dovolj kakovostne, da se zagotovi pošteno sojenje; zlasti je treba zagotoviti, da osumljenec, obdolženec oziroma zahtevana oseba razume obtožbe zoper sebe in lahko uresničuje svojo pravico do obrambe. V ta namen je pristojni organ zlasti pozoren na specifičnosti komunikacije prek tolmača.

(7) Po potrebi lahko pristojni organ zagotovi tolmačenje prek komunikacijskih tehnologij, na primer po videokonferenci, telefonu in/ali internetu, razen če je za zagotovitev poštenega sojenja potrebna fizična navzočnost tolmača.

(8) Za boljše izvajanje določb odstavka 5 se lahko postopek ali mehanizem preverjanja, ali osumljenec, obdolženec oziroma zahtevana oseba govori in razume jezik kazenskega postopka ali postopka izvršitve evropskega naloga za prijetje in predajo, določi s predpisi.

Pravica do prevajanja

5(1) Da se osumljencu ali obdolžencu omogoči uresničevanje pravice do obrambe in da se zagotovi pošteno sojenje, pristojni organ v razumnem roku osumljencu ali obdolžencu, ki ne razume jezika zadevnega kazenskega postopka, zagotovi pisni prevod vseh bistvenih dokumentov.

(2) Za namene tega zakona se za bistvene dokumente štejejo:

(a) v vseh primerih odločba o odvzemu prostosti in/ali pridržanju, obtožnica ter vsaka sodna odločba in odredba, ki se nanaša na postopek, ter

(b) vsak drug dokument, za katerega pristojni organ po uradni dolžnosti ali na obrazloženo zahtevo osumljenca ali obdolženca oziroma njegovega zagovornika šteje, da je bistvenega pomena.

(3) Pristojnim organom ni treba zagotoviti prevoda povzetkov bistvenih dokumentov, ki ne prispevajo k osumljenčevemu ali obdolženčevemu razumevanju obtožb zoper njega.

(4) Za zagotovitev poštenega sojenja pristojni organ v postopku izvršitve evropskega naloga za prijetje in predajo zahtevani osebi, ki ne razume jezika, v katerem je sestavljen evropski nalog za prijetje in predajo ali v katerega ga je odreditvena država članica prevedla, v razumnem roku zagotovi pisni prevod navedenega dokumenta.

(5) Ne glede na določbe odstavkov 1, 2 in 4 lahko pristojni organ namesto pisnega prevoda zagotovi tolmačenje in/ali ustni povzetek vsebine bistvenih dokumentov, če tako tolmačenje in/ali ustni povzetek ne vpliva na poštenost postopka.

(6) Osumljenec, obdolženec ali zahtevana oseba se lahko odpove pravici do prevoda in/ali tolmačenja in/ali ustnega povzetka, kot je določena v tem členu, če se pristojnemu organu zagotovi dovolj dokazov, da:

(a) se je zadevna oseba predhodno posvetovala z zagovornikom in/ali se tudi sicer v celoti zaveda posledic take odpovedi pravici ter

(b) je odpoved pravici pravno veljavna in prostovoljna.

(7) Prevod in/ali tolmačenje in/ali ustni povzetek iz tega člena se zagotovi v maternem jeziku osumljenca, obdolženca ali zahtevane osebe oziroma v katerem koli drugem jeziku, ki ga ta govori in/ali razume.

(8) Prevod in/ali tolmačenje in/ali ustni povzetek iz tega člena so dovolj kakovostni, da se zagotovi pošteno sojenje; zlasti je treba zagotoviti, da osumljenec, obdolženec oziroma zahtevana oseba pozna obtožbe zoper sebe in lahko uresničuje svojo pravico do obrambe.

Člen 65(1) zakona o kazenskem postopku, poglavje 155, določa:

Kadar pričanje poteka v jeziku, ki ga obdolženec ne razume, in v njegovi navzočnosti, tolmač obdolžencu med javno sodno obravnavo neposredno tolmači v jezik, ki ga obdolženec razume.

Šteje se, da se lahko tolmačenje opusti, kadar ima obdolženec zagovornika in se ta s tem strinja.

(2) Če se dokumenti predložijo kot uradni dokazi, sodišče po svoji presoji odloči, koliko njihove vsebine naj se tolmači.

iii. Ali imam pravico do zagovornika?

Člen 12 ustave določa:

Vsaka oseba, ki je obdolžena kaznivega dejanja, ima vsaj naslednje pravice:

(c) da se zagovarja osebno ali prek zagovornika po svoji izbiri; če si zagovornika ne more privoščiti, se ji zagotovi brezplačna pravna pomoč, kadar je to potrebno za zagotovitev pravičnosti.

Člen 30(3) ustave določa tudi:

Vsakdo ima pravico do:

(d) zagovornika po svoji izbiri in da se mu zagotovi brezplačna pravna pomoč, kadar je to potrebno za zagotovitev pravičnosti in v skladu z zakonom.

Poleg tega ima obdolženec v skladu z zakonom o brezplačni pravni pomoči (zakon 165(l)/2002), če so izpolnjeni pogoji iz navedenega zakona, med obravnavo pravico do zagovornika po svoji izbiri in do brezplačne pravne pomoči.

iv. Katere druge procesne pravice moram poznati (npr. navzočnost osumljencev pred sodiščem)?

Navzočnost obdolženca pred sodiščem

Če v skrajšanem postopku obdolženec ne zgleda ob določenem času in če se dokaže, da mu je bil vročen poziv, lahko sodišče nadaljuje obravnavo zadeve in odloči v njegovi odsotnosti ali pa po svoji presoji odloži obravnavo in izda odredbo o odvzemu prostosti obdolženca.

Šteje se, da lahko sodnik ali imenovani sodni tajnik (*Protokollitis*) v primeru kategorij kaznivih dejanj, za katere predsednik okrožnega sodišča (*Eparchiako Dikastirio*) tako odloči s splošno odredbo, s posebno odredbo v pozivu obdolženega oprosti obvezne osebne navzočnosti pred sodiščem ter

(a) obdolženemu dovoli udeležbo in odgovor na obtožbe prek zagovornika – v takem primeru je lahko obdolženi navzoč in odgovori na obtožbe na navedeni način;

(b) obdolženemu dovoli, če se želi izreči za krivega, da pošlje sodišču svoj odgovor, ustrežno potrjen in ožigosan s strani sodnega tajnika, narednika (*lochias*), policista ali višjega policista, v skladu z zakonom o policiji, ali s strani uradnega overitelja, v skladu z zakonom o uradnih overiteljih, ali s strani zagovornika, v skladu z zakonom o odvetnikih, ki v takem primeru uporabi svoj osebni žig, na katerem sta jasno navedena njegovo polno ime in naslov, ali s strani vodje skupnosti (*koinotarchis*), ob predložitvi poziva, na katerega se odgovor nanaša; v takem primeru se za namene postopka odgovor šteje za priznanje krivde. Šteje se, da se obdolženemu, ki je obdolžen izključno kot direktor ali sekretar družbe in ni osebno obdolžen kaznivega dejanja, narokov pred sodiščem ni treba osebno udeležiti, ne za predstavitev odgovora na obtožnico in ne v nadaljnjem postopku, razen na glavni obravnavi, ampak se lahko sojenja udeležuje prek zagovornika.

Odgovor na obtožbe

Obdolženec je pozvan, naj se izreče za krivega ali nedolžnega oziroma naj odgovori na obtožbe, pri čemer sodišče njegov odgovor zabeleži.

Odgovor na obtožbe lahko vsebuje naslednje ugovore:

(a) sodišče, pred katerim se mora obdolženec zagovarjati, ni pristojno, temveč je za obdolženca oziroma za kaznivo dejanje, ki ga je obdolžen, pristojno drugo sodišče. Če sodišče ta ugovor sprejme, zadevo predloži sodišču Republike Ciper, ki je pristojno za storilca ali zadevno kaznivo dejanje;

(b) obdolženec je bil na podlagi istega dejanskega stanja za isto kaznivo dejanje že obsojen ali oproščen;

(c) obdolženec je bil za navedeno kaznivo dejanje pomiloščen.

Če sodišče ugotovi, da dejstva, ki jih navaja obdolženec, ne dokazujejo njegovih navedb ali da so navedbe napačne, se mora obdolženec zagovarjati na podlagi obtožnice.

Če se obdolženec izreče za krivega in ima sodišče dovolj dokazov, da je obdolženec razumel svoj odgovor, lahko postopek nadaljuje, kot da je bil obdolženec že obsojen na podlagi sodne odločbe.

Če obdolženec krivde ne prizna, sodišče nadaljuje obravnavo zadeve. Če se obdolženec ne želi izreči, če se ne odzove takoj ali če se ne more odzvati zaradi fizične invalidnosti, sodišče nadaljuje postopek tako, kot da obdolženec krivde ni priznal.

D. Možne kazni

Okrožno sodišče po skrajšanem postopku obravnava kazniva dejanja, za katera je po zakonu zagrožena zaporna kazen do pet let ali denarna kazen do 85 000 EUR ali oboje.

Kazensko porotno sodišče (*Kakourgiodikeio*) obravnava kazniva dejanja, za katera je zagrožena zaporna kazen več kot pet let.

Zadnja posodobitev: 11/03/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Moje pravice po sojenju

A. Ali se lahko pritožim zoper odločbo sodišča?

Oseba, ki jo je porotno ali okrožno sodišče spoznalo za krivo in obsodilo na zaporno kazen ali plačilo denarne kazni, se lahko zoper obsodbo ali kazen pritoži pri vrhovnem sodišču.

B. Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

Pravica do vložitve tožbe zoper sodno odločbo ni predvidena.

C. Kakšne so posledice v primeru obsodbe?

i. Kazenska evidenca

Kazen, ki jo izreče sodišče, policija evidentira v arhivu predhodnih obsodb. Odpustitev kazni se opravi v skladu z določbami zakona o odpustitvi kazni obsojencem (Zakon 70/1981). Odpustitev ni predvidena v zvezi z dosmrtnim zaporom ali zaporom, daljšim od dveh let.

ii. Izvršitev kazni, premestitev zapornikov, pogojna obsodba in alternativne sankcije

Zaporna kazen se prestaja od dneva, ko je izdana ustrezna odločba. Če sodišče ne odredi drugače, se lahko v skladu z določbami tega zakona skrajša za čas, ko je bila oseba pred sojenjem v priporu.

Sodišče odredi, da se izvršitev zaporne kazni, ki ne presega treh let, odloži, če to upravičujejo okoliščine primera v celoti in osebne okoliščine obtoženca.

Sodišče, ki izda odredbo o odložitvi izvršitve zaporne kazni, lahko izda pogojno odredbo, s katero se obsojena oseba postavi pod nadzor nadzornega uradnika (skrbnika) za obdobje, ki ne presega obdobja izvršitve odredbe (tri leta).

Zadnja posodobitev: 11/03/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Obdolženci v kazenskem postopku - Latvija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Kratek opis kazenskega postopka

V nadaljevanju so na kratko opisane običajne faze v kazenskem postopku:

preiskava

kazenski pregon

obrnava zadeve pred sodiščem prve stopnje

preizkus sodbe pred pritožbenim sodiščem

kasacija pred vrhovnim sodiščem

pregled aktualnih odločitev sodišč

Podrobnosti o vseh teh fazah v kazenskem postopku in vaših pravicah so na voljo v informativnih listih.

Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Vloga Evropske komisije

Upoštevatni je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[Moje pravice med preiskavo](#)

[Moje pravice med sojenjem](#)

[Moje pravice po sojenju](#)

Sorodne povezave

[Zakon o kazenskem postopku](#)

[Kazenski zakonik](#)

[Državni policijski organi](#)

[Državno tožilstvo](#)

[Odvetniška zbornica Latvije](#)

[Latvijska sodišča](#)

Zadnja posodobitev: 11/08/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [lv](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

1 - Moje pravice med preiskavo

Zadnja posodobitev: 11/08/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [lv](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

2 - Moje pravice med sojenjem

Zadnja posodobitev: 11/08/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [lv](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

3 - Moje pravice po sojenju

Zadnja posodobitev: 11/08/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [fr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Obdolženci v kazenskem postopku - Luksemburg

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja. Informacije o prekrških, kot so kršitve cestnoprometnih predpisov, ki so običajno sankcionirane z mandatno kaznijo, kot je globa, najdete v [informativnem listu 5](#).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko podrobne informacije o vaših pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Spodaj je naveden kratek opis običajnih faz kazenskega postopka

Postopek se začne s prijavo kršitve, tožbo žrtev ali s tem, da policija ugotovi kaznivo dejanje ali prestopok.

Državni tožilec začne predhodno preiskavo

Policija zasliši osumljence in jih lahko zadrži za največ 24 ur

Če državni tožilec imenuje preiskovalnega sodnika, ta odloči o vaši krivdi, kar pomeni, da vas uradno obtoži storitve kaznivega dejanja. nato vas zasliši Preiskovalni sodnik odredi, da vas prime policija in vas da v zapor: pravico imate, da pri zunajrazpravnem senatu okrožnega sodišča zahtevate začasno izpustitev na prostost

Preiskovalni sodnik raziše bremenilne in razbremenilne okoliščine primera

Ko konča, preiskovalni sodnik odda zadevo tožilcu, ki predlaga ustavitve postopka (konec pregona) ali pa vašo privedbo pred sodišče, kjer vam sodijo.

Pravico imate, da se na privedbo pritožite

Poklicani boste na obravnavo sodišča, ki je pristojno za kazenske zadeve

S sodbo se vas oprosti ali obsodi

Imate pravico do priziva in da se vam ponovno sodi na prizivnem sodišču

Podrobnosti o vseh teh stopnjah postopka in o vaših pravicah najdete na informativnih listih. Te informacije ne morejo nadomestiti pravnega posvetovanja z odvetnikom, ampak so zgolj koristni napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevatí je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih v državah članicah in vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih lahko najdete, kako in kje se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje hiperpovezave

[1 – Posvetovanje z odvetnikom](#)

[2 – Moje pravice med preiskavo](#)

zaslišanje / predhodna policijska preiskava
prijetje (sem spada evropski nalog za prijetje)

preiskava preiskovalnega sodnika in pripor
zaslišanje pred izvenrazpravnim senatom, da ta odloči o izpustitvi na prostost
zadevo preuči državni tožilec/preiskovalni sodnik, in pravice obrambe
postopek zaključka preiskave in predložitev zadeve sodišču

[3 – Moje pravice med postopkom](#)

[4 – Moje pravice po postopku](#)

[5 – Prekrški Cestnoprometnega zakonika in drugi prekrški](#)

Zadnja posodobitev: 05/04/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [fr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

1 - Posvetovanje z odvetnikom

Zelo pomembno je, da dobite neodvisen nasvet odvetnika, ko ste na kakršen koli način udeleženi v kazenskem postopku. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah imate pravico, da vas zastopa odvetnik. Prav tako boste izvedeli, kako vam bo odvetnik pomagal. Na teh splošnih informativnih listih boste izvedeli, kako najti odvetnika in kako bodo poravnani odvetniški stroški, če jih sami ne zmorete plačati.

Kako najti odvetnika

Imate nesporno pravico, da vam pri vseh zadevah pomaga odvetnik. Obrnete se lahko na odvetnika po lastni izbiri ali stopite v stik z [Odvetniško zbornico Luksemburga](#), da vam poda seznam odvetnikov, izmed katerih si izberete tistega, ki vam najbolj ustreza.

Če si ne izberete nobenega ali če predsednik odvetniške zbornice (Bâtonnier de l'Ordre des Avocats) oceni, da je vaša izbira neprimerna, ga imenuje Odvetniška zbornica sama. Odvetnik je, razen v primeru nezmožnosti ali navzkrižja interesov dolžan prevzeti nalogo, ki mu je bila zaupana.

Če ste priprti, lahko na začetku postopka zahtevate od preiskovalnega sodnika, da vam pomaga odvetnik, ki vam je bil dodeljen, ali odvetnik po vaši izbiri.

Kako plačati odvetnika

Odvetniški stroški niso določeni. Če nimate na voljo dovolj sredstev za plačilo stroškov vašega odvetnika, lahko za pravno pomoč zaprosite pri službi za sprejem in pravne informacije (service d'accueil et d'information juridique) pri sodiščih.

Služba za sprejem in pravne informacije je v Luksemburgu, Diekirchu in Esch-sur-Alzette:

Luksemburg: Cité Judiciaire, Bâtiment CR, L-2080, Luxembourg, Tel: 22 18 46

Diekirch: bei der Aler Kiirch, B.P.66 L-9201 Diekirch, Tel: 80 23 15

Esch-sur-Alzette: place de la Résistance, L-4002 Esch/Alzette, Tel: 54 15 52

Kot oseba z nezadostnimi prihodki ste obravnavani, če vaša finančna sredstva niso višja od najnižjega zakonsko zajamčenega prihodka.

Sorodne povezave

[Ministrstvo](#) za pravosodje – pravna pomoč

[Ministrstvo za pravosodje – brezplačna pravna pomoč](#)

Zadnja posodobitev: 05/04/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 - Moje pravice med preiskavo kaznivega dejanja

Katere so faze kazenske preiskave?

Namen kazenske preiskave je zbrati dokaze glede storjenega kaznivega dejanja in določiti, ali je osumljenec ali več osumljencev zagrešilo to kaznivo dejanje. Državni tožilec sproži predhodno preiskavo, ki jo zaupa policiji in ta zasliši morebitne storilce, zbere dokaze in v zapisniku opiše zadevo.

Ko je preiskava zaključena, se državni tožilec odloči, ali bo zadevo zaključil ali obtoženca poslal pred sodišče, kjer mu bo sojeno.

Ko je storjeno kaznivo dejanje ali v primeru zapletenih kaznivih dejanj, državni tožilec imenuje preiskovalnega sodnika, ki zbere in preveri dejstva in okoliščine, ki so za obtoženca razbremenilni ali bremenilni. Preiskovalni sodnik vloži obtožnico zoper vse obtožence, ki so v zadevo vpleteni, in začne preiskavo, zasege in ostale operacije sam ali s pomočjo policije. Lahko se odloči, da bo vse obtožence dal zapreti.

V primeru preiskave, vsaj v kazenski zadevi, sodnik glede zadeve pripravi poročilo državnemu tožilcu. Slednji se lahko odloči, da bo zadevo zaključil brez nadaljnega postopka ali da bo obtoženca poslal pred sodišče, da se mu sodi. Predrazpravni senat (chambre du conseil) okrožnega sodišča se odloči, ali bo upošteval predloge državnega tožilca.

Moje pravice med preiskavo

[Preiskava/predhodna policijska preiskava \(1\)](#)

[#No1](#)

[#No1Prijetje \(sem spada evropski nalog za prijetje\) \(2\)](#)

[Preiskava preiskovalnega sodnika in pripor \(3\)](#)

[Obravnava pred predrazpravnim senatom, kjer se sprejme odločitev o izpustitvi na prostost \(4\)](#)

[Preiskava, ki jo opravi državni tožilec/preiskovalni sodnik in pravice obrambe \(5\)](#)

Postopek zaključka preiskave in predložitve zadeve sodišču (6)

Preiskava/predhodna policijska preiskava (1)

Kaj se dogaja med predhodno preiskavo?

Potem ko je žrtev vložila tožbo ali je policija ugotovila, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, državni tožilec vodi predhodno preiskavo in skuša ugotoviti, kdo je storilec kaznivega dejanja. Preiskavo lahko zaupa preiskovalnemu sodniku, ki za vsako kaznivo dejanje zbere elemente zadeve. V primeru kaznivih dejanj se je treba obrniti na preiskovalnega sodnika. Treba je zaslišati vse priče. Prav tako lahko od državnega tožilca, policije ali preiskovalnega sodnika dobite poziv na zaslišanje glede vaše vloge v zadevi.

Kaj pomeni „biti obtoženec“?

Vaše pravice med preiskavo začnejo veljati takoj, ko vas preiskovalni sodnik označi za „obtoženca“, torej vas obtoži, da ste zagrešili kaznivo dejanje. Vendar pa **štejete za nedolžnega**, dokler pred sodiščem ni predložen dokaz o vaši krivdi, ki ga sodišče sprejme.

Kako naj vem, kaj se dogaja?

Imate pravico, da ste **obveščeni** o naravi in vzroku obtožbe, to je o dejstvih, ki vas bremenijo, in o pravnih podlagah. Ta pravica do obveščenosti vam omogoča, da se kar najbolje branite. Informacije morajo biti razumljive in popolne, sporoči pa vam jih pravosodni policist ali preiskovalni sodnik.

Ali mi bo pomagal tolmač, če ne govorim jezika?

Če ne govorite nobenega od jezikov, ki jih uporabljajo sodne oblasti (policija ali preiskovalni sodnik), je poklican tolmač. On prevede vsa vprašanja in vse vaše odgovore.

Prijetje (sem spada evropski nalog za prijetje) (2)

Kaj se zgodi, če sem zaloten pri storitvi kaznivega dejanja?

Če ste zaloteni pri storitvi kaznivega dejanja, to pomeni, če je bilo kaznivo dejanje ravno storjeno, vas lahko policija nemudoma prime, če ste vi osumljeni storitve tega dejanja. Policija vas lahko pripre za največ 24 ur. Predmeti, ki bi lahko bili uporabljeni pri kaznivem dejanju, so lahko zaseženi. Lahko se vam odvzamejo vaši prstni odtisi, prav tako vas lahko fotografirajo. Lahko se odvzame tudi vaš DNK. Potem ste privedeni pred preiskovalnega sodnika.

Kdaj se lahko obrnem na odvetnika in kako?

Če vas pravosodna policija prime za kaznivo dejanje ali očiten prestopok ali vas zasliši preiskovalni sodnik, vas je pravosodna policija ali preiskovalni sodnik dolžan poučiti o vaši pravici, da vam lahko pomaga odvetnik, in vam dovoliti, da stopite z njim v stik, da vam lahko pomaga. Ta pouk se izvede pred vašim zaslišanjem, in sicer pisno in s predložitvijo potrdila v jeziku, ki ga razumete.

Ali lahko stopim v stik z družinskim članom ali prijateljem?

Policija vas mora pisno in v jeziku, ki ga razumete, obvestiti o vaši pravici, da lahko stopite v stik z osebo po lastni izbiri, za kar se izda potrdilo o seznanitvi, in na razpolago dobite telefon. To je lahko družinski član ali prijatelj, razen če je to v nasprotju z interesi preiskave.

Ali lahko stopim v stik z zdravnikom, če ga potrebujem?

Takoj ob prijrtju ste pisno in v jeziku, ki ga razumete, v zameno za potrdilo o seznanitvi, obveščeni o vaši pravici, da vas lahko nemudoma pregleda zdravnik. Državni tožilec lahko prav tako kadar koli določi zdravnika, da vas pregleda, bodisi na njegovo lastno pobudo bodisi na zahtevo vašega družinskega člana.

Ali lahko stopim v stik s svojim veleposlaništvom, če sem državljan druge države?

V stik lahko stopite z eno osebo po lastni izbiri, torej s svojim veleposlaništvom, če to želite.

Ali me lahko telesno preiščejo?

Če v času vašega pridržanja obstaja sum, da prikrivate predmete, ki bi pomagali razkriti resnico, ali predmete, ki so nevarni za vas ali za druge, vas lahko telesno preišče oseba istega spola.

Ali lahko preiščejo moje stanovanje, moje pisarno, moje vozilo itd.?

V okviru predhodne preiskave lahko preiskava poteka pri vas le, če ste podali svoje izrecno soglasje z lastnoročno zapisano izjavo. V primeru, ko ste zaloteni pri zločinu ali prekršku, to soglasje ni potrebno in preiskava se lahko izvede kadar koli, podnevi ali ponoči. Preiskava vašega vozila je prav tako mogoča, če obstajajo znaki, da ste zagrešili kaznivo dejanje.

V okviru preiskave se lahko pri vas opravi hišna preiskava le med pol sedmo uro in dvajseto uro. Predmete lahko eno kopijo dokumentov, ki so vam bili zaseženi, in zahtevate, da se vam zaseženi predmet vrne. Država vam ta predmet vrne, če ga med iskanjem resnice ali za zagotovitev pravic strank ne potrebuje in če vrnitev predmeta ne predstavlja nevarnosti za osebe ali premoženje. Vrnitev predmeta je lahko zavrnjena v primeru, ko je zaseg predviden z zakonom.

Ali se bodo od mene zahtevali vzorec DNK, digitalni odtisi ali odvzem drugih telesnih tekočin?

Na podlagi odredbe državnega tožilca ali preiskovalnega sodnika in z vašim predhodnim pisnim soglasjem vam pravosodni policist lahko odvzame celice za določitev primerjalnega profila DNK.

K odvzemu celic ste lahko prisiljeni, če se zdi, da obstaja neposredna povezava med vami in dejanjem in če je za tako dejanje predvidena najmanj dveletna zaporna kazen.

Ne sme se vas prisiliti v odvzem krvi.

Državni tožilec lahko odredi odvzem prstnih odtisov, če je očitno, da ste sodelovali pri storitvi kaznivega dejanja, in sicer med predhodno preiskavo. Te odtise lahko kasneje uporabi policija za preprečevanje, preiskavo in ugotovitev kaznivih dejanj.

Če so prstni odtisi nujno potrebni za ugotovitev vaše identitete, se lahko od vas zahtevajo v okviru preiskave kaznivega dejanja, pri katerem ste bil zaloteni, v okviru predhodne preiskave, zaprosila za pravno pomoč ali naloga za hišno preiskavo, ki ga izda sodni organ na podlagi pooblastila državnega tožilca ali preiskovalnega sodnika. Te odtise lahko kasneje policija uporabi za preprečevanje, preiskovanje in ugotovitev kaznivih dejanj, razen če niste udeleženi v nobeni sodni preiskavi ali izvršilnem ukrepu.

Kako vas lahko preiskovalni sodnik privede na zaslišanje?

Če ste na svobodi, vas lahko preiskovalni sodnik pozove s pismom, to je s pozivom pred sodišče. Preprosto odredi, da na naveden datum in uro pridete pred preiskovalnega sodnika, ki vas bo nemudoma zaslišal.

Vendar lahko prav tako na podlagi naloga za prijetje po vas pošlje policijo, da vas privede, če preiskovalni sodnik ocenjuje, da bi lahko pobegnili, da bi dokazi lahko izginili ali da se ne bi odzvali na njegov poziv. V primeru kaznivega dejanja se begosumnost domneva, če se dejanje po zakonu kaznuje s kazensko sankcijo.

Nalog za prijetje se lahko izda, če je obtoženec na begu ali biva v tujini ali če dejstva, ki ga bremenijo, predvidevajo zaporno kazen.

Ali moram, če sem državljan druge države, med preiskavo biti prisoten in ali pri njej lahko sodelujem prek video-povezave?

Na zaslišanju morate biti prisotni. Udeležbe prek video-povezave zakon ne predvideva.

Preiskava s strani preiskovalnega sodnika in pripor (3)

Kaj je namen zaslišanja pred preiskovalnim sodnikom?

Preiskovalni sodnik ugotovi vašo identiteto in vas seznaniti z dejanji, ki se bodo izvedla med postopkom. Potem vas seznanijo, česa ste obdolženi, kar pomeni, da ste od tistega trenutka dalje uradno obtoženi storitve kaznivega dejanja in vas zasliši o očitanih dejanjih (ali „se vam očitajo“).

Katere so vaše pravice med zaslišanjem s strani preiskovalnega sodnika?

Pravico imate, da ste obveščeni o vseh dejanjih, ki ste jih obtoženi, in o dejanjih, izvedenih v okviru postopka preiskave kaznivega dejanja, pri katerem ste bili zaloteni, ali v sklopu predhodne preiskave.

Preiskovalni sodnik vas mora seznaniti z vašo pravico, da vam lahko pomaga odvetnik po lastni izbiri. To se zgodi pred vašim zaslišanjem, in sicer pisno in s predložitvijo potrdila o seznanitvi v jeziku, ki ga razumete. Če odvetnika ne boste poiskali sami, potem vam mora na vašo zahtevo preiskovalni sodnik določiti odvetnika po uradni dolžnosti.

Zaslihanje lahko poteka samo v prisotnosti vašega odvetnika, razen če se temu izrecno odpoveste.

Pravico imate, da ne odgovarjate, vendar morate biti prisotni. S to pravico morate biti seznanjeni.

Vedno imate pravico, da preključite svoje izjave; priznanje se lahko upošteva le, če ste ga podali prostovoljno.

Pravico imate, da pričam zastavljate vprašanja.

Do konca prvega zaslihanja nimate pravice stopiti v stik s svojim odvetnikom. Sodnik vam lahko na podlagi utemeljene odredbe za največ 10 dni prepove, da bi (pisno) stopili v stik s svojimi bližnjimi.

Ali mi bo pomagal tolmač, če ne govorim jezika?

Preiskovalni sodnik mora poklicati tolmača, ki bo prevedel vsa vprašanja in odgovore ter bo prevedel vaše pričanje med ponovnim branjem.

Ali me lahko pošljejo nazaj v državo izvora?

Ne, če vas oblasti vaše države ne zahtevajo za isto kaznivo dejanje in če luksemburške oblasti ne sprejmejo, da se zbiranje dokazov ali preiskava odvija v vaši državi. Ostati morate v Luksemburgu, po potrebi v zaporu.

Ali mi bodo zastavljena vprašanja o moji kazenski evidenci?

V praksi sodni organi preverijo predhodna kazniva dejanja v okviru zbiranja informacij, tudi vašo kazensko evidenco.

Ali bom obveščen, katere priče bodo pričale proti meni, in o drugih dokazih, ki obstajajo proti meni?

V okviru vaše pravice do seznanitve z dokumentacijo, običajno prek odvetnika, lahko izveste, kdo so priče, ki so predvidene proti vam, in o drugih dokazih, ki obstajajo proti vam. Po prvem zaslišanju dobite dostop do svoje dokumentacije. Prav tako lahko od preiskovalnega sodnika kadar koli zahtevate na vpogled dele vaše dokumentacije.

Ali bom izpuščen na prostost ali zadržan v priporu?

Potem ko vas je preiskovalni sodnik obtožil in izprašal, vas lahko izpusti na prostost. Prav tako vam lahko na podlagi sodnega naloga za prijetje preventivno odredi pripor. Tako vas bo policija pospremila v zapor. Preiskovalni sodnik vam lahko v primeru, ko je to potrebno za namene preiskave, prepove stike z zunanjim svetom. Če je ta prepoved preklicana, lahko iz zapora telefonirate svojim bližnjim ob upoštevanju strogih pravil zapora.

Pravico imate zahtevati, da ste na vsaki stopnji postopka začasno izpuščeni na prostost. Izpust na prostost je lahko pogojen z obveznostjo plačila varščine.

Nujno je treba izbrati naslov za vročitve v Luksemburgu.

Ali lahko med preiskavo zapustim državo?

Na splošno lahko med preiskavo zapustite državo, razen če ste v priporu. Toda če vam grozi zaporna kazen za kaznivo dejanje ali strožja kazen (za katero je največja kazen enaka ali višja od dveh let zaporne kazni, če bivate v Luksemburgu), vam lahko preiskovalni sodnik ali predrazpravni senat odredita sodni nadzor, ki obsega prepoved prestopa ozemeljskih meja, ki jih določi preiskovalni sodnik.

V drugi državi članici sem že bil preganjan zaradi istega zločina. Kaj se zgodi?

Za isto dejanje ste lahko kaznovani samo enkrat, vendar je drugi pregon mogoč, če v določeni državi sodba še ni pravnomočna. Če v tej državi poteka preiskava, ste lahko izročeni v to državo za namene pregona in sojenja v tej državi, in nič več v Luksemburgu.

Zaslihanje pred senatom, ki odloči o izpustitvi na prostost (4)

Kako in kje lahko zaprosim za začasen izpust, če sem v zaporu?

Za izpust na prostost lahko zaprosite v vsakem primeru, to pomeni kdaj koli med preiskavo in brez omejitev glede števila prošenj. Gre za preprosto prošnjo, naslovljeno na senat okrožnega sodišča.

Če pa ste začasno pridržani v zaporu, lahko prav tako zaprosite za začasno izpustitev na podlagi pisne zahteve, ki jo izročite osebju zapora.

Kakšen je postopek in rok?

O tem se odloča prednostno in najkasneje v treh dneh po oddaji zahteve za začasno izpustitev na prostost. Kot obtoženec morate biti zaslišani, po potrebi pa tudi vaš odvetnik. Senat okrožnega sodišča odloča na podlagi pisnega in utemeljenega mnenja preiskovalnega sodnika.

Ali sem lahko začasno spuščen na prostost proti plačilu vsote denarja (varščine)?

Zakonik res predvideva plačilo varščine. Sodišče vas lahko spusti na prostost proti plačilu zneska, ki ga določi po svojih presoji. Ta znesek jamči, da boste prišli pred preiskovalnega sodnika in sodišče ter za izvršitev kazenske sankcije, globe in sodne stroške.

Ali bom v primeru začasnega izpustitve na prostost nadzorovan?

Izpust na prostost je lahko povezan s sodnim nadzorom. Organi vam lahko naložijo določene obveznosti, na primer da se ne smete srečati z določenimi osebami in potovati.

Ali se na odločbe sodišča lahko pritožim?

Če ste izpuščeni na prostost, lahko državni tožilec v roku enega dne, ki začne teči od razglasitve odločbe, vložijo pritožbo na odločbo. V tem primeru boste ostali v priporu do odločbe prizivnega sodišča.

Pred prizivnim sodiščem lahko kadar koli vložite pritožbo na odločbo sodišča, ki nasprotuje vaši izpustitvi na prostost.

Preiskava, ki jo opravi državni tožilec/preiskovalni sodnik in pravice obrambe (5)

Kateri so ukrepi, ki jih lahko sprejme preiskovalni sodnik?

Preiskovalni sodnik lahko med preiskavo uporabi različna sredstva, da ugotovi resničnost dejstev v zvezi z zagrešenim kaznivim dejanjem.

Preiskovalni sodnik lahko organizira preiskavo, zasliši priče, organizira soočenja, naroči izvedensko mnenje, prisluškovanje ali telefonsko sledenje, tudi infiltracijo.

Ali lahko vložim pritožbo zoper posamezno dejanje v postopku preiskave?

Pravico imate, da pri senatu okrožnega sodišča zahtevate razveljavitev posameznega dejanja v postopku preiskave.

Ta zahteva mora biti podana v času preiskave, v roku petih dni od trenutka, ko ste izvedeli za dejanje. Če med preiskavo ne podate zahteve po razveljavitvi, tega ne morete več storiti med sodno obravnavo.

Katere druge pritožbe še lahko vložim?

Razen teh razveljavitev imate prav tako pravico med preiskavo zahtevati spoštovanje ali izvršitev pristojnosti ali pravice, ki jo daje zakon. Če vaša zahteva ni bila obravnavana oziroma je bila zavrnjena, se lahko na to sklicujete naknadno v drugi fazi, tako da navajate,, da postopek ni pravičen.

Katere ukrepe lahko zahtevam od preiskovalnega sodnika?

Prek svojega odvetnika lahko od preiskovalnega sodnika zahtevate, da izvede ukrepe, s katerimi bo dokazana vaša nedolžnost. Tako lahko zahtevate podrobno preiskavo, novo obravnavo, zaslišanje določenih prič v vašo korist, organizacijo soočenja ali naročilo izvedenskega mnenja. Prav tako lahko sodniku izročite vse dokumente, katerih namen je dokazati vašo nedolžnost, ali od sodnika zahtevate vračilo zaseženih dokumentov, predmetov ali bančnih računov.

Postopek zaključka preiskave in predložitve zadeve sodišču (6)

Kaj se zgodi, ko je preiskava zaključena?

Preiskovalni sodnik izda nalog za končanje preiskave. Ocenjuje, da je opravil vse potrebne naloge za razkritje resnice in za določitev obtožencev, da jim bo sojeno.

Katere so vaše pravice po izdaji naloga za zaključek preiskave?

Dokumentacijo, skupaj z mnenjem preiskovalnega sodnika, dobite vi in vaš odvetnik vsaj osem dni pred rokom, ko dokumentacijo pregleda senat okrožnega sodišča. Pravico imate, da ste seznanjeni z vsemi informacijami, ki so bile pridobljene v preiskavi.

Pravico imate da podate odgovor, v praksi prek svojega odvetnika, preden senat sprejme svojo odločitev, to je sklep o ustavitvi postopka (pregon se ustavi zaradi pomanjkanja dokazov) ali pa odredi privedbo pred sodišče (za sojenje obtožencu).

Imate pravico do pritožbe zoper omenjene odločitve preiskovalnega sodnika in senata: na odredbo preiskovalnega sodnika ali sklep senata okrožnega sodišča lahko vložite pritožbo. Ta pritožba se predloži senatu pritožbenega sodišča.

Ali se lahko pred začetkom procesa izrečem za krivega glede vseh ali nekaterih točk obtožnice?

Trenutno v Luksemburgu ne obstaja poseben postopek, po katerem bi se izrekli za krivega.

Ali je pred postopkom obtožnico mogoče spremeniti?

Pred postopkom je obtožnico mogoče spremeniti na podlagi dejstev, ki so bila odkrita med preiskavo.

Sorodne povezave

 [Kazenski zakonik](#)

 [Zakon o kazenskem postopku](#)

Zadnja posodobitev: 05/04/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

3 – Moje pravice med postopkom

Kakšno pristojnost imajo posamezna sodišča?

Obstajajo tri vrste kaznivih dejanj, vsako od njih obravnava drugo sodišče:

prekršek = pred sodiščem za prekrške (tribunal de police) (en sodnik)

hujši prekršek (delikt) = pred kazenskim senatom okrožnega sodišča (trije sodniki, razen za hujše prekrške cestnoprometnih predpisov: en sodnik)

kaznivo dejanje = pred kazenskim senatom okrožnega sodišča (trije sodniki)

Sodišče lahko odredi sojenje za zaprtimi vrati, če je denimo žrtev otrok.

V kolikšni meri je mogoče spremeniti obtožnico med postopkom?

Načeloma je pravna kvalifikacija začasna in je sodišče, ki odloča o zadevi, ne sme upoštevati.

Obtožnica se lahko spremeni le, če so dejstva, na katerih temelji zadeva, enaka.

Kaj se zgodi, če se med postopkom izrečem za krivega glede vseh točk obtožnice ali nekaterih izmed njih?

Ne morete se izreči za krivega, lahko pa priznate kaznivo dejanje. Sodnik lahko kljub temu izključi priznanje, ki se mu zdi sumljivo. Vendar se lahko priznanje upošteva kot olajševalna okoliščina.

Katere so vaše pravice med postopkom?

Ali moram biti na postopku prisoten? Ali se lahko odvijam brez mene?

Na sodišče morate priti, razen če predložite opravičilo, kot je na primer zdravniško potrdilo. Postopek se zaradi tega lahko prestavi. Svojega odvetnika lahko pooblastite, da vas zastopa, razen če sodišče zahteva vašo prisotnost. V primeru kaznivih dejanj je vaša prisotnost nujna.

Ali lahko sodelujem prek video-povezave, če živim v drugi državi članici? Ali moram v to privoliti?

Možnosti, da bi oseba, ki živi v drugi državi članici, sodelovala prek video-povezave, zakon ne predvideva.

Ali moram biti prisoten na celotnem postopku?

Da, ker vas sodnik lahko kadar koli zasliši.

Ali bom imel tolmača, če ne razumem jezika sodišča?

Pravica do brezplačnega tolmačenja, če ne razumete ali govorite jezika obravnave, je temeljna pravica, ki je zajamčena v Evropski konvenciji o človekovih pravicah. Vendar se dokumenti iz spisa ne prevajajo.

Ali potrebujem odvetnika? Ali mi bo odvetnik dodeljen? Ali lahko odvetnika zamenjam?

Pravico imate, da se branite sami ali da vam pomaga odvetnik po vaši izbiri, in če nimate na voljo dovolj sredstev za plačilo odvetniških stroškov, vam pomaga odvetnik po uradni dolžnosti (brezplačna pravna pomoč). Odvetnika lahko kadar koli zamenjate.

Ali se lahko izrečem na postopku? Ali moram na postopku govoriti? Na primer pravica do molka, samoobtožba?

Pravico imate, da se izrečete glede vseh točk obtožnice. Prav tako imate pravico, da glede obtožb zoper vas molčite.

Kakšne so posledice, če med postopkom ne govorim resnice?

Če med postopkom ne govorite resnice, tvegate, da boste dobili višjo kazen.

Ali lahko izpodbijam dokaze, ki se uveljavljajo proti meni? Kako? Zakaj?

Dokaze, predložene proti vam, lahko izpodbijate, in sicer z vsemi sredstvi, na primer s pričami, dokumenti, argumenti ali izvedenci.

Kakšne vrste dokazov lahko predstavim v svojo korist?

Sodišče mora sprejeti vsa dokazna sredstva.

V kakšnih okoliščinah lahko predstavim takšne dokaze?

Te dokaze je mogoče predložiti na podlagi dvojnega pogoja, namreč, da so bili pravilno vloženi v spis in da je o njih potekala prosta razprava v okviru javne obravnave.

Ali lahko uporabim zasebnega detektiva za pridobitev dokazov v mojo korist? Ali so takšni dokazi sprejemljivi?

Uporaba detektiva za pridobitev dokazov ni prepovedana, vendar mora ta detektiv postopati povsem zakonito.

Ali lahko jaz ali moj odvetnik zastavljava vprašanja drugim pričam v zadevi? Ali lahko jaz ali moj odvetnik izpodbijava to, kar povedo?

Pravica do zaslišanja prič izhaja iz pravic obrambe iz odstavka 3 člena 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah. Obramba lahko pokliče in izpraša priče, da bi se oprala krivde, pod enakimi pogoji, kot to lahko storijo priče proti vam.

Ali se bodo upoštevale informacije, ki se nanašajo na vašo kazensko evidenco?

Sodišče bo med postopkom obveščeno o vseh prejšnjih obsodbah, ki so zapisane v vaši kazenski evidenci.

Ali se upoštevajo predhodne obsodbe v drugi državi članici?

Ne, glede povratništva. Da, glede pogojev za dodelitev pogojne kazni.

Kateri so možni izidi postopka?

Lahko ste delno ali v celoti oproščeni. Prav tako ste lahko razglašeni za krivega. Kazen je odvisna od kaznivega dejanja, za katerega ste bili obtoženi.

Kazenske sankcije:

dosmrtna zaporna kazen ali za obdobje od 5 do 30 let
globa v višini najmanj 251 evrov
posebna zaplomba
odvzem nazivov, delovnih stopenj, funkcij in javnih funkcij
prepoved nekaterih civilnih in političnih pravic
zaprtje podjetja in ustanove
objava sklepa ali povzetka sodbe na stroške obsojenca
prepoved izvajanja določenih strokovnih dejavnosti

Sankcije za hujše prekrške:

zapor (od 8 dni do 5 let)
globa v višini najmanj 251 evrov
posebna zaplomba
prepoved določenih civilnih in političnih pravic
zaprtje podjetja in ustanove
objava obsodbe
prepoved izvajanja določenih strokovnih dejavnosti
prepoved vožnje določenih vozil
če je zaporna kazen nižja od 6 mesecev, ima sodnik možnost njene zamenjave z družbeno koristnimi deli v trajanju od 40 do 240 ur.

Sankcije za prekrške:

globa v višini od 25 do 250 evrov, razen če zakon določa drugače
posebna zaplomba
prepoved vožnje določenih vozil

Obsojeni ste na odvzem prostosti. Katere so možnosti za izvršitev te kazni?

V Luksemburgu generalni državni tožilec odloči o načinih izvršitve kazni odvzema prostosti brez posredovanja sodnika.

Predvidene so različne možnosti:

Izvršitev po delih

Izvršitev kazni po delih omogoča obsojencu, ki ne predstavlja nevarnosti, da svojo kazen odsluži v določenih časovnih obdobjih.

Prestajanje kazni v zavodu odprtega tipa

Ta ureditev daje obsojencu možnost, da opravlja poklicno dejavnost, se šola ali izobražuje zunaj zapora.

Pogojni izpust

Omogoča izpust na polovici prestane kazni.

Zaporniški dopust

Zaporniški dopust vključuje dovoljenje za zapustitev kazenske ustanove, in sicer za del dneva ali za štiriindvajseturna obdobja, ta čas pa se upošteva v čas trajanja kazni.

Prekinitev kazni

Z namenom pogojnega ali dokončnega izpusta se lahko prekinitev odobri obsojencem, ki so bili pozitivno ocenjeni med predhodno dodeljenimi dopusti.

Elektronska zapestnica

Noben zakon še ne določa njene uporabe.

Kakšna je vloga žrtve med postopkom?

Žrtev je lahko zaslišana kot priča. Prav tako lahko v civilnem postopku zahteva denarno odškodnino. Lahko se opredeli glede kaznivega dejanja in njegovih posledic. Lahko se tudi pritoži zoper sodbo, vendar le glede svojih civilnih interesov.

Sorodne povezave

[Organizacija sodišč](#)

[Kazenski zakonik](#)

[Zakon o kazenskem postopku](#)

Zadnja posodobitev: 05/04/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [fr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

4 - Moje pravice po postopku

Ali lahko vložim pritožbo?

Pravico imate, da zoper sodbo vložite pritožbo v 40 dneh od razglasitve sodbe. Ta pritožba se lahko omeji na pritožbo zoper višino kazni ali na civilni zahtevek.

Pristojnosti

prekršek = pred sodiščem za prekrške, pritožba se vложи pri kazenskem sodišču.

hujši prekršek = pred kazenskim sodiščem; pritožba se vложи pri pritožbenem sodišču.

Kaznivo dejanje = pred kazenskim senatom okrožnega sodišča; pritožba se vложи pri kazenskem oddelku pritožbenega sodišča.

Kaj se zgodi, če vložim pritožbo?

Državnega tožilca pri sodišču, pri katerem je pritožba vložena, se o tem obvesti v štiriindvajsetih urah od vložitve pritožbe. Določi se datum za obravnavo pritožbe, o katerem boste obveščeni.

Koliko časa traja, da se odloči o pritožbi?

Za obravnavo pritožbe je potrebnih nekaj mesecev.

Ali moram za pritožbo predložiti nove dokaze? Katera pravila se uporabljajo?

V okviru pritožbe imate pravico predložiti nove dokaze. Uporabljajo se pravila, ki urejajo dokaze. Sodišče sprejme vse zakonite dokaze, ki so bili predloženi. Nasprotno pa ne bodo sprejeta procesna pravna sredstva, kot je uveljavljanje ničnosti pravnega akta, ki bi morala biti uporabljena na prvi stopnji.

Kaj se zgodi na obravnavi pritožbe in kakšna je lahko odločitev sodišča?

Sodniki na novo preučijo dejstva, vendar načeloma prič ne zaslišijo ponovno, razen če sodišče odloči, da je to potrebno. Podobno lahko po potrebi zasliši nove priče.

Pritožbeni sodnik načeloma ne more povečati kazni, ki je bila izrečena na prvi stopnji, če se s sodbo ne strinja zgolj obtoženi. V tem primeru lahko sodnik le ohrani ali zniža predvideno kazen. Povečanje kazni je možno le v primeru, ko se je državni tožilec prav tako pritožil zoper sodbo, kar se na splošno zgodi, če se obtoženi pritoži glede kazenskega vidika.

Kaj se zgodi, če je pritožbi ugodeno ali je zavrnjena?

Pravico imate do kasacijske pritožbe. Kasacijsko sodišče zgolj preveri pravo, vendar se ne ukvarja več z dejstvi.

Ali sem upravičen do odškodnine, če je bila prva odločba napačna? Kakšne? Kako?

Pravico do odškodnine imate le v primeru neupravičenega pridržanja v zaporu. To pravico ima vsak, ki je bil preventivno pridržan več kot tri dni, vendar pod pogojem, da to pridržanje ali njegovo trajanje ni bilo po vaši krivdi.

Ali se bo moja obsodba shranila v moji kazenski evidenci, če je moji pritožbi ugodeno?

Če je vaši pritožbi ugodeno in sledi oprostitev, vaša obsodba ne bo vpisana v vašo kazensko evidenco.

Ali je mogoča še ena pritožba, če prvi ni bilo ugodeno? Na koga naj jo naslovim? V kakšnih okoliščinah?

Obnovo postopka lahko zahteva vsak, ki je bil pravnomočno spoznan za storilca kaznivega dejanja ali hujšega prekrška (delikt) v naslednjih okoliščinah: če je po obsodbi za kaznivo dejanje ali delikt z novo sodbo sodišča za isto dejanje obsojena druga oseba in se dve obsodbi ne moreta uskladiti, ker so si dokazi za nedolžnost ene ali druge osebe v protislovju.

če so bile zaslišane priče naknadno obsojene za lažno pričanje.

če se po obsodbi pojavi dejstvo ali neznan dokaz, na podlagi katerih je mogoče dokazati, da ste delno ali v celoti nedolžni.

če so po obsodbi za umor dokazi ponovno predstavljeni tako, da pomenijo zadosten dokaz za obstoj domnevne žrtve umora.

če iz sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice izhaja, da je bila kazenska obsodba izrečena s kršitvijo te konvencije.

Vrhovno sodišče, ki odloča kot kasacijsko sodišče, bo odločilo o zahtevkih za revizijo.

Kdaj je obsodba pravnomočna?

Obsodba postane pravnomočna po tem, ko so bila uporabljena vsa pravna sredstva, med drugim v primeru, ko se je iztekel rok za pritožbo ali kasacijsko pritožbo.

Ali sem po postopku lahko premeščen, če sem državljan druge države članice?

Po postopku ste kot državljan druge države članice lahko izgnani zaradi dejanskih in hudih motenj javnega reda in miru. Državljan tretje države lahko na polovici svoje kazni zaprosi za izpust iz zapora, če se pisno zaveže, da se v državo ne bo več vrnil.

Zoper odločbo o vašem izgonu, ki jo je izdalo Ministrstvo za priseljevanje, se lahko pritožite pri upravnem sodišču.

Kaj se zgodi s podatki iz obtožnice/obsodbe?

Podatki o vaši obsodbi bodo vpisani v kazensko evidenco, spis, v katerega se vpišejo obsodbe, ki jih izrečejo kazenska sodišča v Luksemburgu.

Kako in kje bodo ti podatki shranjeni?

Kazensko evidenco hrani generalno tožilstvo pod vodstvom generalnega državnega tožilca v obliki računalniškega sistema. V sistemu ste evidentirani pod vašim imenom in priimkom, imenom in priimkom, očeta in matere in primeroma, zakonca, navedeni so še datum in kraja rojstva, bivališče in poklic ali identifikacijske številke.

Koliko časa se podatki hranijo?

Obsodbe, ki jih izreče luksemburško sodišče, se izbrišejo iz kazenske evidence le če ste upravičeni do pravne ali sodne rehabilitacije.

Ali se lahko podatki ohranijo brez mojega soglasja?

Hranjenje podatkov v sodni evidenci je obvezno in se lahko izvaja brez vašega soglasja.

Ali lahko nasprotujem hranjenju teh podatkov? Kako? Kje?

Vpisu v kazensko evidenco lahko nasprotujete, pritožite se lahko pri senatu okrožnega sodišča (Chambre du Conseil du Tribunal d'arrondissement).

Sorodne povezave

[Kazenska evidenca](#)

[Kazenski zakonik](#)

[Zakonik o kazenski preiskavi](#)

Zadnja posodobitev: 05/04/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [fr](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

5 - Prekrški

Prekrške v zvezi s cestnoprometnimi predpisi ureja cestnoprometni zakonik, ki med drugim opredeljuje prekrške, povezane z uživanjem alkohola, hitrostjo in z ravnanjem v primeru nesreče.

Kateri so prekrški, povezani z uživanjem alkohola?

Treba jih je razlikovati glede na njihovo stopnjo. Osnovna stopnja, na podlagi katere postane uživanje alkohola kaznivo, je 0,5 g na liter krvi. Od te stopnje do stopnje 1,2 g na liter krvi je pristojno sodišče za prekrške (tribunal de police) (hujši prekršek), za višjo stopnjo pa je pristojno kazensko sodišče (kaznivo dejanje).

Zakon prav tako določa jasne znake vinjenosti. Če je stopnja alkohola v vaši krvi nižja od 0,5 g na liter krvi, vendar kažete jasne znake vinjenosti, boste obravnavani, kot da imate najmanj 0,5 g na liter krvi. Če v primeru stopnje med 0,5 in 1,2 g na liter krvi obstajajo jasni znaki vinjenosti voznika, se vas obravnava enako, kot če bi stopnja znašala najmanj 1,2 g na liter krvi.

Katere sankcije tvegate?

Tvegate naslednje sankcije: zaporno kazen, globo, prepoved vožnje (začasno, dokončno, takojšen odvzem vozniškega dovoljenja) ali zaseg vozila. Sankcije se razlikujejo glede na resnost kaznivega dejanja.

Kateri so prekrški, povezani z vožnjo s preveliko hitrostjo?

Prekrški, povezani s preveliko hitrostjo, so trije:

Manjši prekršek

Gre za vsako prekoračitev hitrosti, ki ne spada v drugo kategorijo. Sankcija za manjši prekršek je plačilo mandatne kazni, in zadeva bo zaključena.

Hujši prekršek

Sankcija je globa (od 25 do 500 EUR).

Kaznivo dejanje velike prekoračitve hitrosti (samo v primeru ponovitve kaznivega dejanja ob prvi hujši kršitvi)

Sankcija je globa (od 500 do 10.000 EUR) in zaporna kazen (od 8 dni do 3 let) ali ena od teh kazni.

Več podrobnosti o stopnjah, ki se uporabljajo za vožnjo s preveliko hitrostjo, in njihovo razvrščanje glede na resnost kršitev, najdete na spletni strani [ministrstva za promet](#).

Katera kazniva dejanja so povezana z ravnanjem v primeru nesreče?

Kaznivo dejanje pobega

V primeru nesreče (ne glede na naravo in velikost škode) morate ostati na kraju nesreče do trenutka, ko se ugotovijo vsa dejstva, v nasprotnem primeru ste zagrešili kaznivo dejanje pobega.

V primeru kaznivega dejanja pobega se vam lahko izreče zaporna kazen, globa in prepoved vožnje.

Nenudenje pomoči osebam v nevarnosti

Nenudenje pomoči osebi, ki je v nevarnosti, je kaznivo, če kljub temu, da ni nevarnosti za vas ali za druge ne pomagate osebi, ki je v veliki nevarnosti, bodisi ste položaj te osebe ugotovili sami bodisi so vam ga opisali tisti, ki vas prosijo za pomoč.

Če osebi v nevarnosti ne nudite pomoči vam grozi zaporna kazen od osem dni do pet let in globa od 251 do 10.000 EUR ali samo ena od teh dveh kazni.

Nenamerna telesna poškodba in nenaklepní umor.

Za vse zadeve, razen za zadeve povezane s prometom, je pristojno sodišče.

Sorodne povezave

[Oddelek za promet, preseženo hitrost](#)

Novosti na področju cestnega prometa <http://www.handwierk-online.lu/pls/CDM/GetRub?Ing=FR&rub=3377&p=9&n=&f=140>

Zadnja posodobitev: 05/04/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Malta

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete tukaj.

Kratek opis kazenskega postopka

Vedno boste pozvani pred magistratno sodišče. Če ste v priporu, mora sodišče najprej odločiti, ali je vaš nadaljnji pripor utemeljen na podlagi zakonske določbe, in vas nato obvestiti, da lahko zaprosite za izpustitev ob plačilu varščine. Če niste v priporu, vam bo vročena obtožnica in obveščeni boste o datumu, ko se morate zglasiti na sodišču za prvo obravnavo.

Obstajajo tri različne vrste obravnav, odvisno od tega, kako resne so obtožbe, vložene zoper vas.

Skrajšani postopek pred magistratnim sodiščem

Branje obtožnice

Predstavitev zadeve na strani tožilstva, ki jo opravi izvršilna policija

Predstavitev zadeve na strani obrambe

Zaključni govori

Sodba

Postopek pred magistratnim sodiščem po zbiranju dokazov

Branje obtožnice

Predstavitev zadeve na strani tožilstva, ki jo opravita izvršilna policija in državni tožilec

Predstavitev zadeve na strani obrambe

Zaključni govori

Sodba

Sojenje s poroto

Predhodni ugovori in ugovori v zvezi z dopustnostjo dokazov

Branje obtožnice

Nagovor tožilstva

Predstavitev zadeve na strani tožilstva, ki jo opravi državni tožilec

Predstavitev zadeve na strani obrambe

Replika tožilstva

Duplika obrambe

Povzetek

Izrek sodbe

Izrek kazni

Podrobnosti o vseh teh fazah kazenskega postopka in vaših pravicah so na voljo v informativnih listih. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so samo napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevatni je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1 – Moje pravice med preiskavo](#)

[2 – Moje pravice med sojenjem](#)

[3 – Moje pravice po sojenju](#)

Zadnja posodobitev: 23/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Moje pravice med preiskavo

A. Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?

Kazenski ukrepi se lahko uvedejo proti vsakomur, ki stori kaznivo dejanje in je pod pristojnostjo malteških organov. Postopki med preiskavo so enaki za državljane Malte in tuje državljane. Ne glede na to so osebam, ki niso državljani ali prebivalci Malte, z zakonom zagotovljene nekatere pravice, v glavnem pravica do tolmača, kadar osumljenec ne razume in govori malteškega jezika, ter pravica do komunikacije s konzularnimi organi med odvzemom prostosti.

B. Katere so faze preiskave?

i. Zbiranje dokazov/Pooblastila preiskovalcev

Kazenski ukrepi se sprožijo, ko policija prejme poročilo, obvestilo ali pritožbo. Ko je policija tako obveščena, uvede preiskavo z zbiranjem dokazov, da bi ugotovila, ali je bilo kaznivo dejanje storjeno in kdo je za storitev navedenega kaznivega dejanja odgovoren.

V ta namen ima policija po zakonu vsa pooblastila, da od oseb, ki bi lahko imele kakršne koli informacije v zvezi s preiskovanim kaznivim dejanjem, zahteva, da take informacije predložijo. Sem spadata zbiranje materialnih dokazov in izpovedbe prič.

ii. Policijsko pridržanje

Ko je ugotovljeno, da obstaja utemeljen sum storitve kaznivega dejanja, lahko policija zaprosi mirovnega sodnika, da izda nalog za prijetje osumljenca. V nekaterih okoliščinah lahko policija odvzame prostost osebi za namene preiskave, ne da bi zaprosila za nalog, ki ga izda sodnik.

Osumljenec je takoj po prijemu obveščen o svojih pravicah v jeziku, ki ga razume, vključno z razlogi za njegovo prijetje, pravico do molka in pravico do posvetovanja z odvetnikom po lastni izbiri. Prejme tudi izvod dopisa, v katerem so pravice navedene.

V tej fazi lahko policija preiskuje pridržano osebo, da bi našla kakršne koli dokaze, povezane s kaznivim dejanjem, ali če obstaja sum, da lahko oseba predstavlja nevarnost sebi ali drugim, ali ima lahko v posesti nekaj, kar bi lahko uporabila za pobeg iz pripora.

Policija lahko odvzame tudi biološke vzorce in prstne odtise. Vzorec DNK se lahko odvzame in dokumentira z ustreznim soglasjem. Če oseba zavrne odvzem prstnih odtisov, jo lahko k temu obveže nalog, ki ga izda sodnik. Vendar pa dokumentiranje vzorca DNK ne more biti obvezno.

iii. Zaslišanje

Osumljenca lahko v zvezi s preiskovanim kaznivim dejanjem zasliši policija. Pri tem lahko zastavlja vprašanja, ki lahko kakor koli pomagajo pri zbiranju informacij, ki lahko služijo kot dokaz, bodisi v škodo ali korist osumljencu. Osumljenec lahko med zaslišanjem zaprosi za prisotnost odvetnika po lastni izbiri.

iv. Pripor

V skladu z Zakonodajo Malte oseba ne more biti v priporu dlje, kot je to nujno potrebno, v nobenem primeru pa ne dlje kot 48 ur. V tem obdobju bi policija morala določiti, ali namerava prijetega osumljenca takoj privedi pred sodišče ali ga bo izpustila, ker utemeljen sum ne obstaja več, da bo lahko nadalje preiskovala zadevo, preden jo bo predala sodišču.

C. Kakšne so moje pravice med preiskavo?

i. Ali imam pravico do tolmača ali prevajalca?

Če ne govorite ali razumete jezika policije ali drugih pristojnih organov, imate pravico do brezplačne pomoči tolmača.

Tolmač vam lahko pomaga pri pogovoru z vašim odvetnikom in mora ohraniti vsebino tega pogovora kot zaupno.

Pravico imate do prevoda vsaj bistvenih delov ključnih listin, vključno z vsako odredbo sodnika ali mirovnega sodnika o vašem prijemu ali pridržanju, obtožnim predlogom, obtožnico ali sodbo. V določenih primerih se vam lahko priskrbi ustni prevod ali povzetek.

ii. Kakšne so moje pravice do obveščeniosti in dostopa do spisa?

Ob prijemu in pridržanju imate vi ali vaš odvetnik pravico dostopa do ključnih dokumentov, ki jih potrebujete za pritožbo zoper prijetje ali pridržanje.

Če se zadeva obravnava pred sodiščem, imate vi ali vaš odvetnik pravico dostopa do dokaznega gradiva, ki vam je v prid ali v breme.

iii. Kakšne so moje pravice v zvezi z dostopom do odvetnika in do obveščeniosti tretje osebe o mojem položaju?

Ko ste v pridržanju, imate pravico do dostopa do odvetnika. Ta pravica začne veljati v trenutku vašega pridržanja in pred vašim zaslišanjem.

Imate pravico do prejema seznama odvetnikov in seznama pravnih zastopnikov, med katerimi si lahko izberete svojega zagovornika, ali pa se odločite za odvetnika, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči. V zadnjem primeru je pravna pomoč brezplačna.

Policija ne sme predlagati imena odvetnika, za katerega se lahko odločite med prijetojem ali pridržanjem.

Vi in vaš odvetnik morata biti najpozneje eno uro pred začetkom zaslišanja obveščena o domnevnem kaznivem dejanju, ki je predmet zaslišanja. To informacijo bi morali prejeti najpozneje eno uro pred začetkom zaslišanja.

Ko ste v pridržanju, imate pravico, da se srečate in komunicirate s svojim odvetnikom na samem, tudi pred zaslišanjem s strani policije.

Imate pravico, da je vaš odvetnik prisoten ob vas in dejavno sodeluje pri vašem zaslišanju.

Celotno zaslišanje, tj. vsi podani odgovori in postopki, povezani z zaslišanjem osumljenca ali obtoženca, se med zaslišanjem snema, če to omogoči uslužbenec, ki opravi zaslišanje. Po končanem zaslišanju imate pravico do izvoda posnetka.

Imate pravico, da se vaš odvetnik udeleži katerega koli od naslednjih dogodkov preiskave ali zbiranja dokazov:

postopka za prepoznavanje osumljenca;

soočenj;

rekonstrukcij kaznivega dejanja.

Pri uresničevanju vaše pravice do dostopa do odvetnika je treba spoštovati zaupnost komunikacije z odvetnikom.

Ob vašem prijemu bi morali biti seznanjeni s pravico, da o odvzemu prostosti obvestite vsaj eno osebo, na primer sorodnika, učitelja ali katero koli drugo osebo po vaši izbiri.

V nekaterih primerih, ki jih določa zakon, se lahko vaša pravica do obveščanja druge osebe o vašem pridržanju začasno omeji.

V takih primerih vas bo policija ustrezno obvestila.

Če ste tujec, lahko obvestite policijo, če želite, da se o vašem pridržanju obvesti konzularni organ ali veleposlaništvo.

Policijo lahko tudi obvestite, da želite stopiti v stik z uslužbencem vašega konzularnega organa ali veleposlaništva.

iv. Ali sem upravičen/-a do brezplačne pravne pomoči?

Policija vas bo vprašala, pomoč katerega odvetnika ali pravnega zastopnika želite. Prav tako vas bo vprašala, ali želite pomoč odvetnika, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči. Če se odločite za pomoč odvetnika, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, bo pomoč za vas brezplačna.

Med priporom je pravno svetovanje omejeno na eno uro pred zaslišanjem. Posvetujete se lahko tudi po telefonu.

v. Kaj morate vedeti:

a. Domneva nedolžnosti

Ne glede na preventivne ukrepe, ki se lahko sprejmejo v interesu izvajanja sodne oblasti, se domneva, da je vsaka oseba nedolžna, dokler sodišče, ki obravnava zadevo, ne izda pravnomočne sodbe, s katero odloči, ali je oseba storila kaznivo dejanje ali ne.

b. Pravica do molka in pravica posameznika, da ne izpove zoper sebe

Med zaslišanjem s strani policije ali pristojnih organov imate pravico do molka in pravico, da ne izpoveste zoper sebe.

Pri odločitvi glede tega vam lahko pomaga odvetnik.

c. Dokazno breme

Dokazno breme za ugotavljanje krivde osumljenca ali obtoženca nosi tožilstvo, razen v posebnih primerih, kadar zakonodaja zahteva, da mora določena dejstva dokazati osumljenec ali obtoženec.

Utemeljen dvom o krivdi lahko koristi osumljencu ali obtožencu, vključno v primeru, v katerem sodišče ocenjuje, ali naj bo obtoženec oproščen.

Osumljenec ali obtoženec lahko izpodbija dokaze zoper sebe. Če dokazi vključujejo priče, jih lahko navzkrižno zasliši ali pa pripelje svoje priče, ki izpodbijajo njihovo pričevanje.

Osumljenec ali obtoženec lahko v primeru dokumentarnih dokazil navzkrižno zasliši priče ali sodne izvedence, ki priskrbijo takšne dokumente, ali pripelje svoje priče, ki izpodbijajo dokaze. Vendar ne more pripraviti svojega izvedenskega poročila. Izvedensko poročilo je mogoče izpodbijati samo z navzkrižnim zaslišanjem sodnega izvedenca v zvezi z njegovimi ugotovitvami ali pristojnostjo.

Osumljenec ali obtoženec lahko tudi povabi priče in pripravi dokumentarna dokazila za podkrepitev svoje obrambe.

Če sojenje poteka na kazenskem sodišču, je po zakonu določen rok, v katerem mora obtoženec navesti priče in vse druge dokaze, ki jih namerava predložiti v svojo obrambo med sojenjem, ta rok pa začne teči s trenutkom, ko obtoženec prejme obtožni akt. V primeru sojenja na mirovnem sodišču takšne omejitve ni.

vi. kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za otroke?

Če je priča ali žrtev domnevnega kaznivega dejanja mladoletna oseba, policija in sodišča praviloma ne vabijo mladoletnih oseb na sodišče, vendar to ni vedno mogoče. Pri pričanjih mladoletnih oseb sodišča običajno uporabljajo videokonferenco. Če je mladoletna oseba žrtev, se mirovni sodnik ob pomoči otroškega psihologa pogovori z njo v prostoru, predvidenem za ta namen, ki je lahko v stavbi sodišča, in sicer prek videokonference, tako da mladoletna oseba ni v istem prostoru kot obtoženec. Sodišča, zlasti sodišče za mladoletnike, imajo tudi pravno pooblastilo za dodelitev zagovornika otrok (poglavje 602, člen 25 in subsidiarna zakonodaja 12.20), ki zagovarja pravice mladoletnikov, bodisi žrtev bodisi obtožencev. To izhaja tudi iz poglavja 602 Zakonodaje Malte ter iz zakona o otrocih. Omenjeno poglavje predvideva tudi opremljeni prostor izven stavbe sodišča, imenovan „otročka hiša“, kjer se lahko mirovni sodnik in skupina usposobljenih strokovnjakov (t. i. izpraševalci otrok) pogovorijo z ranljivo mladoletno žrtvijo.

vii. kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za ranljive osumljene osebe?

Če se zdi nujno, da se zaradi duševnega in telesnega stanja osumljenca ali narave kaznivega dejanja prijeta oseba med preiskavo pridrži v policijskih prostorih za pridržanje, je ta pod stalnim nadzorom policista, ki 24 ur vse dni v tednu straži celico, v najboljšo korist za zdravje pridržane osebe. Kot za vse osumljence ali prijete osebe tudi v tem primeru velja, da je osebi, ki zaprosi za kakršno koli zdravniško pomoč, taka pomoč takoj zagotovljena, vključno s prevozom v ambulanto ali bolnišnico, odvisno od okoliščin. Če zdravnik po pregledu ranljive osumljene osebe določi, da ta ne sme biti pridržana v celici, je o tem takoj obveščen preiskovalni uradnik, ki sprejme ustrezne popravne ukrepe (npr. odobritev plačila varščine).

D. Kakšni so zakonski roki med preiskavo?

Zakonski roki med preiskavo so v prvi vrsti odvisni od narave kaznivega dejanja. Za vsako kaznivo dejanje je v skladu s kazenskim zakonikom predvidena določena kazen. Zastaralni rok v smislu člena 688 poglavja 9 Zakonodaje Malte na primer določa standardne parametre za zakonske roke, v katerih poteka preiskava kaznivega dejanja. Po izteku tega roka se uporabi zastaralni rok in preiskava določenega kaznivega dejanja s strani policije zastara. Treba je tudi omeniti, da v skladu s členom 692 poglavja 9 Zakonodaje Malte zastaralni rok ne začne teči, če v kateri koli kazenski zadevi identiteta domnevnega storilca ni znana ali če so pri delu preiskovalnega uradnika ugotovljene kakršne koli pomanjkljivosti. Primer tega bi lahko bil umor, kjer je žrtev, ni pa navedb, kdo bi lahko bil morilec.

E. Kakšni so postopki pred sojenjem, vključno z nadomestnimi rešitvami za pripor in možnostmi za premestitev v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Priprave, ki jih mora izvesti policija, preden se lahko začne obravnava zadeve na sodišču, vključujejo:

vabilo pričam v zadevi;

če je oseba pozvana z vabilom, mora tožilec zagotoviti, da je vabilo, ki vsebuje tudi obtožnico zoper obtoženca, vročeno v skladu z zakonom;

če kaznivo dejanje ni neposredno povezano z uradom generalnega državnega tožilca, bi moral tožilec razpravljati o zadevi in sami obtožnici z navedenim uradom, zlasti kadar gre za zapleteno zadevo;

če je oseba pozvana v okviru prijete, mora tožilec obvestiti zagovornika obtoženca, obtoženec pa je v spremstvu policije priveden na sodišče.

Nadomestne rešitve za pripor vključujejo primere, kadar je oseba pozvana z vabilom ali kadar je osebi odobreno plačilo varščine za čas, dokler preiskovalni uradnik ne zaključi preiskave, in je oseba nato pozvana v okviru prijete ali z vabilom.

Med možnostmi premestitve v državo izvora spadajo *ad hoc* postopki, ki so v pristojnosti generalnega državnega tožilca. Ti postopki se uporabijo samo v posebnih primerih, npr. v primeru prošnje za izročitev ali prošnje obsojenca, ki prestaja zaporno kazen, naslovljene na pristojne lokalne organe in organe njegove države prebivanja, da bi nadaljeval prestajanje kazni v domači državi.

Zadnja posodobitev: 23/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 – Moje pravice med sojenjem

A. Kje bo potekalo sojenje?

Sojenje poteka na sodiščih v Valletti. Odvisno od teže obtožb potekajo postopki zoper vas na mirovnem sodišču kot sodišču za kazenske zadeve, če je kaznivo dejanje v njegovi pristojnosti, ali na mirovnem sodišču kot kazenskem preiskovalnem sodišču, če kaznivo dejanje ni v pristojnosti mirovnega sodišča kot sodišča za kazenske zadeve.

Ko je poizvedba na mirovnem sodišču kot kazenskem preiskovalnem sodišču končana, se odloči, ali mora o kaznivem dejanju razsojati mirovno sodišče kot sodišče za kazenske zadeve ali kazensko sodišče, tj. porota. V vsakem primeru se izda sodba, s katero je oseba spoznana za krivo in obsojena na ustrezno kazen ali pa je oproščena.

B. Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščeniosti v tem primeru?

Da, predmet obtožbe se lahko spremeni. Če pride do tega in so spremembe znatne, se zoper posameznika praviloma izda nova obtožnica, na sodišču pa se izvede novo zaslišanje. Ponovno se predstavijo dokazi, razen če se oseba temu odpove.

C. Kakšne so moje pravice v zvezi z navzočnostjo na obravnavi?

Vaši pravici v zvezi z navzočnostjo na obravnavi sta pomoč s strani odvetnika po lastni izbiri in, če nimate denarnih sredstev, dodelitev odvetnika, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči. Odločite se lahko tudi, da se boste zagovarjali sami. Imate pravico tudi, da se domneva vaša nedolžnost, dokler sodišče ne dokaže vaše krivde. Imate pravico do pomoči tolmača ter navzkrižnega zaslišanja prič tožilstva in zaslišanja lastnih prič. Pravico imate tudi do odklonitve pričanja v postopkih zoper vas.

i. Ali moram biti navzoč/-a na sodišču? Ali je odsotnost v sodnem postopku dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

Da, na sodnih obravnavah morate biti vedno navzoči, saj naš sistem ne priznava sojenja v nenavzočnosti. Če se sojenja ne morete udeležiti zaradi bolezni, potovanja ali drugega razloga, morate prek odvetnika vložiti prošnjo na sodišče.

ii. Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevedenih dokumentov?

Če mirovni sodnik govori jezik, ki ga govori prič, lahko prevede pričanje v jezik, v katerem potekajo pisni postopki; v drugih primerih ali na zahtevo se vključijo sodni tolmači.

Ali imam pravico do odvetnika?

Med obravnavo primera na sodišču je ena od vaših pravic pomoč s strani odvetnika po lastni izbiri in na lastne stroške ali odvetnika, ki ga kot odvetnika, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, imenuje sodišče.

Če nimate finančnih sredstev za plačilo odvetnika po lastni izbiri, morate predložiti zahtevo bodisi razzodniku, ki bo to zabeležil v spisu zadeve, ali agenciji za brezplačno pravno pomoč Legal Aid Malta, ki bo v vašem imenu vložila prošnjo za pomoč s strani odvetnika, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči.

V skrajšanih postopkih vam razzodnik po obravnavi vaše zahteve odredi pomoč s strani odvetnika, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, ki je tisti dan na delu.

V postopkih zbiranja dokazov in/ali kazenskih postopkih lahko zahteve za pomoč s strani odvetnika, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, predložite razzodniku, ki bo zahtevo naslovil na agencijo za brezplačno pravno pomoč Legal Aid Malta, ta pa bo izdala obvestilo, s katerim določi odvetnika, ki vam bo pomagal. Lahko pa tudi navedeno agencijo zaprosite, da vložijo prošnjo v vašem imenu. Odvetnik, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, je praviloma ves čas isti, razen če obstaja zakonit zadržek.

iv. Katere postopkovne pravice moram poznati? (npr. navzočnost osumljencev pred sodiščem)

Oseba ima pravico, da povabi svoje priče na pričanje. Kot prič je lahko povabljen vsaka prisebna oseba, razen če je podan ugovor zoper njeno sposobnost pričanja.

Več informacij v zvezi s pravicami osumljencev ali obtožencev je na voljo v členih 534A–534AG [k kazenskega zakonika, poglavja 9 Zakonodaje Malte](#).

Poleg vsega omenjenega v zvezi s prijetjem ali pridržanjem osebe v kateri koli fazi kazenskega postopka je treba prijeti osebo ali njenega odvetnika seznaniti z vsemi dokumenti, ki jih ima policija v zvezi s konkretnim primerom in ki so bistveni za učinkovito izpodbijanje zakonitosti prijetja ali pridržanja.

D. Možne kazni

Kazni, ki so lahko izdane, če ste spoznani za krivega, so:

zaporna kazen;

osamitev;

prepoved;

denarna kazen.

Če ste spoznani za krivega kršitve, so kazni lahko naslednje:

pridržanje;

denarna kazen;

opomin ali svarilo.

Izdane so lahko tudi alternativne sankcije, kot so: pogojna kazen, pogojna obsodba in delo v splošno korist.

Zadnja posodobitev: 23/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice po sojenju

A. Ali se lahko pritožim na odločbo sodišča?

Oseba, ki je bila spoznana za krivo po obtožbi, se lahko v vseh primerih pritoži na obsodbo ali kazen, ki je bila glede na obsodbo izrečena, razen če je kazen določena z zakonom. Pritožba se ne more nikoli končati tako, da bi bila naložena strožja kazen. Obtoženec se lahko pritoži zoper obsodilno sodbo tudi na podlagi neprištevnosti. V določenih primerih lahko sodišče odredi vrnitev zadeve v ponovno sojenje.

B. Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

Po obsodbi lahko zaprosite za predsedniško pomilostitev. Gre za zelo učinkovito diskrecijsko orodje, ki ga ureja člen 93 ustave Malte in je v pristojnosti izvršilne veje oblasti, natančneje predsednika Malte. Predsedniška pomilostitev omogoča predsedniku, da prek kabineta prevzame pooblastilo, ki je običajno dodeljeno sodnemu organu države.

S pomilostitvijo se na splošno zaustavi učinek kazenske obsodbe, na primer z odreditvijo takojšnjega izpusta zapornika, ki prestaja zaporno kazen. V skladu s členom 93 ustave lahko predsednik tudi nadomesti kazen z manj strogo kaznijo ali kakor koli drugače ukrepa v skladu s spremembo zakonodaje, pri čemer se je relativna kazen zmanjšala.

C. Kakšne so posledice v primeru obsodbe?

Posledice kazenske obsodbe vključujejo denarno ali zaporno kazen, izgubo čiste kazenske evidence in škodo ugledu posameznika.

i. Kazenska evidenca

Vsaka obsodba, ki jo izdajo sodišča, pristojna za kazenske zadeve, se zabeleži v kazensko evidenco posameznika, spoznanega za krivega, razen če:

gre za obsodbo za kršitev;

je bil obsojenec, spoznan za krivega kaznivega dejanja, v času storitve kaznivega dejanja mlajši od 18 let;

predsednik Malte obsojencu odobri pomilostitev v zvezi z navedeno obsodbo;

je nalog izdan v skladu z zakonom o pogojni kazni;

je oseba spoznana za krivo kaznivega dejanja, ki se kaznuje z denarno kaznijo, nižjo od 200 EUR, in je bila ta kazen plačana, pod pogojem da ta oseba predhodno še ni bila obsojena.

Po preteku obdobja, določenega v Prilogi II k [odloku o potrdilih o nekaznovanosti \(pogl. 77\)](#), v katerem je bila obsodba izrečena, ne bo zabeležena nobena obsodba.

Ugodnost, da obsodba ni zabeležena, kot je navedeno zgoraj, se ne dodeli večkratnim storilcem kaznivega dejanja tatvine, goljufije ali prodaje zdravil oziroma trgovanja z njimi, ki kršijo določbe uredbe o nevarnih zdravilih ali uredbe o zdravniškem in sorodnih poklicih, ali osebam, obsojenim za kazniva dejanja iz Priloge III k uredbi (npr. kazniva dejanja zoper varnost vlade), krivo pričanje, kršitev prisega ali drugo kaznivo dejanje, ki krši javni interes.

v. Izvršitev kazni, premestitev zapornikov, pogojna kazen in alternativne sankcije

Poleg obsodbe na zapor in/ali denarnih kazni obstajajo še druge alternativne sankcije, in sicer pogojna kazen, pogojna obsodba in odredba dela v splošno korist.

Tuja oseba, ki je bila na Malti obsojena na zaporno kazen, lahko v določenih okoliščinah prestaja kazen v svoji državi prebivanja v skladu z [Evropsko konvencijo o transferju obsojenih oseb \(ETS št. 112\)](#) in [Okvirnim sklepom Sveta 2008/909/PNZ](#), odvisno od posamezne zadeve <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008F0909&from=SL>.

Zadnja posodobitev: 23/03/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [de](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [es](#).

Obdolženci v kazenskem postopku - Avstrija

V teh informativnih pregledih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku. V skladu z avstrijskim pravom storite kaznivo dejanje le, če kršite določeno pravno določbo, ki velja v času storitve dejanja. Pravica do pregona je pravica države. Državno tožilstvo, kriminalistična policija pod vodstvom državnega tožilstva ter sodišča morajo ugotoviti dejstva in pojasniti vse okoliščine, ki so pomembne za presojo dejstev.

Pravice obdolžencev v kazenskem postopku

V teh informativnih pregledih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku. V skladu z avstrijskim pravom storite kaznivo dejanje le, če kršite določeno pravno določbo, ki velja v času storitve dejanja. Pravica do pregona je pravica države. Državno tožilstvo, kriminalistična policija pod vodstvom državnega tožilstva ter sodišča morajo ugotoviti dejstva in pojasniti vse okoliščine, ki so pomembne za presojo dejstev.

V naslednjih informativnih pregledih boste izvedeli, katere pravice imate kot obtoženec, če proti vam v Avstriji poteka kazenski postopek. V različnih fazah postopka imate različne pravice. Najpomembnejše faze postopka bodo pojasnjene v obliki povzetka, da boste lahko hitro dobili potrebne informacije.

Kratek opis kazenskega postopka

Kazenski postopek v Avstriji je načeloma sestavljen iz treh faz:

preiskave,
sojenja,
pritožbenega postopka.

Podrobnosti o teh fazah postopka in vaših pravicah so na voljo v informativnih pregledih. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete tukaj.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[Moje pravice med preiskavo](#)

[Moje pravice med sojenjem](#)

[Moje pravice po sojenju](#)

Zadnja posodobitev: 01/06/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 - Moje pravice med preiskavo

A. Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?

Ne, načeloma to ne vpliva na preiskavo.

Če ne morete ustrezno komunicirati v nemščini, imate pravico, da zaprosite za tolmača, ki bo brezplačno dodeljen za čas vašega zaslišanja. Če tolmač ni prisoten, vam ni treba in ne smete odgovarjati na vprašanja. Tolmač vam bo tolmačil zastavljena vprašanja v jezik, ki ga razumete. Prav tako bo tolmačil vaše odgovore nazaj v nemščino.

Tolmač mora v vsakem primeru tolmačiti informacije in napotke o pravnih vprašanjih, ki ste jih po zakonu dolžni prejeti. Če želite, vam lahko tolmač pomaga tudi pri pogovorih z dodeljenim zagovornikom (vendar ne z odvetnikom po vaši izbiri).

Če ste prejeli obvestilo o sklepu s strani tožilstva ali o sodni odločbi, lahko prav tako zahtevate pomoč pri prevodu teh dokumentov. Če si želite ogledati spis, vam bo prevajalec pomagal le, če nimate zagovornika in je nerazumno pričakovati, da si boste sami priskrbeli prevod pomembnih delov spisa.

B. Katere so faze preiskave?

Namen kazenske preiskave je ugotoviti, ali je bilo kaznivo dejanje storjeno in kdo ga je v tem primeru storil.

Ko so preiskave zoper osebo, osumljeno določenega kaznivega dejanja, izvedene, se ta oseba šteje za obtoženo.

Sodišče mora sprejeti določene ukrepe v okviru preiskave. Rekonstruirati mora kaznivo dejanje in opraviti tako imenovane kontradiktorne postopke. Državni tožilec in obtoženec sta, skupaj z zagovornikom obtoženca, prisotna pri teh postopkih in imata pravico zastavljati vprašanja zaslišani osebi. Tožilstvo lahko tudi zahteva od sodišča, da pridobi nadaljnje dokaze, če meni, da je to potrebno v javnem interesu.

Tožilstvo in/ali oddelek za kazenske preiskave lahko večino korakov preiskave opravi na lastno pobudo brez soglasja sodišča. Ti koraki vključujejo zlasti poizvedbe in zaslišanja, pa tudi ugotavljanje identitete oseb, zaseg premoženja, preiskave oblačil osebe in drugih predmetov v njeni lasti itd.

Z odločbo sodišča se odredi in podaljša pripor. Enako velja za uporabo prisilnih ukrepov v povezavi s temeljnimi pravicami (npr. preiskava prostorov, ki jih ščitijo pravice lastnikov stanovanj, dostop do bančnih računov, prisluškovanje telefonskim pogovorom ali analiza podatkov v telefonu).

Tožilstvo mora prekiniti preiskavo, če kaznivo dejanje ni bilo storjeno ali če ugotovljena dejstva ne zadostujejo za pregon obtoženca. V vseh drugih primerih, v katerih so dejstva določena z zadostno gotovostjo, mora tožilstvo vložiti tožbo pri pristojnem sodišču.

Tožilstvo lahko odstopi od nadaljnega pregona (preusmeritev) v primerih, ki jih ni mogoče prekiniti, vendar se izrekanje kazni ne zdi potrebno, ker obtoženec (v večini primerov) plača denarno kazen. Preusmeritev ni mogoča, če je posledica kaznivega dejanja smrt osebe ali če kaznivo dejanje spada pod pristojnost sodišča s porotnimi sodniki ali porotnega sodišča, z drugimi besedami v primerih, ko je izrečena zaporna kazen več kot petih let (praviloma).

i. Zbiranje dokazov/Pooblastila preiskovalcev

Sodišče mora sprejeti določene ukrepe v okviru preiskave. Rekonstruirati mora kaznivo dejanje in opraviti tako imenovane kontradiktorne postopke. Državni tožilec in obtoženec sta, skupaj z zagovornikom obtoženca, prisotna pri teh postopkih in imata pravico zastavljati vprašanja zaslišani osebi. Tožilstvo lahko tudi zahteva od sodišča, da pridobi nadaljnje dokaze, če meni, da je to potrebno v javnem interesu.

Tožilstvo, ki vodi oddelek za kazenske preiskave, je odgovorno za izvajanje preiskav. Oddelek za kazenske preiskave sproži preiskavo na lastno pobudo, če tretja oseba vloži prijavo na policiji ali po naročilu državnega tožilca.

Tožilstvo ali oddelek za kazenske preiskave vas mora v vsakem primeru obvestiti, da vas preiskuje in zakaj. Poleg tega morate biti obveščeni, da kot obtoženec niste dolžni podati izjave in da se lahko vaša izjava, če jo podate, uporabi kot dokazno sredstvo zoper vas.

Če ste storili kaznivo dejanje, katerega ste obtoženi, in to priznate (če priznate krivdo), bo to pomembna olajševalna okoliščina, ko bo sodišče odločalo o vaši kazni. Vendar pa priznanje krivde ne bo vplivalo na potek sojenja.

ii. Policijsko pridržanje

Tožilstvo in/ali oddelek za kazenske preiskave lahko večino korakov preiskave opravi na lastno pobudo brez soglasja sodišča. Ti koraki vključujejo zlasti poizvedbe in zaslišanja, pa tudi ugotavljanje identitete oseb, zaseg premoženja, preiskave oblačil osebe in drugih predmetov v njeni lasti itd.

iii. Zaslišanje

iv. Pripor

Z odločbo sodišča se odredi in podaljša pripor. Enako velja za uporabo prisilnih ukrepov v povezavi s temeljnimi pravicami (npr. preiskava prostorov, ki jih ščitijo pravice lastnikov stanovanj, dostop do bančnih računov, prisluškovanje telefonskim pogovorom ali analiza podatkov v telefonu).

V priporu ste lahko pridržani le, če obstaja resen sum, da ste storili kaznivo dejanje, in če je pridržanje utemeljeno (nevarnost pobega, nevarnost uničenja dokazov ali nevarnost storitve kaznivega dejanja). Za prijetje (s strani uslužbencev oddelka za kazenske preiskave) je potrebno soglasje sodišča, razen če vas zalotijo pri dejanju ali obstaja neposredna nevarnost.

Pripor odredi sodišče in se izvede v zaporu. Oddelek za kazenske preiskave vas lahko pridrži za največ 48 ur, preden vas preda sodišču brez nepotrebne odlašanja.

V zakonu ni določeno, ali lahko o svojem pridržanju obvestite družino ali prijatelje in kako lahko to storite. Za pomoč pri teh zadevah so vam v vsakem zaporu na voljo socialne službe.

Odločba o vašem priporu mora biti prebrana pred vami, po potrebi s pomočjo tolmača. Prejeti morate pisni izvod te odločbe. V njej mora biti navedena narava kaznivega dejanja, za katerega obstaja resen sum, da ste ga storili. Prav tako morajo biti navedena vsa dejstva, ki po mnenju sodišča utemeljujejo vaše pridržanje.

Ves čas vašega pripora vas mora zastopati zagovornik. Če ga ne imenujete sami, vam ga bo dodelilo sodišče.

Sodišče izda odločbo o odreditvi pripora na ustnem zaslišanju.

V treh dneh se lahko zoper odločbo o odreditvi, ali pozneje podaljšanju, pripora pritožite pri višjem deželnem sodišču.

Vsaka odločitev o priporu velja za omejeno obdobje. Odločba o odreditvi pripora velja 14 dni. Odločba o prvem podaljšanju pripora velja en mesec. Vsaka naslednja odločba o podaljšanju vašega pridržanja velja dva meseca.

Skupni čas pripora ne sme biti daljši od šestih mesecev, vendar se lahko zaradi teže kaznivega dejanja podaljša.

C. Kakšne so moje pravice med preiskavo?

Glede na različne korake in faze preiskave imate različne pravice:

preiskava in pridobivanje dokazov;

prijetje in pripor;

kazenske obtožnice;

priprave za sojenje z zagovornikom.

Vsekakor imate ne glede na konkretno fazo postopka vedno naslednje pravice:

čim prej morate biti obveščeni, da zoper vas poteka preiskava, katerega kaznivega dejanja ste osumljeni in katere so vaše glavne procesne pravice;

med vsako fazo postopka imate pravico, da izberete lastnega zagovornika ali zaprosite za pravno pomoč zagovornika. Če gre za kompleksna dejstva ali pravna vprašanja, lahko zaprosite za pravno pomoč zagovornika, ki vam bo dodeljen za celotni postopek. To velja zlasti v kazenskih postopkih zoper tujce, ki niso seznanjeni z avstrijskim pravnim sistemom. V vseh zadevah, ki zahtevajo tako imenovano obvezno obrambo, vam bo vsekakor dodeljen zagovornik, če ga ne imenujete sami. Če vas ne zastopa zagovornik, ki izvaja storitev brezplačne pravne pomoči, sami krijete stroške dodeljenega zagovornika.

Najpomembnejše faze, kjer morate imeti zagovornika, so: celotno obdobje pripora, celotni postopek institucionalizacije kršiteljev, ki imajo težave z duševnim zdravjem, postopki pred sodiščem s porotnimi sodniki ali porotnim sodiščem ali sojenje po sodniku posamezniku, če se za kaznivo dejanje lahko naloži zaporna kazen, daljša od treh let.

Ogled spisa;

podajanje pripomb k trditvam zoper vas ali molk;

zahteva za pridobivanje dokazov;

pritožba zoper ukrepe tožilstva ali oddelka za kazenske preiskave in zoper odločbe sodišča;

dodelitev prevajalca/tolmača.

i. Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevajalca?

Če ne morete ustrezno komunicirati v nemščini, imate pravico, da zaprosite za tolmača, ki bo brezplačno dodeljen za čas vašega zaslišanja. Če tolmač ni prisoten, vam ni treba in ne smete odgovarjati na vprašanja. Tolmač vam bo tolmačil zastavljena vprašanja v jezik, ki ga razumete. Prav tako bo tolmačil vaše odgovore nazaj v nemščino.

Tolmač mora v vsakem primeru tolmačiti informacije in napotke o pravnih vprašanjih, ki ste jih po zakonu dolžni prejeti. Če želite, vam lahko tolmač pomaga tudi pri pogovorih z dodeljenim zagovornikom (vendar ne z odvetnikom po vaši izbiri).

Če ste prejeli obvestilo o sklepu s strani tožilstva ali o sodni odločbi, lahko prav tako zahtevate pomoč pri prevodu teh dokumentov. Če si želite ogledati spis, vam bo prevajalec pomagal le, če nimate zagovornika in je nerazumno pričakovati, da si boste sami priskrbeli prevod pomembnih delov spisa.

ii. Kakšne so moje pravice do obveščeniosti in dostopa do spisa?

Kot obtoženec imate pravico, da si ogledate spis in tako izveste več o dokazih, ki vas bremenijo. V izjemnih primerih posamezni deli spisa morda niso na voljo za ogled. Imate pravico, da kadar koli predstavite svoje dokaze.

iii. Kakšne so moje pravice v zvezi z dostopom do odvetnika in do obveščeniosti tretje osebe o mojem položaju?

Ni vam treba imeti odvetnika, razen v primerih, ko je zastopanje z zagovornikom zahtevano. Vsekakor pa imate ne glede na to, ali ste pridržani ali ne, pravico, da se kadar koli posvetujete z odvetnikom, če to želite. Pri pogovorih z dodeljenim zagovornikom vam mora biti na voljo tudi tolmač.

Če vam je odvzeta prostost in poznate ime odvetnika, za katerega želite, da vas zagovarja, lahko stopite v stik z njim neposredno ali prek policije. Če ne poznate zagovornikov, lahko uporabite službo odvetniške zbornice, ki je v stalni pripravljenosti.

iv. Ali sem upravičen/-a do brezplačne pravne pomoči?

Med vsako fazo postopka imate pravico, da izberete lastnega zagovornika ali da zaprosite za pravno pomoč zagovornika. Če gre za kompleksna dejstva ali pravna vprašanja, lahko zaprosite za pravno pomoč zagovornika, ki vam bo dodeljen za celotni postopek. To velja zlasti v kazenskih postopkih zoper tujce, ki niso seznanjeni z avstrijskim pravnim sistemom. V vseh zadevah, ki to zahtevajo, vam bo vsekakor dodeljen zagovornik, če ga ne imenujete sami. Če vas ne zastopa zagovornik, ki izvaja storitev brezplačne pravne pomoči, sami križete stroške dodeljenega zagovornika.

v. Kaj morate vedeti:

a. Domneva nedolžnosti

Tožilstvo mora prekiniti preiskavo, če kaznivo dejanje ni bilo storjeno ali če ugotovljena dejstva ne zadostujejo za obsodbo obtoženca. V vseh drugih primerih, v katerih so dejstva določena z zadostno gotovostjo, mora tožilstvo vložiti tožbo pri pristojnem sodišču.

b. Pravica do molka in pravica posameznika, da ne izpove zoper sebe

Osebe imajo pravico do molka, če bi sicer na primer sebe ali sorodnika (člen 156(1)(1) zakonika o kazenskem postopku (*Strafprozeßordnung*)) izpostavile tveganju kazenskega pregona ali, v povezavi s kazenskim postopkom zoper njih, tveganju, da bi zoper sebe izpovedali več kot v predhodnem pričevanju.

vi. kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za otroke?

Če so bili žrtve kaznivih dejanj ali priča nasilju otroci ali mladoletniki, imajo pravico do psihosocialne in pravne pomoči.

D. Kakšni so zakonski roki med preiskavo?

Tožilstvo mora prekiniti preiskavo, če kaznivo dejanje ni bilo storjeno ali če ugotovljena dejstva ne zadostujejo za obsodbo obtoženca. V vseh drugih primerih, v katerih so dejstva določena z zadostno gotovostjo, mora tožilstvo vložiti tožbo pri pristojnem sodišču.

Zadnja posodobitev: 01/06/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 - Moje pravice med sojenjem

A. Kje bo potekalo sojenje?

Sojenje bo potekalo na sodišču, pri katerem je tožilstvo vložilo pravnomočno obtožnico. Praviloma je to krajevno pristojno sodišče, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno. Sojenja so javna z nekaj izjemami.

Ovisno od narave kazni sprejme odločitev sodnik posameznik, sodišče s porotnimi sodniki ali porotno sodišče. Na sodiščih s porotnimi sodniki ali porotnih sodiščih so prisotne tudi nestrokovne osebe.

B. Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščeniosti v tem primeru?

Ko je zoper vas vložena obtožnica, dostopa do spisov ni več mogoče omejevati. Torej imate najpozneje od tega trenutka naprej dostop po celotnega spisa, ki je na voljo sodišču. Sodišče se bo pripravilo na sojenje.

Če želite, lahko zaprosite za dokaze, ki vam bodo v pomoč pri pripravi na sojenje. Zlasti lahko zaprosite za zaslišanje prič. V svoji prošnji za dokaze morate navesti, katera dejstva želite dokazati z zadevnimi dokazi. Morda boste morali pojasniti, zakaj se vam zdijo dokazi, za katere ste zaprosili, primerni.

Če ste med sojenjem obtoženi dodatnega kaznivega dejanja, lahko tožilstvo razširi obtožnico zoper vas, sojenje pa se lahko podaljša, da se vključijo nove obtožnice, razen če te predvidevajo strožjo kazen kot prvotna obtožnica.

Sodišče pri njegovi odločitvi zavezuje samo dejstva, opisana v obtožnem aktu, ne pa tudi kakršna koli pravna presoja s strani tožilstva. Sodišče lahko razvrsti kaznivo dejanje, katerega ste obtoženi, drugače kot tožilstvo v obtožnem aktu.

C. Kakšne so moje pravice v zvezi z navzočnostjo na obravnavi?

Tako kot v celotnem kazenskem postopku imate tudi med sojenjem pravico do molka. Ni vam treba podati pripomb o obtožnici zoper vas.

Če se med sojenjem strinjate z obtožnico, bo to olajševalna okoliščina pri določanju kazni. Vendar pa priznanje krivde ne bo spremenilo poteka sojenja. Če ne poveste resnice, ne boste kaznovani.

Sodišča s porotnimi sodniki ali porotna sodišča ne smejo izvajati postopkov brez vaše navzočnosti. Poleg tega vas mora v takih postopkih vedno zastopati zagovornik. Za sojenje prek videokonference ni nobenih določb.

Če vaše razumevanje nemščine ni zadostno, je treba zaprositi za pomoč tolmača na sojenju. Tolmač bo tolmačil glavne dogodke med sojenjem v jezik, ki ga razumete.

Med sojenjem imate tudi pravico, da predložite zahteve, zlasti prošnje za dokaze.

Med sojenjem na sodišču s porotnimi sodniki ali porotnem sodišču vas mora zastopati zagovornik, medtem ko je pri drugih vrstah postopkov dodelitev zagovornika neobvezna.

Zagovornika, ki ga sami izberete, lahko kadar koli zamenjate, vendar to ne sme po nepotrebnem podaljšati postopkov.

i. Ali je navzočnost na sodišču obvezna? Ali je odsotnost v sodnem postopku dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

Nič vas ne obvezuje, da ostanete v Avstriji celotno obdobje preiskave. Če želite, lahko tudi zaprosite svojega odvetnika, da zagotovi varstvo vaših pravic med preiskavo.

Načeloma se morate v Avstrijo vrniti na vsako zaslišanje. Videopovezava se lahko med preiskavo uporabi le, če za to zaprosi avstrijsko tožilstvo, če se s tem strinjate in če vaša država predvideva zaslišanje obtožencev prek videopovezave. Nikakor pa obtoženec ne more biti zaslišan prek telefona.

ii. Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevedenih dokumentov?

Če vaše razumevanje nemščine ni zadostno, je treba zaprositi za pomoč tolmača na sojenju. Tolmač bo tolmačil glavne dogodke med sojenjem v jezik, ki ga razumete.

iii. Ali imam pravico do odvetnika?

Med sojenjem na sodišču s porotnimi sodniki ali porotnem sodišču vas mora zastopati zagovornik, medtem ko je pri drugih vrstah postopkov dodelitev zagovornika neobvezna.

Zagovornika, ki ga sami izberete, lahko kadar koli zamenjate, vendar to ne sme po nepotrebnem podaljšati postopkov.

Zadnja posodobitev: 01/06/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 - Moje pravice po sojenju

A. Ali se lahko pritožim na odločbo sodišča?

Obtoženec se lahko zoper katero koli odločbo sodišča o obsodbi pritoži na višje sodišče. V primeru sodb okrožnih sodišč in sodnikov posameznikov na okrajnih sodiščih je mogoče vložiti pritožbo iz vseh pritožbenih razlogov. Namen pritožbe je izpodbijati tako obsodilno sodbo kot tudi odločitev o kazni. V teh postopkih lahko zaprosite tudi za pridobivanje novih dokazov ali pa nove dokaze predložite sami.

V primeru sodb s strani sodišč s porotnimi sodniki ali porotnih sodišč se lahko pritožite le zoper kaznen, ne pa tudi zoper obsodilno sodbo. Te sodbe lahko izpodbijate samo s pritožbo za razveljavitev, s katero lahko uveljavljate procesne napake v obrazložitvi sodbe in napačno uporabo prava.

Sodnikove presoje dokazov ne morete izpodbijati. Prav tako ni mogoče predložiti novih dokazov.

Svojo namero o pritožbi zoper sodbo morate napovedati takoj po izreku sodbe ali najpozneje v treh dneh. Sodišče bo nato izdalo sodbo v pisni obliki in jo predložilo vam oziroma vašemu zagovorniku. Vaš zagovornik mora pisno pritožbo vložiti v štirih tednih.

Tudi tožilstvo ima enako pravico do pritožbe.

B. Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

obtoženec se lahko zoper katero koli odločbo sodišča o obsodbi pritoži na višje sodišče. V primeru sodb okrožnih sodišč in sodnikov posameznikov na okrajnih sodiščih je mogoče vložiti pritožbo iz vseh pritožbenih razlogov. Namen pritožbe je izpodbijati tako obsodilno sodbo kot tudi odločitev o kazni. V teh postopkih lahko zaprosite tudi za pridobivanje novih dokazov, ali pa nove dokaze predložite sami.

V primeru sodb s strani sodišč s porotnimi sodniki ali porotnih sodišč se lahko pritožite le zoper kaznen, ne pa tudi zoper obsodilno sodbo. Te sodbe lahko izpodbijate samo s pritožbo za razveljavitev, s katero lahko uveljavljate procesne napake v obrazložitvi odločbe in napačno uporabo prava.

C. Kakšne so posledice v primeru obsodbe?

i. Kazenska evidenca

Uprava zvezne policije na Dunaju vodi kazenski register za celotno Avstrijo. Ta vsebuje zlasti naslednje informacije:

vse pravnoomočne obsodbe, ki jih izdajo avstrijska kazenska sodišča;

vse pravnoomočne obsodbe tujih državljanov ali oseb, ki imajo stalno prebivališče ali prebivajo v Avstriji, ki jih izdajo tuja sodišča, in

vse odločbe, ki jih izdajo nacionalna ali tuja kazenska sodišča in se nanašajo na te obsodbe.

Pritožba zoper vnose v kazenski register ni mogoča. Po določenem času se vnosi v kazenski register izbrišejo, odvisno od teže kaznivega dejanja.

v. Izvršitev kazni, premestitev zapornikov

Če želite oziroma se strinjate, lahko kaznen prestajate v matični državi. Veljavna pravila najdete v Konvenciji o transferju obsojenih oseb (zlasti členu 3).

Zadnja posodobitev: 01/06/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Slovenija

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se dogaja, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Informacije o prekrških v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo mandatne kazni, kot so globe, najdete v [Informativnem listu 5](#).

Če ste sami žrtev kaznivega dejanja, so izčrpane informacije o vaših pravicah na voljo [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Predhodni postopek

Predkazenski postopek

V predkazenskem postopku policija po uradni dolžnosti ali po navodilih državnega tožilca odkriva storilca kaznivega dejanja, zbira ter zavaruje sledove in dokaze ter zbira obvestila o kaznivem dejanju. Za dejavnost policije morajo obstajati razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje.

Redni kazenski postopek

Redni kazenski postopek je postopek, ki ga vodi sodišče. Začne se lahko le na zahtevo upravičenega tožilca (upravičeni tožilec je državni tožilec, zasebni tožilec ali oškodovanec kot tožilec). Podan mora biti utemeljen sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje. Utemeljen sum je podan, če je stopnja verjetnosti, da je oseba storila kaznivo dejanje, večja od verjetnosti, da ga ni storila.

Preiskava

Namen preiskave je zbiranje dokazov. Na zahtevo upravičenega tožilca preiskovalni sodnik po zaslišanju obdolženca izda sklep o uvedbi preiskave, zoper katerega je možna pritožba. Preiskava je obvezna, če je za kaznivo dejanje predpisana kazen zapora nad osem let.

Obtožba

Z obtožbo upravičeni tožilec določi, kaj bo sodišče obravnavalo na glavni obravnavi, saj je določen obdolženec ter dejanje, ki je predmet obtožbe. Zoper obtožbo je možen ugovor.

Glavni postopek

Priprave na glavno obravnavo

Predsednik senata po pravnoomočnosti obtožbe določi čas in kraj glavne obravnave ter zagotovi navzočnost oseb in predmetov dokazovanja.

Glavna obravnava in sodba

Na glavni obravnavi sodišče ob prisotnosti tožilca in obdolženca odloča, ali je obdolženec kriv za kaznivo dejanje. Glavna obravnavna se konča z razglasitvijo sodbe.

Redna pravna sredstva

Tožilec in obdolženec se lahko zoper izrečeno sodbo pritožita. Pritožbo je treba napovedati v osmih dneh od razglasitve sodbe, razen če je bila izrečena zaporna kazen.

Izvršitev sodbe

Ko je sodba pravnomočna, se [izvrši](#).

V informativnih listih lahko najdete podrobne informacije o vseh fazah kazenskega postopka in vaših pravicah. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj koristni napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožb ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1 – Posvetovanje z odvetnikom](#)

[2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja](#)

Policijska preiskava

Pridržanje in privedba k preiskovalnemu sodniku, ki opravi zaslišanje

Pripor ali izpustitev

Uvedba preiskave in preiskovalna dejanja

Obtožba

Priprave na glavno obravnavo

[3 – Moje pravice med glavno obravnavo](#)

[4 – Moje pravice po glavni obravnavi](#)

[5 – Prekrški v cestnem prometu](#)

Sorodne povezave

[Zakon o kazenskem postopku](#)

[Kazenski zakonik-1](#)

[Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij](#)

Zadnja posodobitev: 24/06/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Posvetovanje z odvetnikom

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je zelo pomembno, da dobite neodvisno pravno svetovanje. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah imate pravico do zagovornika. Izvedeli boste tudi, kaj lahko zagovornik za vas stori, kako ga poiščete in kako bodo kriti stroški zagovornika, če jih ne boste mogli poravnati sami.

Kako poiskati zagovornika?

Če ste obdolženec, imate pravico do strokovne pomoči zagovornika ves čas kazenskega postopka. Zagovornika vam lahko najamejo tudi vaši najbližji sorodniki. Če potrebujete odvetnika, ga lahko poiščete na spletišču [Odvetniške zbornice Slovenije](#).

I. Obvezna obramba

Obramba z zagovornikom je v nekaterih primerih obvezna, ne glede na vašo željo. Če si v teh primerih sami ne priskrbite zagovornika, vam ga bo sodišče postavilo po uradni dolžnosti.

Zagovornik po uradni dolžnosti

Sodišče vam po uradni dolžnosti postavi zagovornika pri prvem zaslišanju:

če ste nemi, gluhi ali nezmožni, da se sami branite,

če zoper vas teče postopek za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen zapora trideset let,

če ste po pridržanju s strani policije privedeni k preiskovalnemu sodniku na zaslišanje.

Zagovornika po uradni dolžnosti morate imeti v postopku odločanja o priporu in ves čas trajanja pripora.

Zagovornika po uradni dolžnosti vam sodišče postavi tudi ob vročitvi obtožnice za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora osem let in več.

Funkcija zagovornika po uradni dolžnosti praviloma preneha s pravnomočnostjo sodbe. Zagovornika po uradni dolžnosti določi sodišče s svojega seznama odvetnikov za zastopanje po uradni dolžnosti. Stroški postavljenega zagovornika se vnaprej izplačajo iz proračunskih sredstev sodišča. Če vam je izrečena obsodilna sodba, morate sodišču povrniti stroške postavljenega zagovornika. Sodišče vas lahko oprosti plačila teh stroškov, če bi bilo ogroženo vaše preživljanje.

Zagovornika po uradni dolžnosti sodišče na vašo zahtevo razreši le, če svojih dolžnosti ne opravlja v redu. V takem primeru vam bo postavljen drug zagovornik po uradni dolžnosti. Seveda imate vedno pravico, da si sami poiščete svojega zagovornika, postavljeni zagovornik pa se bo v tem primeru razrešil.

II. Fakultativna obramba

Zagovornik po brezplačni pravni pomoči

Če nimate denarnih prihodkov niti drugega premoženja, lahko pri okrožnem sodišču kraja bivanja s posebno [vlogo](#) zaprosite za brezplačno pravno pomoč. Če izpolnjujete pogoje za dodelitev brezplačne pravne pomoči, vam sodišče z odločbo dodeli brezplačno pravno pomoč in s posebnega seznama postavi odvetnika, ki vas zagovarja v kazenskem postopku. Stroške tega zagovornika na koncu postopka plača država iz proračunskih sredstev. Teh stroškov državi ne vračate, tudi če vam je izrečena obsodilna sodba.

Zagovornik v interesu pravičnosti

Sodišče vam lahko na vašo zahtevo po vročitvi obtožnice postavi zagovornika po uradni dolžnosti, tudi če ni pogojev za obvezno obrambo. To lahko stori, če sami odvetnika zaradi gmotnih razmer ne morete plačati in če je to v interesu pravičnosti. Če vam je odvzeta prostost, vam lahko zagovornika v interesu pravičnosti postavi tudi policija.

Glede povrnitve stroškov tega zagovornika velja isto kot pri zagovorniku po uradni dolžnosti.

Sorodne povezave

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja

Katere so faze preiskovanja kaznivega dejanja?

Namen preiskovanja kaznivega dejanja je predvsem odkrivanje okoliščin kaznivega dejanja in pridobivanje dokazov, na podlagi katerih bo sodišče na glavni obravnavi ugotavljalo, ali ste krivi za kaznivo dejanje.

Faze preiskovanja kaznivega dejanja so:

Policajska preiskava

Policija po uradni dolžnosti ali po navodilih državnega tožilca odkriva storilca kaznivega dejanja, zbira sledove in dokaze ter obvestila o kaznivem dejanju. Za delovanje policije morajo obstajati razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje.

Pridržanje in privedba k preiskovalnemu sodniku, ki opravi zaslišanje

Izjemoma lahko policija odvzame vašo prostost in vas pridrži za 48 ur. Podani morajo biti utemeljeni razlogi za sum, da ste storili kaznivo dejanje, in priporni razlogi.

Pridržanje mora biti potrebno zaradi zbiranja obvestil in dokazov, ugotovitve istovetnosti ter preverjanja alibija. Če pridržanje traja več kot šest ur, vam mora biti izdana odločba o pridržanju. Zoper odločbo se lahko pritožite na zunajobravnavni senat, dokler traja pridržanje. Zunajobravnavni senat sestavljajo trije sodniki.

Policisti vam lahko odvzamejo prostost, če je podan kateri izmed pripornih razlogov, vendar vas morajo brez odlašanja privedi k preiskovalnemu sodniku.

Preiskovalni sodnik lahko odredi pridržanje za 48 ur od privedbe,

v tem času pa vas mora zaslišati. Pri zaslišanju vas mora opozoriti na vaše pravice. Obvezna je navzočnost zagovornika. Sodišče lahko odredi pripor, če to predlaga tožilec. Tožilec mora zahtevati tudi uvedbo preiskave.

Pripor ali izpustitev

Sodnik lahko na predlog državnega tožilca odredi pripor, če je neogibno potreben za varnost ljudi oziroma za kazenski postopek. Podan mora biti utemeljen sum, da ste storili kaznivo dejanje, in eden izmed treh pripornih razlogov: begosumnost, nevarnost uničenja sledov ali vplivanja na priče (koluzijska nevarnost) ali ponovitvena nevarnost.

Sklep o priporu se vam vroči najkasneje v 48 urah od odvzema prostosti oziroma privedbe k preiskovalnemu sodniku. Zoper sklep se lahko pritožite v 24 urah od vročitve. O vaši pritožbi mora zunajobravnavni senat odločiti v 48 urah.

Če se preiskovalni sodnik s predlogom tožilca o odreditvi pripora ne strinja, zahteva odločitev zunajobravnavnega senata. Če senat odredi pripor, obravnava pritožbo višje sodišče.

Uvedba preiskave in preiskovalna dejanja

Namen preiskave je predvsem zbiranje dokazov. Preiskava je obvezna, če je za kaznivo dejanje predpisana kazen zapora nad osem let. Upravičeni tožilec bo pri pristojnem preiskovalnem sodniku vložil zahtevo za preiskavo, če bo podan utemeljen sum, da ste storili kaznivo dejanje. Preiskovalni sodnik izda po vašem zaslišanju sklep o uvedbi preiskave, zoper katerega se lahko pritožite.

Obtožba

Z obtožbo upravičeni tožilec določi, kaj bo sodišče obravnavalo na glavni obravnavi, saj je določena oseba in dejanje, ki je predmet obtožbe. Zoper obtožbo lahko vložite ugovor.

Priprave na glavno obravnavo

Predsednik senata po pravnomočnosti obtožbe določi čas in kraj obravnave ter zagotovi navzočnost oseb in predmetov dokazovanja.

Za več informacij o vaših pravicah kliknite na spodnje povezave:

[Policajska preiskava \(1\)](#)

[Pridržanje in privedba k preiskovalnemu sodniku, ki opravi zaslišanje \(2\)](#)

[Pripor ali izpustitev \(3\)](#)

[Uvedba preiskave in preiskovalna dejanja \(4\)](#)

[Obtožba \(5\)](#)

[Priprave na glavno obravnavo \(6\)](#)

[Policajska preiskava \(1\)](#)

 Policija začne preiskovati kaznivo dejanje na podlagi podatkov, ki zadoščajo, da začne svoje dejavnosti. Kdor ve za kaznivo dejanje, lahko pristojnemu državnemu tožilcu poda kazensko ovadbo, policija pa ugotavlja, ali je bilo naznanjeno kaznivo dejanje storjeno. Namen te faze je odkriti dovolj dokazov, da se ugotovi, ali je določena oseba storila kaznivo dejanje, in da se zoper to osebo nato nadaljuje kazenski pregon.

Policija stori vse potrebno, da odkrije storilca, sledove kaznivega dejanja in dokaze ter zbere obvestila, ki bi utegnila biti koristna za kazenski postopek. Zato policisti zbirajo obvestila od oseb, pregledajo vidne prostore vaših prevoznih sredstev, ugotavljajo vašo istovetnost, omejujejo gibanje na določenem prostoru, razpišejo iskanje oseb ter v vaši navzočnosti opravijo pregled določenih objektov in prostorov.

Kako policija zbira obvestila?

Policija zbira obvestila o kaznivem dejanju na terenu, lahko pa vas povabi k sebi, pri čemer vas lahko tudi prisilno privede, če ste bili na to v vabilu opozorjeni. Policija vas pri razgovoru ne sme zadrževati, kar pomeni, da lahko med pogovorom kadar koli odidete. Če želite, lahko na pogovor pripeljete tudi odvetnika.

Kdaj boste obveščeni o svojih pravicah?

Ko policija pridobi dokaze za razlog za sum, da ste ravno vi storili kaznivo dejanje, pomeni, da vas je označila kot osumljenca in vas mora v tem trenutku seznaniti s pravicami.

Kakšne so moje pravice, če sem osumljenec?

Policija vam mora povedati, katerega kaznivega dejanja ste osumljeni in katere dokaze ima zoper vas, ter vas poučiti, da niste dolžni ničesar izjaviti in odgovarjati na vprašanja, če pa se boste zagovarjali, niste dolžni izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivde. Imate tudi pravico do zagovornika, ki si ga lahko svobodno izberete in je lahko navzoč pri vašem zaslišanju. Policija vas opozori, da se lahko vaša izjava na sojenju uporabi zoper vas.

Pouk o pravicah vam mora biti dan v jeziku, ki ga razumete. Če policist ne zna jezika, ki ga razumete, vam mora dati pouk s pomočjo sodnega tolmača. Če vas policija o vaših pravicah ne bo poučila, bo vaša izjava iz sodnega spisa izločena.

Če se policija odloči, da vam bo po razgovoru odvzela prostost, vas mora posebej opozoriti na dodatne pravice.

Ali imam lahko odvetnika?

Pri zaslišanju je lahko navzoč vaš zagovornik, vendar vam zagovornik po uradni dolžnosti ne pripada. Če želite zagovornika, bo policija vaše zaslišanje prestavila za najmanj dve uri. Če zagovornika ne boste želeli ali če ne pride, bo policija o vaši izjavi naredila uradni zaznamek, ki ga sodišče upošteva zgolj kot dokazno podlago, sodba pa te izjave ne bo smela upoštevati.

Če bo na zaslišanju navzoč vaš zagovornik, policija sestavi zapisnik, ki je dokaz v kazenskem postopku, tudi če se boste obremenili. Na tem zaslišanju, ki ga opravi policija, imate enake pravice kot na zaslišanju na sodišču.

Zagovornik lahko z vami prosto in brez nadzorstva komunicira, pregleduje policijski spis ter predlaga policiji, da pridobi določene dokaze, pri čemer lahko sodeluje.

Kaj se zgodi, če ne govorim jezika?

Če vas bo policija zaslišala kot obdolženca in ne razumete jezika, vam mora zagotoviti sodnega tolmača, ki bo povedano prevajal v jezik, ki ga razumete, in obratno. Stroški sodnega tolmača bodo plačani iz državnega proračuna.

Ali bom moral dati prstne odtise in vzorce DNK?

Policija vas lahko fotografira ter odvzame prstne odtise in bris ustne sluznice. Poligrafsko testiranje lahko policija opravi z vašo privolitvijo, vendar sodišče rezultata v sodbi ne bo smelo upoštevati.

Pridržanje in privedba k preiskovalnemu sodniku, ki opravi zaslišanje (2)

Kakšne so moje pravice ob odvzemu prostosti?

Ko vam je odvzeta prostost, vas mora policija takoj opozoriti na vaše pravice, ki jih imate kot osumljenec. V maternem jeziku ali jeziku, ki ga razumete, vas morajo obvestiti o razlogih za odvzem prostosti. Poučeni morate biti, da niste dolžni ničesar izjaviti, da imate pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki si ga lahko sami svobodno izberete, ter da lahko o odvzemu prostosti obvestijo vaše najbližje. Če vas bodo policisti po prijettu pripeljali na zaslišanje k preiskovalnemu sodniku, vas bo sodnik ponovno poučil o teh pravicah.

Če ste tuj državljan, sta policija oziroma sodišče na vašo zahtevo dolžna o odvzemu prostosti takoj obvestiti konzulat vaše države.

Ali me lahko pridržijo tudi policisti?

Policisti vas lahko pridržijo za 48 ur, če imajo utemeljene razloge za sum, da ste storili kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti. Pridržijo vas lahko v primerih, če zbirajo obvestila ali dokaze, ugotavljajo vašo identiteto ali preverjajo vaš alibi. Obstajati morajo tudi priporni razlogi: begosumnost, ponovitvena nevarnost ali nevarnost, da boste uničili sledove kaznivega dejanja ali vplivali na priče.

Kakšne so moje pravice med policijskim pridržanjem?

Če si želite vzeti zagovornika, vam mora policija omogočiti, da zagovornika poiščete in pokličete. Policija vam lahko postavi zagovornika v interesu pravičnosti. Z vašim zaslišanjem mora počakati, dokler ne pride vaš zagovornik, vendar največ dve uri.

Če boste pridržani več kot šest ur, vas morajo policisti o razlogih za odvzem prostosti obvestiti z odločbo. Zoper odločbo se lahko pritožite, dokler traja pridržanje. Pritožbo obravnava zunajobravnavni senat, ki mora odločiti v 48 urah.

Kaj se zgodi, če mi policija odvzame prostost?

Policisti vam lahko odvzamejo prostost, če je podan kateri izmed pripornih razlogov, vendar vas morajo brez odlašanja privedi k preiskovalnemu sodniku, sicer vas morajo pridržati z odločbo, kot je pojasnjeno zgoraj.

Preiskovalni sodnik lahko odredi pridržanje za 48 ur od privedbe, v tem času pa vas mora zaslišati. V 24 urah si lahko poiščete zagovornika, sicer vam ga bo postavilo sodišče po uradni dolžnosti. Če vam je odvzeta prostost, vas mora preiskovalni sodnik poučiti o vaših pravicah.

Kakšne so moje pravice med zaslišanjem pred sodnikom?

Vabilo na prvo zaslišanje pred sodiščem vam mora biti vročeno osebno. Pred vašim zaslišanjem vas sodnik vpraša o osebnih podatkih.

Ob prvem zaslišanju vas sodnik opozori:

da se odzovete na vabilo sodišča in sporočite spremembo prebivališča,

da se vam lahko v določenih primerih kazen omili,

da imate pravico do tolmača.

Vsakič pa vas sodnik opozori:

da imate pravico do zagovornika, ki je lahko navzoč pri vašem zaslišanju,

česa ste obdolženi in na kakšni podlagi,

da se lahko izjavite o vseh dejstvih in dokazih, ki vas obremenjujejo, ter navedete vsa dejstva in dokaze, ki so vam v korist,

da se niste dolžni zagovarjati in odgovarjati na vprašanja, če pa se zagovarjate, niste dolžni izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivde.

Če vas sodišče na pravice ne bo opozorilo, lahko zahtevate izločitev zapisnika vaše izjave iz spisa.

Na vašem zaslišanju je lahko navzoč tudi upravičeni tožilec.

Kakšne posledice ima moja izjava?

Če se boste obremenili, lahko sodišče vašo izjavo uporabi. Če boste dejanje v preiskavi priznali in se priznanje sklada z dokazi, bo sodišče druge dokaze zbiralo le na predlog strank.

Če boste uporabili pravico do molka ali ne boste povedali po resnici, sodišče tega ne sme uporabiti v vašo škodo ter povedanega ne sme upoštevati kot obteževalne okoliščine pri odmeri kazni. Tudi če se boste odločili, da se ne boste zagovarjali, lahko postavljate vprašanja vsem zaslišanim pričam, predlagate dokaze in dajete pripombe na potek kazenskega postopka.

Kaj se zgodi, če ne razumem oziroma ne govorim jezika?

Pred sodiščem imate pravico uporabljati svoj jezik. Sodišče vam mora zagotoviti ustno prevajanje obravnave v jezik, ki ga razumete, in obratno. Pisne vloge za sodišče boste v jeziku, ki ga uporabljate, lahko prejeli in oddajali le, če vam je odvzeta prostost. Stroški sodnega tolmača bodo plačani iz državnega proračuna.

Pripor ali izpustitev (3)

Po vašem zaslišanju mora državni tožilec izjaviti, ali predlaga pripor. Če izjavi, da pripora ne bo predlagal, vas izpustijo na prostost. Če tožilec zahteva pripor, o njegovem predlogu odloči preiskovalni sodnik.

Sodnik lahko odredi pripor, če je neogibno potreben za varnost ljudi ali za potek kazenskega postopka. Podan mora biti utemeljen sum, da ste storili kaznivo dejanje, in eden izmed **pripornih razlogov**:

begosumnost,

nevarnost uničenja sledov ali vplivanja na priče (koluzijska nevarnost),

ponovitvena nevarnost.

Če se preiskovalni sodnik s priporom strinja, odredi pripor s pisnim sklepom, ki vam mora biti vročen v 48 urah od vaše privedbe oziroma odvzema prostosti. Zoper sklep se lahko v 24 urah od vročitve pritožite na zunajobravnavni senat, ki mora odločiti v 48 urah.

Če se preiskovalni sodnik s predlogom tožilca o priporu ne strinja, zahteva odločitev zunajobravnavnega senata. Če senat odredi pripor, je možna pritožba na višje sodišče.

Kako se izvršuje pripor?

Če je zoper vas odrejen pripor, lahko zahtevate, da se v 24 urah obvesti vaša družina, delodajalec in organ socialnega varstva.

Po sklepu preiskovalnega sodnika ste lahko v priporu največ mesec dni, nato lahko sodišče na predlog tožilca pripor podaljšuje za največ pet mesecev. Če v tem roku ni vložena obtožnica, se vas izpusti. Po vložitvi obtožnice lahko pripor traja največ dve leti.

Ali lahko kako drugače zagotovim svojo prisotnost v postopku?

Sodišču lahko predlagate, da namesto pripora za odpravo vaše priporne nevarnosti odredi hišni pripor, varščino, javljanje na policijski postaji, obljubo, da ne boste zapustili bivališča, ali prepoved približevanja določenemu kraju ali določeni osebi.

Če boste državo zapustili, se morate odzvati na vabilo sodišča, sicer lahko sodišče zoper vas odredi pripor in razpiše tiralico ali izda [evropski nalog za prijetje](#).

Kaj se zgodi, če sem pridržan na podlagi evropskega naloga za prijetje?

Če je zoper vas izdan evropski nalog za prijetje, ste lahko prijeti in predani državi članici, ki je nalog izdala, zaradi pregona ali zaradi izvršitve sodbe. Pred tem morate biti zaslišani pred preiskovalnim sodnikom. Pravico imate do obvezne navzočnosti zagovornika ter prevajanja povedanega v jezik, ki ga razumete.

Ali je možen pripor v skrajšanem postopku?

Odreditev pripora pred okrajnim sodiščem je zaradi pripornih razlogov praviloma možna za določena hujša kazniva dejanja. Pred vložitvijo obtožbe lahko pripor traja največ petnajst dni.

Uvedba preiskave in preiskovalna dejanja (4)

Preiskavo opravlja preiskovalni sodnik na zahtevo upravičenega tožilca, če je podan utemeljen sum, da ste storili kaznivo dejanje.

Ali me mora preiskovalni sodnik pred odločitvijo zaslišati?

Ko preiskovalni sodnik prejme zahtevo tožilca za uvedbo preiskave, vas mora zaslišati, razen če bi bilo nevarno odlašati ali če ste že bili zaslišani.

Ali sem lahko zaslišan v drugi državi članici?

Če živite v drugi državi članici, je vaše zaslišanje lahko opravljeno prek videokonference v tej državi članici, če zaradi opravičljivih razlogov ni možno, da bi prišli na zaslišanje. Ob zaslišanju v drugi državi članici mora biti ob vas navzoča pristojna oseba države članice, ki bo zagotovila vašo identifikacijo, pri zaslišanju pa je lahko navzoč tudi vaš zagovornik.

Vaše zaslišanje v drugi državi članici lahko izvede tudi zaproseno sodišče druge države članice z uporabo mednarodne pravne pomoči, vendar vaše pravice ne smejo biti okrnjene.

Ali se o uvedbi preiskave odloči z odločbo?

Po vašem zaslišanju preiskovalni sodnik odloči o uvedbi preiskave s sklepom. Zoper sklep imate pravico do pritožbe na zunajobravnavni senat v osmih dneh od vročitve. Če senat ugodi pritožbi, zahtevo za preiskavo zavrne. Kazenski postopek zoper vas se lahko naknadno pod določenimi pogoji znova uvede.

Če se preiskovalni sodnik z zahtevo tožilca za preiskavo ne strinja, po vašem zaslišanju zahteva, da o zahtevi za preiskavo odloči zunajobravnavni senat.

Kakšne so moje pravice med preiskavo?

Preiskovalni sodnik opravi preiskavo glede tistega kaznivega dejanja in tistega obdolženca, na katerega se nanaša tožilčeva zahteva za preiskavo. Tožilec pa lahko zahtevo za preiskavo naknadno razširi tudi na druga ugotovljena kazniva dejanja ali obdolžence.

Ves čas preiskave lahko predlagate dokaze in navajate dejstva, ki so vam v korist. Lahko ste navzoči pri preiskovalnih dejanjih in pregledujete vaš sodni spis. Sodelujete lahko, če želite, saj vaša navzočnost ni obvezna.

Če ste glede istega dejanja že bili drugje obsojeni ali je bil postopek zoper vas pravnomočno ustavljen, je to okoliščina, ki izključuje kazenski pregon.

Zunajobravnavnemu senatu lahko predlagate, da preiskavo zoper vas ustavi s sklepom.

Kako se opravljajo preiskovalna dejanja?

Preiskovalni sodnik opravi preiskovalna dejanja na predlog tožilca ali obdolženca, in sicer tista, ki se mu zdijo potrebna. Pri zaslišanju prič ste lahko navzoči, lahko jih sprašujete in dajete pripombe. Prav tako ste lahko navzoči pri ogledu, hišnih preiskavah in zaslišanju izvedencev, o čemer vas mora sodišče obvestiti.

Ko preiskovalni sodnik spozna, da je stanje stvari razjasnjeno, preiskavo konča. Pred koncem preiskave preiskovalni sodnik priskrbi še podatke o vaši osebnosti in v ta namen zahteva podatke iz kazenske evidence.

Kako se preiskuje v skrajšanem postopku?

Preiskava pred okrajnim sodiščem ni predvidena, lahko pa tožilec predlaga sodniku, da opravi preiskovalna dejanja. Če se sodnik s tem strinja, jih opravi.

Ali se lahko opravi preiskava mojega doma, poslovnih prostorov, avtomobila in podobnega?

Preiskavo vaše hiše in zaprtih prostorov avtomobila policija opravi na podlagi pisne odredbe sodišča. Obstajati morajo utemeljeni razlogi za sum, da ste storili kaznivo dejanje, in verjetnost, da vas bodo prijeli oziroma odkrili sledove ali predmete dejanja.

Pred začetkom vam policisti izročijo odredbo, nato pa imate možnost, da si v dveh urah zagotovite prisotnost zagovornika. Pri preiskavi ste lahko navzoči, če stanovanje uporabljate, obvezna pa je prisotnost dveh nepristranskih prič, ki na koncu podpišeta zapisnik.

Brez odredbe lahko policisti stopijo v vaše zaprte prostore v primerih, če to želite, če kličete na pomoč, če vas zasačijo pri dejanju, če je to potrebno zaradi varnosti, če se tja zatečete zaradi policijskega prijetja.

Če hišna preiskava ni zakonita, lahko predlagate sodišču, da pridobljene dokaze izloči.

Če boste predmete prostovoljno izročili, jih lahko sodišče uporabi v postopku proti vam.

Ali se lahko opravi osebna preiskava?

Osebna preiskava se opravi pod podobnimi pogoji kot hišna preiskava, tj. z odredbo in v prisotnosti dveh prič.

Brez odredbe lahko policisti opravijo osebno preiskavo, ko vam odvzamejo prostost, če sumijo, da imate orožje ali dokazne predmete, ki jih boste skrili ali uničili.

Osebna preiskava se razlikuje od [varnostnega pregleda](#), s katerim policisti opravijo površinski pregled vaših oblačil, če obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja.

Obtožba (5)

Po končani preiskavi, ko preiskovalni sodnik ugotovi, da je dejansko stanje razjasnjeno, pošlje spis tožilcu. Ta lahko izjavi, da odstopa od pregona, ali pa v roku 15 dni vloži obtožnico.

Kaj je obtožnica?

Obtožnica je obtožni akt upravičenega tožilca, za katerega zakon predpisuje obvezno obliko in vsebino ter določa postopek za preizkus. Obtožnica mora določiti osebo, ki je obtožena, in dejanje, ki je predmet obtožbe. Vsebovati mora opis dejanja in dokaze za utemeljitev suma, da ste storili kaznivo dejanje, za katero ste obtoženi.

Senat mora ob prejemu obtožnice na predlog tožilca odločiti, ali se zoper vas odredi, podaljša ali odpravi pripor.

Ali se lahko zoper obtožnico pritožim?

Obtožnica vam mora biti vročena osebno, če nimate zagovornika. Zoper obtožnico imate v osmih dneh od vročitve možnost vložiti ugovor, s katerim predlagate, da zunajobravnavni senat obtožbe ne dopusti.

Če senat pri odločanju o ugovoru ugotovi, da je o zadevi že pravnomočno razsojeno, s sklepom ustavi postopek.

Če je vaš ugovor utemeljen, senat ugovoru ugodi ter obtožbe ne dopusti in kazenski postopek ustavi. V tem primeru vam za isto dejanje ne more biti ponovno sojeno.

Če ugovor ni bil vložen ali je bil zavržen, lahko predsednik senata v dveh mesecih zahteva, da zunajobravnavni senat odloči o vseh vprašanih kot pri ugovoru.

Obtožnica postane praviloma pravnomočna z dnem, ko je bil vaš ugovor zavrnjen, drugače pa s potekom roka dveh mesecev od dne, ko je sodišče prejelo obtožnico. S trenutkom pravnomočnosti obtožnice preide predhodni kazenski postopek v stadij glavnega postopka.

Ali je v skrajšanem postopku tudi faza obtoževanja?

Pred okrajnim sodiščem se kazenski postopek uvede na podlagi obtožnega predloga tožilca, zoper katerega ni možen ugovor. Ko sodišče obtožni predlog preizkusi, vam ga vroči in razpiše glavno obravnavo.

Priprave na glavno obravnavo (6)

Priprave na glavno obravnavo sestavljajo vsa procesna dejanja, ki jih opravi sodišče od trenutka, ko je postala obtožnica pravnomočna, do začetka glavne obravnave. Priprave opravi predsednik senata, pred katerim bo glavna obravnavna. Če predsednik senata ugotovi, da je o zadevi že pravnomočno razsojeno, s sklepom ustavi postopek.

Predsednik senata razpiše glavno obravnavo ter zagotovi navzočnost oseb in dokaznih predmetov, za katere se lahko odloči tudi sam, brez predlogov strank. Nedovoljene dokaze mora izločiti.

Vabilo na glavno obravnavo vam mora biti vročeno osebno. Ostati vam mora dovolj časa za pripravo obrambe, najmanj pa osem dni. Če tožilec pred začetkom glavne obravnave umakne obtožnico, sodišče s sklepom ustavi kazenski postopek.

Ali mora kaznivo dejanje vedno obravnavati sodišče?

Pri lažjih kaznivih dejanjih, za katera je pristojno predvsem okrajno sodišče, lahko državnemu tožilcu predlagate, da sproži postopek za sklenitev poravnave z oškodovancem. Tožilstvo lahko pregon zoper vas tudi odloži, če ste pripravljeni izpolniti določene naloge. Podano mora biti soglasje oškodovanca. V teh primerih tožilstvo ovadbo zavrže, morebitni sodni postopek pa se ustavi. Dejanje se v kazensko evidenco ne vpiše.

Sorodne povezave

[Zakon o kazenskem postopku](#)

[Zakon o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije](#)

[Zakon o policiji](#)

Zadnja posodobitev: 24/06/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice med glavno obravnavo

Na glavni obravnavi sodišče odloča, ali ste krivi v obtožbi opisanega kaznivega dejanja. Glavna obravnavna se konča z razglasitvijo sodbe.

Kje bo potekala glavna obravnavna?

[Okrajna sodišča](#) na prvi stopnji obravnavajo v skrajšanem postopku lažja kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen zapora do treh let ali denarna kazen.

Druga težja kazniva dejanja pa obravnavajo na prvi stopnji [okrožna sodišča](#) v rednem postopku. O krivdi, vrsti in višini kazni odloča na okrajnem sodišču sodnik posameznik, na okrožnem sodišču pa senat, ki je sestavljen iz enega sodnika in dveh sodnikov porotnikov, ki sta laični osebi. Glavna obravnavna je javna. Sodišče lahko javnost izključi zaradi varovanja tajnosti, javnega reda in morale, osebnega ali družinskega življenja strank, ter če bi javnost obravnave škodovala interesom pravičnosti.

Glavne obravnave prek videokonference niso predvidene.

Ali se lahko obtožnica med sojenjem spremeni?

Tožilec lahko med glavno obravnavo obtožbo ustno ali pisno spremeni, če so dokazi pokazali, da se je opisano dejansko stanje spremenilo. Če sta obseg in vsebina sprememb takšna, da je treba zaradi spremenjene obtožbe pripraviti vašo obrambo, lahko sodišče prekine obravnavo.

Če je bilo med obravnavo storjeno novo kaznivo dejanje ali če se na obravnavi odkrije drugo kaznivo dejanje, lahko tožilec ustno ali pisno razširi obtožbo na novo kaznivo dejanje. Sodišče lahko prekine obravnavo, lahko pa po zaslišanju odloči, da se vam za to kaznivo dejanje sodi posebej.

Zoper spremenjeno ali razširjeno obtožnico ni ugovora.

Ali lahko kazniva dejanja priznam?

Ko tožilec prebere obtožbo, lahko očitana dejanja deloma ali v celoti priznate. To lahko storite tudi v zagovoru in ves čas trajanja obravnave. Tudi če je vaše priznanje še tako jasno in popolno, je sodišče dolžno izvesti druge dokaze.

Kakšne pravice imam med glavno obravnavo?

V postopku pred okrožnim sodiščem je vaša navzočnost na obravnavi obvezna. Senat lahko odloči, da se obravnavna opravi v vaši nenavzočnosti, če ste že bili zaslišani, če je navzoč vaš zagovornik, če vaša navzočnost ni nujna in ste bili na obravnavo pravilno povabljeni.

V skrajšanem postopku lahko sodnik opravi obravnavo v vaši nenavzočnosti, če navzočnost ni nujna, če ste bili pravilno povabljeni in ste že bili zaslišani.

Če ti pogoji niso izpolnjeni ter na obravnavo ne pridete in se sodišču ne opravičite, lahko sodišče odredi, da se vas privede s silo. Če bo sodišče presodilo, da se obravnavam očitno izmikate, lahko brez pripornih razlogov zoper vas odredi pripor za zagotovitev navzočnosti na obravnavi, ki traja najdlje en mesec oziroma do objave sodbe.

Na obravnava lahko uporabljate svoj jezik, saj mora biti zagotovljen prevod vaših izjav v uradni jezik sodišča. Sodni tolmač vam mora v jeziku, ki ga razumete, tolmačiti izjave drugih udeležencev in prevesti pisno gradivo. Ne glede na izid kazenskega postopka se stroški sodnega tolmača plačajo iz državnega proračuna.

Na obravnavi je lahko navzoč vaš zagovornik.

Pred zaslišanjem vas je sodišče dolžno opozoriti na vaše pravice.

Kakšne pravice imam glede dokazov zoper mene?

Sodišče mora ugotoviti resnico o kaznivem dejanju, zato se lahko odloči tudi za dokaz, ki ga ni predlagala nobena izmed strank. Tožilec mora predložiti dokaze, da ste storili kaznivo dejanje, vi pa se lahko branite in dokazujete, da ste nedolžni, le če želite. Zoper vsak dokaz imate možnost podajati pripombe in postavljati vprašanja.

Sodišče bo izvedlo dokaz, ki ste ga predlagali, če je pomemben za vašo razbremenitev, kar morate tudi utemeljiti. Predlagate lahko priče, ki pričajo v vašo korist, in vse druge dokaze, za katere mislite, da bi dokazovali vaše trditve ter prispevali k vaši oprostitvi.

V kazenskem postopku so dopustni vsi dokazi, ki niso pridobljeni s kršitvijo človekovih pravic, določenih z [Ustavo](#) Republike Slovenije. Zato lahko za pridobivanje dokazov najamete tudi detektiva.

Ali se bodo upoštevali tudi podatki o meni, ki izhajajo iz kazenske evidence?

Podatki o vaših pravnomočnih obsodilnih sodbah, kot izhajajo iz kazenske evidence, lahko vplivajo na vrsto in višino izrečene kazni, saj se upoštevajo kot obteževalne okoliščine. Upošteva se lahko tudi predkaznovanost v drugih državah članicah. Sodišče primerja istovrstnost kaznivih dejanj, ali sta bili storjeni iz enakih nagibov in koliko časa je poteklo od prejšnje obsodbe oziroma kazni.

Od vašega povratništva je odvisna tudi možnost izreka pogojnega odpusta. Pod določenimi pogoji vam lahko sodišče prej izrečeno kazen in novo izrečeno kazen združi v enotno kazen.

Kaj se bo zgodilo po koncu glavne obravnave?

Glavna obravnava se praviloma konča s takojšnjo razglasitvijo sodbe sodišča. Če je zadeva težja, lahko sodišče razglasi sodbo v treh dneh. Ob izreku sodbe odloči sodišče tudi o priporu, ga odredi, podaljša ali odpravi.

Sodišče izreče obsodilno sodbo, če je prepričano, da ste krivi za kaznivo dejanje.

Oprostitilno sodbo sodišče izreče, če dejanje ni kaznivo dejanje, če so podane okoliščine, ki izključujejo krivdo ali kaznivost, če ni dokazano, da ste storili kaznivo dejanje, ali če je dejanje manjšega pomena.

Sodišče pa lahko izreče tudi sodbo, s katero zavrne obtožbo, ker so podane določene procesne ovire, npr. ker je tožilec umaknil obtožbo, ker ste že bili obsojeni za isto dejanje, ker je pregon zoper vas zastaral itd.

Katere sankcije mi lahko izreče sodišče, če sem obsojen?

Če ste obsojeni, vam lahko sodišče izreče kazen zopora ali denarno kazen. Denarno kazen in kazen prepovedi vožnje motornega vozila vam sodišče lahko izreče tudi kot stranski kazni. Namesto kazni vam lahko sodišče v lažjih primerih izreče opozorilne sankcije, kot so pogojna obsodba, pogojna obsodba z varstvenim nadzorstvom ter sodni opomin.

Zapor ne sme biti krajši od petnajstih dni in ne daljši od tridesetih let. Za nekatera najhujša kazniva dejanja zoper človečnost ter v primeru, da ste obsojeni za dve ali več najhujših kaznivih dejanj, se lahko izreče kazen dosmrtnega zopora.

Denarno kazen se izreka v dnevni zneskih.

Trajanje kazni zopora in število dnevnih denarnih zneskov se določi v predpisanih mejah glede na težo kaznivega dejanja in vašo krivdo. Višina dnevnih denarnih zneskov je odvisna od vašega premoženjskega stanja.

Če ste kaznivo dejanje storili kot voznik motornega vozila, vam lahko sodišče izreče tudi prepoved vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije, ki lahko traja od šest mesecev do dveh let.

V pogojni obsodbi vam sodišče določi kazen, ki pa ne bo izrečena, če v določeni preizkusni dobi ne boste storili novega kaznivega dejanja oziroma če boste izpolnili v sodbi določene pogoje.

Kakšno vlogo ima med sojenjem žrtev kaznivega dejanja?

Oškodovanec oziroma žrtev kaznivega dejanja je lahko ves čas glavne obravnave navzoč sam ali s pooblaščenecem – odvetnikom. Lahko predlaga dokaze, postavlja vprašanja vsem zaslišanim ter daje pripombe in pojasnila glede izvedenih dokazov.

Sorodne povezave

[Seznam sodišč](#)

[Zakon o kazenskem postopku](#)

[Ustava Republike Slovenije](#)

[Kazenski zakonik-1](#)

Zadnja posodobitev: 24/06/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

4 – Moje pravice po glavni obravnavi

Ali se lahko pritožim?

Če niste zadovoljni z izrečeno sodbo, se lahko zoper njo pritožite. Pritožbo je treba napovedati v osmih dneh od razglasitve sodbe, razen če vam je bila izrečena kazen zopora, sicer se šteje, da ste se pritožbi odpovedali. Sodišče bo nato v največ 30 dneh izdelalo sodbo z obrazložitvijo, ki vam mora biti vročena osebno, če nimate zagovornika.

Pritožite se lahko v roku 15 dni od vročitve sodbe. Vaša pritožba mora biti obrazložena.

Kaj se bo zgodilo, če se bom pritožil?

Pritožba se vloži pri sodišču, ki je sodbo izdalo, obravnava pa jo višje sodišče. Pravočasna pritožba zadrži izvršitev sodbe.

Sodba se lahko izpodbija zaradi:

bistvene kršitve določb kazenskega postopka,

kršitve kazenskega zakona,

zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja,

odločbe o kazenskih sankcijah, o odvzemu premoženjskih koristi, o stroških kazenskega postopka, o premoženjskopravnih zahtevkih in zaradi odločbe o objavi sodbe v sredstvih javnega obveščanja.

Pritožba mora obsegati navedbo sodbe, zoper katero se pritožujete; razloge za izpodbijanje sodbe; obrazložitev; predlog, da se sodba popolnoma ali deloma razveljavi ali spremeni, in vaš podpis.

Če vaša pritožba ne bo vsebovala vseh sestavin, vas bo sodišče pozvalo, da jo dopolnite.

V pritožbi lahko navajate nova dejstva in dokaze, vendar pa morate obrazložiti, zakaj jih niste navedli prej.

Kaj se bo dogajalo med obravnavo pritožbe?

Prepozno in nedovoljeno pritožbo prvostopenjsko sodišče zavrže. Na dovoljeno pritožbo lahko nasprotna stranka odgovori v roku 8 dni, nato pa se s spisom pošlje višjemu sodišču, ki vašo pritožbo obravnava. Višje sodišče za obravnavanje pritožbe praviloma razpiše sejo, na katero boste povabljeni.

V nekaterih primerih višje sodišče opravi glavno obravnavo, na kateri izvaja dokaze. Po poročilu sodnika poročevalca lahko pritožbo obrazložite ter navajate nova dejstva in dokaze. Tožilec lahko umakne ali spremeni obtožnico v vašo korist.

Kaj lahko sodišče druge stopnje odloči?

Višje sodišče s sodbo zavrne pritožbo in potrdi prvostopenjsko sodbo, če ugotovi, da pritožba ni utemeljena.

Če je pritožba utemeljena, višje sodišče praviloma s sklepom ugodi pritožbi, razveljavi prvostopenjsko sodbo in pošlje zadevo sodišču prve stopnje v novo sojenje. Sodišče prve stopnje v ponovnem sojenju kot podlago vzame prejšnjo obtožnico. Na novi glavni obravnavi je dopustno navajati nova dejstva in dokaze. Zoper novo sodbo je ponovno možna pritožba.

V nekaterih primerih lahko višje sodišče samo s sodbo spremeni prvostopenjsko sodbo. Pritožba zoper to sodbo je možna na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, če je višje sodišče izreklo ali potrdilo kazen zapora 30 let ali kazen dosmrtnega zapora, če je ugotovilo drugačno dejansko stanje kot prvostopenjsko sodišče in če je oprostilo sodbo spremenilo v obsodilno.

Kaj se bo zgodilo, ko sodišče druge stopnje odloči o pritožbi?

Sodba postane pravnomočna, če se ne more več izpodbijati s pritožbo ali če zoper njo ni pritožbe. S tem trenutkom je kazenski postopek končan, obravnavana zadeva pa dokončno odločena.

Ko je sodba pravnomočna, je zoper njo možno vložiti zgolj izredna pravna sredstva, kot so:

obnova kazenskega postopka,

izredna omilitev kazni,

zahteva za varstvo zakonitosti.

Za vsako izredno pravno sredstvo veljajo različni pogoji glede upravičencev, ki jih lahko vložijo, razlogov, iz katerih se lahko vložijo, in roka, v katerem se vložijo.

Če so vam bile s pravnomočno sodbo kršene z ustavo zagotovljene pravice, lahko vložite ustavno pritožbo na Ustavno sodišče.

Če bi se v pritožbenem postopku izkazalo, da je bila odločitev prvostopenjskega sodišča napačna, vam pripada odškodnina v primeru, da so izpolnjene vse predpostavke odškodninske odgovornosti po splošnem civilnem pravu.

Odškodnina pa vam pripada po posebnem postopku za povrnitev škode, če ste bili neupravičeno pravnomočno obsojeni in če vam je bila že med prvostopenjskim postopkom zaradi pripora ali pridržanja neutemeljeno odvzeta prostost.

Informacije o obsodbi

Ko ste za kaznivo dejanje pravnomočno obsojeni, se vaša obsodba vpiše v [kazensko evidenco](#), ki jo vodi Ministrstvo za pravosodje, in sicer brez vašega soglasja.

Po prejšnjem [Kazenskem zakoniku](#) so podatki kazenske evidence dostopni sodiščem ter organom kazenskega pregona, državnim organom, pravnim osebam in delodajalcem, če imajo utemeljen interes.

Dostopni so tudi posamezniku, če jih potrebuje zaradi svojih pravic. Sodišče lahko dobi podatke o vaši predkaznovanosti kadar koli med sojenjem. Veljavni

[Kazenski zakonik-1](#) ureditve prepušča področnemu zakonu, ki še ni sprejet.

Ali bo moja obsodba izbrisana iz kazenske evidence?

Zakonska rehabilitacija

Z rehabilitacijo [Ministrstvo za pravosodje](#) po uradni dolžnosti izbriše vašo obsodbo iz kazenske evidence.

Obsodba se izbriše iz kazenske evidence v določenem roku od takrat, ko ste kazen prestali, pod pogojem, da v tem času niste storili novega kaznivega dejanja. Roki za izbris obsodbe so odvisni od višine in vrste kazni, ki vam je bila izrečena. Obsodba na kazen zapora nad 15 let se ne izbriše.

Sodna rehabilitacija

Sodišče, ki vas je obsodilo na prvi stopnji, lahko na vašo prošnjo odloči, da se obsodba izbriše iz kazenske evidence, če je potekla polovica z zakonom določenega roka, po katerem se obsodba izbriše po zakonu, če v tem času niste storili novega kaznivega dejanja. Sodišče pri tem upošteva vaše osebne okoliščine in naravo kaznivega dejanja.

Obsodba se lahko izbriše tudi z [amnestijo](#) ali s [pomilostitvijo](#).

Sem državljan druge države. Ali me lahko po koncu sojenja vrnejo v domovino?

Če ste tuj državljan, lahko pri sodišču podate prošnjo za prestajanje kazni po pravnomočni obsodbi v vaši državi. Sodišče bo na podlagi mednarodne pogodbe ali vzajemnosti zaprosilo vašo državo za izvršitev vaše kazni. Pod določenimi pogoji se lahko vaši državi odstopi tudi kazenski pregon zoper vas.

Če bom obsojen, ali mi lahko ponovno sodijo za isto kaznivo dejanje?

Ne morete biti ponovno obsojeni zaradi kaznivega dejanja, za katero je bil kazenski postopek zoper vas pravnomočno ustavljen, obtožba pravnomočno zavrnjena ali ste bili pravnomočno oproščeni ali obsojeni. To pravico varujejo tudi izredna pravna sredstva, ki pravnomočne sodbe ne morejo spremeniti v vašo škodo.

Sorodne povezave

[Zakon o kazenskem postopku](#)

[Kazenski zakonik-1](#)

[Kazenski zakonik](#)

[Zakon o amnestiji](#)

[Zakon o pomilostitvi](#)

[Kazenske evidence](#)

[Ministrstvo za pravosodje](#)

Zadnja posodobitev: 24/06/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

5 – Prekrški v cestnem prometu

Kako se obravnavajo prekrški v cestnem prometu?

O prekrških odločajo v hitrem postopku prekrškovni organi, kot so policija in občinski redarji, v rednem postopku pa odloča sodišče. Prekrškovno pravo je, poleg kazenskega prava, v pravnem redu Republike Slovenije del kaznovalnega prava, zato se mora pri odločanju o prekrških koncept kazenske obtožbe iz 6. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Hitri postopek

Prekrškovni organ zbere dokaze in izda pisno odločbo; če pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa prekršek osebno zazna, ali ga ugotovi z uporabo ustreznih tehničnih sredstev ali naprav, praviloma na kraju samem kršitelju izda **plačilni nalog**.

Pravno sredstvo zoper plačilni nalog je zahteva za sodno varstvo, ki jo je treba vložiti v osmih dneh od vročitve odločbe o prekršku, pisno pri pristojnem prekrškovnem organu. **Če prekrškovni organ ugotovi, da je zahteva pravočasna in utemeljena, lahko:**

- odločbo o prekršku odpravi in ustavi postopek,
- odločbo odpravi in vloži predlog pri pristojnem prekrškovnem organu,
- jo nadomesti z novo odločbo,
- izreče opomin namesto sankcije in o tem obvesti storilca in osebo, ki je vložila zahtevo za sodno varstvo oziroma vroči novo odločbo, sicer pa prekrškovni organ zahtevo za sodno varstvo posreduje v odločanje pristojnemu sodišču.

Sodišče s sodbo lahko:

- zahtevo kot neutemeljeno zavrne ali
- pa zahtevi s sodbo ugotovi ter praviloma spremeni odločbo o prekršku.

Zoper to sodbo je možnost pritožbe zelo omejena.

Pravnomočne odločbe o prekrških se iz evidenc prekrškovnih organov izbrišejo po poteku treh let od dneva pravnomočnosti odločb.

POMEMBNO – polovično plačilo globe

Kršitelj, ki ne vloži zahteve za sodno varstvo, plača samo polovico izrečene globe, **če jo plača v osmih dneh po pravnomočnosti (16 dneh od vročitve)**. Če plača pred pravnomočnostjo, zahteva za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku praviloma ni dovoljena.

Posebnost v zvezi s kršitvami predpisov o ustavljanju in parkiranju vozil

Za kršitev predpisov o ustavitvi in parkiranju vozil se ob ugotovitvi prekrška, o katerem kršitelja ni bilo mogoče seznaniti na kraju prekrška, na primernem mestu pritrdi na vozilo **obvestilo o prekršku**, ki vsebuje kraj in čas storitve, registrsko številko vozila, pravno opredelitev prekrška, višino za prekršek predpisane globe in naslednje pouke:

pravici do plačila polovice predpisane globe v osmih dneh od dneva izdaje obvestila, z opisom načina plačila globe, da se bo ob pravočasnem plačilu globe štel, da je bil plačnik izdan plačilni nalog za prekršek, ki je označen na obvestilu, in da je ta postal pravnomočen, ker se je plačnik odpovedal ugovoru zoper plačilni nalog iz 57.b člena tega zakona in zahtevi za sodno varstvo, da v primeru pravočasnega plačila globe stroški postopka ne bodo zaračunani, da prekršek ne bo vpisan v evidenco o prekrških in da bo postopek zaradi prekrška s pravočasnim plačilom globe končan, ter

da morebitno neplačilo globe nima pravnih posledic in da se bo v takem primeru po poteku roka za plačilo **postopek zaradi prekrška nadaljeval zoper lastnika** ali imetnika pravice uporabe vozila z izdajo plačilnega naloga po določbah tega zakona.

V kolikor **dejanski kršitelj** predpisov o ustavljanju in parkiranju vozil ne plača polovice izrečene globe v osmih dneh od dneva izdaje obvestila, bo lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila prejel plačilni nalog zaradi storitve prekrška v zvezi z ustavljanjem in parkiranjem vozil. Zoper tovrstni plačilni nalog zahteva za sodno varstvo ni dovoljena, kršitelj pa ima pravico do **ugovora** v osmih dneh od vročitve plačilnega naloga. Kršitelj mora v ugovoru navesti vsa dejstva in dokaze v svojo korist, ker jih sicer v morebitnem nadaljnjem postopku ne bo več mogel uveljavljati (ugovor šteje kot izjava v hitrem postopku o prekršku). Na podlagi ugovora prekrškovni organ plačilni nalog odpravi in o ugovoru odloči z odločbo o prekršku ali postopek o prekršku ustavi.

Redni sodni postopek

Ta postopek se uporabi v nekaterih določenih primerih (pogoji za izrek stranske sankcije, mladoleten storilec itd.). Na podlagi obdolžilnega predloga o prekršku odloča sodišče.

V postopku vam mora biti omogočeno, da ste zaslišani na ustni obravnavi in predlagate dokaze. Če prekršek priznate, sodišču ni treba zbirati drugih dokazov. Po izvedenem dokaznem postopku vas lahko sodišče spozna za odgovornega in vam izreče sankcijo za prekršek, v vseh drugih primerih pa sodišče s sodbo postopek ustavi. Zoper sodbo o prekršku se lahko pritožite na višje sodišče v osmih dneh od vročitve sodbe.

Pravnomočne odločbe o prekrških se iz evidenc pri Ministrstvu za pravosodje izbrišejo po poteku treh let od dneva pravnomočnosti odločb, vendar ne dokler trajajo stranske sankcije.

Katere sankcije se mi lahko izrečejo?

Sankcija, ki se izreče za prekrške v cestnem prometu, je predvsem **globe**, za posebno lahke prekrške pa se lahko namesto globe izreče opomin oziroma opozorilo izreče opomin. Poleg globe se lahko izrečejo tudi **kazenske točke v cestnem prometu** s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja ali prepovedjo uporabe vozniškega dovoljenja ter prepoved vožnje motornega vozila.

Kazenske točke v cestnem prometu so predpisane za določene prekrške zoper varnost javnega prometa. Skupno evidenco kazenskih točk v cestnem prometu upravlja Ministrstvo za pravosodje. Če v **dveh letih** dosežete 18 kazenskih točk ali več, vam sodišče na podlagi obvestila skupne evidence kazenskih točk izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, če pa ste imetnik tujega vozniškega dovoljenja pa sodišče namesto prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja izreče prepoved uporabe tujega vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije za dobo enega leta. Kazenske točke v cestnem prometu se sicer **izbrišejo iz evidence** po preteku dveh let od pravnomočnosti odločbe, s katero so bile izrečene, če v tem času storilec ne doseže števila kazenskih točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Republike Slovenije.

Prepoved vožnje motornega vozila za čas od enega meseca do enega leta se praviloma izreče pri hujših prekrških zoper varnost javnega prometa, če pa se ta sankcija izreče osebi, ki ima tuje dovoljenje za vožnjo motornega vozila, obsega ta sankcija prepoved vožnje motornega vozila določene vrste na »le« ozemlju Republike Slovenije.

Če globe ne plačate, se ta praviloma izterja prisilno po določbah zakona, ki ureja davčno izvršbo. Davčno izvršbo v Republiki Sloveniji izvaja Finančna uprava Republike Slovenije.

Če zaradi vašega izkazanega slabega premoženjskega stanja ali svojih možnosti za plačilo ne morete plačati globe, lahko v osmih dneh po poteku roka za plačilo globe predlagate, da se plačilo globe nadomesti z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti. Primeroma je predlogu treba priložiti npr. potrdilo o premoženjskem stanju, lastniških deležih na nepremičnem ali premičnem premoženju, zadnjo odločbo davčnega organa o odmeri dohodnine, potrdilo o številu vzdrževanih družinskih članov ali dokazila o zdravstvenem stanju ter o drugih osebnih okoliščinah na strani storilca, ki kažejo na upravičenost nadomestitve globe z nalogami v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti.

Kaj se zgodi, če sem državljan druge države?

A) Prekršek zaznan osebno

Če cestnoprometni prekršek zazna policist (npr. z radarjem) navadno ob izreku globe odloči tudi, da se odločba **izvrši takoj**, če spozna, da bi storilec lahko onemogočil njeno izvršitev (če storilec ne more dokazati identitete ali nima stalnega prebivališča ali če bi se z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za prekršek).

Če storilec globe ne plača na kraju samem, prekrškovni organ, izvede vse potrebne ukrepe za zavarovanje plačila (s sklepom odloči, da se mu začasno vzamejo potna listina, vozniško dovoljenje, dokumenti vozila, prevozne listine ali drugi dokumenti, ki spremljajo blago, vrednostni papirji, prevozna sredstva ali druge premičnine). V praksi to pomeni, da prekrškovni organ navadno pospremi kršitelja do lokacije, kjer je mogoče plačilo globe oziroma dvig gotovine.

B) Prekrškovni postopek v primerih iz Direktive 2011/82/EU

Za določene prekrške zoper varnost cestnega prometa (prekoračitev najvišje dovoljene hitrosti, neuporaba varnostnega pasu, vožnja skozi rdečo luč, vožnja pod vplivom alkohola, vožnja pod vplivom drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, vožnja brez zaščitne čelade, nedovoljena uporaba prepovedanega prometnega pasu in nedovoljena uporaba prenosnega telefona ali druge komunikacijske naprave med vožnjo) in pod pogoji:

da je bil prekršek storjen z motornim vozilom, ki je registrirano v drugi državi članici Evropske unije, za katero je Direktiva 2011/82/EU zavezujoča, da na kraju storitve prekrška ni bilo mogoče ugotoviti storilca prekrška, pridobiti njegovo izjavo o prekršku oziroma storilcu izdati in vročiti odločbo o prekršku in

da storilec prekrška nima stalnega ali začasnega prebivališča na ozemlju Republike Slovenije

se postopek o prekršku začne tako, da pristojni organ, ki je ugotovil prekršek, lastniku oziroma imetniku vozila ali drugače identificirani osebi, osumljeni storitve prekrška zoper varnost cestnega prometa na ozemlju Republike Slovenije, **pošlje pisno obvestilo o prekršku in obrazec za odgovor na obvestilo.**

Lastnik vozila lahko odgovori na obvestilo o prekršku v 60 dneh od dneva vročitve obvestila o prekršku, prekrškovni organ pa po prejemu odgovora oziroma po izteku 60 dnevnega roka izvede hitri postopek ali določi o vložitvi obdolžilnega predloga. V primeru, da je v zvezi s prekrški iz Direktive 2011/82/EU vložen obdolžilni predlog, je za obravnavanje teh zadev izključno pristojno **Okrajno sodišče v Celju.**

C) Dodatno glede sodne pristojnosti v zadevah z mednarodnim elementom (EU): Za odločanje v zadevah priznavanja in izvrševanja odločb sodišč in drugih pristojnih organov iz držav članic Evropske unije, s katerimi so izrečene denarne sankcije za prekrške ali za druge kršitve predpisov, in za izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v Republiki Sloveniji, s strani pristojnih organov (sodišča in upravni organi) v državah članicah Evropske unije, je tudi izključno pristojno **Okrajno sodišče v Celju.**

Sorodne povezave

[Zakon o varnosti cestnega prometa](#)

[Zakon o prekrških](#)

Zadnja posodobitev: 24/06/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

(NEW) 1 - Moje pravice med preiskavo

A. Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?

B. Katere so faze preiskave?

i. Zbiranje dokazov/Pooblastila preiskovalcev

ii. Policijsko pridržanje

iii. Zaslíšanje

iv. Pripor

C. Kakšne so moje pravice med preiskavo?

i. Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevajalca?

ii. Kakšne so moje pravice do obveščeniosti in dostopa do spisa?

iii. Kakšne so moje pravice v zvezi z dostopom do odvetnika in do obveščeniosti tretje osebe o mojem položaju?

iv. Ali sem upravičen/-a do brezplačne pravne pomoči?

v. Kaj morate vedeti:

a. Domneva nedolžnosti

b. Pravica do molka in pravica posameznika, da ne izpove zoper sebe

c. Dokazno breme

vi. Kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za otroke?

vii. Kateri konkretni zaščitni ukrepi veljajo za ranljive osumljene osebe?

D. Kakšni so zakonski roki med preiskavo?

E. Kakšni so postopki pred sojenjem, vključno z nadomestnimi rešitvami za pripor in možnostmi za premestitev v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Zadnja posodobitev: 24/06/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

(NEW) 2 - Moje pravice med sojenjem

A. Kje bo potekalo sojenje?

B. Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščeniosti v tem primeru?

C. Kakšne so moje pravice v zvezi z navzočnostjo na obravnavi?

i. Ali je navzočnost na sodišču obvezna? Ali je odsotnost v sodnem postopku dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

ii. Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevedenih dokumentov?

iii. Ali imam pravico do odvetnika?

iv. Katere postopkovne pravice moram poznati? (npr. privedba osumljenec pred sodišče)

D. Možne kazni

Zadnja posodobitev: 24/06/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

(NEW) 3 - Moje pravice po sojenju

A. Ali se lahko pritožim na odločbo sodišča?

B. Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

C. Kakšne so posledice v primeru obsodbe?

i. Kazenska evidenca

v. Izvršitev kazni, premestitev zapornikov, pogojna kazen in alternativne sankcije

Zadnja posodobitev: 24/06/2015

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Slovaška

V teh informativnih listih je pojasnjen postopek organov kazenskega pregona, če ste osumljeni ali obtoženi kaznivega dejanja.

Kratek opis kazenskega postopka

V nadaljevanju so na kratko opisane običajne faze kazenskega postopka v Slovaški republiki.

Predhodni postopek vključuje naslednji fazi:

fazo pred kazenskim pregonom,
pripravljalni postopek (preiskavo).

Sodni postopek vključuje naslednje faze:

predhodni pregled in proučitev obtožnice,

glavno obravnavo,

pritožbeni postopek (redna pritožba [*odvolanie*] na višjestopenjsko sodišče, izredno pravno sredstvo [*dovolanie*] pri vrhovnem sodišču Slovaške republike [*Najvyšší súd Slovenskej Republiky*], obnova postopka),

postopek izvršitve, prestajanje kazni in varstvene ukrepe.

Za želene informacije kliknite na spodnje povezave

[Moje pravice med preiskavo](#)

[Moje pravice med sojenjem](#)

[Moje pravice po sojenju](#)

Zadnja posodobitev: 02/03/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Moje pravice med preiskavo

A) Sem tuj/-a državljan/-ka. Ali to vpliva na preiskavo?

Če kot obdolženec izjavite, da ne govorite jezika postopka, imate pravico do tolmačenja in prevajanja.

B) Katere so faze preiskave?

i) Faza zbiranja dokazov / pristojnosti preiskovalcev

Kazenski postopek se začne s pripravljalnimi dejanji pred uvedbo kazenskega pregona; to so predvsem prijava kaznivega dejanja ali druga prijava, ki se nato preveri, nato pa se sprejme odločitev o nadaljnjih ukrepih.

Če se morate zagovarjati kot oseba, ki je domnevno (na podlagi določenih ugotovitev) zagrešila kaznivo dejanje, imate pravico do molka in do brezplačne pravne pomoči.

Če obstajajo razlogi za uvedbo kazenskega pregona, kazenski postopek preide v fazo predhodnega postopka. Odvisno od teže kaznivega dejanja lahko ta faza pomeni preiskavo, skrajšano preiskavo ali tako imenovano izredno hitro preiskavo.

Nato je lahko zoper vas vložena obtožnica. O tem morate biti obveščeni brez odlašanja; kot obdolženec pa lahko v treh delovnih dneh vložite ugovor zoper obtožnico.

Ko je zoper vas vložena obtožnica, imate kot obdolženi nekatere pravice, vključno s pravico do izjave o vseh dejstvih, ki vas bremenijo, in s tem povezanih dokazih, imate pa tudi pravico do molka. Lahko predstavite dejstva, predlagate, predložite ali priskrbite dokaze v svojo obrambo ter vlagate predloge, vloge in pritožbe.

Imate pravico, da si izberete zagovornika in se z njim posvetujete, tudi med procesnimi dejanji organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ali pred sodiščem. Vendar pa se med zaslišanjem ne morete posvetovati z zagovornikom o tem, kako odgovoriti na zastavljeno vprašanje. Zahtevate lahko, da je med zaslišanjem navzoč vaš zagovornik in da ta sodeluje tudi pri drugih procesnih dejanjih v predhodnem postopku.

Svoje pravice lahko uresničujete osebno ali prek zagovornika.

Če si ne morete privoščiti zagovornika, ste upravičeni do brezplačnega zagovornika ali do znižanja stroškov zagovornika. Vendar pa morate dokazati, da ste do tega upravičeni.

Organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter sodišče vas morajo vedno poučiti o vaših pravicah, med drugim o pomenu priznanja, in zagotoviti, da lahko svoje pravice v celoti uresničujete.

ii) Policijsko pridržanje

Policijsko pridržanje je procesno dejanje, ki vključuje kratkoročen odvzem prostosti osebi, ki je obdolžena storitve kaznivega dejanja.

Kot obdolžencu se vam lahko v kazenskem postopku odredi policijsko pridržanje, če je izpolnjen eden od pogojev za pripor in če zaradi nujnosti zadeve odločitve o priporu ni mogoče sprejeti vnaprej. V takem primeru vam prostost odvzame policist, ki vas mora poučiti o razlogih za pridržanje in vas brez odlašanja zasllišati.

Če vas je treba nato napatiti v pripor, mora predlog o tem vložiti državni tožilec v 48 urah (oziroma v 96 urah, če gre za teroristično kaznivo dejanje). Sodišče mora nato sprejeti odločitev v 48 urah (oziroma v 72 urah, če gre za posebno hudo kaznivo dejanje).

iii) Zaslišanje

Med zaslišanjem na noben nezakonit način ne smete biti prisiljeni v priznanje.

Kot obdolženca vas je treba pred zaslišanjem poučiti, da se imate pravico zagovarjati ali molčati. Poučeni morate biti o tem, da vas nihče ne sme prisiliti v priznanje. Prav tako morate biti poučeni, da si lahko izberete zagovornika ali zahtevate, da se vam ta dodeli, in da je zagovornik navzoč med zaslišanjem. Pravico imate podati podroben odgovor na obtožbe in predložiti dokaze za svoje izjave.

Lahko se vam zastavijo vprašanja za dopolnitev vaše izjave ali za pojasnitev izpustov, nejasnosti in nedoslednosti. Vprašanja morajo biti zastavljena razumljivo in obzirno. Prepovedana so sugestivna vprašanja, zavajajoča vprašanja ali vprašanja, ki vsebujejo dejstva, ki se dokazujejo z vašo izjavo. Vprašanja ne smejo neupravičeno posegati v vašo zasebnost, razen z namenom ugotavljanja razlogov za storjeno dejanje.

iv) Pripor

Pripor se vam lahko odredi le, če je zoper vas vložena obtožnica, če iz ugotovljenega dejanskega stanja izhaja, da je bilo storjeno kaznivo dejanje in da ste ga storili vi, in če je v vašem primeru izpolnjen eden od pripornih razlogov. Priporni razlogi vključujejo begosumnost, nevarnost vplivanja na priče ali sosterilce ipd. ali ponovitveno nevarnost.

Preden je sprejeta odločitev o odreditvi pripora, morate biti zaslšani. Zoper odločitev o uvedbi pripora lahko vložite pritožbo, ki jo obravnava sodišče višje stopnje.

Pravico imate zahtevati svojo izpustitev. Izpustitev lahko ponovno zahtevate 30 dni po datumu pravnomočnosti odločbe o odreditvi pripora.

V predhodnem postopku lahko pripor traja največ 7 mesecev (če ste obtoženi lažjega kaznivega dejanja), 19 mesecev (če ste obtoženi hujšega kaznivega dejanja) ali 25 mesecev (če ste obtoženi posebno hudega kaznivega dejanja).

C) Katere pravice imam med preiskavo?

i) Katere pravice imam v zvezi s tolmačenjem in prevajanjem?

Če ne govorite jezika postopka, imate pravico do tolmačenja. V kazenskem postopku imate pravico uporabljati jezik, ki ga razumete. Če je treba prevesti kakršne koli pomembne listine, zapisnike ali odločbe, bo v postopku sodeloval tudi prevajalec.

ii) Katere pravice imam v zvezi z obveščanjem in vpogledom v spis?

Po zaključku preiskave ali skrajšane preiskave imate vi in vaš zagovornik pravico do vpogleda v celoten spis. Nato lahko zahtevate dopolnitev preiskave. V predhodnem postopku in med sojenjem imate vi in vaš zagovornik pravico do vpogleda v spis ter do priprave izvlečkov, zapiskov in kopij spisa.

iii) Katere pravice imam v zvezi z dostopom do zagovornika in obveščanjem tretje osebe o svojem položaju?

Če ste bili pridržani ali vam je bila odvzeta prostost, imate pravico do 20-minutnega telefonskega pogovora z osebo, ki jo izberete.

Pravico imate izbrati zagovornika in se z njim posvetovati med posameznimi dejanji v kazenskem postopku. Vendar pa zagovornika ne smete spraševati, kako naj odgovorite na zastavljeno vprašanje. Pravico imate zahtevati navzočnost zagovornika med zaslišanjem in drugimi procesnimi dejanji.

Če vam je bil odrejen pripor ali če prestajate kazen, imate pravico govoriti z zagovornikom brez navzočnosti drugih oseb.

iv) Katere pravice imam v zvezi z brezplačno pravno pomočjo?

Zagovornika lahko najamete na svoje stroške. V nekaterih primerih pa imate pravico, da vam je ta dodeljen.

v) Kaj je pomembno vedeti glede:

a. domneve nedolžnosti

Vsaka oseba, zoper katero se vodi kazenski postopek, se šteje za nedolžno, dokler obsodilna sodba sodišča ne postane pravnomočna.

b. pravice do molka in pravice posameznika, da ne izpove zoper sebe

Poleg pravice do izpovedbe med postopkom imate tudi pravico do molka. Nihče vas ne sme prisiliti v izpovedbo ali priznanje.

c. dokaznega bremena

Organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj morajo priskrbeti dokaze. Kot obdolženi imate pravico priskrbeti dokaze, vendar jih niste zavezani predložiti.

Organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj morajo pojasniti dejavnike v vašo korist in zoper vas.

vi) Kateri posebni zaščitni ukrepi veljajo glede otrok?

Kazenski pregon se ne sme začeti oziroma se ne sme nadaljevati in se mora ustaviti, če je obdolženi oseba, ki zaradi mladostnosti ni kazensko odgovorna.

Pravni zastopnik mladoletnika lahko opravlja procesna dejanja v imenu mladoletnika, na primer izbere zagovornika ter vloga predloge, vloge in pritožbe.

Pravni zastopnik ima pravico biti navzoč pri vseh procesnih dejanjih, ki se nanašajo na obdolženega.

Ko je zoper mladoletnika vložena obtožnica, mora ta imeti zagovornika; če ga sam ne more izbrati, se mu zagovornik dodeli.

V primeru mladoletnika, ki je bil v času storitve dejanja mlajši od 15 let, je treba vedno proučiti, ali se je bil sposoben zavedati nezakonitosti svojega dejanja in nadzorovati svoje vedenje. Če ta dva pogoja nista izpolnjena, mladoletnik ni kazensko odgovoren.

Tudi če obstajajo pravni razlogi, se sme mladoletniku odvzeti prostost le, če namena odvzema prostosti ni mogoče doseči na drug način.

Pristojno sodišče lahko zadevo predloži sodišču, ki je pristojno glede na kraj prebivanja mladoletnika, ali drugemu sodišču, pri katerem je verjetneje, da bo postopek dosegel svoj namen.

vii) Kateri posebni zaščitni ukrepi veljajo glede ranljivih osumljencev?

Ranljive osebe v kazenskem postopku so tiste, ki zaradi svoje starosti oziroma duševnega ali telesnega stanja niso zmožne razumeti kazenskega postopka in v njem ne morejo učinkovito sodelovati.

Pri uresničevanju procesnih pravic se jih na noben način ne sme diskriminirati.

Domnevati je treba, da so osebe s hudo duševno, telesno ali senzorično motnjo ranljive osebe.

Ranljive osebe in njihovi pravni zastopniki (npr. njihovi skrbniki, ki jih imenuje sodišče) ali primerne odrasle osebe (npr. sorodniki) morajo biti poučeni o vseh posebnih procesnih pravicah.

Policijsko zaslišanje je treba zvočno in slikovno posneti.

Odvzem prostosti ranljivi osebi pred izrekom obsodilne sodbe se lahko uporabi le kot zadnja možnost. Tak odvzem prostosti mora biti sorazmeren in izveden ob ustreznem upoštevanju posebnih potreb ranljive osebe.

Ves čas trajanja kazenskega postopka je treba varovati zasebnost, osebno celovitost in osebne podatke takih oseb.

D) Kateri zakonski roki veljajo med preiskavo?

Pravico imate, da se vaša zadeva obravnava v razumnem roku.

Preiskava mora biti končana v dveh mesecih (če gre za lažje kaznivo dejanje), štirih mesecih (če gre za hujše kaznivo dejanje) ali šestih mesecih (če gre za posebno hudo kaznivo dejanje). Vendar pa upoštevanje navedenih rokov ni pravno izvršljivo.

Vložite lahko pritožbo pri državnem tožilu ter zahtevate preverjanje policijskih ravnanj in odpravo zamud v preiskavi. Državni tožilec vas mora obvestiti o rezultatih takega preverjanja.

E) Kaj je predhodni postopek, katere alternative priporu so na voljo in ali obstaja možnost premestitve v matično državo (evropski nalog za nadzor)?

Predhodni postopek je del kazenskega postopka in traja od uvedbe kazenskega pregona do vložitve obtožnice oziroma predloga sporazuma o priznanju krivde ali dokler organ za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ne izda pravnomočne vsebinske odločbe.

Predhodni postopek vključuje predvsem zbiranje in zavarovanje dokazov ter pripravo gradiva, ki je podlaga za nadaljnje odločanje.

Kazenski pregon se začne z izdajo odločbe o uvedbi kazenskega pregona ali z izvršitvijo prisilnega dejanja, dejanja, ki ga v nadaljnjem postopku ni mogoče več ponoviti, ali dejanja, ki ga ni mogoče odložiti.

Alternative priporu so jamstvo, zaveza ali nadzor. Take alternative so možne le, če je priporni razlog begosumnost ali ponovitvena nevarnost. Sodišče lahko te alternativne možnosti uporabi, če za vaše dobro vedenje jamči skupina državljanov ali ugledna oseba, če predložite pisno zavezo, da ne boste kršili zakonov, ali če je namen pripora mogoče doseči z nadzorom s strani uslužbenca za pogojni odpust.

Sodišče lahko sprejme tudi finančno jamstvo (varščino) kot alternativo priporu zaradi begosumnosti ali ponovitvene nevarnosti. Če prekršite pravila, finančno jamstvo zaseže država, vam pa se izreče pripor.

Če se vam izreče alternativa priporu, vam lahko sodišče naloži razumne obveznosti ali omejitve (npr. prepoved zapustitve države, zapustitve določenega območja, prepoved srečevanja z določenimi osebami, prepoved vožnje vozila itd.).

Namen evropskega naloga za nadzor je okrepiti varstvo širše javnosti, tako da se vam kot osebi, ki prebiva v eni državi članici in zoper katero poteka kazenski postopek v drugi državi članici, omogoči, da nadzor nad vami med čakanjem na sojenje izvajajo organi države, v kateri prebivate.

Gre za alternativo priporu, pri čemer nadzorne ukrepe spremlja država članica vašega prebivališča. Če zadevna oseba te ukrepe krši, je vrnjena v državo članico, kjer poteka postopek.

Čeprav se ta možnost nanaša na vse vrste kaznivih dejanj in ni omejena na posebne vrste ali teže kaznivega dejanja, pa naj bi se nadzorni ukrepi praviloma uporabljali v primeru lažjih kaznivih dejanj.

Zadnja posodobitev: 02/03/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Moje pravice med sojenjem

A) Kje bo potekalo sojenje?

Glavna obravnava običajno poteka pred okrožnim sodiščem. V nekaterih primerih lahko poteka pred posebnim kazenskim sodiščem (*Špecializovaný trestný súd*) ali pred okrožnim sodiščem v glavnem mestu regije.

Sojenje poteka pred sodiščem, ki je pristojno glede na kraj storitve kaznivega dejanja.

Sojenje lahko poteka tudi pred sodiščem, ki je pristojno glede na prebivališče, kraj dela ali običajno prebivališče obdolženca, ali pred sodiščem, ki je pristojno glede na kraj, v katerem je tožilec vložil obtožnico.

B) Ali je obtožnico mogoče spremeniti? Če da, kakšne so moje pravice do obveščeniosti glede tega?

Če želi tožilec dejanje prekvalificirati v drugo kaznivo dejanje, kot ga je opredelila policija, vas mora o tem obvestiti še pred vložitvijo obtožnice in vas pozvati k morebitni dopolnitvi preiskave.

Če se po začetku glavne obravnave izkaže, da ste storili še kakšno drugo kaznivo dejanje, sodišče zadevo vrne tožilcu v nadaljnji predhodni postopek in dopolnitev preiskave, če tožilec tako zahteva.

Sodišče vas lahko za kaznivo dejanje obsodi na podlagi strožje pravne določbe od tiste, ki jo je predlagalo tožilstvo. Vendar pa vas mora sodišče o tem obvestiti, še preden zaključí dokazni postopek.

Sodišče vam bo dodelilo rok, v katerem morate pripraviti svojo obrambo, in glavno obravnavo na vašo zahtevo preložilo za vsaj pet delovnih dni.

C) Katere pravice imam med nastopi pred sodiščem?

i) Ali moram biti pri sodišču osebno navzoč? Pod katerimi pogoji se lahko sojenje opravi v moji odsotnosti?

Navzočnost na glavni obravnavi je vaša pravica, ne dolžnost. Sodišče lahko zadevo obravnava v vaši odsotnosti, če se s tem strinjate ali če navzočnost zavrnete oziroma na podlagi drugih zakonskih razlogov. Enako velja za pritožbeni postopek.

ii) Katere pravice imam v zvezi s tolmačenjem in prevajanjem?

Če ne govorite jezika postopka, imate pravico do tolmačenja. Če je treba prevesti kakršne koli pomembne listine, zapisnike ali odločbe, bo v postopku sodeloval tudi prevajalec.

iii) Ali imam pravico do zagovornika?

Ves čas trajanja kazenskega postopka imate pravico do zagovornika, ki si ga izberete sami ali vam je dodeljen.

Zagovornik je obvezen od trenutka vložitve obtožnice zoper vas ali če vam je odrejen pripor, če prestajate kazen ali ste na opazovanju v zdravstveni ustanovi, če je vaša poslovna sposobnost omejena, če gre za posebno hudo kaznivo dejanje, če ste mladoletni ali če postopek poteka zoper vas kot ubežnika.

Če v okoliščinah, ko je zagovornik obvezen, tega nimate, se vam določi rok, v katerem ga morate izbrati. Če tega ne storite v roku, vam mora biti zagovornik dodeljen brez odlašanja.

Če nimate dovolj sredstev za plačilo zagovornika in zaprosite za dodelitev zagovornika, vam ga mora sodišče dodeliti tudi v primeru, ko zagovornik ni obvezen. Pomanjkanje sredstev morate dokazati.

iv) Katere druge procesne pravice moram poznati (npr. navzočnost osumljencev pred sodiščem)?

Ob začetku sojenja se imate pravico izreči o svoji krivdi. Če priznate krivdo, sodišče obravnava le dokaze, ki so potrebni za odločitev o sankciji in/ali odškodnini.

Med sojenjem obdolženca, priče in izvedence zasliši tožilec. Vi ali vaš zagovornik lahko postavljata vprašanja. Vaše priče zasliši vaš zagovornik ali vi sami. Pravico imate ugovarjati načinu postavljanja vprašanj.

Ko sodišče zaključí dokazni postopek, lahko podate zaključno besedo. Po zaključni besedi tožilca lahko sodišče da priložnost za izjavo še žrtvi, vašemu zagovorniku in drugim osebam. Vaša izjava je vedno zadnja na vrsti. Pravico imate vložiti ugovor na obtožnico, na predstavljene dokaze in na kaznivo dejanje, ki ste ga obtoženi, lahko se sklicujete na olajševalne okoliščine in ugovarjate izrečenim sankcijam. Sodišče vas lahko med zaključno besedo prekine le, če vaše navedbe niso povezane z zadevo. Po zaključnih besedah imate tudi pravico do končne izjave, med katero se vas ne sme prekinjati.

D) Možne kazni

Zaporna kazen: odvisno od teže kaznivega dejanja; najvišja možna je dosmrtna zaporna kazen. Izrek smrtne kazni ni možen. Če vam je izrečena kazen dveh ali treh let, vam lahko sodišče izreče pogojno obsodbo s probacijo ali brez nje, pri čemer določi obdobje od enega leta do petih let, v katerem ne smete kršiti predpisov. Če kršite obveznosti in omejitve, ki vam jih naloži sodišče, morate kazen prestati v zaporu.

Hišni pripor: do enega leta v primeru lažjega kaznivega dejanja. Svoje gibanje morate omejiti na kraj prebivališča in upoštevati predpise. Če te pogoje kršite, morate kazen prestati v zaporu.

Delo v korist skupnosti: od 40 do 300 ur za lažje kaznivo dejanje, vendar le z vašim predhodnim soglasjem. V svojem prostem času morate brezplačno opravljati delo v korist skupnosti. Če dela v korist skupnosti ne opravite ob opredeljenem času in v opredeljenem obsegu, vam sodišče vsaki dve uri neopravljenega dela v korist skupnosti pretvori v en dan zaporne kazni.

Denarna kazen, zaseg premoženja: kazen zasega predmetov sodišče izreče v primeru naklepnih kaznivih dejanj, s katerimi ste pridobili premoženje ali povzročili škodo. Denarna kazen lahko znaša od 160 EUR do 331 930 EUR. Zaseg premoženja se nanaša na vse premoženje, ki ste ga pridobili nezakonito. Zaseg predmetov se lahko izreče, če ste predmet uporabili pri storitvi kaznivega dejanja.

Prepoved opravljanja nekaterih vrst dejavnosti od enega do desetih let, na primer poklica, dela, funkcije ali druge dejavnosti (npr. vožnje vozila), če ste kaznivo dejanje storili med opravljanjem take dejavnosti.

Prepoved prebivanja na določenem kraju, ki lahko traja od enega do petih let.

Prepoved udeležbe na javnih dogodkih, ki lahko traja od enega do desetih let in na podlagi katere se ne smete udeleževati športnih, kulturnih ali drugih javnih dogodkov, če ste kaznivo dejanje storili med takim dogodkom.

Izguba častnih naslovov ali nazivov, ki so vam bili podeljeni na podlagi posebne zakonodaje.

Premestitev na nižji položaj ali izguba vojaškega oziroma drugega čina.

Izgon z ozemlja Slovaške republike. Kaznovani ste lahko z izgonom za eno leto do 15 let, vendar ne, če ste slovaški državljan ali državljan katere koli druge države članice EU ali države članice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, ali če vam je bil priznan azil. To pa ne velja, če ogrožate nacionalno varnost ali javni red. Ni vas mogoče izgnati v državo, v kateri bi bila ogrožena vaša osebna svoboda ali življenje zaradi rase, državljanstva, vere, političnega prepričanja ali iz podobnih razlogov.

Zadnja posodobitev: 02/03/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Moje pravice po sojenju

A) Ali se lahko pritožim zoper odločbo sodišča?

Po vložitvi obtožnice lahko sodišče brez sojenja odloči v obliki kaznovalnega naloga. Če sodišče izda kaznovalni nalog, lahko vložite ugovor v 8 dneh od vročitve. Če vložite ugovor, se kaznovalni nalog razveljavi in opravi se sodna obravnava.

Zoper sodbo sodišča prve stopnje se lahko pritožite neposredno po razglasitvi sodbe ali v 15 dneh od tega datuma. Če na sodišču niste bili navzoči, se morate v 15 dneh od prejema odločbe v pisni obliki pritožiti pri sodišču, ki je izdalo sodbo. Pritožite se lahko zoper sodbo v celoti ali zoper del sodbe.

Če se pritožite, sodba postane pravnomočna in izvršljiva šele, ko pritožbeno sodišče izda odločbo.

Pritožbeno sodišče bo vašo pritožbo zavrnilo, če jo vložite po roku za pritožbo, če ste se odpovedali pravici do pritožbe ali če meni, da je sodba sodišča prve stopnje pravilna in zakonita. Odločba pritožbenega sodišča je pravnomočna in izvršljiva.

Alternativno lahko pritožbeno sodišče razveljavi sodbo in zadevo vrne nižjemu sodišču v nadaljnje odločanje ali samo odloči o zadevi.

B) Katera druga pravna sredstva imam na voljo?

Zoper odločbo pritožbenega sodišča se ne morete pritožiti.

Vložite lahko pritožbo na vrhovno sodišče [*dovolanie*], pri ministru za pravosodje zaprosite za vložitev pritožbe na vrhovno sodišče ali vložite predlog za obnovo postopka. Vendar dokončna odločba pritožbenega sodišča ostaja veljavna in izvršljiva. Če ste bili obsojeni na zaporno kazen brez možnosti pogojne obsodbe ali pogojnega odpusta, jo morate začeti prestajati.

Pritožbo na vrhovno sodišče lahko vložite pri sodišču, ki je odločilo o zadevi na prvi stopnji, v treh letih od datuma prejema pisne pravnomočne odločbe v zadevi. Pritožba na vrhovno sodišče se lahko vložijo le na podlagi posebnih razlogov, določenih v zakoniku o kazenskem postopku.

Vložite lahko predlog za obnovo postopka, če se razkrijejo nova dejstva, ki niso bila znana med sojenjem, in so ta nova dejstva tako pomembna, da bi lahko spremenila končno odločitev.

C) Kakšne so posledice v primeru obsodbe?

i) Kazenska evidenca

Če ste spoznani za krivega, se ti podatki shranijo v kazenski evidenci. Izpis iz kazenske evidence lahko pridobijo različni državni organi, na primer za namene drugih kazenskih postopkov. V izpisu [*odpis*] iz kazenske evidence so navedene vse obsodbe, v izvlečku [*výpis*] iz kazenske evidence pa ni izbranih obsodb.

v) Izvršitev kazni, premestitev zapornikov, pogojna obsodba in alternativne sankcije

Ko postane sodna odločba, s katero ste bili obsojeni na zaporno kazen, izvršljiva, vam bo sodišče odredilo, naj se za prestajanje kazni javite v zaporu, ali vam bo odredilo spremstvo v zapor.

V primeru hude bolezni lahko sodišče zaprosite, da odloži izvršitev zaporne kazni. Če vaša zaporna kazen ne presega enega leta, jo lahko sodišče iz pomembnih razlogov odloži za največ tri mesece (v izjemnih okoliščinah tudi za daljše obdobje).

Če vam je izrečena pogojna obsodba, morate biti pod nadzorstvom svetovalca, sodišče pa spremlja vaše ravnanje v preizkusni dobi. Sodišče lahko izda odločbo, v kateri navede, da izpolnjujete pogoje za pogojno obsodbo ali da teh pogojev ne izpolnjujete, pri čemer vam bo v tem primeru naloženo prestajanje zaporne kazni.

Alternativne sankcije so kazni, ki so alternativa zaporni kazni. Njihov cilj je zagotoviti zaščito družbe, hkrati pa obsojeni osebi omogočiti, da ostane zunaj zavora.

Alternativne kazni so: hišni zapor, delo v skupnosti, denarne kazni, pogojna obsodba in pogojna obsodba z nadzorstvom.

Zadnja posodobitev: 02/03/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [fi](#).

Obdolženci v kazenskem postopku - Finska

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obdolžen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku. Informacije o prekrških, kot so prekrški v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo mandatne kazni, kot je globa, najdete v [informativnem listu 5](#). Vse informacije o pravicah žrtev kaznivih dejanj najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

V nadaljevanju so na kratko opisane običajne faze kazenskega postopka.

Preiskava kaznivega dejanja

Presoja obtožb in druge odločitve tožilca

Glavna obravnava pred sodiščem

Izvršitev kazni

Podrobne informacije o vseh fazah postopka in vaših pravicah so navedene v informativnih listih. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so samo napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1 – Kako do pravnega svetovanja?](#)

[2 – Moje pravice med preiskavo kaznivega dejanja](#)

Zaslišanje

Prijetje

Prva sodna obravnava

Pred glavno obravnavo

Pritožba zoper ravnanje policije

Jezikovne pravice

[3 – Moje pravice pred sodiščem](#)

[4 – Kakšne so moje pravice, ko sodišče izda sodbo](#)

[5 – Prekrški v cestnem prometu](#)

Sorodne povezave

[Kazenski postopek pred okrožnim sodiščem](#)

Zadnja posodobitev: 19/05/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Kako do pravnega svetovanja

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je zelo pomembno, da dobite neodvisno pravno svetovanje. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah imate pravico, da vas zastopa odvetnik. Izvedeli boste tudi, kaj bo odvetnik storil za vas. V tem splošnem informativnem listu boste izvedeli, kako najti odvetnika in kako bodo poravnani njegovi stroški, če si sami ne morete privoščiti plačila odvetniških storitev.

Kako do odvetnika?

Če ste osumljeni kaznivega dejanja, imate vselej pravico do odvetnika. Policija vas lahko vpraša, ali potrebujete odvetnika, vendar ga v skladu z zakonom ne, razen če ste bili pridržani, aretirani ali vam je bila odvzeta prostost. Običajno imate ob izpraševanju pravico imeti ob sebi odvetnika, ki ste ga sami izbrali. Če menite, da potrebujete odvetnika, vendar ne veste, kako si ga priskrbeti, vam ga lahko poišče policija.

Na Finskem zagovorništvo ni monopolna dejavnost in kot odvetnik lahko nastopa vsak z diplomom iz prava (zakonodaja v zvezi s tem se trenutno ponovno pregleduje). Odvetnika, ki se ukvarja s kazenskim pravom, lahko poiščete na spletišču [finske odvetniške zbornice](#). Poleg tega vam lahko pomagajo uradi za pravno pomoč (kontaktni podatki uradov za pravno pomoč so na voljo [tukaj](#)).

Plačilo odvetnika

Glavno pravilo je, da odvetnika plačate sami. Če je vaš dohodek nizek, boste morda prejeli pravno pomoč. V tem primeru bo država v celoti ali delno pokrila stroške odvetnika. Če ste osumljeni kaznivega dejanja, za katero je najnižja kazen štiri mesece zapora, vam bo na vašo željo dodeljen zagovornik.

Zagovornikove stroške bo pokrila država. Državi pa boste te stroške morali povrniti, če boste za kaznivo dejanje obsojeni, razen če je vaš dohodek tako nizek, da ste upravičeni do pravne pomoči. Zneski, ki jih boste morali plačati, so določeni tako kot za pravno pomoč.

Zagovornik je lahko odvetnik za javno pravno pomoč, odvetnik ali drug poklicni pravni zastopnik. Če ste zaprosili za določenega odvetnika, bo ta običajno določen za vašega pravnega svetovalca.

Sorodne povezave

[Finska odvetniška zbornica](#)

[Kontaktne podatke uradov za pravno pomoč](#)

[Prag dohodkov za dodelitev pravne pomoči](#)

Zadnja posodobitev: 19/05/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [fi](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

2 – Moje pravice med preiskavo kaznivega dejanja in pred predložitvijo zadeve sodišču

Kakšen je namen preiskave kaznivega dejanja?

Policija mora začeti preiskavo kaznivega dejanja, če ima razlog za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. O domnevnem kaznivem dejanju jo lahko obvesti žrtev tega dejanja, zanj pa lahko policija izve tudi drugače in mora nato začeti preiskavo (na primer, policija sama ugotovi, da se dogaja kaznivo dejanje).

Katere so faze preiskave?

Namen preiskave kaznivega dejanja je zbrati podatke o storjenem kaznivem dejanju in vpletenih osebah ter dokaze, ki bodo potrebni med presojo obtožb in pozneje med glavno obravnavo. Preiskavo kaznivega dejanja opravi policija, v nekaterih primerih pa tudi finska obmejna policija, vojska ali carinska služba. Za vse organe, ki lahko opravijo preiskavo, se v teh informativnih listih uporablja skupno ime „policija“.

Zaslišanje

Policija vas lahko povabi na policijsko postajo na zaslišanje, lahko pa ga opravi tudi po telefonu. Namen zaslišanja je ugotoviti, ali obstaja razlog za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje in da ste storilec vi.

Prijetje

Na vabilo na zaslišanje se morate odzvati. Če se ne, vas lahko policija na zaslišanje privede. Poleg tega ste v tem primeru lahko celo prijeti.

Prva sodna obravnava

Če policija zaprosi za izdajo pripornega naloga za vas, je treba opraviti priporno obravnavo v štirih dneh od vašega pridržanja. Priporno obravnavo opravi sodišče in odloči, ali vas je treba zadržati v priporu ali izpustiti na prostost. Če ste zadržani v priporu, sodišče določi tudi rok, v katerem je treba vložiti obtožnico.

Če policija ne zaprosi za priporni nalog, je lahko prva sodna obravnava v vašem primeru dejansko glavna obravnava pred sodiščem.

Tožilčeva presoja obtožb pred glavno obravnavo

Policija pred glavno obravnavo opravi preiskavo kaznivega dejanja in vključi vse zbrano gradivo v kazenski spis, ta pa se predloži tožilcu. Tožilec nato odloči, ali obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje in da ste storilec vi.

Policija mora vas in vašega odvetnika obvestiti o napredovanju preiskave kaznivega dejanja in dokazih, ki jih je odkrila v zvezi z vašo krivdo za kaznivo dejanje. Dokaze zoper svojo krivdo lahko zberete tudi sami ali s pomočjo svojega odvetnika in zahtevate, naj se vključijo v gradivo preiskave kaznivega dejanja.

Pred glavno obravnavo se lahko opravi več zaslišanj, pa tudi več pripornih obravnav.

Moje pravice med preiskavo

Za več informacij o vaših pravicah v posameznih fazah preiskave kliknite na naslednje povezave.

[Zaslišanje \(1\)](#)

[Prijetje \(2\)](#)

[Prva sodna obravnava \(3\)](#)

[Pred glavno obravnavo \(4\)](#)

[Pritožba zoper ravnanje policije \(5\)](#)

[Jezikovne pravice \(6\)](#)

[Zaslišanje \(1\)](#)

Zakaj me želi policija zaslišati?

Če policija sumi, da kaj veste o domnevnem kaznivem dejanju, vas lahko zasliši. Namen zaslišanja je zbrati podatke o domnevnem kaznivem dejanju in storilcu. Tudi če niste osumljenec, vas policija lahko zasliši, ker želi ugotoviti koristi, ki izhajajo iz kaznivega dejanja.

Kaj bom izvedel o svojih pravicah?

Policija vas mora z vlogo, ki jo imate na zaslišanju (žrtev/osumljenec/priča kaznivega dejanja), seznaniti čim prej, najpozneje pa do začetka zaslišanja. Če ste žrtev ali osumljenec kaznivega dejanja, imate praviloma pravico, da je med vašim zaslišanjem navzoč vaš odvetnik. Če ste zaslišani kot osumljenec, vam mora policija povedati tudi, česa ste osumljeni.

Če vas je policija pridržala, ker vas sumi storitve kaznivega dejanja, ali ste bili prijeti ali zadržani v priporu, vas mora nemudoma obvestiti, da imate pravico do odvetnika. Praviloma vam ni treba odgovarjati na vprašanja do prihoda vašega odvetnika, če ga zahtevate. Vendar pa morate zasliševalcu vedno dati pravilne osebne podatke, tudi če vaš odvetnik ni navzoč.

Policija vas mora med zaslišanjem obravnavati mirno in premišljeno. Ne sme vede dajati neresničnih izjav in obljub ali lagati glede posebnih ugodnosti niti ne sme izčrpati zasliševanca, mu groziti ali ga izsiljevati ali uporabljati drugih neprimernih sredstev ali metod, da bi vplivala na njegovo odločnost, spomin, presojo ali svobodo odločanja, da bi pridobila priznanje ali vplivala na njegovo izjavo.

Kaj se bo zgodilo, če ne znam lokalnega jezika?

Če ne znate finskega ali švedskega jezika, vam bo policija zagotovila tolmača, ki vam bo pomagal med zaslišanjem. Več informacij o jezikovnih pravicah lahko najdete v razdelku [Jezikovne pravice \(6\)](#). Nekateri policisti lahko na zaslišanju uporabljajo angleščino. Tolmača vam ni treba plačati. Tolmač mora prevesti vprašanja policije in vaše odgovore.

Na koncu zaslišanja bosta s tolmačem tudi skupaj prebrala zapisnik o zaslišanju, pri čemer boste lahko opozorili, če je policija kaj napačno zapisala. Zelo pomembno je, da s tolmačem natančno preberete zapisnik, ker se lahko njegova vsebina uporabi zoper vas na glavni obravnavi.

Ali lahko uporabim odvetnika?

Praviloma imate med zaslišanjem vedno pravico do odvetnika ne glede na to, ali ste bili prijeti. Do njegovega prihoda vam na splošno ni treba odgovarjati na vprašanja. Če potrebujete tolmača, ga lahko uporabljate tudi za pogovor s svojim odvetnikom.

Če veste, katerega odvetnika želite, lahko zaprosite policijo, naj se obrne nanj. Če ne poznate nobenega, vam ga lahko poišče policija. Policija vam lahko priskrbi tudi seznam odvetnikov, ki se pogosto ukvarjajo s kazenskimi zadevami, ali seznam odvetnikov, včlanjenih v finsko odvetniško zbornico. Odvetnika si lahko nato izberete sami, policija pa se bo obrnila nanj.

Ali moram policiji odgovarjati na vprašanja?

Policiji morate vedno dati pravilne osebne podatke. Na druga vprašanja vam ni treba odgovarjati. Če imate informacije, s katerimi lahko prispevate k razjasnitvi okoliščin kaznivega dejanja in odpravi suma glede vas, je mogoče pametno odgovoriti na vprašanja. Glede odgovarjanja se posvetujte s svojim odvetnikom.

Policija mora upoštevati tudi zakonodajo o času, v katerem je dovoljeno opravljati zaslišanja. Zaslišanja so načeloma prepovedana med 22. in 7. uro. Več informacij o tem, kdaj so dovoljena, najdete [tukaj](#).

Ali policija na meni lahko opravi telesni pregled in mi odvzame prstne odtise?

Če ste osumljeni kaznivega dejanja, vam ima policija pravico odvzeti prstne odtise. Ima tudi pravico opraviti osebno preiskavo – to pomeni, da lahko preveri, kaj imate v oblačilih ali drugače pri sebi –, če ste osumljeni kaznivega dejanja, za katero je najvišja zagrožena kazen vsaj šest mesecev zapora, ali če je domnevno kaznivo dejanje navedeno v oddelku 10 poglavja 5 [zakona o prisilnih ukrepih](#).

Policija ima pravico opraviti telesni pregled, vključno z odvzemom vzorca krvi ali drugimi pregledi telesa, če ste osumljeni kaznivega dejanja, za katero je najvišja zagrožena kazen več kot šest mesecev zapora, ali če je kaznivo dejanje navedeno v oddelku 11 poglavja 5 [zakona o prisilnih ukrepih](#). V praksi se v zvezi z običajnimi kaznivimi dejanji, na primer tatvino, hujšim telesnim napadom in kaznivim dejanjem, povezanim z drogami, lahko opravi telesni pregled; to lahko pomeni, da se odvzame vzorec DNK.

Prijetje (2)

Zakaj me policija lahko prime?

Namen prijetja je zaščititi preiskavo kaznivega dejanja. Policija vas lahko prime, če sumi, da ste storili hujše kaznivo dejanje, za katero je zagrožena najmanj dvoletna zaporna kazen. V tem primeru za vaše prijetje zadošča dovolj verjeten sum, da ste storili kaznivo dejanje.

Če ste osumljeni storitve manjšega kaznivega dejanja, kot je hujši telesni napad ali tatvina, vas policija lahko prime, če ima poleg domnevnega kaznivega dejanja tudi razlog za sum, da bi lahko:

pobegnili ali se drugače izognili preiskavi,

ovirali preiskovanje zadeve ali

storili nova kazniva dejanja.

Poleg tega vas policija lahko prime, če ne ve, kdo ste, in nočete povedati svojega imena ali naslova ali če navedete očitno napačno ime ali naslov. Prime vas lahko tudi, če nimate stalnega prebivališča na Finskem in je verjetno, da boste zapustili državo, da bi se izognili preiskavi, glavni obravnavi ali izvršitvi kazni.

Odločitev o vašem prijetju bo sprejel javni uslužbenec, ki je pristojen za odločanje o prijetju, sodni nalog pa ni potreben. Javni uslužbenci, ki lahko odločajo o prijetju, so višji policijski uradniki, javni tožilec ter višji uradniki carinske službe in omejene policije. Oddelek 6 poglavja 1 [zakona o prisilnih ukrepih](#) vsebuje določbe glede javnih uslužbencev, ki lahko odredijo prijetje.

Kaj bom izvedel o svojem prijetju?

Policija vam mora povedati, zakaj ste bili prijeti, takoj ko ste razglašeni za prijetega ali pridržanega na podlagi naloga za prijetje. Na vašo zahtevo mora o vašem prijetju obvestiti tudi družinskega člana ali drugo bližnjo osebo, razen če bi to lahko oviralo preiskavo.

Ne znam lokalnega jezika. Ali imam pravico do tolmača?

Če ne znate finskega ali švedskega jezika, vam bo policija priskrbel tolmača. Več informacij o svojih jezikovnih pravicah najdete v razdelku [Jezikovne pravice \(6\)](#). Včasih lahko policisti zaslišanje opravijo v angleščini, če vi sami in policisti menite, da je vaše znanje dovolj dobro. Do prihoda tolmača vam ni treba odgovarjati na vprašanja.

Ali se lahko sestanem s svojim odvetnikom?

Če ste prijeti, imate vedno pravico do sestanka s svojim odvetnikom. Zagovornik se vam lahko tudi dodeli, če to zahtevate. Njegove stroške bo poravnala država. Odvetnika si lahko izberete sami, vendar mora imeti diplomu iz prava.

Imate pravico, da policija ni navzoča med vašim pogovorom z odvetnikom. Poslušanje ali snemanje tega pogovora ni dovoljeno. Če potrebujete tolmača, je lahko navzoč tudi, ko se pogovarjate z odvetnikom.

Ali moram policiji odgovarjati na vprašanja?

Na vprašanja policije vam ni treba odgovarjati, dati morate samo svoje osebne podatke. Včasih je v vašem interesu, da odgovorite na vprašanja, ker lahko tako prispevate k razjasnitvi okoliščin in odpravi suma glede vas. Ko bo sodišče odločalo o vaši krivdi, lahko pri tem upošteva, da niste odgovarjali na vprašanja. Vendar pa samo dejstvo, da niste odgovarjali, ni zadosten razlog za obsodbo.

Kaj se lahko zgodi, če izjavim kaj, kar lahko škodi moji zadevi?

Vaša temeljna pravica je, da vam ni treba pomagati, da se vam dokaže krivda. To pomeni, da vam ni treba dajati izjav, ki potrjujejo vašo krivdo.

Če pa se odločite, da boste govorili šele pred sodiščem, morate biti pripravljeni pojasniti, zakaj niste nič rekli že prej. Sodišče ima pravico upoštevati, da ste šele na glavni obravnavi izjavili, da ste bili med kaznivim dejanjem drugje. To lahko škoduje verodostojnosti vašega pričanja.

Če med zaslišanjem izjavite kaj takega, kar se pozneje izkaže za škodljivo v vaši zadevi, se lahko vaše izjave uporabijo zoper vas. Če se vaše izjave na glavni obravnavi razlikujejo od izjav na zaslišanju, morate biti sposobni pojasniti razlike. V nasprotnem primeru lahko sodišče meni, da vaše pričanje ni verodostojno.

Ali se lahko obrnem na družinskega člana?

Imate pravico do stika z bližjimi sorodniki, kot so člani ožje družine, razen če ima policija utemeljen razlog za omejitev vaših stikov. Policija mora tudi takoj obvestiti vašega najbližjega sorodnika o vašem prijetju, razen če bi to lahko oviralo preiskavo.

Sem državljan druge države članice. Ali se lahko obrnem na svoje veleposlaništvo?

Imate pravico, da se obrnete na svoje veleposlaništvo, razen če ima policija utemeljen razlog za omejitev vaših stikov. Na splošno je veleposlaništvo obveščeno najpozneje takrat, ko policija zaprosi za izdajo pripornega naloga za vas.

Ali mi policija lahko odvzame prstne odtise? Ali lahko evidentira vzorec moje DNK?

Če ste prijeti, vam lahko policija na splošno vedno odvzame prstne odtise in evidentira vašo DNK.

Ali policija lahko na meni opravi osebno preiskavo?

Policija lahko odredi, naj se na vas opravi preiskava. Ta preiskava je lahko osebna preiskava, da se ugotovi, kaj imate v oblačilih ali drugače pri sebi, ali pa telesni pregled, ki vključuje pregled vašega telesa, odvzem vzorca krvi ali druge telesne preglede.

Če je za telesni pregled potrebno strokovno zdravniško znanje, ga lahko opravi samo zdravnik, sicer pa policist ali zdravstveni delavec.

Zakonodaja vsebuje pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da je dovoljen telesni pregled; na primer resnost suma. V praksi lahko policija opravi telesni pregled v zvezi z vsemi običajnimi kaznivimi dejanji (tatvino, hujšim telesnim napadom in kaznivimi dejanji, povezanimi z drogami).

Kaj se bo zgodilo, če sem prijet na podlagi evropskega naloga za prijetje?

Če je druga država članica izdala evropski nalog za vaše prijetje, ste lahko prijeti in zadržani v priporu do izročitve državi, ki je izdala nalog za prijetje. Med priporno obravnavo imate pravico do zagovornika in tolmača. Stroške zanj bo plačala država in vam jih ne bo treba vrniti. Odvetnika si lahko izberete sami, tako kot vedno, kadar ste osumljeni storitve kaznivega dejanja.

Prva sodna obravnava (3)

Zakaj se opravi prva sodna obravnava?

Če policija zaprosi za izdajo pripornega naloga za vas, mora sodišče odločiti o priporu. Če niste bili prijeti in policija ne zaprosi za priporni nalog, bo prva sodna obravnava običajno kar [glavna obravnava](#) v zadevi.

Če ste bili prijeti, mora policija za izdajo pripornega naloga za vas zaprositi čim prej, najpozneje pa do 12. ure tretjega dne od vašega prijetja. V nasprotnem primeru vas mora izpustiti. Sodišče mora nemudoma obravnavati prošnjo za izdajo pripornega naloga.

Če ste bili prijeti, je treba prošnjo za izdajo pripornega naloga obravnavati najpozneje v štirih dneh po vašem prijetju. Sodišče bo opravilo priporno obravnavo in odločilo, ali vas je treba zadržati v priporu ali izpustiti na prostost. Sodišče vam lahko namesto zadržanja v priporu odredi tudi prepoved potovanja.

Poleg zadržanja v priporu vam lahko odredi tudi omejitev stikov. To pomeni, da lahko na začetku zadržanja v priporu navežete stik izključno s svojim odvetnikom.

Na Finskem ni sistema varščine, kar pomeni, da na sodišču ni mogoče plačati zneska, ki bi vam omogočil izpustitev na prostost do glavne obravnave.

Ali imam pravico do odvetnika?

Na priporni obravnavi imate pravico do odvetnika. Na vašo zahtevo vam mora biti za zagovornika dodeljen odvetnik, kar pomeni, da bo stroške zanj plačala neposredno država. Pravico se imate tudi zagovarjati sami, vendar je priporočljivo imeti odvetnika, če policija zaprosi za izdajo pripornega naloga. Odvetnika si lahko izberete sami.

Ali imam pravico do tolmača, če ne razumem jezika?

Če ne razumete finskega ali švedskega jezika, vam bo sodišče priskrbelo tolmača, za katerega bo stroške poravnala država. Več informacij o jezikovnih pravicah lahko najdete v razdelku [Jezikovne pravice \(6\)](#). Na obravnavi vam bo tolmač prevedel prošnjo za izdajo pripornega naloga, če je niste z odvetnikom in tolmačem pregledali že pred obravnavo. Na obravnavi bo tolmač po potrebi prevedel vse izjave.

Ali moram govoriti pred sodiščem?

Pred sodiščem vam ni treba govoriti. Če imate odvetnika, se lahko v vašem imenu odzove na prošnjo za izdajo pripornega naloga. Vendar pa imate pravico govoriti sami, če to želite.

Ali moram pred sodiščem dajati druge informacije?

Pred sodiščem – kot tudi drugače med preiskavo kaznivega dejanja – vam ni treba dajati informacij o domnevnem kaznivem dejanju, vendar je pogosto lahko koristno, če jih. Vaš odvetnik vam bo pomagal pri odločitvi, ali bi bilo bolje govoriti in zagotoviti informacije.

Ali bom po obravnavi zadržan v priporu ali izpuščen?

Če bo sodišče odločilo, da obstaja utemeljen razlog za vaše zadržanje v priporu in prepoved potovanja ne zadošča, boste zadržani v priporu. Če nimate stalnega prebivališča na Finskem, prepoved potovanja v praksi ni mogoča.

Če bo sodišče odločilo, da vaše zadržanje v priporu ni utemeljeno, bo odredilo, da vas je treba takoj izpustiti. Na Finskem ni mogoče določiti zneska kot varščino za izpustitev. Po koncu priporne obravnave ste lahko zadržani v priporu, lahko se vam odredi prepoved potovanja ali pa ste izpuščeni na prostost. Tudi če sodišče odloči, da vas je treba zadržati v priporu, ni nujno, da se bo to zgodilo, če bi bilo neustrezno, na primer zaradi vašega zdravstvenega stanja. Če boste zadržani v priporu, bo sodišče določilo rok, do katerega mora tožilec vložiti obtožbo. Ta rok se lahko na zahtevo tožilca podaljša. Najdaljši rok ni predpisan, vendar ne sme biti daljši, kot je potrebno za končanje preiskave kaznivega dejanja in pripravo obtožbe.

Če se izkaže, da je rok za vložitev obtožbe prekratek, ga lahko sodišče na zahtevo tožilca podaljša. Sodišče mora vam in vašemu odvetniku zaradi te zahteve omogočiti izjavo.

Ali je priporna obravnava javna?

Sodne obravnave so praviloma javne, kar velja tudi za priporne obravnave. Običajno pa bo policija zaradi interesa preiskave zahtevala, naj na priporni obravnavi javnost ne bo navzoča in naj se gradivo v zadevi ne razkrije do presoje obtožb. Končni izid obravnave je vedno javen.

Ali se lahko pritožim, če sodišče odredi moje zadržanje v priporu?

Zoper priporni nalog se lahko pritožite pri pritožbenem sodišču, pritožbeni rok za to pa ni določen. Pritožbeno sodišče bo vašo pritožbo obravnavalo kot nujno zadevo. Obravnave pred pritožbenim sodiščem so praviloma pisne.

Sodišče mora na vašo zahtevo prav tako znova preučiti vaše zadržanje v priporu, tudi če se niste pritožili zoper pripor. Vendar pa mora pripor znova preučiti šele dva tedna po prvi obravnavi. Vaš odvetnik vam bo dal več informacij o okoliščinah, v katerih bi bilo za vas bolje, da zahtevate ponovno preučitev, ki lahko poteka tudi po videopovezavi. V tem primeru bo vzpostavljena videopovezava med vami v zaporu, kjer boste sami ali s svojim odvetnikom, in sodnikom, ki bo na sodišču sam ali z vašim odvetnikom.

Ali lahko pred glavno obravnavo zapustim državo?

Če sodišče na priporni obravnavi odloči, da vas je treba izpustiti, lahko svobodno zapustite državo. Če vam bo sodišče odredilo prepoved potovanja, bo natančno opredelilo vsebino te prepovedi. Če se preiskava zoper vas nadaljuje, vi pa zapustite državo, se po potrebi lahko odredi zadržanje v priporu v vaši odsotnosti; če vas ni mogoče najti, pa se za vas izda evropski nalog za prijetje.

Tožilčeva presoja obtožb pred glavno obravnavo (4)

Kaj se bo dogajalo pred glavno obravnavo?

Policija bo opravila preiskavo kaznivega dejanja in po koncu tožilcu poslala kazenski spis. Če vam je bil dodeljen zagovornik, bo kazenski spis poslan tudi njemu.

Vi in vaš odvetnik imate pravico zahtevati dodatno preiskavo, če menite, da preiskava v kakršnem koli smislu ni popolna. Upravičeni ste do prejema izvoda kazenskega spisa. Če vam ni bil dodeljen zagovornik, preiskovalno gradivo ne bo samodejno poslano vam ali vašemu odvetniku.

Tožilec se nato odloči, ali bo vložil obtožbo. Če jo bo, boste prejeli izvod poziva na sodišče, poleg tega pa boste pozvani na glavno obravnavo. V pozivu na sodišče so navedeni vse obtožbe in dokazi ter priče, ki jih bo tožilec pozval, da bi dokazal vašo krivdo onkraj razumnega dvoma.

Pravico imate, da tudi sami predlagate priče ali dokaze. Na splošno je bolje, da policija zasliši priče med preiskavo kaznivega dejanja pred začetkom sodne obravnave. Vprašajte svojega odvetnika, kaj morate storiti, če želite predlagati pričo, ki je tožilec ni navedel.

Ali bo vedno opravljena glavna obravnava?

Če bo tožilec ugotovil, da ni verjetnega razloga za vašo krivdo, se bo odločil odstopiti od obtožb (ne bo vložil obtožbe), in zadeva se bo tukaj običajno ustavila. Če se bo to zgodilo in boste takrat v priporu, boste takoj izpuščeni.

Tožilec se lahko odloči, da bo odstopil od obtožb, tudi če meni, da ste krivi. V tem primeru se mu glavna obravnava ne zdi potrebna. Tako se lahko odloči, ker gre za prekršek ali ker ste zelo mladi. Če menite, da niste krivi za kaznivo dejanje, čeprav po mnenju tožilca ste, imate pravico zadevo predložiti sodišču v odločanje.

Tudi žrtev kaznivega dejanja ima pravico do vložitve obtožbe, če se je tožilec odločil odstopiti od obtožb zoper vas.

Nekatera manjša kazniva dejanja se lahko obravnavajo tudi po [pisnem postopku](#), kar pomeni, da glavne obravnave ne bo. Pisni postopek se lahko opravi, če ste na primer priznali krivdo in soglašate s postopkom.

Ali lahko priznam krivdo pred glavno obravnavo?

Krivdo za kaznivo dejanje lahko priznate policiji. Vaša zadeva lahko vseeno napreduje do glavne obravnave, če tožilec vloži obtožbo in pisni postopek ni mogoč. Če priznate krivdo in pomagate pri preiskavi kaznivega dejanja, lahko včasih dobite milejšo kazen, vendar je to odvisno od odločitve sodišča.

Priznanje ne vpliva na vašo pravico do pritožbe, lahko pa ga tudi kadar koli prekličete. Vendar pa lahko sodišče priznanje upošteva pri presoji vaše krivde, tudi če ga prekličete.

Ali se vsebina obtožb lahko pred glavno obravnavo spremeni?

Glede na potek preiskave se vsebina obtožb med preiskavo kaznivega dejanja lahko spremeni. Tožilec vas lahko obtoži drugega kaznivega dejanja, kot ste ga osumljeni, če so bili glavni elementi kaznivega dejanja ugotovljeni med preiskavo kaznivega dejanja (na primer, policija vas je osumila umora, tožilec pa vas obtoži uboja). Tožilec lahko obtožbam doda podrobnosti tudi po njihovi vložitvi.

Ali sem lahko obtožen za kaznivo dejanje, za katero sem bil že obtožen v drugi državi članici?

Za kaznivo dejanje, za katero ste že bili obtoženi v drugi državi članici, vas praviloma ni mogoče obtožiti. Vendar mora biti sodba, ki je bila izdana v drugi državi članici, pravnomočna, izpolnjen pa mora biti tudi eden od naslednjih pogojev:

obtožbe so bile zavrjene,

spoznani ste bili za krivega, vendar niste bili obsojeni na kazen,

kazen je bila izvršena ali se izvršuje ali

kazen je zastarala v skladu z zakonodajo države, v kateri je bila izrečena.

Če menite, da ste obtoženi za kaznivo dejanje, za katero ste že bili obtoženi v drugi državi članici, se o tem nujno posvetujte s svojim odvetnikom.

Pritožba zoper ravnanje policije (5)

Menim, da je policija z mano ravnala neprimerno. Komu se lahko pritožim?

Če menite, da je policist pri opravljanju svojih nalog z vami ravnal neprimerno, lahko vložite upravno pritožbo. V zvezi z njegovim ravnanjem bo sprožena preiskava.

Upravna pritožba se predloži višjemu policijskemu uradniku ali najvišjemu varuhu prava. Najvišja varuha prava sta [kancler za pravosodje](#) in [parlamentarni varuh](#) človekovih pravic. Pritožba mora biti pisna, njena oblika pa ni predpisana.

Če sumite, da je policist storil kaznivo dejanje, ga lahko prijavite. Policija mora vedno sprejeti prijavo na podlagi vaših informacij. Če je policist osumljen storitve kaznivega dejanja, mora tožilec vedno sprožiti preiskavo. V tem primeru je tožilec edina pristojna oseba, ki odloči, ali obstaja sum o storitvi kaznivega dejanja in ali je treba opraviti preiskavo kaznivega dejanja. Policija mora nemudoma poslati izvod prijave kaznivega dejanja pristojnemu tožilcu, da se lahko imenuje pristojni preiskovalec. Imate tudi pravico izvedeti, ali je bila sprožena preiskava kaznivega dejanja in kako napreduje.

Če policija z vami ravna neprimerno, se o tem, kaj storiti, nujno posvetujte s svojim odvetnikom.

Jezikovne pravice (6)

Če ste osumljeni kaznivega dejanja, imate pravico, da v vseh fazah kazenskega postopka uporabljate finski ali švedski jezik. Če teh jezikov ne znate, vam bo na zaslišanju in glavni obravnavi na voljo tolmač. Pravico do tolmača imate tudi med posvetovanjem z odvetnikom v zvezi z zaslišanji. Tolmača vam ne bo treba plačati.

Nekateri policisti lahko med zaslišanjem govorijo angleško; izjemoma morda znajo tudi druge jezike. Če menite, da vas pri sporazumevanju s policistom ovira znanje jezika, imate pravico zahtevati tolmača. Zelo pomembno je, da razumete vsebino zaslišanja, da lahko v svojem imenu podpišete zapisnik o zaslišanju. Organom ni treba prevesti vsega gradiva, zbranega med preiskavo kaznivega dejanja, v jezik, ki ga razumete. Gradivo preiskave kaznivega dejanja se navadno ne prevaja. Zato je pomembno imeti odvetnika, ki razume jezik, ki se uporablja v preiskavi kaznivega dejanja. Zagotovljen vam bo pisni ali ustni prevod poziva na sodišče.

Sorodne povezave

[Pravosodni sistem](#)

[Ministrstvo za pravosodje](#)

[Zakon o preiskavah kaznivih dejanj v švedščini](#)

[Zakon o kazenskem postopku](#)

[Zakon o kazenskem postopku v švedščini \(neuradni prevod\)](#)

[Zakon o prisilnih ukrepih v švedščini](#)

[Policija](#) <https://www.poliisi.fi/en>

[Zakon o priporu v švedščini](#)

[Zakon o izročitvi zaradi kaznivega dejanja med Finsko in državami članicami Evropske unije](#)

[Zakon o izročitvi v švedščini \(neuradni prevod\)](#)

[Več informacij o prisilnih ukrepih](#)

[Več informacij o prisilnih ukrepih v švedščini](#)

[Kako se pritožiti zaradi ravnanja policije](#)

[Kako se pritožiti zaradi ravnanja policije \(v švedščini\)](#)

[Brošura o zakonu o jezikih v švedščini](#)

Zadnja posodobitev: 19/05/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [fi](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

3 – Moje pravice pred sodiščem

Kje bo potekala glavna obravnava?

Kazenske obravnave navadno potekajo na splošnih sodiščih prve stopnje, ki se imenujejo [okrožna sodišča](#). Zadevo po navadi obravnava sodišče na območju, na katerem je bilo storjeno domnevno kaznivo dejanje. Glavne obravnave so običajno [javne](#). To pomeni, da se lahko kdor koli udeleži vaše glavne obravnave. Vendar pa lahko sodišče odredi, da se obravnave v nekaterih zadevah, na primer zadevah, povezanih s kaznivimi dejanji zoper spolno nedotakljivost, delno ali povsem zaprejo za javnost. To velja tudi, kadar je obtoženec mlajši od osemnajst let.

Sestava sodišča je odvisna od vrste zadeve. Vašo zadevo lahko obravnava en sam sodnik, en sodnik in trije [sodniki porotniki](#), dva sodnika in trije ali štirje sodniki porotniki ali trije sodniki. Praviloma je sestava sodišča odvisna od teže kaznivega dejanja.

Ali se obtožbe med glavno obravnavo lahko spremenijo?

Obtožb po vložitvi navadno ni mogoče spremeniti. Vendar pa lahko tožilec obtožbe razširi, tako da vključujejo še kakšno drugo kaznivo dejanje, če se zdi to sodišču primerno glede na predložene dokaze.

Za spremembo obtožbe ne šteje, če tožilec obtožbo omeji ali navede novo področje zakonodaje, ki ni bilo navedeno v pozivu na sodišče, ali predstavi novo dejstvo, ki podpira obtožbo.

Če med glavno obravnavo priznate krivdo glede vseh ali nekaterih točk obtožbe, sodišču verjetno ne bo treba obravnavati toliko dokazov. V preprostih kazenskih zadevah priznanje obtoženca navadno zadošča za obsodbo. Vendar pa velja, da hujše kot je kaznivo dejanje, več dokazov je potrebnih poleg priznanja.

Kakšne pravice imam med glavno obravnavo?

Vedno se imate pravico udeležiti glavne obravnave, razen če o vaši zadevi odloča senat v [pisnem postopku](#). V tem primeru ste lahko obsojeni na največ devetmesečno zaporno kazen. Vendar pa vam mora sodišče dovoliti ustno izjavo, če je zaporna kazen daljša od šestih mesecev.

Za nekatera manjša kazniva dejanja ste lahko obsojeni tudi v odsotnosti. V tem primeru je izrečena kazen lahko globa ali največ trije meseci zavora ter odvzem največ 10 000 EUR.

Če ste pozvani, da se osebno udeležite glavne obravnave, morate biti na njej navzoči ves čas, razen če vam sodišče dovoli, da jo zapustite. Če boste potrebovali tolmača, ga boste dobili. Več informacij o jezikovnih pravicah lahko najdete v [Informativnem listu 2](#).

Pravico se imate zagovarjati sami, imate pa tudi pravico do odvetnika. Če na glavni obravnavi nimate odvetnika in sodišče ugotovi, da se niste sposobni zagovarjati sami, vam lahko tudi proti vaši volji dodeli odvetnika, ki vas bo zagovarjal. Načeloma imate pravico, da odvetnika kadar koli zamenjate.

Na glavni obravnavi imate pravico, da govorite, ni pa vam treba. Kot obtožencu vam sodišču ni treba pomagati, da vam dokaže krivdo. Če želite pričati v zadevi, vam ni treba govoriti resnice, razen glede svojih osebnih podatkov in dohodkov. Sodišče bo vašo izjavo primerjalo z izjavami drugih prič v tej zadevi in dokazi ter presodilo, kako verodostojna je.

Kakšne pravice imam v zvezi z dokazi zoper mene?

Pravico imate preučiti dokaze, če s tem ne ovirate preiskave kaznivega dejanja. Načeloma se lahko pred sodiščem zoper vas uporabijo vsi dokazi. Vendar pa ima sodišče pravico, da omeji izvedbo dokazov ali zaslišanje prič, za katere je jasno, da ne morejo vplivati na sodbo.

Imate tudi pravico, da izvedete svoje dokaze ali zaslišite svoje priče. Priporočljivo je, da čim prej poiščete in predlagate svoje dokaze in priče, vendar lahko to storite tudi šele na glavni obravnavi ali celo med pritožbo. Če predlagate nove priče ali dokaze zelo pozno v postopku, lahko sodišče pri presojanju o vaši krivdi podvomi o njihovi pomembnosti.

Vi sami in vaš odvetnik imate pravico postavljati vprašanja vsem pričam v zadevi. Če vas pred sodiščem zastopa odvetnik, običajno on postavlja vprašanja v vašem imenu.

Finska sodišča imajo diskrecijsko pravico glede dokazov. To pomeni, da sodišče odloča o pomembnosti posameznega dokaza ali priče.

Ali bodo upoštevani podatki iz moje kazenske evidence?

Če imate [kazensko evidenco](#) na Finskem, se bo ta upoštevala pri določanju kazni. Kazenska evidenca lahko vpliva na to, ali vam bo izrečena nepogojna ali pogojna zaporna kazen. Poleg tega vam lahko sodišče izreče strožjo kazen, če je po njegovem mnenju iz vaših preteklih kaznivih dejanj razvidno, da ne spoštujete zakonov.

Zaradi pretekle kazni, ki vam je bila izrečena na Finskem, lahko dobite tudi manj strogo kazen, če bi se obtožba, ki se obravnava v tem postopku, lahko obravnavala že skupaj s preteklimi obtožbami. Sodišče lahko pri prilagoditvi kazni upošteva tudi nepogojno zaporno kazen in delo v korist skupnosti v drugi državi članici.

Kaj se bo zgodilo po koncu glavne obravnave?

Glavna obravnava se konča s sodbo, ki se izreče bodisi istega dne bodisi pozneje v senatu. V sodbi ste lahko spoznani za krivega vseh ali nekaterih kaznivih dejanj iz obtožnice ali pa se obtožbe zavrnejo.

Če vas sodišče spozna za krivega, vam lahko izreče naslednje kazni.

Nepogojna zaporna kazen

Nepogojna zaporna kazen je lahko najmanj štirinajstdnevna in največ dosmrtna. Če je zaporna kazen daljša od dveh let, je vedno nepogojna.

Pogojna zaporna kazen

Zaporna kazen do največ dveh let se lahko pogojno odloži, če sodišče odloči, da je to primerno. Lahko se vam izrečeta globa in pogojna zaporna kazen ali, če pogojna zaporna kazen ni daljša od enega leta, od 20 do 90 ur dela v korist skupnosti.

Obsodba na pogojno zaporno kazen je vedno povezana s preskusnim obdobjem od enega do največ treh let. Če v tem obdobju ne storite novih kaznivih dejanj, se vaša zaporna kazen ne izvrši. Če v tem obdobju storite novo kaznivo dejanje, zaradi katerega ste obsojeni na nepogojno zaporno kazen, lahko sodišče odredi, da se izvrši tudi pogojna kazen.

Delo v korist skupnosti

Nepogojna zaporna kazen do največ osmih mesecev se lahko spremeni v [delo v korist skupnosti](#). Navadno je pogoj za to stalno prebivališče na Finskem. Delo v korist skupnosti verjetno ne bo mogoče, če ste že bili obsojeni na nepogojno zaporno kazen ali delo v korist skupnosti.

Kazen za mladoletnike

Če ste mlajši od osemnajst let in storite kaznivo dejanje, ste lahko obsojeni na [kazen za mladoletnike](#). To je posebna kazen za mladoletne storilce kaznivih dejanj. Je strožja od globe in milejša od nepogojne zaporne kazni.

Globa

Za manjša kazniva dejanja ste lahko kaznovani z globo, ki se izreče v obliki [globnih točk](#). Kaznovani ste lahko z najmanj eno globno točko in z največ 120. Če ste kaznovani z globami za več kaznivih dejanj hkrati, je lahko globnih točk tudi več.

Znesek, ki ga boste plačali za eno globno točko, je odvisen od vaših dohodkov med glavno obravnavo. Trenutno je najnižji znesek globne točke 6 EUR.

Če ne boste plačali globe, ki vam jo je naložilo sodišče, bo spremenjena v zaporno kazen. Tri neplačane globne točke ustrezajo enemu dnevu zavora.

Kakšno vlogo ima med glavno obravnavo žrtev kaznivega dejanja?

Na Finskem je vloga žrtve kaznivega dejanja ali oškodovanca med glavno obravnavo precej pomembna. Oškodovanec se lahko pridruži obtožbi, ki jo vložijo tožilec, ali pa vložijo drugo obtožbo. Tudi žrtev kaznivega dejanja ima pravico do vložitve obtožbe, če se tožilec odloči odstopiti od obtožb. Poleg tega lahko oškodovanec zahteva odškodnino od osebe, osumljene storitve kaznivega dejanja.

Oškodovanec je med preiskavo kaznivega dejanja navadno vprašan, ali zahteva kazen za osumljenca kaznivega dejanja in/ali odškodnino za kaznivo dejanje. Svoje zahteve lahko predstavi tudi na glavni obravnavi.

Sorodne povezave

[Zakon o javnosti sodnih postopkov na splošnih sodiščih \(v angleščini\)](#) in različica [v švedščini \(neuradni prevod\)](#)

[Zakon o kazenskem postopku \(v angleščini\)](#) in različica [v švedščini \(neuradni prevod\)](#)

[Kazenski zakonik \(v angleščini\)](#) in različica [v švedščini \(neuradni prevod\)](#)

[Brošura ministrstva za pravosodje o kazenskih postopkih na okrožnih sodiščih \(v švedščini\)](#)

[Brošura ministrstva za pravosodje, namenjena žrtvam kaznivih dejanj](#)

[Zakonik o sodnem postopku in v švedščini \(neuradni prevod\)](#)

[Center za pravni register](#)

Zadnja posodobitev: 19/05/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

4 – Kakšne so moje pravice, ko sodišče izda sodbo

Ali se lahko pritožim?

Zoper odločitev okrožnega sodišča se lahko pritožite pri pritožbenem sodišču. Na splošno se lahko zoper odločitve, ki jih okrožno sodišče sprejme med obravnavo (na primer, da ne bo zaslišalo prič), pritožite šele, ko se pritožite zoper sodbo.

Rok za vložitev pritožbe zoper odločitev okrožnega sodišča pri pritožbenem sodišču je 30 dni. Okrožno sodišče morate v sedmih dneh obvestiti, da se ne strinjate z odločitvijo in se nameravate pritožiti. Pritožba mora biti pisna. Nasloviti jo je treba na **pritožbeno sodišče** in predložiti **okrožnemu sodišču**, ki je odločalo v zadevi.

Zoper odločitev se lahko pritožite, če menite, da sodišče ni pravilno ovrednotilo dokazov, in/ali če menite, da sodišče ni pravilno razlagalo prava. Nasprotne stranke v postopku, torej tožilec in (morebitni) oškodovanci, imajo enako pravico do pritožbe kot vi.

Kaj se bo zgodilo, če se bom pritožil?

Če se boste pritožili, vaša kazen ne bo izvršena, razen če sodišče ne odredi, da jo je treba izvršiti. Če sodišče odredi, da vas je treba zadržati v priporu ali ga podaljšati, lahko zoper to odločitev vložite izredno pritožbo. Pritožbeno sodišče bo vprašanje pripora obravnavalo kot nujno zadevo, ločeno od glavne zadeve. Če ste ob vložitvi pritožbe v zaporu in zahtevate izpustitev, lahko pritožbeno sodišče odredi, da na njegovo odločitev v glavni zadevi počakate na prostosti. Koliko časa bo pritožbeno sodišče potrebovalo za obravnavo vaše pritožbe, je odvisno od okoliščin. Če ste zadržani v priporu, bo vaša pritožba običajno obravnavana hitreje. Če se ne strinjate z ovrednotenjem dokazov, mora pritožbeno sodišče navadno opraviti glavno obravnavo, na kateri bodo dokazi znova izvedeni. To po navadi upočasnjuje postopek. Vsekakor traja več mesecev, da pritožbeno sodišče obravnava pritožbo.

Če nasprotne stranke v postopku niso napovedale nestrinjanja z odločitvijo okrožnega sodišča, vi pa se odločite vložiti pritožbo, jim nestrinjanja ni treba napovedati, lahko pa kljub temu vložijo tako imenovano nasprotno pritožbo v štirinajstih dneh od datuma izteka roka za prvotno pritožbo. V nasprotni pritožbi se lahko na primer zahteva strožja kazen ali višja odškodnina. Če boste umaknili pritožbo, bodo morebitne nasprotne pritožbe postale brezpredmetne. V podporo pritožbi lahko predložite nove dokaze ali predlagate nove priče. Predložitev novih dokazov med kazenskim postopkom je dovoljena, tudi med glavno obravnavo na pritožbenem sodišču.

Kaj se bo dogajalo med pritožbenim postopkom?

Pritožba se po vložitvi pošlje v vednost nasprotnim strankam v postopku, torej tožilcu in oškodovancem. Od nasprotnih strank se zahteva, naj se v roku odzovejo na pritožbo. Če se pritožijo nasprotne stranke, boste tudi vi v vednost prejeli njihove pritožbe.

Po fazi pisnih pritožb bo pritožbeno sodišče odločilo, ali bo opravilo glavno obravnavo. Opraviti jo mora, če to zahteva ena od strank in če je njegova odločitev odvisna od tega, ali je okrožno sodišče pravilno ovrednotilo verodostojnost ustnih pričanj.

Sodišče lahko tudi pregleda vašo pritožbo, če glavna obravnava ni potrebna in trije člani pritožbenega sodišča menijo, da je bila odločitev okrožnega sodišča pravilna. V tem primeru se bo preučevanje vaše pritožbe končalo, sodba okrožnega sodišča pa bo postala pravnomočna.

Kaj se bo zgodilo, če bo pritožbi ugodeno ali ji ne bo ugodeno?

Pritožbeno sodišče bo na zahtevo preučilo pravilnost odločitve okrožnega sodišča. Če menite, da je odločitev okrožnega sodišča povsem napačna, se lahko vaša pritožba razreši tako, da pritožbeno sodišče zavrne vse obtožbe in vse odškodninske zahtevke. Pritožbeno sodišče lahko tudi delno ugodi vaši pritožbi. Lahko na primer tudi meni, da ste krivi, vendar vam zniža kazen.

Če bo vaša pritožba zavrnjena, boste običajno morali kriti vse stroške izvedbe dokazov, ki jih je morala plačati država, in vse pravne stroške, ki so jih imeli oškodovanci. Če bo vaši pritožbi delno ugodeno, vam teh stroškov mogoče ne bo treba plačati. Če bo vaši pritožbi ugodeno, vam bodo lahko povrnjeni pravni stroški, razen če jih je plačala država.

Če bodo obtožbe zaradi vaše pritožbe zavrnjene in bo sodba pritožbenega sodišča postala pravnomočna, bodo vsi zapisi v zvezi s tem izbrisani iz vaše kazenske evidence.

Vse stranke v sodnem postopku imajo pravico do pritožbe zoper odločitev pritožbenega sodišča, tako da zaprosijo za **dopustnost pritožbe** na vrhovnem sodišču. V kazenskih zadevah se pritožba redko dopusti. V praksi mora imeti vaša zadeva precedenčno vrednost, da je pritožba dopustna. To pomeni, da mora imeti splošnejši pomen. Pritožba se le redko dopusti samo zato, ker menite, da je pritožbeno sodišče napačno ovrednotilo dokaze.

Če bo pritožba dopuščena, bo vrhovno sodišče znova preučilo vašo zadevo bodisi v celoti bodisi v obsegu, ki ga omogoča dopustnost pritožbe (na primer določitev kazni). Obravnave na vrhovnem sodišču so praviloma pisne. Sodba postane pravnomočna, ko vrhovno sodišče zavrne dopustnost pritožbe ali ko dopusti pritožbo in izda sodbo. Če se nihče ne pritoži zoper odločitev okrožnega ali pritožbenega sodišča, postane sodba pravnomočna najpozneje po izteku pritožbenega roka. Sodba se izvrši najpozneje takrat, ko postane pravnomočna.

Sem državljan druge države članice. Ali sem lahko po glavni obravnavi poslan v domovino?

Če ste obsojeni, se vam lahko zavrne vstop na Finsko ali ste izgnani v drugo državo članico. To se lahko zgodi, če organi menijo, da ogrožate splošni red ali varnost. V praksi ne boste izgnani iz države, razen če ste bili obsojeni zaradi hujšega kaznivega dejanja. Za vaš izgon ni dovolj samo dejstvo, da ste spoznani za krivega storitve kaznivega dejanja.

O vaši odstranitvi iz države bo odločala **finska služba za priseljevanje**. Hkrati vam lahko prepove tudi vstop v državo za največ 15 let. Zoper to odločitev se lahko pritožite pri **upravnem sodišču**.

Obtožbe se ne vpišejo v **kazensko evidenco**. Če boste obsojeni, bodo v vašo kazensko evidenco vpisane naslednje kazni:

nepogojna ali pogojna zaporna kazen,
pogojna zaporna kazen z globo, delom v korist skupnosti ali nadzorom,
delo v korist skupnosti namesto nepogojne zaporne kazni,
kazen za mladoletnike ali globa namesto kazni za mladoletnike,
odstavitev s funkcije javnega uslužbenca ali
spregled kazni, ker niste kazensko odgovorni.

Kazenske evidence vodi **center za pravni register**. Informacije niso javne, vendar imajo organi v skladu z zakonsko določenimi pogoji možnost vpogleda vanje. Poleg tega se lahko informacije pošljejo tudi v države zunaj območja EU/EGP na podlagi **Konvencije o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah**.

Zapis se iz kazenske evidence izbriše po izteku določenega obdobja od prvotnega datuma sodbe, ki je postala pravnomočna. Zapisi, ki niso povezani z nepogojno zaporno kaznijo, se izbrišejo po petih letih. Zapisi, ki so povezani z nepogojno kaznijo do največ dveh let zapora in delom v korist skupnosti, se izbrišejo po desetih letih. Zapisi, ki so povezani z nepogojno kaznijo od dveh do desetih let zapora, se izbrišejo po dvajsetih letih. Zapisi, ki so povezani z več kot petletno zaporno kaznijo, se izbrišejo, ko oseba umre ali dopolni 90 let.

Hranjenju informacij v kazenski evidenci ni mogoče ugovarjati. Vendar pa imate z nekaterimi omejitvami pravico [preveriti](#), katere informacije so zapisane v vaši kazenski evidenci.

Sorodne povezave

[Zakon o kazenskem postopku](#) in različica [v švedščini \(neuradni prevod\)](#)

[Kazenski zakonik](#) in različica [v švedščini \(neuradni prevod\)](#)

[Kazenska evidenca](#) in različica [v švedščini \(neuradni prevod\)](#)

[Agencija za kazenske sankcije](#) in različica [v švedščini](#)

[Obravnavanje zadev na pritožbenem sodišču](#) in različica [v švedščini](#)

Zadnja posodobitev: 19/05/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [fi](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

5 – Prekrški v cestnem prometu

Kako so obravnavani prekrški v cestnem prometu?

Prekrški v cestnem prometu se navadno kaznujejo z mandatno kaznijo. Izreče se lahko za prekrške, za katere je najvišja prepisana kazen globa ali največ šest mesecev zapora. Mandatna kazen lahko znaša od 10 do 115 EUR. Izrečejo jo lahko policisti, obmejni policisti ali cariniki.

Če se z izrečeno mandatno kaznijo ne strinjate, imate pravico do ugovora pri okrožnem sodišču. O tem morate obvestiti sodno tajništvo okrožnega sodišča, pristojnega za območje, na katerem je bil prekršek storjen. To morate storiti v enem tednu od datuma vročitve mandatne kazni. Zoper odločitev okrožnega sodišča o mandatni kazni se ne morete pritožiti.

Če za zadevni prekršek v cestnem prometu ni mogoče izreči mandatne kazni, lahko policija izda tudi predlog za izdajo kaznovalnega naloga v skrajšanem postopku in ga pošlje tožilcu v potrditev. V tem primeru kazen ni mandatna. Izreče se v obliki [globnih točk](#). Zoper predlog za izdajo kaznovalnega naloga v skrajšanem postopku lahko ugovarjate, tako da o ugovoru obvestite tožilca.

Če ugovarjate zoper predlog za izdajo kaznovalnega naloga, tožilec pa se odloči, da bo vložil obtožbo, bo okrožno sodišče to zadevo obravnavalo kot običajno kazensko zadevo. V tem primeru imate tudi pravico do pritožbe kot v običajni kazenski zadevi (glej [informativni list 4](#)).

Izrečene mandatne kazni in sodbe o prekrških v cestnem prometu, izdane v skrajšanem postopku, [so izvršljive](#) tudi v drugih državah članicah.

Če boste prekršili predpise o ustavljanju in parkiranju vozila, boste morali plačati plačilni nalog za nepravilno parkiranje. Izdajo ga lahko policisti ali občinski prometni redarji. Znesek plačilnega naloga se giblje med 10 in 50 EUR ter je odvisen od posameznega območja. V [Helsinkih](#) na primer znaša 50 EUR v središču mesta, na drugih območjih pa 40 EUR.

Zoper plačilni nalog za nepravilno parkiranje lahko ugovarjate. V tem primeru morate predložiti ugovor prometnemu redarstvu v dveh tednih od datuma plačilnega naloga. Če bo prometno redarstvo ugovoru ugodilo, bo plačilni nalog umaknilo. Če bo ugovor zavrnjen, se zoper plačilni nalog lahko pritožite pri [upravnem sodišču](#). Pritožbo morate vložiti v 30 dneh od datuma obvestila o zavrnitvi ugovora. Odločba upravnega sodišča je dokončna.

Plačilni nalog za nepravilno parkiranje ni izvršljiv v drugih državah članicah, ker se šteje za upravno kazen.

Ali se taki prekrški vpišejo v kazensko evidenco?

Globe se ne vpišejo v kazensko evidenco. Izrečena mandatna kazen ali sodba o prekršku, izdana v skrajšanem postopku, torej ne bo vpisana v vašo kazensko evidenco. Plačilni nalog za nepravilno parkiranje ni globa, temveč upravna kazen, zato se prav tako ne vpiše v kazensko evidenco.

Sorodne povezave

[Avtomatski nadzor hitrosti](#)

Zadnja posodobitev: 19/05/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Obdolženci v kazenskem postopku - Švedska

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Informacije o prekrških, kot so prekrški v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo mandatne kazni, kot je globa, najdete v [informativnem listu 5](#).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Sledi kratek opis običajnih faz kazenskega postopka.

Prijava kaznivega dejanja policiji.

Policija izvede kazensko preiskavo (predhodno preiskavo); v primeru hujših kaznivih dejanj preiskavo vodi tožilec.

V večini primerov je mogoče dobiti zagovornika po uradni dolžnosti.

Če gre za hujša ali ponavljajoča se kazniva dejanja, lahko tožilec od sodišča zahteva vaš pripor. V tem primeru bo opravljeno posebno zaslišanje med pridržanjem.

Tožilec začne kazenski pregon na okrožnem sodišču.

Okrožno sodišče opravi glavno obravnavo, da bi preučilo, ali je dokazano, da ste storili kaznivo dejanje, in če je, kakšna bo kazen itd.

Če ena od strank vložijo pritožbo, pritožbeno sodišče preuči, ali je treba sodbo okrožnega sodišča potrditi ali spremeniti.

V nekaterih primerih lahko sodbo ponovno preuči vrhovno sodišče.

Sodba postane pravno izvršljiva, to je pravnomočna, in v primeru obsodbe bo izvršena kazen.

V informativnih listih lahko najdete podrobne informacije o teh fazah kazenskega postopka in vaših pravicah. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so le napotki. Če potrebujete pomoč, se z odvetnikom ali drugim strokovnjakom vedno posvetujte o tem, kaj velja v vaši situaciji.

Vloga Evropske komisije

Upoštevat je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1 – Kako do pravnega svetovanja?](#)

[2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja](#)

Zaslišanje

Prijetje

Pripor

Nadaljevanje policijske preiskave

Priprava zadeve na strani obrambe

Kazenski pregon

[3 – Moje pravice med glavno obravnavo](#)

[4 – Moje pravice po glavni obravnavi](#)

[5 – Prekrški v cestnem prometu](#)

Sorodne povezave

[Švedska sodišča](#)

[Švedsko državno tožilstvo](#)

[Švedsko odvetniško združenje](#)

[Organ za odškodnino in podporo žrtvam kaznivih dejanj](#)

[Švedska služba za zapor in pogojni odpust](#)

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Kako do pravnega svetovanja?

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je zelo pomembno, da dobite neodvisno pravno svetovanje. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah imate pravico, da vas zastopa odvetnik. Pojasnjeno je tudi, kaj bo odvetnik storil za vas. V tem splošnem informativnem listu boste izvedeli, kako poiskati odvetnika in kako bodo poravnani njegovi stroški, če si sami ne morete privoščiti plačila odvetniških storitev.

Vaša pravica do zagovornika po uradni dolžnosti

Če sodišče zahteva vaš pripor, vam bo takoj dodeljen zagovornik po uradni dolžnosti. Po drugi strani, torej če niste pripti, pa morda ne boste dobili zagovornika po uradni dolžnosti, dokler se ne začne kazenski postopek. V vsakem primeru imate vedno pravico zahtevati, da vam dodelijo zagovornika po uradni dolžnosti, če ste osumljeni kaznivega dejanja, za katero je zagrožena zaporna kazen najmanj šest mesecev. Do zagovornika po uradni dolžnosti ste morda lahko upravičeni tudi v drugih primerih.

Kako lahko poiščem odvetnika?

Če želite točno določenega odvetnika, imate običajno pravico zaprositi, da to osebo imenujejo za vašega zagovornika po uradni dolžnosti. V nasprotnem primeru vam bo zagovornika po uradni dolžnosti dodelilo okrožno sodišče. Če bo to storilo, bo imenovani zagovornik izbran med odvetniki, ki na zadevnem okrožnem sodišču redno prevzemajo naloge zagovornika po uradni dolžnosti. Vsako okrožno sodišče ima seznam lokalnih odvetnikov, ki po navadi prevzemajo naloge zagovornika po uradni dolžnosti.

Odvetnike, ki se ukvarjajo s kazenskimi zadevami, lahko poiščete tudi na spletni strani [švedske odvetniške zbornice](#).

Kdo bo poravnal stroške odvetnika?

Če vam je bil dodeljen zagovornik po uradni dolžnosti, bo njegove stroške poravnala država. Če boste spoznani za krivega kaznivega dejanja, ki ste ga osumljeni, boste morda morali poravnati vse stroške ali del stroškov, kar bo odvisno od vaših finančnih razmer. O tem bo odločilo sodišče.

Če želite odvetnika, ki opravlja delo v drugem delu države, kot je sodišče, boste morda morali sami plačati njegove potne stroške in stroške za čas potovanja. Lahko se odločite tudi za zasebnega zagovornika. V tem primeru boste morali vse stroške poravnati sami. Če pa boste oproščeni, obstaja možnost, da vam te stroške povrnejo v celoti ali deloma.

Sorodne povezave

[Švedska odvetniška zbornica](#)

[Nacionalni organ za pravno pomoč](#)

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [sv](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja in pred predložitvijo zadeve sodišču

Pogoj za začetek kakršne koli kazenske preiskave je, da je bilo policiji ali tožilstvu prijavljeno kaznivo dejanje. Namen kazenske preiskave je ugotoviti, ali je bilo storjeno kaznivo dejanje in katera oseba ali osebe so lahko osumljene tega kaznivega dejanja, če je bilo storjeno.

Če gre za hujše kaznivo dejanje in je osumljenec znan, bo preiskavo vodil tožilec. V nasprotnem primeru jo bo vodila policija.

Katere so faze kazenske preiskave?

Zaslišanje

Najprej so zaslišani posamezniki, za katere se predvideva, da imajo informacije, ki bi lahko bile koristne za preiskavo. Ti so lahko žrtev kaznivega dejanja, oseba, ki je osumljena kaznivega dejanja, če je znana, ali priče. Oseba, ki je osumljena kaznivega dejanja, je lahko v času zaslišanja v priporu ali na prostosti.

Lahko se odzamejo tudi različne vrste vzorcev in pošljejo v analizo drugim organom. Celotno zaslišanje opravi policija in le izjemoma v navzočnosti tožilca. Če ne govorite jezika, vam mora biti zagotovljen tolmač. Če obstajajo upravičeni razlogi za sum, da je nekdo storil kaznivo dejanje, mora biti o tem sumu obveščen med zaslišanjem.

Prijetje

Če tožilec meni, da obstajajo dovolj trdni razlogi za sum, lahko odloči, da vam odvzamejo prostost. V tem primeru mora obstajati tudi nevarnost, da bi lahko, če ostanete na prostosti, ovirali preiskavo, nadaljevali kazniva dejanja ali izginili. Po določenem času vas mora tožilec izpustiti na prostost ali od okrožnega sodišča zahtevati, da za vas odredi pripor.

Pripor

Če ste osumljeni storitve hujšega kaznivega dejanja in obstajajo tudi posebni razlogi za vaš pripor, lahko tožilec od okrožnega sodišča zahteva, naj za vas odredi pripor. Med pridržanjem mora biti zaslišanje opravljeno v štirih dneh po vašem prijetju. Na tem zaslišanju bo okrožno sodišče odločilo, ali boste ostali v priporu ali boste izpuščeni na prostost. Če boste ostali v priporu, je treba priporni nalog obnoviti v določenih časovnih presledkih.

Nadaljevanje policijske preiskave

Ne glede na to, ali ste v priporu, se bo preiskava nadaljevala, da se pojasni, ali obstajajo dovolj trdni razlogi za vaš kazenski pregon. Preiskava mora biti opravljena čim prej, zlasti če ste v priporu. Če se bo preiskava nadaljevala za daljše obdobje, je treba organizirati več zaslišanj med priporom. Ko je preiskava končana, bo policija ugotovitve predložila tožilcu, pa tudi osumljencu in njegovemu zagovorniku. Z zagovornikom imate pravico zahtevati, da se vse, kar je po vašem mnenju pomembno, doda v preiskavo, preden tožilec odloči, ali bo proti vam uveden kazenski pregon ali ne.

Priprava zadeve na strani obrambe

Vi in vaš odvetnik imata pravico predložiti svoje dokaze, ki jih bosta uporabila na glavni obravnavi. Lahko se tudi sestanete s svojim odvetnikom, da se pripravite na sodno obravnavo.

Kazenski pregon

Če tožilec meni, da ima zbranih dovolj dokazov zoper vas za vašo obsodbo, mora zoper vas sprožiti kazenski pregon. Iz obtožbe mora biti jasno razvidno, katerega kaznivega dejanja ste obtoženi in kaj ste storili, da gre za kaznivo dejanje. Jasno mora biti tudi izpostavljeno, katere dokaze bo zoper vas predstavil tožilec.

Za več informacij o vaših pravicah v posameznih fazah postopka kliknite na spodnje povezave:

[Zaslišanje \(1\)](#)

[Prijetje \(2\)](#)

[Pripor \(3\)](#)

[Nadaljevanje policijske preiskave \(4\)](#)

[Priprava zadeve na strani obrambe \(5\)](#)

[Kazenski pregon \(6\)](#)

Zaslišanje (1)

Zakaj me želi policija zaslišati?

Policija želi z zaslišanjem ugotoviti, ali je bilo storjeno kaznivo dejanje, in če je bilo, ali imate kakršne koli informacije o tem. To velja, če ste priča, žrtev kaznivega dejanja ali osumljenec kaznivega dejanja.

Kdo bo navzoč na zaslišanju?

Zaslišala vas bo policija. Zasliši vas lahko en ali več policistov. Tožilec običajno ni navzoč na zaslišanju. Če ste osumljeni kaznivega dejanja, pri katerem ste upravičeni do odvetnika, lahko zahtevate, da vam dodelijo odvetnika, ki bo navzoč na zaslišanju.

Če ne govorite jezika, imate tudi pravico do tolmača. Stroške tolmača bo poravnala policija. Preden začnete odgovarjati na vprašanja, raje počakajte, dokler ni navzoč odvetnik in dokler vam ni zagotovljen tolmač. Tožilec ali policija bosta odločila, kdo še ima pravico biti navzoč na zaslišanju.

Kaj se bo zgodilo na zaslišanju?

Policija vam bo na začetku zaslišanja povedala, ali boste zaslišani kot osumljenec ali iz katerega drugega razloga. Vaših pravic vam ne bodo prebrali. Med zaslišanjem imate pravico molčati, lahko pa tudi spregovorite. Vse, kar izjavite, se lahko uporabi zoper vas. Zaslišanje se lahko zvočno posname ali zapiše kot povzetek vaše izjave.

Kakšno vlogo ima med zaslišanjem odvetnik?

Odvetnik je navzoč na zaslišanju, da lahko odgovori na katero koli vaše vprašanje in zagotovi, da zaslišanje poteka pravilno. Če zaslišanje poteka pravilno, odvetnik nima pravice posredovati. Lahko pa vam postavlja vprašanja.

Ali je med zaslišanjem kaj prepovedano?

Policija med zaslišanjem ne sme uporabiti informacij, ki veljajo za napačne, oziroma obljubljeni ali ponujati morebitnih ugodnosti, da bi dobila priznanje. Osumljencu ne sme groziti, izvajati pritiska nad njim ali ga namerno izčrpati. Zaslišana oseba je upravičena tudi do rednih obrokov in potrebnega počitka.

Kako dolgo me lahko pridržijo zaradi zaslišanja?

Če vam ni bila odvzeta prostost, vas zaradi zaslišanja običajno ne smejo pridržati več kot šest ur. Izjemoma vas lahko pridržijo še dodatnih šest ur. Potem vas bodo izpustili, razen če vam ne odvzamejo prostosti. Za otroke veljajo posebna pravila.

Kako se konča zaslišanje?

Zaslišanje se konča s ponujeno možnostjo, da poslušate posnetek ali pa da vam policija prebere zapisnik. Potem vas bodo vprašali, če zapisano pravilno odraža tisto, kar ste povedali med zaslišanjem.

Kaj se bo zgodilo po zaslišanju?

Po zaslišanju bo policija o ugotovljenih dejstvih poročala tožilcu ali policistu, ki vodi preiskavo. Če gre za manj hudo kaznivo dejanje, poročilo za tožilca ne bo sestavljeno, dokler se preiskava ne konča. Če ste osumljeni kaznivega dejanja, zaradi katerega vas lahko priprejo, se poročilo tožilcu pogosto pošlje po koncu vsakega zaslišanja. Tožilec se nato odloči, ali vam bo odvzeta prostost ali boste izpuščeni.

Prijetje (2)

Kdaj mi lahko odvzamejo prostost?

Če obstajajo razlogi za vaš pripor, vam lahko odvzamejo prostost, medtem ko sodišče preučuje možnost pripora. V razdelku [Pripor \(3\)](#) je razloženo, iz katerih razlogov vas lahko priprejo. Prostost vam lahko odvzamejo tudi, kadar pogoji za pripor niso v celoti izpolnjeni, vendar obstajajo upravičeni razlogi za sum, da ste storili kaznivo dejanje, in je zato zelo pomembno, da vas do nadaljevanja preiskave priprejo.

Kdo izda nalog za prijetje?

O vašem prijetju odloča tožilec. Iz naloga za prijetje mora biti jasno razvidno, katerega kaznivega dejanja ste osumljeni in zakaj vam je bila odvzeta prostost. Če tožilec ne prekliče naloga za prijetje, mora okrožnemu sodišču najpozneje do dvanajste ure tretjega dne po izdaji naloga za prijetje predložiti zahtevek za vaš pripor. V nasprotnem primeru mora odrediti, da vas izpustijo na prostost. Okrožno sodišče mora nemudoma opraviti zaslišanje med pridržanjem, najpozneje štiri dni po vašem prijetju ali izvršitvi naloga za prijetje.

Kdo mi lahko odvzame prostost?

Če obstajajo razlogi za vaše prijetje, vam lahko policija v nujnih primerih odvzame prostost celo brez naloga za prijetje. Če vas ujamejo pri storitvi kaznivega dejanja, zaradi česar vas lahko obsodijo na zaporno kazen ali pa zaradi tega pobegnete s kraja kaznivega dejanja, vam lahko prostost odvzame kdor koli. Enako velja, če vas iščejo zaradi kaznivega dejanja. Oseba, ki vam odvzame prostost, pa vas mora čim prej izročiti policistu.

Ali se lahko posvetujem z odvetnikom?

Če vam je bila odvzeta prostost, imate pravico zahtevati, da vam dodelijo zagovornika po uradni dolžnosti. To bo na zahtevo tožilca storilo okrožno sodišče.

Kaj se bo zgodilo, medtem ko sem pridržan?

Medtem ko ste pridržani, vas ima policija pravico nadalje zaslišati. Veljajo enaka pravila kot pri prejšnjih zaslišanjih.

Kakšne so moje pravice, medtem ko sem pridržan?

Medtem ko ste pridržani, lahko tožilec odloči, da vam ne bo dovoljeno stopiti v stik s komer koli. Če potrebujete zdravnika ali želite stopiti v stik s svojim veleposlaništvom ali konzulatom, mora policija pri tem prevzeti vlogo posrednika. Lahko se obrnete tudi na svojega odvetnika in se z njim sestanete brez navzočnosti drugih. Med pridržanjem boste običajno pridržani v policijski celici.

Pripor (3)

Kdaj se lahko zahteva moj pripor?

Če obstajajo zadostni razlogi za sum, da ste storili kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen najmanj enega leta, se lahko zahteva vaš pripor.

Obstajati pa mora tudi nevarnost, da boste:

pobegnili, se izogibali glavni obravnavi ali prestajanju kazni ali na prostosti uničili dokaze ali kako drugače ovirali preiskavo zadeve ali nadaljevali kazniva dejanja.

Če je najmilejša kazen za storjeno kaznivo dejanje dveletna zaporna kazen, boste običajno priprti, razen če ni nobenih razlogov za pripor.

Ne glede na to, za kako hudo kaznivo dejanje gre, lahko sodišče odredi vaš pripor, če niste znani in zavračate predložitve imena in naslova ali če obstaja utemeljen sum, da ste predložili napačne podatke. Priprejo vas lahko tudi, če nimate prebivališča na Švedskem in obstaja nevarnost, da se boste z odhodom iz države izognili glavni obravnavi ali prestajanju kazni.

V nekaterih primerih ste lahko priprti tudi samo iz „upravičenih razlogov“, na podlagi katerih ste osumljeni storitve kaznivega dejanja. To so manj tehtni razlogi za sum od „zadostnih razlogov“.

Če upravičeno menite, da bo kazen le denarna kazen, vas ne morejo priprti.

Ali se lahko zaradi katere koli od mojih osebnih okoliščin zgodi, da ne bom priprt?

Sodišče bo moralo pretehtati potrebo po priporu in kaj to pomeni za vas. Če bi bile posledice pripora za vas preveč obremenjujoče ali škodljive, morda ne boste priprti. To vprašanje lahko postane na primer pomembno, če je preiskava zelo dolgotrajna.

Kaj velja, če sem mlajši od 18 let?

Za mlade v starosti od 15 do 18 let veljajo posebna pravila. V skladu s temi pravili se za njihov pripor zahteva več. Kaznivo dejanje mora biti zelo hudo ali pa morajo obstajati drugi zelo pomembni razlogi za njihov pripor.

Ali imam na zaslišanju med priporom pravico do pogovora z odvetnikom in tolmača?

Na zaslišanju med priporom boste na okrožnem sodišču navzoči skupaj s svojim zagovornikom po uradni dolžnosti, ki bo odvetnik. Če je bil zahtevan vaš pripor, ste vedno upravičeni do zagovornika po uradni dolžnosti. Če potrebujete tolmača, bo tudi ta navzoč na zaslišanju in bo tolmačil vse, kar bo povedano.

Kaj se bo zgodilo na zaslišanju med pridržanjem?

Tožilec bo na zaslišanju povedal, česa ste osumljeni. Imeli boste tudi možnost, da spregovorite v svojo obrambo. Tožilec, vaš odvetnik in sodnik vam imajo pravico postavljati vprašanja. Vendar se sami odločite, ali želite odgovarjati na vprašanja ali ne. Običajno na zaslišanju med pridržanjem ne zaslišijo niti žrtve kaznivega dejanja niti prič. Lahko pa preberejo, kar ste izjavili, ko vas je zaslišala policija. Tožilec lahko opiše tudi rezultate forenzičnih preiskav ali zdravniškega pregleda.

Pripomi nalog

Okrožno sodišče bo po postopku odločilo, ali vas je treba priprti ali ne. Nato bo svojo odločitev sporočilo v vaši navzočnosti. Če ne boste priprti, imate pravico takoj oditi. Če boste priprti, bo sodišče hkrati določilo zadnji datum, do katerega mora tožilec začeti postopek. Okrožno sodišče bo po navadi odločilo, da se mora kazenski pregon začeti v dveh tednih po izdaji pripornega naloga. Do glavne obravnave, ki bo potekala na okrožnem sodišču, boste priprti.

Kaj se bo zgodilo, če se preiskava ne konča do datuma, ki ga je določilo okrožno sodišče?

Če ste po poteku roka, ki ga je okrožno sodišče določilo za začetek postopka, še vedno osumljenec in preiskava še ni bila končana, lahko tožilec zahteva več časa za začetek kazenskega pregona. Morda bo potrebno novo zaslihanje zaradi preučitve, ali morate ostati v priporu. Ta nova zaslihanja pogosto potekajo prek videokonference, kar pomeni, da lahko ob navzočnosti vašega odvetnika sodelujete iz pripora, tožilec sodeluje iz svoje pisarne, sodnik pa sedi v sodni dvorani okrožnega sodišča.

Kaj se bo zgodilo, če me priprejo zaradi manj tehtnih razlogov za sum?

Če ste priprti kot osumljenec kaznivega dejanja na podlagi „upravičenih razlogov“, mora tožilec v enem tednu predložiti dodatne dokaze zoper vas, s katerimi okrepi sum, dokler ta ni dovolj utemeljen, da postane „zadosten razlog“. V nasprotnem primeru vas morajo izpustiti na prostost.

Kaj se bo zgodilo, če je bil zoper mene izdan evropski nalog za prijetje?

Če je bil v drugi državi članici izdan [evropski nalog za prijetje](#), lahko ta zahtevek preuči sodišče v državi, kjer se nahajate. Nato bo sodišče odločilo, ali vas je treba izročiti državi, ki ga je zahtevala. Imate tudi pravico do odvetnika, na teh zaslišanjih pa vam pripada tudi tolmač. Tožilec lahko pred začetkom teh zaslihanj odloči, da vas je treba prijeti, sodišče pa, da vas je treba priprti, dokler ni mogoča izročitev. Sodišče ne bo presojalo o vaši krivdi, temveč bo le preučilo, ali so izpolnjene formalne zahteve za izročitev.

Kako je lahko omejena moja pravica do stikov z drugimi osebami?

Ko okrožno sodišče odloči o vašem priporu, bo odločilo tudi o tem, ali ima tožilec pravico omejiti vaše stike z zunanjim svetom, to je branje časopisov in gledanje televizije, ter stike s prijatelji in družino. Enako velja za vaše možnosti druženja z drugimi priprtimi osebami. O obsegu teh omejitev odloča tožilec. Imate pa pravico, da se kadar koli obrnete na svojega odvetnika ali veleposlaništvo.

Ali imam pravico pošiljati in prejemati pošto?

Pravico imate pisati pisma komur koli želite, vendar bo tožilec prebral vso pošto, ki jo pošljete ali prejmete. Če pismo vsebuje kar koli v povezavi z domnevnim kaznivim dejanjem, ne bo poslano prejemniku ali pa bodo ti deli besedila onemogočeni za branje. Vašega dopisovanja z odvetnikom ne bo bral nihče drug, ne glede na to, kakšna je vsebina dopisov.

Ali se lahko pritožim zoper izdajo pripornega naloga?

Če se ne strinjate s priporom, se lahko pri pritožbenem sodišču pritožite zoper izdajo pripornega naloga. Pritožbeno sodišče bo preučilo dokumentacijo okrožnega sodišča, ne da bi opravilo zaslihanje, in odločilo, ali morate ostati v priporu ali ne. Možno je, da se odločitev pritožbenega sodišča predloži v preučitev vrhovnemu sodišču, vendar so za to potrebni posebni razlogi.

Ali se lahko zgodi nekaj, zaradi česar bom izpuščen?

Če ni več razlogov za vaš pripor, mora tožilec odrediti prenehanje pripora. To se lahko zgodi, ker so dokazi zoper vas oslabei ali ker ni več posebnega razloga za vaš pripor, na primer razloga, da bi ovirali preiskavo. Če se sodišče na novem zaslišanju med priporom odloči, da ni več razlogov za vaš pripor, mora odrediti, da vas takoj izpustijo na prostost.

Ali sem lahko izpuščen na prostost ob plačilu varščine?

Na Švedskem izpustitev ob plačilu varščine ni mogoča.

Nadaljevanje policijske preiskave (4)

Ali bo policija predložila le obremenilne dokaze?

Policija mora pri izvajanju preiskave pridobiti dokaze, ki so za vas ugodni, in obremenilne dokaze. Če želite, da policija zasliši določene posameznike, se pred vložitvijo zahtevka najprej posvetujte z odvetnikom.

Ali ima policija pravico do izvajanja preiskav, odvzema vzorcev DNK, prstnih odtisov itd.?

Policija lahko na podlagi naloga, ki ga izda tožilec, preišče vaš dom, delovno mesto, avtomobil ali kateri koli drug kraj, ki je pomemben za preiskavo. To velja le, če ste osumljeni kaznivega dejanja, zaradi katerega ste lahko obsojeni na zaporno kazen. Možni so tudi nalogi za telesno preiskavo, fizični pregled in odvzem vzorcev DNK. V nekaterih primerih bo za pregled morda potreben zdravnik, da ugotovi, ali imate na telesu kakršne koli poškodbe in je te poškodbe mogoče povezati s kaznivim dejanjem, ki ste ga osumljeni. Če vam je odvzeta prostost ali ste v priporu, vam morajo odvzeti tudi prstne odtise in vas fotografirati.

Ali imam pravico, da preučim dokumentacijo o policijski preiskavi?

Policija bo med nadaljevanjem preiskave zbrala gradivo, na podlagi katerega bo tožilec odločil, ali bo zoper vas uveden sodni postopek ali ne. Preden tožilec sprejme to odločitev, imate pravico preučiti celotno dokumentacijo o preiskavi ob podpori tolmača ali prevajalca. Po navadi ni dovolj časa za prevod celotne dokumentacije o preiskavi v vaš jezik, imate pa pravico, da se seznanite z vsebino te dokumentacije, ki vam jo bo prebral tolmač. Dokumentacijo o preiskavi ima pravico preučiti tudi vaš odvetnik.

Kaj se bo zgodilo, če se sumi med preiskavo spremenijo?

Sumi, ki vas bremenijo, se lahko med preiskavo spremenijo. To pomeni, da se lahko dodajo novi sumi kaznivega dejanja, za druge pa se lahko izkaže, da so neutemeljeni ali da jih je težko dokazati. Poleg tega lahko pride do sprememb glede kaznivega dejanja, ki ste ga osumljeni. Policija vas mora obvestiti o vsaki taki spremembi sumov.

Priprava zadeve na strani obrambe (5)

Ali imam pravico do dodatnih zahtev med policijsko preiskavo?

Vi in vaš odvetnik imate pravico zahtevati, da policija v preiskavo vključi dodatna gradiva, za katera menite, da so pomembna. To se nanaša na zaslišanje različnih oseb in pisne informacije ali preiskave izvedencev.

Zelo pomembno je, da skrbno pregledate celotno dokumentacijo o preiskavi, tako da bo gradivo, predloženo tožilcu kot podlaga za odločitev, čim bolj celovito. Čeprav je preiskavo mogoče dopolniti tudi po začetku kazenskega pregona, je za vas bolj ugodno, če boste dosegli, da bo tožilec končal preiskavo, in se tako izognili kazenskemu pregonu.

Ali lahko moj odvetnik opravi samostojno preiskavo?

Tudi vi in vaš odvetnik imata pravico opraviti samostojne preiskave. Vendar je težava v tem, da je čas za te preiskave običajno omejen, zlasti če ste v priporu. Poleg tega bo vaš odvetnik od sodišča na splošno težko prejel plačilo za samostojne preiskave. Vendar ni nobenih zakonskih ovir za izvajanje samostojnih preiskav.

Kazenski pregon (6)

V kakšnih okoliščinah lahko tožilec začne kazenski pregon?

Če tožilec meni, da boste lahko obsojeni, ima pravico začeti kazenski pregon zoper vas. Pri okrožnem sodišču vložijo vlogo za sodni poziv, v katerem je navedeno, katerega kaznivega dejanja ste osumljeni, zakaj ste osumljeni storitve kaznivega dejanja in katere dokaze predlaga tožilec.

Kdaj je treba začeti kazenski pregon?

Če ste pripti, mora tožilec začeti kazenski pregon v roku, ki ga določijo sodišče. V nasprotnem primeru bo sodišče preklicalo priporočni nalog.

Če niste pripti, mora tožilec začeti kazenski pregon, preden kaznivo dejanje zastara. Kaznivo dejanje zastara v dveh letih ali več. Hujše kot je kaznivo dejanje, daljši je rok zastaranja. Za kazenski pregon nekaterih zelo hudih kaznivih dejanj, kot je umor, ni zastaralnega roka.

Kdaj bo zadeva obravnavana na okrožnem sodišču?

Ko se začne kazenski pregon, bo okrožno sodišče vas in druge, ki jih je treba zaslišati, pozvalo na obravnavo. Če ste pripti, bo obravnavo sklicana čim prej, vendar najpozneje dva tedna po datumu začetka kazenskega pregona.

Za mlajše od 18 let veljajo posebni roki. Glavna obravnavo je običajno v dveh tednih po začetku kazenskega pregona.

Ali je na voljo alternativna možnost namesto kazenskega pregona?

Če kaznivo dejanje ni prehudo in ste priznali krivdo, se vam lahko namesto kazenskega pregona odredi plačilo denarne kazni. Tožilec bo izdal nalog in določil znesek denarne kazni, ki jo morate plačati. Če priznate krivdo in plačate denarno kazen, ne bo sodne obravnave. Zoper odredbo o plačilu se tako ne morete pritožiti. V kazenski evidenci bo zabeleženo, da ste sprejeli odredbo o plačilu denarne kazni.

Sorodne povezave

[Švedska sodišča](#)

[Švedsko državno tožilstvo](#)

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [sv](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

3 – Moje pravice med glavno obravnavo

Kje bo potekala glavna obravnavo in kdo je lahko navzoč?

Glavna obravnavo bo običajno potekala na okrožnem sodišču, pristojnem na območju, kjer je bilo storjeno kaznivo dejanje. Obravnavo bo javna, razen v nekaterih primerih kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, v primerih mladih osumljencev in v primeru kaznivih dejanj zoper državno varnost. Glavna obravnavo lahko v celoti ali po delih poteka za zaprtimi vrati tudi v nekaterih drugih primerih. Vsakogar, ki prekine glavno obravnavo ali vpliva na priče, je mogoče odstraniti iz sodne dvorane.

Kdo bo odločal o zadevi?

Sodišče običajno sestavljajo predsedujoči sodnik, ki je pravnik, in trije sodniki porotniki. Sodniki porotniki niso usposobljeni sodniki, temveč jih imenuje občinski izvršilni organ na območju okrožnega sodišča. Poleg njih je navzoč tudi zapisnikar s sodišča. Uradniki okrožnega sodišča sedijo za eno mizo, tožilec za drugo, vi in vaš zagovornik pa za tretjo. Priče, če obstajajo, sedijo za ločeno mizo.

Kaj se bo zgodilo, če se med glavno obravnavo pojavijo nove informacije?

Če se med glavno obravnavo pojavijo nove okoliščine, lahko tožilec spremeni obtožnico. Če ste nekatere obtožbe priznali, lahko to pomeni, da tožilcu glede teh obtožb ne bo treba predložiti tako podrobnih dokazov zoper vas. Vendar se s tožilcem ne morete pogajati o milejši kazni na podlagi priznanja krivde.

Ali moram biti navzoč na glavni obravnavi?

V primeru manj hudih kaznivih dejanj, ki ste jih priznali, se lahko o zadevi odloči brez vaše navzočnosti. Na splošno pa velja, da morate biti navzoči. Če se obravnave ne udeležite, vam sodišče lahko naloži plačilo pogojne denarne kazni ali odredi, da vas mora odvesti policija. Pogojna denarna kazen je vnaprej določen denarni znesek, ki ga morate plačati.

Ali lahko imam tolmača?

Če ne razumete švedskega jezika, ste upravičeni do tolmača, ki bo prevedel vse, kar bo povedano na glavni obravnavi. V tem primeru je pomembno, da okrožno sodišče dovolj zgodaj pred glavno obravnavo obvestite, da potrebujete tolmača. Po navadi bo tolmač navzoč v sodni dvorani, možno pa je tudi tolmačenje po telefonu.

Ali lahko imam odvetnika in ali ga moram imeti?

Odvetnika ni obvezno imenovati in pravico imate, da se zagovarjate sami. Če ste upravičeni do zagovornika po uradni dolžnosti in njegovemu imenovanju ne nasprotujete, vam bo sodišče dodelilo odvetnika, ki bo vaš zagovornik po uradni dolžnosti. Če želite točno določenega odvetnika, morate sodišče o tem predhodno obvestiti. Če s svojim odvetnikom niste zadovoljni, je mogoče v nekaterih okoliščinah zagovornika po uradni dolžnosti zamenjati.

Ali lahko med glavno obravnavo spregovorim in kaj se bo zgodilo, če ne bom?

Obtoženec ima vedno pravico spregovoriti med glavno obravnavo. Po drugi strani pa k temu niste zavezani. Od vsakega primera posebej je odvisno, ali je bolje spregovoriti ali molčati. Obtoženec ne priseže in tudi ni zavezan govoriti resnice. Če tožilec ali sodišče ugotovi, da ne govorite resnice, lahko to vpliva na verodostojnost vsega, kar ste povedali.

Kaj se bo zgodilo z dokazi?

Preden se začne obravnavo, imate pravico preučiti dokaze tožilstva. Priče, ki bodo zaslišane na glavni obravnavi, morajo biti zaslišane tudi med preiskavo kaznivega dejanja, njihove izjave pa morajo biti v celoti navedene v policijski preiskavi. Pravico imate, da prek svojega odvetnika postavljate vprašanja pričam tožilstva in izpodbijate podatke, ki jih predložijo.

Če želite predložiti svoje dokaze, imate to pravico storiti. To velja za priče, dokumente itd. Policija mora med preiskovanjem kaznivega dejanja zaslišati tudi vaše priče. Če prej še niso bile zaslišane, lahko tožilec zahteva, da jih najprej zasliši policija, kar pomeni, da bo obravnavo morda odložena in zato preložena na drug dan. Vaš odvetnik bo začel z zaslišanjem vaših prič, pričam pa lahko vprašanja postavljata tudi tožilec in sodišče.

Sodišče lahko zavrne dokaze, ki za zadevo niso pomembni. Dokazi o tem, da ste oseba, ki je vredna zaupanja, ali drugi dokazi o vašem značaju po navadi nimajo nobene dokazne vrednosti ali pa je ta zelo majhna.

Kako se začne glavna obravnavo?

Glavna obravnavo se začne tako, da tožilec prebere obtožbo, na podlagi katerih trdi, da ste krivi. Potem bo odvetnik žrtve predložil morebitni odškodninski zahtevek. Vaš odvetnik bo sodišče obvestil, ali priznavate krivdo za kaznivo dejanje, ki ste ga obtoženi, ali ne in kakšen je vaš odziv na odškodninski zahtevek.

Potem bo tožilec podrobneje spregovoril o tem, kaj se je po njegovem mnenju zgodilo, in preučil morebitne pisne dokaze. Sledila bosta predstavitev mnenja vašega odvetnika o tem, kaj se je zgodilo, in preučitev pisnih dokazov.

Kako bom zaslišan in kako bo zaslišana žrtev kaznivega dejanja?

Če je žrtev (oškodovanec) navzoča, bo zaslišana. Zaslihanje bo začel tožilec, žrtvi pa lahko vprašanja postavljajo njen in vaš odvetnik ter sodišče. Ko se zaslihanje žrtve konča, ste na vrsti vi. Če želite, imate pravico, da spregovorite, preden vam začne postavljati vprašanja tožilec. Vprašanja vam lahko postavljajo tudi vaš odvetnik, odvetnik žrtve in sodišče.

Kako bodo zaslišane priče?

Potem ko bo vaše zaslihanje končano, bo čas za zaslihanje prič. Najprej bodo zaslišane priče tožilstva, potem pa še vaše priče. Pričam lahko postavljajo vprašanja tožilec, odvetnika in sodišče. Celotno zaslihanje – žrtve, vas in prič – bo zvočno in slikovno posneto.

Preučitev mojih osebnih okoliščin

Po preučitvi dokazov bodo preučene vaše osebne okoliščine. To zajema preučitev vaših financ, stanovanjskega vprašanja, družinskih okoliščin, kakršnih koli težav z zlorabo snovi ter preučitev prejšnjih obsodb na Švedskem in v drugih državah. Namen tega je preučiti, kakšna kazen je v vašem primeru za vas najbolj primerna v mejah možnega.

Kako se konča glavna obravnavo?

Glavna obravnavo se konča s sklepnimi govori tožilca, žrtve ali njenega odvetnika in nazadnje vašega odvetnika. Tožilec in odvetnika utemeljijo, kako bi moralo sodišče odločiti v zadevi in kakšna kazen bi vam morala biti naložena, če boste obsojeni.

Kdaj in kako bom seznanjen z odločitvijo sodišča?

Sodišče lahko po kratkem posvetovanju izreče sodbo isti dan ali pa jo napove čez približno en teden. Sodba je „izrečena“, ko sodišče prebere povzetek sodbe v vaši navzočnosti. Če je sodba izrečena drug dan, ki ni dan zaslihanja, vaša navzočnost ni potrebna, saj bodo sodbo poslali vam in vašemu odvetniku. Sodba bo vedno pisna.

Katere so možne sankcije?

Zaporna kazen – najmanj 14 dni in največ 18 let ali dosmrtna. Zaporno kazen, daljšo od šestih mesecev, je treba prestati v zavodu. Krajše zaporne kazni je pod določenimi pogoji mogoče prestajati z elektronskimi zapestnicami.

Varstveno nadzorstvo – spremljanje za določeno obdobje, običajno enega leta, ki mu sledi dveletna preizkusna doba. Možna je kombinacija z denarno kaznijo, zaporno kaznijo največ treh mesecev, družbeno koristnim delom in/ali zdravljenjem zaradi zlorabe snovi ali bolezni.

Pogojna obsodba – preizkusna doba za manj kot dve leti. Pogojna obsodba je običajno v kombinaciji z denarno kaznijo ali družbeno koristnim delom.

Denarna kazen – v obliki določenega denarnega zneska ali v povezavi s sredstvi za preživetje; odvisno od teže kaznivega dejanja in vašega dnevnega dohodka. Najnižja denarna kazen v obliki določenega denarnega zneska je 200 švedskih kron (približno 20 EUR), najnižja denarna kazen v povezavi s sredstvi za preživetje pa je 30 dnevni kazni po 50 švedskih kron (približno 150 EUR).

Družbeno koristno delo – v kombinaciji z varstvenim nadzorstvom ali pogojno obsodbo. To pomeni določeno število ur, med 40 in 240, neplačanega dela v vašem prostem času.

Posebna oskrba – tistim, ki zlorablajo snovi, je mogoče ob izreku kazni odrediti zdravljenje zaradi zlorabe snovi, vsakogar, ki ima hude motnje v duševnem razvoju, pa je mogoče napotiti na forenzično psihiatrično zdravljenje.

Za mlade so lahko primerne tudi druge sankcije: mladinsko delo in oskrba za mladoletnike.

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

4 – Moje pravice po izdaji sodbe sodišča

Ali se lahko pritožim zoper sodbo okrožnega sodišča?

Tožilec in obsojenec se lahko pritožita zoper sodbo okrožnega sodišča. Vendar veljajo izjeme, če je kazen le plačilo denarne kazni ali če ste bili, z vidika tožilca, oproščeni manjših kaznivih dejanj. V teh primerih je potrebno posebno dovoljenje, da pritožbeno sodišče preuči pritožbo.

Kakšne spremembe sodbe okrožnega sodišča lahko zahtevam?

Lahko se pritožite in zahtevate oprostitev ali milejšo kazen. Ni vam treba podrobno razlagati, zakaj vlagate pritožbo, vendar vam to lahko včasih koristi.

Kaj bo zgodilo z dokazi z okrožnega sodišča?

Ko vložite pritožbo, morate navesti, za katere dokaze želite, da jih preuči pritožbeno sodišče. Pritožbenemu sodišču lahko predložite tudi nove dokaze. Predvajan bo zvočni in slikovni posnetek zaslišanja posameznikov na okrožnem sodišču. Velja splošno pravilo, da te osebe zaradi tega ne bodo ponovno zaslišane na pritožbenem sodišču. Enako velja tudi za vaše zaslišanje. Na pritožbenem sodišču se lahko dodatna vprašanja postavijo le v izjemnih primerih.

Kdaj je rok za pritožbe?

Pritožbo je treba vložiti v treh tednih po datumu sodbe okrožnega sodišča. Če ste se pritožili v tem roku, ima tožilec na voljo en teden, da odloči, ali se tudi sam želi pritožiti.

Kdaj bo obravnavana pritožba?

Če ste ob vložitvi pritožbe priprti, mora pritožbeno sodišče začeti obravnavo v osmih tednih po datumu sodbe okrožnega sodišča. V nasprotnem primeru lahko pričakujete, da bo obravnavana na pritožbenem sodišču v treh do dvanajstih mesecih.

Kaj se bo dogajalo na pritožbeni obravnavi?

Glavna obravnavna na pritožbenem sodišču poteka podobno kot na okrožnem sodišču. Glavna razlika je v tem, da vi in drugi, ki so že bili zaslišani, ne boste ponovno zaslišani in bo namesto tega predvajan zvočni in slikovni posnetek z okrožnega sodišča.

Ali mi lahko pritožbeno sodišče izreče strožjo kazen?

Če se pritožite le vi, vam pritožbeno sodišče ne more izreči strožje kazni od okrožnega sodišča. Če se je pritožil tudi tožilec, je lahko kazen pritožbenega sodišča milejša ali strožja.

Kaj se bo zgodilo, če pritožbi na pritožbenem sodišču ne bo ugodeno?

Če pritožbi na pritožbenem sodišču ne bo ugodeno, se lahko pritožite na vrhovno sodišče. Vendar je za to, da bo vrhovno sodišče preučilo vašo zadevo, potrebno dovoljenje za pritožbo, kar pomeni, da se zahtevajo posebni razlogi, da bo vaša zadeva obravnavana.

Ali sem upravičen do odškodnine, če bom oproščen?

Če ste oproščeni in zoper sodbo ni bila vložena pritožba, ste upravičeni do odškodnine za čas, ko ste bili priprti ali pridržani. Odškodnina vključuje izgubo dohodka in dejansko izgubo prostosti. Vaš zahtevek za odškodnino bo preučil urad ministra za pravosodje. Če vam ni bila odvzeta prostost, vam bodo povrnjeni samo stroški, ki ste jih imeli z dokazi itd.

Ali bo sodba kjer koli zabeležena?

Obsodba bo med drugim zabeležena v kazenski evidenci. Koliko časa bo ostala zabeležena, je odvisno od izrečene kazni. Če ste bili oproščeni, bo zapis izbrisan. Sami ne morete vplivati na evidenco. Dostopna je vam in nekaterim organom pravosodnega sistema na Švedskem in v drugih državah članicah.

Kdaj postane obsodba pravno močna?

Obsodba postane pravno močna, ko poteče rok za pritožbo ali ko o zadevi odloči vrhovno sodišče, tako da ne dovoli pritožbe ali izreče svojo sodbo.

Obstajajo tudi nekatere možnosti, da se sodba sprejme, preden poteče rok za pritožbo, in se zato začne prestajanje kazni.

Ali mi lahko po pravno močnosti sodbe znova sodijo?

Potem ko vas je sodišče obsodilo za kaznivo dejanje, vam sodišče ne more znova soditi, razen če ne gre za zelo posebne okoliščine. To se zgodi približno enkrat letno. Na splošno to velja tudi za kazniva dejanja, za katera so vas kazensko preganjali v drugi državi članici.

Ali lahko kazen prestajam v domovini?

Morda boste lahko prestajali kazen v domovini, če tako želite. Za to morate zaprositi [Švedsko službo za zapor in pogojni odpust](#). V nasprotnem primeru boste kazen prestajali na Švedskem.

Sorodne povezave

[Urad ministra za pravosodje](#)

[Švedska služba za zapor in pogojni odpust](#)

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [sv](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

5 – Prekrški v cestnem prometu

Kakšna je običajna kazen za prekrške v cestnem prometu?

Če ste obtoženi storitve prekrška v cestnem prometu, je kazen običajno plačilo globe. Če vas je policija zaustavila na kraju prekrška in ste ga priznali, vam lahko naloži plačilo globe.

Kaj se bo zgodilo, če prekršek zanikam?

Če prekršek zanikate, bo policija po kazenski preiskavi zadevo predložila tožilcu, ki bo odločil, ali naj začne kazenski pregon. Če se uvede kazenski postopek, bo sodna obravnavna potekala na okrožnem sodišču. V tem primeru običajno niste upravičeni do zagovornika po uradni dolžnosti. Po drugi strani pa lahko najamete odvetnika na lastne stroške in si zagotovite tolmača, če ne govorite lokalnega jezika.

Kaj se bo zgodilo v primeru hujših prekrškov v cestnem prometu?

Če ste osumljeni hujših prekrškov v cestnem prometu, na primer vožnje pod vplivom alkohola (več kot 100 miligramov na mililiter), vam bo običajno naložena najmanj enomesečna zaporna kazn. Če tožilec meni, da vam lahko dokaže krivdo, bo zadeva vedno predložena sodišču. V tem primeru ste upravičeni do zagovornika po uradni dolžnosti.

Sorodne povezave

[Švedska policija](#)

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

Obdolženci v kazenskem postopku - Anglija in Wales

Ti informativni listi se nanašajo samo na Anglijo in Wales. Če se želite seznaniti s svojimi pravicami v drugih delih Združenega kraljestva, preverite posebne informativne liste za Škotsko in Severno Irsko.

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obdolžen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku.

Informacije o prekrških v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo globe, najdete v [informativnem listu 5](#).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

Običajne faze kazenskega postopka so:

[Policija](#) razišče, ali je bilo kaznivo dejanje storjeno in kdo ga je storil. Zbere dokaze.

Ko identificira osumljenca, ga lahko pridrži, če se ji to zdi potrebno, in zasliši v zvezi s kaznivim dejanjem.

Če policija meni, da je osumljenec morda storil kaznivo dejanje, se s [kronsko tožilsko službo \(Crown Prosecution Service - CPS\)](#) posvetuje o morebitni obtožbi – to pomeni vložiti uradne obtožbe, ki se obravnava na sodišču.

Kronska tožilska služba odloči o primernih točkah obtožbe in osumljencu vroči uradni dokument, v katerem je opisana obtožba.

Pred glavno obravnavo se z zaslišanji pred sodiščem ugotovi, kako se namerava obdolženec zagovarjati, in preveri, ali je zadeva zrela za sodišče.

Tožilec na glavni obravnavi predloži dokaze. Tudi obtoženec lahko predloži dokaze v svojo obrambo. O hujših primerih odloča porota, o manj hudih pa magistratni sodniki.

Ko so obravnavani vsi dokazi, magistratni sodnik ali porota izreče sodbo.

Če je obtoženec spoznan za krivega, sodnik določi kazen.

Zoper odločbo se je mogoče pritožiti.

V informativnih listih boste našli podatke o vseh fazah postopka in vaših pravicah. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskem postopku v državah članicah, zato vam ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za dostop do zelenih informacij kliknite na spodnje povezave

[1 - Kako do pravnega svetovanja?](#)

[2 - Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja](#)

Preiskava in prijetje

Zaslišanje in obtožba

Zglasitve na sodišču pred glavno obravnavo

Priprava primera pred glavno obravnavo

[3 - Moje pravice med glavno obravnavo](#)

[4 - Moje pravice po glavni obravnavi](#)

Več informacij o zaslišanjih v pritožbenem postopku

[5 - Prekrški v cestnem prometu](#)

Sorodne povezave

[Kronska tožilska služba](#)

[Vodnik po človekovih pravicah](#)

Zadnja posodobitev: 01/12/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 – Posvetovanje z odvetnikom

Če ste osumljeni ali obdolženi kaznivega dejanja, je zelo pomembno, da dobite neodvisno pravno svetovanje. V tem informativnem listu boste izvedeli, kako poiskati odvetnika in kdo bo poravnal stroške.

Na policijski postaji

Med zaslišanjem na policijski postaji imate pravico do brezplačnega pravnega svetovanja, in sicer tudi, če niste bili prijeti. Policijo lahko zaprosite, naj pokliče pisarno za pravno pomoč po vaši izbiri ali odvetnika po uradni dolžnosti, ki je na voljo 24 ur na dan in je pravni svetovalec, neodvisen od policije. V primeru nekaterih kaznivih dejanj svetujejo neodvisni svetovalci po telefonu. Pri hujših kaznivih dejanjih je lahko pravni svetovalec skupaj z vami na policijski postaji.

Če želite drugega odvetnika, ga lahko poiščete prek [pravniškega združenja \(Law Society\)](#), [odvetniške zbornice \(Bar Council\)](#), [urada za svetovanje državljanom \(Citizens Advice Bureau\)](#) ali [svetovalne službe za civilnopravne zadeve \(Civil Legal Advice\)](#). Če se ne odločite za odvetnika po uradni dolžnosti, boste morda morali poravnati nekatere stroške.

Če zaprosite za pravno svetovanje, vas lahko policija zasliši šele po tem, ko ste se pogovorili z odvetnikom. Če nočete odvetnika, nato pa si premislite, lahko zanj brezplačno zaprosite kadar koli.

Če niste v policijskem priporu

Če niste v policijskem priporu, vendar ste obdolženi kaznivega dejanja, se morate čim prej obrniti na odvetnika. Če ne poznate nobenega, ga lahko poiščete prek [pravniškega združenja \(Law Society\)](#), [odvetniške zbornice \(Bar Council\)](#), [urada za svetovanje državljanom \(Citizens Advice Bureau\)](#) ali [svetovalne službe za civilnopravne zadeve \(Civil Legal Advice\)](#). Glede na vaš finančni položaj boste morda upravičeni do brezplačnega pravnega svetovanja. Ali ste do njega upravičeni, vam bo povedal odvetnik, vendar boste morali predložiti informacije o svojem finančnem stanju (npr. plačni list).

Brezplačne storitve zagotavljajo samo odvetniki v okviru programa [agencije za pravno pomoč \(Legal Aid Agency\)](#) ali službe javnega pravobranilstva v mestih, v katerih ta deluje. Kateri odvetniki so vključeni v programe, lahko preverite pri [svetovalni službi za civilnopravne zadeve \(Civil Legal Advice\)](#).

Na sodišču

Če je vaš primer predložen sodišču, imate pravico do pravnega zastopanja. [Služba za pravno pomoč v kazenskem postopku \(Criminal Legal Aid\)](#) zagotavlja pravno svetovanje in zastopanje pred sodiščem. Ali so njene storitve brezplačne, je odvisno od teže primera in vašega finančnega stanja. Če nimate odvetnika, takoj ob prihodu na sodišče zahtevajte odvetnika po uradni dolžnosti.

Na [magistratnem sodišču \(Magistrates' Court\)](#) je pravno svetovanje in zastopanje v hujših primerih brezplačno; če vaš primer ne spada mednje, boste morda morali prispevati k plačilu stroškov, kar je odvisno od vašega primera, starosti in dohodka. Brezplačno pravno zastopanje vam pripada, če ste mlajši od 18 let ali prejimate nekatere vrste državnih nadomestil. To vam lahko pojasni [odvetnik po uradni dolžnosti](#) na sodišču ali član sodnega osebja.

Če se vaš primer obravnava pred [kronskim sodiščem \(Crown Court\)](#), ste upravičeni do pravnega svetovanja in zastopanja. Če vaš letni razpoložljivi dohodek gospodinjstva znaša 37 500 GBP ali več, niste upravičeni do pravne pomoči. Morda boste morali plačati tudi del stroškov pravnega zastopanja na podlagi dohodka in kapitala, in sicer odvisno od vašega finančnega položaja.

Če ste na kronskem sodišču spoznani za nedolžnega, se vam stroški lahko povrnejo. Če ste spoznani za krivega, pa boste morda morali prispevati k njihovem plačilu.

Sorodne povezave

[Agencija za pravno pomoč \(Legal Aid Agency\)](#)

[Navodila pravniškega združenja](#)

[Priročniki urada za svetovanje državljanom \(Združeno kraljestvo\)](#)

[Služba za pravno pomoč v kazenskem postopku](#)

[Splošni svet odvetniške zbornice](#)

Zadnja posodobitev: 01/12/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 – Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja in pred predložitvijo zadeve sodišču

V tem informativnem listu in njegovih podlistih je pojasnjeno, kakšen postopek se uporablja med preiskovanjem kaznivega dejanja ter kaj se dogaja po preiskavi in pred glavno obravnavo v kazenskih zadevah.

Katere so faze kazenske preiskave?

Kazenska preiskava se začne, ko policija posumi, da je bilo morda storjeno kaznivo dejanje. Policija opravi preiskavo in zbere dokaze. Ko policija v hujših primerih meni, da ima dovolj dokazov za obtožbo, se poveže s [kronsko tožilsko službo \(CPS\)](#), in ta po navadi odloči o morebitnih primernih obtožbah. Zahteva lahko tudi dodatno preiskavo.

Če vas policija identificira kot osumljenca, je prva bistvena faza odločitev, da se vam odvzame prostost.

Po priporu zaradi zaslisanja je naslednja bistvena faza odločitev o obtožbi. Če mora policija izvesti dodatne preiskave in vas ni treba pridržati v priporu, vas mora policija izpustiti bodisi brez obtožbe bodisi ob policijski varščini z zahtevo, da se na policijsko postajo vrnete pozneje.

Če pa naj bi bili obdolženi za kaznivo dejanje in se policija odloči, da morate ostati v priporu, boste privedeni pred sodišče, in to bo odločilo, ali vas do začetka glavne obravnave izpusti ob plačilu varščine ali ne.

Če zoper vas poteka preiskava zaradi domnevnih terorističnih dejanj, se vaše pravice in policijska pooblastila razlikujejo od tistih v nadaljevanju (glej [zakon o terorizmu iz leta 2000](#), na katerega se ti informativni listi ne nanašajo).

Če ste mlajši od 18 let, veljajo dodatni zaščitni ukrepi. Prosite svojega odvetnika, naj vam jih razloži.

Za več informacij o vaših pravicah pred predložitvijo zadeve sodišču kliknite spodnje povezave:

[Preiskava in prijetje \(1\)](#)

[Zaslišanje in obtožba \(2\)](#)

[Zglasitve na sodišču pred glavno obravnavo \(3\)](#)

[Priprava primera pred glavno obravnavo \(4\)](#)

[Preiskava in prijetje \(1\)](#)

Me bo policija izprašala?

Če policija sumi, da ste storili kaznivo dejanje ali imate informacije o kaznivem dejanju, vas lahko izpraša.

Ali moram na policijsko postajo?

Policija vas lahko [ustavi](#), preišče in vam postavi omejeno število vprašanj na ulici ali drugem javnem kraju. Na zahtevo ji morate povedati svoje ime in naslov. Če vas policija sumi storitve kaznivega dejanja, vas bo morda prosila, da prostovoljno odidete na policijsko postajo. Lahko vam tudi odvzame prostost in vas odvede na policijsko postajo proti vaši volji. Za tako ravnanje vam mora navesti razloge.

Ali lahko odidem s policijske postaje?

Če ste na policijski postaji kot osumljenec ali morebitna priča, vendar vam prostost ni bila odvzeta, imate pravico oditi kadar koli.

Kaj se zgodi ob prijetju?

Če vas želi policija zadržati na policijski postaji, vam mora [odvzeti prostost](#). Navesti vam mora razloge za tako ravnanje, prijetje pa mora biti nujno. Policija vas lahko preišče, vam odvzame prstne odtise in vzorec DNK ter opravi še druge fizične preglede, ki so pojasnjeni [tukaj](#).

Kaj se zgodi, če ne znam jezika?

Če ne znate angleško, vam mora policija brezplačno priskrbeti tolmača. Brez tolmača ne morete biti zaslišani.

Imam lahko odvetnika?

Če ste bili prijeti, imate pravico do posvetovanja z odvetnikom. Če ne poznate nobenega, bo policija poklicala odvetnika po uradni dolžnosti. Glej [Informativni list 1](#).

[Informativni list 1](#).

Kaj pa, če sem mlajši od 17 let ali ranljiva odrasla oseba?

Če ste mlajši od 17 let ali ranljiva odrasla oseba, ne smete biti zaslišani brez pooblaščenega odrasle osebe, za kar poskrbi policija.

Ta oseba vam bo pomagala in svetovala pri sporazumevanju s policijo. Ta oseba ni odvetnik in vam ne bo pravno svetovala. Pooblaščenega odrasla oseba je lahko družinski član, prijatelj, prostovoljec ali poklicni socialni/zdravstveni delavec.

Ali me lahko policija preišče?

Tudi če niste bili prijeti, vas lahko policija [ustavi ter preišče](#) vas in vaše vozilo, vendar samo, če upravičeno sumi, da imate pri sebi ukradene ali prepovedane predmete ali da ste storili kaznivo dejanje.

Ali mi lahko policija odvzame prstne odtise ali DNK?

Če niste bili prijeti, vam ni treba dati prstnih odtisov ali drugih vzorcev, policija pa vam jih ne more odvzeti brez privolitve. Če pa ste bili prijeti, vam lahko policija odvzame vzorce, kot so [kri](#), [slina ali druga telesna tkiva](#), brez privolitve.

Ali moram sodelovati v prepoznavni vrsti?

Če ste bili prijeti, vas lahko policija pozove, da sodelujete v prepoznavni vrsti. Če tega ne želite storiti, se to lahko na glavni obravnavi uporabi proti vam. Pri tem se žrtvam ali pričam običajno pokažejo samo videoposnetki. Posvetujete se lahko z odvetnikom po uradni dolžnosti.

Ali lahko policija preišče moj avtomobil ali prostore?

Če ste bili prijeti, lahko policija z dovoljenjem višjega policista preišče vaš avtomobil in prostore ter odvzame kateri koli del vašega premoženja, ki je pomemben za preiskavo.

Se lahko obrnem na prijatelje ali družinske člane?

Da, da jim poveste, kje ste.

Ali lahko obiščem zdravnika, če ga potrebujem?

Če potrebujete zdravniško pomoč, imate pravico obiskati zdravnika.

Sem državljan druge države članice. Se lahko obrnem na svoje veleposlaništvo?

Da. Predstavniki veleposlaništva bo prišel na policijsko postajo ali vzpostavil stik z vami in vam ponudil pomoč. Če vam je bila odvzeta prostost in ste pridržani, mora policija nujno vzpostaviti stik s konzulati naslednjih držav EU: Avstrije, Belgije, Bolgarije, Češke republike, Danske, Francije, Grčije, Italije, Madžarske, Nemčije, Poljske, Romunije, Slovaške, Španije ali Švedske.

Kaj se zgodi, če sem prijet na podlagi evropskega naloga za prijetje?

Če država članica izda [evropski nalog za prijetje](#), se vam lahko odvzame prostost v drugi državi članici in se vas po zaslišanju pred sodnikom pošlje nazaj v zadevno državo. Pravico imate do odvetnika in tolmača, če ga potrebujete. Glej [Informativni list 1](#).

Kdaj me bo policija obdolžila?

Če policija sklene, da ima dovolj dokazov zoper vas, vas lahko obdolži kaznivega dejanja. V obtožnici je navedeno kaznivo dejanje, ki ste ga storili po mnenju policije. Ko ste obdolženi, vas policija ne more dodatno zaslišati o tem kaznivem dejanju.

Kako dolgo po odvzemu prostosti sem lahko pridržan?

Po odvzemu prostosti vas lahko policija pridrži na policijski postaji še največ 24 ur. Višji policist lahko ta čas podaljša na 36 ur, če upravičeno meni, da je treba zbrati dokaze, da je bilo storjeno hujše kaznivo dejanje in da preiskava ustrezno poteka. Po preteku tega časa morate biti obdolženi ali izpuščeni iz policijskega pripora. Če vas želi policija še pridržati, mora dobiti dovoljenje magistratnega sodišča. Sodišče lahko čas pridržanja podaljša na največ 96 ur.

Pritožbe zoper policijo

Če menite, da policija z vami ni ustrezno ravnala, se lahko pritožite pri policiji ali [neodvisnem policijskem odboru za pritožbe](#).

Zaslišanje in obtožba (2)

Kdaj sem lahko zaslišan?

Če ste bili prijeti in [ste pridržani na policijski postaji](#), mora paznik v priporu poskrbeti, da ste umsko in fizično sposobni za zaslišanje. V posameznem 24-urnem obdobju vam mora biti zagotovljen vsaj 8 ur neprekinjenega počitka brez zaslišanja. Med zaslišanjem vam mora biti vsaki dve uri dovoljen 15-minutni predah. Običajno imate med zaslišanjem pravico do navzočnosti odvetnika.

Ali moram odgovarjati na policijska vprašanja?

Na vprašanja vam ni treba odgovarjati. Če ste osumljeni kaznivega dejanja, vas mora policija uradno opozoriti (pravni pouk), preden vam začne postavljati vprašanja. Opozoriti vas mora, da vam ni treba odgovarjati na vprašanja, vse, kar boste povedali, pa se lahko na sodišču uporabi kot dokaz. Prav tako vam mora povedati, da če česa ne izjavite, nato pa se želite na to sklicevati na sodišču, je mogoče dejstvo, da tega niste omenili policiji, uporabiti zoper vas na glavni obravnavi.

Kako potekajo policijska zaslišanja?

Zaslišanja na policijski postaji potekajo v prostoru za zaslišanje in se vedno zvočno snemajo. Postopek snemanja vam mora biti pojasnjen pred zaslišanjem.

Kdaj me bo policija obtožila?

Če policija meni, da ima dovolj dokazov zoper vas, vas lahko obtoži kaznivega dejanja. Policija vas v zvezi s tem kaznivim dejanjem ne more dodatno zaslišati. Obtožba se lahko spremeni v poznejši fazi postopka.

Zglasitve na sodišču pred glavno obravnavo (3)

Kdaj se moram prvič zglasiti na sodišču?

Če ste v policijskem priporu, morate biti odvedeni na sodišče naslednji dan, ko potekajo obravnave. Po navadi se prvo zaslišanje opravi na magistratnem sodišču.

Ali imam pravico do odvetnika?

Na sodišču imate pravico do odvetnika. Če nimate svojega, vas bo zastopal odvetnik po uradni dolžnosti. Glej [Informativni list 1](#).

Ali bo zagotovljen tolmač, če ne znam jezika postopka?

Če ne znate angleško, vam bo brezplačno priskrbljen tolmač, in ta bo prevajal v vseh sodnih postopkih.

Ali bom lahko izpuščen iz pripora?

Če boste v priporu, lahko zaprosite sodišče, naj vas izpusti ob plačilu varščine. Če je varščina odobrena, vam morda ne bo treba plačati nič.

Varščina vam bo po navadi odobrena, če niste bili predhodno kaznovani in če bo sodišče menilo, da niste nevarni za družbo, ne boste vplivali na priče in se boste zglasili na sodišču, ko bo potrebno. Varščina je lahko pogojena na primer s prebivanjem na določenem naslovu, predajo potnega lista policiji ali nošenjem elektronske sledilne naprave.

Če sodišče varščino zavrne, boste do glavne obravnave v priporu.

Ali se lahko pritožim zoper odločitev, da moram biti do glavne obravnave v priporu?

Da. Za nasvet vprašajte svojega odvetnika.

Ali bom pred glavno obravnavo še kdaj nastopil pred sodiščem?

Da. Svetoval vam bo vaš odvetnik.

Kako dolgo lahko ostanem v priporu pred glavno obravnavo?

Če ste v priporu, mora glavna obravnavna potekati v [določenih časovnih rokih](#).

Običajno naj bi se glavna obravnavna pred kronskim sodiščem začela v 182 dneh po vašem priprtju. Če se ne, lahko zaprosite za izpustitev ob plačilu varščine. V manj hudih primerih se mora glavna obravnavna začeti v 56 dneh. Če se ne, boste izpuščeni ob plačilu varščine.

Priprava primera pred glavno obravnavo (4)

Kaj se dogaja pred glavno obravnavo?

V obdobju pred vašo glavno obravnavo [kronska tožilska služba](#) (CPS) še naprej preverja, ali je primer dovolj trden, da upravičuje kazenski pregon. Tožilec bo vašemu odvetniku razkril dokaze, ki bodo zoper vas uporabljeni na glavni obravnavi. Prejeli boste na primer pisne izjave prič, ki naj bi bile zaslišane. Tožilstvo vam mora prav tako razkriti kakršno koli gradivo, ki bi lahko omajalo njegove dokaze ali pomagalo vaši obrambi. Tožilec mora nenehno preverjati dokaze in vam razkriti vse gradivo, ki se uvrsti med dokaze.

Sem državljan druge države članice. Ali moram pred glavno obravnavo ostati v Angliji/Walesu?

Če niste v priporu ali niste bili izpuščeni ob plačilu varščine, se lahko vrnete v domovino. Vendar vam ni mogoče odobriti varščine, če tožilec zahteva, da med nadaljevanjem preiskave ostanete v Angliji ali Walesu. Sodišče vam lahko odobri varščino samo, če boste ostali v Angliji. Kršitev tega pogoja se šteje za kaznivo dejanje. Če ste izpuščeni ob plačilu varščine, morate navesti naslov v Združenem kraljestvu, na katerem ste dosegljivi. To je lahko naslov vašega odvetnika.

Če se vrnem v svojo državo članico, ali se bom moral pred glavno obravnavo vrniti v Anglijo/Wales?

Najverjetneje. Nekaterih predhodnih obravnav se vam morda ne bo treba udeležiti, če bo vaš odvetnik zaprosil za to, ali pa se jih boste lahko udeležili po videopovezavi.

Ali bo moj primer vedno predložen v glavno obravnavo?

Vaš primer ne bo nujno predložen sodišču. Kronska tožilska služba se lahko odloči za opustitev primera ali predlaga [pogojni opomin](#), ki lahko vključuje globo. Če se strinjate s tem, priznate storitev kaznivega dejanja. Zapisano bo v vašo kazensko evidenco, pritožiti pa se ne boste mogli.

Katere vrste dokazov bo zbralo tožilstvo?

Policija bo zaslišala prič, zbere pa lahko tudi fizične in forenzične dokaze. Na primer, zbere lahko dokumente na vašem domu ali delovnem mestu, preišče vaše vozilo ali odvzame vzorce vaše DNK (npr. lase, slino itd.).

Ali lahko tožilstvu preprečim zbiranje nekaterih dokazov?

Policija mora v nekaterih primerih pridobiti [nalog za preiskavo](#), ki ga je mogoče izpodbijati. Običajno mora biti v nalogu natančno navedeno, kaj se lahko preišče in zakaj. Če policija ne ravna v skladu s njim, zbrani dokazi morda ne bodo dopustni na glavni obravnavi.

Bodo zahtevani podatki iz moje kazenske evidence?

Tožilstvo bo pridobilo podatke iz vaše kazenske evidence, vključno z obsodbami zunaj Združenega kraljestva.

Ali se lahko obtožba zoper mene pred glavno obravnavo spremeni?

Da. To je odvisno od tožilske presoje dokazov. Vaš odvetnik lahko zahteva spremembo obtožbe.

Kaj se zgodi, če mi je bilo za isto kaznivo dejanje že sojeno v drugi državi članici?

Če je sodišče v neki državi članici že dokončno razsodilo, potem vam na podlagi istih dejstev v drugi državi članici ni mogoče vnovič soditi.

Lahko priznam krivdo pred glavno obravnavo?

V večini primerov lahko pred glavno obravnavo priznate krivdo glede vseh obtožb. Če priznate krivdo, običajno dobite precej nižjo kazen, kot če zoper vas poteka celotna glavna obravnavna. Če se odločite za priznanje krivde, se običajno ne morete pritožiti zoper obsodbo, ki se zapiše v vašo kazensko evidenco.

Sorodne povezave

[Zakon o kazenskem postopku in preiskavah iz leta 1996](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o kazenskem pravosodju iz leta 2003](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o policiji in kazenskoopravnih dokazih iz leta 1984](#)

[Kodeksi ravnanja](#)

[Zakon o varščini iz leta 1976](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o pregonu kaznivih dejanj iz leta 1985, člen 22](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o težjih oblikah organiziranega kriminala in policiji iz leta 2005](#)

[Zakon o terorizmu iz leta 2000](#)

Zadnja posodobitev: 01/12/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 – Moje pravice na sodišču

Kje bo potekala glavna obravnavna?

Vse kazenske zadeve se začnejo na [magistratnem sodišču](#). Za nadaljevanje zadeve so nato na voljo tri možnosti.

Pri prekrških mora celotna glavna obravnavna potekati na magistratnem sodišču, vodijo pa jo [trije magistratni sodniki laiki](#) ali okrožni sodnik.

Pri hujših kaznivih dejanjih lahko glavna obravnavna poteka na magistratnem sodišču ali [kronskem sodišču](#), o zadevi pa odloči sodnik in 12-članska porota. Magistratni sodniki ali okrožni sodnik bodo presodili, katera vrsta glavne obravnave je najprimernejša v vaši zadevi, in sicer na podlagi zaslišanja vašega odvetnika, ki vas bo zastopal. Če bo primerno, bo glavna obravnavna potekala na magistratnem sodišču, če ne ali če vztrajate pri obravnavi na kronskem sodišču, pa bo prenesena temu sodišču. Vsa sojenja odraslim osebam so javna.

Če ste mlajši od 18 let, razen če ste obtoženi za zelo hudo kaznivo dejanje, bo sojenje potekalo na [sodišču za mladoletnike](#), vodil pa ga bo sodnik ali trije posebej usposobljeni magistratni sodniki. Javnost bo izključena z obravnave.

Ali se lahko obtožba med glavno obravnavo spremeni?

Obtožba se lahko spremeni med predhodno obravnavo, vendar po navadi ne pozneje kot takrat, ko začne sodišče obravnavati dokaze. Manj resne obtožbe je treba vložiti v šestih mesecih po tem, ko je bilo storjeno kaznivo dejanje. Krivdo lahko priznate za nekatere ali vse obtožbe. Tožilec lahko dovoli, da priznate krivdo za manjše kaznivo dejanje, kot ste ga obtoženi.

Ali moram biti navzoč na glavni obravnavi?

Neupoštevanje zahteve za zglasitev na sodišču se šteje za kaznivo dejanje. Poleg tega se lahko primer nadaljuje tudi ob vaši odsotnosti. V primeru prekrškov je pogosto dovoljeno, da ste navzoči prek odvetnika, priznate krivdo po pošti ali se strinjate, da se sojenje nadaljuje v vaši odsotnosti. Na kronskem sodišču glavna obravnavna običajno ne more potekati brez vaše navzočnosti. Če motite postopek ali se mu izogibate, pa se lahko glavna obravnavna nadaljuje tudi brez vas. Neudeleženi na glavni obravnavi (brez upravičenega razloga) se šteje za kaznivo dejanje.

Ali lahko na glavni obravnavi sodelujem po videopovezavi?

Običajno to ni mogoče, čeprav se za nekatera zaslišanja lahko javite iz zapora ali s policijske postaje po [videopovezavi](#). Magistratni sodniki ali sodnik in tožilec so navzoči na sodišču. Vaš pravni svetovalec je lahko na policijski postaji ali sodišču ter vas bo lahko videl in slišal po videopovezavi.

Bo zagotovljeno tolmačenje, če ne bom razumel, kaj se dogaja?

Če ne znate angleško, vam bo sodišče priskrbelo tolmača.

Ali bom imel odvetnika?

Na splošno ni nujno, da je na sodišču z vami odvetnik, vendar je njegova navzočnost zelo priporočljiva. Na nekaterih glavnih obravnavaх morate imeti odvetnika, na primer v primerih posilstva ali primerih, ki vključujejo mladoletne priče.

Ali lahko zamenjam odvetnika?

Da, glej [Informativni list 1](#).

Ali moram pričati na glavni obravnavi?

Na glavni obravnavi lahko pričate, vendar vas k temu ni mogoče prisiliti. Vaš odvetnik vam bo svetoval, ali bi bilo to dobro za vas. Če brez utemeljenih razlogov ne pričate, se to lahko uporabi zoper vas, vendar ne morete biti obsojeni samo zato, ker ste na glavni obravnavi molčali.

Kakšne pravice imam v zvezi z dokazi zoper mene?

Če se strinjate, se lahko dokazi preberejo ali povzamejo. Če boste dokaze izpodbijali, bo priča po navadi pozvana k pričanju na sodišču, tako da lahko njeno pričanje izpodbijate s spraševanjem. Če tožilec kot dokaze zoper vas uporabi dokumente, mora vašega odvetnika o tem obvestiti pred glavno obravnavo. Vaš odvetnik lahko dokument izpodbija. Zasliši lahko vsako pričo, ki priča zoper vas, in tako izpodbija njeno pričanje.

Ali lahko predložim dokaze v svojo obrambo?

Da. Dokazi so lahko v obliki dokumentov ali fizični obliki. Lahko tudi prosite priče, naj pričajo v vašo korist, na sodišče pa jih lahko pozove sodnik. Zaslišala jih bosta vaš odvetnik in tožilec.

Bodo upoštevani tudi podatki o meni, ki izhajajo iz kazenske evidence?

Tožilec bo pred glavno obravnavo pridobil podatke iz vaše kazenske evidence. To lahko vključuje obsodbe v drugih državah. V nekaterih okoliščinah bodo podatki razkriti sodišču, vendar bo lahko vaš odvetnik tako razkritje izpodbijal. Tudi če bo sodišče upoštevalo vašo kazensko evidenco, ne boste obsojeni samo zaradi dejstva, da jo imate.

Kaj se bo zgodilo po koncu glavne obravnave?

Po predložitvi vseh dokazov bo odločeno („razsodba“), ali ste krivi ali ne. Na magistratnem sodišču razsojajo magistratni sodniki. Na kronskem sodišču razsoja samo porota. Če je sodba oprostilna (spoznani ste za nedolžnega), je zadeva končana. Če ni drugih obtožb, lahko zapustite sodišče. Če je sodba obsodilna (spoznani ste za krivega), odvetniki predlagajo kazen. Ta se lahko izreče na ločeni obravnavi.

Kakšna kazen mi bo naložena?

Kazen bo odvisna od resnosti kaznivega dejanja. Sodišče bo upoštevalo [nacionalne smernice](#). Za vsako kaznivo dejanje je določena najvišja kazen, za nekatera pa so določene tudi najnižje kazni.

Več informacij o mogočih kaznih je na voljo [tukaj](#). Med njimi so:

zaporna kazen. Ta lahko traja nedoločen ali določen čas. Sodišče bo pojasnilo, koliko kazni boste verjetno odslužili v zaporu. Kazni, krajše od 12 mesecev, se lahko pogojno odložijo (služenje skupnosti pod določenimi pogoji). Čas, ki ste ga pred sojenjem že prestali v zaporu, se po navadi všteje v kazen;

odredbe o naložitvi družbeno koristnega dela (ki lahko vključujejo več pogojev, kot je neplačano delo v lokalni skupnosti);

globa (denarna kazen);

odškodnina (plačilo denarja žrtvi);

prisilna odstranitev (vrnitev v domovino samo v primeru hudega kaznivega dejanja);

prepoved (na primer prepoved vožnje).

Kakšno vlogo ima med glavno obravnavo žrtev kaznivega dejanja?

Žrtev ni stranka v postopku, vendar lahko na glavni obravnavi priča proti vam. Sodnik bo pri določanju kazni za vas upošteval [izjavo žrtve](#) o posledicah kaznivega dejanja. Ne more vam naložiti civilne odškodninske odgovornosti, lahko pa določi kazen v obliki [odločbe o plačilu odškodnine](#). Žrtev ima pravico zoper vas vložiti zasebno tožbo.

Sorodne povezave

[Predložitev zadeve sodišču](#)

[Sodni postopek](#)

[Javljanje po neposredni povezavi](#)

[Smernice za določitev kazni](#)

[Telefonska številka za pomoč družinam zapornikov](#)

[Življenje v zaporu](#)

[Zakon o otrocih in mladini iz leta 1933](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o magistratnih sodiščih iz leta 1980](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o kazenskem pravosodju in javnem redu iz leta 1994](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o kazenskem postopku in preiskavah iz leta 1996](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o preprečevanju kriminala in neredov iz leta 1998](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o pristojnostih kazenskih sodišč \(določanje kazni\) iz leta 2000](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o kazenskem pravosodju iz leta 2003](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o mejah Združenega kraljestva iz leta 2007](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o kazenskem pravosodju in priseljevanju iz leta 2008](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o mliških oglednikih in pravosodju iz leta 2009](#) (kakor je bil spremenjen)

Zadnja posodobitev: 01/12/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

4 – Kakšne so moje pravice, ko sodišče izreče sodbo?

Ali se lahko pritožim?

Če ste bili obsojeni ali vam je bila kazen naložena na [magistratnem sodišču](#), se lahko pritožite na lokalno [kronsko sodišče](#). Pritožite se lahko tudi na [upravno sodišče](#) v Londonu, če menite, da so magistratni sodniki narobe razlagali pravo.

Če ste bili obsojeni ali vam je bila kazen naložena na kronskem sodišču, se lahko pritožite samo, če ste dobili dovoljenje za to, ker je npr. sodnik storil napako. Nato se lahko pritožite na pritožbeno sodišče v Londonu.

Kako se pritožim?

Če je bila glavna obravnavna na magistratnem sodišču, se morate pritožiti v 21 dneh. Če je bila glavna obravnavna na kronskem sodišču, se morate pritožiti v 28 dneh. Vaš odvetnik vam bo svetoval, ali se pritožiti in kako to storiti.

Kateri so lahko razlogi za pritožbo?

Pravico se imate pritožiti zoper vsako odločitev magistratnega sodišča, vendar morate izpolniti in vrniti obrazec, ki ga dobite na sodišču.

Pri pritožbah zoper odločitve kronskega sodišča je potreben bolj formalen postopek. Ob vložitvi pritožbe morate podrobno navesti svoje razloge. Med pritožbene razloge se štejejo:

sodnik je dal napačna navodila poroti;

v postopku glavne obravnave je bila storjena napaka ali nepravilnost;

dokazi so bili po krivici sprejeti ali zavrnjeni.

Med razloge za pritožbo zoper naloženo kazen se šteje:

sodnik je napačno uporabil pravo;

kazen je bila predolga.

Kaj se bo dogajalo med pritožbeno obravnavo?

Pritožbo zoper odločitev magistratnega sodišča bo po navadi obravnaval sodnik, ki bo zasedal z dvema magistratnima sodnikoma (drugima, ki sta prvotno obravnavala primer). Ker gre za novo obravnavo, se je mogoče sklicevati na nove ali drugačne dokaze in dejstva. Če se pritožba nanaša samo na izrečeno kazen, lahko kronske sodišče kazen zniža, potrdi ali zviša.

Če izpodbijate pravno razlogo magistratnih sodnikov na upravnem sodišču in bo sodišče odločilo, da so se magistratni sodniki zmotili, bo sodba razveljavljena. V nekaterih okoliščinah je lahko vrnjena magistratnemu sodišču v ponovno obravnavo.

Pritožba zoper obsodbo na kronskega sodišču bo obravnavana na pritožbenem sodišču. Vaš odvetnik in tožilec bosta navedla razloge za upravičenost pritožbe. Sodišče lahko zahteva več dokazov. Na splošno se ne morete sklicevati na dokaze, ki so bili na voljo med glavno obravnavo in glede katerih ste se odločili, da jih na njej ne boste uporabili. Pritožbeni postopki so javni.

Če niste v zaporu, se imate pravico udeležiti pritožbenega postopka. Če ste v zaporu, imate pravico do udeležbe, razen če pritožba zadeva samo pravna vprašanja. Sodišče vam lahko dovoli sodelovanje po videopovezavi.

Kaj se bo zgodilo, če bom v zaporu, ko se bom pritožil?

Po vložitvi pritožbe lahko zaprosite za izpustitev iz zapora do konca pritožbene obravnave, čeprav je izpustitev v takih okoliščinah redka. Če se odobri varščina, lahko zanjo veljajo nekateri pogoji.

Kako hitro bo pritožba obravnavana?

Če ste v zaporu, se pritožbe zoper izrečeno kazen magistratnih sodišč po navadi obravnavajo hitro, sicer pa v treh do šestih mesecih. Če želite na pritožbeno sodišče vložiti pritožbo zoper odločitev kronskega sodišča, potrebujete dovoljenje višjega sodnika. Povprečno se pritožbe zoper razzsodbo obravnavajo v osmih mesecih, pritožbe zoper izrečeno kazen pa v petih mesecih. Pritožbo lahko kadar koli umaknete, tako da to pisno sporočite [uradu za pritožbe v kazenskih zadevah](#).

Kaj se bo zgodilo, če bo pritožbi zoper razzsodbo ugodeno/ji ne bo ugodeno?

Če bo pritožbi ugodeno, bo sodišče razveljavilo vašo obsodbo, ta pa bo izbrisana iz uradne evidence. Sodišče lahko v nekaterih okoliščinah razzsodbo razveljavi, tožilcu pa dovoli začetek nove glavne obravnave zoper vas.

Če pritožbi ne bo ugodeno, razzsodba na podlagi glavne obravnave po navadi ne bo spremenjena, v nekaterih primerih pa lahko pritožbeno sodišče obsodbo nadomesti z obsodbo za manj hudo kaznivo dejanje (to običajno ni mogoče v pritožbenem postopku zoper odločitev magistratnega sodišča).

Kaj se bo zgodilo, če bo pritožbi zoper izrečeno kazen ugodeno/ji ne bo ugodeno?

Če bo pritožbi ugodeno, bo sodišče naložilo novo kazen. Če pritožbi ne bo ugodeno, lahko sodišče potrdi prvotno izrečeno kazen, lahko pa jo tudi zviša.

Imam pravico, da se znova pritožim na višjestopenjsko ali drugo sodišče?

Če ste vložili pritožbo zoper odločitev magistratnega sodišča, kronske sodišče pa je pritožbo zavrnilo, se lahko pritožite na [komisijo za revizijo kazenskih zadev](#) (CCRC) in jo zaprosite, naj zadevo vrne v razsojanje pritožbenemu sodišču. Tak primer je redek.

Če ste se pritožili na upravno sodišče ali pritožbeno sodišče, imate lahko pravico do vložitve nadaljnje pritožbe na [vrhovno sodišče](#) Združenega kraljestva, če vaša pritožba odpira vprašanje splošnega pravnega pomena.

Bom dobil odškodnino, če bo moji pritožbi ugodeno?

Za odškodnino lahko zaprosite v dveh letih z izpolnitvijo [tega obrazca](#). O odškodnini odloči vlada. Vaš odvetnik vam bo lahko pojasnil [delovanje sistema](#).

Ali so mogoče nadaljnje pritožbe, če prvi pritožbi ne bo ugodeno?

Izjemoma vam bo morda dovoljena vložitev nadaljnje pritožbe, če se bo pojavil nov pritožbeni razlog. Če želite predložiti nove dokaze, morate pojasniti, zakaj niso bili obravnavani med glavno obravnavo.

Se je mogoče pritožiti še kako drugače?

[CCRC](#) lahko zaprosite, naj razišče, ali je šlo za odrekanje pravnega varstva. Komisija lahko vašo zadevo predloži ustreznemu pritožbenemu sodišču. V tem primeru se vaša zadeva obravnava kot običajna pritožba.

Sem državljan druge države članice. Sem lahko po glavni obravnavi poslan v domovino?

Če ste obsojeni in vam je izrečena zaporna kazen, boste ob izpustu morda prisilno odstranjeni. Če niste britanski državljan in vam je izrečena kazen 12 mesecev ali več ali vam je naložena kazen za nekatera hujša kazniva dejanja, bo vlada običajno odredila prisilno odstranitev po odsluženi kazni.

V vseh drugih primerih, v katerih je zaporna kazen ena od možnosti, če ste starejši od 17 let, lahko sodnik predlaga vašo prisilno odstranitev po odsluženi kazni. To je mogoče ne glede na to, ali ste poslani v zapor ali ne. Vlada bo odločila na podlagi sodnikovega priporočila. Sodnikovo priporočilo je del izreka kazni. Zoper njega je mogoča pritožba, kot je opisano zgoraj. Vlada si bo morda prizadevala za vašo prisilno odstranitev tudi brez priporočila sodišča, če „bo to v javno dobro“.

Če ste državljan druge države članice, ste lahko prisilno odstranjeni samo iz razlogov javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja. Obsodba zaradi kaznivega dejanja še ne upravičuje samodejno prisilne odstranitve. Zoper odločitev o prisilni odstranitvi se imate pravico pritožiti na posebno sodišče.

Če bom obsojen, ali se mi lahko znova sodi za isto kaznivo dejanje?

Če ste bili obsojeni ali oproščeni kaznivega dejanja na glavni obravnavi v katerem koli delu Združenega kraljestva, se vam razen v posebnih okoliščinah v Angliji ne more znova soditi za isto kaznivo dejanje. To pravilo velja tudi, če je bila sodba izrečena na glavni obravnavi, če je ta potekala v drugi državi članici.

Informacije o obsodbah

Obsodbe in [opomini](#) so evidentirani v državnem policijskem računalniku (PNC) do vašega 100. rojstnega dne. Če menite, da podatki iz vaše evidence niso točni, jih lahko [izpodbijate](#). Vaš odvetnik vam bo povedal, kako to storiti. Prav tako lahko upravnika policije v kraju storitve kaznivega dejanja prosite, naj podatke spremeni ali izbriše.

Opomini, ukori in zadnja opozorila se obravnavajo kot obsodbe.

Tudi po prestani kazni morate razkriti obsodbo ali opomin, če se to zahteva (npr. pri prijavi na delovno mesto), dokler obsodba ni [izbrisana](#). Kdaj se to zgodi, je odvisno od vrste kaznivega dejanja in izrečene kazni.

Če vam je bila izdana mandatna kazen ali plačilni nalog za prekršek, se to ne vpiše v vašo kazensko evidenco.

Sorodne povezave

[Pritožbeno sodišče](#)

[Vodnik za začetek postopkov na pritožbenem sodišču](#)

[Vrhovno sodišče Združenega kraljestva](#)

[Komisija za revizijo kazenskih zadev](#)

[Urad za kazensko evidenco](#)

[Rehabilitacija storilcev kaznivih dejanj](#)

[Zakon o pritožbah v kazenskih zadevah iz leta 1968](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o rehabilitaciji storilcev kaznivih dejanj iz leta 1974](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o varščini iz leta 1976](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o magistratnih sodiščih iz leta 1980](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o višjih sodiščih iz leta 1981](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o pritožbah v kazenskih zadevah iz leta 1995](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o policiji iz leta 1997](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o človekovih pravicah iz leta 1998](#) (kakor je bil spremenjen)

[Zakon o policiji in sodstvu iz leta 2006](#) (kakor je bil spremenjen)

[Evropska konvencija o človekovih pravicah](#)

Zadnja posodobitev: 01/12/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [en](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

5 – Prekrški v cestnem prometu

Kako so obravnavani prekrški, kot je napačno parkiranje itd.?

Če na javnih površinah parkirate, kjer ne bi smeli, lahko dobite [kazni za napačno parkiranje](#). Različne organizacije nadzorujejo upoštevanje parkirnih predpisov in izdajajo kazni za napačno parkiranje. Med njimi so lokalni sveti, policija, zasebna podjetja ali [javni mestni prevoznik](#) (Transport for London). Parkiranje na ulici v glavnem nadzorujejo mestni redarji, ki izdajajo obvestila o globi v okviru civilnoppravnega sistema. Stroške parkirne predpise pa izvajajo policijski prometni redarji, ki delujejo na območjih, kjer nadziranje parkiranja še ni bilo dekriminalizirano. Ti izdajajo mandatne kazni v okviru kazenskopravnega sistema.

Obvestila o globi se navadno pustijo na vetrobranskem steklu vozila ali izročijo osebi, ki ji vozilo domnevno pripada. Pošljejo se lahko tudi po pošti. Običajno imate na voljo 28 dni, da plačate ali izpodbijate obvestilo o globi, globa pa se lahko zniža, če jo plačate hitro. Neuradne [pritožbe](#) so lahko pisne: če se želite pritožiti, parkirne kazni še ne plačate, ker je povračilo plačane kazni skoraj nemogoče dobiti.

Priklentev nepravilno parkiranega vozila

Občinski sveti v Angliji in Walesu lahko v [določenih okoliščinah](#) vozilo odpeljejo s pajkom ali ga priklenejo. Vozilo vam lahko priklenejo šele 30 minut po izdaji obvestila o globi. Če menite, da je bilo vaše vozilo neupravičeno priklenejeno, se lahko pritožite. Odstranitev lisic morate plačati, pritožite pa se pozneje. Če se pritožite pisno in občinski svet ne odgovori v 56 dneh po prejemu vašega dopisa, mora preklicati parkirno kazni iz obvestila o globi in povrniti stroške, ki ste jih plačali za odstranitev lisic.

Nasveti o tem, kaj storiti, če je bilo vaše vozilo priklenejeno na zasebnem zemljišču, so na voljo [tukaj](#).

Se lahko pritožim?

Če občinski svet zavrne vašo neuradno pritožbo zoper kazni za napačno parkiranje, lahko vložite uradno pritožbo. Kako to storite, vam bo povedal svet. Če svet zavrne vašo pritožbo, boste prejeli obvestilo lastniku, v katerem bo odrejeno plačilo prvotne kazni. V njem je navedeno tudi, kako vložiti nadaljnjo pritožbo pri neodvisnih razsodnikih. Obstajajo različne razsodniške skupine v zadevah v zvezi s parkiranjem: [PATAS](#) deluje v Londonu, [Sodišče za kazni v cestnem prometu](#) pa v preostalem delu Anglije in Walesa.

Na voljo imate 28 dni od vročitve obvestila lastniku, da bodisi plačate kazni za nepravilno parkiranje bodisi vložite uradno pritožbo zoper kazni za napačno parkiranje. Če ne storite ničesar, ima svet pravico globo zvišati za 50 %. Če je še vedno ne plačate, lahko svet sprejme bolj formalne civilnoppravne postopke za njeno izterjavo.

Mandatne kazni za nepravilno parkiranje izdajajo policisti ali policijski prometni redarji, obravnavajo pa se v okviru kazenskopravnega sistema. Edini uradni način za pritožbo zoper mandatno kazni za nepravilno parkiranje je, da se odločite za predložitev zadeve sodišču in tam zanikate krivdo. Vendar nekateri policijski organi dopuščajo tudi neuradno pritožbo zoper kazni za napačno parkiranje, v kateri lahko pisno pojasnite, zakaj menite, da vam ni treba plačati globe. Če je to mogoče na vašem območju, bodo podrobnosti o tem navedene v obvestilu o mandatni kazni.

Kako so obravnavani prekrški, kot je prekoračitev predpisane hitrosti itd.?

Če prekoračite omejitev hitrosti in vas ulovi policija ali varnostna kamera, vam policija lahko:

izreče ustno opozorilo;

ponudi tečaj ozaveščanja o hitrosti (za katerega boste morali plačati);

izda [mandatno kazni](#) z globo v višini 60 GBP in tri kazenske točke. To je najverjetnejša možnost;

kazensko preganja zaradi prehitre vožnje. To pomeni, da boste morali na sodišče, kjer se vam lahko naložijo globa v višini do 1 000 GBP (2 500 GBP, če ste prehitro vozili na avtocesti), od tri do šest kazenskih točk v vašem vozniškem dovoljenju in morebitni odvzem vozniškega dovoljenja.

Kaj se zgodi, če vas ustavi policija?

Policija ima [pravico ustaviti](#) vsakega voznika, nezaustavitev vozila pa se samodejno šteje za kaznivo dejanje. Ko vas ustavi policija, lahko od vas zahteva predložitev vozniškega dovoljenja, zavarovanja in prometnega dovoljenja za vaše vozilo. Če teh dokumentov nimate pri sebi, imate na voljo sedem dni, da jih predložite na policijski postaji.

Če vas policija ustavi zaradi prekrška v cestnem prometu, vam lahko izda [mandatno kazni](#) ali [poziv k odpravi napake na vozilu](#).

Če ste storili manjši prekršek, na primer niste bili pripeti z varnostnim pasom ali ste vozili s pokvarjenim žarometom, vam lahko policija izda mandatno kazni. Ne more vas prisiliti k plačilu glob na kraju samem. Na voljo imate 28 dni, da plačate predpisano kazni ali zahtevate zaslišanje, sicer se globa zviša za 50 %. Če predpisane globe za prekršek, ugotovljen s samodejno kamero, ne boste plačali v 28 dneh, boste kazensko preganjani.

[Poziv k odpravi napake na vozilu](#) se lahko izda, če je vaše vozilo okvarjeno, na primer če ne dela eden od smernih kazalnikov.

Policija vam lahko da „pihati“ (zahteva, da opravite preskus alkoholiziranosti), če sumi, da ste pili. Če preskusa alkoholiziranosti ne opravite, boste odpeljani

na policijsko postajo, kjer boste obtoženi, dokaz pa bo shranjen (preskus alkoholiziranosti). V avtu ne smete biti, dokler niste dovolj trezni, da ga lahko odpeljete, lahko pa ga z vašim dovoljenjem odpelje druga oseba. Če ste le nekoliko preseгли mejno vrednost, se lahko opravi pregled krvi. Zavrnitev preskusa alkoholiziranosti se šteje za prekršek. Prekrški, povezani z vožnjo pod vplivom alkohola, se kaznujejo z obvezno prepovedjo vožnje.

Če se vam v treh letih v voziško dovoljenje vpiše 12 kazenskih točk, ga običajno izgubite za vsaj šest mesecev.

Policija ima pravico zaseči vozilo, če se uporablja nedostojno (povzroča preplah, nadlegovanje ali vznemirjenje).

Policija lahko zaseže vozila, katerih vozniki nimajo ustreznega dovoljenja ali zavarovanja.

Hujši prekrški v cestnem prometu (npr. povzročitev smrti zaradi nevarne vožnje) se lahko kaznujejo z zaporom.

Bodo podatki o teh prekrških zapisani v moji kazenski evidenci?

Kazensko evidenco vodi [urad za kazensko evidenco](#) (CRB). Vsaka obsodba na sodišču se zapiše v kazensko evidenco. Če niste obsojeni na sodišču, se to ne zapiše v evidenco: mandatne kazni se torej vključijo v vašo evidenco samo, če ste bili obsojeni na sodišču.

Sorodne povezave

[Kazni za napačno parkiranje in vaše pravice](#)

[Več informacij o parkirni ureditvi](#)

[Policijska pooblastila v cestnem prometu](#)

[Kazni zaradi prehitre vožnje in vaše pravice](#)

Zadnja posodobitev: 01/12/2016

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.